

סִדְר הַתְּפִלוֹת

לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה.

עִם בָּאוֹר קֶצֶר, מִסְפִּיק וּמְדִיק,
עֲרוּךְ בְּעֶקְרוֹ לְתִלְמִידֵי
הַחֲדָרִים וּבְתֵי הַסֵּפֶר.

מאת ח. ד. רוזנשטיין.

כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה בָּאָה עַל מְקוֹמָהּ בְּשָׁלְמוֹת, מִבְּלִי
שִׁינְטָרָךְ הַמִּתְפַּלֵּל לְחַפֵּשׂ וּלְהַפֵּךְ הַדְפָּים בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ.

וִילְנָה, תרפ"ב.

חברת בית הדפוס רוזנקרנץ ושריפטזטצור, וילנה.
הוצאת "יהודיה" וילנה-ורשה.

S 2003A 9467

תָּכֵן הָעֲנִיִּים.

הַשְׁכָּמַת הַבֶּקֶר

32 . . . . . קָדִישׁ דְּרַבָּנָן

33 . . . . . פְּסוּקֵי דְזִמְרָה

53 . . . . . אֲזוּשִׁיר

58 . . . . . בְּרָכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע

63 . . . . . קְרִיאַת שְׁמַע

69 . . . . . שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה

87 . . . . . אָבִינוּ מִלְכָּנוּ

91 . . . . . יְהוָה רַחוּם

99 . . . . . הוֹצֵאת סֵפֶר תּוֹרָה

101 . . . . . בְּרַבַּת הַגּוֹמֵל

103 . . . . . הַכְּנָסַת סֵפֶר תּוֹרָה

104 . . . . . אֲשֶׁרִי, וְכֹא לְצִיּוֹן

110 . . . . . מִזְמוֹרִים שֶׁל יוֹם

117 . . . . . אֵין בְּאַלְהֵינוּ

120 . . . . . עָלֵינוּ

123 . . . . . שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עֲקָרִים

126 . . . . . נְטִילַת יָדַיִם כִּדְּם הַסְעוּדָה

127 . . . . . סֵדֶר בְּרָכוֹת הַמְּזוֹן

134 . . . . . בְּרָכוֹת הַנֶּהֱנִין

138 . . . . . מִנְחָה לְחֹל

148 . . . . . עֶרְבִית לְחֹל

162 . . . . . קְרִיאַת שְׁמַע

168 . . . . . שִׁיר הַשִּׁירִים

1 . . . . . בְּרַבַּת צִיצִית

2 . . . . . עֲטִיפַת הַטְּלִית

3 . . . . . הַנֶּחֱת הַפָּלִין

שַׁחֲרִית לַחֹר

5 . . . . . פֶּתַח אֱלֹהֵינוּ

7 . . . . . מִה טוֹבוֹ

8 . . . . . אֲרוֹן עוֹלָם

9 . . . . . יִגְדֵל

10 . . . . . בְּרַבַּת נְטִילַת יָדַיִם

— . . . . . בְּרָכוֹת הַתּוֹרָה

11 . . . . . בְּרָכוֹת בְּהֵנִים

13 . . . . . בְּרָכוֹת הַבֶּקֶר

16 . . . . . תְּפִלַּת רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא

— . . . . . עֲקֵדַת יִצְחָק

23 . . . . . מַעֲשֵׂה הַכִּיּוֹר

— . . . . . קָרְבַּן הַתָּמִיד

25 . . . . . קְמָרַת

29 . . . . . אִיּוּהוּ מִקְוֵיָן

31 . . . . . י"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה

381 . . . קְדוּשׁ לְבָנָה
385 . . . הַלֵּל
393 . . . מוֹסֵף לְרֹאשׁ הַדָּשׁ
399 . . . עֲרוּב תַּבְשִׁילִין
399 . . . קְדוּשׁ לְשֹׁלֶשׁ רְגָלִים
401 . . . תַּפְּלוֹת שְׁלֹשׁ רְגָלִים
407 . . . הַזְכָּרָת נִשְׁמוֹת
408 . . . מוֹסֵף לְשֹׁלֶשׁ רְגָלִים
418 . . . נִשְׁיָאת בִּפְּיָם
422 . . . קְדוּשׁ לְסְעוּדַת שְׁחֵרִית
423 . . . תַּפְּלוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה
429 . . . קְדוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
431 . . . תַּקְוַעַת שׁוּפָר
432 . . . מוֹסֵף לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
448 . . . תַּשְׁלִיךְ
448 . . . בִּפְרוֹת
450 . . . תַּפְּלוֹת יוֹם בִּפְּוֹר
461 . . . מוֹסֵף לְיוֹם בִּפְּוֹר
472 . . . תַּפְּלוֹת נְעִילָה
484 . . . סֵדֶר הַדְּלָקַת נֵרוֹת לַחֲנֻכָּה
485 . . . סֵדֶר בְּרָכוֹת הַמְּגִלָּה
487 . . . תַּקְּפוֹת לְשִׁמְחַת תּוֹרָה
490 . . . סֵדֶר סְפִירַת הָעוֹמֵר

184 . . . מִנְחָה לְעֶרֶב שַׁבָּת
187 . . . קַבְּלוֹת שַׁבָּת
200 . . . עֲרֵבִית לְשַׁבָּת וּ"ט
218 . . . קְדוּשׁ לְלֵיל שַׁבָּת
219 . . . זְמִירוֹת לְלֵיל שַׁבָּת

שְׁחֵרִית לְשַׁבָּת וּ"ט

222 . . . פְּסוּקֵי דְזִמְרָה
245 . . . נִשְׁמַת
259 . . . קְרִיאַת שְׁמַע
263 . . . שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה
270 . . . קְרִיאַת הַתּוֹרָה
285 . . . תַּפְּלוֹת מוֹסֵף לְשַׁבָּת
295 . . . שִׁיר הַכְּבוֹד
297 . . . קְדוּשָׁא רַבָּא
299 . . . זְמִירוֹת לְיוֹם הַשַּׁבָּת
302 . . . מִנְחָה לְשַׁבָּת
313 . . . בְּרָכֵי נַפְשִׁי
319 . . . פְּרָקֵי אָבוֹת
371 . . . עֲרֵבִית לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת
371 . . . וִיתֵן לָךְ
371 . . . סֵדֶר הַבְּדִלָּה

ה ק ד מ ה .

משהתחילו תינוקות של בית רבן שלנו פורשים ללמודי חול לפני זמנם בעוד למודי קדש וידיעת השפה רפויים בידם כדי הבנת פרוש המלה בתפלה — התחילו ההורים דורשים מאת המורים „לעשות את בניהם ליהודים“, כלומר ללמדם מעט „חומש“, והעיקר: „סדור“, שידעו מה וכיצד מתפללים, ופרוש המלות בתפלות.

דרישה מצומצמת זו, המוכיחה אנכי אורחא כמה ירד בימינו ערך החנוך העברי בעיני ההורים, כדאית היא אמנם להתחשב אתה, כי הרבה מן הנתיצות הפדגוגית והלאומית יש בה.

באמת אמרו, שגם באותם הימים הטובים, שהילד העברי הרבה לשבת ב„חדר“ עד שנת הי"ג ויותר — לא היטיבו מלמדינו לעשות אשר הוזיחו את הסדור לגמרי והשמיטוהו מתוך הפרוגרמה שלהם, בנגוד לאמות העולם, שתפלותיהם הן המקום הראשון בפרוגרמת בית ספרם. מלמדינו סמכו על הזמן. ברבות הימים — אמרו — כשיעבור הילד על התנ"ך כלו, ממילא ידע פרוש המלות בתפלה, אך הרגילות הילדותית לקרא בסדור קריאה אוטומטית, בלי שום הבנה, פעלה את שלה לממסם את המוה ולהקהות את הרגש, שלא ירגיש ולא יכון לבו בתפלתו לעולם. ומה גם תלמידינו אנו שלא יוכו, מפאת קצר זמן למודם, לעבור על התנ"ך לעולם — אם לא יעשה הסדור ללמוד עקרי וקבוע בחדרינו, מאין יבינו בתפלתם?

אכן גם האדינא רב מספר המלמדים, שמאחר שידע תלמידם לקרא, וכטרם קנותרו איזו הבנה בשפה כדי להסבירו את הנקרא, יכריחוהו להתפלל כל התפלה עד גמירה, למען יתרגל לקרא „פחו כמים“, קריאה אנדרפתית, חמופה ורצועה כזאת, מלבד ההפסד במובן הפדגוגי שהיא גורמת — הנה לא לבד שתפלה כזו לא תתרשם ולא תתקדש על המתפלל הקטן, אלא שעוד תתנגה, תתפגל ותסתאב עליו עולמית...

והסדור — אם נעשה חשבון ונמצה התמצית הנשארה מכל הלמודים העברים אחרי צאת הנער מן החדר אל בית הספר הכללי — הריהו, לדאבוננו, הספר העברי היחידי שיקח בידו לפרקים, ומן הראוי אפוא להגביר ולחזק רשומי עליו, להבינו ולהסבירו יפה יפה, בכדי שתהא תפלתו של הנער יוצאת מתוך הלב, שייכון לבו בתפלתו לא מחמת חובה ותקנת חכמים, שג'ש כחה בימינו, אלא מחמת התעוררות עצמית נפשית ופנימית.

כי מה יוכל לרומם את הנפש הישראלית ולעורר את הרגש הלאומי בלב בנינו כסדורנו, שבו נקבצו מבוחר מומורי ישראל מימי גאוננו ושלטנו והשתפכות נפשו המדוכאה בגלותו ושפלותו, שירי עזו ותפארתו עם קינות תרבנו ויריותו יחוד!

אכן לא בכדי טוענים ההורים תמיד: „ולואי שידעו בנינו להתפלל!“ והמורים התחילו אמנם כתחשבים עם הדרישה הצודקת הזאת, „הסדור“ נתקבל אצלם בתור למוד של חובה. אבל כאן הם פוגשים במכשול אחד — הסרון סדור מסודר ומפורש שיקל מעליהם עבודתם. מחברינו עדיין לא שמו לב אל הסדור, החשוב בערכו החנוכי והלאומי מאוד, והזניחוהו בצורתו הקבועה מקדמת דנא, שאין בה כדי לחבכו על ילדינו. את הסרון הגדול הזה מלאתי והריני נותן בזה לפני ההורים והמורים סדור מסודר ומפורש.

מסודר כיצד? — א) כל תפלות השנה, לימות החול, לשבתות ולמועדים לפי המטבע שטבעו חכמים והנוסחא המקובלת. בלי שום שנוי, מסודרות יפה יפה, מופסקות ומוטעמות בסמני ההפסקה והטעם הנהוגים, השירים והמומורים בחרושים, והמומורים האלפא-ביתיים מוטעמים בהגדלת האות האב"ת; וכמו כן הטעמתי כל דבר למען יהא הכל מובן ומורגש למתפלל הקטן גם בלי כל באורים.

ב) כל תפלה באה במקומה בשלמותה, והמתפלל לא יצטרך להפסיק תפלתו בחפז ענינים הבאים במקומות אחרים, מה שגורם מרחק יתרה ולמתפלל הקטן — לרוב גם מרחק לשוא.

ג) המתפלל הקטן שאינו רגיל בתפלה בצבור, יוכל להתפלל מתוך סדור זה עם הצבור ולא טעה כלל, כי כל ההפסקות שבין הפרקים מסומנות היטב. ומפורש כיצד? — א) כל התפלות והמומורים, כמו כן „שיר השירים“ ו„פרקי אבות“ (מלבד הפרקים התלמודיים „איהו מקומן“, „במה מדליקין“ וכדומה שלא מוחא דילדים סביל דא) נתפרשו ונתבארו באור קצר, מדויק ומספיק בלשון קלה ונוחה להבנת התלמידים (*). יש אמנם הרבה פרושים ותפלות, אבל כלם פרושים דרושים והלכותיים, שאין ענינם להבנת התפלות הפשוטה, באור ישר ופשוט עדין לא היה לסדור, אם לא נחשב את התרגומים השונים, שאין מטרתם מטרתנו.

ד) התפלות הארמיות („ברוך שמי“, „יקום פורקן“) נתרגמו עברית תרגום מדויק, מלה במלה ממש, בצד הארמי.

ה) בצדי הגליונות העירות הערות נחוצות שונות, שמות הפרקים, ציוני המקורים ועוד.

לסוף צריך להעיר, כי בלמוד הבנת התפלות אין להקפיד דוקא על הסדר המנוסח ב„סדור“, אלא מתחלה יבאר המורה לתלמידיו התפלות הקלות והנהגות ואח"כ השאר. ובבאורו צריך שיטעים ביחוד וידית את תלמידיו רוחה וטעמה של כל תפלה, בכדי שתהא „עבודה שבלב“ — זו תפלה — עבודה שבלב באמת, מנשאה את הלב ומרוממת את הנפש.

ח. ד. רוזנשטיין.

מינסק, בחדש אלול התרס"ט.

(*) בבאור התפלות נכנסו תקונים והנהגות של מר א. ד. ברנבוין.

תָּקַח בְּשִׁעוֹר מִשְׁנָתוֹ אוֹמְרִים:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ חַי
וְקַיִם, שֶׁהַחֲזִירָתָּ בִּי נִשְׁמָתִי
בְּחִמְלָה—רַבָּה אֱמוּנָתְךָ!

תּוֹרָה תִּהְיֶה אֱמֻנָתִי, וְאֵל שְׂדֵי בְּעִזְרָתִי.

רֹאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יי, שֶׁכָּל טוֹב לְכָל עֲשִׂיהֶם,
תִּהְלָתוֹ עוֹמְדָת לָעַד.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּשִׁדְרֵי נְקִיּוֹת אוֹמְרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה, אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת צִיצִית.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חַי וְקַיִם—חַי לְעוֹלָם. שֶׁהַחֲזִירָתָּ בִּי נִשְׁמָתִי—שֶׁהַשִּׁיבָתָּ לִּי בְּתִקְצֵי מִשְׁנָתִי חֹשֶׁה
וְכֹחוֹתֵי. רַבָּה אֱמוּנָתְךָ—בְּלוֹמַר, נֶאֱמַן אַתָּה לְתַחֲזִיר אֶת הַנֶּשְׁמָה שֶׁהִתְפַּקְדָּה בְּנִתְּךָ.
אֱמֻנָתִי—עֲבוּדָתִי הַתְּמִידִית. רֹאשִׁית חֲכָמָה וְכו'—יִרְאֵת ח' קוֹדֶמֶת נִחְשָׁבָה יוֹתֵר מִכָּל
חֲכָמָה. שֶׁכָּל טוֹב—יִרְאֵת ח' נוֹתֶמֶת שֶׁכָּל טוֹב וְתִכְנִיָּה בְּלֵב הָאָדָם. עֲשִׂיהֶם—עוֹשֵׂי
דְּבָרָיו. מִקְנֵי מִצְוֹת ח'. תִּהְלָתוֹ—שֶׁל ח'.

חשובה מצות ציצת לפניה, כאלו קימתיה בכל פרמיה
ורקדוקיה וכוונתיה ותרי"ג מצות התלויים בה, אמן סלה.

עטיפת הפלית.

קדם שמתעששים בפלית בודקים את ציצותיה, ובשעת הקדוקה אומרים זה:

ברכי נפשי את יי!

תהלים קד.

יי אלחי! נדלת מאה, הוד והדר לבשת—

עומה אור בשלמה, נוטה שמים ביריעה.

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ברחילו ורחימו ליחוד

שם י"ה ב"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל:

הריני מתעמף גופי בציצת, בן תחעמף נשמתו ורמ"ח אברי

ושס"ה גידיו באור הציצת העולה תרי"ג, וכשם שאני מתכסה בפלית

בעולם הזה, כך אופה לחלוקא דרבנן ולפלית נאה לעולם הבא בגן עדן.

ועל ידי מצות ציצת תנצל נפשי ורוחי ונשמתו ותפלתו מן החיצונים,

והפלית יפרוש בגפיו עליהם ויגילם בגשר יעיר קנו על גזוליו ירחק.

וזהא חשובה מצות ציצת לפני הקדוש ברוך הוא כאלו קימתיה בכל

פרמיה ורקדוקיה וכוונתיה ותרי"ג מצות התלויים בה, אמן סלה.

מברכים מעמר ואח"כ מתעששים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך

העולם, אשר קדשנו במצותיו

וצונו להתעמף בציצת.

שירה חדשה

כאלו קימתיה—כאלו מלאתי עשיתי מצנה זו. פן מים—подробность איני

דעלחייטען, דקדוקים—точности גענויאיקייט. וכוונתיה—תעיונות הצפונים בה.

תרי"ג—שש מאות ושלוש עשרה.

עומה אור בשלמה—הנה מלביש (ממלא) את התבל אור, באשר ולבש איש שמלת

תהלים לו.

מִה־יִקְרַח הַסֶּדֶד אֱלֹהִים:

וְבָנִי אָדָם בָּצַל בְּנִפְיָד יַחֲסִיּוֹן.

יִרְוֶין מִדָּשֵׁן בֵּיתָהּ.

וְנָחַל עֲדָנֶיךָ תִּשְׁקֶם.

כִּי עָמַד מִקּוֹר חַיִּים.

בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה-אוֹר.

מִשֶּׁךְ חֶסֶדֶךָ לִידְעֶיךָ

וְצִדְקָתֶךָ—לְיֹשְׁרֵי-לֵב.

הַפְּתַח תַּפְּלִין

מִיָּם לַזֵּמֶר וְהַ קוֹדֶם הַנֶּחֱת תַּפְּלִין הוֹעֵמֶק מִשְׁעָר צִיּוֹן

לְשֵׁם יַחֲדוֹ קוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ בְּחִילָהּ וּבְחִימוֹ לִיחַד שֵׁם
 יְיָ בּוֹ"ה בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הַרְיֵנִי מִגִּית תַּפְּלִין לְקִים
 מִתַּחַת בּוֹרְאֵי וּלְגָרוֹם עַל יְדֵי תַּפְּלִין דִּיד מוֹחִין לְנוֹקְבִיָּה וְדָעִיר אֲנִפִּין.
 וְעַל יְדֵי תַּפְּלִין דִּרְאֵשׁ מוֹחִין לְדָעִיר אֲנִפִּין. וְיִחַבֵּק הַחֲתָן אֶת הַכֶּלֶה
 שְׂמֵאלֹו מִתַּח לְרֵאשָׁה וְיִמִּינוֹ תַּחֲבָקְנָהּ. וּמִן הַשֶּׁפַע הוּא יַחֲמִשֶּׁךְ עָלֵי
 לַהֲוִית לִי חַיִּים אֲרוּכִים וְשֶׁפַע קֹדֶשׁ וּמִחֲשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת בְּלִי הִרְהַר
 חֲמָא כָּלָל וְעָקֵר. וְהִרְצוּעוֹת יְהוֹי חֲכָלֵי עֲבוֹתוֹת הָאֱהָבָה בֵּין הַחֲתָן
 לַהֲכֶלָה וְלֹא יִגְרָמוּ הָעוֹנוֹת שִׁיחֵיו הִרְצוּעוֹת קְשׁוּרִים לְסַמָּאֵל וְנוֹקְבִיָּה
 וְכָל בֵּית דִּלְהוּן. וְשֵׁלֵא יִפְתָּנוּ וְשֵׁלֵא יִתְגָּרוּ בָנוּ. וְיִנְחֻנוּ לְעַבּוֹד אֶת יְיָ
 בְּאִשְׁרָע עִם לִבָּנוּ: וְיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהִיָּה
 תְּשׁוּבָה מִצֹּת הַנֶּחֱת תַּפְּלִין לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלוֹ קִימְתִּיהּ בְּכָל
 פְּרָמִיָּה וְדִקְדוּקָיָה וְכִנּוּמִיָּה וְתִרְיָג מִצֹּת הַתְּלוּיִם בְּהָ אֲמֵן סְלָה.

הַרְיֵנִי מִגִּית תַּפְּלִין שֶׁל יָד לְהַבִּיא כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מִתַּח יָד יְיָ
 שִׁכְנִיָּה תַּתְּאָה. וְתַפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ דְּהַבִּיא כָּל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מִתַּח רִשׁוֹת
 הַשִּׁכְנִיָּה עֲלָאָה. כַּפְתּוֹב: כִּי אִתָּה יְיָ עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ מְאֹד גְּעֻלָּתָהּ
 עַל כָּל אֱלֹהִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִרְוֶין—וְשִׁבְעִי. מִדָּשֵׁן בֵּיתָהּ—מִשְׁשִׁמִּי בֵּיתָהּ, כְּטִיבָה. עֲדָנֶיךָ—מִשְׁעוּרֶיךָ. עָמַד
 מִקּוֹר חַיִּים—מִיָּה הָאֵדֶם מִדֶּךָ ח' סָפָבִים. בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר—בְּאוֹר פְּנִיךָ וּבְרָצוֹנֶךָ נִרְאָה
 אוֹר חַיִּים. מִשֶּׁךְ—נִשְׁתָּה הָאָרֶץ וְהַחֲמָה, כְּלוּמֵר, עֲשֵׂה חֲמִיד לִידְעֶיךָ. לִידְעֶיךָ—לְאֵלֶּה
 מִיִּדְעִים וּמִיָּרִים אֶת יְדְעֶךָ. וְצִדְקָתֶךָ—טוֹבָה, בְּרִכְתֶּךָ.

מניחים תפלה של-יד על הַיָּד הַשְּׂמאלית וְלִפְנֵי הַקְּשִׁירָה מְכַרְבִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין.

מְכַרְבִּים ו' כְּרִיכוֹת עַל הַיָּדָע, אַחֵר כִּד מְנִיחִים תְּפִלָּה שֶׁל-ראש וקִדְּשׁ שְׁמִי הַקְּדוֹשִׁים מְכַרְבִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וּמִחֲכַמֶּתֶךָ אֵל עֲלִיּוֹן תִּתְּצִיר עָלַי; וּמִבִּינְתֶךָ תִּבְיַנֵּנִי;
וּבְחִסְדֶּךָ תִּגְדִּיל עָלַי; וּבְכְבוֹדֶךָ תַּצְמִית אִיבֵי וְקָמִי; וְשִׁמְךָ
הַטּוֹב תִּרְיֵק עָלַי שְׂבָעָה קִנֵּי הַמְּנוּרָה, לְהַשְׁפִּיעַ מִזְבֶּיךָ
לְבָרִיִּתְךָ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמַשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.

מְכַרְבִּים שְׁלֹשׁ כְּרִיכוֹת עַל הָאֶזְבֵּעַ הָאֶמְצָעִית וְאֻמְרִים:

וְאֶרְשָׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם, וְאֶרְשָׁתֶּיךָ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט
וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים; וְאֶרְשָׁתֶּיךָ לִי בְּאַמּוֹנָה, וַיְדַעַת אֶת יְיָ.

לְאַחַר הַנִּחַת תְּפִלִּין אֻמְרִים:

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קִדְּשׁ לִי כֹד כְּבוֹד, פָּסֵד כָּל רַחֵם,
בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּאֶדָם וּבְבִהֶמָּה--לִי הוּא.

שִׁיר הַתְּפִלָּה

תִּתְּצִיר--תִּפְרֹשׁ, תִּחַלֵּק. תִּבְיַנֵּנִי--תִּלְמַדְנִי בִּינָה. תִּגְדִּיל עָלַי--אֶת חִסְדֶּךָ.
תַּצְמִית--תְּכַרִּית. וְקָמִי--תִּקְרִים עָלַי לְרַעְה. תִּרְיֵק--תִּשְׁפֹּעַ. וְשִׁמְךָ הַטּוֹב תִּרְיֵק--
כְּלוּמָה, תִּשְׁלַח אֶת בְּרַכְּתֶךָ לְבָרִיִּת עוֹלָם, פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ וכו'.
וְאֶרְשָׁתֶּיךָ וכו'--תִּתְּפִלֵּן אוֹת הָהָה עַל אֶהֱבֵת ה' לְיִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת בַּעַל לְאִשָּׁת
זַעֲרִיו, עַל כֵּן מְבִינִים בְּהִנָּחַת תְּפִלִּין דְּבָרֵי ה' לְיִשְׂרָאֵל בְּיָד גְּבוּאוֹ: וְאֶרְשָׁתִי אוֹתָךְ, עֲמִי, לִי
לְרַעְה וְלְאַהֲבַת עוֹלָם. בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וכו'--עַל גְּרִי אֶדְרֵק וּמִשְׁפָּט חֶסֶד וּבְרַחֲמִים שְׂאֵעֵשׂה
אִתְּךָ תְּמִיד. הַשְּׁמוֹת "אֶדְרֵק, מִשְׁפָּט" גַּשׁ שְׁהִירָאָתָם הוּא טוֹבוֹת וְחֶסֶדִים. בְּאַמּוֹנָה--עַל גֵּד
אֶהֱבִיתִי בְּאַמּוֹנָה לְךָ.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם: זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר יֵצְאוּתֶם מִמִּצְרָיִם
 מִבֵּית עַבְדִּים, כִּי בָחַק יָד הוֹצִיָא יְיָ אֶתְכֶם מִזֶּה, וְלֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ.
 הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב. וְהָיָה כִּי יִבְרָאֶה יְיָ אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
 וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִיטִּי וְהַיְבוֹסִי, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְךָ, אֶרֶץ וְבֵת
 חֶלֶב וְדָבָשׁ—וַעֲבַדְתָּ אֶת הָעַבְדָּה הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה. שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל
 מִצֹּת, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיְי. מִצֹּת יֵאָכֵל אֶת שְׁבַעַת הַיָּמִים, וְלֹא יִרְאֶה לְךָ
 חֶמֶץ וְלֹא יִרְאֶה לְךָ שָׂאֵר בְּכָל גִּבְעֶלְךָ. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר:
 בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם. וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן
 בֵּין עֵינֶיךָ, לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְיָ בְּפִיךָ, כִּי בִיד חֲזָקָה הוֹצִאָה יְיָ מִמִּצְרָיִם.
 וְשִׁמַּרְתָּ אֶת הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ, מִיָּמִים יָמִימָה. וְהָיָה כִּי יִבְרָאֶה יְיָ אֶל
 אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וּלְאַבְרָהָם, וְתִתֶּנָּה לְךָ—וְהַעֲבַרְתָּ כָּל פֶּטֶר
 רְחֹם לַיְי, וְכָל פֶּטֶר שֹׁנֵר בְּהֶמְהָ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזֹּכְרִים—רִי. וְכָל פֶּטֶר
 חֲמֹר תִּפְדֶּה בָשָׂה, וְאִם לֹא תִפְדֶּה—וַעֲרַפְתָּ; וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבִנְךָ תִּפְדֶּה.
 וְהָיָה כִּי יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר: מַה־זֹּאת? וְאָמַרְתָּ אֵלָיו: בְּחֹק־יָד הוֹצִיאָנוּ
 יְיָ מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עַבְדִּים. וְהָיָה כִּי תִשְׁאֵל פִּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וְיִהְיֶה יְיָ כָּל בְּכוֹר
 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם, מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֶמְהָ: עַל כֵּן אֲנִי זֹכֵן לַיְי כָּל פֶּטֶר
 רְחֹם הַזֹּכְרִים וְכָל בְּכוֹר בְּנֵי אִפְדָּה. וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכֶם וּלְזִכְרוֹן בֵּין
 עֵינֶיךָ, כִּי בָחַק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרָיִם.

תפלה קדם התפלה.

פָּתַח אֱלֹהֵינוּ וְאָמַר: רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא חַד, וְלֹא בְּחוּשָׁבָן.
 אַנְתָּ הוּא עֲלֵאָה עַל כָּל עַדְאִין, סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין. לִית מַחְשְׁבָה
 תַּפְסָא בְּךָ כָּלָל, אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֲשֵׁר תַקְוִינִי, וְקִרְיָנִי לְהוֹן עֲשֵׁר
 סְפִידִי, דְּאַנְתָּגָא בְּהוֹן עֲלֵמִין, סְתִימִין דְּלֹא אִתְגַּלְיוּ, וְעֲלֵמִין דְּאַתְגַּלְיוּ.

שירי חדשה

פֶּטֶר רְחֹם—בְּכוֹר לֶאֱמֹן. זָכוֹר—כִּמוֹ זָכוֹר. חֹדֶשׁ הָאָבִיב—נִסָּן. שָׂאֵר—בָּצֵק
 חֶמֶץ. בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ח' לִי—עָלִי לְעָבוֹד עֲבוֹדָה זוֹ בַּעֲבוּר זֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ח' לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם.
 לְאוֹת עַל יָדְךָ—זוֹ תַפְלָה שֶׁל יָד. וּלְזִכְרוֹן שֶׁל יָד. תַפְלָה שֶׁל רֹאשׁ. לְמוֹעֲדָה—
 לְזִמְנָה תַקְבִּיעַ. מִיָּמִים יָמִימָה—מִשְׁנָה לְשָׁנָה. שֹׁנֵר—פָּרִי בְטָן בְּהֶמְהָ. לַח—לְזֶבֶח קָרְבָּן.
 תִּפְדֶּה בָשָׂה—תַּמֵּן תַּחֲתֵיו שֶׁהָ לְקָרְבָּן. וַעֲרַפְתָּ—תִּשְׁבֹּר עֲרֻפוֹ. טוֹמֵט—עֵדִי, תַּכְשִׁיט

ובהוין אתְּכִסֵּאת מִבְּנֵי נָשָׂא. וְאַנֶּתְּ הוּא דְקָשִׁיר לֹזֶן, וּמִנְחָד לֹזֶן. וּבְגִין
 דְּאַנֶּתְּ מִלְּגָאוּ כָּל מֵאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חֲבֵרִיה מֵאֲלִין עֶשֶׂר כְּסִירִין
 אֲתַחֲשֵׁב לִיה בְּאֵלוּ אֲפִרִישׁ בְּדָ. וְאֲלִין עֶשֶׂר כְּסִירִין: אֵינִן אֲלִין כְּסִירִין.
 חַד אֲרִירָה וְחַד קָצִיר וְחַד בִּיגִינִי. וְאַנֶּתְּ הוּא דְאַנְהִיג לֹזֶן. וְלִית מֵאן דְּאַנְהִיג
 לָדָּ. לֹא לַעֲלֹא וְלֹא לַתְּתָא וְלֹא מִכְּדָ סְמָרָא. לְבוּשִׁין תְּקִיעַת לֹזֶן דְּמִנְהִי
 פְּרָחִין נִשְׁמָתִין לְבָנֵי נָשָׂא. וּבְמָה גּוֹפִין תְּקִיעַת לֹזֶן. דְּאַתְקָרִיאוּ גּוֹפִין לְבָנֵי
 לְבוּשִׁין דְּמִכְסִין עֲלִיהוֹן וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקְנָא דָּא. חֶסֶד דְּרוּעָא יְמִינָא.
 גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׂמָאלָא. תַּפְאָרַת גּוֹפָא. נֶצַח וְהוֹד תְּרִין שׁוֹקִין. וְיִסוּד
 סִימָא דְּגּוֹפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. מְלָכוּת פֶּה תוֹרָה שְׂפָעַל פֶּה קִרְיָן לֵה.
 חֲכָמָה מוֹחָא אִיהוּ מַחֲשָׁבָה מִלְּגָאוּ. בִּינָה לֵבָא וּבְהַחֲלֵב מִבִּין. וְעַל אֲלִין
 תְּרִין כְּתִיב הַנִּסְתָּרוֹת לִי אֶלְהִינִי. כְּתִיר עֲלִיִין אִיהוּ כְּתִיר מְלָכוּת. וְעַל
 אֲתָמֵר מִגִּיד מֵרָאשִׁית אַחֲרִית. וְאִיהוּ קִרְקֶפְתָּא דְּתַפְלִי (נ"א) קִרְקֶפְתָּא
 דְּלֹא מִנְחָ תַּפְלִין) מִלְּגָאוּ אִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א דְּאִיהוּ אַרְבַּח אֲצִילוֹת.
 אִיהוּ שְׁקִין דְּאִילָנָא בְּדִרְעוּי וְעִנְפוּי כְּמִיָּא דְּאַשְׁקִי לְאִילָנָא וְאַתְרַבִּי בְּהוּא
 שְׁקִין: רַבּוֹן הָעוֹלָמִים אֲנֶתְּ הוּא עֶלְתָּ הָעֲדוֹת, וְסִפְרַת הַסְּבוֹת, דְּאַשְׁקִי
 לְאִילָנָא בְּהוּא גְּבִיעוּ. וְהוּא גְּבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמָתָא לְגּוֹפָא, דְּאִיהוּ חַיִּים
 לְגּוֹפָא וּבְדָ לִית דְּמִיּוֹן וְלִית דְּיוֹקָנָא מִכָּל מַה דְּלָגָאוּ וּלְבָר. וּבִרְאֵת שְׂמִיָּא
 וְאַרְעָא, וְאַפְסִיקַת מִנְהוֹן שְׂמִשָּׁא וְסִיחָרָא וְכוֹכְבֵּיָא וּמּוֹלָא, וּבְאַרְעָא אִילָנִין
 וְדִשְׁאִין וְגִתָּא דְּעֵדֶן וְעֵשְׂבִין וְחִיּוֹן וְעוֹפִין וְגִינִין וְגִי נָשָׂא לְאַשְׁתְּמוּדָע בְּהוֹן
 עֲלָאִין, וְאִידָּ יִתְגַּהֲגוּן בְּהוֹן עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְאִידָּ אֲשְׁתְּמוּדָעֵן מַעֲלָאִין וְתַתְּאִין
 וְלִית דְּיִבֵּעַ בְּדָ כָּלָל, וְכִר מִנְדָּ לִית יְחוּדָא (ס"א יְחִידָא) בְּעֲדָאִין וְתַתְּאִין.
 וְאַנֶּתְּ אֲשְׁתְּמוּדָע אֲדוֹן עַל כָּלָא, וְכָל כְּסִירִין, כָּל חַד אִית לִיה שֵׁם יָדִיעַ
 וּבְהוֹן אֲתְקָרִיאוּ מִלְּאכְבֵּיא. וְאַנֶּתְּ לִית לָדָּ שֵׁם יָדִיעַ, דְּאַנֶּתְּ הוּא מִמְּלָא
 כָּל שְׂמָהּ וְאַנֶּתְּ הוּא שְׁלִימוּ דְכֻלָּהּ. וְכִר אֲנֶתְּ תַּסְמַלֵּק מִנְהוֹן אֲשְׁתְּאֲרוּ
 כָּלְהוּ שְׂמָהּ, כְּגּוֹפָא בְּלֹא נִשְׁמָתָא, אֲנֶתְּ חֲכִים וְלֹא בְּחֲכָמָה יָדִיעַ, אֲנֶתְּ
 הוּא מִבִּין וְלֹא מִבִּינָה יָדִיעַ, לִית לָדָּ אֲתֵר יָדִיעַ, אֲפֹא לְאַשְׁתְּמוּדָעֵא
 תּוֹקְפָא וְחִילָא לְבָנֵי נָשָׂא וְלֹאחֻזָּא לֹזֶן אִידָּ אֲתַנְהִיג עֲלִמָּא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי,
 דְּאֵינוּן צָדֵק וּמִשְׁפָּט כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוֹן דְּבָנֵי נָשָׂא, דִּין אִיהוּ גְּבוּרָה, מִשְׁפָּט
 עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, צָדֵק מְלָכוּתָא בְּדִישָׁא, מֵאֲנִי צָדֵק תְּרִין סְמָכֵי
 קְשׁוּט, הִין צָדֵק אוֹת בְּרִית. כָּלָא לְאַחֻזָּא אִידָּ אֲתַנְהִיג עֲלִמָּא. אֲכָל

לאו דאית לך צדק, ידיעא דאיתו דין, ולאן משפט ידיעא דאיתו רחמי,
ולאו מכל אלין מדות כלל: ברוך יי לעולם אמן ואמן:

יד נפש אב הרחמן, משוך עבדך אל רצונך, ירוץ
עבדך כמו איר, ישתחנה אל מול הדך, יערב לו
ידידותך, מנופת צוף וכל טעם.

דור, נאה, ויו העולם, נפשי חולת אהבתך, אנא, אל
נא רפא נא לה, בהראות לה נועם ויוך, או תתחונק
ותרפא, והיתה לה שמחת עולם.

תיק, יתמו נא רחמיך, וחוסה נא על בן אהובך, כי
זה כמה, נכסוף נכספתי לראות בתפארת ערך, אלה
חמדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם.

גלה נא ופרוש חביבי עלי את סבת שלומך, תאיר
ארץ מקבורך, נגילה ונשמחה בך, מהר אהוב כי בא
מועד וחנונו בימי עולם.

בשנכנסים לבית הכנסת אומרים זה

במדרש כד

מה טבו אהליך, יעקב,
משכנותיך, ישראל.

יתחליה

ואני, ברב חסדך, אבא ביתך,
אשתחנה אל היכל קדשך ביראתך.

שירה חדשה

אהליך... משכנותיך- הם בתי תפלה. ביראתך- ביראת הבורא וראויה לך.

יְיָ אֶהְבֵּתִי מְעֹז בֵּיתְךָ.
 וּמָקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וְאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶבְרָעָה.
 אֶבְרָכָה לְפָנֶי יְיָ עֲשֵׂי.
 וְאֲנִי תַפְלִיתִי לְךָ יְיָ עַת רְצוֹן.
 אֱלֹהִים, בְּרַב חַסְדְּךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלָךְ, בְּטָרֶם כָּל יֹצֵר נִבְרָא.
 לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כָּל, אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא.
 וְאַחֲרֵי כְּבִלּוֹת הַכֹּל, לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא.
 וְהוּא הָיָה וְהוּא הוּא, וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאֲרָה.
 וְהוּא אַחֵר וְאֵין שֵׁנִי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה.
 בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְּכִלִּית, וְלוֹ הָעֶז וְהַמְשָׁרָה.
 וְהוּא אֵלִי וְחִי גֹאֲלִי, וְצוֹר חֲבִלִי בְּעַת צָרָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֶבְרָכָה אֶפֶל עַל בְּרִפִּי (שָׁפֹן הָיָה מִנְּחָג תַּתְּפִּלָּה לְפָנֶיךָ). עֲשֵׂי-בוֹרְאִי. עַת רְצוֹן-בְּעֵת
 שְׁרָצוֹנְךָ (חֲסִדְךָ) דְּרוֹשׁ לִי. בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ-בִּישׁוּעָתְךָ הַנֶּאֱמָנָה וְהַנִּימָנָה.
 בְּטָרֶם כָּל יֹצֵר נִבְרָא-בְטָרֶם הִבְרָא כָּל בְּרִיאָה. כְּבִלּוֹת הַכֹּל-כְּלוּמָה,
 בְּאַחֲרֵית הַנִּסִּים, גַּם אֲזִי יִמְלֹךְ אֵל נוֹרָא. יִהְיֶה בְּתַפְאֲרָה-יִהְיֶה כָּכָל תַּפְאֲרָתוֹ וְיִגְדִּלְתּוֹ.
 לְהַמְשִׁיל-לְבָרְמוֹת וְלַחֲשׂוֹת. לְהַחְבִּירָה-לְחַיּוֹת לְחֶבֶר לוֹ. בְּלִי תְּכִלִּית-בְּלִי סוֹף הוּא.
 הַמְשָׁרָה-שְׂרָרָה, גִּדְּלָה. וְחִי גֹאֲלִי-אֱלֹהִים-חַיִּים, הַנֶּאֱמָל אוֹתִי מִכָּל רָע. וְצוֹר חֲבִלִי-

וְהוּא גִּסְי וּמְנוּס לִי
 בִּיחִי אֶפְקִיד רוּחִי
 וְעַם רוּחִי גִּוִּיתִי;
 מִנַּת בּוֹסִי בְיוֹם אֶקְרָא
 בְּעֵת אִישׁוֹן; וְאֶעִירָה—
 יִי לִי וְלֹא אֶדְרָא.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עֲקָרֵי הָאֲמוּנָה.

יִגְדֵּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח
 אַחֵר, וְאִין יְחִיד בְּיַחְדּוֹ,
 אִין לֹא דְמוּת הַגּוֹף וְאִינוּ גּוֹף,
 קְדָמוֹן לְכָל דְּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא
 הֵנוּ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל נּוֹצֵר,
 שְׁפַע נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל—
 לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל בְּמֹשֶׁה עוֹד,
 תּוֹרַת אֲמַת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל,
 לֹא יִחְלִיף הָאֵל וְלֹא יִמִּיר
 צוּפֵרָה וְיוֹדֵעַ סִתְרֵינוּ,
 נִמְצָא וְאִין עֵת אֵל מְצִיאוֹתוֹ.
 נַעֲלָם, וְגַם אִין סוּף לְאַחֲדוּתוֹ.
 רֹא נַעֲרוּךְ אֱלֹוֹ קְדָשְׁתּוֹ.
 רֹאשׁוֹן וְאִין רֹאשִׁית לְרֹאשִׁיתוֹ.
 יוֹרֵחַ גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ
 אֲנִשִּׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ.
 נִבְיָא וּמִבְיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ.
 עַל־יַד נִבְיָא נֶאֱמַן בֵּיתוֹ.
 דָּתוֹ לְעוֹלָמִים, לְוִוְלָתוֹ.
 מִבְיט לְסוּף דְּבָר בְּקִדְמָתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

סֵלַע וְסַעְזוֹ שְׁנַפֵּל לִי בְּחֻלְקִי. גִּסְי-דְּגִלִּי, אֲשֶׁר יִאֲמֹץ רוּחִי. מְנוּס-מִחֶסֶד. מִנַּת בּוֹסִי-חֻלְקִי.
 וְאֶעִירָה-וְעַם רוּחִי גִּוִּיתִי-וְכֹאֲשֶׁר אֶתְעוֹרֵר מִשְׁנֵתִי-תִּהְיֶה גִּוִּיתִי לֹא נִקְרָדָה מֵאֵת רוּחִי—
 כִּי ה' תְּחַוִּירָה לִי בְּחֶסֶדּוֹ.

וְיִשְׁתַּבַּח-וְיִתְהַלֵּל. נִמְצָא וְגו'—ה' הוּא נִמְצָא אֶךְ מְצִיאוֹתוֹ אֵינְנָה בְּעֵת וּבִזְמַן
 קָבֵל הַבְּרֹאִים הַרְוֵתִינִים. יַתְדוֹ, אַחֲדוּתוֹ—מִה שְׁהוּא אַחֵר. לֹא נַעֲרוּךְ אֱלֹוֹ
 קְדָשְׁתּוֹ—אִין דְּמִיּוֹן אֱלֹוֹ וְלִקְדָשְׁתּוֹ. קְדָמוֹן-רֹאשׁוֹן וְקָדָם לְכָל יִצְרָיו. הֵנוּ אֲדוֹן...
 יוֹרֵחַ וְגו'—בְּלוֹמַר, מִה שְׁהוּא אֲדוֹן כָּל הַיְּצוּרִים בְּנֵה הוּא מִרְאָה לָנוּ גְדֻלָּתוֹ.
 שְׁפַע נְבוֹאָתוֹ וְגו'—רוּחַ נְבוֹאָתוֹ אֲצֵל עַל נְבִיאָיו אֲנִשִּׁי סִגְלָה. נֶאֱמַן בֵּיתוֹ—מֹשֶׁה
 כִּבְנוֹ שְׁאִמֵּר עָלָיו ה': "בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמַן הוּא". דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְוִוְלָתוֹ—תּוֹרַתוֹ לֹא יִחְלִיף
 לְעוֹלָם בְּתוֹרַת אֲמַרַת וְלֹא יִמִּיר אוֹתָהּ לְעַם אַחֵר וּלְתַיִּשְׂרָאֵל. צוּפֵרָה-מִבְיט. סִתְרֵינוּ—
 דְּסִתְרֵנוֹת וְסַעֲלֻמוֹת לְבָנוּ. בְּקִדְמָתוֹ—בְּרֹאשִׁיתוֹ שֶׁל דְּבָר.

נומל לאיש חסד כמפעלו. נותן לרשע רע כרשעתו.
 ישלח לקץ הימין משיחנו. לפדות מחבי קץ ישועתו.
 מתים יתיה אל בלב חסדו. ברוך עדי-עד שם תהלתו.
 ברכת נטילת ידים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך
 העולם, אשר קדשנו במצותיו,
 וצונו על נטילת ידים.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר יצר
 את האדם בחכמה, וברא בו נקבים ונקבים, חלולים
 חלולים. גלוי וידוע לפני כסא כבודך, שאם יפתח
 אחד מהם, או יסתם אחד מהם, אי אפשר להתקיים
 ולעמוד לפניך (אפילו שעה אחת). ברוך אתה יי,
 רופא כל בשר ומפליא לעשות.

ברכת התורה.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך

שירה חדשה

כמפעלו—כמעשהו. מחבי קץ ישועתו—ישראל עמו המבקשים לזמנו של משיח
 שאז מסל ישועת ה' להם. נטילת ידים—רחיצת ידים.
 נקבים ונקבים—הרבה נקבים. ה' ולים—הששח חריק בנקבים ונקבים
 חלולים, יפתח אחד—מבקשים יותר מדי. יפתח—יפנה, יסגר. להתקיים—
 לחיות. מפליא לעשות—עושה נפלאות.

הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,
וַעֲזָנוּ לַעֲסוֹק בְּדַבְּרֵי תוֹרָה

וְהַעֲרִבְנָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ, וּבְפִיֹּת
עַד בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִדְּוָה אֶנְחֵנוּ וְצִאֲצִאינוּ, (וְצִאֲצִאי צִאֲצִאינוּ),
וְצִאֲצִאי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּלָנוּ, יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלֹא מִדֵּי
תוֹרַתְךָ רְשָׁמָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בְּרַבֵּת בְּחִינִים.

וַיִּדְבֹּר יי אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו
לֵאמֹר: כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לַעֲסוֹק-לַהֲנוֹת, לְלַמֵּד.

וְהַעֲרִב-הַנֶּשֶׁה, שֵׁם דְּבָרֶיךָ בְּפִינוּ כְּרִבּוּשׁ לְשִׁתּוֹק, וְצִאֲצִאינוּ-תוֹלְדוֹתֵינוּ, נִרְעִינוּ.

לְשָׁמָה-רְשָׁמָה, רָשָׁעַן הַתּוֹרָה, וְלֹא לְשֵׁם אֵיזוֹ תוֹשֶׁלֶת עֲצָמִית

במדר ו'. יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ!

יָאֵר יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ!

יֵשָׁא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיֵּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם!

וַשְּׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

אֱלֹהֵי דְבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר: הַפֶּאֶה,
וְהַכְּבוֹרִים, וְהַרְאִיוֹן וְגִמְלוֹת חֲסִדִּים וְתִלְמוֹד תּוֹרָה.
אֱלֹהֵי דְבָרִים שְׂאָדָם אוֹכֵל פְּרוֹתֵיהֶם בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קִיָּמַת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלֹהֵינוּ: כְּבוֹד אָב
וָאֵם, וְגִמְלוֹת חֲסִדִּים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ
שְׁחֵרִית וְעֵרֶבִית, וְהַכְנָסַת אֲרָחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים,
וְהַכְנָסַת בָּלָה, וְלוֹיֹת הַמֵּת, וְעִיּוֹן תְּפִלָּה, וְהַבָּאת
שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְתִלְמוֹד
תּוֹרָה בְּגִיטָה בְּלֶמֶס.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יָאֵר ה' פָּנָיו—יִרְאֶה לְךָ פָּנִים מְאִירוֹת, פָּנִים שֶׁל אֲהֲבָה. (יִחְזָק—חֲזוֹן אוֹתָהּ. יֵשָׁא
ח' פָּנָיו—יִפְגֹּחַ.

אִין לָהֶם שְׁעוֹר—מִדָּה וּקְצָב מִן חֲתוּרָה. הַפֶּאֶה—הַחוּבָה לַחֲנִים פֶּאֶת תְּשֻׁבָה
בְּקִצִּיר (וּקְצָא כז). תְּכַבְּוֹרִים—הַחוּבָה לְהִבְיָא בְּכוֹרֵי הָאֲדָמָה בֵּית ח' (שְׁמוֹת כז). וְהַרְאִיוֹן—
הַחוּבָה לְהִרְאוֹת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה אֶת פָּנֵי ח' בְּקִרְבָּנוֹת (יְבָרִים סו). גִּמְלוֹת חֲסִדִּים—תַּחֲיוּב
לְגַמֵּל חֶסֶד אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, לְקַל אֱלֹהֵי אִין שְׁעוֹר אֱלֹהֵי אִישׁ כְּפִי נְדָבַת לְבוֹ. תְּקַנֵּן—הַעֲקָר. קִיָּמַת—
עוֹמֶדֶת, נִשְׁאָרֶת לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁם יִשְׁלַם שְׂכָר קִרְוֵי הַמַּצְוָה. בִּקּוּר חוֹלִים—לְבַקֵּר אוֹתָם וּלְשַׁרְתָּם.
הַכְנָסַת בָּלָה—לְבַלְּל צָרָתִי חֲפָתָה. לוֹיֹת הַמֵּת—לְשַׁלַּח לְבֵית עוֹלָמוֹ. עִיּוֹן תְּפִלָּה—תְּפִלָּה
בְּכוֹנֶה, בְּשִׁמְתָה לֵב. בְּגִיטָה בְּלֶמֶס—עוֹלָה עַל כָּל אֱלֹהֵי וְגִדּוֹל מִהֶם.

אֱלֹהֵי! נִשְׁמָה שְׁנִיתָ בִּי מְהֵרָה הִיא. אַתָּה בְּרֵאתָ
 אֶתְּךָ יִצְרָתָהּ אַתָּה נִפְתַּחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מִשְׁמְרָהּ בְּקִרְבִּי,
 וְאַתָּה עֵתִיד לִפְתָּחָהּ מִמֶּנִּי, וּלְהַחְיֶיהָ בִּי לְעֵתִיד רָבָא.
 כָּרָא זְמַן שְׁתַּנְשְׁמָה בְּקִרְבִּי מִדְּרָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
 וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי, רַבּוֹן כָּרָא הַמַּעֲשִׂים, אֲדוֹן כָּרָא הַנְּשָׁמוֹת!
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּחַיֵּר נְשָׁמוֹת לְפָנִים מֵתִים.

בְּכַת חֲבֵרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 אֲשֶׁר נָתַן לִשְׁכְּנֵי בֵּיתָה לְחִבְחוּן בֵּין
 יוֹם וּבֵין לַיְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 שֶׁלֹּא עָשִׂנִי גוֹי.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 שֶׁלֹּא עָשִׂנִי עֶבֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 שֶׁלֹּא עָשִׂנִי אִשָּׁה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּרֵאתָהּ-בְּרֵאת אֹתָהּ. עֵתִיד לִפְתָּח-נָכוֹן לְקַסֵּת אוֹתָהּ. וּלְהַחְיֶיהָ בִּי לְעֵתִיד
 רָבָא-לְחַיִּיבָהּ לִי לְקַץ חַיִּים. רַבּוֹן-אֲדוֹן.
 לִשְׁכְּנֵי-לְפָנֶיךָ. לְחִבְחוּן-לְחֵבֶן וּלְחִבְדִּיל. גוֹי-עוֹבֵד אֱלִילִים. שֶׁלֹּא עָשִׂנִי
 אִשָּׁה-בִּי הָאִשָּׁה פְּטוּרָה מֵרַב מִצְוֹת.

נִקְבוֹת מִכְרֹת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁעָשִׂי בְרָצוֹנוֹ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
פּוֹקֵחַ עוֹרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
מַלְבִּישׁ עֲרָמִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
מַתִּיר אֲסוּרִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
זוֹקֵף כְּפוּפִים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַמְכִין מַצְעָדֵי נֹכַח.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שְׁעָשִׂה לִּי כֹף צָרָכִי.

שִׁירַת הַדָּשָׁר

מַתִּיר אֲסוּרִים—מוֹצִיאֵם לְחַפְשֵׁי. זוֹקֵף כְּפוּפִים—מְנַיֵם וּמִיֵּשֶׁר אֶת הַחוֹלְכִים שְׁחוֹתִם
מֵעַל וְלִחֵץ. רוֹקֵעַ—נוֹשֶׁה. הַמְכִין מַצְעָדֵי נֹכַח—מְכוּנָה בְּגִלֵּי אִישׁ בְּדֶרֶךְ הַרְצוּתָהּ

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אוֹרֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
עוֹמֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאֵרָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַנוֹתֵן לַיָּעֹף כָּח.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הַמַּעֲבִיר שָׁנָה מֵעֵינִי וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי.

וַיְהִי בְּצִוּן מַלְפְּנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁתְּרַגְּלֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאַל תִּבְיָאֵנוּ לֹא
לְיַדֵּי חַמָּא, וְלֹא לְיַדֵּי עֶבְרָה וְעוֹן, וְלֹא לְיַדֵּי נֶסִיּוֹן, וְלֹא
לְיַדֵּי בְּזִיּוֹן, וְאַל תִּשְׁלַט בָּנוּ יַצָּר הָרַע, וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאֲדָם
רָע, וּמִחֶבֶר רָע, וְדַבְּקֵנוּ בַּיָּצָר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים.
זְכוּת אֶת יִצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לָךְ, וְתִגְּנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לַחֵן
וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רֹאִינוּ, וְתִגְּמַלְנוּ
חֶסֶד טוֹבִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַגּוֹמֵל חֶסֶד טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אוֹרֵר-חוּגָה, מְחַזֵּק, עוֹמֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאֵרָה—שֵׁם לְרֹאשׁ וּשְׂרָאֵל עֲשֵׂת תַּפְאֵרַת
שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁתְּרַגְּלֵנוּ—שֶׁתְּלַמְּדֵנוּ, אֶל תִּשְׁלַט בָּנוּ—אֵל תִּתְּנֵנוּ לְמַשׁוֹל בָּנוּ, וְכֵן—
סִרְבֵּנוּ אֲלֵךְ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לַחֲבֵשׁ וְתִגְּמַלְנוּ—וְתַעֲשֶׂה אִתָּנוּ.

תפלת רבי יהודה הנשיא

יְהִי רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתַּצִּילֵנִי
 הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים, וּמַעֲזוֹת פָּנִים, מֵאֲדָם רָע, מֵיֵצֵר
 רָע, וּמִחֶבֶר רָע. וּמִשָּׁבוֹן רָע. וּמִפְּנֵי רָע. מֵעֵין הָרַע, מִלְּשׁוֹן
 הָרַע, מִמַּלְשִׁינוֹת, מֵעֲדוֹת שָׁקָר, מִשִּׁנְאֵת הַבְּרִיּוֹת, מֵעֲלִילָה,
 מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, מִחֲלָיִם רָעִים, מִמַּקְרִים רָעִים, וּמִשְׁטָן
 הַמִּשְׁחִית, מִדִּין קָשָׁה, וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה, בֵּין שֶׁהוּא בֶן־
 בְּרִית, וּבֵין שֶׁאִינוֹ בֶן־בְּרִית, וּמִדִּינָה שֶׁל גִּיהֶנֶם.

עקבת יצחק.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

וְכִרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפָקְדְנוּ בְּפָקְדֶיךָ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְׁמֵי
 שָׁמַי קָדָם. וְזָכַר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲהַבֵּת בְּמִקְדָּמוֹנִים: אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
 עֲבָדֶיךָ, אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׂבוּעָה, שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ
 בְּהַר הַמֹּרִיָּה, וְאֶת הָעֶקֶדָה, שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ.
 בְּפָתוֹב בְּתוֹרָתְךָ:

בְּרֵאשִׁית כב. יְיָהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת
 אֲבָרְהָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: אֲבָרְהָם! וַיֹּאמֶר: הִנְנִי!
 וַיֹּאמֶר: קַח נָא אֶת בְּנֶךָ, אֶת יִחִידְךָ, אֲשֶׁר אֲהַבְתָּ—
 אֶת יִצְחָק, וּלְדָלְךָ אֵל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה, וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה
 עַל אֶחָד הַהָרִים, אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ.

שִׁירָה ח ד ש ה

מֵעַזֵּי פָנִים—שָׁלֹא יַעֲזוּ פְּנֵיהֶם אֵלֵינוּ. וּמַעֲזוֹת פָּנִים—שָׁלֹא יַעֲזוּ פְּנֵינוּ אֶל
 אֲחֵרִים. וּמִפְּנֵי—מִמַּקְרֵה, בְּעַל דִּין—אִישׁ רִיב. בֶּן בְּרִית—יְהוּדִי.
 מִשְׁמֵי שָׁמַי קָדָם—מִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם בְּמִקְדָּמוֹנִים. הָאֲבוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
 שֶׁעָקַד—שֶׁאָסַר וְדִין וְרָגֵלָיו.

נִסָּה—בְּחֵן אוֹתוֹ לִדְעַת עַד כִּפָּה מַנְעַת וְרָאֲתוֹ אֶת ה', יִחִידְךָ—כִּי וְשִׁמְעָאֵל בְּנוֹ נִתְנָשׁ מִכִּיתוֹ.

וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר, וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמורוֹ, וַיִּקַּח אֶת
שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֵת יֶצְחָק בְּנוֹ; וַיִּבְקַע עֵצִי עֲלָהּ, וַיִּקְם וַיִּלְךָ
אֶל הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו, וַיֵּרָא אֶת
הַמָּקוֹם מֵרְחֹק. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נַעֲרָיו: שְׁבוּ לָכֶם פֹּה
עִם הַחֲמור, וְאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה, וְנִשְׁתַּחֲוֶה
וְנִשְׁוֹכֶה אֵלֵינוּ.

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֵצֵי-הָעֵלָה, וַיִּשֶׂם עַל יֶצְחָק בְּנוֹ.
וַיִּקַּח בָּרֹדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֵת הַמֶּאֱבֶלֶת, וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו.

וַיֹּאמֶר יֶצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר: אָבִי!
וַיֹּאמֶר: הִנֵּנִי בְנִי! וַיֹּאמֶר: הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים, וְאִיהָ
הַשָּׂה לְעֵלָה?

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם: אֱלֹהִים יִרְאֶה-לוֹ הַשָּׂה לְעֵלָה, בְּנִי;
וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו, וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַר לוֹ
הָאֱלֹהִים; וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת
הָעֲצִים, וַיַּעֲקֹד אֶת יֶצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
מִמָּעַל לְעֲצִים.

וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ, וַיִּקַּח אֶת הַמֶּאֱבֶלֶת לְשַׁחַט
אֶת בְּנוֹ.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מֶלֶאכַד בֶּן מֵן הַשְּׁמֹנִים וַיֹּאמֶר: אַבְרָהָם,
אַבְרָהָם! וַיֹּאמֶר: הִנֵּנִי, וַיֹּאמֶר: אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וַיַּחֲבֹשׁ—קֶשֶׁר הָאָפֶק לְרִיבָתָהּ. שְׁבוּ לָכֶם פֹּה—וַיֵּרָא הָיָה אַבְרָהָם בֶּן יִצְחָק
מַעֲשֵׂוֹת סָפְצוּ. מֶאֱבֶלֶת—סִבּוֹן, חֵלָה. וַיַּעֲקֹד—וַיִּקְשֹׁר יָדָיו וַיִּנְגְּלוּ.

אל תעש לו מאומה, כי עתה ידעת, כי ירא אלהים אתה.
וירא חשבת את בנך את יחידך ממני.

וישא אברהם את עיניו, וירא והנה איל, אחר, נאחו
בסבך בקרניו, וילך אברהם ויקח את האיל, ויעלהו לעץ
תחת בנו.

ויקרא אברהם לשם המקום הזה, "וי יראה", אשר
יאמר היום: בחר יי יראה.

ויקרא מלאך יי אל אברהם, ושנית מן השמים, ויאמר:
כי נשבעתי, נאם יי, כי יען אשר עשית את הדבר הזה,
ולא חשבת את בנך, את יחידך—כי בך אברהם, וחרבה
אברהם את זרעך, ככולבי השמים וכחול אשר על שפת
הים, וירש זרעך את שער איביו. וחתברכו בזרעך כל גויי
הארץ, עקב אשר שמעת בקלי.

וישב אברהם אל נערו, ויקמו וילכו יחדו אל באר
שבע, וישב אברהם בבאר שבע.

רבנו של עולם, כמו שכתב אברהם אבינו את רחמיו לעשות
רצונו, בלבב שלם, בן יבש רחמיו את בעקו מעלינו, ויגלו רחמיו
על מדותיו, ותתנהג עמנו, יי אלהינו, במדת חסד ובמדת רחמים.
ובמובך הגדול שוב חרון אף מעמד ומעיר ומאריך ומנחלתו. וקום

שירי הדש

חשבת—מננת. אחר—אחר כך ראה שנאמר. בסבך—ענפים סבוכים וחר. "ה'
יראה"—על אפרו: אלהים יראה לו חשה, וחי' הראה לו חשה. אשר יאמר היום וגו'—
הוא המקום שאמר עלי עתה: בחר ד' יראה כל ויכיר שלש פעמים בשנה. שער
איביו—גומר, ערי איביו. עקב—שן.

כבש רחמיו—הקניע ומשל פרנשי חסלתו. ויגלו—יתגלו, יתעוררו מדותיו—

לנו, יי אלהינו, את הדבר שהבטחתנו בתורתך, על ידי משה עבדך, כאמור: „וּבְרִיתִי אֶת בְּרִיתִי וְעָקֵב, וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אֲבֹרָהֶם אֲזַכֵּר, וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר; וְאֵף גַּם וְאֵת בְּהִיּוֹתָם בָּאָרֶץ אֲזַכֵּיהֶם, לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלִתִּים לְכֹלֹתָם, לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יי אֱלֹהֵיהֶם: וְנֹאמַר, וּבְרִיתִי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאָרֶץ מִצְרַיִם, לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יי: וְנֹאמַר, וְשָׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשָׁב וּקְבֹצֵךָ מִכָּל הָעַמִּים, אֲשֶׁר הִפְרִיֲךָ יי אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. אִם יִהְיֶה גִדְחֶךָ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם וּקְבֹצֵךָ יי אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ, וְהִבִּיאֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ, וִירְשָׁתָהּ וְהִיטִיבֶךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבוֹתֶיךָ: וְנֹאמַר, יי חַנּוּן, לֵךְ קִיֵּנוּ הִנֵּה זְרוּעַם לְבָקָרִים, אֵף יוֹשְׁעֵתְנוּ בַּעַת צָרָה: וְנֹאמַר, וְעַת צָרָה הִיא לִיעֲקֹב, וּמִמֶּנָּה יוֹשֵׁעַ: וְנֹאמַר, בְּכֹל צָרָתָם לֹא צָר, וּמִלֵּאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעַם, בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גֹאֲלָם, וְיִשְׁלַם וְיִשְׁאֵם כָּל יְמֵי עוֹלָם. וְנֹאמַר, מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עוֹן וְעוֹבֵר עַל פָּשָׁע, לְשֹׂאֲרִית נַחֲלָתוֹ, לֹא תַחֲזִיק לְעַד אָפוֹ, כִּי תַפֵּן חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב וְרַחֲמֵנוּ, יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצִּילוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם, תַּתֵּן אֲמֶת לִיעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיְּמֵי קֶדֶם: וְנֹאמַר, הִבִּיאֹתִים אֶל הַר קֹדְשִׁי, וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תַּפְלָתִי, עוֹלֹתֵיהֶם וּזְבִחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית תַּפְלָה, יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם יֵרָא שְׁמִים בִּפְתָר, וּמוֹדָה
עַל הָאֲמֶת, וְדוֹבֵר אֲמֶת בְּלִבּוֹ, וַיִּשְׁבַּח וַיֹּאמֶר:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

דְּרָכֶיךָ וְאֶפְנֵי הַנְּהַגְתְּךָ עִם הַבְּרִיּוֹת: כְּלוּמַר, מִצַּת הַחַמִּים תִּתְעוֹרֵר עַל שְׂאֵר מִדּוּמֶיךָ שֶׁתַּתְּנַח אִתָּנוּ בַּקָּדוֹשׁ, וְלֹא גַעְלִתִּים—לֹא מֵאֲסִתֵּי כְּהֵם. בְּרִית רִאשֹׁנִים—בְּרִית אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים. הִנֵּה זְרוּעַם לְבָקָרִים—הִנֵּה לָנוּ זֶרַע עוֹ (מִדְּבָר) בְּכָל פֶּה. וּבְכָל צָרָתָם לֹא צָר—בְּכִיבּוֹל, ה' הִנֵּה מִצָּר, אֵף הוּא בָּצַר וַיִּשְׁאֵל. יִכְבָּשׁ—נִפְתָּר. בְּגִלּוֹי—לְעֵינֵי כָל. בְּלִבָּבוֹ—שָׁכַל מִחֲשׁבוֹתָיו תִּתְנַחֵה בַּקָּדוֹשׁ.

רבוץ כל העולמים, ואדוני האדונים!
לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו
לפניה, כי על רחמיך הרבים. מה אנו? מה
חיינו? מה חסדנו? מה צדקותינו? מה ישועתנו?
מה בחנו? מה גבורתנו? מה נאמר לפניה, יי
אלהינו ואלהי אבותינו? הלא כל הגבורים כאין
לפניה, ואנשי השם—כלא היו, וחכמים—בבלי
מדע, ונבונים—בבלי השכל, כי רוב מעשיהם—
(נ"א מעשינו) תדון, וימי חייהם—(נ"א חיינו) הבל לפניה,
ומותר האדם מז הבהמה אין, כי הכל הבל.
לבד הנשמה הפחורה שהיא עתידה לתן דין
וחשבון לפני כסא כבודך, וכל הגוים כאין נגדך,
שנאמר הן גוים כמר מדלי וכשחק מאנשים נחשבו.
הן איום ביד ימור.

אבל אנחנו עמוך בני ברייתך, בני אברהם אברה,
שנשבעת לו בחר המדינה, וברע יצחק יחידו (נ"א עקבך),
שנשבעת על גבי המזבח, ערת יעקב בנך בכורך, שמא הבהמה

שיר החדשה

מה אנו—מה אנו וצדקותינו וכו'. חשבים לבא אליך בדרישות ושקר, אלא
בתחנונים אנו באים לפניה. ומכל שבן שלא נובל לקמור על בחנו אנו להושיע ידנו לנו.
כי מה ישועתנו וכו'. מותר האדם מן הבהמה אין—אין יתרון וחשיבות לאדם
יותר מהבהמה. כמר מדלי—כל הגוים נחשבים נגדו כשפת מים בתפלת מדלי.
וכשחק מאנשים—וכנגד דק הנשאר בבה המאנשים. ימור—יורק. איום ביד ימור—
את האיום הנדולים יורק באבק דק. אבל—ובכל זאת אנו מעזים לבא לפניה, כי אנחנו

שְׁאַהֲבֶתָּ אוֹתוֹ, וּמִשְׁמַחֲתֶךָ שְׂשַׂמְחֶתָּ בּוֹ, קְרֹאתָ אֶת שְׁמוֹ
יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן.

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּים לְהוֹדוֹת לָךְ, וּלְשִׁבְחָךְ
וּלְפָאֲרָךְ, וּלְבָרְךָ וּלְקִדְשׁ וּלְתֵן שִׁבְח וְהוֹדִיָּה
לְשִׁמְךָ. אֲשֶׁרִינוּ, מֶה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֶה נָעִים גּוֹרְלֵנוּ,
וּמֶה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ. אֲשֶׁרִינוּ, כְּשֶׁאֲנוּ מִשְׁכִּימִים
וּמַעֲרִיבִים בְּבֵיתִי כְּנִסְיוֹת וּבְבֵיתִי מִדְּרָשׁוֹת וּמִיַּחֲדִים
שְׁמֶךָ בְּכָל יוֹם תָּמִיד וְאוֹמְרִים פַּעַמִּים בְּאַהֲבָה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, ייִ אֱלֹהֵינוּ ייִ אֶחָד!

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם,
אַתָּה הוּא מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, אַתָּה
הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה הוּא לְעוֹלָם
הַבָּא. קִדְשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מִקְדְּשֵׁי
שְׁמֶךָ, וְקִדְשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲמֹד וכו'. יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן—יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׂרָה אֵל אֵל, וַיִּשְׁרוּן—כִּי טוֹב וַיִּשְׁרֵה הוּא.
לְפִיכָךְ—לָכֵן, חַיִּים—חַיִּים, שִׁבְח וְהוֹדִיָּה—תְּהִלָּה וְתוֹדָה. אֲשֶׁרִינוּ—מֶה
מִאֲשֶׁרִים אֲנִי, חֲלָקֵנוּ—שְׂאֵנוּ מִשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים וכו'.
אַתָּה הוּא—הָאֱלֹהִים שְׁהִינֶךָ לָפָנַי בְּרִיאַת הָעוֹלָם. עַל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֶךָ—עַל

וְבִישׁוּעַתְךָ תָּרוּם וְתִנְכִּיהַ קְרַנְנוּ לְמַעַלָּה,
וְהוֹשִׁיעֵנו בְּקָרוֹב לְמִצֵּן שְׁמֶךָ.
בְּרוּךְ הַמְּקִדֵּשׁ שְׁמוֹ בְּרַבִּים.

אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבַשָּׁמַיִם
הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים. אַמֵּת אַתָּה הוּא רֹאשׁוֹן, וְאַתָּה
הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבְלָעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קִבֵּץ נְפֻצוֹת
קִוֶּיךָ מֵאֶרֶבַע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ. יִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כָּל בָּאֵי
עוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבִדְךָ עֲצִיּוֹן לְכָל
מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וּמִי בְּכָל
מַעֲשֶׂה יָדֶיךָ בְּעֲלִיוֹנִים (וּבִתְחִתּוֹנִים) אוֹ בִּתְחִתּוֹנִים,
שִׁיאֲמַר לָךְ: מַה־תַּעֲשֶׂה, וּמַה־תַּבְּעַל?

אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם (חַי וְקַיִם)! עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
זַחֲסָד, בַּעֲבוּר שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא
עֲלֵינוּ. וְקַיִם לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מַה־שְּׂכָתוֹב, (אֶת הַדָּבָר
שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צַפְנִיָּה חוֹזֶה בְּאֲמֹר): "בָּעֵת
הַהִיא אָבִיא אֲתָכֶם; וּבָעֵת קִבְּצִי אֲתָכֶם, כִּי אֵתָן

שִׁירָה תְּהִי שָׁה

יִשְׂרָאֵל הַמְּקִדִּישִׁים שְׁמֶךָ. קְרַנְנוּ—גְּלוּסֵר, כְּחֵנוּ. קִוֶּיךָ—בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמְּקִדִּישִׁים וְיִצְחָק.
בָּאֵי עוֹלָם—יוֹשְׁבֵי תֵּבֶל. בְּעֲלִיוֹנִים—בְּצִבְאָה הַשָּׁמַיִם. בִּתְחִתּוֹנִים—בְּצִבְאָה הָאָרֶץ. וּבָעֵת
קִבְּצִי אֲתָכֶם—וּבָעֵת (סְחִיָּא) אֶקְבֹּץ אֲתָכֶם.

אֶתְכֶם לָשֵׁם וּלְתִהְיֶה כָּל עַמִּי הָאָרֶץ, בְּשׁוּבִי אֶת
שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם—אָמַר יי'.

מַעֲשֵׂה הַכִּיּוֹר.

שְׁמוֹת לו'. וַיְדַבֵּר יי' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹד: וַעֲשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכִנּוֹ
נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָהּ, וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ,
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מַיִם. וְרָחֲצוּ אֶהְרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ, אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת
רַגְלֵיהֶם. בְּכֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם—וְלֹא יָמָתוּ, אוֹ
בְּנִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׂרֵת, לְהַקְטִיר אֲשֶׁר לַיי'. וְרָחֲצוּ
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ, וְהִיתָדָה לָהֶם חֵק עוֹלָם לֹדֹתָם.
וְלִזְרָעוֹ לְדֹרֹתָם.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ,
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּלוּעוֹנוֹתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַל
כָּל פְּשָׁעֵינוּ, וְשִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ, וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן
הַתְּמִיד שֶׁיִּכַּפֵּר בְּעַדָּנוּ, כִּמּוֹ שֶׁתִּכַּתֵּב עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עֲבֹדָה מִפִּי כְּבוֹדָה, כְּאָמֹר:

קָרְבַן הַתְּמִיד.

בְּמַדְבַּר כח'. וַיְדַבֵּר יי' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹד: צוֹ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: אֶת קָרְבְּנִי לַחֲמִי לְאִשִּׁי
רֵיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ, וְאָמַרְתָּ
לָהֶם: זֶה הָאֲשֶׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי: בְּבָשִׂים בְּנֵי

שִׁירָה הַדָּשָׁה

בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם—בְּשָׂאֲשִׁיב אֶת גּוֹלִיכֶם מֵאַרְצוֹת שָׁבוֹם. כִּיּוֹר—
גְּלִי בַחֵץ умывальный (הִלָּאָה בְּתַפְלַת „רַבּוֹן הַעוֹלָמִים” מְכֻוָּר טַעַם אֲמִירַת כָּל הַעֲנֻנִים
הָאֵלֶּה הַשִּׁיבוֹם לְעֹבְדֵת הַמִּקְדָּשׁ). וְכִנּוֹ—подножие. כְּאָמֹר—כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּתוֹרָה
(בְּמַדְבַּר כח'). לַחֲמִי לְאִשִּׁי—לָהֶם ה', שֶׁהוּא הַקָּרְבָּנוֹת הָאֵשׁ שְׁלִי. בְּמוֹעֵדוֹ—בְּזִמְנוֹ הַקָּבִיעִי

שְׁנֵה תְּמִימִם, שְׁנֵים—לַיּוֹם, עֲלֵה תְּמִיד. אֶת הַכֶּבֶשׂ
 אַחֵד תַּעֲשֶׂה בִבְקָר, וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֶרְבִים. וְעִשְׂרִית הָאִיפָה סֵלֶת לַמִּנְחָה, בְּלוּלָה
 בְּשֶׁמֶן כֹּתִית רְבִיעֵת הַחֵין. עֲלֵת תְּמִיד, הַעֲשִׂיהָ
 בְּהַר סִינִי, לַרִּיחַ נִיחַח אִשָּׁה לַי, וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת
 הַחֵין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בִּקְדָשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ יִשְׁכַּר לַי.
 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים, בַּמִּנְחָה
 הַבֶּקֶר וְכִנְסֻכּוֹ תַעֲשֶׂה, אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לַי.

^אוַיִּקְרָא וַיֹּשְׁחֵט אֹתוֹ עַל יְרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה
 לִפְנֵי יי, וַיִּרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת
 דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה אֲמִירָה
 זוֹ חֲשׂוֹבָה וּמְקַבֶּלֶת וּמַרְצָה לְפָנֶיךָ, כְּאֵלֶּה הַקִּרְבָּנוֹת קָרְבַּן הַתְּמִיד
 בְּמוֹעֲדוֹ, וּבְמִקְוָמוֹ וּבְהִלְכָתוֹ.

אֵתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁתִּקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁמֶן כֹּתִית—שֶׁמֶן שֶׁל זֵיתִים כְּתוּמִים בְּמִקְדָּשְׁתָּה. הַעֲשִׂיהָ בְּהַר סִינִי—כְּפִי
 שֶׁהָיְתָה קְבוּצָה יוֹם שֶׁנִּצְטָה מִשָּׁה עַל הַר סִינִי, וְנִסְכּוֹ—נֶסֶךְ חֵין שֶׁל קָרְבַּן הַתְּמִיד.
 בִּקְדָשׁ—עַל מִזְבֵּחַ הַקֹּדֶשׁ. נֶסֶךְ יִשְׁכַּר—נֶסֶךְ חֵין, עַל יְרֵךְ—בְּפֶתַח הַמִּזְבֵּחַ. אֲמִירָה זוֹ—שֶׁל
 פָּרֶשֶׁת קָרְבַּן הַתְּמִיד. מַרְצָה—מְקַבֶּלֶת רָצוֹן. כְּתֹלְכָתָהּ—בְּמִשְׁפָּטָהּ. וְנִסְכָּהּ זֶה אוֹמְרִים שֶׁאֵין
 עֲזוּזִי עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ הַמִּסְתָּרִים בְּסֶדֶר הַתְּפִלָּה, כִּמּוֹ שֶׁאִמְרַת הַנְּבִיא: "וְנִשְׁלַחְתָּ פָרִים שְׂפָתֵינוּ".
 וּבְתֹלְכָתָהּ—לְפִי דִינוֹ, הַכֹּל בְּפִרְטוֹתָיו.

קִטְרַת הַסַּמִּים, בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הַזֶּה קַיָּם, בְּאֲשֶׁר
צִוִּית אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ, בְּפֶתוּחַ בְּתוּרְתְּךָ:

קִטְרַת.

שְׁמוֹת ל. "וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה: קַח לְךָ סַמִּים: נֶטֶף,
וּשְׁחַלֵּת, וַחֲלִבֶּנֶה, סַמִּים; וְלִבְנֶה זָכָה, בַּד בְּבַד
יְהִיָּה. וַעֲשִׂית אֹתָהּ קִטְרַת, רֶקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵת,
מִמֶּלֶח טָהוֹר קָדֵשׁ. וּשְׁחַקֵּת מִמֶּנֶּה הָדָק, וְנִתְּתָהּ
מִמֶּנֶה לְפָנַי הָעֵדֻת בְּאַהֲלֹ מוֹעֵד, אֲשֶׁר אֲנִיעַד לְךָ
שָׂמָּה. קָדֵשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם."

וַנֹּאמֶר: "וְהַקְטִיר עָלָיו אַחֲרָן קִטְרַת סַמִּים,
בִּבְקָר בִּבְקָר, בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יְקִטִּירָנָה.
וּבְהַעֲלוֹת אַחֲרָן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין הָעֶרְבִים יְקִטִּירָנָה;
קִטְרַת תָּמִיד לְפָנַי יי לְדֹרֹתֵיכֶם."

סס' כריתות 1. ירושל' יומא.

תָּנוּ רַבָּנֵן: פֶּסֶם הַקִּטְרַת בִּיצֵד? שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים
וּשְׁמוֹנֶה מָנִים הָיוּ בָּהּ: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה בְּמִנְיֹן
יָמוֹת הַחֹמָה, מִנָּה לְכָל יוֹם—פָּרַס בְּשַׁחֲרִית וּפָרַס בֵּין
הָעֶרְבִים—וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יִתְּרִים שִׁמְרָם מְכֻנִּים בְּהֵן גְּדוּל
מֵלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים; וּמִחֲזִירָם לְמִכְתָּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם
הַכַּפּוֹרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יִפְהֹרֶתָּהּ, בְּדִי שֶׁתֵּהָא דְקָה מִן הַדְּקָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

סַמִּים— מִינֵי בְשָׂמִים. נֶטֶף וּשְׁחַלֵּת וכו'— כָּל אֵלֶּה מִינֵי בְשָׂמִים.
בַּד בְּבַד—שְׂעוֹר וּמִשְׁקַל שֶׁהָ לְכֹלָם. מִמֶּלֶח—מַעֲרָב וְגִלּוּל. וּשְׁחַקֵּת—תִּכְתּוּשׁ בְּמִכְתָּשֶׁת.
אֲנִיעַד לְךָ—אָבֵא אֵלֶיךָ (לְבַד אֶתְּךָ).

ואחר עֲשֹׂר סְמָנִים הָיוּ בָּהּ, וְאֵלוּ הֵן: הַצָּרִי וְהַצָּפָרָן,
הַחֲלָבָנָה וְהַלְבוֹנָה—מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנָה; מוֹר
וְקִצְיָעָה, שִׁבְעֵת גֵּרָד וּבְרָכֹם—מִשְׁקַל שְׁשִׁיּוֹת עֲשֹׂר שְׁשִׁיּוֹת
עֲשֹׂר מָנָה; חֲקִשָּׁט שְׁנַיִם עֲשָׂה, וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנְמֹן
תִּשְׁעָה; בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה תִּשְׁעָה קִבִּין, יֵין קְפָרִיסִין סְאִין
תִּתָּא וְקִבִּין תִּתָּא, וְאִם לֹא מֵצָא יֵין קְפָרִיסִין, מֵבִיא חֲמֵר
חֹרְדִּין עֲתִיק, מִלֶּח סְדוּמִית רֹבַע, מַעְלָה עֶשֶׂן כָּל שְׁהוּא.
רַבִּי נִתָּן הַבְּבִלִי אוֹמֵר: אֵף כֶּפֶת הִירְדָן כָּל שְׁהוּא, וְאִם נִתָּן
בָּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה; וְאִם חֶסֶר אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ חֵיב מִיתָה.

רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שָׂרָף
הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי הַקָּטָף. בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה לָמָּה הִיא בָּאָה?—כִּדִּי
לִיפּוֹת בָּהּ אֶת הַצָּפָרָן, כִּדִּי שִׁתָּהּא נָאָה. יֵין קְפָרִיסִין לָמָּה
הוּא בָּא?—כִּדִּי לְשֵׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצָּפָרָן, כִּדִּי שִׁתָּהּא עֲוָה.
וְהֵלֵא מִי רִנָּלִים יָפִין לָהּ, אֶלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין מִי רִנָּלִים
בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

תַּנְיָא רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק—אוֹמֵר: "הֲדַךְ
הַיָּטֵב, הַיָּטֵב—הֲדַךְ!" מִפְּנֵי שֶׁהָקוֹל יָפָה לְבָשָׁמִים, פְּסָמָה
לְחֻצָּאִין—כְּשֶׁרָחָה; לְשָׁלִישׁ וּלְרִבְעָה—לֹא שְׁמַעְנוּ. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה: זֶה הַכָּלֵל, אִם כְּמִדְתָּה—כְּשֶׁרָחָה לְחֻצָּאִין, וְאִם חֶסֶר
אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ—חֵיב מִיתָה.

תַּנְיָא בַּר קַפְרָא אוֹמֵר: אַחַת לְשָׁשִׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה
הֵיטָה בָּאָה שָׁל שִׁירִים לְחֻצָּאִין. וְעוֹד תַּנְיָא בַּר קַפְרָא: אֵלוּ
הָיָה נוֹתֵן בָּהּ כְּרֵטוֹב שֶׁל דְּבִשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי
רִיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מַעֲרֵבִין בָּהּ דְּבִשׁ? מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אִמְרָה:

כִּי כָל שָׂאֵר וְכָל דְּבֶשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אֱשֶׁר לִי.
שְׁלֹשׁ פַּעֲמִים. יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֹּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה.

נ"פ יְיָ צְבָאוֹת! אֲשֶׁרִי אָדָם בִּטָּח בְּךָ.

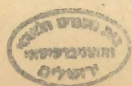
נ"פ יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאָנוּ.

אַתָּה סֶתֶר לִי, מִצָּר תִּצְרֵנִי, רָגִי פֶלַט תַּסּוּבֵבֵנִי, סֵלָה.
וְעִרְבָה לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם
וּבְשָׁנִים קִדְמִיּוֹת.

אֲבִי הוּא מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְׁמָא דְגִמְרָא
וְאַלְבָּא דְּאַבָּא שָׂאוֹל: מַעֲרָכָה גְדוֹלָה קוֹדֶמֶת לַמַּעֲרָכָה
שְׁנִיָּה שֶׁל קִטְרֵת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קִטְרֵת קוֹדֶמֶת לְסִדּוֹר
שְׁנֵי גִזְרֵי עֲצִים, וְסִדּוֹר שְׁנֵי גִזְרֵי עֲצִים קוֹדֶם לְרִשּׁוֹן מִזְבֵּחַ
הַפְּנִימִי, וְרִשּׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, קוֹדֶם לְהַטְבַּת חֲמֵשׁ גִּירוֹת,
וְהַטְבַּת חֲמֵשׁ גִּירוֹת, קוֹדֶמֶת לְדָם הַתָּמִיד, וְדָם הַתָּמִיד,
קוֹדֶם לְהַטְבַּת שְׁתֵּי גִירוֹת, וְהַטְבַּת שְׁתֵּי גִירוֹת, קוֹדֶמֶת
לְקִטְרֵת, וְקִטְרֵת, קוֹדֶמֶת לְאַבְרִים, וְאַבְרִים, לְמִנְחָה,
וּמִנְחָה, לַחֲבֹתָיו, וְחֲבֹתָיו, לְנֶסֶכִּין, וְנֶסֶכִּין, לְמוֹסָפִין, וּמוֹסָפִין,
לְבִזִּיקִין, וּבִזִּיקִין, קוֹדֶמֶת לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים. שְׁנֵי אֲמָר:
וְעֵרֶךְ עֲלֶיהָ הָעֵלָה, וְהַקְטִיר עֲלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים, עֲלֶיהָ
הַשֵּׁלֶם כָּל הַקֹּרְבָּנוֹת בְּרֹאשׁ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִצָּר תִּצְרֵנִי—תִּשְׁמְרֵנִי מֵאוֹיֵב. רָגִל פֶּלַט—רַגְלִי הַצֵּלָה, שְׁנֵי גִיל שְׁאִשִּׁיר בְּהַנְצִילִי
מִצָּרִי. וְעִרְבָה—וְנַעֲמָה.

תפלת רבי נחמיה בן חזקיה

אָנָּא, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה.
 קִבֵּל רֶנֶת עֲמֹךְ, שִׁנְכֵנוּ, מַהֲרֵנוּ, נוֹרָא.
 נָא גְבוּר! דּוֹרְשֵׁי יְחִידָךְ, כְּבַבְתָּ שְׁמֵרָם.
 בְּרַכֵּם, מַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גְּמִלֵם.
 חֲסִין קְדוֹשׁ! בְּרוּב מוֹבָד נִחַל עֲדָתְךָ.
 יְחִיד, גֵּאָה! לַעֲמֹךְ פָּנֶה, זֹכְרֵי קֹדְשְׁךָ.
 שִׁוְעֵתָנוּ קִבֵּל, וְשִׁמְעַ צַעֲקָתָנוּ, יוֹדַע תַּעֲלָמוֹת!
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

רבוֹן הָעוֹלָמִים.

אָתָּה צִוִּיתָנוּ, לְהִקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וּלְהוֹיֹת
 כְּהֵנִים בַּעֲבוּדָתֶם וְלוֹיִם בְּדוּכְנֵם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם, וְעַתָּה
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ, חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְמֵלֶךְ הַתְּמִידָה, וְאֵין לָנוּ רֹא
 כִּזְכוֹן בַּעֲבוּדָתוֹ, וְלֹא לֹוי בְּדוּכְנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ.
 וְאַתָּה אָמַרְתָּ: "וְנִשְׁלָמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ": דָּכֹן יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַדְהִי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיְהִי שֵׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ
 חָשׁוּב וּמְקַבֵּל, וּמְרַצָּה לְפָנֶיךָ, כְּאֵלֹו הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד
 בְּמוֹעֲדוֹ, וּבְמִקְוָמוֹ וּכְהִלָּבְתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תַּתִּיר צְרוּרָה—תַּפְסַח מוֹסְרוֹת אָמַתְךָ אֲסִירַת עֵינִי. נוֹרָא—אָתָּה אֵל נוֹרָא חֲסִין
 וְנִקְנֵי מַעֲזוֹ. כְּבַבְתָּ שְׁמֵרָם—כְּבַבְתָּ עֵין (зѣвица). שְׁמוֹר עֲמֹךְ הַדּוֹרְשִׁים לָךְ, אֵל אָחֵר.
 חֲסִין קְדוֹשׁ—אֵל אֲדִיר וְקְדוֹשׁ. נִחַל—נֶחֱלִי. יְחִיד גֵּאָה—אֵל אֲחֵר וְנִשְׂאָ. תַּעֲלָמוֹת—נִסְתָּרוֹת.
 בְּדוּכְנֵם—בְּמִקְוָם עֲמַדְתָּם בְּשַׁעַת הַשּׁוּר. בְּמַעֲמָדָם—שְׁחִיו עוֹמְדִים. וְנִשְׁלָמָה פְּרִים
 שְׁפָתֵינוּ—נִשְׁלַם מוֹבֵת הַקְּרִבָּנוֹת בְּאִמְרֵי סִינֵי. עוֹתִים—דְּבוּר.

בבדבר כח.
שבת וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם,
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְבּוּ.
עֲלֵת שִׁבֹּת בַּשַּׁבָּתוֹ, עַל עֲלֵת הַתָּמִיד וְנִסְבָּה.

לראש חדש וּבְרֹאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה: פָּרִים
בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאַיִל אֶחָד, כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה,
תְּמִימִם. וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לִפְרֵי הָאֶחָד, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְאַיִל הָאֶחָד. וְעֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן סֵלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד. עֹלָה רֵיחַ נִיחַח אֲשֶׁה
לַיהוָה. וְנִסְכֵּיהֶם, חֲצִי הַחֵין יִהְיֶה לֶפֶר, וְשְׁלִישֵׁת הַחֵין
לְאַיִל, וְרִבִּיעֶת הַחֵין לִכְבֹּשׁ יָיִן; זֹאת עֲלֵת חֹדֶשׁ
בְּחֹדְשׁוֹ, לְחֳדָשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת לַיהוָה, עַל עֲלֵת הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה, וְנִסְבּוּ:

משניות ממסכתא וּבָחִים וְנִאמְרוֹת בְּמָקוֹם לְמוֹד שְׁחִיב כָּל אָדָם.

אִיזְדוּ מְקוֹמָן שֶׁל וּבָחִים? קָדְשֵׁי קָדָשִׁים—שְׁחִימָתָן
בַּצֶּפֶן; פֶּר וּשְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַבְּפוּרִים—שְׁחִימָתָן בַּצֶּפֶן, וְקָבִיל
דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן, וְדָמָן מֵעוֹן הַיָּדָה עַל בֵּין הַבָּדִים,
וְעַל הַפְּרָכָת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב; מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן—מַעֲבָכֶת.
שְׁיָרֵי הָדָם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן;
אִם לֹא נָתַן לֹא עָקֵב. פָּרִים הַנִּשְׁחָרְפִים וּשְׁעִירֵים הַנִּשְׁחָרְפִים—
שְׁחִימָתָן בַּצֶּפֶן, וְקָבִיל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן וְדָמָן מֵעוֹן,
הַיָּדָה עַל הַפְּרָכָת, וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב; מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן

מַעֲבָבֶת. שְׁיָרֵי הָדָם, הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲבָבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ
 הַחֲצוֹן; אִם לֹא נָתַן לֹא עָבַב, אֵלֶּי וְאֵלֶּי נִשְׁרָפִין בְּבֵית
 הַדָּשָׁן. חֲסֵאת הַצָּבוֹר וְחִידִיד—אֵלֶּי הֵן חֲסֵאת הַצָּבוֹר:
 שְׁיָרֵי רֵאשֵׁי הָרָשִׁים, וְשֶׁר מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוֹל
 דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל אַרְבַּע
 קָרְנוֹת. בִּיצֵר? עָלָה בַּבֶּבֶשׁ וּפְנָה לְסוּבָב, וּבֹא לוֹ? קָרָן
 דְּרוֹמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית מַעֲרָבִית, מַעֲרָבִית
 דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הָדָם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. וְנֶאֱכָלִין
 לְפָנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי בְּהֵמָה בָּקָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיָמָה
 עַד חֲצוֹת.

הַעֲלָה—קָדֵשׁ קָדָשִׁים; שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן, וְקִבּוֹל דָּמָהּ
 בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָהּ טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע,
 וְטָעוֹנָהּ הַפֶּשֶׁט וְנִתּוּחַ, וְכִלִּיר לְאִשִּׁים. וְזִכְרֵי שְׁלָמֵי צָבוֹר
 וְאַשְׁמוֹת—אֵלֶּי הֵן אֲשָׁמוֹת: אֲשֶׁם גִּזְרוֹת, אֲשֶׁם מַעֲרִצוֹת, אֲשֶׁם
 שְׁפָחָה חֲרוּפָה, אֲשֶׁם נוֹיֵר, אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ, אֲשֶׁם תְּלוּי—
 שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן, וְקִבּוֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמָן טָעוֹן
 שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע; וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי
 בְּהֵמָה בָּקָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיָמָה עַד חֲצוֹת.

הַתּוֹרָה וְאֵיל נוֹיֵר—קָדָשִׁים קָלִים; שְׁחִיטָתָן בָּקָל מִקּוֹם
 בְּעִזְרָה, וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע; וְנֶאֱכָלִין בָּקָל
 הָעֵיר, לְכָר אָדָם, בָּקָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיָמָה עַד חֲצוֹת.
 הַמּוֹרָם מֵהֶם בִּיּוֹצֵא בָהֶם, אֶדָּא, שֶׁהַמּוֹרָם נֶאֱכָל לַבְּהֵמָה
 לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם.

שְׁלָמִים—קָדָשִׁים קָלִים; שְׁחִיטָתָן בָּקָל מִקּוֹם בְּעִזְרָה,
 וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֶאֱכָלִין בָּקָל הָעֵיר.

לְכָל אָדָם, בְּכָל מֵאֵכֶל, לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַמּוֹרֶם
מֵהֶם, בִּיּוֹצֵא בָהֶם, אֵלֶּא שְׁחֵמוֹרֶם נֶאֱכַר לְכַהֲנִים, לְנִשְׁיָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם.

הַבָּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּפִסָּה—קִדְשִׁים קָדִים; שְׁחִימוֹנָן
בְּכָל מָקוֹם בְּעֶזְרָה וְדָמָן מַעֲוֵן מִתְּנָה אֶחָת, וּבְלִבָּד שְׁתֵּיתָן
בְּגִגְדֵי תִּסּוּד. שָׁנָה בְּאֵכִילָתָן: הַבָּכוֹר—נֶאֱכַר לְכַהֲנִים,
וְהַמַּעֲשֵׂר—לְכָל אָדָם. וְנֶאֱכָלִין בְּכָר הָעִיר, בְּכָל מֵאֵכֶל,
לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. תְּפִסָּתָה, אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא בַּלַּיְלָה,
וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא עַד חֲצוֹת, וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא לְמַנּוּיָהּ, וְאֵינוֹ
נֶאֱכָל אֵלֶּא צָלִי.

י"ג סודות בתורה.

רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל אוֹמֵר: בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה
נִדְרָשֶׁת בָּהֶן: מִקֵּל וְחֶמֶד; וּמִגִּדְרָה שְׁוֹה; מִבְּנֵן אָב מִכְתּוּב
אֶחָד, וּמִבְּנֵן אָב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים; מִפֶּלֶל וּפְרָט; וּמִפְּרָט
וּבְכָל; בְּכָר וּפְרָט וּבְכָל—אִי אֶתָּה דָן אֵלֶּא בְּעֵין הַפְּרָט;
מִפֶּלֶל שֶׁהוּא צָרִיד לְפְרָט, וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיד לְבְכָר. כָּל
דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלִל וְיֵצֵא מִן הַבְּכָל לְלַמֵּד—לֹא רָצִיחַ עַל
עַצְמוֹ יֵצֵא, אֵלֶּא רָצִיחַ עַל הַבְּכָל כִּלּוֹ יֵצֵא. כָּל דָּבָר
שֶׁהִיא בְּכָלִל, וְיֵצֵא רָצִיחַ מִזֶּה אֶחָד שֶׁהוּא כְּעִנְיָנוּ—יֵצֵא
לְהַקֵּל וְלֹא לְהַחמִיר. כָּל דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלִל, וְיֵצֵא רָצִיחַ
מִזֶּה אֶחָד שֶׁהוּא כְּעִנְיָנוּ—יֵצֵא לְהַקֵּר וּלְהַחמִיר. כָּל דָּבָר
שֶׁהִיא בְּכָלִל וְיֵצֵא לְדוֹן בַּדָּבָר הַחֲדָשׁ—אִי אֶתָּה יָכוֹל
לְהַחמִירוֹ לְכָלִל, עַד שִׁיַּחזִּירוּנוּ הַכְּתוּב לְכָלִל בְּפִרְוִישׁ.
דָּבָר הַלָּמֵד מִכְּנֵי, וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוּפּוֹ; וְכֵן (נ"א וְכֵן) שְׁנֵי

כתובים המבקשים זה את זה, עד שיבא הכתוב השלישי ויבריע ביניהם.

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, וזמן חלקנו בתורתך, ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכלשנים קדמוניות.

קדיש דר רבנן.

יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה; ויצמח פורקנה ויקרב (נ"א קץ) משיחה, בחיובין ובחיובין, ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, — ואמרו: אמן!
קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא!
יתברך וישתבח, ויתפאר, ויתרומם, ויתנשא, ויתהדר, ויתעלה, ויתהלל, שמה דקדשא — בריך הוא.

לעלא (בעש"ת ולעלא) מן כל ברבא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמין בעלמא — ואמרו: אמן!
על ישראל ועל רבנן, ועל כל תלמידיהון, ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא דרין ודי בכל אתר ואתר — יהא דהון ולבון שלמא רבא, חנא וחסדא, ורחמי וחי אריכי, ומווני ריחי ופורקנא מן קדם אבוהון דבשמיא — ואמרו: אמן!
יהא שלמא רבא מן שמיא וחיית מוכים עלינו ועל כל ישראל — ואמרו: אמן!

עשה שלום במרומי, הוא יעשה ברחמי שלום, עלינו ועל כל ישראל — ואמרו: אמן!

שירה חדשה

שמה רבא — שמו הגדול. בעלמא די ברא כרעותה — עולם שפרא כרצונו. בחיובין — בחיובים. בעגלא — במהרה. מברך לעלם — מברך לעולם. יתברך וכו' — יתברך שם ח' בכל לשון של שבח ותהלה. שמה דקדשא בריך הוא — שמו של הקדוש ברוך הוא. שהוא — לעלא מן כל ברבא — למעלה מן כל הפרכות וכו' שאנו אומרים בעולם. רבנן — רבותינו. מאן דעסקין באורייתא — מי שעוסקים בתורה. די באתרא דרין — שבמקום הזה. שלמא רבא — שלום רב. מוונא ריחי — מוונות ברוח ולא בצמצום פורקנא — נאולה. מן קדם אבוהון וכו' — מלפני אביהם שבשמים וארץ.

לְחֵי עוֹלָמִים:	הַלֵּלְךָ וְהַלְבוֹב	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַאֲדָרֶת וְהָאֱמוּנָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַמְּלֻכָּה וְהַמְּשֻׁלָּה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנּוֹי וְהַנֶּצֶחַ	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנְּאֻמָּה וְהַגְּדֻלָּה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַסְּגוּי וְהַשְׁגָּב	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַדַּעַה וְהַדְּבוּר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הָעֶזֶז וְהָעֲנָה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַהוֹד וְהַהֲדָר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַפְּדוּת וְהַפָּאָר	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנוֹעַד וְהַנְּתִיקוּת
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַצָּבִי וְהַצֶּדֶק	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַזֶּדֶק וְהַזֶּהֱרָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַקְּרִיָּאָה וְהַקְּדוּשָׁה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַחֵיל וְהַחֲסֹן
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַרוֹן וְהַרוֹמָמוּת	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַמִּשְׁכָּם וְהַמְּהִיר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַשִּׁיר וְהַשְׁבַּח	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַיְחוד וְהַיְרָאָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַתְּהִלָּה וְהַתְּפָאֶרֶת	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַתְּהִיר וְהַתְּבוֹד

הַזֶּהֱרָה קח. הוֹדוּ לַיְי קְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו.

שִׁירוֹ לֹא, וּמָרוּ לֹא, שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו.

הַתְּהִלָּלוּ בְּשֵׁם קְדֻשּׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מִבְּקָשֵׁי יי.

דְּרָשׁוּ יי וְעֶזְרוּ, בְּקִשּׁוֹ פָּנָיו תָּמִיד.

זְכְּרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתֵיו וּמִשְׁפְּטֵי פִּיהוּ.

זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו.

הוּא יי אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפְּטָיו.

זְכְּרוּ לַעֲוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צִוְּהָ לְאַלְפֵי דוֹר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלִילוֹתָיו—מַעֲשָׂיו. שִׁיחוּ—סִפְּרוּ עַל דְּבַר נִפְלְאוֹתָיו. הַתְּהִלָּלוּ בְּשֵׁם קְדֻשּׁוֹ—
הִלְלוּ שֵׁם קְדֻשּׁוֹ. דְּרָשׁוּ ה' וְעֶזְרוּ—בִּקְרוּ בְּבֵית מִשְׁכַּן ה' וְאָרוֹן עֻזוֹ. זֶרַע יִשְׂרָאֵל—אַתֶּם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל זְכְּרוּ אֵת נִפְלְאוֹתָיו. דְּבַר צִוְּהָ לְאַלְפֵי דוֹר—הַדְּבַר שֶׁצִּוְּהָ יִתְמָנֶם לְעוֹלָם.

אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וְשָׁבוּעַתוֹ לְיִצְחָק,
וַיַּעֲמִדָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל-בְּרִית עוֹלָם,
לֵאמֹר: "לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ בְּנֵעַן, חָבֵל נַחֲלַתְכֶם".
בְּהֵיוֹתְכֶם מִתִּי מִסֵּפֶר, בְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ.

*

וַיִּתְּהֲלֵכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר.
רָא הִנִּיחַ לְאִישׁ לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִּים.
"אַל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ";

*

שִׁירוֹ לַי כָּל הָאָרֶץ, בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם אֵל יוֹם יִשׁוּעָתוֹ.
סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו.
כִּי גָדוֹל יי וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים—אֱלִילִים, וַיִּי שָׁמַיִם עָשָׂה.

*

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חֲבֵל-חֶלֶק. בְּהֵיוֹתְכֶם מִתִּי מִסֵּפֶר—בְּהֵיוֹת אֲבוֹתֵינוּ אֲנָשִׁים מַעֲשִׂים. כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ—
כְּמַעַט הָיָה מִסֵּפֶרם וְאֵף גָּרִים הָיוּ בָּהּ וְלֹא אֲזָרוּם. וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר—מִמַּמְלָכָה זוֹ
אֶל עַם אֲחֵר, אִם לֹא הֵנִיחַ לְאִישׁ לַעֲשׂוֹק אוֹתָם וּלְהַרְעֵ לָהֶם. וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִּים—כְּמוֹ
שְׁחוֹבִים וְיֹסֵר ה' אֶת אֲבִימֶלֶךְ עַל אֲדוֹת אַבְרָהָם וְיִשְׁרָאֵל. וַיַּאֲמֵר: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי—
בְּאֵלָה שְׁנוּעֵרֵי הַהוֹדִיעַ אֶת אֲחֵדוֹתַי בְּעוֹלָם, (הָאִישׁ שְׁנוּעֵר לְגִדּוֹלוֹת בְּאֶרֶץ נִקְרָא בְּכַחַק
מִשְׁחִי). בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם אֵל יוֹם—הוֹדִיעוּ בְּכָל יוֹם, יוֹם אֲחֵר יוֹם. אֱלִילִים—מַמְלַת אֵל.

חֹדֶר וְחֹדֶר לִפְנֵי עֵז וְחֹדֶה בְּמִקְוֵמוֹ.
 הָבוּ לִי, מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים; הָבוּ לִי כְבוֹד וְעֹז.
 הָבוּ לִי כְבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לִפְנֵי.
 הִשְׁתַּחֲווּ לִי בַּהֲדַרְת קֹדֶשׁ, חִילוֹ מִלִּפְנֵי כָל הָאָרֶץ.
 אֶךָ תִּבְנוֹן תִּבְל בַּל תִּמּוֹט.

יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּנוֹיָם: יֵי מֶלֶךְ.
 יִרְעֵם הַיָּם וּמֵלֵא, יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ.
 אֲזִי יִרְנְנוּ עַצִּי הַיָּעַר, מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ.

מכאן והלאה מסודרים פסוקים מתהלים ממקומות שונים.

חֹדְדוּ לִי, בִּי טוֹב, בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ!
 וַאֲמָרוּ: הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו, וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם.
 לַחֲדוּדוֹת לָשִׁים קֹדֶשֶׁךָ, לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ.
 בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם!
 וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם: אָמֵן וְהִלֵּל לִי.
 רוֹמְמוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַתְּהוֹם רִנְלֵיו קֹדֶשׁ הוּא.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַבֵּל וְאֵין לִפְנֵי-כְבוֹדוֹ בְּמִקְדָּשׁוֹ. כְּבוֹד שְׁמוֹ-הַכְּבוֹד הָרָאִי לְשִׁמוֹ. בַּהֲדַרְת קֹדֶשׁ-
 בַּהֲדַרְת קֹדֶשׁ. חִילוֹ וְגו'-רִנּוֹ. אֶךָ תִּבְנוֹן תִּבְל-אֶךָ בִּי תִּבְל עוֹמֶדֶת עַל פִּי ה' מַל
 מְכֻנָּה לְבַל תִּמּוֹט, וּבְכָל זֹאת חֲדָדוּ מִפְּנֵי, בִּי הַנֶּכֶם תְּמִיד בָּרִדוֹ. יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְגו'-
 בְּלוֹמֶר, כָּל תְּהוֹלָדָה תִּשְׂמַח לִפְנֵי ה' תִּבָּא לִשְׁפּוֹט הָאָרֶץ בְּיָשֻׁרִים. יִרְעֵם-וְיִרְעֵם.
 וְהִמָּה, יַעֲלֶץ-וְעֵלֹה וְשִׂמְחָה. לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ-לְשַׁבַּח אֶת תִּהְלָתְךָ, כְּלוֹמֵר: לִפְנֵי
 לְבַל אֶת מַעֲשֵׂיךָ מִתְּהַלְלִים. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם-בְּלוֹמֵר: כָּל תִּמְיָם. רוֹמְמוֹ-וְהִלֵּל.
 לַתְּהוֹם רִנְלֵיו-הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, תְּהוֹם-בְּפֶסֶל, מִשְׁעָן לְתִנְלֵי חִישׁוֹב.

רוממו יי אלהינו והשתחוו לחר קדשו,
כי קדוש יי אלהינו

*

והוא רחום יכפר עון ולא ישחית,
והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו.
אתה יי לא תכלא רחמיה ממני, חסדיך ואמתך
תמיד יצרוני.

זכה רחמיה יי וחסדיך, כי מעולם הָמָה.
תנו עז לאלהים

על ישראל גאותו, ועזו—בשחקים.
נורא אלהים ממקדשיך, אל ישראל, הוא נותן עז
יתעצמות לעם—

ברוך אלהים!

אל נקמות יי, אל נקמות, הופיע!

שירה חדשה

לחר קדשו—הר תמורה שעליו נקנה הבית. לא תכלא—לא תמנע. יצרוני—ישפירני.
כי מעולם הָמָה—כי תמיד תתנהג עם בריותיך בסבת הרחמים. תנו עז—תנו כבוד.
על ישראל גאותו—על ידי עם ישראל תתגלה גאותו וכבודו. ועזו בשחקים—
וגדלותו תגלה מן השחקים (*). נורא אלהים ממקדשיך—נורא אתה אלהים ממעון קדשך
סן השמים. ותעצמות—ועצמת, כח. לעם—לעם ישראל. אל נקמות—אל נקם באויביו
הופיע—הגלה.

(*) ויש גורסים: תנו עז לאלהים אל ישראל, גאותו ועזו בשחקים. ולפי זה יחבר
נושב הפסוק הזה אל סוףם לו בספר התהלות

הַנָּשָׂא, שִׁפְטֵי הָאָרֶץ! הָשִׁב גְּמוּלָה עַל גָּאִים.
 לִי הַיְשׁוּעָה, עַל עֲמֹךְ בְּרַכְתָּךְ סֵלָה.
 יי צְבָאוֹת עֲמֵנוּ, מִשְׁנֹב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה.
 יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בִּטָּח בְּךָ.
 יי הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ.

*

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתְךָ,
 וְרַעַם וְנִשְׂאִים עַד הָעוֹלָם
 נִפְשָׁנוּ חִבָּתָה לִי, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנָּנוּ הוּא.
 כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קֹדֶשׁוֹ בְּמִחְנוּ.
 יְהִי חֶסֶדְךָ יי עֲלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ.

*

הִרְאֵנוּ יי חֶסֶדְךָ, וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ.
 קוּמָה עֲזֶרְתָּהּ לָנוּ, וּפָדְנוּ לָמַעַן חֶסֶדְךָ.
 אֲנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעֲלֶה מֵאָרֶץ מִצְרַיִם.
 הִרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאָהּ.
 אֲשֶׁרִי הָעָם שִׁבְחָה לָּךְ, — אֲשֶׁרִי הָעָם שִׁי אֱלֹהֵיו!

שִׁירָה הַדָּשִׁי

גָּאִים—חוֹשָׁאִים. לֹהֵ הַיְשׁוּעָה—אֶךְ מִדּוֹ תָבֵא הַיְשׁוּעָה. עַל עַמֶּךָ
 בְּרַכְתָּךְ—אֵתָהּ מִבְּרֵךְ תִּמְדֵּר אֶת עַמֶּךָ. מִשְׁנֹב—מַעֲזוֹ, מַחֲסֵהוּ. וְרַעַם—רָעָה אוֹתָם, נִהַלָם.
 קֹדֶשׁ זֶה הַמִּנְהַל אֶת הָעֶדֶר. וְנִשְׂאִים—רוּחַם אוֹתָם. חִבָּתָה—מִקְנָה. יַחֲלֵנוּ—קִיֵּנוּ.
 עֲזֶרְתָּהּ—לְשׁוֹנָהּ. הִרְחֵב פִּיךָ—קְלוּמָה, שְׂאֵל לָךְ הַרְבֵּה נִאֲמָלָא אֶת מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ

וְאֵנִי בַחֲסִידְךָ בְּמַחְתִּי, יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתְךָ;
אֲשִׁירָה לִי, בִּי גִמַּל עָלַי.

מזמור שיר חנכת הבית, לדוד

אֲרוּמָמְךָ יי, בִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא שִׁמַּחְתָּ אִיבֵי כִי
יי אֶלְהִי, שׁוּעָתִי אֵלֶיךָ וְתִרְפָּאֵנִי.
יי הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי, חַיִּיתִנִּי מִיָּרְדֵי בּוֹר.
נִמְרוּ לִי חֲסִידָיו! וַחֲדָרוּ לְזִכָּר קִדְשׁוֹ
כִּי רָגַע בְּאֶפֶס, חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ;
בְּעָרֵב יִלִּין בְּכִי, וְלִבְקָר רָנָה.
וְאֵנִי אֶמְרָתִי בְּשִׁלּוֹי; כָּל אֲמוֹט לְעוֹלָם.
יי בְּרָצוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לְחִירֵיעוֹ, הַסִּתְרָת פְּנִיךָ הָיִיתִי נִבְהַל.
אֵלֶיךָ יי אֶקְרָא, וְאֶל אֲדֹנִי אֶתְחַנֵּן;
מֶה בָּצַע בְּדַמִּי, בְּרִדְתִּי אֶל שַׁחַת?
הִיּוֹדֶךָ עֹפֶר, הַנִּגִּיד אֶמְתֶּךָ?

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בִּי גִמַּל עָלַי—כִּי עָשָׂה אִתִּי חֶסֶד.

מזמור—שיר עם נגון, שיר חנכת הבית—השיר אשר שר לה' כאשר חנך את בית מלכותו והוא שיר-תודה לה', על שרפא אותו ממשלתו הקשה. ארוממך ה'—ארומם אותך בתהלתִי. דליתנני—רוממטני וחקיטת אותי בחללי. שאוֹל—בור, קבר. חַיִּיתִנִּי—הַעֲמַדְתָּ בחיים נפשי. מִיָּרְדֵי—לְבִלִי אֶרֶץ. לְזִכָּר קִדְשׁוֹ—לְשֵׁם קִדְשׁוֹ. רָגַע בְּאֶפֶס—אֵד עַת מַעֲטָה נִמְשָׁךְ אִפֹּס עַל חֲסִידָיו. בְּרָצוֹנוֹ—בְּשׂוֹבוֹ, בְּשׂוֹבוֹ מִחֲרוֹן אִפֹּס. יִלִּין—וּמְצָא לוֹ מִשְׁכָּן בְּבֵית הָאֲדָם. בְּשִׁלּוֹי—בַּעַת שְׁלוֹתִי. כָּל אֲמוֹט—לֹא אֶפֶס. בְּרָצוֹנְךָ—בְּחֶסֶדְךָ. הַעֲמַדְתָּה לְחִירֵיעִי עַל—(כְּמוֹ לְהִירֵיעוֹ) הַחֲזַקְתָּ אֶת אֲשֵׁרִי וְשְׁלוֹתִי. מֶה בָּצַע בְּדַמִּי—אִיזוֹ תּוֹשֵׁלֶת תִּצָּא בְּמוֹתִי עֹפֶר—הַמֵּת שְׂהוּא עֹפֶר. הַנִּגִּיד אֶמְתֶּךָ—הַסִּפֵּר חֶסֶדְךָ?

שִׁמְעֵי יי וְהִנֵּנִי, יי הִיָּה עוֹזֵר לִי.
הִקְבֵּת מִסְפְּרֵי לְמַחֹל לִי, פִּתְחֵת שְׁקִי וְתֹאזְנֵי שְׂמִיחָה.
לְמַעַן וַיִּמְרָד כְּבוֹד, וְלֹא יָדָם.
יי אֱלֹהֵי! לְעוֹלָם אֱלֹהֵי.

קדיש יתום.

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֵלְמָא, דִּי בְרָא כְרַעֲוִיתָהּ;
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב (נ"א קץ) מְשִׁיחָה,
בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן, וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן
קָרִיב - וְאָמְרוּ: אָמֵן!

קַח יְיָהּ שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא!
וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר, וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא, וַיִּתְהַדָּר,
וַיִּתְעַלֶּה, וַיִּתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא - בְּרִיךְ הוּא, לְעָלְמָא (בעש"ת)
וְלְעָלְמָא מְבָל) מִן כָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא.
וְאָמְרוּ: אָמֵן!

יְהִי שְׁמָא רַבָּא מִן שְׁמֵי וְחַיִּים טוֹבִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל - וְאָמְרוּ: אָמֵן!
עֲשֵׂה שְׁלֹום בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלֹום, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל - וְאָמְרוּ: אָמֵן!

יי מַלְכֵּי, יי מַלְכֵּי, יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ב"פ: וְהִיָּה יי
לְמַלְכֵּי עַד כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:
הוֹשִׁיעֵנו יי אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְמַחֹל - לְמַחֹלֹת וּלְשִׁמְחָה. פִּתְחֵת - חֲמִירָה. שְׁקִי - אֲשֶׁר חֲנִיתִי בְּמִתְנֵי בְּאֵבְלִי.
וְתֹאזְנֵי - וַתְּחַגֵּד אוֹתִי, כְּבוֹד (כְּטוֹ כְּבוֹדִי) רוּחִי. וְלֹא יָדָם - לֹא יִשְׁתַּק, לֹא יִתְבַּל מִזְמֹר לְךָ

קִדְשָׁךְ, לְהַשְׁתַּבֵּחַ בְּתִהְלֶתְךָ: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעַם אָמֵן הִלְלוּהָ. כָּל
הַנְּשָׁמָה תִּהְלֹל יְהוָה הַלְלוּהָ.

בְּהוֹשֵׁעֵנָה רַבָּא אִמְרִים בָּאן לְמַנְצָאן בְּשָׂמִים סַפְּרִים עַד ח' לְאוֹרֵךְ יָמִים וְאַחֲכִי מִתְחִלִין בָּאן:
לְמַנְצָאן בְּגִינֵת מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים יִחַנְּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אֶתְּנוּ
סֵלָה. לְקַדֵּשׁ בְּאַרְצֵנוּ דְּרַבְּכָה, בְּכָל גּוֹיִם יִשׁוּעָתָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים
יוֹדוּךָ עַמִּים בְּכֶסֶם. וְשִׁמְחוּ וִירְנְנוּ לְאֻמִּים, כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל, וְלְאֻמִּים
בְּאַרְצֵנוּ תִנָּחֵם סֵלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים בְּכֶסֶם. אֶרֶץ נִתְּנָה וְכוֹלָה,
יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וַיִּירָאוּ אֹתוֹ כָּל אִפְסֵי אֶרֶץ.

הִרְבֵּי מִזְמוֹן אֵת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֵת בּוֹרְאֵי

לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְכִיתִיהָ עַל יְדֵי הַחֹדָא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בְּרוּךְ הוּא!

בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעֹשֶׂה.

בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמַקְיֵם.

בְּרוּךְ עֹשֶׂה בְּרָאשִׁית.

בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ.

בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת.

בְּרוּךְ מַעֲשֵׂים שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו.

בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיָּם לְנֶצַח.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אוֹמֵר וְעֹשֶׂה—מְקוֹם אֵת הַבְּרִיּוֹת, שֶׁלֹּא יִנָּחֵם וְלֹא יִתְחַרֵּט. עֹשֶׂה בְּרָאשִׁית—בוֹרֵא
הָעוֹלָם (כָּל הַבְּרִיּוֹת וְנִקְרָאת בְּשֵׁם „מַעֲשֵׂי בְּרָאשִׁית“ עַל שֵׁם הַמִּקְרָא: בְּרָאשִׁית בְּרָא וכו').

בְּרוּךְ פִּזְדָּה וּמִצִּיל, בְּרוּךְ שְׁמוֹ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אֵב
הַרְחֵמֵן הַמְּהַלֵּל בְּפֶה עַמּוֹ, מְשַׁבַּח וּמִפְאָר בְּלִשׁוֹן
חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עֲבָדֶךָ, נְהַלֵּלְךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת וּנְגִידֶיךָ וְנִשְׁבָּחֶךָ,
וּנְפַאֲרֶךָ, וְנִמְלִיכֶךָ, וְנִזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ,
יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשַׁבַּח וּמִפְאָר עַד־עַד
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבָּחוֹת.

א"א מזמור לתודה לא בשבת ויו"ט ועי"ב ולא בע"פ ובחז"מ ש"פ,

אבל בחז"מ של פסח ובחוש"ר אומרים, ואומרים אותו מעמד

מזמור לתודה.

י"הלים ק.

הָרִיעוּ לִי כָל הָאָרֶץ!

עֲבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה, בָּאוּ לִפְנֵי בְּרִנָּה.

דַּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים,

הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ, עַמּוֹ וְצֹאן מְרֵעֵתוֹ.

בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה, תִּצְרוּתוֹ—בְּתִהְלָה,

הוֹדוּ לוֹ בְּרָכוּ שְׁמוֹ!

כִּי טוֹב יְיָ, לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, וְעַד דֹּר וָדָר אֲמוֹנָתוֹ.

שִׁירָה הַדָּשִׁי

וּנְמַלִּיכֶךָ—נְבִיר אוֹתָךְ לִמְלָךְ עֲלֵינוּ. וְנִזְכִּיר—וְנִשְׁלֵל. יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים—הוּא

הַיְחִיד בְּעוֹלָמוֹ, וְהוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים וְתַנּוּגָה בְּכָל הַבְּרִיָּאָה.

מִזְמוֹר לְתוֹדָה—שִׁיר שֶׁהוּא אוֹמְרִים בְּעֵת הַקְּרִיבָה קִרְבֵּן תוֹדָה. וְכֵדוּ... בְּשִׂמְחָה—

הַבִּנְיָה עַל הַתְּמוֹן הַזֶּה שֶׁהוּא כֹּא בְּתַרְשֵׁת שְׂמִיחָה לְהִיבֵל ה' לְתַקְרִיב קִרְבָּנוֹ.

אֲמוֹנָתוֹ—טוֹב וְנִחְסְדוֹ.

בהושענא רבא אומרים כאן למנוחת השמים מספרים תמצא בשחרית לשבת.

גם פסוקי דומרה אלה הובאו במקומות שונים בתהלים.

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׁיו.
 יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
 מְמוֹזָרַח שְׁמֵשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ.
 רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם—כְּבוֹדוֹ.
 יְיָ, שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ, זְכָרְךָ לְדֹר וָדֹר.
 יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מַשְׁלָה.
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם: יְיָ מֶלֶךְ!
 יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
 יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד; אֲבֹדוּ גוֹיִם מֵאֶרֶצוֹ.
 יְיָ הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הִנֵּיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים.
 רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וַעֲצַת יְיָ הִיא תְקוּמָה.
 עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר.
 כִּי הוּא אָמַר—וַיְהִי, הוּא צִוָּה—וַיַּעֲמֵד.
 כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אֹהֶל לְמוֹשֵׁב לָזוֹ.

שִׁירָה הַדְּשִׁי

יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם—תָּמִיד וְנֶמֶן כְּבוֹד לְשֵׁמוֹ. יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׁיו—
 בְּרִאוֹתוֹ כִּי כָל בְּאֵי עוֹלָם מְכִירִים אֶת כְּבוֹדוֹ וְגִדְלוֹ—וְשִׂמְחָה בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיו אֵלֶּה וְאֵלֵּי לְהֵם.
 פָּנָיו. מְבוֹאוֹ—שְׂקִינָתוֹ. עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ—בְּלוֹמַר, כְּבוֹדוֹ וְתִהְיֶה לָתוֹ מִתְגַּלָּה לָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 מִמָּקוֹם שְׁכֻתוֹ. זְכָרְךָ לְדֹר וָדֹר—זְכוּן שִׁמְךָ מִתְקִים לְעוֹלָם. ה' מֶלֶךְ—עֲבָשִׁיו.
 ה' מֶלֶךְ—בְּעֲתוֹת שְׁעָבָיו. יִמְלֹךְ—לְעֵתִיד. גּוֹיִם—עַמִּי כִנְעָן. הִנֵּיא—תִּפְרַר, בִּטּוֹל.
 לִסְגָּלָתוֹ—לְעַם סִגְלָה שְׁלוֹ, לְעַם חִיבִי וְנִקְרָא לֵזֶה וַיַּעֲמֹד—וַיִּקָּם לְעוֹלָם דְּבָרוֹ לְתַת אֶרֶץ
 כִנְעָן לְעַמּוֹ. אֹהֶל לְמוֹשֵׁב לָזֶה—דָּרָה ה' בְּצִיּוֹן שְׁתִּיחָה לְמָקוֹם שְׁכֻתוֹ וּמִנוּחָתוֹ.

כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה, יִשְׂרָאֵל — לִסְגָּלָתוֹ.

כִּי לֹא יִשָּׁשׁ יְיָ עַמּוֹ, וַיִּנְחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב.

וְהוּא רַחוּם יִכַּפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית.

וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ.

יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנִי בַיּוֹם קָרְאֲנוּ.

אֲשֶׁרִי יוֹשִׁבִי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְיֶה לְלוֹךְ סָלָה.

אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁכְבָה — לוֹ — אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂיִי אֱלֹהָיו.

תִּהְיֶה לְדוֹר,

תהלים קיב

אֲרוֹמָמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ! וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד.

גְּדוֹל יְיָ וּמְדָלֵל מְאֹד, וְלִגְדֹלָתוֹ אֵין חֶקֶר.

דָּוִד לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִגְדֹּדוּ.

הַדָּוִד בְּבוֹד הַדָּוִד, וְדַבְּרִי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.

וְעֲזֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדֹלָתְךָ אִסְפְּרֶנָּה.

שִׁירָה תְּהִי שֶׁה

כִּי יַעֲקֹב וּגְו' — יְהוָה בָּחַר לוֹ בַּעֲשָׂקָב וּבִישְׁרָאֵל לְעַם סְגָלָתוֹ. כִּי לֹא יִשָּׁשׁ ה' עַמּוֹ —
וּמִאֲחֵר שֶׁבָחָר בָּם לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם מִדִּוּת לוֹ לְעַם לְעוֹלָם.

אֲשֶׁרִי וּגְו' — מֵאֲשֶׁרִים אֵלֶּה הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵיתְךָ ה'. עוֹד — תִּמְדִּיר. תִּהְיֶה לְדוֹד —
שִׁיר תִּהְיֶה מֵאֵת דָּוִד, בּוֹ יִדְבֵּר עַל תִּהְלַת ה'. אֵין חֶקֶר — אֵין סוֹף, אֵי אֲפִשֵּׁר לְחַקֹּר
וְלִכְנֹעַ עַד סוֹף גְּדֹלָתוֹ. אֲשִׁיחָה — אֲסַפֵּר אֵת הַדָּוִד בְּבוֹדְךָ וְדַבְּרִי נִפְלְאוֹתֶיךָ. וְעֲזֹז
נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ — נוֹרְאוֹתֶיךָ, מַעֲשֵׂיךָ בְּנוֹרְאִים יֹאמְרוּ וּיְסַפְּרוּ אֵת עֲזֹזְךָ וּגִבּוֹרָתְךָ, וְאֵי —

זָכַר רַב מוֹכֵךְ יִבְיָעוּ, וְצִדְקָתְךָ יִרְנְנוּ.
 חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרְךָ אַפִּים וְגֵדֶל חֶסֶד.
 טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמוֹ עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְחַסִּידֶיךָ יִבְרְכוּכָה.
 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרָתְךָ יִדְבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרָתוֹ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתְךָ, מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דֶּרֶךְ.
 סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנִּפְלִיִּים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוּפִים.
 עֲיֵנִי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם
 בְּעֵתוֹ.

פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.
 צֹדִיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחַסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת.
 רָצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.

שִׁירָה חֹדֶשׁ

גִּדְלָתְךָ אֶסְפֵּר. זָכַר—גִּבּוֹרֶת. יִבְיָעוּ—יִגְדְּלוּ. אֶרְךָ אַפִּים—מֵאֲרִיךְ בָּעֵסוֹ. יוֹדוּךָ ה' כָּל
 מַעֲשֶׂיךָ—כְּלוּמָה, מִכָּל מַעֲשֶׂיךָ וּצְדִיקֶיךָ נִשְׁ לִרְאוֹת תְּהִלַּת ה', וְחַסִּידֶיךָ וְכָרְכוֹךְ בְּסִיחֵם.
 לְהוֹדִיעַ—חַסִּידֶיךָ יוֹדִיעוּ וכו'. וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוּפִים—מַגְבִּיחַ וּמְקִיחַ קוֹמַת הוֹלְכֵי
 שְׁחוֹת מַעֲנֵי וְלִסְמֵךְ. יִשְׁבְּרוּ—יִקְוּ. בְּעֵתוֹ—בְּעֵת שֶׁהוּא דְרוֹשׁ לָהֶם. פּוֹתֵחַ אֶת
 יָדְךָ—מִלֵּת, וְאַתָּה" שֶׁבְּחֵרוֹת הַקּוֹרֵם מִסַּבֵּת נֶס עַל זֶה: אֵתָּה פּוֹתֵחַ ... וְאַתָּה מַשְׁבִּיעַ
 רָצוֹן—(צוּרִידֵעֵנוּיִט) כְּלוּמָה, כָּל דְּרִישַׁת נַפְשׁוֹ. שְׁוֹעֵתָם—צַעֲקָתָם.

שומר יי את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד.
תהלת יי ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד.

ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם הללויה!

הללויה

תהלים קמו.

הללי נפשי את יי!

אהללה יי בחיי, אזמרה לאלהי בעודי.

אל תבטחו בנדיבים, בכן אדם שאין לו תשועה.

תצא רוחו ישב לאדמתו, ביום הווא אברו עשתנתיו.

אשרי שאל יעקב בעזרו, שכרו על יי אלהיו.

עשה שמים וארץ, את הים ואת כל אשר בם.

השמר אמת לעולם.

עשה משפט לעשוקים, נתן לחם לרעבים.

יי מתיר אסורים.

יי פקח עורים, יי זוקק כפופים.

יי אהב צדיקים.

שירה חדשה

הללויה—קריאת המנצח היא למקהלת המשוררים לחלל את ה' בחיי—כל ימי
חיי. בעודי—בכל משך חיותי על האדמה. שאין לו—לעצמו. ביום הווא אברו
עשתנתיו—ביום מותו ומותו ויאברו גם מחשבותיו שחפץ להוציאן אל הפעל.
אשרי וגו'—מאשר האיש שברך אלהים עזרו "ושכרו"—תקנתו, כי ה' כל יכול הוא.

יִי שִׁמְרָ אֶת גְּרִים, יָתוּם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֶה,
וְדָרֶךְ רַשָּׁעִים יַעֲזוֹת.
יִמְלֹךְ יִי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ, צִיּוֹן—לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּהָ.

הַלְלוּהָ!

שם קמו.

כִּי טוֹב זְמַרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נָאוֹה תְהַלֶּה.
בוֹנֶה יְרוּשָׁלַיִם יִי, נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֶם.
הָרוּפָא לְשִׁבּוּרֵי לֵב, וּמַחֲבֵשׁ לַעֲצָבוֹתָם.
מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים, לְכֹלֶם שְׁמוֹת יִקְרָא.
גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, לַתְּבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר.
מְעוֹדֵד עֲנָוִים יִי, מִשְׁפִּיל רַשָּׁעִים עַדִי אֶרֶץ.
עָנִי לִי בְתוֹדָה, זְמָרוֹ לֹא־הֵינּוּ בְּכִנּוֹר.
הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמְכִּין לָאֶרֶץ מָטָר.
הַמְצַמִּיחַ הָרִים חֲצִיר.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

„עוֹשֶׂה שְׁמַיִם” וְגו' וְלֹא יָבוֹשׁוּ הַבּוֹטְחִים בּוֹ. יְעוֹדֵד—יִחְזֹק. יַעֲזוֹת—יַשְׁקֵם וְיוֹלִיֵם
בְּתוֹהוֹ לֹא דָרֶךְ

הַלְלוּהָ—הַשִּׁיר הַזֶּה מוֹסֵב עַל זְמַן שׁוֹבֵת צִיּוֹן. כִּי טוֹב זְמַרָה וְגו'—כִּי טוֹב
לְזַמֵּר לֹא־לֵהֲנוּ, „כִּי נָעִים” לְזַמֵּר לוֹ, „וְנִאֲוָה” וְנִסָּה תְהַלֶּה לוֹ. וּבְחֲרוּזִים הֵבִיא יָאֵמֵר
הַמְשׁוֹבֵר מִדּוֹעַ נָאוֹה לוֹ תְהַלֶּה, שְׁהוּא בּוֹנֶה וְגו'. יִכְנֶם—יִקְבֹּץ וְיִכְנִים גּוֹלֵי יִשְׂרָאֵל אֶל
עֲרָצָם. וּמַחֲבֵשׁ לַעֲצָבוֹתָם—יִשִּׁים תְּהַבִּשֶׁת עַל יְנוּגִם וְנִמְשָׁל הַעֲצָב לְמִנָּה. אֵין מִסְפָּר—
אֵין מִקָּר וְגוֹל. מְעוֹדֵד עֲנָוִים—סִמּוֹק נִדְבָאִים וְשִׁפְלִים. עָנִי—תְּרִימוֹ קוֹל. חֲצִיר—

עֲתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה,   לִבִּי עֲרַב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ.
 לֹא בְגִבּוֹרֶת הַסּוּם יִחְפֹּץ,   לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה.
 רוּצֶה יְיָ אֶת יִרְאֵיו,   אֶת הַמִּיֻּחָלִים לַחֲסִדּוֹ.
 שִׁבְּחֵהוּ יְרוּשָׁלַיִם! אֶת יְיָ,   הַלֵּלִי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן!
 כִּי חֹזֶק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ,   בֶּרֶךְ בְּנִיךָ בְּקִרְבֶּךָ.
 הַשֵּׁם גְּבוּלֶךָ שָׁרוֹם,   חֶלֶב חַטִּים יִשְׂבִּיעֶךָ.
 הִשְׁלַח אֲמָרְתוֹ אֶרֶץ,   עַד מֵהֲרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ.
 הִנֵּתִן שִׁלְג בַּצֶּמֶר,   כְּפֹר כְּאֹפֶר יָפוֹר.
 מִשְׁלִיךְ קֶרְחוֹ כְּפֶתִים,   לִפְנֵי קֶרְתוֹ מִי יַעֲמֵד.
 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּס,   יֵשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מַיִם.
 מִנִּיד דְּבָרָיו לִיעֶקֶב,   חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל.
 לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי,   וּמִשְׁפָּטִים בָּרַ יְדַעוּם, הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ

שם קבץ.

הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֵׂב. לִבִּי עֲרַב—שִׁאמוֹתֵיהֶם עֲזוּבוֹת אוֹתָם תִּתֵּן בְּחֻלְדָּם, וְאֲשֶׁר עַל כֵּן יִקְרָאוּ וַיִּבְקֹשׁ
 אֶל—לֵהֶם וַיֵּן ה'. לֹא בְגִבּוֹרֶת הַסּוּם יִחְפֹּץ—ה' לֹא יִחְפֹּץ וְלֹא יַעֲלֶה אֶת הַבּוֹשֵׁם בְּגִבּוֹרֶת
 סוּמוֹ. בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ—בְּלוֹמֶר, קְלֵי הַמְּרוֹץ. גְּבוּלֶךָ—כְּמוֹ, בְּגִבּוּלֶךָ. חֶלֶב חַטִּים—בְּקִישׁ
 תַּחֲסִים וְשִׂבְעֵי אוֹתָךְ. הִשְׁלַח אֲמָרְתוֹ אֶרֶץ—כְּמוֹ הִשְׁלַח וְהַנָּשִׂים הַיּוֹרְדִים בְּדִבְרֵי ה'. עַד
 מֵהֲרָה—מֵהֲרָה מֵאֵד. בַּצֶּמֶר—מֵהוֹמָה בְּמִרְאֵהוּ לְאֶמֶר גִּזְיוֹ. כְּפֹר—שֶׁל גִּנְיָא וְהוּא
 תִּפְרֵד תִּפְרֵל בְּצִוּוֹת שְׁתֵּי קִבְחָה. קֶרְתוֹ—הַקֹּדֶשׁ שֶׁלּוֹ. וַיִּמָּס—וַיִּסָּגֵר אוֹתָם. יֵשֵׁב—וַיִּסֵּב.
 מִנִּיד דְּבָרָיו לִיעֶקֶב—כְּמוֹ שִׁישְׁלַח דְּבָרוֹ לְהַשְׁבֵּעַ, בֶּה שְׁלַח דְּבָרוֹ לִיעֶקֶב עַל־דֵּי הַנְּבִיאִים.
 בָּרַ יְדַעוּם—לֹא יְדַעוּ הַגּוֹיִם אוֹתָם.

הִלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו, הִלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו.
הִלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיָּרַח, הִלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר
הִלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם.
יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי הוּא צִוָּה—וַיִּבְרָאוּ.
וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם, חֵק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר.
הִלְלוּ אֶת יי מִן הָאָרֶץ, תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת.
אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֵּג וְקִימוֹר, רוּחַ סַעְרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ
הַהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים.
הַחִיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף.
מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שְׂפָטֵי אֶרֶץ.
בַּחוּרִים וְגַם בְּתוֹלוֹת, זִקְנִים עִם נְעָרִים.
יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ,
תּוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם.
וַיִּרְם קֶרֶן לְעַמּוֹ.
תְּהַלֵּל לְכָל חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ, הִלְלוּיָהּ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם—הַשָּׁמַיִם הָרְמִים. הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ—הֵם נִבְרְאוּ בְּמִצְוַת פִּי.
וְלֹא יַעֲבוֹר—חֵק לֹא יַעֲבוֹר וְלֹא יִחַלּוּף. קִימוֹר—עֲרָפֶל. עֹשֶׂה דְבָרוֹ—קָמוּ: הַעֲשֵׂה
דְבָרוֹ, הָרִים הַחוֹלְקִים בְּשִׁלְחוֹת ה' וּמִקְנֵסֶת אֶת דְּבָרוֹ (הַלְלִי אֶת ה'). קֶרֶן—מַשְׁעַל עַל
דָּבָר וְהַמְשָׁשָׁלָה וְלִפְיָקָד, תְּהַלֵּל לְכָל חֲסִידָיו—וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִקְרֹבָיו

הַלְלוּיָהּ!

שם קט.

שִׁירוּ לַי שִׁיר חֲדָשׁ, תִּהְלְתוּ בְּקֹהֶל חֲסִידִים.
 יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו, בְּנֵי צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָּם.
 יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֹל, בְּתֹרֶךְ וּבְנוֹר יִזְמְרוּ לוֹ.
 כִּי רוּצָה יְיָ בְּעַמּוֹ, יִפְאֵר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה.
 יַעֲלִזוּ חֲסִידִים בְּכְבוֹד, יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
 רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם.
 לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּנוֹיִם, תּוֹכְחוֹת בְּלֹאמִים.
 לְאֹסֵר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים, וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכִבְלֵי בְרוֹל.
 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הַדֵּר הוּא לְכָל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ!

שם קכ.

הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִּיעַ עֲזוֹ!
 הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כָּרֹב גְּדֻלּוֹ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַלְלוּיָהּ—שִׁיר זֶה הַיֵּשֶׁר עַל גִּצְחוֹנוֹ בְּמִלְחָמָה. תִּהְלְתוּ וּגו'—תִּהְלְתוּ שֶׁל הַ
 תְּהִינָה זֶה בְּקֶרֶב קֹהֶל חֲסִידִים, בְּעֲשָׂיו—בְּה' עוֹשֵׂהוּ וּבּוֹרְאָהוּ. כִּי רוּצָה ה' בְּעַמּוֹ—וְעַכְשָׁיו
 פֹּאֵר וְהַכְתִּיר אֶת הָעַנּוּיִם (הַחֲסִידִים) בְּעֲשֶׂת יִשׁוּעָה. יַעֲלִזוּ—וְשִׂמְחוּ. בְּכְבוֹד—בְּגִבּוֹרָתָם,
 שֶׁנֶּחֱלוּ בְּגִצְחוֹנָם. רוּמָמוֹת—תְּהִלּוֹת. חֶרֶב פִּיפִיּוֹת—לְטוֹשָׁה וְשִׁנּוּיָהּ. תּוֹכְחוֹת—
 עוֹנָשִׁין. בְּזֻקִים—בְּגִבּוֹרָתָם. מִשְׁפָּט כָּתוּב—מִשְׁפָּט נֹעֵד, מִשְׁפָּט הַרְאִי לָהֶם לִפִּי פְעֻלָּם.
 הַדֵּר וּגו'—מִשְׁפָּט זֶה כְּבוֹד וְהַדֵּר הוּא לְחֲסִידָיו.

בְּקֹדֶשׁוֹ—בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ, בְּשָׁמַיִם, וְאֵל הַמַּלְאָכִים וְיִבְרָה. בְּגִבּוֹרָתוֹ—בְּסִפּוֹר גִּבּוֹרָתוֹ. גְּדֻלּוֹ—

הִלְלוּהוּ בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הִלְלוּהוּ בִּנְבֵל וּבְנֹר!
 הִלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל, הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וּבְעֹב.
 הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שִׁמֶּע, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.
 כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה יְהִי הַלְלוּיָהּ!
 כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה יְהִי הַלְלוּיָהּ!

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן!
 בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַּיִם—הַלְלוּיָהּ!
 בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדּוֹ.
 זָכְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל
 הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן.

יש לעמוד בשאומרים ויברך דוד עד אחר ישתבח.

דְּבַר הַיָּמִים א. כפ.
 וַיִּבְרַךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינָיו כָּל הַקְּהָל,
 וַיֹּאמֶר דָּוִיד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אָבִינוּ,
 מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם. לְךָ יְיָ הַגְּדִלָה,

שִׁיר הַהַדְשָׁה

כמו "גדלו". מנים ועוב-מיני כלי שיר. צלצלי שִׁמֶּע—מצלפים המשמיעות קול גדול. צלצלי תְרוּעָה—מצלפים המשמיעות קול תְרוּעָה. כל הַנְּשָׁמָה—כל אשר נשמה באפיו. לעיני כל הַקְּהָל—שנקבלו ע"י דוד והתקבצו בקף וזקב ואבנים טובות לבגין בית

וְהַגְבוּרָה, וְהַתְפָּאֶרֶת, וְהַנְּצַחַת, וְהַהוֹדָה,
 כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ; לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
 וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ. וְהַעֲשֵׂר
 וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל,
 וּבִידֶךָ כֹּחַ וְגִבּוֹרָה, וּבִידֶךָ, לְגִדּוֹל
 וּלְחֹזֶק לְכָל. וְעַתָּה אֲדַחֲנוּ, מִזִּדִּים
 אֲנַחֲנוּ לָךְ, וּמַחֲלִלִים לְשֵׁם תְּפִאֲרָתֶךָ.
 וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל
 בְּרָכָה וּתְהִלָּה.

^{נחמיה ט.}
 אַתָּה הוּא יְיָ לְבָדְךָ, אַתָּה עֹשִׂית
 אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל צְבָאָם,
 הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיָּמִים וְכָל
 אֲשֶׁר בָּהֶם; וְאַתָּה מַחֲיֶה אֶת כָּל־

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אלהים, במספר בן דברי תהלים"א, כט. והנצחת-ותהוד-ותמקשלה. כי כל-אשר
 בשמים ובארץ לך הוא. והמתנשא לכל לראש-כלומר, לך ח' הממלכה, ואתה הוא המלך

וַיָּבֹא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתָּחוּיִם. אַתָּה
 הוּא ייִהְיֶה אֱלֹהִים, אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם.
 וַהֲוִיצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׁדִּים, וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ
 אַבְרָהָם. וּמִצַּאתְךָ אֶת לִבּוֹ נֶאֱמַן לְפָנֶיךָ.

וּכְרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ
 הַכְּנַעֲנִי, הַחֲתִי, הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוֹסִי
 וְהַגְּרָגָשִׁי לָתֵת לְזֶרְעוֹ, וְתָקַם אֶת דְּבָרְךָ
 כִּי צִדִּיק אַתָּה. וַתֵּרָא אֶת עֲנִי אַבְרָהָם
 בְּמִצְרַיִם, וְאֶת זַעֲקָתוֹ שָׁמַעַתְּ עַל יַם סוּף.
 וַתֵּתֵן אֹתוֹ וּמִפְתִּים בְּפִרְעֹה וּבְכָל
 עַבְדָּיו וּבְכָל עַם אֶרְצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי
 הִזְדַּוּ עֲלֵיהֶם; וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהֵיוֹם

שִׁירָה תְּדָשָׁה

הַמִּתְנַשֵּׂא לְהִיּוֹת רֹאשׁ וְאֶדְוֶן לְכָל חֲבֵרָאִים. וּמִצַּאתְךָ אֶת ... וּכְרוֹת עִמּוֹ וְגו'—בְּאֲשֶׁר
 מִצַּאתְךָ אֶת לִבּוֹ אַבְרָהָם נֶאֱמַן לָךְ, אֲזַי קִבַּת עִמּוֹ בְּרִית. הִזְדַּוּ—הִרְשִׁיעוּ, הִשְׁבִּי מַחֲשָׁבוֹת
 כָּשֶׁ. וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם—הִזְדַּעַת וּקְדַשְׁתָּ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ, "כְּהֵיוֹם הַזֶּה", שֶׁשְׁמֶךָ גָּדוֹל

הָיָה. וְהָיָם בְּקֶעֱת לַפְּנִיָּהֶם, וַיַּעֲבְדוּ
בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה, וְאֵת רַדְפֵיהֶם
הִשְׁלַכְתָּ בַּמַּצּוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמִים עֲזוּיִם.

שמות יד

וַיִּזְשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת
יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם. וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל
שֹׁפֶת הַיָּם. וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת
הַיָּד הַגְּדוֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
בַּמִּצְרַיִם וַיֵּרְאוּ הָעָם אֶת יְיָ,
וַיֹּאמְרוּ בְּיָד יְיָ וּבְמִשְׁחֵה עֲבָדָיו

שירת הים

שמות פו. אֲזַי יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לַיָּם, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר:

שִׁירָה הַגְּדוֹלָה

וְקָדוֹשׁ. בַּמַּצּוֹלֹת—בְּעַמְקֵי תְהוֹם—מַיִם עֲזוּיִם—בְּנִיחִים וְשׁוֹטְפִים בְּמַרְוֶה תְּהוֹמָה. עַל
שֹׁפֶת הַיָּם—כִּי רַבִּים מִפְּנֵי הַמִּצְרַיִם הִשְׁלַכְנוּ בְּשֹׁטֶף הַגְּדוֹלָה עַל שֹׁפֶת הַיָּם. הַיָּד הַגְּדוֹלָה—
בְּלוֹסֶר, הַכֹּחַ הַגְּדוֹל

אֲשִׁירָה לִי, כִּי נָאֵה נָאֵה, סוּם וּרְכָבוֹ רָמָה בַּיָּם.
 עָזִי וְזִמְרַת יָהּ, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה
 זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְמָנָהוּ.
 יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה, יְיָ שְׁמוֹ
 מִרְכַּבַּת פָּרֶעַה וַחֲלוֹ יָרָה בַּיָּם, וּמִבְּחַר שְׁלֹשׁוֹ
 טָבָעוּ בַּיָּם סוּף.
 תַּהֲמַת יִבְסִימוּ, יָרְדוּ בַּמַּצּוֹלֹת כִּמּוֹ אָבֶן.
 יִמְיֹנֶה יְיָ נְאֻדְרֵי בִכְתּוֹ, יִמְיֹנֶה יְיָ תִרְעֵץ אוֹיֵב
 וּבְרֹב גְּאוֹנֶה תַּהֲרֹם קָמְיֹה, תִּשְׁלַח חֲרֹנֶה יֹאכְלֵמוֹ בִּכְשׁוֹ.
 וּבְרוּחַ אֶפֶיֶה נַעֲרָמוֹ מַיִם, נִצְבוּ כִּמּוֹ גֵּד נְזִלִים.
 קָפְאוּ תַּהֲמַת בְּלֹב יָם.
 אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדֶּה אֲשִׁינִי, אַחֲלֶק שְׁלָל, תִּמְלֶאמֶנִּי
 נַפְשִׁי, אֶרִיק חֲרָבִי, תוֹרִישְׁמוֹ יָדִי.
 נִשְׁפָּת בְּרוּחַד — כִּסְמוֹ יָם, צָלְלוּ בַּעֲוֹפֶרֶת
 בַּמַּיִם אֲדִירִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

נָאֵה-הַתְּשִׁלָּה וְהַתְּרוֹסֶם. רָמָה-זָרָה, הַשְׁלִיד. וְזִמְרַת-וְזִמְרָתִי. וְאַנְהוּ-אֶפְסָר
 אוֹתוֹ. אִישׁ מִלְחָמָה-גִּבּוֹר וּמַנְצֵחַ. שְׁלֹשׁוֹ-מַנְחִיגֵי תְּרֻבָּה. יִבְסִימוּ-וְכִסּוּ אוֹתָם.
 נְאֻדְרֵי-נִשְׁגָּב וּכְבִּיר בֶּטֶן. (הוֹ"ד נִשְׁפָּת). תִּרְעֵץ-תְּרוֹצֵץ וְתִשְׁבֵּר. גְּאוֹנֶה-רוֹקֵמִיתֹךְ.
 קָמְיֹה-קְלוֹמֶר, אוֹיֵבִי עָמֶד. יֹאכְלֵמוֹ בִּכְשׁוֹ-הַרְוֹנֶה יֹאכֵל אוֹתָם כֹּאֵשׁ אֵיזֶלֶת קֶשׁ.
 וּבְרוּחַ אֶפֶיֶה-הוּא הַרוּחַ הַקָּדִים הַשֶּׁנָּה שְׁחֹלִיד כֹּה אֵת מִי הַיָּם. עֲרָמוֹ-עֲמִידֵי הַיָּם.
 עֲרָמִים בַּשָּׂדֶה. גֵּד-עֲמִיד מַיִם גְּבוּהָ. קָפְאוּ-נִתְקַשּׁוּ, הַגְּלִידִי. תִּמְלֶאמֶנִּי נַפְשִׁי-
 שֶׁל יָדֶם תִּמְלֵא חֲסִדִּי לְהוֹן. אֶרִיק-אֲנִי. תוֹרִישְׁמוֹ-תִּשְׁמִיד אוֹתָם. צָלְלוּ שְׁקֵעוֹ.

מִי כְמֹכָה בָּאֵלִים, יִי! מִי כְמֹכָה נֹאדָר בְּקֹדֶשׁ?
נֹרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פֶלֶא!

נְטִית יְמִינְךָ—תְּבַלְעֵמוּ אֶרֶץ,

נְחִית בְּחֶסֶדְךָ עִם זֹנְאֹת, נְהַלֵּת בְּעֶזֶךָ אֶל נִוְה קֹדֶשׁךָ.
שְׁמָעוּ עַמִּים—יִרְגְּזוּן, חֵיל אַחֲזִי יֹשְׁבֵי פְלִשְׁתִּים.
אֲזִי נִבְהָלוּ אֱלֹהֵי אֲדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֹזְמוּ רַעַד
נִמְנוּ כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן.

תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחָד, בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן.
עַד יַעֲבֹר עֲמֶךָ, יִי! עַד יַעֲבֹר עִם זֹי קִנִּית
תִּבְאֲמוּ וְתִשְׁעֲמוּ בְּהַר נְחֻלָּתְךָ, מְכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלָּתְךָ יִי.
מִקֹּדֶשׁ, אֲדֹנָי! כְּנֻנו יְיָדְךָ.

יִי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד

יִי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

יִי מַלְכוּתְךָ קָאָם לְעֹלָם וּלְעֹלָמֵי עֲלָמֵיָא!

כִּי בָּא סוּם פְּרַעַה בְּרִכְבוֹ וּבִפְרָשָׁיו בָּיִם, וַיֵּשֶׁב

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יִרְדּוּ מִטָּה. בָּאֵלִים—בְּהוֹדֶה כָּל הָאֱדִירִים וְהַמְּקוֹמִים. נֹרָא תְהִלּוֹת—מְהִלִּים אוֹתְךָ בְּמַעֲשֵׂי־
נֹרָאִים שְׁמַעֲשֵׂה. נְחִית, נְהַלֵּת—נִסְתָּה. הוֹלֵכֶה, נִוְה קֹדֶשׁ—הוּא הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה שְׁבִחְתָּהּ.
כֹּה לִמְעַן לָךְ. חֵיל—פָּחַד גָּדוֹל. אֵילֵי—גִּבּוֹרֵי. נִמְנוּ—נִמְסוּ כִּדְגַת מִסְתָּר. אֵימָתָה—
אִימָה. יִדְמוּ—יִשְׁתַּקּוּ, וְהָלְמוּ. מְכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלָּת—שֵׁם מְבִין לָךְ מְקוֹם נִכּוֹן
לְשִׁבָּת (הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ). מַלְכוּתְךָ קָאָם—מַלְכוּתוֹ תְּקוּם (נִחֵי מַלְכוּתוֹ).

יְיָ עֲלֵהֶם אֶת מִי הַיָּם, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֹשָׁה
בְּתוֹךְ הַיָּם.

כִּי רָאִי הַמַּלְּאָכָה וּמוֹשֵׁל בְּנָוִים, וַעֲלוּ מוֹשִׁיעִים
בְּהֵר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָרָעָה, וְהִיֵּתָה לַיָּי הַמַּלְּאָכָה.
וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מַלְכֵנוּ, הָאֵל
הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
כִּי לֵךְ נָאָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ;
שִׁיר וּשְׁבַחָה, הִלֵּל וְזַמְרָה, עֲזֹרָה וּמִמְשָׁלָה,
נִצָּחַת, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת,
קִדְשָׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ וּמַעֲזוֹלָם וְעַד
עוֹלָם אָתָּה אֵל.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

אֲרָמִי לַחֲרִיז הַקּוֹדֶם. מוֹשִׁיעִים וְגו'—שְׁרֵי יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹפְטֵי יְבֹאֵי לַעֲשׂוֹת שְׁפָטִים
וְתוֹקְחוֹת בְּהֵרָעָה.

נָאָה—נָאָה וְרָאִי לֵךְ שִׁיר וּשְׁבַח. נִצָּחַת—כֵּן

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֵל מֶלֶךְ. גָּדוֹל
וּמְהֻלָּל בַּתְּשֻׁבּוֹת, אֵל הַחוּדָאוֹת,
אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת,
רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּיִשְׂרָאֵל
וּמְדָרָה, מֶלֶךְ יָחִיד אֵל, חַי הָעוֹלָמִים.

חצי קדיש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֹה רַבָּא, בְּעָלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעֲיָתָהּ; וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וְיַצְמַח פְּדֻקָּתָהּ וְיִקְרַב (נ"א קץ) מְשִׁיחָהּ, בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמִיכוּן, וּבְחַיֵּי
דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעָגְלָא וּבְזִמְנָא קָרִיב—וְאַמְרוּ: אָמֵן.

יְהִי יְהוָה שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא!
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרומֵם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה,
וְיִתְהַלָּל, שְׁמֹה דְּקִדְשָׁא—בְּרוּךְ הוּא, קַעְלָא (בעש"ת וְלַעֲפָא מִכָּל) מִן כָּל
בְּרַבְתָּא וְשִׁידְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, בְּאַמְרִין בְּעָלְמָא—וְאַמְרוּ: אָמֵן!

שחרית לחול

בעש"ת קודם ברכו אומרים זה:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמָקִים קִרְאתִיהּ יי. אֲדִינִי שְׁמַעְהָ בְּקוֹלִי תְהִינֶנָּה
אוֹנִיךְ בְּשֻׁבוֹת, לְקוֹל תְּחִנוּנִי. אִם עֲנוּת תִּשְׁמַר יְהִי אֲדִינִי מִי וְעַמְדָּ? כִּי
עַמְדָּ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּגְדָּא. קוֹנֵיתִי יי קוֹתָהּ נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחֲלֵתִי. נַפְשִׁי
לֹאֲדִינִי, מִשְׁמָרִים לְבָקֶר שְׁמָרִים לְבָקֶר. יְחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יי כִּי עַם יי הַחֲסִיד
וְהַרְבֵּה עַמּוֹ פְּדוּת. וְהוּא יַפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

בְּשֵׁעָה שְׁחֲזֹן אָמַר בָּרְכוּ אֹמְרִים תִּקְבֹּל יִתְבָּרֵךְ.

חֲזִין
בָּרְכוּ אֶת יי הַמְּבָרֵךְ!
כִּי הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד!
וְחֲזִין חֲשׁ"ן בִּיהַל"ו וְאוֹן עֲוֹנוֹ אֲחֵרֵי אָמֵן.
בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לִפְנֵי "שְׁמַע".
בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חַיִּשָּׁה.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ
מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית. מָה רַבּוֹ
מַעֲשֵׂיךָ יי! בְּכֹל בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ מְלָאָה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ.
הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמֵם לְבָדּוֹ מֵאֵן, הַמְּשַׁבֵּחַ וְהַמְּפָאֵר
וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִימּוֹת עוֹלָם.

אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ.
אֲדוֹן עֲוֹנוֹ צוּר מַשְׁגָּבֵנוּ, מִיָּגן יִשְׁעֵנוּ מַשְׁגָּב בְּעֲדֵנוּ.

אֵל בָּרוּךְ גָּדוֹל יָדָעָה
הַכִּין וּפָעַל זִהְרֵי חֶמֶה
טוֹב יַצַּר כְּבוֹד לְשִׁמּוֹ

שִׁירָה תְּהִי שֶׁה

וְלַדָּרִים עָלֶיהָ—וְלִיּוֹשְׁבֶיהָ. מְחַדֵּשׁ וְנוֹר—יָשׁוּב לַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר עֲשֵׂה בְּשִׁשָּׁה
יְמֵי הַבְּרִיאָה: נֹתֵן שֶׁשֶׁשׁ לְאוֹר יוֹמָם וְלַחֹשֶׁךְ בַּלַּיְלָה. קִנְיָנְךָ—יְצִירְךָ וּבְרִיתְךָ. מִימּוֹת
עוֹלָם—מִיָּמֵי קֶדֶם. מַשְׁגָּב—מַעַן וּמַחֲסֵה. זִהְרֵי חֶמֶה—קִנְיָנוֹ אוֹר הַשֶּׁשֶׁשׁ. טוֹב יַצַּר וְנוֹר—

מֵאֲזֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֵזוֹ
פְּנוֹת צָבָאוֹ קְדוּשִׁים, רוֹמְמֵי שְׁדֵי,
תַּמִּיד מִסְפָּרִים, כְּבוֹד אֵל וְקִדְשָׁתוֹ.
תִּתְּבָרֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת עַל כָּל שֹׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִידָה, וְעַל מְאֹרֵי אוֹר
שְׁעֵשִׁית (שִׁיצֶרֶת) הַמָּה יִפְאָרוּךְ סֵלָה.

תִּתְּבָרֵךְ לְנֶצַח צוּרֵנוּ, מַלְכֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרֵא
קְדוּשִׁים; יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מְלָכֵנוּ, יוֹצֵר מִשְׁרָתִים;
וְאֲשֶׁר מִשְׁרָתָיו בָּלֵם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמִשְׁמִיעִים
בִּירָאָה יַחַד בְּקוֹל (בְּ) דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם.
בָּלֵם אֱהוּבִים, בָּלֵם בְּרוּרִים, בָּלֵם גְּבוּרִים, בָּלֵם
קְדוּשִׁים, וּבָלֵם עֲשִׂים בְּאִמָּה וּבִירָאָה רָצוֹן קוֹנֵם, וּבָלֵם
פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְמִתְהַרָה, בְּשִׁירָה
וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִין, וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין, וּמַעֲרִיצִין.
וּמִקְדִּישִׁין וּמְמַלִּיכִין—

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הָאֵל הַטּוֹב נָצַח אֵת אֱלֹה לְכָבוֹד שְׁמוֹ. מֵאֲזֹרוֹת—הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם וְהַיָּם וְהַיָּם—סְבִיבוֹת עֵזוֹ—
מִסְכֵּיב לְשִׁמִּי עֵזוֹ. פְּנוֹת צָבָאוֹ וְגוֹ—שְׁרֵי צָבָאוֹ (מִלְּאֲבוֹ) קְדוּשִׁים מְרוֹמְמִים שְׁדֵי
וּמִסְפָּרִים כְּבוֹדוֹ. עַל כָּל שֹׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִידָה—עַל מַעֲשֵׂי הַמִּשְׁבָּחִים. בּוֹרֵא קְדוּשִׁים—
שֶׁבְרָא מִלְּאֲבוֹ וּמִשְׁרָתִים קְדוּשִׁים. בְּרוּם עוֹלָם—בְּמִרוֹם. דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים—בְּלוֹמַר
תַּחֲלֹתוֹ וּשְׂבָחוֹ. בָּלֵם אֱהוּבִים—לְפָנָיו. בְּרוּרִים—זִכִּים. קוֹנֵם—בּוֹרֵא. וּמַעֲרִיצִים...

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
קָדוֹשׁ הוּא. — וְכֻלָּם מִקְבָּלִים עָלֵיהֶם עַל מַלְכוּת
שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה, וְנוֹתָנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוֹת זֶה לָזֶה,
לְהַקְדִּישׁ לַיְיָ צָרָם בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבְנִעִימָה;
קִדְשָׁה בָּלָם בְּאַחַד עוֹנִים בְּאִימָה וְאוֹמְרִים בִּירְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת,
מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהַאֲפִנִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל
מִתְנַשְּׂאִים לְעֶמֶת שָׁרָפִים, לְעֶמֶתָם
מִשִּׁבְחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ

לֵאל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ, לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם,
זְמֵרוֹת יֹאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבוֹדוֹ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֶת שֵׁם — מִבְּרִיחַ מוֹרָאוֹ שֶׁל שֵׁם הָאֵל. רְשׁוֹת — רְשׁוּיֹן позвотение שְׁרָלוּיִבְנִים. בְּנִחַת
רוּחַ — בְּעֵנִי נִפְשׁ. קִדְשָׁה בָּלָם בְּאַחַד עוֹנִים — בָּלָם עוֹנִים וְאוֹמְרִים פֶּה אֶחָד קִדְשָׁה
לֵאמֹר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ וְכו'. אֲפִנִים, חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, שָׁרָפִים — כָּל אֵלֶּה שְׁמוֹת מַלְאָכֵי
הַשָּׁמַיִם. מִמְּקוֹמוֹ — מִמְּקוֹם שְׁכִינָתוֹ שֶׁהוּא לִמְעַלָּה מִהַשְׁתַּחֲוִי. לְעֶמֶת — לִנְכַח
נְעִימוֹת יִתְּנוּ — סְמֻלָּאִים יִתְּנוּ לֵאל, בְּרוּךְ הוּא, שִׁירוֹת נְעִימוֹת

מָרוֹם וְקָדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בָּעַל
מַלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צַדִּיקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא רַפּוּאוֹת,
נוֹרֵא תְהִלּוֹת, אֲרוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמַּחְדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל
יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כְּאָמור: „לַעֲשֵׂה אוֹרִים
גְּדוֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ“. (וְהִתְקִין מְאוּרוֹת מְשֻׁמָּה
עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא)

אוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תֹּאִיר וְנוֹכַח כְּלָנוּ בְּמַהֲרָה
לְאֻרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הַמְּאוּרוֹת.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה.

אַהֲבָה רַבָּה (אַהֲבַת עוֹלָם) אַהֲבָתְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
חֲמֻלָּה גְּדוֹלָה וִיתְרָה חֲמֻלָּת עֲלֵינוּ.
אָבִינוּ מַלְכֵנוּ! בַּעֲבוּר שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וּבַעֲבוּר
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבְּמַחֲוֵ בָךְ, וְהַלְמִדְם חֲקֵי חַיִּים, לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם, בֵּין תַּחֲנוּנֵנוּ וְהַלְמִדְנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זוֹרֵעַ צַדִּיקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת—צֶדֶק וְיְשׁוּעָה גִּמְשָׁלִים בְּאֵן לְזַעַר, וְה' זוֹרֵעַ
שְׂמֵימִים. כְּאָמור—(תְּהִלִּים קל"ז) הוֹדוּ לַה' „לַעֲשֵׂה וְגו'" „עוֹשֶׂה“ בְּזֶמֶן חֲזָה שְׁהוּא עוֹשֶׂה
וּמַסְדֵּשׁ בְּכָל יוֹם: אוֹרִים גְּדוֹלִים—שֶׁשֶׁשׁ וְתַרְסֵם. אוֹר חֲדָשׁ—אוֹר יְשׁוּעָה וְנִאֻלָּה. וְנוֹכַח—
נִצָּלִים לְחַיִּים. יִתְרָה—רַבָּה, גְּדוֹלָה

אֲבִינוּ, אָב הַרְחֵמֵן, הַמְּרַחֵם! רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן
 בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל, לְשִׁמְעַת לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד,
 לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִּלְמוּד תּוֹרַתְךָ,
 בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ (בְּמִצְוֹתֶיךָ), וּדְבֵק
 לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ (בְּתוֹרַתְךָ), וַיַּחֲד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה
 וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, לְמַעַן לֹא יִבּוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם, וְלֹא
 נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד; כִּי בְשֵׁם קְדֻשֶּׁךָ הַגָּדוֹל (הַנּוֹכָח)
 וְהַנּוֹרָא בְּמַחֲנֶה, נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ. (וּרְחַמֶּיךָ
 יִי אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבֵנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד).
 מִהֵרָ וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע
 כְּנִפּוֹת כָּל הָאָרֶץ, וְשִׁבּוֹר עָלֵנוּ מֵעַל צוּאֲרֵנּוּ, וְתוֹלִיכֵנוּ
 מִהֵרָה קוֹמֵמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ, כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתְּךָ,
 וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְכֹל עִם וּלְשׁוֹן, וְקִרְבָּתֵנוּ מִלִּבֵּנוּ לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל—סֶלָה—בְּאַמֶּת, בְּאַהֲבָה לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיִחְדְּךָ
 (בְּאַהֲבָה), וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

שִׁירָה קְדֻשָּׁה

וְהָאֵר עֵינֵינוּ—לְרֹאוֹת נִכּוּחָה. וַיַּחֲד לִבֵּנוּ—תֵּן לִבֵּנוּ רֵעִיּוֹן אֶחָד. קוֹמֵמִיּוֹת—
 בְּקוֹמָה זְקוּפָה, בְּלוֹמֵר, בְּשִׁחַ. פּוֹעֵל—עוֹשֶׂה. וּלְיִחְדְּךָ—לְחֻדוֹת שְׁאֵתָה אֶחָד.

שָׁמַע.

יְחִיד אֹמֵר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן.

דְּבָרִים ו.

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל! יִי אֱלֹהֵינוּ יִי אֶחָד.

בְּחַשׁ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

צִרְשָׁה רֵאשׁוֹת.

דְּבָרִים ח.

וְאֶהְבֶּתְּ אֶת יִי אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל לִבְבְּךָ
 וּבְכָל נַפְשְׁךָ, וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
 הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ,
 וּדְבַרְתָּ בָּם, בְּשַׁבָּתְךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ
 בְּדֶרֶךְךָ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשְׁרְתָם
 לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְמַטָּפֶת בֵּין עֵינֶיךָ,
 וְכַתַּבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

שִׁירָה תִּדְ שָׁה

בְּכָל נַפְשְׁךָ—שֵׁלָא תְּהֵא בְּנַפְשְׁךָ מְקוֹם לְאַהֲבַת אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וּבִכְוִתֵּינוּ ז"ל
 אָמְרוּ: אִפְּלוּ בְּשַׁעַה שְׁנוּטְלִין אֶת נַפְשָׁךְ. בְּכָל מְאֹדְךָ—בְּכָל מַדַּת וְקִלְקֵל. וְשָׁנַנְתָּם—
 תִּלְמָדִם בְּאֵר הַיָּטֵב. לְמַטָּפֶת—עֲדִי. מְזוֹזוֹת—צֵד הַפֶּתַח, косякъ. בְּשַׁעְרֶיךָ—בְּשַׁעְרֵי
 הַעֲרִים וּבְחֲצֹרוֹת.

פְּרָשָׁה שְׁנִיָּה.

דברים יא.

וְהָיָה אִם שָׁמַעַ תִּשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
 אֲנִי מִצְוֶה אֹתְכֶם הַיּוֹם, לֹא־הִכָּה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם,
 וְלֹעֲבָדוּ בְכֹל לְבַבְכֶם וּבְכֹל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִמָּטָר
 אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ, וְאִסַּפְתִּי דִגְגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ
 וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֹשֶׁב בְּשָׂדֶךָ לְבֹהֲמֹתֶךָ, וְאָכְלָתָּ
 וּשְׂבַעְתָּ. הִשְׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וּסְרַתֶּם
 וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וְחָרָה
 אִף יְיָ בָּכֶם, וַעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר,
 וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי
 אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם
 לְאֹזֶת עַל יְדֵיכֶם, וְהָיוּ לְטוֹמָמַת בֵּין עֵינֵיכֶם, וּלְמִדְּתֶם
 אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
 וּבִלְכֹתְךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְכְךָ וּבְקוֹמְךָ. וְכִתְבְתֶּם עַל
 מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם
 עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לֹאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם,
 כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּעֵתוֹ—בְּזִמְנוֹ הַדְּרוּשׁ. יוֹרֶה—הַנֶּשֶׁם הַיּוֹרֵד אֶחָד עַת הַזֶּבַע בָּאָרֶץ וּשְׂרָאֵל
 וּמִלְקוֹשׁ—הַנֶּשֶׁם הַיּוֹרֵד לִפְנֵי עַת הַקְצִיר. וַיִּצְהַרְךָ—שָׁמֶן. וְנָאֵל—לְהִאֲמִין בְּשִׁאוֹ.

פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית

במדרש טו.

וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם:
וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם
לְדֹרֹתָם; וְנָתַנּוּ עַל צִיצִת הַכֶּנֶף פֶּתִיל
תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם
אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יי, וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם.
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי,
וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יי
אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, לְהִיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי
יי אֱלֹהֵיכֶם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

צִיצִית—חושבים ויוצאים מקנף הכנף. פתיל תכלת—חוש אחר של צבע תכלת
ושימו בציצית. לציצית—לראייה, להבטה; ולא תתורו אחרי לבבכם—לא תבקשו ללכת
אחרי מחשבות לבבכם. ואחרי עיניכם—ואחרי המדת עיניכם. זונים—נוטים.

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת.

הַחֹן אֹמֵר בְּקוֹל רֹם :

בְּרַכַּת בְּאוֹלָה.

אָמֵת, וַיֵּצִיב, וַנִּכּוֹן, וַיִּשָּׁר, וַנֵּאֱמָן, וְאֶהוּב,
וַחֲבִיב, וַנַּחֲמֵד, וַנַּעֲסִים, וַנּוֹרָא, וַאֲדִיר, וּמִתְקָן, וּמִקְבָּל,
וְטוֹב, וַיִּפֹּה, הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵת
אֱלֹהֵי עוֹלָם, מַלְכֵנוּ צוּר יַעֲקֹב מִגֵּן יִשְׁעָנוּ. דָּר
וָדָר הוּא בָּרָם, וְשִׁמּוֹ בָּרָם, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ
וְאֶמּוּנָתוֹ לְעֶד בְּיָמֵת.

וְדִבְרֵי חַיִּים וּבְרָמִים, נֵאֱמָנִים (וְנֵאֱמָנִים) וְנַחֲמָדִים,
לְעֶד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בְּנֵינוּ
וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זָרָע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ.
עַל הָרְאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים—דָּבָר טוֹב וּבְרָם,
לְעוֹלָם וָעֶד, אָמֵת וְאֶמּוּנָה (בְּאָמֵת וְאֶמּוּנָה), חוֹק וְלֹא
יַעֲבֹר. אָמֵת, שְׁאֵתָהּ הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
מַלְכֵנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, גֹּאֲלֵנוּ גֹאֲלֵ אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ
(צוֹרֵנוּ) צוּר יִשׁוּעָתֵנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא
שִׁמְךָ, וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זולָתְךָ סֶלָה.

שִׁיר הַחֲדָשָׁה

וַיֵּצִיב—עוֹמֵד וְקוֹם. וַנּוֹרָא—מְבִלִּי לַעֲבוֹר, חֲלִילָה, עָלָיו. וּמִתְקָן—שָׁלֵם בְּלִי כָל
מִנּוּשָׁה. וּמִקְבָּל—מִתְקַבֵּל עַל הַלֵּב. תִּדְבֵּר הַזֶּה—תִּאֲמֹר לְמַעַן: "אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם", וְהִלָּחַץ
"אָמֵת" שְׁאֵתָהּ הוּא "אֱלֹהֵי עוֹלָם". חַיִּים וּבְרָמִים—נִצָּחִים לְעוֹלָם בְּלִי שְׁנוּי.
וְעַל הָאַחֲרוֹנִים—עַל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ.

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֶתָּה הוּא מַעֲלֵם, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ
 לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם אֶתְרִיחֵם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם
 מוֹשְׁבָה, וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַצִּדְקֶתְךָ עַד אֲפָסֵי אֶרֶץ.
 אֲמַת אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרַתְךָ
 יִדְבָּרְךָ יָשִׁים עַל לְבוֹ.

אֲמַת, אֶתָּה הוּא אֶדוֹן לְעַמְּךָ, וּמֶלֶךְ גָּבוֹר
 לָרִיב רִיבָם לְאֲבוֹת וּבָנִים.

אֲמַת, אֶתָּה הוּא רֹאשׁוֹן, וְאֶתָּה הוּא אַחֲרוֹן,
 וּמִבְּלָעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.

אֲמַת מִמַּצְרַיִם גָּאֵלְתָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית
 (מִבֵּית) עֲבָדִים פָּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָּתָ, וּבְכוֹרְךָ
 יִשְׂרָאֵל גָּאֵלְתָּ; וַיָּם סוּף לָהֶם בְּקַעֲתָ, וַיִּזְדֹּם מִבְּעַתָּה,
 וַיִּדְרִימוּ הָעֶבְרִית (עֲבָרוּ יָם), וַיִּכְסּוּ מַיִם צָרִיחֵם,
 אַחֲרַי מָהֶם לֹא נֹתַר.

עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוֹ לְאֵל, וְנִתְּנוּ
 יְדִידִים זְמֵרוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת,
 לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּרוּם עוֹלָם—בְּשֵׁמִי מְרוֹם. אֲפָסֵי אֶרֶץ—קִצְוֵי אֶרֶץ. אֲשֶׁרִי אִישׁ—מֵאֲשֶׁר הוּא
 תַּאֲשִׁי. בְּכוֹרְךָ—יִשְׂרָאֵל בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ. וְדִים—רָשָׁעִים גָּאִים—מַצְרַיִם. יְדִידִים—אֱהוּבִים, חֵם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֱהוּבִים לִפְנֵי ה'. 'שִׁבְחוּ אֱהוּבִים—בְּאִמּוֹר: "אֲנִי נָשִׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל".

רם ונשא, גדול ונורא, משפיל גאים עדי ארץ,
ומנבִּיָּה שפלים עדי מרום, מוציא אסירים ופודה
עֲנָוִים, ועוזר רָעִים, (העֹנָה) ועֹנָה לַעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל
בַּעֵת שְׁעָם אֵלָיו.

תְּהִלּוֹת רָאֵל עֲלִיּוֹן גָּאֵל, בָּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ!
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה,
וַאֲמָרוּ כָכֶם:

מִי כִמְכָּה בָּאֱלֹהִים יֵי? מִי כִמְכָּה נֶאֱדָר
בַּקֹּדֶשׁ, נֹרָא תְהִלָּת עֲשֵׂה פֶלֶא?

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גֵּאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל
שִׁפְתֵי הַיָּם. יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וַאֲמָרוּ:

יֵי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

צוּר יִשְׂרָאֵל! קוֹמָה בְּעֶזְרֵת יִשְׂרָאֵל,
וּפְדֵה, כְּנֶאֱמָר, יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל. וַאֲמָר:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גֵּאוּלִים-נִבְחֵי לֵב, בַּעֲלֵי גִּמְלוֹת-עֲנָוִים-נִסְבִּי רֹחַ. שְׁעָם-צִעֲקָם, עָנוּ שִׁירָה-שָׂרוּ
שִׁירָה בְּקוֹל. גֵּאוּלִים-יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמָרוּ מִסְּצָרִים. הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ-הוֹדוּ לָךְ וְהִמְלִיכוּ
אוֹתְךָ לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם.

קוֹמָה בְּעֶזְרֵת יִשְׂרָאֵל-בְּאִשֶּׁר עֲזָרְתָּ אוֹתָנוּ מִסְּצָרִים כֵּן פָּדֵנוּ נִסְ עַתָּה
כְּנֶאֱמָר-בְּרִכְךָ ע"י וְשִׁעְרֵנוּ (מ"ז): ,גֵּאוּלֵנוּ וְנו' "

”גִּאֲלֵנוּ—יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.”
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גֹּאֲלֵ יִשְׂרָאֵל.

תַּפְּסֶלֶת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה.

בתפסלת שמונה עשרה ישנה בגליו, ונעמיד סמוכות זו אצל זו, כאלו הן
 רגל אחת ונכתב ראשו למטה ונתפלל מתוך יראה ובכונת חלב, ואין להפסיק
 באמצע התפלה אפילו לאדם גדול וחשוב, וכשאומר ברוך נעשה כריעה
 בברכיום וכשאומר אתה—ושפתחו בראשו וכשאומר ה'—ויקום

אֲדֹנִי, שִׁפְתֵי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

(*) אבות.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַנּוֹבֵר
 וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים,
 וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת, וּמֵבִיא
 גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשי"ת זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מִלֶּךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים!

וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ, אֱלֹהִים חַיִּים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וקונה תכל—בורא תכל. באהבה—באהבתו את בני בניהם הוא מביא להם גואל.

מֶלֶךְ עֶזְרָא וּמֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, מַגֵּן אֲבֹרָהִם.

(ב) גבורות.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנִי, מַחֲיָה
מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בקץ מוֹרִיד הַמָּל | בחורף מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיָה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא
חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אֲמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כִמּוֹךְ בְּעַל גְּבוּרֹת?
וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחֲיָה
וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה?

בַּעֲשׂוֹת מִי כִמּוֹךְ, אֵב הֶרְחֵמָן? זוֹכֵר יַצְרִיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

למען שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, אֵף כִּי אֵינִים רְאוּיִם מִצַּד מַעֲשֵׂיהֶם לְגִאוּלָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ—גָּדֵל כֵּם אַתָּה
לְהוֹשִׁיעַ. מְשִׁיב הַרוּחַ—אַתָּה עוֹשֶׂה שְׂפִיטֵי הָרִים. מְכַלְכֵּל חַיִּים—מַפְרֵגֵם כָּל אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ
רוּחַ חַיִּים לִישְׁנֵי עֶפֶר—לְמֵתִים שׁוֹכְנֵי עֶפֶר הוּא מַקְיֵם אֲמוּנָתוֹ לְחַיּוּתָם בְּשִׁתְּכָא הַשְׁעָה.

וְנֶאֱמַן אֶתָּה לְחַיִּיִּם מֵתִים. בְּרוּךְ
אֶתָּה יְיָ, מַחְיֶה הַמֵּתִים.

בְּחֹבֶת תְּשׁ"ן אוֹמְרִים כֹּאן קִדְשָׁה

(ג) קִדְשָׁה.

אֶתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים
בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ, סֶלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ.

קִדְשָׁה.

בְּשִׁחוּר הַחֵן עַל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְחֹמֶם "מִסְּחָה הַמֵּתִים" אוֹמְרִים:

נִקְדִּישְׁךָ וְנִגְעִרְיָךְ בְּנֶעֱמִים שִׁיחַ סוּר שְׂרָפִי קְדֹשׁ הַמִּשְׁלָשִׁים
לְךָ קִדְשָׁה, בְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
חוֹן לְעַמְּתָם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ:

קו"ח בְּרוּךְ בְּבוֹר יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חוֹן וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ בְּתוֹב לֵאמֹר:

קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֶלְהֵיךָ צִיּוֹן—לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּהָ!

חוֹן לְדֹר וָדֹר נִגִּיד גְּדֻלָּה, וְלִנְצַח נִצְחִים קִדְשְׁתָּךְ נִקְדִּישׁ, וְשִׁבְחָךְ
אֶלְהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמּוֹשׁ לְעוֹלָם נְעִד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אֶתָּה.
בְּרוּךְ אֶתָּה יְיָ הָאֵל הַקְדוֹשׁ (בַּעֲשִׂיַת הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ).

שִׁירָה תְּדַשָּׁה

נְבִיאָךְ—יִשְׁעִיָּהוּ: (א) זֶה אֵל זֶה—הַשְּׂרָפִים (מְלָאכִים) זֶה לָזֶה. לְעַמְּתָם וְכו'—מִשְׁחָתוֹ
הַנִּצְחִים לְעַמְּתַת הַשְּׂרָפִים יֹאמְרוּ: "בְּרוּךְ בְּבוֹר וְגו'". מִמְּקוֹמוֹ—מִכָּל מְקוֹם, כִּי מְקוֹמוֹ כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ.

נָדוּל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
 הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

(ד) תְּחִנָּה עַל הַדַּעַת.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וְמַלְמֵד
 לְאָנוֹשׁ בִּינָה. תְּחַנּוּ מֵאַתֶּךָ דַּעַת, בִּינָה
 וְהַשְׁכֵּל (חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת). בָּרוּךְ
 אַתָּה יי, חוֹנֵן הַדַּעַת.

(ה) עַל הַתְּשׁוּבָה.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקַרְבֵּנוּ
 מִלִּבֵּנוּ לְעִבּוּדְךָ, וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשְׁבּוּבָה
 שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יי,
 הַרּוּצֶה בְּתִשְׁבּוּבָה.

(ו) עַל כְּלִיחַת צִנּוּת.

סַלַּח לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטְאֵנוּ, מִחַל לָנוּ
 מִלִּבֵּנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (כִּי

שִׁירָה תְּדַשֶּׁה

חוֹנֵן—נוֹתֵן בְּסִסְרָה. הַחְזִירֵנוּ—הַשִּׁיבֵנוּ.

אֵל טוֹב וְסֶלָה אֶתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
חֲנוּן הַמִּרְבֶּה לְסֶלָה.

י. על הַמִּרְבֶּה.

רֵאָה (נָא) בְּעֵינַי, וְרִיבָה רִיבֵנו
(וְנִאֲלֵנוּ גִּאֲלָה שְׁלֵמָה מִהֲרָה) לְמַעַן
שִׁמְךָ, כִּי (אֵל) גִּיּוֹר חֲזָק אַתָּה. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, גִּיּוֹר יִשְׂרָאֵל.

בְּתַשְׁבּוּת צְבוֹר אוֹמֵר חֲשׂוֹן פֶּאן עֲנֵנוּ תִּמְצֵא לְסֶלָה

יח. על רְפוּאָת חוֹלִים.

רְפֹאֵנוּ יי וְנִרְפָּא, חוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה,
כִּי תִהְיֶה אֶתָּה, וְהַעֲלֵה (אֲרוּכָה
וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מִכְאוּבֵינוּ
וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ) רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל
מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רּוֹפֵא נֶאֱמָן

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמִּרְבֶּה לְסֶלָה-סֹלֶם הַרְבֵּה פְּעָמִים. בְּעֵינַי-בְּצִבְתֵּי הַשְּׁעָבוֹר. רּוֹפֵא נֶאֱמָן-
שְׁרָפוּתוֹ קִוְיָה.

וַיִּרְחֲמֵן אֶתָּהּ. בָּרוּךְ אַתָּה יי, רֹפֵא
חַוְלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

(ס) עַל בְּרַכַּת הַשָּׁנָה.

בָּרוּךְ עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה
הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה;
בְּמִיץ וְתֵן בְּרָכָה | בַּחוּרֵי וְתֵן טַל וּמָטָר לְבְרָכָה
עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְיִשְׂבְּעֵנוּ מִטוֹבָהּ, וּבָרוּךְ
שְׁנֵיתֵנוּ בַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת (לְבְרָכָה) (כ)
אֵל טוֹב וּמְטִיב אֶתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

(י) עַל קְבוּצַת גְּלוּיֹת.

תִּבְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְאַחֲרוֹתֵינוּ, וְשִׂא
גַם לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וּבִקְבָצֵנוּ יִיחָד (מִהֶרָה).

שִׁירָה בְּדָשָׁה

בַּחֲרָף מִתְפַּלְלִים "וְתֵן טַל וּמָטָר", כִּי אִזּוּ זְמַן הַשָּׁמַיִם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. מִטּוֹבָה
מִטּוֹב הָאָדָמָה וּבִיּוֹלָה. תִּבְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְאַחֲרוֹתֵנוּ-בְּלוֹמַר, הַעֲבֵר קוֹל בְּכָל הַשָּׁנָה
לְהַשִּׁיבֵנוּ לְאַרְצֵנוּ. גְּלוּיֹתֵינוּ-בְּגִי הַגּוֹלָה שְׁלָנוּ

מֵאֶרְבַּע כְּלָפוֹת הָאָרֶץ (לְאֶרְצֵנוּ). בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

(א) עַל שִׁיבַת בְּתֵי הַמִּשְׁפָּט.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרֵאשׁוֹנָה וַיִּזְעֲקֵנוּ
כְּבִתְחֻלָּה, וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה,
וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מִהֲרָה אַתָּה יְיָ לְבִידֶךָ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצִדִּיקֵנוּ בְּצֶדֶק
וּבְמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ אוֹהֵב
צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. (בַּעֲשׂוֹת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

(ב) עַל הַמִּיָּנִים.

וְלַמְלָשִׁינִים אֵל תִּהְיֶה תְקוּנָה, וְכָל
הַרְשָׁעָה בִּרְגַע תֵּאבֵד, וְכָל אִיְבֵי עַמְּךָ
מִהֲרָה יִכָּרְתוּ, וְהַזֵּדִים מִהֲרָה תַעֲקֹר.

שִׁירָה בְּדָשָׁה

וְלַמְלָשִׁינִים-תַּפְלָה זוֹ נִסְפָּה אַחֵר בֶּן ע"י הַתְּלִמּוּדִי שְׁמוּאֵל הַקָּטָן עַל הָאֲחִים
הַבּוֹנִדִּים שִׁחֲיוּ מוֹכְרִים אֶת אֲחֵיהֶם הַתְּלִמּוּדִיִּים לְמַלְכוֹת רוֹמֵי תְּרַשָּׁעָה. הַעֲקָר-תִּשְׁרַשׁ

וְתִשָּׁבֶר וְתִמָּגֵר וְתִכְלֵם וְתִשְׁפִּילֵם
וְתִכְנִיעֵם בְּמַחֲרָה בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, שֶׁבֶר אֲלֵבִים וּמִכְנִיעַ יָדִים

(י) על הצדיקים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַד
זִקְנֵי (יִשְׂרָאֵלִית) עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל
פְּלִיטַת (בֵּית) סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצָּדֵק
וְעַלֵינוּ, יְהִמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן
שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ
בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְלַעֲזָרָם
לֹא יִבּוֹשׁ כִּי בָדָּ בָטַחְנוּ, (וְעַל חֲסִדֶּיךָ
הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת נִשְׁעָנֵנוּ). בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִשְׁרָשָׁם. תִּמָּגֵר וְתִשְׁפִּיל. יָדִים—עוֹשֵׂי רָשָׁעָה. פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם—שְׂאִרֵית חֲכָמֵי
יִשְׂרָאֵל. גְּרֵי הַצָּדֵק—גְּמִי גֵבֶר שֶׁנִּתְּנָהוּ וְהָיוּ יְהוּדִים בָּשִׂרִים. יְהִמּוּ—וְתַעֲזָרוּ

(יד) עַל יְרוּשָׁלַיִם.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב,
וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כְּאִשֶּׁר דִּבַּרְתָּ, וּבָנָה
אוֹתָהּ בְּקֶרֶב בְּיָמֵינוּ בְּנִין עוֹלָם,
וְכִסָּא דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

(טו) עַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ,
וְקִרְנֵנוּ תִרּוֹם בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ
קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם, וּמַצְפִּים לִישׁוּעָה. בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

(טז) עַל קְבֻלַּת תַּתְּפִּלָּה.

אֲב הֲרַחֲמֵנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
חַיִּים וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת תַּפִּלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ

שִׁיר הַחֲדָשָׁה

בְּנִין עוֹלָם—שְׁלֹא תִחַרְבּ עוֹד. צֶמַח דָּוִד וכו'—גְּלוּמָה, מִחַר לִקְבִּיא אֶת בֶּן דָּוִד
הַמְּשִׁים הַמְּקֻנָּה. וְקִרְנֵנוּ תִרּוֹם—מְשִׁלְתוֹ תִּתְרוֹמֵם

תַּפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים אֶתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ
מִלִּכְנֹנוּ רִיקָם אֵל תִּשְׁיֹכֵנוּ. חֲנֻנוּ וְעֲנֵנוּ
וְשִׁמְעַתָּהּנוּ. בְּתַעֲנִית צָבוֹר אוֹמְרִים כֵּאן „עֲנֵנוּ“.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלֹת כָּל פֶּה עֹמֵד
יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה.

(י) עַל עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ

רְצֵה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעֹמֶךָ יִשְׂרָאֵל
וּבִתְפִלָּתָם, (וְלִתְפִלָּתָם שְׂעִה), וְהַיֵּשֶׁב

לחעניית צבור.

עֲנֵנוּ, יי עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתָנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה
אֲנִיָּהנוּ. אֵל תִּפְּנֵן אֵל רִשְׁעֵנוּ, וְאֵל תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְאֵל
תִּתְּעַלֵּם מִתַּחֲנוּנֵנוּ, הִנֵּה גֹאֲלֵנוּ קְרוֹיב לְשׁוֹעֲתָנוּ, יְהִי גֹאֲלֵנוּ חֲסִידֶךָ
לְנַחֲמָנוּ, מִטֶּרֶם נִקְרָא אֱלֹהֶיךָ עֲנֵנוּ, בְּדֶבֶר שְׂנֵאֲמַר: „וְהָיָה
מִטֶּרֶם יִקְרָאוּ וְאֵנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֵנִי אֶשְׁמָע“. כִּי
אַתָּה יי הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה.
לְחִידָה כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וְכו' וְהַש"ץ סְכוּיִם בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

צוֹם תַּעֲנִיתָנוּ- צוֹם שָׁבוּ אֲנִי מֵעֲשִׂים נַפְשִׁנוּ. אֵל תִּתְּעַלֵּם- אֵל תִּסְתֵּר

אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאִשִּׁי
יִשְׂרָאֵל, וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה
תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חדש ובחוד"מ אומרים כאן "נעלה ונבא".

לראש חדש ולחול המועד

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַנְיֶע, וְיִרְאֶה
וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיַפְקֹד וְיַזְכֵּר וְיַזְכֵּנוּ וְיַפְקֹדוּנֵנוּ, וְיַזְכֵּרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְיַזְכֵּרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְיַזְכֵּרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קֹדֶשְׁךָ, וְיַזְכֵּרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּימָה,
לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם כּוּיּוֹם
לראש חודש ראש החדש הזה.

לפסח חג המצות הזה.

לסוכות חג הסוכות הזה.

וְזָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֹדֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חַסֵּד וְחֶנֶּן, וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַסֵּד וְרַחֲמִים אַתָּה.

שִׁיר הַחֹדֶשׁ

הָעֲבוּדָה—עֲבוֹדַת כַּהֲנָיִם, דָּבִיר—חֵיבָל, וְאִשִּׁי יִשְׂרָאֵל—קִרְבָּנוֹתֵיהֶם.

וְיִרְצֶה—יִקְבֹּל בְּרָצוֹן, לְפִלִּימָה—לְחֻצֵּי אֹהֶל מוֹעֵד, בּוֹ—בְּיוֹם הַזֶּה, בְּדָבָר

יְשׁוּעָה וכו'—וְדָבָר שֶׁל יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

(יח) הוֹדָאָה.

מִזְדִּים אֲנִיחֵנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בְּשָׂרָה,
יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל
שִׁתְּחַיִּיתָנוּ וְקִבְּלָתָנוּ. כֵּן
תַּחֲנוּנוּ וְתַקְוָנוּ, וְתַאֲסוּף
נְלִיּוֹתֵינוּ וְחֲצִרוֹת קֹדֶשְׁךָ,
לְשִׁמּוֹר תְּקִיָּה, וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלֵב
שָׁלֵם, עַד שְׁאֲנוּ מִזְדִּים
לָךְ. בְּרוּךְ אַל תִּהְיֶה דְאוֹת.

מִזְדִּים אֲנִיחֵנוּ לָךְ,
שְׂאֵתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ)
צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ,
אַתָּה הוּא לָדוֹר וָדוֹר
נוֹדָה לָךְ וְלִסְפָּר
תִּהְלֶתְךָ. עַל חַיֵּינוּ

הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׂמוֹתֵינוּ
הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַפְשֶׁךָ שְׂבָכָה יוֹם
עֲמָנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכָה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתַחֲוִינָה-וְתַרְאִינָה. שְׂכִינָתוֹ-בְּכּוֹדוֹ. וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ-עַד נַשְׁמוֹת
אֲפִינוּ הַטְּנוּיֹת אֲצִלְךָ, שְׂאֵתָה תִּקְבַּל מִסְפָּרוֹ בְּיָדְךָ. נַסִּיךְ-נַפְלְאוֹתֶיךָ.

עֵת, עָרַב וּבִקְרֹן וְצִהְרִים, הַטּוֹב, — כִּי
 לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמָּרְחָם, — כִּי לֹא
 תָּמוּ חַסְדֶּיךָ — כִּי מַעֲזֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בְּחִנּוּכָהּ וּבְסוּרִים אֲוִמִּים בָּאן „עַל הַנָּסִים“.

לְחִנּוּכָהּ וּפְנִימִים.

וְעַל הַנָּסִים וְעַל הַפְּרָקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַד
 הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַד הַנִּפְלְאוֹת וְעַל הַנְּחֻמוֹת וְעַל
 הַמַּלְחָמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה.

לְפִנֵּי.

לְחִנּוּכָהּ.

בַּיָּמִי מְרֻבֵּי
 וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה, בְּשַׁעֲמֹד
 עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע,
 בְּכֶן שׁ לְהַשְׁמִיד,
 לְהַרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת
 כָּל הַיְּהוּדִים, מִנֶּעַר
 וְעַד זָקֵן, טָף וְנָשִׁים,
 בְּיוֹם אֶחָד בְּשִׁלְשָׁה
 עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנִים
 עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ

בַּיָּמִי מִתְתִּיחֵהוּ בֶן יוֹחָנָן בַּחֲזָן
 גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאִי וּבְנָיו, בְּשַׁעֲמֹדָה
 מַלְכוּת יוֹן הָרָשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל,
 לְהַשְׁבִּיחֵם תּוֹרַתְךָ, וּלְהַעֲבִירָם מִחֲנִי
 רְצוֹנְךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ
 לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבָּתָא אֶת רִיבָם,
 דִּנְתָּ אֶת דִּינָם, נִקְמַתָּ אֶת נִקְמָתָם,
 מִסַּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים, וְרַבִּים
 בְּיַד מְעַטִּים, וּמִמָּאִים בְּיַד מְהוּרִים,
 וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזוּרִים בְּיַד
 עוֹסְקֵי תּוֹרַתְךָ; וְלֹךְ עָשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל

שִׁירָה הַדָּשָׁה

הַטּוֹב—אַתָּה אֵל טוֹב!

עַל הַנָּסִים—סוּרִים אָנוּ לָךְ עַל הַנָּסִים וְכו'. פְּרָקָן—וְאַלְהֵינוּ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וַיִּתְרַוְּמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
(תַּמִּיד) שִׁמְךָ מִלְכֵנוּ תַמִּיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בעש"ת ופתיב לחיים טובים כל בני בריתך
וכל החיים יזדוּךְ סָלָה, וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ
אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב
הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ וַיַּעֲזָרְתָנוּ סָלָה! (הָאֵל

לפניהם.

לחנכת.

אֲדָר, וּשְׁלָלָם לְבוֹן.
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים הַפְּרַת אֶת
עַצְמוֹ, וּקְלַקְלֵת אֶת
מַחְשַׁבְתּוֹ, וְהַשְׁבּוֹת
לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ,
וְתַדּוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו
עַל הָעֵץ (וְעַשִּׂיתָ
עִמָּהֶם גַּם וּפְלֵא
וְנוֹרָה לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל). וְעַל כָּלֵם וכו'.

וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל
עֲשִׂיתָ תִּשְׁוָעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקָן בְּהַיּוֹם
הַזֶּה. וְאַחֵר בָּךְ בָּאוּ בְּנוֹךְ לְדָבִיר
בִּיתְךָ, וּפָנּוּ אֶת הַיְכָלְךָ, וּמָהְרוּ
אֶת מִקְדָּשְׁךָ, וַהֲדַלִּיקוּ גִירוֹת
בְּחֲצֵרוֹת קִדְשֶׁךָ, וּקְבָעוּ שְׁמוֹנֶת יָמִים
אֵלָיו בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה וְעַשִּׂיתָ עִמָּהֶם גַּם
וּפְלֵא וְנוֹרָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סָלָה. יְמִי
"חֲנֻכָּה" אֵלָיו, לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְעַל כָּלֵם וכו'.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּפָנּוּ-הוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת פְּסִילֵי זָנוּ וּקְבָעוּ-וַעֲדוּ, שְׁמוֹ לְחֹק

הַטּוֹב). בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַטּוֹב שֶׁמָּדַד
וְלָךְ נָאֵחַ לְחֹדוֹת.

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָּהּ הַמְּשֻׁלָּשֶׁת, בְּתוֹרַת
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מִשְׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֲרֹן וּבִנָּיו כְּהֹנִים עִם
קְרוֹשָׁה, בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ! יֵאָר יְיָ פָּנָיו, אֱלֹהֶיךָ וַיִּחַנְדֶּךָ! יִשָּׂא
יְיָ פָּנָיו אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם רֶחֶם שְׁלוֹם!

(ס) עַל הַשְּׁלוֹם.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָּה, חַיִּים חַן
וְחֶסֶד וִרְחָמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
עַמָּךְ. בָּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאַחַד (יָחַד)
בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וְצִדְקָה (וִרְחָמִים) וּבִרְכָּה וִרְחָמִים וְחַיִּים
וְשְׁלוֹם, וְטוֹב יְהִי בְּעֵינֶיךָ לְבָרַכְנוּ
וּלְבָרְךָ אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יַעַת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמְּשֻׁלָּשֶׁת—שֹׁשֶׁבֶת בְּהַ שְׁלֹשׁ בְּרֻכּוֹת. הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֲרֹן וּבִנָּיו—בְּבִרְכָּם אֶת הָעָם.
בְּאֲמֹר—בְּכַתּוּב בְּמִדְבָּר" (ז). יֵאָר יְיָ פָּנָיו—וַיִּשֶׂם פָּנָיו. וַיִּחַנְדֶּךָ—יָחַן וַיִּבְחַם אוֹתְךָ.

בְּאוֹר פְּנִיךָ—בְּרַצוֹנְךָ וּבִידִירוֹתְךָ אֱלֵינוּ. אַהֲבַת חֶסֶד—אַהֲבָה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד

וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמָךְ (בְּרוּב עֲוֹן וְשָׁלוֹם).

בעש"ת בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה, וגזרות טובות, ישועות ונקמות, נזכר ונכתב לפניך, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, רְחִימֵם טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבַרֵּךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָ, וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה;
וְלִמְקַלְלֵי—נִפְשֵׁי תְדֹם, וְנִפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכָל תַּהֲוִיָּה.
פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נִפְשֵׁי.
וְכָל הַקָּמוִים וְהַחוֹשְׁשִׁים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרָה הִפֵּר
עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי
וְאַדְהִי אֲבוֹתֵי שְׁלֹא תַעֲלֶה קִנְאֵת אָדָם עָלַי, וְלֹא
קִנְאֵתִי עַל אֲחֵרִים, וְשְׁלֹא אֶכְעֹס חַיִּים וְשְׁלֹא אֶכְעִיסְךָ,
וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֵר הָרָע וְתֵן בְּלִבִּי הַכֹּנֶעֶה וְעֲנוּהָ, מִלְּבִנּוּ
וְאַל תִּהְיֶנּוּ יַחַד שִׁמְךָ בַּעֲוֹלָמְךָ, בְּנֵה עִירְךָ, יִסֵּד בֵּיתְךָ,
וּשְׁכֵל הַיְכָלְךָ, וְקִבֵּץ קְבוּץ גְּלוּיֹת, וּפְדֵה צֹאֲנֶךָ
וּשְׁמַח עֲדָתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ,

שִׁיר הַחֹדֶשׁ

נִצּוֹר—שְׁמוֹר. מִרְעָ—מַדְבַּר רָע. נִפְשֵׁי תְדֹם—תִּשְׁקֹט וְלֹא תִתְרַגֵּז עֲלֵיהֶם. וְנִפְשֵׁי
כַּעֲפָר—שֶׁכָּל דָּשׁוּן עָלָיו. תִּרְדּוּף נִפְשֵׁי—תְרוּץ אַחֲרֵיהֶן. וְקִלְקַל—בָּטַל וְשִׁחַת. עֲשֵׂה—

עֲשֵׂה לְמַעַן תִּוְרָתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצֵנִי יְדִידְךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי. יְהִי לְרָצוֹן אֹמְרִי כִּי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי! עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרְמוֹי, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֹמְרוֹ: אָמֵן!

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בְּרָצָה כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדֻמוֹנוֹת. וְעִרְבָה לָנוּ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קְדֻמוֹנוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלָתָנוּ, וְאַל תִּתְּעַלֵּם מִתַּחֲנוּנָנוּ, שְׂאִין אָנוּ עַד פָּנִים וְקָשִׁי עֲדָךְ, דּוֹמֵר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאוֹ, אַכְּל אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ חַטָּאוֹ.

אֵין אֲזָקִים פְּתִיחוֹ:
בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ,
פְּתִיחָה,
בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בְּשַׁבָּט,
פִּזְרִים קָטָן וְגִדּוֹל
כֹּל חֹדֶשׁ נִסִּין,
לֵינִי בְעֶמְקָה,
מִרְיָה סִינֹן עַד אֲחֵר אֲחֵרֵי חַג,
תַּשְׁעָה בָּאֵב,
חֻמְשָׁה עֶשֶׂר בָּאֵב,
מַעֲרֹבִי"כ עַד אֲחֵר אֲחֵרֵי חַג,
עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדֵּנוּ, גְּזֵלָנוּ, דְּבַרְנוּ דְּפִי, הַעֲוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, וְדָנוּ, חֲמִסָּנוּ, מַפְלָנוּ שִׁקְרָה. יַעֲצֵנוּ רַע, בּוֹכְנוּ, לָצֵנוּ, מַרְדָּנוּ, נֹאצָּנוּ, סָרְדָנוּ, עֹוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ, קִשְׁיֵנוּ עֲדָךְ. רִשְׁעֵנוּ, שַׁחַתָנוּ, תַּעֲבָנוּ, תַּעֲנִינוּ, תַּעֲתָעֵנוּ.

שִׁירָה חֹדֶשָׁה

אֵת בְּקָשְׁתִּי. לְמַעַן יִחַלְצֵנִי וְיִדְרִיךְ—לְמַעַן שִׁוְעֵלוּ יִשְׂרָאֵל וְיִדְרִיךְ הוֹשִׁיעָה בְּיָד יְמִינְךָ. חֲגִיזִין—מִחֻשְׁבֶּת. עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרְמוֹי—בְּצָבָא תַשְׁמִים, שְׂבָל אֲחֵר בְּמִסְלָתוֹ גִּלְף וְלֹא יִתְגַּשְׁוּ וְהָ בָּהֶּ. וְעִרְבָה—וְתַנְעֵם,

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּבָה לָנוּ. וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת עָשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשָׁעָנוּ. אֵל אֲרֶךְ אַפִּים אַתָּה וּבָעַל הָרַחֲמִים נִקְרָאתָ, וְהִרְךָ תְּשׁוּבָה חֹקִית. נִדְלַת רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶּיךָ, תִּזְכּוּר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לַיָּרֵעַ יִדְרֶיךָ. תִּפֶּן אֲלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בָּעַל הָרַחֲמִים. בְּתַחֲנוּן וּבְתַפִּלָּה פָּנִיךָ נִקְדֵּם, כְּהוֹדַעְתָּ לְעֵינָיו מִקִּדְּם. וּמִחֲרוֹן אַפָּךָ שׁוּב, כִּמּוֹ בְּתוֹרַתְךָ מִכְּתוּב. וּבְצֵל בְּנִפְיֶךָ נִחְסֶה וְנִתְלַוֵּן, כִּיּוֹם וַיֵּרָד יְיָ בָּעָנָן. תַּעֲבֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אִשָּׁם, כִּיּוֹם וַיִּתְּצַב עִמּוֹ שֵׁם. תִּזְוִן שׁוֹעֲתָנוּ וְתִקְשִׁיב כְּמוֹ מֵאֵמֶר, כִּיּוֹם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.

בְּמִתְפַּלֵּל בְּחִיד אֵין אֹמֵר זֶה וְלֹא חִי' טְדוּת.

וְשֵׁם נֹאמֵר: וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא.

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרֶךְ אַפִּים, וְרַב חֶסֶד וְאֵמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לְאֵלִפִּים, נִשְׂא עֵז וּפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה. וּסְלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלִחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סְלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מִחֲדָר לָנוּ מַלְכֵנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנֵי טוֹב וּסְלַח וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאֶיךָ.

בְּרַחוּם וְחַנוּן חָטָאתִי לְפָנֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

חֲתוּלִים כח
לְדוֹר אֱלֹהֶיךָ יְיָ נִפְשִׁי אֲשָׁא. ב' אֲלֹחֵי בְךָ בְּמִחְתִּי אֵל אֲבוֹשָׁה אֵל יַעֲלֶצוּ אוֹיְבֵי ד'. ג' גַּם כָּל קִנְיָה לֹא יִבְשׁוּ וַיִּבְשׁוּ חֲבוּלֵי דִים רִיקָם. ד' הִרְכִּיךָ יְיָ הוֹדִיעֵנִי אֲדָחוּתֶיךָ לְמַדְנִי. ה' תְּהַדְרִיקֵנִי בְּאַמְתָּךְ וְלִמְדֵנִי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתָךְ קִנִּיתִי כָל הַיּוֹם. ו' זָכַר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחֶסְדֶּיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה. ז' חַטָּאוֹת נַעֲוִירִי וּפֶשַׁעִי אֵל תִּזְכּוּר כְּחֶסְדֶּיךָ וְכָר לִי אַתָּה לְמַעַן שׁוּבָה יְיָ. ח' טוֹב וַיֵּשֶׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹדָה חַטָּאִים בְּדֶרֶךְ. ט' יִרְכֶּךָ עֲנִיִּים בְּמִשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנִיִּים דְּרָכָיו. י' כָּל אֲרָחוֹת יְיָ חֶסֶד וְאֵמֶת לְנוֹצְרֵי בְרִיתוֹ וַעֲדוּתָיו. י"א לְמַעַן שְׁמֶךָ יְיָ וּסְלַחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא. יב' מִי זֶה הָאִישׁ יִירָא יְיָ וְיִרְנֶה בְּדֶרֶךְ

יִבְחַר. י' נִפְשׁוּ בְּטוֹב תִּלְיִן וְרָעוּ יִירֶשׁ אֶרֶץ. י"ד סוּר יְיָ לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ
 לְהוֹדִיעֵם. טו עֲיִנִי מִמִּיד אֶל יְיָ כִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשַׁת רִבְזִי. טו פָּנָה אֵלַי
 וְחַנּוּנִי כִּי יַחֲדִיד וְעֵינִי אֲנִי. י"ז צְרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי. יח רְאֵה
 עֲיִנִי וְעִמְלִי וְשִׂא לִבִּי חֲסָאוֹתַי: יט רְאֵה אֵיבִי כִּי רַבּוֹ וּשְׂנֵאת חֲמָם שְׂנְאוֹנִי.
 כ שְׁמְרָה נִפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֵל אֲבוֹשׁ כִּי חֲסִיתִי בְךָ. כא תוֹם וְיֶשֶׁר יִצְרוֹנִי כִּי
 קוֹיִתִּיד. כב פָּדָה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּל צָרוֹתָיו.
 תהלים קל. וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּל עֲוֹנוֹתָיו.

וְאַחֵר כֶּךָ אוֹמְרִים שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְכו' תִּסְמָא לְהֵלֵן

אָבִינוּ מִלִּבֵּנוּ אָבִינוּ וְאַתָּה. אָבִינוּ מִלִּבֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה.
 אָבִינוּ מִלִּבֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אָבִינוּ מִלִּבֵּנוּ חַנּוּן וְעֲנֻנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה
 עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד כְּמַעַן שְׁלֹמֶךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעָנוּ: וְאַחֲנּוּ לֹא נָדַע וְכו'

לְתַעֲנִית צָבוֹר וְלַעֲשָׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁלֹמֶךָ.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! בְּרַךְ (בַּעֲשִׂית: חֲדָשׁ) עָלֵינוּ שְׁנָה טוֹבָה.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! בְּטַל מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאוֹנֵינוּ.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! הַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

אָבִינוּ, מִלִּבֵּנוּ! כָּל צָר וּמַשְׁטִין מַעְלֵינוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֵׂה עִמָּנוּ—טוֹבוֹת. בְּטַל—חֲשָׁבוֹת, הַפֵּר. גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת—חֲקִים רָעִים. מַשְׁטִין—

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! סְתוּם פְּיוֹת מִשְׁמִינֵנוּ וּמִקְטִירֵיגְנוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! כִּלָּה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי
וּמִשְׁחִית וְעוֹן וְשֹׁמֵד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! מָנַע מִגִּפָּה מִנְחֻלָּתְךָ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! סָלַח וּמָחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! מָחָה וְהַעֲבִיר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ
מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שְׂטָרֵי
חֻבוֹתֵינוּ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! הִחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! קָרַע רוּעַ גִּזֵּר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! וְכָרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.

לְנַעֲיִלָּה.	לַעֲשֹׂרֶת יְמֵי תִשׁוּבָה.	לְתַעֲנִית צָבוּר.
(חֲתָמְנוּ)	אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! כְּתֹבֵנוּ בְּסֶפֶר חַיִּים טוֹבִים.	אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! וְכָרְנוּ לְחַיִּים טוֹבִים.
(חֲתָמְנוּ)	אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! כְּתֹבֵנוּ בְּסֶפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.	אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! וְכָרְנוּ כְּגְאֻלָּה וִישׁוּעָה.

שִׁירָה הֶדְשָׁה

שִׁשִּׁין, פִּנְעַ רַע. וְסְתוּם—סְטוּר. מִקְטִירֵיגְנוּ—הַמַּאֲשִׁימִים אוֹתָנוּ. וְעוֹן—וָאָרָה. כְּנִי
בְרִיתְךָ—יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבַּת אִתָּם בְּרִית. מִנְחֻלָּתְךָ—מִיִּשְׂרָאֵל חֶלְמֶךָ. מְחוֹק—מִחָה. שְׂטָר
חֹב—вексель כְּלוֹמֵר, מְחוֹק תִּשְׁטוֹרוֹת שֶׁבָּחָם רְשׁוּמִים חֻבוֹתֵינוּ שֶׁאֵנוּ תּוֹבִים לָךְ וְנִסַּח
לָנוּ. הִחֲזִירֵנוּ—הִשְׁבִּינוּ. רוּעַ גִּזֵּר דִּינֵנוּ—אִם כָּבֵד נִגְדֵּר וְנִחַבֵּד מִדֵּין לְרַעַח—קִרְעָהּ

לְעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה.	לְתַעֲנִית צָבוּר.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כְּתִבְנוּ	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! וְכָרְנוּ
בְּסֶפֶר פְּרִנָּסָה וּבְלִפְלָה.	לְפְרִנָּסָה וּבְלִפְלָה.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כְּתִבְנוּ	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! וְכָרְנוּ
בְּסֶפֶר זְכוֹת.	לְזְכוֹת.
אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! כְּתִבְנוּ	אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! וְכָרְנוּ
בְּסֶפֶר סְלִיחָה וּמַחֲלָה.	לְסְלִיחָה וּמַחֲלָה.

אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הַצִּמַּח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! [[מֵלֵא] יְדִינוּ מְבָרְכוֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! מֵלֵא אֲסָמִינוּ שָׁבַע.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! [[שִׁמַּע קוֹלֵנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! פֶּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפִּלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! זְכוּר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ.
 אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ! נָא אַל תִּשְׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.

שִׁירָה סֵד שִׁשׁ

ובטלהו. פרנסה-טהרה ומזון. ובלבלה-למלא כל הצרכים. לזכויות-למעשים טובים.
 תרם קרן-גלומר, חזק פס. אסמינו-אוצרות סתבואה. שבע-רב תבואה. זכור-
 בסו זכור. נא-בבקשה ממך.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! תִּהְיֶה הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
וַעֲת רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! חֲמוּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּמַפְּנֵנוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן מְבוּחִים עַל יְחוּדְךָ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמֵּים עַל
קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! נָקוּם וְנִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׂפוּךְ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנֵנוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים.
אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר
וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ! חַנּוּנוּ וְעֲנֻנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים,
עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וַיָּחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

עוֹלָל—חַוָּלָה מִיּוֹנֵק שְׂדֵים. טַף—יְלָדִים קְטָנִים. הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ—
שְׂמֵמֵינוּ נַפְשֵׁם לְהוֹרֵג לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמֶךָ. מְבוּחִים—שְׂמֵמֵינוּ לְשַׁחֲשֵׁה. עַל יְחוּדְךָ—לְקַדֵּשׁ
וְלְהוֹדִיעַ שְׁמֵתְךָ אֶל אֲחֵר. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים—טוֹבִים שְׂמֵתְךָ רְאוּנוּ בְּשִׁבְלֶם לְטוֹבָה.

לְשָׁנִי וְחִמִּי שִׁי.

וְהוּא רַחוּם הַגָּדוֹל—תִּכְנֶנּוּ תַּפְלוּת מְלָקֻטּוֹת מִפְּסוּקִים
בְּתַנְיָךְ עַל סְלִיחַת עֲוֹנוֹת, וְעַל צָרַת הַשְּׁעִבִיר.

א) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ. אַתָּה יְיָ לֹא
תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ, חֲסִידֶךָ וְאַמְתֶּךָ תָּמִיד יִצְרוּנּוּ.
חֹשִׁיעֵנִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּלֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְחֹדְרוֹת
לְשֵׁם קְדוּשָׁתְךָ, לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ.

אם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, — אֲדֹנִי, מִי יַעֲמִיד? כִּי
עֲמִיד הַפְּלִיחָה, לְמַעַן תִּהְיֶה. לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַעֲשֶׂה
לָנוּ, וְלֹא כְעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמֹל עָלֵינוּ. אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ
בָּנוּ, יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ.

זִכֹּר רַחֲמֶיךָ יְיָ, וְחֲסִידֶךָ, כִּי מַעֲוֹלִם הָמָּה. יַעֲנֵנוּ
יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יִשְׁלָבֵנוּ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יְיָ חֹשִׁיעָה,
הַמֶּלֶךְ! יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵינוּ! חַנּוּן וְעֵנִינוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים
עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְחֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

שִׁירָה תִּכְשֶׁה

וְהוּא רַחוּם וְכו' — ה' הוּא אֵל רַחוּם וְלֹא יִשְׁחִית כָּלָה אֶת הַחַוְטָאִים. וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אָפּוֹ—פְּעָמִים רַבּוֹת הוּא מְשִׁיב אָפּוֹ מִן מַגְעִיסוֹ. לֹא תִכְלָא—לֹא תִמְנַע.
יִצְרוּנּוּ—וְשִׁקְרוּנּוּ. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה—אִם אַתָּה ה' תִּשְׁמַר בְּלִבְךָ עֲוֹנוֹת וְלֹא תִסְלַח.
כִּי עֲמִיד הַפְּלִיחָה לְמַעַן תִּהְיֶה—סוּלָם אַתָּה לְעֲוֹנוֹת לְמַעַן יִרְאוּךָ בְּנֵי אָדָם בְּהִקְרִים אֶת
גְּדוּלְתְּךָ שְׂאֵתָה עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. עָנוּ בָנוּ—הִעֲדוּ בָנוּ. כִּי מַעֲוֹלִם הָמָּה—אֲשֶׁר מַעֲוֹלִם
הָמָּה. יִשְׁלָבֵנוּ—וְתִקְנֵנוּ

אֲדוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ! שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ, וַיִּזְכֹּר לָנוּ אֶת
בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ

וְעַתָּה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה, וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּבוֹד
חֲזָקָה — חֲמָאנוּ רַשְׁעֵנוּ. אֲדֹנֵי! כָּכָל צַדִּיקוּתֶיךָ יֵשֵׁב
נָא אִפְּךָ וְחֲמַתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר קְדֻשָּׁה. כִּי
בַחֲטֵאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ, יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לַחֲרָפָה
לְכָל סְבִיבוֹתֵינוּ. וְעַתָּה, שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֵל תַּפְלִית
עֲבֹדְךָ וְאֵל תַּחֲנוּנֵינוּ, וְהָאֵר פְּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ
הַשָּׁמַיִם — לְמַעַן אֲדֹנֵי!

(ב) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזִנְךָ וּשְׁמַע, פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאָה
שׁוֹמְמוֹתֵינוּ, וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיהָ. כִּי
לֹא עַל צַדִּיקוּתֵינוּ אֶנְחֵנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ
כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲדֹנֵי שְׁמַעְהָ; אֲדֹנֵי סִלְּחָה
אֲדֹנֵי הִקְשִׁיבָה, וַעֲשֵׂה אֵל תֹּאחֲרֵךְ, לְמַעַן אֱלֹהֵי, כִּי
שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ.

שִׁירָה תְּהִי שֶׁה

כָּכָל צַדִּיקוּתֶיךָ — בֶּן עֲשֶׂה עֲמָנוּ נִסִּיעָתָה צַדִּיקָה וְיֵשֵׁב נָא אִפְּךָ מֵעִירְךָ. לְמַעַן ה' —
לְמַעַן ה' כִּי רַב חֶסֶד אֲתָה.

שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְגו' — מִצְבְּנוּ הַהוּם וְשׁוֹמְמוֹת הָעִיר אֲשֶׁר וְגו'. שְׁמַעְהָ — שְׁמַע קוֹלֵנוּ
סִלְּחָה — סִלַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ. וַעֲשֵׂה אֵל תֹּאחֲרֵךְ — עֲשֵׂה אֲתָנוּ אוֹת לְשׁוּבָה וְאֵל תֹּאחֲרֵי

אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן! הִרְאֵנוּ אוֹת לְמוֹכָה, וְקִבֵּץ
נְפֻצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כְּנָפֹת הָאָרֶץ. וּבִירוֹ וַיִּדְעוּ כָּל
הַגּוֹיִם, כִּי אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ. וְעַתָּה יי אֲבִינוּ אַתָּה,
אֲנַחְנוּ הַחֲמֹר וְאַתָּה יוֹצֵרנוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ בָּלָנוּ.
הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, אֲבִינוּ מַלְכֵנוּ צוּרנוּ וְנוֹאֲלָנוּ!
חוֹסֶה יי עַל עַמֶּךָ, וְאֵל תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לַחֲרָפָה לְמַשֵּׁל
בָּם גּוֹיִם. לָמָּה יֹאמְרוּ בַּעֲמִים: אֵיזָה נָא אֱלֹהֵיהֶם? —

יִדְעֵנוּ יי כִּי חֲטֵאנוּ, וְאִין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, אֶלֶּא
שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד לָנוּ בַּעֲת צָרָה. יִדְעֵנוּ כִּי אִין בָּנוּ
מַעֲשִׂים, צָדָקָה, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. בָּרַחַם
אָב עַל בָּנִים, בֶּן תִּרְחַם יי עַלֵינוּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן
שְׁמֶךָ. חֲמוּל עַל עַמֶּךָ, רַחֵם עַל נַחֲלָתְךָ, חוֹסֶה
נָא בְּרוֹב רַחֲמֶיךָ, חַנּוּן מַלְכֵנוּ וְעַנּוּנוּ, כִּי לֹךְ יי הַצָּדִיקָה,
עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל עֵת.

ג) הַבֵּט נָא, רַחֵם נָא וְהוֹשִׁיעֵה נָא צֶאֱן מְרֵיתְךָ,
וְאֵל יִמְשֹׁל בָּנוּ קֶצֶף, כִּי לֹךְ יי הַיְשׁוּעָה. בְּךָ תוֹחֲלֵתְנוּ,
אֱלֹהֵי סִלְיֹת! אֲנָא סִלַּח נָא, כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה.

שִׁיר הַיָּד שֶׁה

לְהוֹשִׁיעֵנוּ. נְפֻצוֹתֵינוּ—אֲחֵינוּ סְפוּרִים בְּכָל הָאָרֶץ. אִין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ—אִין מִי
יִזְלֹק שְׁנוֹן עָלֵינוּ.

קֶצֶף—בְּלוּטָה, קֶצֶף. תוֹחֲלֵתְנוּ—תְּקִנָּתְנוּ

(ד) אָנָּה מֶלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם, זְכוּר וְהִבֵּט לְבָרִית
 בֵּין הַבְּתָרִים, וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֶדֶת יַחִיד
 וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ, אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ אָבִינוּ, וְאֵל תַּפְּשֵׁנוּ
 מִלְּבָנוּ, וְאֵל תִּשְׁכַּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ, וְאֵל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּלָה
 בְּגִלּוֹתֵנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

(ה) אֵין כְּמוֹךְ חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵין כְּמוֹךְ אֵל
 אֶרֶץ אֲפִים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, הוֹשִׁיעֵנו וְרַחֲמֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים, מִרַעַשׁ וּמִדָּגוּ הַצִּילָנוּ. זְכוּר לַעֲבָדֶיךָ:
 לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב; אֵל תִּפֶּן אֵד (קָשִׁי
 הָעַם הַזֶּה וְאֵל רַשְׁעוֹ וְאֵל חַטָּאתוֹ) קָשִׁינוּ וְאֵל רַשְׁעֵנוּ
 וְאֵל חַטָּאתֵנוּ. שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הַרְעָה
 לַעֲמֶךָ; וְהִסֵּר מִמָּנוּ מִבֵּת הַמּוֹת, כִּי רַחוּם אַתָּה,
 כִּי בֶן דִּרְכָּךָ (לַעֲשׂוֹת): עֲשֵׂה חֶסֶד חֲנוּם בְּכָל
 יוֹר וָדוֹר. חוֹסֶה יְיָ עַל עַמֶּךָ וְהַצִּילָנוּ מוֹעֲמֶךָ, וְהִסֵּר
 מִמָּנוּ מִבֵּת הַמִּגְפָּה וּגְזֵרָה קָשָׁה, כִּי אַתָּה
 שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְבָרִית בֵּין הַבְּתָרִים—שִׁבְתָּ אֶת אֲבִרְהָם בֵּין גִּזְרֵי הַשְּׁלָחָה חֲסִיוֹ וְהָאֵיל (בְּרֵאשִׁית סו).
 עֲקֶדֶת יַחִיד וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל—זְכוּת עֲקֶדֶת וְיִצְחָק בֶּן הַיַּחֲדִיד תִּרְאֶה לְפָנֶיךָ לְמַעַן עֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל
 מִרַעַשׁ וּמִדָּגוּ—מִשְׁאֵן וְהַרְדָּה, אִי מְנוּחָה. לַעֲבָדֶיךָ—לְאַדְמַת, עֲבָדֶיךָ.
 קָשִׁינוּ—קָשִׁי עָרַפְנוּ. עַל הַרְעָה לַעֲמֶךָ—עַל הַרְעָה שֶׁחֲשַׁבְתָּ לַעֲשׂוֹת לַעֲמֶךָ
 מוֹעֲמֶךָ—מִחֲסָדֶךָ. גְּזֵרָה קָשָׁה—חֹק רָע

לָךְ אֲדֹנִי הַצִּדְקָה וְלָנוּ בִשְׁתַּת הַפָּנִים; מַה נִּתְאוּנָן?
וּמַה נֹּאמֵר? מַה נִּדְבֹר וּמַה נַּצְמִדֵּק? נַחֲפֹשֶׁה דְּרָכֵינוּ
וְנַחֲקֶרְהָ וְנִשׁוּבָה אֵלֶיךָ כִּי יִמְנָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

אָנָּה יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא! אָנָּה יְיָ, הַצְלִיחָה נָּא!

אָנָּה יְיָ עֲנֵנוּ בַּיּוֹם קָרְאֵנוּ.

לָךְ יְיָ חֲבִינוּ, לָךְ יְיָ קִוִּינוּ, לָךְ יְיָ נִיחַל, אֶל תַּחֲשֶׁה
וְתַעֲנֵנוּ, כִּי נֹאמְרוּ גוֹיִם: אֲבָדָה תִּקְוֹתֵם... כָּל בָּרֵךְ
לָךְ תִּכְרַע וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ (לָךְ) לְבַד תִּשְׁתַּחֲוֶה.

(ו) הַפּוֹתֵחַ יָד בְּתִשׁוּבָה, לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים!
נִבְחַלָּה נַפְשֵׁנוּ מֵרֹב עֲצָבוֹנֵנוּ. אֶל תִּשְׁכַּחֲנוּ נֶצַח,
קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ. אֶל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ
עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ. אֵל! הַבִּיטָה דֵּל כְּבוֹדֵנוּ בְּגוֹיִם,
וְשִׁקְצוּנוּ בְּטִמְאַת הַגִּדָּה. עַד מָתִי עֲזֹךְ בִּשְׁבִי,
וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר? עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן

שִׁירָה סָדָשָׁה

לָךְ אֲדֹנִי הַצִּדְקָה—צִדִּיק אַתָּה עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. מַה נִּתְאוּנָן—אֵיךְ נִכְבֵּל
לְהִתְאוּנָן עַל צְרוּתֵנוּ? נַצְמִדֵּק—נַצְדִּיק אֶת עַצְמֵנוּ. נַחֲפֹשֶׁה דְּרָכֵינוּ—נִבְקֹשׁ וְנִבְדּוֹק
בְּמַשְׁעֵינוּ. פְּשׁוּטָה—שְׁלוּחָה. שָׁבִים—הַשָּׁבִים אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה. אֶל תַּחֲשֶׁה וְתַעֲנֵנוּ—
עַל תִּחְבֹּשׁ מַסְמָנוּ וְעַל תַּעֲנֵנוּ. נֹאמְרוּ—דְּבִירוּ. קוֹמָה—גְּבוּהָ אִישׁ, כְּלוּמֹר, כָּל אָדָם.
הַפּוֹתֵחַ וְכו'—אַתָּה ה' הַפּוֹשֵׁט יָדְךָ לְשָׁבִים מִרְשָׁעָתָם—הִנֵּה מַעֲצָבוֹנֵנוּ עַל הַטֹּאטְוֵנוּ
נִבְחַלָּנוּ. דֵּל כְּבוֹדֵנוּ—שָׁפֵל וְקָשָׁן כְּבוֹדֵנוּ. וְשִׁקְצוּנוּ—הֵם מְסֻעָבִים וּמְרִחִיקִים אוֹתָנוּ
מִשְׁלִיכִים. עֲזֹךְ וְתִפְאַרְתְּךָ—בֵּית מִקְדָּשְ�ךָ. עוֹרְרָה—הַשֵּׁר

שָׁמָּה, אֵל יִמְעָטוּ לִפְנֵיךָ תִּלְאֹתֵינוּ. מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ
 רַחֲמֶיךָ בָּעֵת צָרוֹתֵינוּ, לֹא לִמְעַנֵּנוּ — אֲלֵא לִמְעַנֶּךָ
 פֶּעַל, וְאַל תִּשְׁחִית אֶת זִכְרִי שְׂאֲרֵיתֵנוּ, כִּי לֹךְ
 מִיַּחֲלוֹת עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מִלֶּךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה, וְזִכּוֹר
 עֲדוּתֵנוּ בְּכָל יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פְּעָמִים בְּאַהֲבָה:
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד!

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ, וְהִנָּחֵם עַל
 הָרָעָה לַעֲמֶיךָ.

א. הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וַיֵּרָא, כִּי הָיוּ לָעַג וְקָלָם בְּגוֹיִם; נִחַשְׁבוּ
 בְּצִאֵן לִטְבַּח יוֹבֵל, לְהָרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכּוֹת וּלְחִרְפָּה.
 וּבְכָל זֹאת שָׁמָּה לֹא שָׁכַחְנוּ, נָא, אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ.
 יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לַעֲמֶיךָ.

ב. זָרִים אוֹמְרִים: אֵין תִּוְּחָלֶת וְתִקְוָה, חוּן אוֹם לְשָׁמָּה
 מִקְוָה, מְהוֹר! יִשׁוּעָתֵנוּ קִרְבָּה. יִנְעֲנוּ וְלֹא הוֹנָח לָנוּ, רַחֲמֶיךָ
 יִקְבְּשׁוּ אֶת בַּעֲסָךְ מֵעַלֵּינוּ.

אָנָּה, שׁוּב מִחֲרוֹנֶיךָ, וְרַחֵם סִגְלָה אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ.
 יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לַעֲמֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֵל יִמְעָטוּ—אֵל יִהְיֶה נִחְשָׁבִים לַמַּעֲשִׂים וְקִטְנֵי עֲבָדָה. לִמְעַנֶּךָ פֶּעַל—עֲשֵׂה לְפָנֶיךָ צְדָקָה.
 קָלָם—צֹחֵק וְחֵטֶל. בְּצִאֵן לִטְבַּח יוֹבֵל—בְּצִאֵן שְׂמוֹלִיכִים אוֹתוֹ לְשִׁחְיָה. נָא
 אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ—בְּקִשָּׁה מִמֶּךָ אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ כִּאֲשֶׁר לֹא שָׁכַחְנוּ.
 חוּן אוֹם וְגו'—רַחֵם אֲפָתְךָ מִקְוָה לָךְ. מְהוֹר יִשְׁנָעָתֵנוּ קִרְבָּה—אֵל מְהוֹר—לְבֹ
 קִרְבֵּנוּ לָנוּ אֵת נְאוּלָתֵנוּ, כִּי בָּרַךְ "יִנְעֲנוּ" בְּעִבְדוּתֵנוּ וְלֹא נִתְּנָה מְנוּחָה לָנוּ. יִקְבְּשׁוּ—
 יַעֲצִרוּ. רַחֵם סִגְלָה—רַחֵם עִם סִגְלָתְךָ.

ג. חוסה יי עלינו ברחמיך, ואל תתננו בידי אכזרים, למה
יאמרו הגוים: "איה נא אלהיהם?" למענך עשה עמנו חסד
ואל תאחר.

אנא, שוב מחרונך, ורחם סגלה אשר בחרת.

יי אלהי ישראל! שוב מחרון אפך, והנחם על הרעה לעמך

ד. קולנו תשמע ותחון, ואל תפשינו ביד אויבנו למחות את
שמינו, וזכור אשר נשבעת לאבותינו, "בכוכבי השמים
ארכה את ירעכם", ועתה נשארנו מעט מהרבה —

ובכל זאת שמך לא שכחנו, נא, אל תשכחנו.

יי אלהי ישראל! שוב מחרון אפך, והנחם על הרעה לעמך

ה. עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך, והצילנו וכפרו
על פשאותינו למען שמך.

יי אלהי ישראל! שוב מחרון אפך, והנחם על
הרעה לעמך.

שומר ישראל! שמור שארית ישראל, ואל
יאבד ישראל, האומרים: "שמע ישראל".

שומר גוי אחד! שמור שארית עם אחד, ואל
יאבד גוי אחד, המיחדים שמך יי אלהינו יי אחד.

שיבה חדשה

אל תאחר—אל תתמהמה, אל תנח ספקך לאסר זמן, אלא תפח עשה אותך
ותחון—ותבטחני. תפשינו—תעזבנו

שֹׁמֵר גֹּי קָדוֹשׁ! שְׁמֹר שְׂאֲרֵית עַם קָדוֹשׁ, וְאַל
יֵאבֹד גֹּי קָדוֹשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשַׁלְשׁ קִדְשֹׁת לְקָדוֹשׁ.
מִתְרַצָּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיִם בְּתַחֲנוּנִים! הִתְרַצָּה
וְהִתְפַּיִם לְדֹר עָנִי, כִּי אֵין עֹזֶר.

אָכִינוּ מִלֶּבְנוּ! חָנְנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים,
עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

וְאַנְחֵנוּ לֹא גִדַּע מִה נַעֲשֶׂה, כִּי עֲלִיךָ עֵינֵינוּ. וְכִר רַחֲמֶיךָ
יְיָ וְחִסְדֶּיךָ כִּי מַעֲלֵם הַמָּה. יְהִי חֶסֶדְךָ יְיָ עִלֵּינוּ כְּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ
לָךְ. אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים, מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ,
כִּי רָלוּנוּ מָאֹד. עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְיָ, עֲשֵׂה שְׂמִים וְאָרֶץ. חָנְנוּ יְיָ
חָנְנוּ, כִּי רַב שְׁבָעֵנוּ בְּיוֹ. בְּרָגְנוּ רַחֵם תִּזְכֹּר, (בְּרָגְנוּ עֲקָרָה
תִּזְכֹּר, בְּרָגְנוּ תְּמִימוֹת תִּזְכֹּר. יְיָ הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם
קְרָאֵנוּ). כִּי הוּא יִדַּע יִצְרָנוּ, וְכֹר כִּי עָפָר אֲנֵחֵנוּ. עֲזָרְנוּ
אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְדַעֲלֵנוּ וְכַפֵּר עַל
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶה רַבָּא, בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרֻעֹתָהּ וְיִמְלִיךָ
מַלְכוּתָהּ; וְיִצְמַח פְּרוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב (נ"א קֶץ) מְשִׁיחָהּ, בְּתֵיבָא וּבִימִיכָא, וּבְתֵיבָא
דְּכַד בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶגְרָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, — וְאַמְרוּ: אָמֵן!
קַהֲל יְהוָה שְׁמֶה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא!
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלָּה,
וְיִתְהַלָּל, שְׁמֶה דְּקֻדְשָׁא — בְּרִיךְ הוּא.
לְעֶגְרָא (בְּעִשְׂרֵית וְלְעֶלְא) מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא,
בְּאַמִּירָא בְּעֶלְמָא — וְאַמְרוּ: אָמֵן.

מִנְחָה אֶשְׁכֵּנוּ. בְּשָׁנִי וּבְחֲמִישִׁי אוֹמְרִים זֶה. מִנְחָה קִק

אֵל אֶרֶךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד	אֵל אֶרֶךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד
וְאַמָּת! אֵל בְּאַפָּה תוֹכִיחֵנוּ. חוֹסֶה	אֵל מִסְתַּר פְּנֵיהָ מִפָּנָיו. חוֹסֶה יְיָ עַל
יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל עֲמָהּ, וְחוֹשִׁיעֵנו מִכָּל	שְׂאִרֵית יִשְׂרָאֵל עֲמָהּ, וְחֲצִילֵנוּ מִכָּל
רָע. חֲמָאנוּ לָהּ, אֲדוֹן! סֶלַח נָא כְּרוֹב	רָע. חֲמָאנוּ לָהּ, אֲדוֹן! סֶלַח נָא כְּרוֹב
בְּחֲמָהּ, אֵל!	בְּחֲמָהּ, אֵל!

לְשָׁנִי וּבְחֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת.

סֶדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר.

פּוֹתֻחִים אֲרוֹן הַכֹּדֶשׁ לְהוֹצִאת סֶפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים :

וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

בְּמִדְבָּר יִי.

קוֹמָה יְיָ וַיִּפְצוּ אֵיבֹרָה, וַיִּנָּסוּ מִשִּׁנְאִיד מִפְּנֵיהָ.

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה, וְדַבֵּר יְיָ מִירוּשָׁלַיִם.

בְּרוּךְ, שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁשָׁתוֹ.

תַּרְגוּם

תַּפְּלָה לְהוֹצִאת סֶפֶר הַתּוֹרָה

בְּרִיד שְׁמָה דְּמִרָא עֲלֵמָא,	בְּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל אֲדוֹן
בְּרִיד בְּתִרְךָ וְאַתְרְךָ! יְהֵא רַעוּתְךָ,	הָעוֹלָם. בְּרוּךְ בְּתִרְךָ
עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעָלָם, וּפְרָקוֹן	וּמְקוֹמְךָ! רַצְחָנָא בְּעַמְּךָ
יִמִּינְךָ אַחֲזִי לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ,	יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּגְאֻלַּת
וְלֵאמֹנֵנוּ לְנָא מְשׁוּב נְהוֹרְךָ וּלְקַבֵּל	יִמִּינְךָ תִּרְאֶה לְעַמְּךָ בְּבֵית
צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲוֵא קִדְמְךָ	מִקְדָּשְׁךָ, לְאַצּוֹל עֲלֵינוּ
דְּתוֹרִיד לָן חֵיין בְּמִיבּוּ, וּלְחֵי	מְשׁוּב אוֹרְךָ וּלְקַבֵּל תַּפְּלָתְנוּ
אֲנָא פְּקִידָא בְּנוּ צְדִיקָנָא, לְמַרְחֵם	בְּרַחֲמִים. יְהִי רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ
	שְׁמֵאֲרִידֵינוּ מְשׁוּב וּנְפַקְדָּמִי
	בֵּין חֲצִדִּיקִים וּרְחֵם עָלֵי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ—לְמַסְעֵו בְּמִדְבָּר. אוֹיְבִיךָ—בְּלוֹמֶה אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל.

תפלה להוצאת ספר תורה

תרגום

וְלִשְׁמֹר אוֹתִי וְאֵת כָּל אֲשֶׁר
 לִי וְאֲשֶׁר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲתָה
 זֶן לְכָל וּמַפְרִינֵם לְכָל; אֲתָה
 שְׁלִיט בְּכָל; אֲתָה מוֹשֵׁל
 בְּמַלְכִּים וְלֶךְ הַמְּלֻכָּה. אֲנִי
 עֲבָדְךָ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הַמְּשַׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו וּלְפָנֵי
 כְּבוֹד תוֹרָתוֹ בְּכָל עֵת.
 רֵא בְּעֵינֶיךָ אָדָם אֲכַמֵּחַ וְלֹא
 עַל בֶּן אָדָם אֲשַׁעֵן, כִּי
 אִם בְּאַלֹהֵי שָׁמַיִם, שֶׁהוּא
 אֱלֹהִים אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ-
 אֱמֶת, וּנְבִיאֵי-אֱמֶת וּמִרְבֵּה
 רַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶת, בּוֹ אֲנִי
 בּוֹטֵחַ וְלִשְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנִּכְבָּד
 אֲמַר תִּשְׁבְּחוּת. יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ שְׂתַפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָה
 וּתְמִימָא מְשָׁלוֹת לִבִּי וְלִב
 כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטוֹב
 וְלַחַיִּים וְלִשְׁלוֹם.

עָלִי וְלִמְנוֹסָתִי, וְיֵת כָּל דֵּי לִי,
 וְדִי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲנִתְּ הוּא זֶן
 לְכָלֵא וּמַפְרִינֵם לְכָלֵא; אֲנִתְּ הוּא
 שְׁלִיט עַר כָּלֵא; אֲנִתְּ הוּא דִשְׁלִיט
 עַל מַלְכֵיֵא, וּמַלְכוּתֵא דִילָךְ הוּא.
 אֲנֵא עֲבָדֵא דְקֻדְשָׁא בְּרִידֵא הוּא,
 דְּסִגְדִּנָּא בְּמֵה וּמַקְמֵא דִּיקָר
 אוֹרִיתֵהּ בְּכָל עֵדֵן וְעֵדֵן. לֹא עַל
 אִנְשֵׁי רְחִיצָנָא, וְלֹא עַל בְּרֵי אֱלֹהִין
 סְמִיכָנָא, אֱלֵא בְּאַלְהָא דְשָׁמַיָא,
 דְּהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאוֹרִיתֵהּ-
 קְשׁוּט, וְנְבִיאֵיהִי-קְשׁוּט, וּמִסְגָּא
 דְּמַעֲבַד טַבְּוֹן וְקְשׁוּט. בֵּה אֲנֵא
 רְחִיץ, וְלִשְׁמֵהּ יְקִירָא קְדִישָׁא אֲנֵא
 אֲמַר תִּשְׁבְּחוּן. יְהֵא רַעֲוֵא קְדֻמָּךְ
 דְּתַפְתַּח לְבָבִי בְּאוֹרִיתֵהּ, (וְתִיֵּהֵב לִי
 בְּנִין דְּכִרְוִין דְּעֲבָדִין רַעֲוִתְךָ), וְתִשְׁלִים
 מִשְׁאַדִּין דְּרַבָּאִי, וְרַבָּא דְּכָל עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל, לְטַב וְלַחַיִּין וְלִשְׁלָם.

אחר כך אומר סתום:

חַוֵּן נִדְּלוּ לִי אֲתָה, וְנִרְמְמָה שְׁמוֹ יְיָדִינוּ.

ותקול עונה:

לֵךְ יְיָ הַגְּדֵלָה וְהַגְּבִירָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׁמַיִם
 וּבָאָרֶץ. לֵךְ יְיָ הַמְּלֻכָּה וְהַמְּנַשָּׂא לְכָל קְרָאשׁ. רִמְמוּ יְיָ אֲרִתְּנוּ.

וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּקִלְיוֹ קְדוֹשׁ הוּא . רֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה קְדוֹשׁ .
כִּי קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ .

אֵב הַרְחֵמִים , הוּא יִרְחֵם עִם עַמּוּסִים , וַיִּזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים , וַיַּצִּיל
נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְׁעוֹת הָרָעוֹת , וַיַּגְדֵּר בְּיָדָהּ הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים , וַיַּחֲזֵן אוֹתָנוּ
לְפָלִיטַת עוֹלָמִים , וַיַּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וִרְחֻמִּים .

חֲסוֹן טָוִים אֵת סָפֶר הַתּוֹרָה עַל הַבִּקְיָה וְאָמַר :

וְתִגְלָה וְתִרְאָה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְן קָדוֹב , וַיַּחֲזֵן פְּלִיטָתָנוּ וּפְלִיטַת עַמּוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל , לָחֹן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן , וְנֹאמַר אָמֵן . — הַבֵּל הָבוּ גִדְּלוּ
אֱלֹהֵינוּ , וְהָנוּ כְּבוֹד לַתּוֹרָה , כִּהֵּן קָרֵב יַעֲמֹד (פ"ב) הַבֵּהֵן ! בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן
תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ .

וְתִקְבֵּל עֲזָנָה :

וְאַתֶּם הַדִּבְכִּים בֵּי אֱלֹהֵיכֶם , תִּיִּם כְּלָכֶם הַיּוֹם .

הַעֲלָה לַתּוֹרָה מִבְּרָךְ : בְּרַכּוּ אֵת יְיָ הַמְּבָרֵךְ !

וְתִקְבֵּל עֲזָנָה : בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד !

הַעֲלָה חֲזוֹר : בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד !

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם , אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים , וַנִּתֵּן
לָנוּ אֵת תּוֹרָתוֹ . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ , נוֹתֵן הַתּוֹרָה .

וְקוֹרְאִים בַּתּוֹרָה בְּפֶרֶשֶׁת הַשְּׂבוּעָ .

לְאַסֵּר הַקְּרִיאָה מִבְּרָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם , אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרָה .
אַתָּה , וְהָיָה עוֹלָם נִטְעַת בְּתוֹכָנוּ . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ , נוֹתֵן הַתּוֹרָה .

בְּרַכַּת הַגּוֹמֵל .

ד' צִרְיִין לַחֲדוּת , יוֹדֵי הַיָּם , הוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת , חוֹלָה וְנִתְרַפָּא , חֲבוֹשׁ וְנִצָּא מִבֵּית הָאֲסוּרִים .
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם , הַגּוֹמֵל לְסִיָּבִים טוֹבוֹת , שֶׁנִּמְלְכֵי כָּל טוֹב .
וְעוֹנִין אַחֲרָיו : מִי שֶׁנִּמְלְךְ כָּל טוֹב , הוּא יִגְמְלֵךְ כָּל טוֹב סָלָה .

שִׁירַת הַדָּשָׁה

עִם עַמּוּסִים — הַטְּעוֹנִים וְנִשְׁוֹאִים בְּחִיק ה' כְּאֲשֶׁר יֵשֵׁא הָאֱמוּנָה אֵת חֲיוֹנָה .
אֵיתָנִים — נִבְּרִי הַצָּדִק וְהַיָּדָאָה הֵם אֲבוֹתֵינוּ , אֲבָרָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב .

מי שהגיע בנז לבר מצוה, בן י"ג שנה ויום אחד, בשעה שפנו עולה לתורה ואמר האב:
ברוך שפטרני מענישו שלוח.
אחר קריאת התורה ואמר חצי קדיש.

בתם הקריאה מנבחים את ספר התורה ואומרים:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, על פי יי ביד משה.

עץ חיים הוא למחזיקים בה, ותמכה מאשר.

דרכיה דרכי נעם, וכל נתיבותיה שלום.

ארך ימים בימינה, בשמאלה עשר וכבוד.

יי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ונאדיר.

בשני ובחמישי בשאומרים תחנון, קודם שמכניסין הס"ת להיכל ואמר ססן זה:

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לבנון את בית חיינו, ולהשיב את
שכינתו בתוכנו, במהרה בימינו, ונאמר: אמן!

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לרחם עלינו ועל פליטתנו, ולמנוע
משחית ומגפה מעלינו, ומעל כל עמו בית ישראל, ונאמר: אמן.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, לקיים בנו חכמי ישראל, הם ונשיהם
ובניהם ובנותיהם, ותלמידיהם ותלמידותיהם, בכל מקומות
מושבותיהם, ונאמר: אמן!

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שנשמע ונתבשר בשורות טובות
ישועות ונחמות, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ, ונאמר: אמן!

אחינו כל בית ישראל, הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים
ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם, ויוציאם מצרה לרנחה, ומאפלה
לאורה, ומשעבוד לגאולה, השתא בעגלא ובזמן קריב, ונאמר: אמן!

שירה חדשה

עץ חיים היא—התורה. ותומכה מאשר—איש איש מתומכיה ומחזיקיה—מאשר.

הי חפץ וגו'—למען צדק חפץ ה' למגדיל ולהגביר ו' צדו.

בית חיינו—בית מקדשנו. פליטתנו—שאריתנו. העומדים—כלומר, הנמצאים

שעבוד—עבדות. השתא בעגלא—עתה במהרה

סתון יורד עם הספר מעל הבוכה ואמר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ!

ותקחל עונה: חודו על ארץ ושמים. ויהם קרן לעמו, תהלה לכל
הסידיו, לבני ישראל עם קרובו, הלאויה.

בחול ובראש חודש וביום טוב ובשבת במנחה אומרים זה:

תחלים כר.

לְדוֹר מִזְמוֹר, לִי הָאָרֶץ וּמִלֹּאֲהָ, תִּבְרַךְ וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ, כִּי
הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהִירוֹת יְבוֹנְנָהּ. מִי יַעֲלֶה בְּהַר יי?
וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֵם קָדְשׁוֹ! — נָקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא
נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יֵשֶׁא בָרָכָה מֵאֵת יי?
וְאֶדְרָקָה מֵאַלֹהֵי יִשְׁעוֹ? — זֶה דוֹר דִּרְשָׁיו, מִבְּקָשֵׁי פְנִיָּה —
יַעֲקֹב סָלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם! וְהַנְּשֹׂא פִתְחֵי עוֹלָם,
וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יי עֲזוֹ וְגִבּוֹר, יי
גִבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וְשֹׂא פִתְחֵי עוֹלָם,
וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יי צְבָאוֹת,
הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, סָלָה!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְדוֹר מִזְמוֹר — מִזְמוֹר זֶה הַיִּשְׁרָר בְּשִׁחְכֵּינֵי הָאָרֶץ לְהִיכַל בְּשׁוּב הָעָם מִן הַמִּלְחָמָה. וּמִלֹּאֲהָ —
וְכָל שֹׁשׁ בָּהּ. יִסְדָּהּ — יִסַּד אֶת הָאָרֶץ. מִי יַעֲלֶה וְגו' — מִי רָאִי לַעֲלֹת וּלְהִשָּׁאֵר בְּמִקְוֵם קָדְשׁוֹ?
וּמִשִּׁיב: "נָקִי כַפַּיִם". כֵּר לֵבָב — טָהוֹר לֵב. לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשׁוֹ — לֹא הִתְאַוָּה וְלֹא חָמַד
שְׂוֹא. וְשׁוֹב הוּא שׂוֹאֵל: מִי יֵשֶׁא בָרָכָה וְאֶדְרָקָה (חֲסֵד) מֵאַלֹהִים? וּמִשִּׁיב: זֶה דוֹר דִּרְשָׁיו ה',
מִבְּקָשֵׁי פְנִיָּה, אֵלֶּי וַעֲקֹב! שְׂאוּ שְׁעָרִים — פִּתְּחֵי אֵל שְׁעֵי הַיִּכָּל וְקוֹרָא: אָתֶם הַסִּמְחִים
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, שְׂאוּ רְאשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂא פִתְחֵי כְּרִי שְׂבֹא לְתוֹךְ הַיִּכָּל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לוֹ הַכְּבוֹד.
עֲזוֹ — עֲזוֹ וְגִבּוֹר.

מכניקים את ספר התורה לארון הקדש ואומרים:

ובנחה יאמר:

במרבח י.

שובה יי רבבות אלפי ישראל!

אמה וארון עוד!

יהלים קלב. קומה יי למנוחתה.

וחסידה ירגנו.

בנהג ילשו צדק.

אל תשב פני משיחה.

בעבור דוד עבדה.

תורת אל תעזבו.

כי לקח טוב נתתי לכם —

ותמכה מאשר.

עץ חיים היא למחזיקים בה.

וכך נתיבותיה שלום.

דרךיה דרכי נעם.

חדש ימינו בקרם.

השיבנו יי אלה ונשובה.

איכה ת.

הבאור מן אשרי תמצא בפרק 43

אשרי יושבי ביתך, עוד יהללך סלה. אשרי העם שפכה לו — אשרי העם שיי אלהיו. תהלה לדוד, ארוממך אלהי המלך! ואברכה שמך לעולם ועד. בכל יום אברך, ואהללה שמך לעולם ועד. גדול יי ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר. דוד לדוד ישבח מעשיו, וגבורתו יגידו. הדר כבוד הודך, ודברי נפלאותיך אשיחה. ועוזו גוראותיך יאמרו, וגדלתך אספירה. וכן רב טובך יביעו, וצדקתך ירגנו. חנון ורחום יי, ארך אפים וגדל חסד. טוב יי רכל, ורחמיו על כל מעשיו. יודך יי כל מעשיו, וחסידך יברכה. כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו. להודיע לבני האדם גבורתו, וכבוד הדר מלכותו. מלכותך

שיר חדשה

ובנחה — כמו ובנחה, בנחם הארון מפעמי הנה משה אומר: שובה וגו' — ה' השב מחנה ישראל למקומו. ארון עז — הארון שאמה מראה בו עוד ובחש שפסיל אונייה לפניו. ילשו צדק — גלומר, ישעף וחסד נעם בגד. בעבור דוד — שעמל להקין בית לכבודך אל תשב רגס פני בני המשים. לקח — תורה ודמור.

מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דּוֹר וָדָר. סוּמְךָ יְיָ לְכָל
 הַנִּפְלִים, וְזוֹכֶרָה לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁכְּרוּ, וְאַתָּה
 נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל
 חֵי רִצּוֹן. צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחָסִיד בְּכָל מַצְשָׁיו. קָרוֹב
 יְיָ לְכָל קָרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת. רִצּוֹן יִרְאִיו
 וַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁוַעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהָבָיו,
 וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תִּהְלֶת יְיָ יְדַבֵּר פִּי, וַיִּכְרֹךְ כָּל
 בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ בְּיָדְךָ יְהוָה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

אין אמרים למנצח בראשי חדשים, בחגגה, בפורים קטן וגדול, כל חדש
 ניסן, באסרו תנ, בחוה"מ, בערב יו"ט, בערב יוה"כ, בתשעה באב.

לְמַנְצָח, מוֹמֹזֵר לְדוֹד. יַעֲנֶה יְיָ בְּיוֹם צָרָה, יִשְׁנֹכֶךָ שֵׁם
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ. יִזְכֹּר כָּל
 מִנְחֹתֶיךָ, וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשָׁנָה סֶלָה. יִתֵּן לָךְ כֹּל בְּבָקֶךָ, וְכָר עֲצָתְךָ
 יִמְלֵא. נִרְנָנָה בִּישׁוּעָתְךָ, וּבִשְׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל, יִמְלֵא יְיָ כָּל
 מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ. עֲתָה יִדְעֵנִי, כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מִשִּׁיחוֹ, יַעֲנֵהוּ
 מִשְׁמִי קְדֹשׁוֹ, בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ. אֵלֶּה בִּרְכָב וְאַלֶּה
 בְּסוּסִים, וְאַנְחֵנוּ בִּשְׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר. הִמָּה כָּרְעוּ וְנִפְאֲרוּ,
 וְאַנְחֵנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד. יְיָ הוֹשִׁיעָה! הִמָּלֵךְ יַעֲנֵנוּ, בְּיוֹם קְרָאֵנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְמַנְצָח—מוֹמֹזֵר זֶה גַּם לְשִׁיר לְ"מַנְצָח"—הוא ראש סקחלת הספורים והמשוררים,
 והושר בעת תקרבת הקרבן לפני צאת המלך למלחמה. יַעֲנֶה ה'—ה' נצח אותך המלך.
 יִשְׁנֹכֶךָ—יחזק אותך. מִקֹּדֶשׁ—מִמָּקוֹם קָדְשׁוֹ. יִסְעֶדְךָ—יִתְּנֶךָ בָּךְ. יִדְשָׁנָה—יִקְבֹּצֶנָה
 קִדְשָׁנָה וְשִׁמְנָה. נִרְנָנָה—אֲנֵחֵנוּ עֲבָדֶיךָ נִשְׁמַח עַל יִשׁוּעָתְךָ. נִדְגַל—בְּעֹצֶת ה' נָרִים דִּגְלֵנוּ
 לְאוֹת נִצְחוֹנוֹ. עֲתָה יִדְעֵנִי—אַחֲרֵי שֶׁנִּתְקַבַּל קָרְבֶּן הַמֶּלֶךְ בְּרִצּוֹן וְדַעֲתִי כִּי נִצַּח הַמֶּלֶךְ.
 בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ—בְּיִשַׁע גִּבּוֹרֵת יְמִינוֹ. אֵלֶּה—מִן הָאוֹיְבוֹים בּוֹטְחִים בְּרִכָּב,
 וְנִתְעוֹדֵד—וְיִתְחַזֵּק.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבִי פֹשֵׁעַ בִּיעֲקֹב.
 נָאִם יי. וְאֲנִי — זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם, אָמַר
 יי: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וּדְבָרִי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ,
 לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ, וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעַךָ,
 אָמַר יי, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב
 תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

תְּהִלָּה זוֹ
 מִחֲבֶרֶת מַפְסוּקִים
 שׁוֹנִים שֶׁבִּתְנֵי ד'

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת
 מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ

וּמִקְבָּלֵין דִּין מִן דִּין וְאִמְרִין: קְדוֹשׁ בְּשִׁמִּי
 מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ: קְדוֹשׁ עַל אֶרְעָא
 עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ, קְדוֹשׁ לְעֵלָם וּלְעֵלְמִי עֲלִמְיָא. —
 יי צְבָאוֹת, מְלֵיא כָּל אֶרְעָא זִיו וְקָרָה. וְתִשְׁאַנִּי רוּחַ
 וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.

וְנִמְלִתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעִית בְּתַרִּי כָּל זֵיע סְגִיא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וּלְשִׁבִי פֹשֵׁעַ — וּלְשִׁבִי מִפְּשָׁעֵיהֶם וּבֹא גּוֹאֵל. בְּרִיתִי אִתְּכֶם — אֵת יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵי
 כִּךְ הוּא פּוֹנֵה אֵל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר: בְּרִיתִי הִיא, כִּי תוֹרַתִּי לֹא תִמּוּשׁ מִפִּיךָ עַד עוֹלָם. וְאַתָּה
 קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל — אִתְּכֶם ה' שְׁהִיךְ תְּהִלַּת יִשְׂרָאֵל, מְרוֹם וְקְדוֹשׁ תִּשְׁכֵּן. דִּין
 מִן דִּין — זֶה מִזָּה וְנִקְבְּלוּ הַפְּלָאִים דְּבָרֵים. קְדוֹשׁ בְּשִׁמִּי מְרוֹמָא וְכו' — קְדוֹשׁ הוּא בְּשִׁמִּי
 נִבְהִי מְרוֹם מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, קְדוֹשׁ הוּא בְּאֶרֶץ מַעֲשֵׂה דִדּוּ, קְדוֹשׁ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
 מְלֵיא כָּל אֶרְעָא וְכו' — מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְנִמְלִתְנִי רוּחָא — כָּל הַפְּסִיק הוּא מְרוֹמָם

דְּמִשְׁבְּחִין וְאַמְרִין : בְּרִידִי יִקְרָא דְיִי מֵאַתֵּר
בֵּית שְׁכִינְתָּהּ!

יִי יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעַד.

יִי מַלְכוּתָהּ קָאָם לְעֵלָם וּלְעֵלְמִי עַלְמִיָּא. יִי
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ! שְׁמֶרָה
זֹאת לְעוֹלָם, לְיֹצֵר מַחְשָׁבוֹת לִבָּב עַמָּךְ, וְהִכֵּן לְבָבְךָם
אֱלֹהֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי
טוֹב וְסֶלָח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קְרֵאֶיךָ. צִדְקָתְךָ—צֶדֶק
לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ—אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד—
לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִימֵי קָדֶם.
בְּרוּךְ יִי יוֹם יוֹם, יַעֲמֵם לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ, סֶלָח.
יִי צְבָאוֹת עֲמָנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, סֶלָח. יִי
צְבָאוֹת! אֲשֶׁרִי אָדָם כְּטֹחַ בָּךְ. יִי, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ
יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרֵאֵנוּ.

בְּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ
מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲרָמִי מִתְפָּסִיק מְקוֹדֵם, וְכֵן מְפָסִיק סְבָא אַחֲרָיו בָּא מִתּוֹרָם אֲרָמִית. שְׁמֶרָה זֹאת—שְׁמוֹר
אֶת בְּרִית הָאָבוֹת לְבְנֵיהֶם כְּפִי חֶסֶן וּמִחְשָׁבֶת לֵבָם. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב וְגו'—חֶסֶם
אֲמִינִתְךָ וְחֶסֶדְךָ שֶׁהִבְטַחְתָּ לְאָבוֹת. יַעֲמֵם לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ—ח' וְשֵׁא לָנוּ יִשׁוּעָה. שֶׁבְּרָאֵנוּ
לְכְבוֹדוֹ—לְכַפֵּר בְּבוֹדוֹ בְּכָל הָאָרֶץ. הַתּוֹעִים—עוֹבְדֵי אֱלִילִים הַתּוֹעִים בְּדֶרֶךְם. וְחַיֵּי עוֹלָם—

בְּתוֹכֵנוּ; הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וַיֵּשֶׁם בְּלִבֵּנוּ
 אֶהְבֵּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבִּי שְׁלָם.
 לִמְעַן לֹא נִיָּגַע בְּרִיק, וְלֹא נִגְלַד לְבַהֲלָהּ. יְהִי רְצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁיִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה וְנַחֲיָה וְנִרְאֶה, וְנִירָשׁ מִזֶּכֶה
 וּבִרְכָּה, לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא,
 לִמְעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יָדָם; יְיָ אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶרְךָ.
 בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בּוֹ, וְהָיָה יְיָ מִבְּטָחוֹ.
 בְּטָחוֹ בְּיָ עַדִּי עַד, כִּי בִּיהִי יְיָ צוּר עוֹלָמִים. וַיִּבְטָחוּ
 בָּךְ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עֲזָבְתָּ דֹר־שֵׁיךָ, יְיָ! יְיָ חֲפֵץ
 לִמְעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר.

קִדְּשׁ שְׁלָם.

יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. חֲזִקוּ וַיֵּאמְרוּ לְבָבְכֶם כָּל הַמַּיְחֲלִים לְיְיָ.
 וְעַתָּה יִגְדַּל נָא קֶם אֲדֹנֵי בְּאֶשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר. זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחֻסְךָ יְיָ בְּיָמֵינוּ כִּי מֵעוֹלָם תִּקְּחָה.
 חוֹן יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ רַבָּא, בְּעָלְמָא, דִּי בָרָא כְּרִעוּתָהּ,
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פְּרוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב (נ"א קֶץ) מְשִׁיחָהּ,
 בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן, וּבְחַיֵּי רַבָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּעָגְלָא וּבְאֵמָן
 קָרִיב - וַאֲמָרוּ: אָמֵן!

קו"ח יְהֵא שְׁמֶה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלָם וְלְעָלְמֵי עָלְמָיא!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חַתוּמָה הַמְּבִיאָה לְבָנֵי עוֹלָם. לְבַהֲלָהּ - לְכַלּוֹן מַסְפֵּר. וְנִזְכֶּה - נְהַיֵּחַ צְרָאוֹת לְחַיִּים.
 יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד - נִפְשֵׁי שְׁחֵי כְבוֹדֵי תַּנְמֵר לָךְ. וְלֹא יָדָם - לֹא יִשְׁתַּק, לֹא תִּסְבֵּל טַנְמֵר לָךְ.
 צוּר עוֹלָמִים - מַעַן וּמַחֲסֵה לְעוֹלָם

חֹן יִתְּבָרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְּפָאֵר וַיִּתְּרוֹמֵם, וַיִּתְּנָשָׂא, וַיִּתְּהַדָּר,
וַיִּתְּעַלֶּה וַיִּתְּהַלָּל, שְׁמִיהַ דְּקִדְשָׁא. — בָּרִיד הוּא, לְעֵלָא
(בעש"ת לְעֵלָא מַכְל) מִן כָּל בְּרִכְתָּא וּשְׁרִיתָא, תִּשְׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא,
דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל קבל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תַּפְלָתְנוּ:

חֹן תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל, קֳדָם
אֲבוּהוֹן דִּי בְשָׁמְיָא, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל יהי שֵׁם יְיָ מְבָרֵךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

חֹן יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמְיָא, וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ: אָמֵן!

קהל עֲזָרֵי מַעַם יְיָ עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְעִין

חֹן עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁרוּם, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

בְּנִימִים שְׂאִין אוֹמְרִים סְתִנּוּן אִין אוֹמְרִים תַּפְלָח לְדוֹר בַּק מִתְחִילִין מִן בֵּית נַעֲקֵב
וְכוּ', וּבְנִימִים שְׂאִי גַם אֵל אֶרֶךְ אַפִּים גַּם בֵּית נַעֲקֵב אִי"א בַּק בְּשִׁיר שֶׁל יוֹם.

תַּחֲלִי פִי, תַּפְלָח לְדוֹר, הֵמָּה יְיָ אֱלֹהֵי עַנְיִי, כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.
שְׁמָרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי, הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אֶתְּה אֶלְדִּי, הַבּוֹטֵחַ
אֵלֶיךָ. חַנּוּנִי אֲדִנִּי, כִּי אֱלֹהֵי אֶקְרָא כָּל הַיּוֹם, שְׁמִיחַ נַפְשִׁי
עַבְדְּךָ, כִּי אֱלֹהֵי אֲדִנִּי נַפְשִׁי אֲשֵׁא, כִּי אֶתְה אֲדִנִּי טוֹב וְסֶלָה,
וְרַב חֶסֶד לְכָל קִדְאִיךָ. הֵאֱוִינָה יְיָ תַּפְלָתִי, וְהַקְשִׁיכָה בְּקוֹל
תַּחֲנוּנוֹתִי. בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאךָ כִּי תַעֲנֵנִי, אִין בְּמִקְדָּשְׁךָ בְּאֵלְהִים
אֲדִנִּי, וְאִין בְּמַעֲשֵׂיךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יְבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
אֲדִנִּי, וַיִּבְכְּדוּ לְשִׁמְךָ. כִּי גָדוֹל אֶתְה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת, אֶתְה
אֵלְהִים לְבָרְכָה. הוֹרֵנִי יְיָ דְרַבְרָה אֶהְלֵךְ בְּאַמְתְּךָ, יַחַד לְבָבִי

לִירְאָה שְׁמִדָּה, אִידֶּדֶּה אֶדְנִי בְּכָל לְבָבִי, וְאִכְפֹּדָה שְׁמִדָּה
 דְּעוֹלָם. כִּי חֲסִידֶךָ נָדוּל עָלַי, וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׂאוּל תַּחְתֶּיהָ.
 אֱלֹהִים יוֹדִים קָמוּ עָלַי, וְעַדֶּת עֲרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי, וְלֹא
 שָׁמוּד לִנְגֹדִם. וְאַתָּה אֶדְנִי אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֶרְךָ אַפִּים
 וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת. פָּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי, תִּנֶּה עֲיֹד לְעִבְדֶּךָ, וְהוֹשִׁיעָה
 לְבִן אִמְתֶּךָ. עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שְׁנָאֵי וַיִּבְשׁוּ, כִּי
 אַתָּה יְיָ עֲזַרְתָּנִי וְנִחַמְתָּנִי.

בית יעקב, לכו ונלכה באור יי: כי כל העמים ילכו איש
 בשם אלהיו, ואנחנו נלך בשם יי אלהינו דעוכם ועד.

יהי יי אלהינו עמנו, כאשר היה עם אבותינו, אל יעזבנו ואל
 ישלנו. דרשות לבבנו אליו, לקחת בכל דרכיו ודשמו מצותיו
 וחקיו ומשפטיו, אשר צוה את אבותינו. ויהיו דברי אלה אשר
 התחננתו לפני יי, קרבים אל יי אלהינו יומם וליילה, לעשות משפט
 עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו. למען דעת כל עמי הארץ
 כי יי הוא האלהים, אין עוד.

שיר המעלות לדוד, לולי יי שהיה לנו, יאמר נא ישראל.
 לולי יי שהיה לנו, בקום עלינו אדם. אזי חיים בלעינו, בחרות אפם
 בנו. אזי המים שטפונו, נחלה עבר על נפשנו. אזי עבר על נפשנו,
 המים הזדונים. ברוד יי, שלא נתנו טרף לשניהם. נפשנו בצפור
 נמלטה מפח יוקשים, הפח נשבר, ואנחנו נמלמנו. עזרנו בשם יי, עשת
 שמים וארץ.

מזמורים של יום.

בכל יום אחר התפלה אומרים שיר של יום.

שיר של יום ראשון.

היום, ראשון בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש

תהלים כד לדוד מזמור, לוי הארץ ומלואה, תברך וישב ביה. כי

הוא על ימים יסדה, ועל נהרות יבנה. מי יעלה בהר יי?

ומי יקום במקום קדשו! — נקי כפים ובר לבב, אשר לא
נשא רשוא נפשי, ולא נשבע למרמה. ישא ברכה מאת יי?
וצדקה מאת יי. ישעו? זה דור דרשיו, מבקשי פנוי יעקב—
סלה. שאו שערים ראשיכם! והנשאו פתחי עולם, ויבוא
מלך הכבוד. מי זה מלך הכבוד? יי עוזו וגבור, יי גבור
מלחמה. שאו שערים ראשיכם ושא פתחי עולם, ויבוא
מלך הכבוד. מי הוא זה מלך הכבוד? — יי צבאות הוא
מלך הכבוד, סלה.

הושיענו יי אלהינו וקצצנו מן הגוים להודות לשם קדשך, להשתבח
בתהלתך. ברוך יי אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם
אמן הלהיה. ברוך יי מציון שכן ירושלים הלהיה. ברוך יי אלהים
אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו. וברוך שם כבוד לעולם, וימלא
כבודו את כל הארץ, אמן ואמן. קדיש יתום

שיר של יום שני.

היום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.
שיר מזמור לבני קרח. גודל יי ומהלל מאד, בעיר
אלהינו הר קדשו, יפה נוף, משוש כל הארץ — הר ציון
ירבתי צפון, קרית מלך רב. אלהים בארמונותיה נודע
למשגב. כי הנה המלכים נועדו, עברו יחדיו, המה ראו —

שיר ה' שר

שיר מזמור — מזמור זה הושר על פסד המלכים ואבדן גבורתם בהלחמם על עיר הקדש.
הר קדשו — שהוא "יפה נוף" מקום רם ונפה ושקת כל הארץ. ירבתי צפון — הר המקדש
בצפונה של העיר הוא. קרית מלך רב — עיר מושבו של מלך גדול. נודע למשגב —
אלהים שוכן בארמונותיה נודע כי הוא לה למשגב בצרת. נועדו — נתאספו להתנעץ איך
ללכד אותה ועברו יחד למלחמה, אך ביון שראו גדולת עיר הקדש מיד, "תסתו", והשתוממו

בן תמחו, נבחרו נחפזו. רעדה אחותם שם, חיל כיולדה.
 ברוח קדים, תשבר אניות תרשיש. באשר שמענו בן ראינו
 בעיר יי צבאות, בעיר ארמינו; אלהים יכוננו עד עולם
 סלה! דמינו אלהים חסדך, בקרב חילך. בשמך אלהים
 בן תהלתך עד קצוי ארץ, צדק מלאה ימיך. ישמח הר
 ציון, תגלנה בנות יהודה, למען משפטך. סבו ציון ותקיפה
 ספרו מגדליה. שיתו לבכם לחיה, פסנו ארמנותיה, למען
 תספרו לדור אחרון. כי זה אלהים — אלהינו עולם ועד.
 הוא ינהיגנו על מות. הושיענו וכו' ק"

שיר של יום שלישי.

היום, שלישי בשבת, שבו היו הלויים אזמרים בבית המקדש.
 תהלים פד
 מזמור לאסף. אלהים נצב בעדת אל, בקרב אלהים
 ישפט. עד מתי תשפטו עזר, ופני רשעים תשא? סלה.
 שפטו כל ויתום, עני ורש הצדיקו. פלטו דל ואביון, מיד
 רשעים הצילו. לא ידעו ולא יבינו, בחשכה יתהלכו, ימומו

שיר חדר שח

ו, נחפזו — נחפזו לנו. חיל כיולדה — פסח גדול בחיל שיאסחו אשה וילדה וכפסח. אניות
 תרשיש — אניות גדולות וחזקות באניות החולכות בדרך רחוקה תרשיש, כש, תשבר אותן
 ברוח קדים. באשר שמענו — נפלאותיה ח' ספי אבותינו בן ראינו בעינינו בעיר וכו'.
 דמינו — בקרב חילך — בהיותנו בקרב חילך חשבנו ושונו לגדננו חסדך. בשמך
 וגו' — תהלתך על קצוי ארץ היא כשך, כלומר, כפי שהנך באמת. תגלנה בנות יהודה —
 תשמחנה שאר עמי יהודה. למען משפטך — שפטך ועונשך באויבי עמך. סבו ציון —
 תקיפה ותהבוננו ליפי העיר ותזקתה ומיד תכירו כי עין ח' עליה. לחיליה — לחזקתה
 החיצונה. פסנו — עברו בין ארמנותיה. על מות — עד מות, כלומר, לעולם.
 מזמור לאסף — דבר על שופטי עול. עדת אל — בניו לשופטים, ר"ל והוא נצב בתוכם.
 בקרב אלהים ישפט — בקרב השופטים החוצצים משפט, הוא הוא החוכין את המשפט,
 "כי משפט לאלהים הוא". לא ידעו — השופטים חסטים משפט, האלה אין בהם דעת ותבונה
 להבין, כי כלי משפט צדק לא יוכל להתקום העולם, כי איש את רעהו חיים בלע.

כָּל מוֹסְרֵי אֶרֶץ. אֲנִי אֶמְרָתִי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבְנֵי עֲלִיּוֹן בְּדַבְּכֶם.
אֲבֵן בְּאָדָם תְּמוֹתוֹן, וּבְאָחֵר הַשָּׂרִים תִּפְּלוּ. קוֹמָה אֱלֹהִים
שִׁפְטָה הָאָרֶץ, כִּי אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם. הוֹשִׁיעֵנו וכו' ק"

שִׁיר שֶׁל יוֹם רִבְעִי.

הַיּוֹם, רִבְעִי בַשָּׁבַת שָׁבוּ הָיוּ הַגּוֹיִם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

תהלי' צד

אֵל נִקְמוֹת יי, אֵל נִקְמוֹת, הוֹפִיעַ! הַנְּשֵׂא שִׁפְטָה הָאָרֶץ!
הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל גָּאִים. עַד מָתִי רְשָׁעִים, יי, עַד מָתִי רְשָׁעִים
יַעֲלֹזוּ? וַיִּבְעֵנו, יִדְבְּרוּ עִתְק, יִתְאַמְרוּ כָּד פִּעְלֵי אֲזֹן. עֲמִיד,
יי, יִדְבְּאוּ, וְנִחַלְתָּד יַעֲנוּ. אֲלֻמָּנָה וְגַר יִהְרְנוּ, וִיתוּמִים יִרְצְחוּ.
וַיֹּאמְרוּ: לֹא יִרְאֶה יי. וְלֹא יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. בָּיִנו בְּעֵרִים
בָּעָם! וּבְסִילִים! וּמָתִי תִשְׁכִּירוּ? הַנְּטַע אֲזֹן הֲלֹא יִשְׁמַע? אִם
יֵצֵר עֵינַי הֲלֹא יִבִּיט? הַיֹּסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ—הַמְּלִמַּד אָדָם
הַעֵת. יי יוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת אָדָם, כִּי הִמָּה הַבֵּל. אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר
אֲשֶׁר תִּפְסְרֵנוּ, יי! וּמִתּוֹרֶתְךָד תִּלְמַדְנוּ. לְהַשְׁקִיט לוֹ מִיָּמִי רַע,
עַד יִפְרָה לְרִשָּׁע שְׁחַת. כִּי לֹא יִטַּשׁ יי עִמּוֹ, וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב.
כִּי עַד צָדֵק יָשׁוּב מִשִּׁפְטָה, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׂרָאֵל רָב. מִי יָקוּם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֱלֹהִים אַתֶּם—שְׁחִירֵי, אֱלֹהִים אַתֶּם קְרוּיִם עַל פִּי מִשְׁמֵרֵיכֶם". כְּאֶדָם—כְּאֶדָם פֶּשׁוּט. תִּנְחַל—
בְּכָל הַגּוֹיִם—כָּל הַגּוֹיִם נִחַלְתָּד הֵם.

הוֹפִיעַ—הוֹפֵעַ וְהַנְּחִלָה לְנִקּוּם נִקְמַת הַנִּדְבָּאִים מִיַּד הַמִּתְקַפִּים וְהַיָּצִים. יַעֲלֹזוּ—
יִשְׁמְחוּ. וַיִּבְעֵנו—עַד מָתִי וַיִּבְעֵנו וַיִּדְבְּרוּ, "עִתְק"—עֲזוּת וְנִצָּחָה? יִתְאַמְרוּ—וַיִּשְׁתַּבְּחוּ וַיִּתְנַאוּ.
בָּיִנו בְּעֵרִים בָּעָם—תָּנוּ לְבָבְךָ לְהִבִּין אַתֶּם הַרְגִּים מַדַּעַת שְׁבִתוֹךְ מִיָּנוּ הַאֲנוּשִׁי. הַנְּטַע
אֲזֹן וְגו'—אִם ה' נָטַע וַיִּצֹר אֵת הָאֲזֵן אֵיךְ אֲפָשֶׁר שְׁלֹא יִשְׁמַע? הַיֹּסֵר גּוֹיִם וְגו'—הַמּוֹכִיחַ
גּוֹיִם, וְהַמְּלִמַּד לְאָדָם הַעֵת "הֲלֹא יוֹכִיחַ גַּם אַתְּכֶם, תִּפְסְרֵנוּ—תִּזְכְּנוּ וְתִלְמַדְנוּ. וּמִתּוֹרֶתְךָד...
עַד יִפְרָה יְגו'—תּוֹרֶתְךָד תִּגְזֵעַ אֵת רוּחוֹ לְשֵׁאת בְּרוּמִיָּה וְיָמִי תִרְעָה עַד בֹּא יוֹם שֶׁלְרִשָּׁע
יִקְרָה בּוֹר שִׁפּוֹל כִּהַ וְהַצְדִּיק יִנָּצֵל מִיָּדוֹ. כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ—לֹא לְעוֹלָם וְיִמְשְׁלוּ
הַרְשָׁעִים בְּאֶרֶץ. כִּי עַד צָדֵק וְגו'—וְכֹא יוֹם וְחִשְׁפָּשֶׁט וְשׁוּב אֵל צָדֵק, כְּלוּמַר, הַמִּשְׁפָּט יִהְיֶה
מִשְׁפָּט צָדֵק, וְכָל יִשְׂרָאֵל לֵב אַחֲרָיו יִלְכּוּ. יָקוּם לִי—בַּעֲדִי.

לִי עִם מֵרְעִים, מִי יִתְּצֵב לִי עִם פְּעָלִי אֲנִי? לֹא־לִי יִי עֲזָרְתָּה לִי, כִּמְעַט שְׁכָנָה רוּמָה נִפְשִׁי. אִם אֲמַרְתִּי מָטָה רָגְלִי, — חֲסִדְךָ יִי יִסְעָדֵנִי. בָּרֵב שְׂרָעִפִי בְּקֶרְבִי, תִּנְחַמְכִּי יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי. הִיחַבְּרֶךְ כֶּסֶף הוֹוֹת, יֵצֵר עֶמֶל עָלַי חֶק? יִגְדּוּ עַל נִפְשִׁי צָדִיק, וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ. וַיְהִי יִי לְמִשְׁנֵב, וְאַלְהֵי לְצוּר מַחֲסִי. וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אֲנָם, וּבִרְעֻתָם יִצְמִיתֵם, יִצְמִיתֵם יִי אֱלֹהֵינוּ. כָּבוֹ נִרְנָנָה לִי, נִרְיֶעָה לְצוּר. יִשְׁעֵנוּ נִקְדָּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה, בְּאִמְרוֹת נִרְיֶעָלוּ. כִּי אֵל גְּדוֹלִי, וּמְלֶכֶךְ גְּדוֹדֵי עַל כָּל אֲרָצִים.

הושיענו וכו' קדיש יתום

שיר של יום חמישי.

הַיּוֹם, חֲמִישִׁי בַשָּׁבֹת שֶׁבּוּ חַיִּי הַלָּוִים אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. תְּחִלִּים פֶּא
לְמַנְצָח עַל הַנְּתִית, לְאַסְפָּה. הֲרִנְנוּ לֵאלֹהִים עֲנֵנוּ, הֲרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. שָׂאוּ זִמְרָה וְתָנוּ תָף, כְּנֹר נְעִים עִם נָבֵל. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ. כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. עֲדוֹת בִּירוֹסָף שָׁמוּ, בְּצֹאתוֹ עַל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מֵרְעִים—עוֹשֵׂי רַע. לֹא־לִי וְגו'—כְּלוּמַר, בֶּק־הוּא יָקוּם לִי עִם מֵרְעִים וְלֹא־לִי הוּא כִּי אֲנִי מֵתִי. רוּמָה—שְׂאוֹל. אִם אֲמַרְתִּי—מִדֵּי אֲמִרִי, כָּבֵל עַת שְׂאִמְרָתִי. מָטָה—מַעֲדָה לְנֶפֶל. יִסְעָדֵנִי—יִתְּמַכֵּנִי. בָּרֵב שְׂרָעִפִי—בְּשִׁירְבוֹ בְּקֶרְבִי סִחֻשְׁבוֹת עֲצָב וְנֹנֶן. הִיחַבְּרֶךְ וְגו'—הִנְדָּמָה לֶךְ מֶלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף רָשָׁע. יֵצֵר עֶמֶל עָלַי חֶק—הַעוֹשֶׂה עֶמֶל וְאֵין לֶחֶק וּמִשְׁפָּט. יִגְדּוּ—וַתִּאֲסָפוּ. עַל נִפְשִׁי צָדִיק—לְקַחְתָּהּ. יִרְשִׁיעוּ—לְהַשְׁפֵּךְ דָּם. אֲנָם—הָעוֹן שְׂלֵחֵם. יִצְמִיתֵם—יִכְרִיתֵם.

הַנְּתִית—שֵׁם כָּלִי זִמֶּר; וּמִזְמֹר לְרֹאשׁ תְּשֻׁנָּה הוּא. הֲרִנְנוּ—בִּנְנוּ. שָׂאוּ זִמְרָה—שָׂאוּ קוֹל זִמְרָה. וְתָנוּ תָף—שִׁבְחוּ וְהִלְלוּ בְּתָף (תָּנוּ מַסְלַת „תָּנָה“) וּבְכְנֹר נְעִים. בַּחֲדָשׁ—בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ תְּשֻׁרִי הוּא רֹאשׁ תְּשֻׁנָּה. בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ—בְּזִמְן תְּקִיבֵנוּ לַיּוֹם חֲגֵנוּ. מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב—מִצְוֹת אֱלֹהִים הֵיא לְתַקּוּעַ שׁוֹפָר בְּרֹ"ה. עֲדוֹת בִּירוֹסָף שָׁמוּ וְגו'—חֶק זֶה שֵׁם אוֹתוֹ לְעֲדוֹת וּמִצְוָה בִּירוֹסָף, כְּלוּמַר, בְּעֵם יִשְׂרָאֵל (נִקְרָא עַל שֵׁם יוֹסֵף שְׁעִי יִגְדּוּ יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם) בְּצֹאת ח' עַל מִצְרַיִם לְחַבּוֹת כָּל כְּבוֹד, וְאֵין שְׂמִיעָתִי שִׁפְתֵי ה' שְׂלֵא יִדְרֹעַתִּי

אֶרֶץ מִצְרַיִם; שֹׁפֶת לֹא יָדַעְתִּי אֲשַׁמַּע. הַסִּירוֹתִי מִסֻּבָּל
שָׁכְמוֹ. בְּכִי מְדוּד תַּעֲבֹרְנָה. בַּצָּרָה קָרָאתִי וְאַחֲלָצָה, אֶעֱנֶה
בְּסֹתֵר רַעַם, אֶבְחָנֶה עַל מִי מְרִיבָה סָלָה; שָׁמַע עִמִּי וְאֶעֱיֶדָה
בְּךָ. יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי. לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר וְלֹא
תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכָר; אֲנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעֲלֶה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
הַרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ. וְלֹא שָׁמַע עִמִּי לְקוֹלִי. וְיִשְׂרָאֵל לֹא
אָבָה לִי. וְאֲשַׁלַּחְהוּ בְּשִׁרְיוֹת לָבָם, וְיָלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם...
לֹא עִמִּי שָׁמַע לִי, יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יִהְיֶכְבוּ. — בְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם
אֶכְנֶה, וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי. מִשְׁנֵאִי יְיָ יִכְחָשׁוּ לוֹ, וְיִהְיֶה
עִתָּם לְעוֹלָם. וַיֹּאכִילֵהוּ מִחֶלֶב חֹטֵה, וּמִצֹּר דִּבְשׁ אֲשִׁבִּיעֵהוּ.

הושיענו וכו' קדיש יתום

שיר של יום ששי

הַיּוֹם שֶׁשִּׁי בְּשַׁבָּת, שָׁבוּ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
יְיָ מֶלֶךְ גָּאוֹת לִבְשׁ, לִבְשׁ יְיָ — עַז הַתְּאֵזֶר, אֵף תִּבּוֹן

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַד אֵן לֹאמַד: הַסִּירוֹתִי מִסֻּבָּל שָׁכְמוֹ—שִׁעוּרִי: הַסִּירוֹתִי שָׁכְמוֹ. מְדוּד—מִסַּל חֲמָשָׁה.
בַּצָּרָה קָרָאתִי—כְּאִשֶּׁר דָּרְסוּ הַמִּצְרַיִם אֶחְרוּקֶם בַּיּוֹם סוּף צַעֲקַתְם אֵלַי וְאֲנִי הִצַּלְתִּי אֶחְקֶם
מִיָּד. אֶעֱנֶה—דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ בְּסֵר סִינִי. בְּסֹתֵר רַעַם—מִתּוֹךְ מִסְתָּרֵי עֲנָנִים וְרַעְמִים. אֶבְחָנֶה
עַל מִי מְרִיבָה—בַּחֲנִיתִי לְבָד וְרֵאִיתִי כִי אֵינֶךָ נֶאֱמָן אִתִּי. וְאֶעֱיֶדָה—וְאֶתְּרָה. אִם תִּשְׁמַע לִי—
סִי יִתֵּן וְשָׁמַעְתָּ לִי. הַרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ—אֵן תִּכּוֹל לְסַגֵּדִיל פִּיךָ שֶׁנִּקְבַּל לְחוּבוֹ הַרְבֵּה
וְאֲנִי אִמְלֵאֵהוּ כָּל טוֹב כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֵל. לֹא אָבָה לִי—לֹא תִבְצֵחַ לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹלִי.
בְּשִׁרְיוֹת לָבָם—בְּעֻקְשׁוֹת לָבָם. לֹא עִמִּי... בְּמַעַט וּגו'—אֵן אֵן בּוֹמֵן מוֹעֵט הֵייתִי מִכְנִיעַ
אוֹיְבֵיהֶם, וְעַל „צָרֵיהֶם”—הֵייתִי נוֹטָה נְדִי לְחֹבֶתָם, וְ„מִשְׁנֵאִי ה'” הֵם שׁוֹנֵאִי יִשְׂרָאֵל הֵיוּ אֵן
אוֹיְבֵיהֶם מִכְנִי ה' „וְעַתָּה” וְזִמְן קִיּוּמָם הֵם בְּאֶרֶץ הָיָה לְעוֹלָם, וְהָיָה מִאֲבִילָהוּ ה' אֵן מִכְסֵּר
חֲתָמִים וְדִבְשׁ הָיָה מִשְׁבִּיעֵהוּ מִצֹּר, בְּלוּמֵר אִסִּילֹו אֶכְנִי הַשָּׂדֶה הֵיוּ מִשְׁפִּיעוֹת עָלָיו טוֹב
לֹא הָיָה שׁוֹמַע לִי.

ה' מֶלֶךְ—מִזְמוֹר זֶה הוֹשִׁיעַ עַל שְׁטָף מִים אֲדִירִים שֶׁהִתְפָּרְצוּ עַל עִיר סִקְדָּשׁ וַתִּנָּצַל
בְּחֶסֶד ה' וּבְחֶסֶד ה'. גָּאוֹת לִבְשׁ—לִבְשׁ שֶׁל דְּוָלָה. לִבְשׁ ה' עַז הַתְּאֵזֶר—
לִבְשׁ לִבְשׁ שֶׁל גָּאוֹת וְהַתְּאֵזֶר בְּאוֹזֵר שֶׁל עֵז, בְּלוּמֵר הִרְאָה טָה בִּב כָּחוּ וּנְכֻרְתָּו.

תִּבְלַל בַּל תִּמּוּט. נָכוֹן בְּסֶאֱד מֵאֵז, מֵעוֹלָם אֶתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת,
 יי! נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִים. מִקְלֹת מִים
 רַבִּים, אֲדִירִים מִשְׁפְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם יי! עֲדוּתֶיךָ נֶאֱמָנוּ
 מֵאֵד, לְבִיתֶךָ נֶאֱדָה קֹדֶשׁ, יי! לְאֶרֶץ יָמִים! הוֹשִׁיעֵנו וְכו' קי'

שיר זה אומרים בכל יום לאחר תפלת שחרית ומנחה מר"ח אלול עד אחר הושענא רבא.

תהלים כז.

לְדָוִד. יי אֲדִירִי וַיִּשְׁעִי — מִמִּי אֵיךְ? יי מֵעוֹז חַי — מִמִּי
 אֶפְתָּח? בְּקָרֵב עָלַי מֵרָעִים לְאֶכֶר אֶת בְּשָׁרִי, צָרִי וְאִיבִי
 לִי — הִמָּה בָּשָׁלוּ וְנִפְּלוּ. אִם תַּחֲנֶנָּה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי,
 אִם תִּקּוּם עָלַי מִדְּחָמָה, בּוֹאֵת אֲנִי בּוֹמֶמֶת. אַחַת שְׂאֵלְתִי
 מֵאֵת יי, אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ: שִׁבְתִּי בְּבֵית יי כָּל יְמֵי חַיִּי, לְרַחוּת
 בָּנֵעִים יי וּלְבִקֵּר בְּהִיבָלוּ. כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכּוֹ בַּיּוֹם רָעָה
 יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר אֶהְיֶה, בְּצוּר יְרוּמָמִנִי. וְעַתָּה יְרוֹם רֹאשִׁי
 עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְּאַהֲלָיו וּבְחֵי תְרוּעָה, אֲשִׁירָה
 וְאֶזְמָרָה לַיי. שְׁמַע יי קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי וְעֻנּוּנִי. לֵךְ אָמַר
 לְבִי בְּקִשׁוֹ פָנִי, אֶת פְּנֶיךָ יי אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמִּנִּי.

שִׁיר הַדָּשָׁה

נָכוֹן בְּסֶאֱד מֵאֵז — מֵעוֹלָם מְלִכּוּתֶךָ קִנְיָת. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת וְגו' — ה', אֵת אִם נִשְׂאוּ
 נְהָרוֹת קוֹלָם, וְדְכָיִים (הַטֵּמַת גְּלִיחָם), אֶכֶל אֶתָּה „אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'“ תִּרְבֶּה יֵתֵר מִקְלֹת
 הַמִּים וּמִשְׁפְּרֵי הַיָּם (נְצִיחָם). עֲדוּתֶיךָ — מִצּוּתֶיךָ, הֵם חֻקֹּת הַטֶּבַע (שֶׁדָּפַר עַל אוֹדוֹתָן לִפְנֵי נְה)
 כְּאִשֶּׁר חֻקֹּת הַטֶּבַע שְׁעִשִׂית נֶאֱמָנוּת נִקְמָנוּת לְעַד, כֵּן בֵּיתֶךָ אֲשֶׁר קֹדֶשׁ נֶאֱדָה וַיֵּאֱדָה לוֹ יִרְחֵת
 נָכוֹן וְקָמָם, ה'! לְאֶרֶץ יָמִים.

מֵעוֹז חַי — מֵעוֹז בְּחַיִּים, בְּקָרֵב עָלַי מֵרָעִים — בְּשִׁמְתִּיקָרְבִים אֵלֵי אֲנִשִּׁים עוֹשֵׂי רָע.
 צָרִי וְאִיבִי לִי — בְּאִשֶּׁר צָרִי וְאִיבִי נִלְחָמִים בִּי, בּוֹאֵת — בְּבָל זֹאת, אַחַת שְׂאֵלְתִי וְגו' —
 אֵין אֵלָּא בְּקִשָּׁה אַחַת: לְשִׁבְתִּי בְּבֵית ה', לְבִקֵּר — לְבֵא וְלִרְוֵשׁ. יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכּוֹ — בְּצוּר
 לִי יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר. בְּצוּר יְרוּמָמִנִי — וּבְחֵי תְרוּעָה — וּבְחֵי שִׁמְחָה
 וּשְׁלֵמִי תוֹדָה. לֵךְ אָמַר לְבִי — לְבִי אָמַר לִי בְּשִׁמְחָה: „בְּקִשְׁוֹ פָנִי“ וְכֵן אֲעֲשֶׂה וְאֵת פְּנֶיךָ אֲבַקֵּשׁ.

אל תט באף עבדך עזרתי היות, אל תפשוני ואל תעזבני
אלהי ישעי. כי אבי ואמי עזבוני, וי ואספני. חוקי יי דרכך,
ונחני בארח מישור, למען שררי. אר תתני בנפש צרי, כי
קמו בי עדי שקר ויפת חכם. לולא האמנתי לראות בשוב
יי בארץ חיים... בנה אל יי, חוק ויאמץ לבך, וקנה אל יי.

תהלים כו. בנה אל יי, חוק ויאמץ לבך, וקנה אל יי!
ש"א ב. אין קדוש כפי, כי אין בלתיך, ואין צור באלהינו.
תהלים יח. כי מי אלוה מבדעי יי? ומי צור וולתי אלהינו?

נתחבר בימי הנאונים.

אין באלהינו, אין באדונינו, אין במלכנו, אין
במושיענו. מי באלהינו? מי באדונינו? מי במלכנו?
מי במושיענו? נודה לאלהינו, נודה לאדונינו, נודה
למלכנו, נודה למושיענו. ברוך אלהינו, ברוך
אדונינו, ברוך מלכנו, ברוך מושיענו. אתה הוא
אלהינו, אתה הוא אדונינו, אתה הוא מלכנו, אתה
הוא מושיענו. אתה תושיענו, אתה תקום תרחם
ציון, כי עת לחננה כי בא מועד

שיר ה' תדשה

אל תט באף עבדך—אל תרחקני מפניך באפך, הרי תמיד היות עזרתי על כן אל
תשני להבא. ואספני—יניסני אליו. למען שררי—להבקים צוררי (תשמחים לראות
נקמתם בי) שיראו ויבשו. בנפש צרי—ברצונם והפסם. כי קמו... ויפת חכם—עדים
המדברים שקר ודבור של חכם. לולא האמנתי וגו'—והדבר הניע לידי כך עד כי כמעט
לא האמנתי עוד לראות וגו'. בנה אל ה'—מי האיש החולך בקרב צרה, בנה אל ה' וגו'.

פֶּטוּם הַקְּטָרֶת הַצָּרִי וְהַצֶּפֶרֶן, הַחֲלֻכָּה וְהַלְבוּנָה —
 מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנָה; מִזֶּר וְקָצִיעָה, שְׁבֻלַת
 גִּרְדִּי וְכֶרֶם — מִשְׁקַל שֵׁשׁ עָשָׂר שֵׁשׁ עָשָׂר מָנָה;
 הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה;
 בִּרְיֵת כְּרִשִּׁינָה תִּשְׁעָה קִבִּין, יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תִּלְתָּא
 וְקִבִּין תִּלְתָּא, וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין, מִבִּיא חֲמַר
 חוֹרִין עֲתִיק. מִלֶּח סְדוּמִית רְבַע, מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל שְׁהוּא.
 רַבִּי נֹתָן אוֹמֵר: אֵה כֶּפֶת הִירְדֵּן כָּל שְׁהוּא. וְאִם נָתַן
 בָּהּ דְּבִשׁ פֶּסְלָה; וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סִמְנֵיהָ חֵיב מִיתָה.

רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שָׂרָה
 הַנוֹמָה מַעְצֵי הַקָּמָה. בִּרְיֵת כְּרִשִּׁינָה שִׁשְׁפִּין בָּהּ אֶת הַצֶּפֶרֶן,
 כְּדִי שִׁתְּהָא נָאָה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ אֶת הַצֶּפֶרֶן, כְּדִי
 שִׁתְּהָא עוֹה. וְהִלָּא מִי רִנְגִּלִּים יִפִּין לָהּ, אֵלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין
 מִי רִנְגִּלִּים בְּעִזָּרָה מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

תַּנְיָא רַבִּי נֹתָן אוֹמֵר: כִּשְׁהוּא שׁוֹחֵק — אוֹמֵר: „הֲדַךְ
 הַיָּמִיב, הַיָּמִיב־הֲדַךְ!“ מִפְּנֵי שְׁחָקוֹל יָפָה לְבָשִׁמִּים. פִּתְמָה
 לַחֲצֵאִין — פִּשְׁרָה; רְשָׁלִישׁ וְלִדְבִיעַ — לֹא שְׁמַעְנוּ. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה: זֶה הַכָּלָל, אִם בְּמִדָּתָהּ — פִּשְׁרָה לַחֲצֵאִין, וְאִם חֲסַר
 אַחַת מִכָּל סִמְנֵיהָ — חֵיב מִיתָה.

תַּנְיָא בַר קַפְרָא אוֹמֵר: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה
 הֵיטָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לַחֲצֵאִין. וְעוֹד תַּנְיָא בַר קַפְרָא: אֵלּוֹ
 הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קֶרֶם וְשֶׁל דְּבִשׁ, אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי
 רִיחָהּ, וְלָמָּה אֵין מַעֲרִבִין בָּהּ דְּבִשׁ? מִפְּנֵי שֶׁחֲתוּרָה אֲמָרָה:
 בִּי כָּל שְׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לִּי.

שלוש פעמים. יי צבאות עמנו, משוגב לנו אלהי יעקב סלה.

ג"פ יי צבאות! אשרי אדם במח בך.

ג"פ יי, חשיעה! המלך יענגנו ביום קראנו.

ג"פ אתה סתר לי מצר תצני רני פלט תסוכבני סלה.

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם
ובשנים קדמויות.

תנא רבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מביטח לו שהוא בן עולם
הבא שנאמר הליכות עולם זו, אל תקרי הליכות אלא הלכות.
אמר רבי אלעזר. אמר רבי חנינא: תלמידי הבאים
מרבין שלום בעולם, שנאמר: וכל בנך למודי יי, ורב
שלום בנך. אל תקרי בנך, אלא: בונך. שאם רב
לאהבי תורתך, ואין למו מכשול. יהי שלום בחיך;
שלוה בארמונותיך. למען אחי ורעי, אדברה נא שלום בך.
למען בית יי אלהינו, אבקשה טוב לך. יי עז לעמו יתן,
יי יברך את עמו בשלום.

בגדי ש ד ר בנן.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעיתה וימליך
מלכותה; ויצמח פורקנה ויקרב (נ"א קץ) משיחה, בתיבון ותיבוכון, ובתי
דכל בית ישראל, בעגרא ובזמן קריב, — ואמרו: אמן
קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי;
יתברך וישתבח, ויתפאח, ויתרום, ויתנשא, ויתהדר, ויתעלה,
ויתחלל, שמה דקדשא — בריך הוא.
לעלא (בעשית ולעלא מבר) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא
ונחמתא, דאמירן בעלמא — ואמרו: אמן!

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רִבְנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוּן. וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוּן.
וְעַל כָּל מֵאן דְּעֶסְקִין בְּאַזְרֵיתָא. דִּי בְּאַתְרָא הָרִין וְדִי בְּכָל אֶתְר וְאַתְר—
יְהֵא דְהוּן וְלִכּוֹן שְׁלָמָא רַבָּא, חֲנָא וְחֶסְדָּא, וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין, וּמְוֹנָא
רַחֲמִין וּפּוֹרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוּן דְּבִשְׁמָא—וְאַמְרוּ: אָמֵן!
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמָא וְחַיִּים (טוֹבִים) עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—
וְאַמְרוּ: אָמֵן!

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה (בְּרַחֲמָיו) שְׁלוֹם, עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל—וְאַמְרוּ: אָמֵן!

תפלת עלינו נתחברת
ע"י רב דראש השנה.
וש משערים שנתחברת
בימי יהושע בן נון
דאחר כבוש יריחו.
עָלֵינוּ לְשִׁבְחָהּ לְאֶרֶז הַכֹּל
לְתֵת גִּדְּלָהּ לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית,
שֶׁלֹּא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ
כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׁם חִלְקֵנוּ
כָּהֶם וְגִדְּלֵנוּ כְּכָל הַמִּזְנֶה. —

וְאַנְחֵנוּ כְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים
לְפָנֶי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְדוֹשׁ,
בָּרוּךְ הוּא. שְׁחֹא נִזְטָה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד
אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל

שִׁירָה בְּדָשָׁה

לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית—לְבוֹרֵא הָעוֹלָם בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרָאשִׁית. כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת—עוֹבְדֵי
הָאֱלִילִים. הַמוֹנֶם—מִסְפָּרָם הַרְבֵּי שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים. מוֹשֵׁב יָקָר—מְקוֹם מִתְפָּאֲרֵתוֹ.

וּשְׁכִינַת עֵזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא
 אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד. אַפֶּס—מַלְכֵנוּ, אַפֶּס
 זוּלָתוֹ, כִּכְתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם
 וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים
 בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת,
 אִין עוֹד”

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאשׁ מַהֲרָה
 בְּתַפְאֶרֶת עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהָאֱלִילִים
 בְּרוֹת יִבְרִיתוֹן, לְתִקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכֹל בְּנֵי
 בֶּשֶׁר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ.
 יִבְירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרָךְ,
 תִּשְׁבַּע כָּל לָשׁוֹן. לִפְנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ,
 וּלְכָבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְגַּד, וַיִּקְבְּלוּ כָּלָם אֶת עוֹל
 מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מַהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
 הַמַּלְכוּת שֶׁלָּךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד.
 כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ: „יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!” וַנֹּאמֶר:
 „יְהִי יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
 אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.”

שִׁירַת חֲדָשָׁה

וּשְׁכִינַת עֵזוֹ—כְּבוֹד וְבוֹרָחוֹ. אַפֶּס—אִין. גְּלוּלִים—אֱלִילִים. לְתִקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת
 שְׁדֵי—לְהַכִּין לֵב כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בְּאֵמוּנָתָא אֶל אֶחָד. יִקָּר—כְּבוֹד.

משלי ג. אל תירא מפחד פתאם, ומשאת רשעים כי תבא.
 ישע' ח. עצו עצו ותקפר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אל.
 עם מו. ועד זקנה אני הוא, ועד שיבה אני אספר:
 אני עשיתי ואני אשא, ואני אספר ואמלט.

קדיש יתום.

יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא, די ברא ברעותה;
 וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב (נ"א קץ) משיחה,
 בחיובין וביומיכון, ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן
 קריב - ואמרו: אמן!

קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא!

יתברך וישתבח, ויתפאר, ויתרומם, ויתגשא, ויתחדד,
 ויתעלה, ויתקדר, שמה דקדשא - בריך הוא, לעלא
 (בעשית ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא
 ונחמתא, דאמירן בעלמא - ואמרו: אמן!

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים, עקיני ועל כל
 ישראל - ואמרו: אמן!

עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום, עקיני ועל כל
 ישראל - ואמרו: אמן!

שינה תדשה

ומשאת רשעים וגו' - כי תבא פגרה ואסון על רשעים - אל תירא. עצו עצו -
 כלפי אויבי ישראל הוא אומר. ועד זקנה - עד ימי זקנתך אני הוא אלהים שאשא אותך
 בחיך נאמלך מכל צדך.

שֵׁשׁ זְכוֹרוֹת.

חֲכָמִי תִּקְבְּלָהּ בִּתְכִיבִים שְׂוֹאֵמֶר הָאָדָם בְּכָל יוֹם שֵׁשׁ זְכוֹרוֹת וְיִתְּנָה מִבְּשֶׁחַ שְׂוִיתָהּ בֶּן עוֹלָם כִּבְּאֵ.

זְכוֹרֵת יִצְיָאֵת מִצָּרִים.

דברים מז.

לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

זְכוֹרֵת הַשָּׁבֶת.

שמות כ.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשָּׁבֶת לְקַדְּשׁוֹ.

זְכוֹרֵת מַעֲמַד הַר סִינִי.

דברים ד.

רַק הַשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נִפְשְׁךָ מְאֹד, כִּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, וּפִן יִסּוּרוּ מִלְּבָבְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהוֹדַעְתָּם לְבִנְיָן וּלְבִנֵי בִנְיָן. יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחָרֵב.

זְכוֹרֵת מִסָּה אֲבוֹתֵינוּ בְּסוּדָר.

שם ט.

זְכוֹר, אֵל תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּמִדְבָּר.

זְכוֹרֵת מִרְיָם.

שם כה.

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם, בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם.

זְכוֹרֵת מַחֲנֵית עַמְלָק.

דברים כה.

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עַמְלָק, בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם. אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל הַנְּחֻשִׁים אֲחֵרֶיךָ, וְאַתָּה עִיף וַיִּנָּע, וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים; וְהָיָה בְּהִנֵּחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אִיְבֹךָ מִסָּבִיב, בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ, תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עַמְלָק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, לֹא תִשְׁכַּח.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עֲקָרֵי הָאֲמוֹנָה עַ"י תְּרַמְּב"ם.

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוֹנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הוּא בּוֹרָא וּמְנַהִיג לְכָל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבַדּוֹ עֹשֶׂה וְעֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים.

ב. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, הוּא יְחִיד, וְאֵין יְחִידוֹת בְּמֹהוּ בְּשׁוֹם פְּנִים,
וְהוּא לְבַדּוֹ אֱלֹהֵינוּ הֵיךְ, הֵיךְ וַיְהִיָּה.

ג. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, אֵינוּ גּוֹף וְלֹא יִשְׁיגוּהוּ מְשִׁיגֵי הַגּוֹף, וְאֵין לוֹ
שׁוֹם דְּמִיּוֹן בְּכָל.

ד. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, הוּא רֹאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן.

ה. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵין לְזוּלָּתוֹ רָאוּי
לְהִתְפַּלֵּל.

ו. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל דְּבָרֵי
נְבִיאִים אִמְתָּ.

ז. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁנִּבְּוֹאת מֹשֶׁה
רִבְּנוֹ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הֵיחָה אִמְתִּית, וְשֶׁהוּא הֵיךְ
אֵב לְנְבִיאִים, לְקוֹדְמִים לְפָנָיו וְלַבָּאִים אַחֲרָיו.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

בְּשׁוֹם פְּנִים-בְּשׁוֹם אֶפֶן. יִשְׁיגוּהוּ מְשִׁיגֵי הַגּוֹף-כָּל הַדְּבָרִים הַשּׁוֹבִים אֶל הַגּוֹף
אֵינָם שׁוֹבִים לוֹ כָּלל וְכָלל. לְזוּלָּתוֹ-לֵבַם אַחֵר בְּתוֹר מְסֻעַ וְשָׁלִים בִּיגִינוּ וּבִינוּ. אִמְתִּית-
שֶׁל אִמְתָּ. אֵב לְנְבִיאִים-הַגָּדוֹל שֶׁנְּבִיאִים.

ה. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁכָל הַתּוֹרָה
הַמְצוּיָה עִתָּה בִּידֵינוּ, הִיא הַנְּתוּנָה לְמֹשֶׁה
רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם.

ו. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה לֹא
תִּהְיֶה מְחֻלָּפֶת, וְלֹא תִּהְיֶה תּוֹרָה אַחֶרֶת מֵאֵת
הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

ז. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ, יוֹדֵעַ כָּל מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם וְכָל מַחֲשָׁבוֹתָם,
שֶׁנֶּאֱמַר: הַיּוֹצֵר יֶחֶד לִבָּם הַמְּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
ח. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ, גּוֹמֵל טוֹב לְשׂוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו וּמַעֲנִישׁ לְעֹבְרֵי
מִצְוֹתָיו.

ט. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּבִיאת הַמָּשִׁיחַ,
וְאֵף עַל פִּי שִׁיתְמַהֲמָה, עִם כָּל זֶה אֲחַכֶּה לוֹ
בְּכָל יוֹם שִׁיבָא.

י. אֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁיְהִיָּה תַחִית
הַבְּתִּים, בִּיעַת שֶׁתַּעֲלֶה רְצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרֵא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וַיִּתְעַלֶּה זְכוֹר לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים.

שִׁירַת חֹדֶשׁ

הַמְצוּיָה-הַמְצוּיָה. לֹא תִּהְיֶה מְחֻלָּפֶת-יְתִיב דְּבַר מִדְּבָרֵינוּ. שִׁיתְמַהֲמָה-שִׁיתְמַהֲמָה.

לִישׁוּעָתְךָ קִנִּיתִי יְיָ. קִנִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ, יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִנִּיתִי.
לְפָרְקָנֶךָ סִבְרִית יְיָ, סִבְרִית יְיָ לְפָרְקָנֶךָ, יְיָ לְפָרְקָנֶךָ סִבְרִית.

נְמִילַת יָדַיִם קֹדֶם הַסְּעוּדָה.

שָׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבְרָכוּ אֶת יְיָ.
וּאֲשָׂא כַפִּי אֶל מִצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְאֲשִׁיחָה בְּחֻקֶּיךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קֹדֶשְׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו, וְצִוּנוּ עַל נְמִילַת יָדַיִם.

בְּרָכָה עַל הַפֶּת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

סֵדֶר בְּרַכַּת הַמּוּזוֹן.

בְּחֹל קֹדֶם בְּרַכַּת הַמּוּזוֹן אוֹמְרִים זֶה:
תְּהִי קִלּוֹעַל גַּם עַל גְּהָרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם
בְּקִינוֹ, בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. עַל עֲרֵבִים
בְּתוֹכָהּ, תִּלְיֵנוּ בְּנִדְוֹתֵינוּ. כִּי שָׁם
שָׁאֲדוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי שִׁיר, וְתוֹלְדֵינוּ
שְׂמִיחָה: שִׁירֵנוּ לְנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן. אִידָּה
נִשְׁיִיר אֶת שִׁיר יְיָ, עַל אֲדַמַּת נֶכֶד.
אִם אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלָּיִם, תִּשְׁכַּח יְמִינִי.
תִּדְבֹק לְשׁוֹנֵי לֶחֶמִי, אִם לֹא אוֹכְרֵכִי
אִם לֹא אַעֲדָה אֶת יְרוּשָׁלָּיִם עַל רֹאשׁ
שְׂמִיחָתִי. וְכִר יְיָ לְבָנֵי אָדָם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלָּיִם. הַאֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ, עַד הַיָּסוֹד בָּהּ. בֵּת בְּכָל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי
עֲשִׂיתָ לָּךְ, אֶת נְמוּלָּךְ שְׂמִיחָתְךָ לָנוּ. אֲשֶׁרִי שִׂיאָחוּ וְנִפְּץ אֶת עוֹלָלְךָ אֶל הַסֶּלַע.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְפָרְקָנֶךָ וְגו'—זֶהוּ סֵדֶר אֲרָמִי שֶׁל לִישׁוּעָתְךָ וְגו'. קֹדֶשׁ—אֶל הַמִּקְדָּשׁ, אֶל הַמִּקְדָּשׁ.

הִנְנִי מוֹכֵן וּמִזְמֵן לָקִים מִצֵּנֶת עֲשֵׂה שֶׁל בְּרַכַת הַמִּזוֹן שֶׁנֶּאֱמַר:
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ.

שְׁלֹשָׁה שְׂאֵבְלוּ יוֹדֵד אוֹמֵר הַמְּבָרֵךְ:

הַמִּזְמֵן אוֹמֵר: רַבּוֹתֵי, מִיֵּד וְיֵאֱלָעֵי בְּעֵנִי מִשְׁעֵן (אֲדוֹנֵי, הֵבָה נְבָרֵךְ).

וְהַמְּסַבִּים עוֹנִים:

יְהִי שֵׁם ה' מְבָרֵךְ מַעֲמָה וְעַד עוֹלָם.

הַמְּבָרֵךְ:

בְּרִשּׁוֹת... מְרַנֵּן וְרַבּוֹתֵי נְבָרֵךְ (הַמִּזְמֵן בַּעֲשֵׂרָה אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלֹו.

הַמְּסַבִּים וְאַחֵר כֶּף הַמְּבָרֵךְ:

בְּרוּךְ (בַּעֲשֵׂרָה אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלֹו וּבְמִטְבּוֹ הָיִינוּ.

יְחִיד אֵינוּ אוֹמֵר בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם,

הוֹן אֶת הָעוֹלָם כֹּלּוֹ בְּמִטְבּוֹ; בָּחַן

בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לָהֶם לֶחֶם לְכָל

בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. וּבְמִטְבּוֹ הַגָּדוֹל,

תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יַחֲסֹר לָנוּ

מִזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד. בְּעֶבֶר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל;

כִּי הוּא אֵל זֶן וּמַפְרִיג לְכָל, וּמַטִּיב

לְכָל, וּמַכִּין מִזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר

שִׁירָה הַזֶּה

בְּרִיּוֹתָיו — בְּרִיּוֹתָיו.

בָּרָא. כְּאִמּוֹר: פוֹתַח אֶת יְדֶיךָ, וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַזֵּן אֶת הַכֹּל.

נִוְדָה לָךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לֵּאבֹתֵינוּ:
אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה, וְעַל שֶׁהוֹצַאתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים; וְעַל בְּרִיתְךָ
שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׁרֵנוּ, וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ
שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ; וְעַל חַיִּים, חַן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת
מִזְוֵן שֶׁאַתָּה זֵן וּמַפְרִינִם אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

בְּחֻנְכָּה וּבְפִּירִים אוֹמְרִים בָּאן „עַל הַנְּסִים“.

לְחֻנְכָּה וּפִירִים.

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרִקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל
הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלְאוֹת, וְעַל הַנְּחֻמוֹת, וְעַל
הַמְּלַחמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לֵּאבֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה.

לְפִירִים.

לְחֻנְכָּה.

<p>בַּיָּמִי מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשָׁן הַפִּירָה, בְּשַׁעֲמֹד עֲדִיהֶם הַזֶּה הַרְשָׁעָה</p>	<p>בַּיָּמִי מִתְתִּירוֹ בֶּן יוֹחָנָן בֶּהֶן גָּדוֹל חֲשֻמוֹנָאִי וּבְנוֹ, בְּשַׁעֲמֹדָה מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁבִּיחֶם תּוֹרַתְךָ, וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֶּיךָ</p>
---	---

וְעַל הַכֹּל יִי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים
 אוֹתְךָ, יִתְבָּרֶךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד,
 בְּכַתוּב: וְאֵבֵלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ, וּבִרְכַּת אֶת יִי אֱלֹהֶיךָ
 עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יִי, עַל
 הָאָרֶץ, וְעַל הַמֶּזֶן.

לפורים.

בְּקֹשׁ לְהַשְׁמִיךְ,
 לְהַרְוֹג וּלְאַבֵּד אֶת
 כָּל הַיְּהוּדִים, מִנְּעַר
 וְעַד זָקֵן, טָף וְנָשִׁים,
 בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה
 עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנִים
 עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ
 אָדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז.
 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים הִפַּרְתָּ אֶת
 עֲצָתוֹ, וּקְלַקְלִית אֶת
 מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְהַשְׁבִּיתָ
 לוֹ נִמְלוֹל בְּרֹאשׁוֹ,
 וְתָדֹו אוֹתוֹ וְאֶת בְּנָיו
 עַל הָעֵץ. (וְעֲשִׂיתָ
 עִמָּהֶם גַּם וּפְלֵא
 וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל). וְעַל הַכֹּל וְכו'.

לחנכה.

רִצּוֹנְךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ
 לָהֶם בַּעַת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת רִיבָם,
 דִּנְתָּ אֶת דִּינָם, נִקְמַתָּ אֶת נִקְמָתָם,
 מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲשָׁשִׁים, וְרַבִּים
 בְּיַד מַעֲטִים, וּמִמָּאִים בְּיַד מְהוּרִים,
 וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְזָדִים בְּיַד
 עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ; וְלָךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל
 וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפִרְקָן בְּהַיּוֹם
 הַזֶּה. וְאַחֲרַי כֹּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לְדָבִיר
 בֵּיתְךָ, וּפָנּוּ אֶת הַיּוֹכֶלֶת, וְטַהֲרוּ
 אֶת מִקְדָּשְׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת
 בְּחֲצֹרוֹת קִדְשֶׁךָ, וּקְבָעוּ שְׁמוֹנֶת יָמִים
 אֵלָיו בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה וְעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם
 וּפְלֵא וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה. יְמִי
 "חֲנֻכָּה" אֵלָיו, לְהוֹדוֹת וּלְחַלֵּל
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְעַל הַכֹּל וְכו'.

רַחֵם נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַּיִם
 עִירָךְ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית
 דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא
 שֵׁמֶךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ! רַעְנוּ, זִוְגְנוּ, פְּרִנְסְנוּ, וּכְלָלְנוּ
 וְהִרְוִיחְנוּ, וְהִרְוַח לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מְכַל צְרוּתֵינוּ.
 וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מִתְנַת בָּשָׂר
 וְדָם וְלֹא לִידֵי הַלּוֹאֲתָם, כִּי אִם לִידֶךָ הַמְּלָאָה,
 הַפְּתוּחָה, הַקָּדוּשָׁה וְהִרְחָבָה, שְׁלֹא נִכּוּשׁ וְלֹא נִכְלָם
 לְעוֹלָם וָעֶד.

לשבת.

רַצְחָה וְהִתְלִיצְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשַּׁבָּת.
 הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה: כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא
 בְּפָנֶיךָ, לְשַׁבָּת בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה בְּמִצְוֹת רְצוֹנָךְ, וּבְרְצוֹנָךְ
 הָנוּחַ לָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁלֹא תִהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה בְּיוֹם
 מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירָךְ, וּבְכִנּוּי יְרוּשָׁלַּיִם
 עִיר קְדֻשָּׁה, כִּי אַתָּה הוּא בָּעֵר הַיְּשׁוּעוֹת וּבָעֵל הַנְּחֻמוֹת.

שִׁירָה קְדֻשָּׁה

רַעְנוּ—רַעְחָה אוֹמְנוּ. זִוְגְנוּ—תֵּן לָנוּ מִזְוִן. וְהִרְוִיחְנוּ—תֵּן לָנוּ פְּרִנְסָתָנוּ בְּרוּחַ וְלֹא
 בְּצַעֲרִי. וְהִרְוַח לָנוּ—עֵשׂ לָנוּ רֵוַח וְהַצֵּלָה. הַקָּדוּשָׁה—הַמְּלָאָה עַד כְּלֵי דִי.

וְהִתְלִיצְנוּ—וְהִנְחֵנוּ.

בראש חודש ויום טוב וחול המועד וראש השנה אומרים פאן יעלה ויבא.
 ובינה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו.
 ברוך אתה יי בונה ברחמי ירושלים. אמן.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, האל אבינו,
 מלכנו, אדירנו, בוראנו, גואלנו, יוצרנו, קדושנו, קדוש
 יעקב, רוענו, רועה ישראל, המלך הטוב, והמטיב לכל!
 שכל יום ויום, הוא המיטב, הוא המיטב, הוא ייטיב לנו;
 הוא נמלנו, הוא גמלנו, הוא יגמלנו לעד, לחן ולחסד

בראש חודש ויום טוב וחול המועד וראש השנה אומרים זה:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע, ויראה
 וירצה וישמע, ויפקד ויזכר ויכוננו ויפקדוננו, ויזכרון
 אבותינו, ויזכרון משיח בן דוד עבדך, ויזכרון ירושלים עיר
 קדשך, ויזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה,
 למנוחה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום ביום

לראש חודש	לפסח	לשבעות
ראש החודש	חג המצות	חג השבועות
ולדים האוכלים ביום כפור	לסבות	לשמיני העצרת ולשמיני תורה
יאמרו:	חג הסבות	השמיני חג העצרת
הכפרים		

הזה, וזכרנו יי אלהינו בו למנוחה, ופקדוננו בו לברכה, וחשיענו
 בו לחיים טובים, ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחסנו, ורחמים עלינו
 וחשיענו, כי אליך עינינו, כי אל (בר"ה מלך) חנון ורחום אתה.

שיר חודש

נמלנו—שלם טוב לנו. לחן ולחסד—לפני נמצא חן וחסד וגו' ונמול לנו הצלה

וְלִרְחֵמִים וְלִרְנוּחַ; הַצֵּלָה וְהַצְלָחָה, בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה, נַחֲמָה,
פְּרִנָּסָה וּבִלְפָּלָה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וּמְכַל
טוֹב לְעוֹלָם אֵל יִתְפָּרְנוּ

בְּשִׁמְשׁוֹנֵי הַמִּזְמֹן אֵל יִתְפָּרְנוּ, עוֹנִים הַמִּסְבִּין אִמֵּן, וְכֵן נֵעֲנוּ אַחֲרֵי כָל הַרְחָמִין.

הַרְחָמֵן, הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד

הַרְחָמֵן, הוּא יִתְבָּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הַרְחָמֵן, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ
לְעַד וּלְנֶצַח נֶצְחִים, וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחָמֵן, הוּא יִפְרִנֵּסנוּ בְּכָבוֹד.

הַרְחָמֵן, הוּא יִשְׁבֵּר עָלֵינוּ מַעַל צְוֹאֲרֵנוּ וְהוּא
יִוְלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאָרְצֵנוּ.

הַרְחָמֵן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֵבָה בְּבֵית
הַזֶּה וְעַל שְׁלֹחַן זֶה שְׂאֵבְלֵנוּ עָרְיוּ.

הַרְחָמֵן, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא, זְכוֹר
לְטוֹב, וַיְבַשֵּׁר לָנוּ בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

לְבָנִים שְׂסֻמוֹכִים עַל שְׁלֹחַן הַזֵּיכָר יֵאמְרוּ:

הַרְחָמֵן, הוּא יְבָרֵךְ אֶת אָבִי מוֹרֵי בַּעַל הַבַּיִת
הַזֶּה, וְאֶת אִמִּי מוֹרְתִי, בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

יוֹנִי. הַרְחָמֵן—הָאֵל הַרְחוּם, עָלֵינוּ—עַל הַשְּׁעִבּוֹד. קוֹמָמִיּוֹת—בְּקוֹמָה זְקוּפָה

ואם הוא סמוך על שלחן עצמו יאמר:

הַרְחֵמֵן, הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאֶבִי וְאִמִּי) וְאֶשְׁתִּי וְזַרְעִי
וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי.

בשהוא מיסב על שלחן אחרים יאמר:

הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הָרֹב בְּעַל הַבֵּית הַזֶּה, וְאֶת
אֶשְׁתּוֹ בְּעַלַת הַבֵּית הַזֶּה.

(אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זַרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם).
אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ, אֲבִרְהָם
יִצְחָק וְיַעֲקֹב: „בָּל“, „מָבֵל“, „בָּל“: כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ בְּכָנוּ
יְחִיד, בְּבִרְכָּה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר: אָמֵן

בְּמֵרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵינוּ וְעַלְיָנוּ זְכוּת, שֶׁתִּהְיֶה
לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם, וְנִשְׂא בִרְכָּה מֵאֵת יי, וְיִצְדָּקָה
מֵאֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל, וְנִמְצָא חֵן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי
אֱלֹהִים וְאָדָם

^{לשבת}
הַרְחֵמֵן, הוּא יַחֲיִילָנוּ יוֹם שֶׁכָּלוּ שָׁבַת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

^{לר"ה}
הַרְחֵמֵן, הוּא יַחֲדֵשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וּלְבִרְכָּה.

^{ליו"ט}
הַרְחֵמֵן, הוּא יַחֲיִילָנוּ יוֹם שֶׁכָּלוּ טוֹב.

^{לר"ה}
הַרְחֵמֵן, הוּא יַחֲדֵשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וּלְבִרְכָּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בָּל מָבֵל כָּל—אֲבִרְהָם גִּתְבָּרֵךְ בְּמֵלֶת בִּ"בָל" (בראשית כד, א), וְיִצְחָק—בְּמֵלֶת מָבֵל^א
(שם כו, יג) וְיַעֲקֹב—בְּמֵלֶת כָּל^ב (שם לו, יא). וְלִמְדוּ עָלֵינוּ... זְכוּת—וּמִלִּיצוֹ וּיְדִבְרוּ טוֹבוֹת
עָלֵינוּ, עַל כָּל אִישׁ מִמְּבֹרָכִים לְמַעַל (על בעל הבית ועוד). שֶׁתִּהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם—
זְכוּת זוֹ תִּהְיֶה לָנוּ לְשִׁלוֹם עוֹלָם.

למכות הַרְחֵמֶן, הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֶכֶת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת.

הַרְחֵמֶן, הוּא יִזְכְּנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא.
בְּחֹל מַגִּדִּיל (בְּשֶׁכֶת וּבִיז'ט וּבַחֹח'ט וּבִר'ח אִמֵּר מַגִּדֹּל) יִשְׁוּעוֹת
מַלְכוּ, וַעֲשֵׂה חֶסֶד לַמְּשִׁיחַ, לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם.
עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמַרְוֵמֵינוּ, הוּא יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ: אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת יְיָ קִדְשׁוֹ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. בְּפִירִים רָשָׁו
וְרַעְבּוֹ, וְדִרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. חֲדָדוּ לִי כִי טוֹב, כִּי
זָעוּלִים חֲסִדָּו. פִּתְחֵם אֶת יְדֵיהֶם וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. בְּרוּךְ
הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּי, וְהָיָה יְיָ מִבְּטָחוֹ.
נָעַר הָיִיתִי גַם וְקִנֵּיתִי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נִעְזֵב, וְזֶרְעוֹ מִבְּקֶשׁ
לֶחֶם, יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין.

עַל הַנִּין.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַנֶּחֱמֵן.

עַל פְּרֵי הָעֵץ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הָעֵץ.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

סֶכֶת דָּוִד—בְּלוֹמֵר, מַלְכוּת דָּוִד. יִזְכְּנוּ—וְנַעֲלִיחֵנוּ לַחֲנִינֵי יָמֵינוּ הַמְּשִׁיחִים. מַגִּדֹּל
יִשְׁוּעוֹת—ה' הוּא מַגִּדֵּל עֹז וּמַעֲזוֹ יִשְׁוּעוֹת לַמַּלְכוּ. מַגִּדֹּל יִשְׁוּעוֹת—הוּא עוֹשֶׂה לַמַּלְכוּ
יִשְׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת. קְדוּשָׁיו—אַתָּם קְדוּשֵׁי ה' וְחֲסִידָיו יִרְאוּ אֶת ה'. בְּפִירִים—רָשָׁעִים הַחַסִּידִים
לְכַפִּירֵי מִתָּה. רָשָׁו—גָּעֵשׁוּ רָשָׁעִים וְדָלִים.

על חמשת מיני דגן מְבֻשָּׁל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִיְּמֵי מְזוֹנוֹת.

וְאַחֲרָיו מְבָרֵךְ בְּרָכָה מְעִין שְׁלֹשׁ.

בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַד

אֲחֵרֵי שְׁתוּתוֹ וְזֶה	אֲחֵרֵי אֲכֹל פֶּרוֹת	אֲחֵרֵי אֲכֹל מַעֲשֵׂה	אֲחֵרֵי אֲכֹל חֲמִשָּׁת מִיְּמֵי דָגָן וְגַם שְׁתֵּה וְזֶה
הַגָּפֶן וְעַל הַגָּפֶן פְּרֵי הַגָּפֶן	הָעֵץ וְעַל הָעֵץ פְּרֵי הָעֵץ	הַמִּחְיָה וְעַל הַמִּחְיָה	הַמִּחְיָה וְעַל הַמִּחְיָה
וְעַל הַגָּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן	הַמִּחְיָה וְעַל הַמִּחְיָה	וְעַל הַגָּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן	

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה,
שְׂרָצִית וְהַנְחָלָה לְאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכֹל מִפְּרִיָּהּ וּלְשִׁבּוֹעַ
מִטּוֹבָהּ. רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ, וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירָהּ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדָהּ, וְעַל מִזְבְּחָהּ
וְעַל הַיְּקָלָהּ. וּבִנְיַה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ, וְשִׁמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפְּרִיָּהּ,
וְנִשְׂבַּע מִטּוֹבָהּ, וְנִבְרַכְךָ עָלֶיָּהּ בְּקוֹדֶשׁהּ וּבְמַהֲרָהּ.

בשבת	וְרָצָה וְהִחְלִיצָנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה.
בראש חודש	וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.
לפסח	וְשִׁמְחָנוּ בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.
לשבועות	וְשִׁמְחָנוּ בְּיוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה.
למכות	וְשִׁמְחָנוּ בְּיוֹם חַג הַסִּפּוֹת הַזֶּה.
לשמ"ע	וְשִׁמְחָנוּ בְּיוֹם שְׁמִינִי עֲצָרַת הַחַג הַזֶּה.
בראש השנה	וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכְרוֹן הַזֶּה.

כִּי אַתָּה יי טוֹב וּמִטִּיב לְכָל, וְנוֹדָה לָךְ עַל הָאָרֶץ

עַל הַפְּרִי	עַל הַפְּרוֹת.	עַל מַעֲשֵׂה קִדְרָת.	עַל מַעֲשֵׂה קִדְרָת וְעַל חֲמִין.
וְעַל הַפְּרִי	וְעַל הַפְּרוֹת.	וְעַל הַמַּחֲיָה.	וְעַל הַמַּחֲיָה וְעַל
הַגֶּפֶן. בְּרוּךְ	בְּרוּךְ אַתָּה	בְּרוּךְ אַתָּה	פְּרִי הַגֶּפֶן. בְּרוּךְ
אַתָּה יי עַל	יְהוָה, עַל	יְהוָה, עַל	אַתָּה יי, עַל הָאָרֶץ
הָאָרֶץ וְעַל	הָאָרֶץ וְעַל	הַמַּחֲיָה וְעַל	וְעַל הַמַּחֲיָה וְעַל
פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפְּרוֹת.	הַכֹּלֶלָה.	הַכֹּלֶלָה וְעַל
			פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרָכָה.

עַל דָּבָר שֶׁאֵין גָּדוֹל מִן הָאָרֶץ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחָפַל נַהֲיָה בְּךָ בְּרוּךְ.

עַל זִרְקוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה

וְאַחֲרֵיהֶם טָבָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא
נַפְשוֹת רַבּוֹת וְחִסְרוֹנִין—עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָא לְחַיּוֹת
בֵּהֶם נַפֶּשׁ כָּל חַי. בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים.

מִקְבֹּעַ מוֹנוֹה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וַיַּצֵּנוּ לְקִבּוּעַ מוֹנוֹה.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

וְחִסְרוֹנִין—כָּל הַצְּרָמִים אֲשֶׁר נִחְסְרוּ לָהֶם. עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָא—בְּרוּךְ ה' עַל כָּל מַה
וְעַל חַי הָעוֹלָמִים—ה' חַי לְעוֹלָמֵי עֶד.

הלובש מלבוש חדש :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מְלִבִּישׁ עֲרָמִים.

על רְעָמִים וּסְעָרוֹת :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׂכַחוּ וְגִבּוֹרְתוֹ
מֵלֵא עוֹלָם.

הַרְאָה בְּרָקִים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית.

הַרְאָה גִּלְשֵׁת בָּעֵנָן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, וּזְכַר הַבְּרִית
וְנִאֲמָן בְּבִרְיתוֹ וְקִים בְּמֵאֲמָרוֹ

על שְׁמִיעוֹת טוֹבוֹת :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַטּוֹב וְהַמְּטִיב.

על שְׁמִיעוֹת רָעוֹת

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, דִּין הָאֵמֶת.

על גִּים בְּשָׁמִים :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִיַּי בְּשָׁמִים.

הַרְאָה חֲכָם :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן מַחֲכָמְתוֹ לְבָשָׁר וָדָם.

הַרְאָה מֶלֶךְ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחָלַק מַמְּבוֹדוֹ
לְבָשָׁר וָדָם.

שִׁירָה הַחֲדָשָׁה

זוֹכֵר הַבְּרִית—שֶׁנָּתַתָּ אֶת כָּל חַי שְׁלֵא יִהְיֶה עוֹד מִבּוֹל

אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבִי בִיתְךָ, עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה. אֲשֶׁר־יִהְיֶה
 שְׂפָכָה—לוֹ—אֲשֶׁר־יִהְיֶה שְׁנֵי אֲלֹהֵי. תִּהְיֶה לְדוֹר, אֲרוֹמָמָה
 אֲרֵחֵי הַמֶּלֶךְ! וְאַבְרָהָה שְׂמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם
 אֲבָרְכְּךָ, וְאַתְּ לֵלָה שְׂמָךְ לְעוֹלָם וָעֶד. גְּדוֹל יְיָ וְמִהְלֵל מְאֹד,
 וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר. דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ
 יַגִּידוּ. הָדָר כְּבוֹד הַדָּר, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעֵזוֹ
 מוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְיִגְדְּלֶיךָ אֲסַפְרֶנָּה. וְכִי רַב טוֹבְךָ וְיִפְעוּ
 וְצִדְקָתְךָ יִרְגְּנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרְךָ אֲפִים וְגִדְל חֶסֶד. טוֹב
 יְיָ רַב, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ,
 וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ.
 כְּהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו, וְכְבוֹד הָדָר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ
 מַלְכוּת כָּסֵף עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דוֹר וָדָר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל
 הַנִּפְלָאִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
 נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל
 חַי רִצּוֹן. צִדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קְרוֹב
 יְיָ לְכָל קָרְאִיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת. רִצּוֹן יִרְאִיו
 יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהֲבָיו,
 וְאֵת כָּסֵף הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תִּהְיֶה לְךָ יְיָ יִדְבָּר פִּי, וְיִבְרַךְ כָּל
 בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְיָ, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

הַצִּי קְדֵי שׁ.

וְהַגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא כְרֻעָתָה; וְיִמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ, וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב (נ"א קֶז) מְשִׁיחָהּ. בְּנוֹיכוֹן וְכִיּוֹמִיכוֹן, וְכַחֲנִי
 דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֲגָלָא וּבְזִמְן קָרִיב—וְאַמְרוּ: אָמֵן.
 קהל יְיָ שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.

יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר, וַיִּתְרַמֵּם, וַיִּתְנַשֵּׂא, וַיִּתְהַדָּר, וַיִּתְעַלֶּה,
וַיִּתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא—בְּרִיד הוּא. לְעֵלָא (בעשׂי"ח וְלְעֵלָא מִכָּל) מִן כָּל בְּרִכְתָּא
וּשְׂרָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא, דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חבאור מן שמונה עשרה תמצא בדה 69

כִּי שֵׁם יְיָ אֲכַרָא הָבוּ גִדְל לֵאלֹהֵינוּ
אֲדֹנֵי, שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיז, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מִלֶּךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכֹתְבֵנוּ בְּסֶפֶר חַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.
מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֹּן אֲבֹרָהִם.
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי, מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
בְּחוּר מְשִׁיב תְּרוּת וּמִזְרִיד הַגֶּשֶׁם. בְּקִיז מִזְרִיד הַחֵל.

מִכָּלֵל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אַמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי בְּמוֹד בְּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מִלֶּכֶךְ
מֵמִית וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשׂי"ח מִי בְּמוֹד אֵב הַרְחֵמִים? וְזָכֵר יִצְרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וּנְאֻמֵּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחֲיֶה הַמֵּתִים.
בְּחוּרֵת חֲשׂוֹן אוֹמְרִים בְּאֵן קִדְשָׁה.

בְּשָׁחוּר הַחֹן עַל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה נְחוּתִים, מַחֲיֶה הַמֵּתִים" אוֹמְרִים:

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנֶעֱם שֵׁית סוֹד שְׂרָפִי קִדְשׁ הַמִּשְׁלָשִׁים
לָךְ קִדְשָׁה, בְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ
סֵלָה. כִּי אֵל מְלֹךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ. (בעשׂוֹת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאָנוּשׁ בִּינָה. חֲנֻנוּ
מֵאַתָּה דַּעַת בִּינָה וְהַשְׁפֵּר, (הַכְמָה בִּינָה וְדַעַת). בְּרוּךְ אַתָּה
יי, חוֹנֵן הַדַּעַת.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקִרְבָנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּרְתְּךָ, וְהַחֲוִירְנוּ
בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לִפְנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה.
סֵלָח לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטֵאנוּ, מִחַל לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ,
כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (כִּי אֵל טוֹב וְסֵלָח) אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, חֲנוּן
הַמִּרְבֶּה לְסִלּוֹחַ.

רֵאָה (נָא) בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבָנוּ, (וְנִאֲלָנוּ נִאֲלָה שְׁלָמָה
מִהֲרָה) לְמַעַן שְׁמֹךְ, כִּי (אֵל) גּוֹאֵל חֹק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
יי, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּתַשְׁנוּת צָבוּר אוֹמֵר הַשִּׁי"ן בְּאֵן עֲנָנוּ תִּמְצֵא לְחֹל.

רַפָּאנוּ יי וְנִרְפָּא, חוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, כִּי תַהֲלִיתֵנוּ אַתָּה
וְהַעֲלִיָה (אֲרוּכָה וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲרוּאֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹאֲבֵינוּ וּלְכָל

קו"ח קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יי צָבָאוֹת! מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
חוֹן לַעֲמֻתָם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים: קו"ח בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.
חוֹן וְכֹדֶרֶי קֹדֶשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֲדַהֲבֶךָ
צִיוֹן — לְדֹר וָדֹר הִלְלוּהָ!

חוֹן לְדֹר וָדֹר נְגִיד גְּדֻלָּה, וְלִנְצַח נְצָחִים קֹדֶשְׁתְּךָ נְקֻדִּישׁ, וְשִׁבְחְךָ
אֲלֵהֵנוּ מִפְּנֵי לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מְרַךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. (בעשׂוֹת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)

מִבּוֹתֵינוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מִבּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רּוֹפֵא נֶאֱמָן
וְרַחֲמָן אֲתָה. - בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ רּוֹפֵא חֹזֵי עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל מִינֵי
תְּבוּאָתֶךָ לְטוֹבָה; (בִּקֵּץ וְתֵן בְּרָכָה) (בְּחֹרֶף וְתֵן מַל וּמָטָר לְבְרָכָה)
עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׂבְעֵנוּ מִטוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנֵתָנוּ כְּשָׁנִים
הַטּוֹבוֹת (לְבְרָכָה) (כִּי אַרְ טוֹב וּמִטִּיב אֲתָה וּמִבְרַךְ הַשָּׁנִים).
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִבְּרַךְ הַשָּׁנִים.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ, וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוֹתֵינוּ,
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד (מִהֲרָה) מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ (לְאַדְמָנוּ). בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מִקְבֵּץ גְּדֻחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ בְּבִרְאשׁוֹנָה, וְיִעֲצֵנוּ בְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר
מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלוּךְ עָלֵינוּ מִהֲרָה אֲתָה יְיָ לְבְרַךְ בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ
אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. (בַּעֲשֵׂית הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

וּלְמַלְשִׁינִים אֵל תְּהִי תְקוּהָ, וְכָל הָרָשָׁעָה בִּרְגַע תֵּאָבֵד,
וְכָל אִיבֵיד מִהֲרָה יִכָּרֶת, וְחֹזִדִּים מִהֲרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר
וְתִמְגַּר וְתַכְלִם וְתַשְׁפִּיחַם וְתַכְנִיעַם בְּמִהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ שֹׁבֵר אִיבִים וּמַכְנִיעַ יָדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זִקְנֵי (שְׂאֲרִית) עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת (בֵּית) סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעָלֵינוּ,
יִהְיֶה נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחוֹת
בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וְלַעֲוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי בָד
בְּטַחָנוּ. (וְעַל חֲסִידֶיךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת נִשְׁעָנֵנוּ). בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים

וּלְיְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשָּׁבֹן בְּתוֹכָהּ
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכִסָּא
דָּוִד עֲבִידְךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בְּתִשְׁעָה בָּאָב לְמִנְחָה אוֹמְרִים כָּאֵן נַחֵם.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֵת צֶמַח דָּוִד עֲבִידְךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרְוֵם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי דִישׁוּעָתְךָ קִנְיֵנו כָּל הַיּוֹם (וּמַצְפִּים לִישׁוּעָה).
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קָרֵן יִשׁוּעָה.

אָב הֲרַחֲמֵן שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ,
וּמִקְבַּל בְּרַחֲמִים וּבְדַצוֹן אֵת תַּפְּסָתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפְּלוֹת

לְתִשְׁעָה בָּאָב.

נַחֵם, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֵת אֲבֹלֵי צִיּוֹן וְאֵת אֲבֹלֵי יְרוּשָׁלַיִם.
וְאֵת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרָבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשׁוּמְמָה; הָאֲבֵלָה—
מִבְּלֵי בְּנֵיהָ, וְהַחֲרָבָה—מִמַּעֲנוּתֶיהָ וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ,
וְהַשׁוּמְמָה—מֵאִין יוֹשֵׁב. וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשֶׁת חֲפוּי, כַּאֲשֶׁר
עָקְרָה שְׁלֹא יִלְדָה. וַיִּבְלְעוּהָ לְגִיּוֹנוֹת, וַיִּירְשׁוּהָ עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים, וַיִּטְרְפוּ אֵת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל לְחָרֵב, וַיַּהֲרֹגוּ בְּזֹרֶן
חֲסִידֵי עֲלִיּוֹן. עַל בֶּן צִיּוֹן בְּמֶר תִּבְכֶּה, וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ:
רָבִי, רָבִי עַל חֲלָלֶיהֶם, מַעַי, מַעַי עַל חֲלָלֶיהֶם. כִּי אַתָּה יְיָ
בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ! וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לִבְנוֹתָהּ, כְּאֲמֹר: וְאֲנִי
אֶהְיֶה לָּהּ, נָאִם יְיָ, חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם, אֵת צֶמַח וְכו'.

שִׁירָה תְּדָשָׁה

אֲבֹלֵי צִיּוֹן—הַמִּתְאַבְּלִים עַל חֲרָבָהּ. מִמַּעֲנוּתֶיהָ—מִבְּלֵי בְּנֵיהָ, מִכְּבוֹדָהּ
וְהִיא יוֹשֶׁבֶת—יְרוּשָׁלַיִם יוֹשֶׁבֶת בְּדֶר. חֲפוּי—מִכְּבוֹדָהּ, וַיִּבְלְעוּהָ לְגִיּוֹנוֹת—וַיִּשְׁחִיתוּהָ גִידֵי צָדָא
הָאוֹיֵב. וַיִּטְרְפוּ—וַיִּשְׁלִיכוּ. לְבִי וְגו'—לְבִי וְקִרְבִּי נִתְּמוּ עַל סִלְלֵי שָׁמַי. הִצַּתָּהּ—הִקְדַּשְׁתָּ
אוֹתָהּ. עֲתִיד—יָבוֹן.

וְתַחֲנוּנִים אֹתָהּ, וּמִלִּפְנֵיךְ מִלְכֵנוּ רִיקָם אֵל תְּשִׁיבֵנוּ. חֲנֻנֵנוּ וְעֲנֻנֵנוּ וְשִׁמְעֵ תַפְלָתֵנוּ. בְּתַעֲנוּת צָבוּר אוֹמְרִים פֶּאן עֲנֵנוּ.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה עֹמֵד. יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעֹמֵד יִשְׂרָאֵל, וּבְתַפְלָתָם, וּלְתַפְלָתָם (שְׁעָה). וְהַשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה דְּבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּץ בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עֹמֵד. בְּרָאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים פֶּאן יַעֲלֶה וְיָבֵא.

לח"צ. עֲנֵנוּ, יְיָ עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנוּתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ. אֵל תִּפְּן אֵל רִשְׁעֵנוּ, וְאֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיךְ מִמֶּנּוּ, וְאֵל תִּתְּעַלֵּם מִתַּחֲנוּנֵנוּ, הִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֲתֵנוּ, יְהִי נָא חֶסֶדְךָ לְנַחֲמֵנוּ, מֶרֶם נִקְרָא אֱלֹהֶיךָ עֲנֵנוּ, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהָיָה מֶרֶם יִקְרְאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מִדְּבָרִים וְאֲנִי אֲשָׁמֵעַ". כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. לְחִיד כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ וְכו' וְהַש"ץ קְסִיִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה.

בְּרָאשׁ חוֹדֶשׁ וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים זֶה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ, וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיַפְקֵד וְיִזְכֵּר וְיִכְרֹז וְיַפְקֹדֵנוּ, וְיִכְרֹז אֲבוֹתֵינוּ, וְיִכְרֹז מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדֶיךָ, וְיִכְרֹז יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, וְיִכְרֹז כָּל עֹמֵד בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְעֹלָמָה, לְמוֹכָה לְחַן וְלֶחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים, לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם בְּיוֹם

לְחֹו"מ קָבוֹת

לְחֹו"מ פֶּסַח

לְרָאשׁ הַחֹדֶשׁ

חַג הַסִּפּוֹת

חַג הַמִּצּוֹת

רָאשׁ הַחֹדֶשׁ

זֶה. וְיָכֵרנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמוֹכָה, וְיַפְקֵדנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וְכְדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחֲנֻנִי, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֱלֹהֶיךָ עֲנֵנוּ, כִּי אֵל מִלֵּךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

וּתְחַיֶּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מִוִּדִּים אֲנִיחֵנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרָאשִׁית, בְּרִכּוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ,
עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִבַּלְתָּנוּ בֶּן תַּחֲנוּן
וְתַקִּימָנוּ, וְתִאֶסֶף גְּלוּתֵנוּ לְחַצְרוֹת
קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבֵּב שְׁלֵם, עַל שְׂאֵנֵינוּ
מִוִּדִּים לָךְ, בְּרוּךְ אַתָּה הוֹדָאוֹת.

מִוִּדִּים אֲנִיחֵנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
מִנּוּ יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וְדוֹר נוֹדֶה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ
וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ,
וְעַל נְפֻשְׁךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרַיִם.
הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם—כִּי לֹא תָמוּ חֲסִדֶּיךָ—
כִּי מַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ. בְּחִנּוּךָ וּבְפִדּוּתֵנוּ אֱמַרְנוּ בְּאֵן „עַל הַנְּפִשִּׁים“.

לְחִנּוּךָ וּפְדוּתֵנוּ.

וְעַל הַנְּפִשִּׁים וְעַל הַפְּרָקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת,
וְעַל הַנִּפְלְאוֹת וְעַל הַנְּחֻמּוֹת וְעַל הַמְּלַחֲמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ
בְּיָמֵים הָהֵם בְּזֶמֶן הַהוּא.

לְחִנּוּךָ.

לְפִדּוּתֵנוּ

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּהוּ בֶּן יוֹחָנָן כְּהֵן גָּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאִי
בְּשׁוֹשׁן הַבִּירָה, בְּשַׁעֲמֹד
עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בְּקֶשׁ
לְהַשְׁמִיחַ לְהַרְגוֹ, וְלֹאֲבֹד
אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנְּעֵר
וְעַד זָמָן, מִן הַיָּמִים, בְּיוֹם
אֶחָד בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
שְׁנֵים עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּהוּ בֶּן יוֹחָנָן כְּהֵן גָּדוֹל חֲשִׁמוֹנָאִי
בְּשׁוֹשׁן הַמַּלְכוּת יוֹן הָרָשָׁע עַל עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרָתְךָ, וְלַהֲעִבִירם מִחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ לָהֶם
בַּעַת צָרָתָם, רַבֵּם אֶת רִיבָם, בָּנִיתָ אֶת דִּינָם,
נִקְמַתָּ אֶת נַקְמָתָם, מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים,
וּרְבִים בְּיַד מְעֻשִׁים, וּמִמָּאִים בְּיַד טוֹהָרִים,
יִרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְיָדִים בְּיַד עֹקְלֵי תּוֹרָתְךָ;

ועל כָּלֵם יתְּבַרַךְ וַיִּתְּרוּמָם וַיִּתְּנֵשָׂא (תַּמִּיד) שִׁמְךָ מִלְכֵנוּ
תַּמִּיד לְעוֹדָם וְעַד.

בעש"ה וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך.

וכל החיים יודוך סָלָה, ויהללו ויְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סָלָה (הָאֵל
הַטּוֹב). בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֵךְ נָאָה לְחֻדוֹת.

לש"ץ בת"צ אלהינו ואלהי אבותינו, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָּה חֲמִשְׁלָשֶׁת, בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהָרֹן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם
קְדוּשָׁה, בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יי פָּנָיו, אֱלֹהֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ! יִשְׂאֵל
יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם!

לחגיגת צביו.

<p>שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָּה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֶקְבִּי כְּלָנוּ בְּאַחֵד (יַחַד) בְּאֹר פָּנֶיךָ, כִּי בְּאֹר פָּנֶיךָ נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצִדִּיקָה (וְרַחֲמִים) וּבִרְכָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם.</p>	<p>שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תִּשִּׁים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם,</p>
--	--

לפורים.

לחנכה

וְלֵךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וְלַעֲמֹךְ
יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ מִשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפִדְיוֹן כְּהִיּוֹם
הַזֶּה, וְאַחֲרַיִךְ בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדִבְרֵי בִיתְךָ, וּפָנּוּ אֶת
הַיְכָלְךָ, וְטָהְרוּ אֶת מִקְדָּשְׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת
בְּחִצּוֹת קֹדֶשְׁךָ, וְקִבְּעוּ שְׂמוֹנֶת (יָמִים) אֵלֶיךָ
בְּחִלָּל וּבְהוֹדָאָה וְעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם וּפָלֵא
וְנִדְרָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סָלָה) יָמֵי "חֲנֻכָּה"
אֵלֶיךָ לְחֻדוֹת וְלִהְיוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וְעַל כֵּלָם וְכוּ'
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְעַל כֵּלָם וְכוּ'

וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ. (בָּרַב עוֹ וְשָׁלוֹם). כִּסְפֹּר

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

בַּעֲשֵׂיתִי בְּכִסְפֵּי חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִיָּסָה מְרִיבָה, וְגִירוֹת מְרִיבָה וְשִׁוְעוֹת
וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנִיחֵנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לַחַיִּים מְרִיבִים
וְלִשְׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרִי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אֱלֹהֵי! נָצוּר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה, וְשִׁפְתֵי מִדְּבַר מִרְמָה,
וְלִמְקַלְלֵי—נִפְשֵׁי תְדוּם, וְנִפְשֵׁי כַּעֲפָר כָּל תְּהִיָּה. פֶּתַח לִבִּי
בְּתוֹרַתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּנָה נִפְשֵׁי, וְכָל הַקָּמִים
וְחֹשֶׁשִׁים עָלֵי לְרָעָה, מִהֲרָה הֲפֹר עֲצָתָם וְקִלְקֵל
מַחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵי שְׂרָא
תַעֲלֶה קִנְאָת אָדָם עָלֵי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אַחֲרִים, וְשְׂרָא
אֲכַעֹס הַיּוֹם וְשְׂרָא אֲכַעֲסֶךָ. וְתַצִּילֵנִי מִיָּצַר הָרָע, וְתֵן
בְּלִבִּי הַכְּנָעָה וְעֲנוּהָ. מִלְּכֵנוּ וְאַלְהֵינוּ, יַחַד שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ
בְּגִה עִירְךָ יִסֹּר בִּיתְךָ וְשִׁכְלֵל הַיִּכְלָךְ וְקִבֵּץ קִבּוּץ נִרְיֹת
וּפְרָה צִאֲנֶךָ וְשִׁמַּח עֲרֹתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן
יִמְיָנֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ.
לְמַעַן יִחְלָצוּ יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעֲנֵנִי, יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרִי
פִי, וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי. עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְשֵׁם נִעְבְּדְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵינוּ עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרָבָה לֵנוּ מִנְּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, בְּיָמֵינוּ עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

אֱלֹהֵינוּ וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵינוּ אֵל מְרִיב וְכֹחַ וְכִתְעִינִת צָבוֹר אֲבוֹנוּ מִלְּכֵנוּ תִּמְצָא לַעֲוִל בְּתַפְלָה שְׁחִירָת
אַחֲרֵי שְׁמוֹ"ע וְבוֹיֹם שְׁאִין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן אוֹמֵר הַשֵּׁן קְדִישׁ שְׁלֹם.

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָהּ לְאֶדֶן הַכֹּל, לְתֵת נִדְלָה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית,
שֶׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגִוֵּי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמַשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה,
שֶׁלֹא שָׁם חָלְקֵנוּ בָהֶם, וְנִרְלָנוּ בְּכָל הַמוֹנֶם. — וְאִנְחָנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ, בְּרוּךְ
הוא. שֶׁהוא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם
מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזוֹ בְּנִבְהֵי מְרוֹמִים, הוא אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד.
אָמֵת — מִלִּבֵּנוּ, אָפֶס וּלְתוֹ, בְּכָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשָּׁבָת אֵל לְבָבָהּ. יי הוא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאֶרֶץ מִתַּחַת, אִין עוֹד“.

וְעַל בֶּן נְבוֹנָה לֵךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאוֹת מַהֲרָה בְּתַפְאֶרֶת
עוֹד, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ, וְהָאֱלִילִים פְּרוֹת וּפְרִיתוֹן,
לְתַנּוֹן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמָּה,
לְחַפְנוֹת אֱלֹהִים כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל,
כִּי לֹךְ תִּכְרַע כָּל בָּרָה, תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן, לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקְרַ יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עוֹל
מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מַהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁלֹךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד, בְּכָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
„יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!“ וַיֹּאמֶר: „וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ,
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.“ קִדְשׁ יָתוֹם

משלי ג. אֵל תִּירָא מִפֶּחַד פֶּתָאִים, וּמִשְׁאֵת רִשְׁעִים כִּי תִבֹּא.

ישע' ח. עֲצֵנוּ עֲצָה וְחִפָּר, דִּבְרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עָמְנוּ אֵל.

שם מו. וְעַד זָקְנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;

אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׁא, וְאֲנִי אֶסְבֹּל וְאֶמְלֹט

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָרְכוּ אֶת יי כָּל עַבְדֵי יי, הַעֲמִידִים בְּבֵית יי בְּלִילוֹת.
 שָׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יי. וּבָרְכֵךְ יי מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
 יי צָבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב מֶלֶךְ גִּ'פֿ. יי צָבָאוֹת, אֲשֶׁר־
 אָדָם בָּטָח בְּךָ גִּ'פֿ, יי, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ כִּיּוֹם קָרָאנוּ גִ'פֿ.
 הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבָרְכֵךְ אֶת נִחְלָתְךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם. מִי יִתֵּן
 מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יי שְׁבוֹת עִמּוֹ וְגַל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁלוֹם
 יִתְדוּ אֲשֶׁר־בָּהּ וְאִישׁוֹן, כִּי אִתָּהּ יי לְבָדָד לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנִי.
 יוֹמָם יִצְנֶה יי חֹסְדּוֹ, וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלָה לְאֵל חַיִּי. וְתִשׁוּעַת
 צַדִּיקִים מִיָּד מַעֲזוֹם בַּעַת צָרָה. וַיַּעֲזֹרֵם יי וַיַּפְלִאֵם, יַפְלִאֵם מִרָשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם
 כִּי חָסוּ בּוֹ. חֲצִי קִדִּישׁ.

וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית.
 וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעֲזִיר כָּל חַמְתּוֹ.
 יי, הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ כִּיּוֹם קָרָאנוּ

הוֹן
 בָּרְכוּ אֶת יי הַמֶּבְרָךְ!
 קהל וחון
 בָּרוּךְ יי הַמֶּבְרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!
 (וְחֹזֶר הַשֵּׁץ בִּיהֲלֵוֹ, וְאִין עוֹנִין אַחֲרָיו אָמֵן.)

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לִפְנֵי "שְׁמַע".

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 אֲשֶׁר בָּדָדְנוּ מִעֲרִיב עַרְבִים בְּחֻכְמָה
 פּוֹתֶחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מִשְׁנֶה

שִׁיר הַחֲדָשָׁה

מִעֲרִיב עַרְבִים—מִשְׁקִיעַ הַשָּׁמֶשׁ וְעוֹשֶׂה עֶרֶב. פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים—שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם

עֲתִים, וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמַסִּיד
 אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמַשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרָקִיעַ
 בְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרָא יוֹם וּלְיָלָה, גּוֹלֵל אוֹר
 מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ — מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעֲבִיר
 יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
 לַיְלָה, יִי צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

אֵל חַי וְקַיִם, תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לִפְנֵי "שְׁמַע".

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
 אַהֲבָתְךָ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
 אוֹתָנוּ לַמִּדָּת. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכֵנו
 וּבְקוֹמָנוּ נָשִׁיחַ בְּחֻקְךָ, וְנִשְׁמַח בְּדְבָרֶיךָ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְהִבֵּא הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ בְּמוֹעֲדָם. עֲתִים — עֲתוֹת הַיּוֹם, בִּקְרָ, צְחָרִים וְעָרֵב. הַזְּמַנִּים — זְמַנֵּי
 בִּשְׁנָה, אֲבִיב, קֵץ וְכו'. בְּמַשְׁמְרוֹתֵיהֶם — בְּמִקְוֹמוֹת שְׁנוּעֵיהֶם וּנְסֻחֵיהֶם. גּוֹלֵל אוֹר — מְגַלְגֵּל
 וּבִסּוּר אֶת הָאוֹר לַפְּנוֹת מְקוֹם לַחֹשֶׁךְ. נָשִׁיחַ — נִדְבָר, נִחְנָח.

תִּלְמוּד תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לַעֲוֹלָם וָעֶד.
כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה
יָמָם וְלַיְלָה.

וְאַהֲבָתְךָ אֶל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לַעֲוֹלָמִים.
כְּרוֹךְ אֶתָּה יְיָ, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

חיד אומר אל מלך נאמן.

^{דברים ז.} שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

כְּרוֹךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לַעֲוֹלָם וָעֶד!

וְאַהֲבָתְךָ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ, וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצִוֶּה הַיּוֹם עָלֶיךָ לִבְבְּךָ, וְשִׁנְתָּם לְבִנְיָן וּדְבָרְתָּ בָם,
בְּשַׁבָּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְכְךָ וּבְקוֹמְךָ,
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַמְּפַת בֵּין עֵינֶיךָ,
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

שִׁירָה תָּדָשׁה

נִהְיֶה — נִתְעַשֶּׂק וְנִחְשָׁב.

דברים יא. וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
 אֲנִי מִצְוֶה אֲתֶכֶם הַיּוֹם, לֵאמֹר אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם,
 וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטָּר
 אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ, וְאֶסְפַּת דָּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ
 וַיִּצְהָרְךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֶתְךָ, וְאֶכְלָתָה
 וּשְׂבַעְתָּ. הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסָרְתֶם
 וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרַת
 אֵף יְיָ בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטָּר
 וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְאֶבְרַתֶם מִהָרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וְשָׁמַתֶם אֶת דְּבָרֵי
 אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וְקִשְׁרֹתֶם אוֹתָם
 לְאוֹת עַל יְדֵיכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וּלְמַדְתֶּם
 אֹתָם אֶת בְּנוֹיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
 וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְכְךָ וּבְקוֹמְךָ. וְכִתְבֹתֶם עַל
 מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנוֹיכֶם
 עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לְאַבְרָהָם לֵאמֹר, לָתֵת לָהֶם,
 בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

כמדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי
 בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת.

וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וַיִּזְכְּרֶתֶם אֶת כָּל
מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אִתְּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם. לִמְעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתֵי, וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.
סֵפֶן אֹמֵר בְּקוֹל רֹם. יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת.

בְּרָכָה ראשונה לאחר "שמע".

אֲמַת וְאֲמוּנָה כָּל זֹאת, וְכֵן עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זולָתוֹ, וְאֶנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל—עֲמוֹ; הַפּוֹדֵנוּ
מִיַּד מְלָכִים, מִלִּבְנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הָעָרִיצִים,
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרַיִם, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל אֹיְבֵי
נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֻלּוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְנִפְלְאוֹת עַד
אֵין מִסָּפָר. הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמוֹט
רִגְלָנוּ. הַמְדְרִיכֵנוּ עַל בְּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיֵּרֶם קִרְנֵנוּ עַל
כָּל שֹׁנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִקְמָה בַּפֶּרַעַה, אוֹתוֹת
וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם; הַמַּכֶּה בַּעֲבָרְתוֹ כָּל

שִׁירָה מִדָּשָׁה

עָרִיצִים—נְבוֹרִים אֲנָרִים. הַנִּפְרָע לָנוּ—נִקְם וְנִקְמָתוֹ. עַד אֵין חֶקֶר—עַד אֵין סוֹף.
לַמוֹט—לְבִשְׁלוֹ, לְנִפְלָה. בְּמוֹת אֹיְבֵינוּ—מְקוֹמוֹת הַנְּבוֹתִים שֶׁל אֹיְבֵינוּ וּמִבְּצָרֵיהֶם.
אֲדַמַּת בְּנֵי חָם—הוּא אֶרֶץ מִצְרַיִם. בַּעֲבָרְתוֹ—בְּחַטָּתוֹ.

בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכָם
לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יָם סוּף, אֶת
רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת מַבַּע; וְרָאוּ בְנָיו
גְּבוּרָתוֹ שֶׁבָּחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, וְאָמְרוּ כֵּלָם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יי? מִי כָמֹכָה נֶאֱדָר
בְּקֹדֶשׁ? נוֹרָא תַּהֲלִית, עֲשֵׂה פֶלֶא!
מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה; זֶה
אֱלֹהֵי עָנִי, וְאָמְרוּ:

יי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!

יֵאמֹר: כִּי פָדָה יי אֶת יַעֲקֹב; וַיִּגְאֹלוּ מִיַּד חֲזָק מִמֶּנּוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, נֶאֱלֵךְ יִשְׂרָאֵל.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לְאַחֵר „שְׁמַע“.

הַשְׁכִּיבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עָנִי שִׁירָה—אָמְרוּ שִׁירָה בְּקוֹל.

מַלְכוּתְךָ... בּוֹקֵעַ יָם וְגו'—שְׁשֻׁמִּית בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה אִזְּ רָאוּ בְּנֵיךָ מַלְכוּתְךָ.
הַשְׁכִּיבֵנוּ—עַל מִשְׁתַּנּוּ לִישׁוֹן. וְהַעֲמִידֵנוּ—בְּבִקְרָ מַעַל מִשְׁתַּנּוּ. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ
סֶבֶת שְׁלוֹמֶךָ—בְּלוֹמֶר, שְׁלוֹמֶךָ יִגַּן עָלֵינוּ בְּסֶבֶת מַחֵם. וְתַקְּנֵנוּ—בּוֹגֵן אוֹתֵנוּ.

בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנִי מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהִנֵּן
בַּעֲדֵנוּ, וְהִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר, וְחֶרֶב, וְרָעַב, וְגִזּוֹן;
וְהִסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֹל בְּנִפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנוּ.
כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מַלְאֲךְ חֲנוּן וְרַחוּם
אַתָּה. וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבֹאֵנוּ, לַחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד.

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן! בָּרוּךְ יְיָ מַצִּיֵּן שְׂכֵן יְרוּשָׁלַיִם
הַלְלוּהָ! בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת
לְבָדּוֹ, וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ,
אָמֵן וְאָמֵן! יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו, יְהִי שֵׁם
יְיָ מְבֹרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כִּי רָא יֵשׁוּשׁ יְיָ אֶת-עַמּוֹ בַּעֲבוּר
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֲתָכֶם דּוֹ דָּעָם, וַיֵּרָא כָּל
הָעָם, וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, יְיָ הוּא
הָאֱלֹהִים! וְהָיָה יְיָ לְמַלְאֲךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. יְהִי חֲסִדְךָ יְיָ עָלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ.
הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּבְקִצְנוּ מִן חַגּוּבִים, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ,
לְהַשְׁתַּכַּח בְּתִהְלֶתְךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יְבָאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ. כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֶׂה נִפְלְאוֹת,
אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדּוֹךָ. וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצִאֵן מִדְּבִיתְךָ, נוֹדֶה לָּךְ,
לְעוֹלָם, דָּדוֹר וְדוֹר נִסְפָּר תִּהְלֶתְךָ.

שִׁירַת חֶדְשָׁה

שָׁטָן-צַר וּמַשְׁטֵין. יֵשׁוּשׁ-עֲצוּב. וַיֵּרָא כָּל הָעָם-אֶת הָאֵשׁ שִׁירְדָה מִן תְּשַׁמְשׁוֹ
עֲתֵאבֵל אֶת הָעוֹלָה בְּמִסְפָּר בְּמִלְכִים א. יח. יחֲלֵנוּ-קִינוּנו. לְהַשְׁתַּכַּח-לְהַתְחַלֵּל.

ברוך יי ביום; ברוך יי בלילה; ברוך יי בשכבנו;
ברוך יי בקומנו. כי בידך נפשות החיים והמתים, אשר בידו
נפש כל חי ורוח כל בשר איש. בידך אפקיד רוחי, פדיתיה
אותי, יי אר אמת. אלהינו שבשמים! יחד שמך, וקום
מלכותך תמיד, ומלוד עלינו לעולם ועד.

יראו עינינו, וישמח לבנו, ותגל נפשנו, בישועתך
באמת, באמור רציון: מלך אלהיך. יי—מלך, יי—מלך,
יי—מלוד לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי
עד תמלוד בכבוד, כי אין לנו מלך אלא אתה.
ברוך אתה יי, המלך בכבודו, תמיד ומלוד עלינו
לעולם ועד, ועל כל מעשיו. לש"ץ חצי קדיש

אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.
ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול, הגבור והנורא, אל
עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות,
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

^{בעש"ת}
זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענה אלהים חיים.
מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.
אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע.
בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם. (בק"ז מוריד תשל).

שירי חדשה

אפקיד רוחי—אפקיד את רוחי למשמרת, פדיתיה אותי—מי יתן ופדית אותי.
יחד שמך—הראה כי שמך אחר. בישועתך באמת—בישועתך האמתית.

מִבְּלֵבֶל חַיִּים בְּחֶסֶד, מִחַיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אֲמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כִמּוֹד בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ
מִמּוֹת וּמִחַיָּה וּמַצְמִית יְשׁוּעָה.

בעש"ת מ' כמ"ד אב ה'תתמ"ז ז' זכר יצוריו לתיים ב'רחמים.

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְחַיּוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִחַיָּה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ
סֵלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ. (בעש"ת ה'מלך הקדוש)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם הַדַּעַת, וּמַלְמֵד לְאִנוּשׁ בִּינָה. חֲנֻנוּ
מֵאֵתְךָ הַדַּעַת בִּינָה וְהַשְׁכֵּל, (חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת). בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, חוֹנֵן הַדַּעַת.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְקַרְבָּנוּ מִלִּבֵּנוּ לַעֲבוּדָתְךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה
סֵלַח לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מִלִּבֵּנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ.
כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (כִּי אֵל טוֹב וְסֵלַח) אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, חֲנוּן
הַמִּרְבֶּה לְסִלּוּחַ.

רָאָה (נָא) בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, (וְנֶאֱלָנוּ גִּאֲלָה שְׁלָמָה
מִהֲרָה) לְמַעַן שְׁמֹךְ, כִּי (אֵל) גּוֹאֵל חֹק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רַפָּאנוּ יְיָ וְנִרְפָּא, חוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְיֶה לָנוּ אַתָּה,
וְהַעֲלֵה (אֲרוּכָה וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲרָאֵינוּ וּלְכָל מַכָּאוֹבֵינוּ וּלְכָל
מִכּוּתֵינוּ) רְפוּאָה שְׁלָמָה לְכָל מִכּוּתֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמַן
וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרֹד עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל מִינֵי
תְּבוּאָתָהּ לְמוֹכָה; (בְּקִיז וְתַנּוּ בְּרָכָה) (בַּחֹרֶף וְתַנּוּ מַל וּמִטָּר לְבָרָכָה)
עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׁבְעֵנו מִמוֹכָה, וּבְרֹד שְׁנָתָנוּ בַּשָּׁנִים
הַטּוֹבוֹת (לְבָרָכָה) (כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אֶתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים).
בְּרֹד אֶתָּה יי, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

תִּקַּע בְּשׁוּפָר גָּדוֹל לְחֵירוֹתָנוּ, וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ,
וּקְבָצֵנוּ יַחַד (מִהֶרָה) מֵאֲרָבַע כְּנָפֹת הָאָרֶץ (לְאַרְצֵנוּ). בְּרֹד
אֶתָּה יי, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ בְּבִרְאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵנוּ בְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר
מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאִנְחָה, וּמְלֹדַי עָלֵינוּ מִהֶרָה אֶתָּה יי לְבָרֵךְ בַּחֲסֵד
וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרֹד אֶתָּה יי, מְלֹד
אוֹהֵב צֶדֶקָה וּמִשְׁפָּט. (בַּעֲשִׂי"ת הַמְּלֹד הַמִּשְׁפָּט).

וּלְמַלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הָרָשָׁעָה כִּרְגַע תִּאָּכֵר,
וְכָל אִיִּיד מִהֶרָה יִכָּרְתוּ, וְהַיִּדִים מִהֶרָה תַּעֲקֹר וְתִשָּׁפֵר
וְתִמְנַר וְתִכְלֵם וְתִשְׁפִּירֵם וְתִכְנִיעֵם בְּמִהֶרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרֹד
אֶתָּה יי, שֹׁכֵר אִיִּים וּמִכְנִיעַ יָדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי (שְׂאֵרִית) עַמֶּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת (בֵּית) סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גִּבֵּי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ,
יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ, וְתַנּוּ שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטָחִים
בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֲלָקֵנוּ עִמָּהֶם וְלַעֲוִלָם רָא נְבוֹשׁ כִּי בָד
בְּטָחָנוּ. (וְעַל חֲסִידֶיךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת נִשְׁעָנֵנוּ). בְּרֹד אֶתָּה יי,
מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁבּוֹן בְּתוֹכָהּ
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבִנֶּה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵין עוֹלָם, וְכִפֵּא

דָּוִד עֲבִידְךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּבִין. בָּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.
 אֵת צֶמַח דָּוִד עֲבִידְךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרְוֶם
 בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם (וּמַצְפִּים לִישׁוּעָה).
 בָּרוּךְ אַתָּה יי, מַצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

אָב הַרְחֵמְנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ,
 וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תַּפְלָתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת
 וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמַלְפָּנֶיךָ מִלִּפְנֵי רִיבָם אֵל תְּשִׁיבֵנוּ. חֲנֻנוּ
 וְעֲנֻנוּ וּשְׁמַע תַּפְלָתֵנוּ.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה עֹמֵד. יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.
 בָּרוּךְ אַתָּה יי, שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה.

רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעֹמֵד יִשְׂרָאֵל, וּבְתַפְלָתָם, (וּלְתַפְלָתָם
 שְׁעָה), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה דְּבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
 וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עֹמֵד. בְּרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ וּבְחֹל הַמוֹעֵד אוֹמְרִים כֹּאן יַעֲלֶה וְיָבֵא.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ
 אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְחֹל הַמוֹעֵד אוֹמְרִים זֶה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַנְיֵעַ, וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע,
 וְיַפְקֹד וְיִזְכֹּר וְיִזְכְּרֵנוּ וְיַפְקִדֵנוּ וְיִזְכְּרוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְיִזְכְּרוּ מַשִּׁים בֶּן דָּוִד
 עֲבִידְךָ, וְיִזְכְּרוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, וְיִזְכְּרוּ כָּל עֹמֵד בֵּית יִשְׂרָאֵל
 דְּפָנֶיךָ, דְּפָלִיטָה, דְּמוֹכָה לַחֲן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לַחֹל"ט קָבִית

לַחֹל"ט פֶּסַח

לְרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ

חַג הַסִּפּוֹת

חַג הַמִּצּוֹת

רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ

הַזֶּה. וְזָכְרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמוֹכָה, וּפְקִדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 דְּחַיִּים טוֹבִים, וּבְדִבְרֵי יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּם וְחֲנֻנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי
 אֲנִיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד, (צוהנו) צור חיינו, מגן ישענו, אתה הוא דרור ודרור נודה לך ונספר תהלתך. על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נפיש שבבך יום עמנו, ועל נפלאותיך ומכותיך שבכל עת, ערב ובקר וצהרים. הטוב—בי לא כלו רחמים, והמרחם—בי לא תמו חסדיך—בי מעולם קונו לך. בחנכה ובפורים אומרים כאן „על הנסים“.

לחנכה ופורים.

ועל הנסים ועל הפרקן, ועל הנכורות, ועל התשועות, ועל הנפלאות ועל הנחמות ועל המלחמות, שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.

לפורים

לחנכה.

בימי מתתיהו בן יוחנן גדול חשמונאי ובניו בשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל, להשכיחם תורתך, ולתעבירם מחקי רצונך, ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, הגת את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך; ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן בחייוס הזה ואחר כן באו כנגד לך ביר ביתך, ופגנו את היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו גרות בתצרות קדשך, וקבעו שמונת ימים אלו בחלל ובהורגה ועשית עמם גם ופלא ונודה לשמך הגדול סלה) ימי „חנכה“ אלו להורות ולהלל לשמך הגדול. ועל כלם וכו'.

בימי קדשכי ואסתר בשושן הבירה, בשעמד עליהם חזן הרשע, בקש להשמיד, להרוג, ולאבד את כל היהודים, מנער ועד זקן, טף ונשים, ביום אחד בשלשה עשר לחדש שנים עשר, הוא חדש אדר, ושיללם לבז. ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו, ומלאת את מחשבתו, ונחשבות לו גמולו בראשו, וכלו אותו ואת בניו על העץ. ועשית עמם גם ופלא ונודה לשמך הגדול. ועל כלם וכו'.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא (תַּמִּיד) שְׁמֶךָ מִלְּבָבֵךְ
תַּמִּיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בעש"ט וכתוב לחיים טובים כל בני ברייתך.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סֵלָה (הָאֵל
הַטוֹב). בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךְ נָאָה רְחוּדוֹת.

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תַּשִּׁים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלֹם, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ
אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָךְ. בִּסְפָר
בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

בעש"ט בְּסִפְרֵי חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם וּפְרִיָסָה טוֹבָה, וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת וַיְשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת, נִבְכַּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים
וְלְשְׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר רְשׁוֹנֵי מִרְעָ, וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מִרְמָה,
וְלִמְקַלְלֵי—נִפְשֵׁי תְדוּם, וְנִפְשֵׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה. פֶּתַח לְבִי
בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוּךָ נִפְשֵׁי, וְכָל הַקָּמִים
וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרֵה הֲפֹר עֲצָתָם וּבְרָקֶל
מִחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאַדְהִי אֲבוֹתֵי שְׂרָא
תַעֲלֶה קִנְאֵת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאֵתִי עַל אֲחֵרִים, וְשְׂרָא
אֲכַעוּם הַיּוֹם וְשְׂרָא אֲכַעִסְךָ. וְתַצִּילֵנִי מִיָּצֵר הָרָע, וְתֵן
בְּלִבִּי הַכִּנְעָה וְעֲנֻנָּה. מִלְּבָבִי וְאַלְהִינוּ, יַחַד שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ
בִּנְה עֵירֶךְ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵל הַיְכָלְךָ וְקִבֵּץ קְבוּץ גְּדִילוֹת
וּפְדָה צֹאנְךָ וְשִׁמַּח עַדְתְּךָ. עֲשֵׂה לָמְעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לָמְעַן
יִמִּינְךָ, עֲשֵׂה לָמְעַן תּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לָמְעַן קִדְשְׁתְּךָ.
לָמְעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי. יְהִי רָצוֹן אֲמִרֵי
כִּי, וְהִגִּיז לְבִי לְפָנֶיךָ יי צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו

הוא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְשֵׁם נֶעֱבָדְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
 קַדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹכָה לָנוּ מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹנוֹת.
 עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לְאֶרֶז הַכֵּל, לְתֵת גְּדָלָה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית,
 שְׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמַשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה,
 שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ בָּרָם, וְנִרְלָנוּ בְּכָל הַמוֹנָם. — וְאִנְחָנוּ בִּירְעִים
 וּמַשְׁתַּחֲוִיִּים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ, כְּרוֹךְ
 הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָר בְּשָׁמַיִם
 מְפַעֵל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּנִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד.
 אָמֵת — מַלְכֵנוּ, אָפֶס זוֹלָתוֹ, בְּכָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם
 וְהִשְׁבַּחְתָּ אֵל לְבָבְךָ, כִּי יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְפַעֵל וְעַל
 הָאָרֶץ מְתַחַת, אִין עוֹד“.

וְעַל בֶּן נִכְנֹה לָהּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לִרְאוֹת מַהֲרָה בְּתַפְאֶרֶת
 עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ, וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת יִבְרָתוֹן,
 לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שׁוּדִי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ,
 לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל,
 כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל דָּשׁוּן, לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
 יִבְרָעוּ וַיִּפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר וְתִנֶּה, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עוֹל
 מַלְכוּתְךָ, וְתִמְדּוּךָ עֲלֵיהֶם מַהֲרָה בְּעוֹלָם וָעֵד. כִּי הַמַּלְכוּת
 שְׁלֶךָ הִיא, וְלָעוֹלָמִי עַד תִּמְדּוּךָ בְּכָבוֹד. בְּכָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
 „וַיִּמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֵד!“ וַיֹּאמֶר: „וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ.
 בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד“ קדִישׁ יְתוֹם

משלי ג. אל תִּירָא מִפֶּחַד פֶּתָאִם, וּמַשָּׂאת רָשָׁעִים כִּי תִבֹּא.
 ישעי' ת. עֲצוּ עֲצָה וְחִפְּר, דִּבְרוּ דָּבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עָמְנוּ אֵל.
 שם טו. וְעַד זְקֵנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;
 אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׁא, וְאֲנִי אֶסְבֹּל וְאֲמַלֵּט.

רבונו של עולם, הריני מוחל לכל מי שהכעיס והקניט
 אותי, או שחטא כנגדי, בין בגופי בין בממוני, בין בכבודי,
 בין בכל אשר לי, בין באונס, בין ברצון, בין בשוגג, בין
 במזיד, בין בדבור, בין במעשה, בין בגלגול זה, בין בגלגול
 אחר, לכל בן אדם, ולא יעגש שום אדם בסבתי. יהי רצון
 מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי, שלא אחטא עוד ולא אחזור
 בהם, ולא אשוב עוד להכעיסך, ולא אעשה הרע בעיניך,
 ומה שחטאתי לפניך, מחוק ברחמיך הרבים, אבל לא על
 ידי יסורים וחסדים רעים. יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי
 לפניך, יי צורי וגואלי.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם,
 המפיל חבלי שנה על עיני, ותנומה
 על עפעפי. ומאיר לאישון בת עין. ויהי
 רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי
 שתשכיבני לשלום, ותעמידני לחיים
 טובים ולשלום. ותן חלקי בתורתך,
 ותרגילני לדבר מצוה, ואל תרגילני

שירה חדשה

חבלי שנה—השנה נמשלה לחבלים, כי האדם בשנתו שוכב בלי נוע פאסור

לְדַבֵּר עִבְרָה וְאֵל תְּבִיאֲנִי לִידֵי חַטָּא
 וְלֹא לִידֵי נִסְיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזְיוֹן, וַיִּשְׁלֹט
 בִּי יֵצֶר טוֹב, וְאֵל יִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר
 הָרָע, וַתְּצִילֵנִי מִשָּׁטָן וּמִפְּנֵעַ רָע,
 וּמִחֲלָיִם רָעִים. וְאֵל יִבְהַלֵּנִי רַעֲיוֹנֵי
 וְחֲלוּמוֹת רָעִים וְהִרְחֹזִים רָעִים, וְתִהְיֶה
 מִטְּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְהָאֵל עֵינֵי פֶן
 אִישָׁן הַמָּוֶת. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֵּאִיר
 לְעֵזְרָם כָּלֹו בְּכָבוֹדוֹ

יחיד אומר אל מלך נאמן.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד.

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!
 וְאַהֲבַת אֵת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְכָּךְ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל מַאֲדֶךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי

שִׁירָה הַדָּשָׁה

בְּחֻלָּים. הִרְחֹזִים—מִחֲשָׁבוֹת. מִטְּתִי שְׁלֵמָה—תַּמָּה כְּלִי הִרְחֹזֵר חַטָּא. אִישָׁן הַמָּוֶת—
 אִישָׁן שְׁנַת הַמָּוֶת מְבַלִּי קוֹם

מִצֹּדֶה הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ. וְשִׁנְנֶתָם לְבִנְיָהּ וּדְבַרְתָּ בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ.
וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטָמְפַת בֵּין עֵינֶיךָ.
וּלְתַבְתָּם עַל מְזוּזַת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ

תהלים צ. צא.

וַיְהִי נָעַם אֲדֹנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ.

יֹשֵׁב בְּסֶתֶר עֲלִיּוֹן, בָּצַל שְׁדֵי יְתָדוֹן. אָמַר לִי מַחְסִי
וּמִצֹּדֹתַי, אֲדַחֵי אֶבְטַח בּוֹ. כִּי הוּא יַצִּילֵךְ מִפֶּחַ יָקוּשׁ,
מִדְּבַר חַוּוֹת. בְּאֶבְרָתוֹ יִסֹּךְ לָךְ וְתַחַת בְּנָפְיוֹ תִּחְסֶה, צָנָה
וְסִחְרָה אָמָתוֹ. רֹא תִירָא מִפֶּחַד לַיִלָה, מִחֶץ יַעוֹף יוֹמָם.
מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְיֶה, מִקְטָב יִשׁוּד צִהְרִים. יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֵלֶּה,
וְרִבְבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ רֹא יִנָּשׁ. רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטַח, וּשְׁלָמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה. כִּי אִתָּה יְיָ מַחְסִי, עֲלִיּוֹן שְׁמֹת מַעֲנֶךָ. לֹא
תִאֲנָה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנִנְעֶה רֹא יִקְרַב בְּאֶהְלֶךָ. כִּי מִדָּאֲבִיו יִצְוֶה
לָךְ, לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. עַד בָּפִים יִשְׁאֹנֶה, פֶּן תִּגְוֹף בְּאֶבֶן
רִגְלֶךָ. עַל שַׁחַל וְפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמָם בְּפִיר וְתַנִּין. כִּי בִי
חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ, אֲשַׁבֵּהוּ כִּי יִדַּע שְׁמִי. יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ, עֲמוּ
אֲנֹכִי בְצָרָה, אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ. אֶרְךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֶהוּ,
וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי. אוֹרֵךְ יָמִים וְעוֹ

יי! מה רבו צָרֵי^{החלים} רבים אֲמָרִים לְנַפְשִׁי:
 רבים קָמִים עָלַי!
 וְאַתָּה יי מִנֵּן בְּעַדִּי.
 קוֹלִי אֶל יי אֶקְרָא.
 אֲנִי שֹׁכֵבְתִי — וְאִישָׁנָה.
 דָּא אִירָא מִרְבָּבוֹת עִם.
 אֲשֶׁר סָבִיב לְשָׁתוֹ עָרִי.
 אֵין יְשׁוּעָתָה לֹא בְּאֱלֹהִים, סֵלָה.
 כְּבוֹדִי וּמְרִים רֹאשִׁי.
 וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּר קֶדְשׁוֹ, סֵלָה.
 הִקְיָצוּתִי, כִּי יי יִסְמְכֵנִי.
 אֲשֶׁר סָבִיב לְשָׁתוֹ עָרִי.

קוֹמָה יי! הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי!

כִּי הִבִּית אֶת כָּל אֹיְבֵי לִחִי, שְׁנֵי רִשְׁעִים שִׁבַּרְתָּ.
 לַיִּי הַיְשׁוּעָה, עַל עַמֶּךָ בִּרְכָתְךָ, סֵלָה.

הַשְׁכִּיבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵנוּ לְחַיִּים
 טוֹבִים וְלִשְׁלֹאִם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ, וְתַקְּנֵנוּ
 בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שִׁמְךָ. וְהִנֵּן
 בְּעַדֵּנוּ, וְהִסֵּר מֵעַלֵּינוּ אוֹיֵב, דָּבָר, וְחָרֵב, וְרָעָב, וְיָגוֹן;
 וְהִסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֹל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ.
 כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מִלֶּךְ חֲנוּן וְרַחוּם
 אַתָּה. וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וְלִשְׁלֹאִם, מֵעַתָּה
 וְעַד עוֹלָם.

בָּרוּךְ יי בְּיוֹם; בָּרוּךְ יי בְּלֵילָה; בָּרוּךְ יי בְּשֹׁכְבֵנוּ;
 בָּרוּךְ יי בְּקוֹמָנוּ. כִּי בִידְךָ נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדְךָ

שִׁירָה סֵד שָׁה

מָה רַבּוּ צָרֵי-אֶפְסִילוֹ בְּנֵי בְּאוֹיְבֵי נַפְשִׁי. וּמִשְׁמֹר לְדוֹד הוּא בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אֶבְשָׁלוֹם.
 לְנַפְשִׁי-עָלִי. יְשׁוּעָתָה-קָמוּ וְשִׁנְעָה. כְּבוֹדִי-נֹתֵן לִי כְבוֹד. וּמְרִים רֹאשִׁי-בְּלוֹמֶר.
 נֹתֵן לִי נֶאֱחָז וְנֶאֱחָז. קוֹלִי וְגו'-בְּקוֹלִי אֶקְרָא אֵל ה' וּבְכָר עָנִי. אֲנִי שֹׁכֵבְתִי-בְּלִי פֶסֶח,
 עַל בֶּן שְׁנֵתִי מִיד וְגַם הִקְיָצוּתִי בְּשָׁלוֹם. לְשָׁתוֹ עָלִי-שִׁמּוֹ אֶת עֲצָמַי עָלַי, בְּלוֹמֶר כְּבִכְנִי.
 כִּי הִבִּית-תְּסִיד סִכַּת לִחִי, בְּלוֹמֶר סִכַּת חֲרָפָה, אֶת אוֹיְבֵי עַל בֶּן הוֹשִׁיעֵנִי גַם עַתָּה:
 לֹא הַיְשׁוּעָה-אַתָּה בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת הַשְּׁפִיעָה גַּא בִּרְכָתְךָ עַל עַמֶּךָ.

נֶפֶשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ . בְּיָדְךָ אִפְקִיד רוּחִי , בְּיָדְךָ
אוֹתִי , יְיָ אֱלֹהֵי אֲמֶת . אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׁמִים ! יַחַד שִׁמְךָ , וְקִיָּם
מַלְכוּתְךָ תָּמִיד , וּמְלוּךְ עָלֵינוּ דְּעוֹדָם וָעַד .

יִרְאוּ עֵינֵינוּ , וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ , וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ , בִּישׁוּעָתְךָ
בְּאֲמֶת , בְּאִמּוֹר דְּצִיּוֹן : מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ . יְיָ מֶלֶךְ , יְיָ מֶלֶךְ ,
יְיָ מֶלֶךְ דְּעוֹלָם וָעַד . כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִוא , וְלְעוֹלָמִי
עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד , כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אֶתְּךָ .

בראשית מו.

הַמֶּלֶךְ הַגָּאֵל אֶתִּי מִכַּדָּרַע , יְבָרֶךְ
אֶת הַנְּעָרִים , וְיִקְרָא בָהֶם שְׁמִי , וְשֵׁם
אֲבֹתִי : אַבְרָהָם , וְיִצְחָק , וְיִדְּנוּ לָרֹב
בְּקֶרֶב הָאָרֶץ .

שמות מו.

וַיֹּאמֶר : אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ ,
וְהִיָּשֶׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה , וְהִאֲזִנָּה לְמִצְוֹתָיו , וְשִׁמְרָתָ
כָּד חֻקָּיו — כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שִׁמְתִּי בַּמִּצְרִים , לֹא
אֲשִׁים עָלֶיךָ , כִּי אֲנִי יְיָ רַפָּאָה .

*

זכריה ב.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל הַשָּׁמַיִם : יִגַּעַר יְיָ בְּדֹד הַשָּׁמַיִם , וְיִגַּעַר
יְיָ בְּךָ , הַבָּחַר בִּירוּשָׁלַיִם ; הֲלוֹא זֶה אֲנִי מַעַל מֵאִשׁ .

*

ישע"ש ב.

הִנֵּה מִשְׁתּוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה ! שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב
לָהּ , מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל . בָּלֶם אַחֲזִי חָרִב מִלְּמַדֵּי מַלְחָמָה ,
אִישׁ חָרִבּוֹ עַל יָרֵכוֹ , מִפְּחָד בַּעֲלִילוֹת .

במדר ו.

ג"פ

יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ.

יָאֵר יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ.

יֵשָׁא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ שָׁלוֹם.

*

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל.

תהלים קכא.

ג"פ

*

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יי.

בראשית מט.

ג"פ

קִוִּיתִי יי לִישׁוּעָתְךָ.

יי, לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי.

*

בְּשֵׁם יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: מִיָּמִינִי מִיְּכָאֵל.

וּמִשְׁמָאלַי גְּבֻרֵי אֵל, וּמִלְּפָנַי אֲוִרֵי אֵל, וּמֵאַחֲרַי רַבָּאֵל.

וְעַל רֹאשִׁי שְׂכִינַת אֵל.

שם ד.

ג"פ רָמְזוּ וְאֵל תַּחֲסֹאנוּ אֲמָרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל מִשְׁבְּכֶכֶם וְדַמּוּ סֵלָה.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת.

תהלים קכח.

הִחַלְךָ בְּדַרְכָּיו.

אֲשֶׁרִי כָּל יָרָא יי.

אֲשֶׁרִיךָ וְטוֹב לְךָ.

וְנִיעַ בְּפִיךָ כִּי תֹאכַל.

בִּירְכָתִי בֵּיתְךָ.

אֲשֶׁרִיךָ כְּנֶפֶן פִּדְיָה.

סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ.

בְּנֶנְךָ בְּעִתְלֵי יוֹתִים.

יְבָרְכֶךָ יי מִצִּיּוֹן.

הִנֵּה, כִּי כֵן יְבָרְכֶךָ גְּבֻרֵי אֵל יי.

וְרֹאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם.

כָּל יָמֵי תַיִיד.

שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

וְרֹאֵה בָנִים לְבָנְךָ.

תוֹרַה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה, מוֹרָשָׁה קֹהֶלֶת יַעֲקֹב.

דברים לג.

א.

שיר השירים אשר לשלמה.

א.

ב. ישקני מנשיקות פיהו: כִּי־טוֹבִים דִּדֶּיךָ מִיָּוֶן.

ג. לְרִיחַ שְׁמֹנֶת טוֹבִים, שְׁמֵן תוֹרֵךְ—שְׁמֶךְ;

על־כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד.

מִשְׁכָּנִי אֶחָרִיד נְרוּצָה,

ד.

—הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו— נְגִידָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ.

נִזְכִּירָה דִּדֶּיךָ מִיָּוֶן: מִיָּשָׁרִים אֶהְבֹּד.

ה. שְׁחֹרָה אֲנִי— וְנָאֵה, בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם.

בְּאַהֲלֵי כְּדָר— כִּירְעוֹת שְׁלֹמָה.

ו. אֶל־תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחָדָת, שִׁשְׁזַפְתָּנִי הַשֶּׁמֶשׁ;

בְּנִי אִמִּי נָחַר־בִּי, שְׁמֵנִי נִטְרָה אֶת־הַכֶּרְמִים

בְּרַמִּי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שיר השירים—מכתר השירים. רבותינו אמרו: שיר השירים—קדש קדשים. כל סקל על אהבת ה' וישראל עמו. ולפי פשוטו הוא שיר אהבים ודברי ודירות בין רועה בשושנים" ובין שולמית אהובתו, אשר לקחה המלך שלמה אל הרמונו. ישקני—שולמית העצורה בהרמון המלך שופכת עז אהבתה לרועה באוגי גשרותיה: מי יתן וישקני דודי (אהובי הרועה) נשיקה אחת מנשיקותיו; ובהניקה תשנה את הודך לגנדה וימדרת אליו: הלא דודיך (אהבתך) טובים ומשמים את הלב יותר מיון. לרית וגו'—שמך הפשוט שאתה סך בהם טובים לרית יותר משמן הטוב של המלך. שמן תורב—שמן ריחני נתן הים למרחוק. משכני וגו'—מהרמון המלך נחדריו שהביאני המלך, ואני ונערותי נרין אחריד להשמששע ולשמוח בך, כי גם הן לא תעמודנה בפני נפך, ותמיד נזכיר דודיך חמרים יותר מיון. מישרים אהבונך—באמת ובלב תמים אהבות בכל אותך, כי ראוי אמת לך. שחורה אני וגו'—אל תתמהנה, בנות ירושלים, שהשקה נפש דודי בי, שאני שחורה באהלי עם קדר בעצם נאיה (נפה) אני כיריעות שלמה הנקרות. שחחררת—שחורה מאד. שזפתני—הבתה אותי בקרני אנה. נחרו—התקושטו בי, אחי התמרמרו עלי שמתמי במלך וניסיוני נטרה (שומרת) את הכרמים, ונחמד זה לא נלתי לשמור

— הנִידָה לִי שְׁאֶהְבָּה נַפְשִׁי!

אֵיכָה תִרְעָה, אֵיכָה תִרְבִּיץ בַּצְהָרִים?
שְׁלָמָה אֶהְיָה בְּעַמִּיָּה, עַל עֲדָרֵי חֲבֵרֶיךָ?
הִנֵּה פְנֵשִׁים! הִנֵּה תִדְעִי לָךְ,
אֵם — אִם רָא תִדְעִי לָךְ, צֹאֵי לָךְ בְּעַקְלֵי הַצֹּאן.

וְדַעִי אֶת גְּדִיתֶיךָ, עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרָעִים.
לְסִסְתִּי בִרְכָבִי פָרְעָה, דְּמִיתֶיךָ רַעֲיָתִי!
נֶאֱוֹו לַחֲנוּךְ בַּתּוֹרִים, צֹאֲרֶךְ בַּחֲרוּזִים.
יֵא. תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ, עִם נִקְדּוֹת הַכֶּסֶת.
יב. עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבּוֹ, נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ.
יג. צָרוּר הַמֶּד הַדּוּרִי לִי, בֵּין שְׂדֵי יָלִין.
יד. אֲשַׁבֵּל הַכֶּפֶר הַדּוּרִי לִי, בְּבִרְמֵי עֵין גְּדִי.
מו. הִנֵּךְ יָפָה, רַעֲיָתִי, הִנֵּךְ יָפָה!
עֵינֶיךָ — יוֹנִים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֶת כְּרָמִי, כְּלוֹמֵר, נָפְטִי וְתַשְׁוֹפְנִי הַשֶּׁמֶשׁ. הַנִּידָה לִי וְגו'—הַדּוּר הַרְעָה סִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי הַצֹּר
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְשׁוֹלְמִית מְצִיגָה בְּעַד הַרְמוּנָה, וּפְרָגֶשׁ בּוֹ וְתֹאמַר: אֲחֻבִּי, הַנִּידָה לִי אֵיכָה
(אִיסָה) תִרְעָה וְתִרְבִּיץ בַּצְהָרִים אֶת צֹאֲרֶךְ, אֹלֵי יִצְלַח בְּיָדִי לְהַמְלִט מִבָּאֵן וּמִחֲרָמֵי אֱלֹהִים.
שְׁלָמָה אֶהְיָה בְּעַמִּיָּה—כִּי לָמָּה אֶהְיָה כְּאֵלֶּה בַּתְּעוֹתִי לְבִקְשָׁךְ בְּשֹׁדָה עַל זֶר עֲדָרֵי חֲבֵרֶיךָ
הַרְעִים וְלֹא אֶמְצָאָךְ. עַל זֶה מְשִׁיב הַדּוּר: „אִם לֹא תִדְעִי” אֶת הַדּוּר לְכִי לָךְ בְּעַקְבוֹת
צֹאֵי וְכֹאת אֵלֵי, וְנִתְּמִי לָךְ לְרַעוּת רַק גְּדִיּוֹת אֶחָדוֹת וְלֹא עֲדָר שְׁלֵם כִּי נִקְרָת בְּעֵינֵי מֶלֶךְ.
לְסִסְתִּי—שׁוֹלְמִית נִמְלָטָה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וּנְתִיעַ אֶל הַדּוּרָה בְּשֹׁדָה, שֶׁקָּדַם פָּנֶיהָ בַּתְּהִלָּה:
לְסִסְתִּי הָאִסְרָה בִּרְכָב פָּרְעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם (שְׁמִשֶּׁם מֹצֵא בְּסִיסִים) הַמִּקְשָׁשָׁה בְּמִצְלוֹת פֶּזֶז, כֹּן
הַמִּשְׁלִימִי רַעֲיָתִי (אֲחֻבִּיתִי). לְסִסְתִּי כִּמוֹ לְסִסְתִּי וְחִייד נִסְתַּף. תּוֹרִים—טוֹרֵי מִטְבְּעוֹת,
וְהִיא מִין פִּכְשִׁיט. חֲרוּזִים—מִחֲרוּזוֹת מְרָגְלִיּוֹת. עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ וְגו'—תְּשׁוּבָת בְּרַעֲיָה הִיא:
בְּעוֹד שֶׁהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּסַעֲדָה אֶל שְׁלֹחֵנוֹ הַמּוֹקְשֶׁר כָּל מִינֵי בְּשָׂמִים—נָתַן נִרְדִּי (מִין בְּשָׂם)
דִּיחַ חֹזֶק מְבָלֵם אֶל אִפִּי, כְּלוֹמֵר, כָּל תַּעֲנוּגוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ לֹא נַעֲמֵו לִי בְּהִזְכְּרִי כֶךְ, וְהִיא
מִכְנָה אוֹתוֹ בְּשֵׁם גֶּרֶךְ, מוֹר וְכֶפֶר, וְחִידָה מִינֵי פִרְחִים רִיחָנִים. עֵין גְּדִי—שֵׁם מְקוֹם. עֵינֶיךָ—יוֹנִים—

—הִנֵּה יָפָה דוֹדִי, אַף נָעִים!

מ.

אַף עֲרַשְׁנוּ רַעְנָה.

י. קְרוֹת בְּתִינוּ אֲרוֹמִים, רְהִימֵנו בְּרוֹתִים.

ב.

א. אֲנִי—חֲבַצְלֵת הַשָּׁרוֹן, שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים.

ב. —בְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוּחִים, בֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַכְּנֹת.

ג. —בְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר, בֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים.

ד. בָּצַלֹּ חֲמֹדִי וַיִּשְׁכְּתִי, וּפְרִיו מִתּוֹק לְחֵבִי.

ה. הִבִּיאֲנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן, וְדָגְלוּ—עָלַי אֲהַבָּה.

ו. סִמְכֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת, רַפְּדוּנִי בַתְּפֻחִים.

כִּי חוֹלַת אֲהַבָּה אֲנִי.

ז. שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרַאשִׁי, וַיְמִינוּ תַּחֲבִלְכֵּנִי!...

ח. הַשְׁכַּעְתִּי אֶתְכֶם, בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם, בְּצַבָּאוֹת אוֹ בְּאִלּוֹת הַשָּׂדֶה.

אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרְרוּ, אֵת הָאֲהַבָּה, עַד שֶׁתִּתְחַפֵּץ!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יפות כוזב יונים. רַעְנָה — רֶשֶׁת וּרְנָה, עֶרֶשׂ רַעְנָה (הי). מַצַּע דֶּשָׁא. קְרוֹת

בְּתִינוּ אֲרוֹמִים—כְּלוֹמֵר, אֲרוֹזֵי הַיַּעַר הֵם מְחַסֵּה לָנוּ מִחֶרֶב וּמִזֶּמַּר בְּקוֹרוֹת בָּתִּים, וְהַכְּנֹתִים

(מִן עֵץ) הֵם רְהִימֵנו, мебель, וְאֲנִי מְתַעַנֶּת וּפּוֹרַחַת בְּחֲבַצְלֵת, וְהָיָה מִן פֶּרֶחַ лавина. עַל זֶה

מְשִׁיב הַדּוֹד: אֲבֹן לְשׁוֹשַׁנָּה נִמְשַׁלֶּת בִּי יָפִית מְכַל הַכְּנֹת בְּשׁוֹשַׁנָּה מִן הַחוּחִים (מִיָּגוּ קוֹצִים רָעִים).

ב. חֲמֹדִי וַיִּשְׁכְּתִי—יִשְׁכְּתִי בַחֲמֹדִה. וְדָגְלוּ—דָּגְלוּ שֶׁל בֵּית הַיָּיִן (בֵּית זֵין מִסְמָן בְּדָגְלֵי

הַמִּשְׁמַשׁ לוֹ כְּשֶׁלֹט) מִסְמָן בְּמִלִּים הַלָּלוּ: "עָלַי אֲהַבָּה" (עָלַי כְּמוֹ אֵלִי), כְּלוֹמֵר, דוֹדִי שִׁכְּרֵנִי

בְּאֲהַבָּתוֹ יוֹתֵר מִכִּי עַד לְחֵלִי, וְהָיָה מִתְחַנֶּנֶת: אֲנִי, "סִמְכֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת", סַעְדוּנִי בְּדָבָלֵת

צְמוּקִים אוֹ תֹאנִים. רַפְּדוּנִי בַתְּפֻחִים—הַצִּיעוּ וְשִׁחֲחוּ מִסְכִּיב לִי תְּפֻחִים לְהַשִּׁיב נִפְשִׁי

בְּרִיחִם. וּמִדּוֹ הַרְגִּישָׁה שְׁדוּדָה וּסְעָדָה, וּמִקְרָא: הָאֵח, שְׁמַאלוֹ תַּחַת וּגו'. הַשְׁכַּעְתִּי

וּגו'—בְּעוֹד שֶׁהָיָה חֲבֻקָה בְּרוּעוֹת דּוּדָה—וְהָיָה רוּחָהּ כִּי נַעֲרֹמֶתֶת הִנִּיעוּ לְחִשְׁבָּה אֶל אֲרֻמוֹן

הַמֶּלֶךְ, וּמִקְרָא הַדּוֹד: הַשְׁכַּעְתִּיכֶן שְׁלֵא תַעֲרִירוּ אֶת אֲהַבַּת שׁוֹלֵמִית אֶל הַמֶּלֶךְ עַד שֶׁתִּתְחַפֵּץ

וְתַתְּעוֹרֵב מִשְׁעָמָה לְאֲהַבָּה אוֹתוֹ. צִבְאוֹת—צָבָאִים. אִלְלוּ—лашь, הִרְשָׁקוּהָ.

ת. קול דודי... הנה זה בא!
 מְדַלֵּג עַל הַהָרִים, מְקַפֵּץ עַל הַגְּבֻעוֹת.
 מ. דוֹמָה דוֹדִי לְצִבִּי, אוֹ לְעֹפֶר הָאֵילִים.
 הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחֵר בְּחִלְנוֹ!
 מְשַׁנֵּי מִן הַחֲלוֹנוֹת, מֵצִיץ מִן הַחֲרָבִים!
 י. עֲנֵה דוֹדִי וְאָמַר לִי:
 קוֹמִי לִךְ רַעֲיָתִי— יִפְתִּי—וְלִבִּי לָךְ.
 יא. כִּי הִנֵּה הִפְתִּיו עָבַר, הַנָּשִׁים חָלַף חָלַף לוֹ.
 יב. הַנָּצִנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצְךָ, הַנָּצִנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצְךָ.

עת הַזְמִיר הַגִּיעַ, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.
 י. הַתְּאֵנָה חֲנֻטָּה פָּנִיהָ, וְהַפְּנִים—סְמִדָּר נָתַנוּ יָרֵחַ.
 קוֹמִי לִךְ, רַעֲיָתִי, יִפְתִּי—וְלִבִּי לָךְ!
 יד. יוֹנְתִי בְּחֻגֵּי הַסֶּלַע, בְּסִתְר הַמְּדִרְגָּה;
 הִרְאִינִי אֶת מְרֹאֲיָךְ, הַשְׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ!
 כ. כִּי קוֹלְךָ עָרַב, וּמְרֹאֲיָךְ נֶאֱוָה.
 מו. אֶחָזוּ לָנוּ שְׁעָלִים! אֶחָזוּ לָנוּ שְׁעָלִים!
 שְׁעָלִים קָמְנִים, מַחְבְּלִים בְּרָמִים;
 וּבְרָמֵינוּ סְמִדָּר.

שִׁירָה הָרְשָׁה

קול דודי—שולמית הכלואה בחרמון המלך מרגשת פתאם בבוא דודה לעת ערב לפתותה ללכת
 וסדרו. והנה היא שומעת קול צעיריו בדלנו כצבי, עוד רגע והנה היא רואה אותו מציץ (מפני)
 בעד החרכים (оконники, פענקטער ראמען) של החרמון. עֹפֶר—בן אֵילָה, צִבִּי צֵעִיר.
 הִפְתִּיו—החֲרָה. נָצִנִּים—צִיִּצִּים, פְּרָחִים. עַת הַזְמִיר—זמן זמרת בעלי הַגִּנָּה. תוֹר—סִין
 יוֹנָה. חֲנֻטָּה פָּנִיהָ—הַבְּשִׁילָה פָּנֶיהָ; תִּאֲנִים לֹא כְּשׁוֹלוֹת נִקְרָאוֹת „פָּנִים“. סְמִדָּר—פְּרִי הַגֶּשֶׁן
 לְאַחַר הַפְּרִיָּה. יוֹנְתִי בְּחֻגֵּי הַסֶּלַע—בְּעֻנְתִּי כְּלוּאָה בְּחֶרְמוֹן כִּיּוֹנָה בְּחֻגֵּי הַסֶּלַע, (שול)
 מְדִרְגָּה—מַעְלָה שֶׁבְּסֶלְעִים (Горный уступъ). עָרַב—נָעִים. אֶחָזוּ וְגו'—הִרְעִינִי נִעְתָּרָה
 לְסִמְנֵי הַדּוֹד וְהַשְׁמִיעָה אֶת קוֹלָהּ בְּקֶשֶׁעַ אֶחָד מִשִּׁיר בּוֹרְמִים; לֵאמֹר: תִּפְשׁוּ אֶת הַשְּׁעָלִים

טו. דודי לי ואני לו, הרעה בשושנים.
 יו. עד שיפוח היום, ונסו הצללים —
 סב! דמה לך, דודי, לצבי, או לעפר האילים
 על הרי בחר!

ג.

א. על משכבי בפילות, בקשתי את שאהבה נפשי:
 בקשתי — ולא מצאתיו.
 ב. אקומה נא ואסובבה בעיר, בשוקים וברחובות —
 אבקשה את שאהבה נפשי;
 בקשתי — ולא מצאתיו.
 ג. מצאוני השמרים, הסבים בעיר:
 את שאהבה נפשי ראיתם?
 ד. כמעט שעברתי מהם — עד שמצאתי את שאהבה נפשי.
 אחזיתו ולא ארפנו
 עד שביאתו אל בית אמי ואל חדר חזרתי...
 ה. השבעתי אתכם, בנות ירושלים, בצבאות או באילות השדה
 אם תעירו ואם תעוררו, את האהבה עד שתתפז.

שיר השירים

המחברים (המשחיתים) את כרמינו שבער פרחו ונראה סמדר. והיא מסיפח ברנש: "אני לדודי" — כלי שלך; אולם, "עד שופסום היום" — שרם שנישב רוח היום ושרם שנינוסו צללי הערב. "סב" — לך מזה, פן ירגישו שומרי. דמה — הנה דומה. הרי בחר — הרים פקאים סחלות וחריצים.

ג. על משכבי בפילות — הרעה לא תנוח גם בפילות ובחזון לילה תהנה בו. והנה היא יורדת מעל משכבה וסתננת בהשאי לצאת סתוד סתמון וסבקשת "את שאהבה נפשי". כמעט שעברתי — עוד לא הספקתי לעבור מהם — והנה מצאתי. חזרתי — אחי וזלתי. השבעתי — כמו למעלה.

- ו. מי זאת עלה מן המדבר, בתימרות עשן?
מקמרת מר ולבונה, מפל אבקת רובל.
ו. הנה מפתו של שלמה!
ששים גברים סביב לה, מגברי ישראל.
ת. כלם אחיו חרב, מלמדי מלחמה,
איש חרבו על ירכו, מפחד בלילות.
מ. אפריון עשה לו המלך שלמה, מעצי הלבנון.
י. עמודיו עשה כסף, רפידתו זהב
מרכבו - ארנמן;
תוכו, רצוף - אהבה, מבנות ירושלים.
יא. צאינה וראינה, בנות ציון! במלך שלמה,
בעמרה שעמרה לו אמו
ביום חתנותו, וביום שמחת לבו.

ד.

- א. הנה יפה, רעיתי, הנה יפה!
עיניך - יונים מבשר לצמחך.

שיר השירים

מי זאת-המלך שלמה לבוש פאר כחתן ונשוא ביד גבוריו באפריון (טבת חמשים) יקר, יצא לחכמים את שולמית לחפה. פגע בשולמית כשהיא סובלת מן המדבר ביד גבורותיה, וינקה: מי זאת וגו'. בתימרות עשן-עמודי עשן מתרוממים ועולים. מקמרת-מבטת גרים מר ולבונה (מיני סמים). אבקת רובל-סמים בתישום לאבק שביקוט הרובל (סוחר). הנה מפתו של שלמה! — זו היא קריאת שולמית בת השדה, שהשתוקקה למראה כל כבוד המלך ותפארתו וחיל גבוריו שעל ידו, ואפריון נשאת חסמים שבראשו. רפידה-מצע השטוח בו. מרכב-מקום הרביבה והמושב. תוכו רצוף אהבה-אהבה עצמה רבודה בתוך האפריון, ומליצה היא על עצמת תשובת בנות ירושלים לאפריון שבה.

ד. הנה יפה-באן מתחיל חתמו (המלך) משבח את חרעיה בכל מיני תשבוהות בקרי לקחשב עליה בהלקת לשונו. מבשר לצמחך-מבשר לצמחך (שלישי) ונשקפות עיניך

שְׁעָרָךְ בְּעֶדְרַת הָעֵצִים,   שֶׁנֶּלְשׁוּ מִדֶּר גִּלְעָד,
 ב. שְׁנִיךָ בְּעֶדְרַת הַקְּצוּבוֹת,   שְׁעָלוּ מִן הַרְחָצָה,
 שְׂבָרָם מִתְאִימוֹת,   וְשִׁבְלָה אֵין בָּהֶם.
 ג. כְּחוֹט הַשְּׁנִי שִׁפְתוֹתֶיךָ,   וּמִדְּבָרְךָ נְאוּה.
 כְּפֶלַח הַרְמוֹן רִבְתֶּךָ,   מִבְּעַד לְצִמְתֶּךָ.
 ד. כְּמִגְדֵּל דָּוִיד צִוְאָרְךָ,   בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת.
 אֵלֶּה הַמִּגֵּן תִּרְוִי עֲרִי,   כֹּל שְׁלֹמֵי הַגְּבוּרִים.
 ה. שְׁנֵי שְׂדֵיךָ

כְּשְׁנֵי עֶפְרַיִם תְּאוֹמֵי צִבְיָה,   הָרָעִים בְּשׁוֹשְׁנִים.
 ו. – עַד שִׁיפּוֹת הַיּוֹם,   וְנָסוּ הַצִּרְלִים,
 אֵלֶיךָ דִּי אֵל הַר הַמּוֹר   וְאֵל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה.
 ו. – כְּבָרְךָ יָפָה, רַעֲיִתִי!   וּמִזֶּם אֵין בְּךָ.
 ת. אֵתִי מִלְּבָנוֹן, בָּרָה,   אֵתִי מִלְּבָנוֹן תְּבוֹאִי;
 תִּשׁוּרִי מִרֹאשׁ אֲמָנָה,   מִרֹאשׁ שְׁנִיר וְהַרְמוֹן,
 מִמְּעֻנוֹת אֲרִיּוֹת,   מִהַרְרֵי נִמְרִים.

שִׁירָה הַדְּשָׁה

הַיְסוֹת כְּזוֹג יוֹנִים. שֶׁנֶּלְשׁוּ-שִׁמְתִּילָלוֹת וַיִּזְרְדוֹת בְּמִרְצָה, כֵּן שְׁעָרְךָ יוֹרֵר תִּלְמִלִּים.
 הַקְּצוּבוֹת-שֶׁלְכָל עֶדְרַת הַצֵּאֵן מִדֶּה וּמִקָּב אֶחָד, כֵּן שְׁנִיךָ שְׁוֹת זו לזו. מִתְאִימוֹת-וּלְרוֹת
 תְּאוֹמִים. כֵּן הַשְּׁנִים הַעֲלִיזוֹת וְהַתְּחַתּוֹנוֹת שְׁוֹת. וְשִׁבְלָה אֵין בָּהֶם-כְּלוֹמֵר, אֵין שׁן אֶחָד
 חִסְרָה. כְּפֶלַח-כְּנֶזֶר. רִקָּה-צֹדֵעַ, високъ, שְׁלִיפָע. כְּמִגְדֵּל דָּוִיד-שֶׁהוּא זְקוּף וְנִשָּׂא
 תִּלְפִּיּוֹת-מִגְדֵּל לְלִמּוּד מִלְחָמָה военно-учебное заведение, מִלִּישְׁעֵר שׁוֹלֵעַ. אֵלֶּה הַמִּגֵּן-
 שְׂבָרָם כֵּן תִּלְוִים אֵלֶּה מְנִיִּם. וּמִשָּׁל הוּא עַל חֲרוּזֵי הַסִּנְיִים שְׂבָצוֹאָרָה. עַד שִׁיפּוֹת-דִּבְרָה
 תִּרְעִיָה הֵם, שֶׁנִּלְאָתָה לְשׁוֹמֵעַ תִּהְלֶתָה מִפִּי הַמֶּלֶךְ וְתִדְחָהוּ וּתֹאמַר: הֵיחֲתִי וְאֵלֶיךָ לִי לִשְׁאֵן
 רוֹם בְּהַר הַמּוֹר כִּי יִנְסָה נִפְשִׁי וּמִחֵר בְּבִקְרָה אֲשׁוּבָה אֵלֶיךָ. הַתְּחִיל הַחֲתָן שׁוֹב מִפֶּתַח אֹתָהּ
 נִיאָמַר: לֹא אֲנִיכָךְ כִּי אֵתִי תְבוֹאִי אֶל הַיָּבֵל מְשׁוֹשִׁי, מִמְּעֻנוֹת פְּרִיצֵי חַיּוֹת שְׂבָחָתָה לְמוֹשֶׁה
 לֵךְ שָׁם עַל נֵד הַרְעָה... אֲמָנָה, שְׁנִיר וְהַרְמוֹן-שְׁמוֹת הָרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. תִּשׁוּרִי-

- א. לבִּבְתָּנִי אַחֲתִי — בָּלָה, לִבְבְּתָנִי בְּאַחַת מֵעֵינֶיךָ.
בְּאַחֵר עֲנֹק מִצְוֹרֶנִּיךָ.
- י. מִתְּפֹד דָּדֶיךָ, אַחֲתִי — בָּדָה! מִה מְבֹד דָּדֶיךָ מִיָּן,
וְרִיחַ שְׁמֶנֶיךָ מְכַל בְּשָׁמִים.
- יא. נִפְתָּהּ מִפְּנֵה שְׁפֹתֶיךָ בָּדָה, דְּבֹשׁ וְחֶלֶב תַּחַת לְשׁוֹנֶךָ
וְרִיחַ שְׁלֹמֶיךָ בְּרִיחַ לְבָנוֹן.
- יב. זֶן נָעוּל, אַחֲתִי — בָּדָה! זֶר נָעוּל מֵעֵין חֲתוּם.
- יג. שְׁלֹחֶיךָ פְּרָדִים רְמוּנִים, עִם פָּרִי מְגָדִים
בְּפָרִים עִם נִרְדִּים.
- יד. נִרְדִּי וְכֹרֶכֶם קָנָה וְקִנְמוֹן, עִם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה.
מִר וְאַהֲלוֹת, עִם כָּל רְאֲשֵׁי בְשָׁמִים.
- טו. מֵעֵין זָנִים, בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְנֹזְלִים מִן לְבָנוֹן...
- טז. עוֹרִי צָפוֹן! וְבוֹאֵי תִימָן!
הַפִּיחִי זָנִי, יִזְלוּ בְּשָׁמֶיךָ!
יֵבֵא דוֹרִי לְבָנוֹ, וְיֵאָכֵל פְּרִי מְגָדֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִיֹּשֵׁר יִשְׂרָאֵל. לִבְבְּתָנִי — מִשְׁכַּת וְקִנִּית אֶת לִבִּי לְאַהֲבָה אוֹתָךְ. בְּאַחַת מֵעֵינֶיךָ — בְּמִקְצֵת
אֶחָד מֵעֵין אַחַת. עֲנֹק מִצְוֹרֶנִּיךָ — טַבַּעַת אַחַת מִהַצְּוָרִים (מִין עֲדֵי הַצְּוָרִים). נִפְתָּהּ
הַמִּפְנֵה שְׁפֹתֶיךָ — מִשָּׁל הוּא עַל נֶעֱמֹל — מִשָּׁל הוּא עַל תַּפְתָּה וְצִנִּיעוּתָה.
זֶל — מֵעֵין נֹבֵעַ. חֲתוּם — סָגוּר. שְׁלֹחֶיךָ פְּרָדִים רְמוּנִים — עֲדָה — כָּל פָּרִים חֲסֵד שֶׁל רְמוּנִים,
וְשָׁל הוּא עַל וְפִי אֲבִירֵי נֹפֶה. (שְׁלֹחִים — עֲדָה בְּלִשׁוֹן הַמִּקְרָא). מְגָדִים — נְעִימִים. בְּפָרִים,
נִרְדִּים, בְּרֹכֶם, קָנָה וְקִנְמוֹן וְגו' — כָּל אֵלֶּה מִיָּנִי פָּרִים וּפְרָחִים. מֵעֵין זָנִים — לֹא יִחַסֵּר
בְּשָׁרְךָ נֶם מֵעֵין. עוֹרִי צָפוֹן — אַחֵר רַב הַתְּהִלּוֹת לֹא עָסַד עוֹד רִחוֹ תִרְעִיָה בְּקִרְבָּהּ, וְתִקְרָא:
הַתְּעַרְרוּ רִחוֹת וְהַפִּיחוּ בְּנִי לְהַפִּיץ רִיחַ וְיֵבֵא הַמֶּלֶךְ לְשֹׁעַם סִפְרִיו, כְּלוּפֶר, בְּרִינִי בְּרִדָּה...
שֶׁכֶּם כִּי אֵין רִחוֹי אֲתִי אֵלֶּה רִיחַ חֹק, רִיחַ הַמּוֹשֵׁל שְׁעֵלָה עָלֶי.

ה.

א. — בָּאתִי לְגִנִּי, אַחֲתִי בִלְהָ!
 אֶרִיתִי מוֹרִי, עִם בְּשָׁמִי,
 אֶכְלֶתִי יַעְרִי, עִם דְּבָשִׁי,
 שְׁתִּיתִי יַיִנִי, עִם חֶלְבִי...
 אֶכְלוּ רָעִים!

שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ יוֹדִים,

ב. אֲנִי יִשְׁנָה, — וְלִבִּי עֵר...
 קוֹל דּוֹדִי רוֹפֵק:
 פָּתַחֵ לִי,

אֲחֲתִי—רַעֲיָתִי, יוֹנְתִי—תַּמָּתִי!
 שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל, קוֹצוֹתַי — רְסִיסֵי לֵילָה.
 ג. — פִּשְׁמֹתַי אֶת בְּתוּנָתִי, אֵיכָבֶדָה אֶלְבָּשְׁנָה?
 רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלִי, אֵיכָבֶדָה אֲמַנְפִּם?
 ד. דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹרֶר, וּמַעֲי הִמּוֹ עֲלָיו.
 ה. קָמַתִי אֲנִי לִפְתָּח לְדוֹדִי;

שִׁירָה חֲדָשָׁה

ה. בָּאתִי לְגִנִּי—דַּבְּרִי הִתֵּן חֵם שֶׁשֶׁמֶחַ שִׂמְחָה גְדוֹלָה שֶׁנִּעְתְּרָה לִּי בִלְתּוֹ לִסּוֹף: בָּאתִי
 לְגִנִּי וְאֶרִיתִי (קִטְפֹּתִי) מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, בְּלוֹמַר, הִתְעַנְנֹתִי עֲנֵג רַב עַל אֲהַבְתֶּךָ. יַעְרִי עִם
 דְּבָשִׁי—חֶלֶת הַדְּבָשׁ שְׁלִי. וּמִשְׁמַחְתּוֹ וְקָרָא אֵל הַשּׁוֹ: אֶכְלוּ וּגו'. אֲנִי יִשְׁנָה—אַחֵר כָּל זֹאת
 עוֹד נִאֲמָנָה הַבְּעִיָּה בְּכִרְיָתָהּ עִם הַדָּה הַרוּעָה, וְעַלִּי מִשְׁבְּכָהּ בְּהִיבֵל הַמֶּלֶךְ תִּהְיֶה בּוֹ וְלָבָה
 לֹא יִנָּח, הוּא עֵר (לֹא יִשָּׁן). פִּתְאֵם שִׁמְעָתִי—כֵּךְ הָיָה כִּסְפֶּרֶת-דּוֹדִי דּוֹפֵק בְּדִלֶת מְנִי
 מִשְׁבְּכִי. קוֹצוֹת—פִּתְאֵי שֶׁעַר הָרֹאשׁ. רְסִיסֵי לֵילָה—נֶשֶׁף טַל לֵילָה. אֲמַנְפִּם—אֶלְבֶּלֶךְ אִתָּן
 בְּצִמְתִּי מְחִין. וּבְכָדִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ מִמֶּנִּי אִמְרָה כֵּךְ. מִן הַחֹרֶר—הוֹר הָאֶשׁ נֶגֶב אוֹ הַמִּנְעוּל. מַעֲי
 הִמּוֹ עֲלָיו—קָרָבִי הִתְעַרְרִי בְּקָרְבִי.

יְדֵי נָמְפוּ מוֹר, וְאַצְבָּעֵתִי — מוֹר עֶבֶר
עַל כַּפּוֹת הַמְנוּעוֹל.

נ. פֶּתַחְתִּי אָנִי לְדוּדִי — וְדוּדִי חִמַּק, עֶבֶר.
נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְרָהּ...

בְּקִשְׁתִּיהוּ — וְלֹא מִצְאֵתִיהוּ, קָרָאתִי — וְלֹא עָנְנִי.
מִצְאָנִי הַשְּׂמֵרִים, הַסִּבְבִּים בְּעִיר.

הַבּוֹנֵי פִצְעוּנִי;

נָשְׂאוּ אֶת רִדְדִי מֵעָלַי, שְׁמֵרֵי הַחֶמֶת.

ת. הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָּם!

אם תִּמְצְאוּ אֶת דּוּדִי, מַה תִּגִּידוּ לוֹ? —

שְׁחִילֹת אֶהְבֶּה אָנִי...

ט. — מַה דּוּדְךָ מְדוּד? הִיפָּה בְּנָשִׁים!

מַה דּוּדְךָ מְדוּד, שֶׁבָּכָה הַשְּׂבַעְתָּנוּ?

י. — דּוּדִי צַח וְאָרוֹם, דְּגוּל מַלְכָּכָה!

יב. רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז,

קִנְצוֹתָיו תִּלְתָּלִים, שְׁחָרוֹת בְּעוֹרֵב.

יג. יַעֲיִנוּ בְּיוֹנִים, עַל אֶפְיָקֵן מִיָּם,

רִחְצוֹת בְּחֶלֶב, יִשְׁבּוֹת עַל מִלֵּאת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מוֹר עֶבֶר—מִין מוֹר שְׁשֻׁמוֹ „מוֹר עוֹבֵר“. יְהִיָּה נָמְפוּ מוֹר, כִּי הִתְפַּסְמָה
תְּחִלָּה לְקַבְּלֵהוּ בְּיָדִים נוֹטָפוֹת מוֹר. חִמַּק—חִפֵּץ פָּנָיו, פָּנָה. בְּדַבְרָהּ: „פֶּתַחְתִּי
לִי“ כְּמַשְׁט שְׁיִצְאָה נִפְשִׁי מִחֻמּוֹן מִשִּׁי עָלָיו. לְדוּד—מִין בָּנָה, Накидка. מַה דּוּדְךָ
מְדוּד—מַה נִּשְׁמַתָּ דוּדְךָ מִקֵּל הַדּוּדִים? כִּד שְׂאֵלוֹ בְּנוֹת הָעִיר אֵתָּה כִּי תִתְּפֹלְאוּ עַל עֲצֻמַּת
אֶהְבָּתָה אֵלָיו עַד לְחִלּוֹת בְּגָלָלוֹ. דְּגוּל מַלְכָּכָה—מִצֵּן בַּעֲשָׂרֹת אֲלָסִים, כְּמוֹתוֹ לֹא נִמְצָא גַם
בְּדַבְּכָה. כֶּתֶם פָּז—מִינֵי שְׂמָכוֹת וְקָרוֹת מֵאֵר. תִּלְתָּלִים—תֵּלִים, תֵּלִים, מִסְלָסִלִים. אֶפְיָקֵן
מִיָּם—מוֹצְאֵי מִיָּם. רִחְצוֹת בְּחֶלֶב—הַבִּנְיָה עַל הַלֶּבֶן שֶׁבָּעִין. מִלֵּאת—מִשְׂבַּעַת, הַעֲיֵנִים

- י. לְחַיּוֹ בַּעֲרוֹנַת הַבֶּשֶׁם,
 שִׁפְתֹתָיו – שׁוֹשָׁנִים,
 יד. יָדָיו – נְלִילֵי זָהָב,
 מַעְיו – עֲשֵׂת שֵׁן
 ט. שׁוֹקֵיו – עֲמוּדֵי שֵׁשׁ,
 מְרֹאָהוּ בַּלְבָּנוֹן,
 טז. חֲבוֹ – מִמֵּתָקִים,
 וְזֶה דוּדֵי וְזֶה רֵעִי
 בָנוֹת יְרוּשָׁלַם!

ו.

- א. – אָנָּה הִלַּךְ דוּדֶךָ
 אָנָּה פָּנָה דוּדֶךָ?
 ב. – דוּדֵי יָרֵד לָנוּ,
 לָרְעוֹת בָּנִים,
 ג. אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי –
 הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים!
 ד. יָפָה אַתְּ, רֵעִיתִי, כְּתֹרְצָה,
 נֶאֱזָה בִירוּשָׁלַם,
 אֵימָה בְּנִדְנָלוֹת.

שִׁירַת תַּדְשָׁה

וְשִׁבּוֹת בְּחֹרֵיקָן בְּאֶבְנֵי סֵן בְּתוֹךְ תַּשְׁבָּעַת. עֲרוֹנָה-תֶּסֶם, שׁוֹרֵת בִּזָּן. *Гряды*
 בִּישׁ. מְנִדְלוֹת מְרַקְחִים-נְלִי עֶפֶר עֲשׂוּפִים פְּרָחִים *цветочные клумбы*, בְּלוֹסְעָה־נִּיעֲלָקֶען.
 נְלִיל-עֲמוּד עֵגֶל. תַּרְשִׁישׁ-מִין אָבֵן טוֹבָה. עֲשֵׂת-מִסְכָּה, *Отливъ*, שֵׁן-קֶרֶן הַפִּיל, מַעְיו
 לְבָנִים וּמוֹצָקִים בְּקִרְנוֹת הַפִּיל. שֵׁשׁ-שֵׁשׁ, *Мраморъ*, מַעְלָפֶת סַפִּירִים-מִצָּפָה בְּאֶבְנֵי סַפִּיר.
 ג. אֲנִי לְדוּדֵי-עֲדָנָה מְרַבֶּרֶת עִם בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם וְדוּדָה בָּא, מִיד קִרְאָה: אֲנִי לְדוּדֵי וְגו'.
 שִׁיר מְדוּר הָרוּעָה הַתַּחֲלִיל לְהִלָּלָה: יָפָה אַתְּ וְגו'. תַּרְצָה-עִיר יָפָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. אֵימָה בְּנִדְנָלוֹת-

- ה. הסבי עיניך מנגדי, שהם הרחיבני.
 שערך בעדר העזים, שגלשו מן הגלעד.
 ו. שניך בעדר הרחלים, שעלו מן הרחצה.
 שכלם מתאימות, ושכלה אין בהם.
 ז. כפלח הרמון רכתך, מבער לצמתך.
 ח. ששים המה מלכות, ושמים פילגשים,
 ועלמות אין מספר, —
 ט. אחת היא יונתי תמתי, אחת היא לאמה,
 ברה היא לילדתה.
 ראוה בנות — ויאשרוה, מלכות ופילגשים — ויהללוה.

- י. — מי זאת הנשקפה כמו שחר, יפה כלבנה,
 ברה פחמה, אימה בנדלות?
 יא. — אל גנת אגוז ירדתי, לראות באבי הנחל
 לראות הפרח הנפון, הנצו הרמנים.
 יב. לא ידעתי, נפשי שמתי, מרבות עמי נדיב!

שיר השירים

הנה סעור אימה בסמנה צבא סקדר איש על גלגל. הסבי-העבירי פכשי עיניך. הרחיבני-
 נשירי בקרבי אהבה. נששים... ושמים וגו'-גלוסר, רבות הן הנשים אשר
 לשלטה, אך לי אחת היא יונתי, יחידה את לי. ברה היא לילדתה-ברורה ומוכרת
 לאמה. ויאשרוה-וישבוה. מי זאת-לאור השחר נודע לשלך, כי בנה בו נעתו,
 וכללה התחמקה מהיכלו נמלך אחר מאהבה הרועה, וינדה אתה בלונת מרובותי.
 נראות אותה מרחוק קרא: מי זאת הנשקפה מרחוק בזהר ופעמה בשחר בקיע?
 פחמה-בשמש. אל גנת אגוז ירדתי-זו היא התנצלות שולמית. אבי הנחל-הנצחים
 נרבים שבנחל. הנצו-פרחו. לא ידעתי וגו'-אל שרי הרקב העוטים את השלך היא
 מרבות: מרבות עמי הנדיב! (כמו שנקרא אליהו, רַקֵּב, וישראל ופרשיו, מלכים ב, ב)

א.

- א. — שׁוּבִי, שׁוּבִי, הַשׁוּלְמִית! שׁוּבִי, שׁוּבִי וְנַחֲנוּהָ בְךָ.
 — מַה תַּחֲזוּ בַשׁוּלְמִית, בְּמַחֲלַת הַמַּחֲנִים?
 ב. — מַה יָּפּוּ פְעָמֶיךָ בַּנְּעָלִים, בַּת נָדִיב!
 חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ, כָּמוֹ הַלְּאִים, מַעֲשֵׂה יְדֵי אֱמֹן.
 ג. שִׁרְרֶךָ — אֵפֶן הַסֶּהַר, אֵל יַחֲסֹר הַמִּזֶּנֶן.
 בְּמִנְךָ — עֲרַמַת הַמִּים, סוּגָה בַשּׁוֹשׁוֹנִים.
 ד. שְׁנֵי שִׁדְּיֶיךָ כְּשְׁנֵי עֶפְרַיִם, תֵּאֱמִי צְבִיָּה.
 צֹא אַרְךָ כְּמוֹנֵדֵי הַשָּׁן.
 ע. עֵינֶיךָ — בְּרָכוֹת בְּהִשְׁבּוֹן, עַל שֶׁעַר בַּת רָבִים.
 אִפְּךָ כְּמוֹנֵדֵל הַלְּבָנוֹן, צוּפָה פָּנֶי דַּמָּשֶׁק.
 י. רֹאשְׁךָ עֲלֶיךָ כְּבֶרְמֶל, וְדֹלֶת רֹאשְׁךָ כְּאַדְמָנָן.
 מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים.
 יא. מַה יָּפִית וּמַה נְעֻמָּת, אַהֲבָה בַּת־עֲנוּנִים!
 ת. זֹאת קוֹמַתְךָ דְּמִתָּה לְתִמְרָה, וְשִׁדְּיֶיךָ לְאַשְׁכְּלוֹת.

שִׁירָה הַיְּדִידָה

אל תאשימוני בכנידח, "לא ידעתי" בעצמי איך היתה בואת, נפשי שמתני והכיואתני לידך, כלומר, רגשותי ונטיותי הם הוציאוני מהיבל במלך.

ז. שׁוּבִי—בְּקֻשֶׁת הַשָּׂרִים הִיא שֶׁתִּשׁוּב אֶל הַמֶּלֶךְ. וְנַחֲנוּהָ—וְנִסְתַּבֵּל. מַה תַּחֲזוּ—תְּשׁוּבַת שׁוּלְמִית הִיא: וְכִי מַה תֵּרְאִי בִּי? הֲאֵם "מַחֲלַת מַחֲנִים"? וְהוּא מַחֲזֹל שֶׁל מַחֲנוֹת מַחֲזָרוֹת נֶחֱד. מַה יָּפּוּ—דְּכִבִּי הַמֶּלֶךְ הֵם שֶׁיִּדְבַּר עַל דְּבָרָה לְשׁוֹבִי, כְּעֲמוּךְ—צִדְדֶיךָ. בַּת נָדִיב—בֶּת אֲצִיזִים מֶלֶךְ וְלֹא כֶּת אֲדָרִים. חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ—עֲגוּלֵי עֲצֻמוֹת הַנִּרְבִּים. הַלְּאִים—חֲלִי הוּא בְּדוּר קָטָן הַתְּלִי מִן הַגִּזָּם. אֱמֹן—הָרֶשׁ מִצִּיּוֹן. שִׁרְרֵיךָ—מִשְׁכָּנֶיךָ. אֵפֶן הַסֶּהַר—מִין כְּלִי עֵגֶל. אֵל יַחֲסֹר הַמִּזֶּנֶן—שֶׁלֹּא יַחֲסֹר מִן בּוֹ, כִּן שִׁרְרֵיךָ מִלֵּאִים דָּם. עֲרַמָּה—גֵּל צִבּוֹר. סוּגָה—מִקְרָה. שֶׁעַר בַּת רָבִים—בֶּךָ שֶׁם אֶחָד הַשָּׂרִים אֲשֶׁר בְּעוֹר הַשְּׁבּוֹן וְעַל יָדוֹ הִיוּ בְּרָכוֹת וְסוֹת. מוֹנֵדֵל הַלְּבָנוֹן—בְּסֶהר הַלְּבָנוֹן עֲמֵד מוֹנֵדֵל וְנִרְמָה. בְּחָשֶׁם דָּהָר—צוּפָה מִבֵּית, כְּלוּמָר, פּוֹנֶה. כְּבֶרְמֶל—בְּחֶדֶר רֹאשׁ הַכְּרִמָּה. דֹּלֶת—קִוְצָה שֶׁעַר הַיְּדִידָה מִחֲזָמוֹת הַשָּׂרִי, אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֲסוּר כְּבִתְקִלִים אֵל מַחֲלִסְמוֹתֶיךָ וְדָבָר בְּךָ. הַמֶּלֶךְ מִן

ט. אֶמְרָתִי: אֵעָלָה בְּתֶמֶר, אַחֲזָה בְּסִנְסִי; —
וַיְהִי נָא שְׁדִיךָ כְּאַשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרִיחַ אֶפְדָּ בַתְּפוּחִים.
י. וְחֶפֶד בְּיֵין הַטּוֹב...

— הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישָׁרִים, דוֹכֵב שִׁפְתֵי יְשָׁנִים.

יא. אֲנִי לְדוּדִי, וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ.

יב. לָכֵה, דוּדִי, נֵצֵא הַשָּׂדֶה

יג. וְלִינָה בַּכִּפָּרִים, וְנִשְׁכִּימָה לְכַרְמִים,

נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגֶּפֶן.

פֶּתַח הַסֶּמֶדֶר הִנְצִו הַרְמוּנִים —

שֵׁם אֶתֶּן אֶת דוּדִי לָךְ.

יד. הַדּוּדָאִים נָתַנו רִיחַ.

וְעַד פְּתַחֲנוּ כָּל מְגֵדִים, חֲדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים,

דוּדִי! צִפְנֹתִי לָךְ.

ה.

א. מִי יִתְנֶה כָּאֵחַ לִי, יוֹנֵק שְׁדִי אִמִּי

אֲמַצְאָךְ בַּחוּץ, אֲשַׁקֶּךָ — גַּם לֹא יָכוֹז לִי.

ב. אֲנִי־לְךָ אֲבִי־אֶדְ אֵל בֵּית אִמִּי תִלְמָדֵנִי;

אֲשַׁקֶּךָ מִיֵּן הַרְרָחָה, מִעֲסִים רַמְנִי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עין Пальма. סִנְסִי — עֵנָף תְּמָר. וְחֶפֶד — קְלוֹמֶר, נְשִׁיכּוֹתוֹד. הוֹלֵךְ לְדוּדִי — פֶּאן פִּסְקִיקָתוֹ שׁוֹלֵמִית וְאִמְרָת: הֵנוּן הַטּוֹב הֵנָּה הוֹלֵךְ יִשְׂרָאֵל דוּדִי הַרְשָׁה וְלֹא אֶלֶף, כִּי אֲנִי לְדוּדִי, דוֹכֵב — יִנְיָ וְעוֹרֵר אֶמְנֵם לְרֹבֵר גַּם שִׁפְתֵי יְשָׁנִים... וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ — כִּמּוֹ אֲזִי תְּשׁוּקָתוֹ. קֵבֶה הַיְדֻדָּה שׁוֹלֵמִית לְמֶלֶךְ אֶת כָּל לָבֵה, כִּי לְשָׂאָה וְפִתְּנָה לְלֶכֶת אַחֲרָיו. לָכֵה דוּדִי — שׁוֹלֵמִית תְּשׁוּהָ אֶת הוֹדָה לְגֵדֵר עֵינֶיהָ וּמִשְׁמַשְׁפֶּקֶת בְּאַחֲבָהָה אֱלֹהֵי מַבְלִי פְנוֹת לְמֶלֶךְ וְשָׂרָיו. פֶּתַח הַסֶּמֶדֶר — אִם פֶּתַח וְהַתִּיר הַסֶּמֶדֶר אֶת עֲצָמוֹ מִנְּעָתוֹ. דוּדָאִים — מִין פְּרִי שֶׁבִּנְיָ קָדֶם תְּשׁוּבָהוּ לְשׁוֹרֵר — כְּאִיֶּלֶז אַחֲבָה. פְּתַחֲנוּ — פִּתְּחוּ אֶת־הַשָּׂדֶה, צִפְנֹתִי — טַמְנֹתִי וְחִבּוּנֹתִי כָּל אֵלֶּה. ה. בַּחוּץ — גַּם בַּחוּצוֹת הָעִיר. גַּם לֹא יָכוֹז — וְאֶת־עַד־פִּי־כֵן לֹא הָיוּ מִבְּנִים אוֹתִי. אִמִּי תִלְמָדֵנִי — הַסֶּמֶדֶר אוֹתִי לְהוֹשִׁיעַ. יֵין הַרְרָחָה — יֵין בְּלוֹל בְּסַמִּים. עֲסִים — מִיֵּין, соки, וְאֶפְסָה.

ג. שִׁמְאֵלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי, ויָמִינוֹ תַּחֲבֹכְנִי...

ד. הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם, בָּנוֹת יְרוּשָׁלָּם!
מֶה תַּעֲשִׂירוּ וּמֶה תַּעֲרֹרוּ, אֶת הָאֲהָבָה עַד שֶׁתִּחַפְּצוּ.

ה. - מִיֹּזֶאת עֲלֶיהָ מִן הַמִּדְבָּר? מִתְרַפֶּקֶת עַל הַדֶּרֶה?
- תַּחַת הַתְּפֹחַ עֹרֶרְתִּידָהּ.

ו. שָׁמָּה תִּבְלֹתְךָ אִמָּךְ, שָׁמָּה תִּבְלֶה יִלְדֶּתְךָ.
שִׁימְנִי בַּחוּתֶם עַל לִבֶּךָ, בַּחוּתֶם עַל זְרוֹעֶךָ!
כִּי עֲזָה בָמוֹת אֲהָבָה, קָשָׁה בְּשָׂאוֹל קִנְיָנָה;
רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי אֲשֶׁ, שְׂלֵה־בִתִּיהָ!
ז. מִים רַבִּים לֹא יִכְלוּ, לִבְבוֹת אֶת הָאֲהָבָה.
וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁמְפוּהָ.

אִם יִתֵּן אִישׁ, אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה
בּוֹז יִבּוֹז לוֹ.

ח. - אָחוֹת לָנוּ כְּמִנָּה וְשָׂדִים אֵין לָהּ,
מֶה נַעֲשֶׂה לְאַחוּתֵנוּ בְּיוֹם שִׁידוֹבֵר בָּהּ?

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַשְׁבַּעְתִּי וְגו'—לִבְנוֹת יְרוּשָׁלַם שְׁאִמְרוּ לַעֲצָרָה מַלְכַת הַמִּדְבָּרָה אֵל הַדֶּרֶה תֹּאמַר: מֶה תַּעֲשִׂירוּ כִּי אֲהַבָה לְשִׁלְמָה, הֵן כָּבֵר נֹכַחְתֶּן לִבֵּעַת כִּי לְשׂוֹא עֲמַלְכֵן. מִי זֹאת וְגו'—הַדֹּדֶר כָּאֵה אוֹתָהּ מִדְּחוֹק בְּנִשְׁתַּחֲוֶה אֵלָיו וַיִּשָּׂא: מִי זֹאת וְגו'? הַזֹּאת שׁוֹלְמִית הַמִּתְרַפֶּקֶת וְנִצְמֶרֶת וּמִבְּקָרָתָהּ עוֹד עַל הַדֶּרֶה? בְּדוֹמֶר, הַעוֹדֵךְ נִאֲמַנְתָּ בְּאַהֲבָתִי? עַל זֶה עֲנֶתָה שׁוֹלְמִית: בְּאַהֲבָתִי אֲנִי, כְּנִסִּים תִּרְאֶשׁוּנִים כְּשֶׁעוֹרֶרְתִּי אֶת אֲהַבְתְּךָ אֵלַי תַּחַת עֵץ הַתְּפֹחַ, וְלֹא הוּא עֵץ הַתְּפֹחַ שְׁאִמָּךְ יִלְדֶּתְךָ תַּחֲמִיו (סָמָן הֵיא נֹחַמֶת לִפְנֵי יוֹגֵר)—כֵּן עֲזָה גַם הַיּוֹם אֲהַבְתִּי אֵלָיִךְ. תִּבְלֹתְךָ—יִלְדָה אוֹתָךְ, כָּאֵה לִידֵי תִבְלִי לָדָה. בַּחוּתֶם עַל לִבֶּךָ—דְּבִנְקָה אֵל לִבֶּךָ בַּחוּתֶם הַנִּשְׁמֶר הַיָּשִׁב עַל הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹת—שֶׁלֹא יִכְלֹ דוֹ הָאֲדָם. קִנְיָנָה—עַד בְּנִידָה בְּאַהֲבָה. רִשְׁפִּיתָ—נִיצוּצוֹת אֲשֶׁ. שְׂלֵה־בִתִּיהָ—לְהַבִּית גְּדוּלָה מְאֹד. אָחוֹת—בְּשִׁיר זֶה יִסְפֵּר בְּאֵנֶת הָאֲחִים לְאַחוֹת שׁוֹלְמִית הַמְּנִיחָה מִמֶּנָּה: מֶה לַעֲשׂוֹת, בְּיוֹם שִׁידוֹבֵר בָּהּ—"בְּשִׁתְּנִידֵל וְנִישׁ וְנִמְנָה לֹס שִׁינָה."

- ט. — אם חוֹמָה היא, נִבְנָה עָלֶיהָ מִירַת כָּסֶף, וְאִם דְּהֶלֶת היא, נִצְוָר עָלֶיהָ לֹחַם אֲרֹז.
- י. — אֲנִי חוֹמָה, אֲזִי הֵייתִי בְּעֵינָיו כְּכַרְס הָיָה לְשִׁלְמָה.
- יא. — כְּכַרְס הָיָה לְשִׁלְמָה, נָתַן אֶת הַכְּרָם לְנֹטְרִים, אִישׁ יָבֵא בְּפָרִיו אֶלֶף כָּסֶף.
- יב. — כְּכַרְס הָיָה לְשִׁלְמָה, בְּרָמִי שָׁלִי לִפְנֵי, וּמֵאֲתָיִם לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיו.
- יג. — הַיּוֹשֶׁבֶת בְּנָנִים! חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלֶךְ — הַשְׁמִיעֵנִי.
- יד. — בְּרַח, הוֹרִי! — אוּלַּעַר הָאֵילִים, וְדָמָה לָךְ לַצִּבִּי, עַל הָרֵי בְשָׁמִים!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שֶׁלֹא חָלַף גַּם הָיָה בְּדֶרֶךְ שׁוֹלְמִית? עַל זֶה עָנָה אֶחָד הַחֲסִידִים: „אִם חוֹמָה הִיא” — אִם תִּגְדָּל בְּעֵצֶיךָ עַל כְּבוֹדָה, „נִבְנָה עָלֶיהָ מִירַת כָּסֶף”, כְּלוּמָר, נִשְׁאַנָּה לָבֶן נִבְנָדִי אֲרֹז; וְאִם תִּהְיֶה פְּרוּצָה וּפְתוּחָה בְּדֶלֶת, נִצְוָר עָלֶיהָ לֹחַם אֲרֹז — גִּיחָה אוֹתָהּ בְּקִרְשֵׁי עֵץ, כְּלוּמָר, נִשְׁאַנָּה כְּמִי שִׁיחָהּ, וּבֶבֶן גּוֹרְלָהּ בְּיָדָהּ. וְתַעַן הַחֲסִידִים: אֲלֵךְ תִּדְרָגִי לְתַפְתִּי, בִּי אֲנִי „חוֹמָה” וְאֵל תִּתְּנֵנִי לְקִטְנָה, שְׁחָרִי בְּמִגְדָּלוֹת, וְאַחַר עַל כֵּן לֹדִי קִבְנִי עֲקֹשׁוּ מִקְּבָה אֲחֹתִי שׁוֹלְמִית לְהִתְקַבֵּל בְּבֵית הַסֶּדֶק — אֲזִי הֵייתִי בְּעֵינָיו כְּכַרְסֵי שָׁלוֹם, כְּלוּמָר, הֵייתִי מְתַרְאָה לִפְנֵי כְּכַרְסֵי שָׁלוֹם. כְּרָם הָיָה — וְשׁוֹלְמִית מְתַרְבֶּכֶת בְּנָנִים שְׁשִׁים יָבֵר הוֹדָה לְרַעוּתָהּ. וְתַתֵּן קוֹלָהּ בְּשִׁיר פֹּדֶם-נוֹטָר הַפְּרָגִישׁ אֶת עֵצָהּ מֵאֲשֶׁר יוֹתֵר מִשְׁלֵמָה, שֶׁשִׁלְמָה נָתַן אֶת כְּרָסָהּ, בְּכַרְסֵי הַמֶּלֶךְ בְּכָל שָׁנָה לְנוֹטְרִים. בְּתַנְאֵי שְׁהִנוֹטָר יִכְנִס לֹדִי בְּפָרִי הַכְּרָם אֶלֶף כָּסֶף, אֲדָּה בְּרָמִי שָׁלִי — וְהִרָא הַכְּרָם הַנוֹטָר — כֵּלִי שָׁלִי גַם הָאֶרֶץ גַּם הַמֵּאֲתָיִם. שִׁיר זֶה עָלָה עִתָּהּ עַל לְבָבָהּ שָׁנָה הִיא הַרְגִּישָׁה אֶת עֲצָמָהּ מֵאֲשֶׁר, שְׁנוֹרְרָה בְּעַת בְּיָדָהּ. הַשְׁמִיעֵנִי — בְּקִשְׁתִּי חֲדוֹד הַרְגִּישָׁה הִיא: הַשְׁמִיעֵנִי עוֹד אֶת קוֹלֶךְ בְּשִׁירִים נְעִימִים בְּאֶלֶף. חֲבָרִים — חֲבָרִי הָרֹעִים גַּם הֵם מְקַשְׁבִּים לְקוֹלֶךְ. בְּרַח הוֹרִי — תִּשְׁבֹּת שׁוֹלְמִית הִיא, לֹא עַתָּה עִתָּהּ לְהַרְבוֹת בְּשִׁירִים מִפְּסֵד רוּחִים, עִתָּהּ — בְּרַח הוֹרִי וְאֲנִי אֲתִירֶךְ.

אומרים הודו בכל ערב שבת קודם מנחה לבד בשחל יו"ט או חוה"מ בעש"א הודו תהליקו.

הודו לוי כי טוב, כי לעולם חסדו. יאמרו גאולי יי, אשר גאלם מיד צר. ומאמצות קבצם ממורח וממערב, מצפון ומזר. תעו במדבר ביישימון דרך, עיר מושב לא מצאו. רעבים גם צמאים, נפשם בהם תתעמף. ויצעקו אל יי בצר להם, ממצוקותיהם וצילים. וידריכם בדרך ישרה, דלכת אל עיר מושב. ודו לוי חסדו, ונפלאותיו לבני אדם. כי השביע נפש שוקקה, ונפש רעבה מלא טוב, ישיבי חשד וצלמות, אסירי עני וברחל. כי המרו אמרי אל, נעצת עליון נאצו. ויבנע בעמל לבם, בשערו ואין עזר. ויצעקו אל יי בצר להם, ממצוקותיהם וישיעם. ויצאם מחשד וצלמות ומסרותיהם ינתק. ודו לוי חסדו, ונפלאותיו לבני אדם. כי שבר דלתות נחשת, ובריחי ברחל גהע, אולים מדרך פשעם, ומעונותיהם יתענו. כל אכל תתעב נפשם, ויגיעו עד שערי מות. ויצעקו אל יי בצר להם, ממצוקותיהם וישיעם. ישלח דברו וירפאם, וימלט משחיתותם. ודו לוי חסדו, ונפלאותיו לבני אדם. ויבחו ויבחי תודה, ויספרו מעשיו ברנה. וידרי הים באניות, עושי מלאכה במים רבים. המה ראו מעשי יי, ונפלאותיו במצילה. ויאמר ויעמד רוח סערה, ותרומם גליו. יעלו שמנים וידו תהומות, נפשם ברעה תתמוגג. יחגו ויגיעו בשבור, וכל חכמתם תתברע. ויצעקו אל יי בצר להם, וממצוקותיהם ויצאם. יקם סערה לדממה, ויחשו גליהם. וישמחו כי ישתקו, וינתם אל מחוז חפצם. ודו לוי חסדו, ונפלאותיו לבני אדם. וירוממוהו בקהל עם, ובמושב וקנים יתללוהו. ישם נהרות למדבר, ומצאי מים לצמאון. ארץ פרי למלחה, מרעת וישיבי בה. ישם מדבר לאגם מים, וארץ ציה למצאי מים. ויושב שם רעבים, ויכונו עיר מושב. ויזרעו שדות ויפגעו ברמים, ויעשו פרי תבואה. ויברכם וירבו מאד, ויבחרתם לא ומעיט. וימעטו וישחו, מועצר רעה ויגזון. שפך בוז על נדיבים, וינתעם בתדו לא דרך. וישגב אביון מעני, וישם בצאן משפחות. יראו ישרים וישמחו, וכל עולה קפצה פיה. מי חכם וישמר אלה, ויתבוננו חסדי יי.

פתח אליהו ואמר: רבון עלמין דאנת הוא חד, ולא בחושבון. אנת הוא עלאה על כל עלאין, כתיבא על כל כתימין. לית מחשבר

תפסא בך כלל, אנת הוא דאפיקת עשר תקונן, וקרנן לון עשר ספירן, לאנהגא בהון עלמין, סתימין דלא אתגלון, ועלמין דאתגלון, ובהון אתפסיאת מבני נשא. ואנת הוא דקשיר לון, ומיחד לון, ובנין דאנת מלגאן כל מאן דאפריש חד מן חברה מאלין עשר ספירן אתחשב ליה באלו אפריש בך. ואלין עשר ספירן: אמין אילין בסדרן. חד אריד וחד קצר וחד בינוני. ואנת הוא דאנהג לון, ולית מאן דאנהג לך לא לעצא ולא דתתא ולא מכל סטרא. לבושין תקינת לון דמנהג פרחין נשמתין לבני נשא. וכמה גופין תקינת לון. דאתקריאו גופין לבני לבושין דמכסין עליהון ואתקריאו בתקונא דא. חסד דרועא ימינא. גבורה דרועא שמאלא. תפארת גופא. נצח וחד תרין שוקין. ויסוד סימא דגופא אות ברית קדש. מלכות פה תורה שבעל פה קרינן לה. חכמה מוחא איהי מחשבה מלגאן. בינה לבא ובה חלב מבין. ועל אלין תרין בתיב הנסתרות ליי אלהינו. כתר עליון איהו כתר מלכות. ועליוה אתמר מגיד מראשית אחרית. ואיהו כתרפתא דתפלי (נ"ג) כתרפתא דלא מנח תפלי מלגאן איהו יו"ד ה"א ואי"ו ה"א דאיהו ארץ אצילות. איהו שקין דאילגא בדוועי וענפוי, כמיא דאשקן לאילגא ואתרבי בהווא שקין: רבון העולמים אנת הוא עילת העדות, סבת הסבות, דאשקן לאילגא בבהווא נביעו, ובהווא נביעו איהו כנשמתא לגופא, דאיהו חיים לגופא, ובך לית דמיון ולית דיוקנא מכל מה דלגאן וכלבר. ובראת שמני: וארעא, ואפיקת מנהון שמשא וסיהרא ובוכביא ומזליא, ובארעא אילגין ודשאין ונתתא דערן ועשבין וחיין ובעירין ועופין ונניין ובני נשא לאשתמודעא בהון עלמין, ואיד. יתנהגון בהון עלאין ותתאין, ואיד אשתמודעאן מעלא ותתא ולית דיבע בך כלל, ובר מעד לית יחודא (ס"ו יחידא) בעלא ותתא, ואנת אשתמודע עילת על בלא אדון על בלא, וכל ספירין, כל חד אית ליה שם ידע ובהון אתקריאו מלאכא. ואנת לית לך שם ידע, דאנת הוא ממלא כל שמחן, ואנת הוא שלימו דכלהו. וכד אנת תסתלק מנהון אשתארו כללו שמחן, כגופא בלא נשמתא, אנת חפים ולא בחכמה ידיעא, אנת הוא מבין ולא מבניה ידיעא, לית לך אתר ידיעא, אלא לאשתמודעא חוקרך וחילך לבני נשא ולאחורא לון איד אתנהג עלמא בדינא ובחכמי, דאנון אדך ומשפט בפום עובדיהון דבני נשא, דין איהו גבורה, מישפט

עמודא דאמצעיתא, צדק מלכותא קדישא, מאני צדק תרין סמכי
קשומ, הין צדק אות ברית קדש. כלל לאחזאה איך אתנהג עלמא. אבל
לאו דאית לך צדק, ידיעא דאיהו דין, ולאן משפט ידיעא דאיהו רחמי.
ולאו מכל אלן מדות כלל: ברוד יי לעולם אמן ואמן:

י. ייד נפש אב הרחמן, משורף עבדך אל רצונך, ירוץ
עבדך כמו איר, ישתחווה אל מול הדרך, יערב לו
ידידותך, מנופת צוף וכל מעם.

ח. דור, נאה, ויו העולם, נפשי חולת אהבתך, אנא, אל
נא רפא נא לה, בהראות לה נעם וינח, או תתחזק
ותתרפא, והיתה לה שמחת עולם.

ז. תיק, יתמו נא רחמיך, וחוסה נא על בן אהובך, פי
זה כמה, נכסוף נכספתי לראות בתפארת ענך, אלה
חמדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם.

ו. גלה נא ופרוש חביבי עלי את סבת שלומך, תאיר
ארץ מכבודך, נגילה ונשמחה בך, מהר אשוב פי בא
מועד וחננו בימי עולם.

ויט וחוהיט שחל בשבת א"א לכו נרננה רק מתחילין לומר מזמור שיר ליום השבת,
מזמורי תהלה אלה הובאו לקבלת שבת ע"ר' משה קורדוארי (חי במאה השש עשרה).

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה, נְרִיעָה לְצֹר יִשְׁעֵינוּ!
נְקַדְמָה בָּנוּ בְּתוֹדָה, בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ.
כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים.
אֲשֶׁר בִּידוֹ מַחְקְרֵי אָרֶץ, וְתוֹעֲפּוֹת הָרִים — לוֹ.
אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עֹשֶׂהוּ, וַיַּבֶּשֶׁת יָדָיו יַעֲרוּ.
בָּאוּ נְשִׁיתֵינוּ וְנִכְרַעַה, נִבְרָכָה לִפְנֵי יְיָ עֲשֵׁנוּ.
כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ עִם מַרְעִיתוֹ וְצֵאן יָדוֹ, הַיּוֹם
אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ.
אֵל תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶּם בְּמַרְיָכָה, כְּיוֹם מָסָה בְּמִדְבָּר.
אֲשֶׁר נִסִּינוּ אֲבוֹתֵיכֶם, בְּחֻנוּנֵי גַם רָאוּ פַעְלֵי.
אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּם בְּדוֹר,
וְאָמַר: עִם תַּעֲי לֵבָב הֵם, וְהֵם לֹא יָדְעוּ דַּרְכֵי.
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי: אִם יִבְאוּן אֵל מְנוּחָתִי.

שִׁירָה סָדָשָׁה

לְכוּ נִרְנְנָה — הַמְשׁוֹרֵר קוֹרֵא לָעַם לִכְנוֹן וּלְזִמְרָה לַה' עַל יִשְׁעֵנוּ. נְרִיעָה — נְרִיעַ קוֹל
תְּרוּעָה וְזִמְרָה. מַחְקְרֵי אָרֶץ — עֲמָקֵי הָאָרֶץ. וַיַּבֶּשֶׁת יָדָיו — בְּהַפְּזֵה הָאוֹתִיּוֹת.
וְתוֹעֲפּוֹת — גִּבּוֹת הָרִים. וְהוּא עֹשֶׂהוּ — נִבְרָכָה — נִכְרַעַה בְּרַךְ. עִם מַרְעִיתוֹ וְצֵאן יָדוֹ —
שְׁעָרוֹ: עִם יָדוֹ (שִׁמְשֵׁת יָדוֹ) וְצֵאן מַרְעִיתוֹ. הַיּוֹם — גַּם הַיּוֹם, כְּלֹמֶר, כָּל עֵת אֲנַחְנוּ עִמּוֹ
אִם בִּקְוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ. בְּמַרְיָכָה — כְּכַמְעָשָׁה "מָסָה וּמְרִיכָה" (שְׁמוֹת י"ז). גַּם רָאוּ פַעְלֵי — אִם
עַל פִּי שְׂרָאוּ מַעֲשֵׂי וְנִפְלְאוֹתָיו. אָקוּם בְּדוֹר — רִבְתִּי וְהִתְקַוֵּיטִי בְּדוֹר כֵּהוּא, עַד אֲשֶׁר מֵת
כָּלם בְּמִדְבָּר, גַּם נִשְׁבַּעְתִּי שְׁלֹא יִבְאוּ לְאֶרֶץ (לְאֶרֶץ כְּנָעַן).

שִׁירֵי לַיִי שִׁיר חֲדָשׁ, שִׁירֵי לַיִי כָּל הָאָרֶץ!
 שִׁירֵי לַיִי בָּרְכוּ שְׁמוֹ, בְּשִׁירֵי מִזִּים לַיּוֹם יִשׁוּעָתוֹ.
 סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו.
 כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
 כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, וַיִּי שָׁמַיִם עָשָׂה.
 הוֹד וְהָדָר לִפְנֵינוּ, עֹז וְתַפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ.
 הָבוּ לַיִי מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיִי כְבוֹד וְעֹז.
 הָבוּ לַיִי כְבוֹד שְׁמוֹ; שִׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו.
 הִשְׁתַּחֲווּ לַיִי בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, חִילוּ מִפְּנֵי כָּל הָאָרֶץ.
 אָמְרוּ בְּגוֹיִם: יְיָ מֶלֶךְ, אֵף תִּבּוֹן תִּבְרָ בְּרַ תְּמוּט,
 יִדִּין עַמִּים בְּמִישְׁרֵים.
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, יִרְעֻם הַיָּם וּמַלְאֲאוֹ.
 יַעֲלוּ שָׂדֵי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ, אֹז יִרְנְנוּ כָּל עֵצֵי יַעַר—
 לִפְנֵי יְיָ כִּי בָּא, כִּי בָּא לְשִׁפְטֵי הָאָרֶץ,
 יִשְׁפֹּט תִּבְלַ בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּאַמּוֹנָתוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שִׁירֵי לַח—הַמְשֻׁבֵּר קוֹרָא לָעָם לְהַלֵּל לַח', כִּי גָדוֹל הוּא מְאֹד. בְּשִׁירֵי מִזִּים
 לַיּוֹם—הַמְשֻׁבֵּר יוֹם אַחֵר יוֹם. אֱלִילִים—הַבָּל, כֵּלָא חֵם חֲשׁוּבִים. לִפְנֵינוּ—לִפְנֵי כְבוֹד
 בְּמִקְדָּשׁוֹ. מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים—אֲמוֹת הָעוֹלָם. בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ—מִלְכָּשִׁים בְּיָדֵי פֶּאֶר הַטְּהוֹרִים
 מְכַל טְמֵאָה. יוֹשׁ מִפְּרָשִׁים: בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, כְּלוּמַר, בְּרִצָּת הַכְּבוֹד. חִילוּ—פָּתְרוּ וְרָנוּ.
 אָמְרוּ בְּגוֹיִם—בְּשִׁמְשׁוּבוֹ הַפְּתִיחַ תִּסְפְּרוּ לְכָל, כִּי ה' מֶלֶךְ. אֵף תִּבּוֹן תִּבְלַ—לִבֵּן נִבְנָה
 חֲאָרֶץ בְּחֻקָּה, שְׁלֵא תִפּוֹל לְעוֹלָם. יִדִּין עַמִּים בְּמִישְׁרֵים—יִשְׁפֹּט בִּישָׁר. יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
 וְגו'—כְּלוּמַר, כָּל הַתּוֹלְדָה תִּשְׂמַח בְּרִצָּתָהּ מִשְׁפֹּט ה' וְיִשְׁרוּ. יִרְעֻם—יִרְעֻשׁ וְיִרְעֻשׁ. יַעֲלוּ
 שָׂדֵי—יִשְׁמַח שָׂדֵה.

יי מלך^{שם צו} — תגל הארץ, ישמחו אים רבים.
 ענן וערפל סביבו, צדק ומשפט מכון כסאו.
 אש לפניו תלך, ותלהט סביב צריו.
 האירו ברקיו תבל, ראתה — ותחל הארץ.
 הרים בדונג נמסו מלפני יי, מלפני אדון כל הארץ.
 חגידו השמים צדקו, וראו כל העמים כבודו.
 יבשו כל עבדי פסל, המתהללים באילים,
 השתחוו לו כל אלהים.
 שמעה ותשמח ציון, ותגלגל בנות יהודה.
 למען משפטי יי.
 כי אתה יי עליון על כל הארץ, מאד נעליה על
 כל אלהים.
 אהבי יי! שנאו רע,
 שימר נפשות חסידיו, מיד רשעים יצילים.

שיר ה' תדשד

תגל הארץ וגו' — הכל, יושבי הארץ והאנים ישמחו כראותם משפט ה' באויביו.
 ענן וערפל — כדומה, אל מסתתר הוא ואין רואהו. מכון כסאו — העמודים שבסאו נכון
 עליהם. ותלהט — תאחז סביב אויביו ותבער. אש ... ברקיו — משל הוא על משפטי ה'
 ונקמתו באויביו. ראתה ותחל הארץ — ראתה הארץ משפט ה' ותבער. דונג — שעה *רוסק*.
 בדונג — ספני האש. יבשו וגו' — ואז יתפישו עבדי האילים וישתחוו לו בני אלים. —
 שמעה וגו' — ציון שמעה משפט ה' בגוים ותשמח. בנות יהודה — ערי יהודה. נעליה —
 געלה ועליון אתה. אוהבי ה' וגו' — אתם אוהבי ה' שנאו את הרע והתבקרו במקו, כי

אור זרע לצדיק, ולישרי לב — שמחה.
שמחו צדיקים ביי, והודו לזכר קדשו.

מזמור,

שם צח.

שִׁירוּ לַי שִׁיר חֲדָשׁ, כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה;
הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וְזָרַע קָדְשׁוֹ.
הוֹדִיעַ יי יְשׁוּעָתוֹ, לַעֲיֵנֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צַדִּיקָתוֹ.
זָכַר חֲסִדּוֹ וְאַמּוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל,
רָאוּ כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ, אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ.
הִרְיֵעוּ לַי כָּל הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ.
זָמְרוּ לַי בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה.
בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר, הִרְיֵעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יי.
יָרֵעַם הַיּוֹם וּמָלְאוּ, תִּבְל וַיִּשְׂבִּי בָהּ.
נִהְרוֹת יִמְחֲאוּ כָף, יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ.
לִפְנֵי יי, כִּי בָא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ;
יִשְׁפֹּט תִּבְל בְּצֶדֶק, וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אז ישמכם ה' שהוא שומר וגו'. אור זרע לצדיק — אור ישועה זרוע בשביל הצדיק
קורע באדמה שנגלה ויצמח.
נפלאות עשה — לנו לעיני גוים. הושיעה לו ימינו — גלוסה, כח עצמו בלי
עזרת אחרים. אפסי ארץ — קצנו ארץ. פצחו — הרימו קול שמחה. ירעם — ירעס וירעש.
ימחאו כף — יכו כף אל כף לכבודו, בשבא לשפוט הארץ.

יְיָ מֶלֶךְ—יִרְגְּזוּ עַמִּים, יֵשֶׁב בְּרוּכִים תְּנוּמַת הָאָרֶץ!
 יְיָ בְּצִיּוֹן גְּדוֹלָה, וְרֵם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים.
 יוֹדוּ שִׁמְךָ גְּדוֹלָה וְנוֹרָא, קְדוֹשׁ הוּא.
 וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב, — אַתָּה כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל,
 מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹב אַתָּה עֹשִׂית.
 רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוּ לַחֵדָם רִגְלָיו,
 קְדוֹשׁ הוּא!

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכִהְנִי וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ,
 קִרְאִים אֵל יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם.

בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבֹר אֲלֵיהֶם,

שְׁמָרוּ עֲדוּתוֹ וְחֹק נָתַן לָמוֹ.

יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם,

אֵל נִשְׂא הָיִיתָ לָהֶם, וְנָקָם עַל עֲלִילוֹתָם.

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוּ לְהַר קִדְשׁוֹ,

כִּי קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יֹשֵׁב בְּרוּכִים תְּנוּמַת הָאָרֶץ—מֶלֶךְ יֹשֵׁב בְּרוּכִים וְתִנְדֵּר וְתִרְצוֹ הָאָרֶץ. יוֹדוּ שִׁמְךָ
 וְגו'—הַעַמִּים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ כִּי גְדוֹלָה וְנוֹרָא הוּא. וְעַז מֶלֶךְ וְגו'—יִוְדוּ עַז שֶׁל מֶלֶךְ (ח')
 שֶׁהוּא אוֹהֵב מִשְׁפָּט. לְתָדָם רִגְלָיו—קִבִּית מִקְדָּשׁוֹ. (הָרוֹם הוּא שֶׁרַפְּתָה לְמַשְׁעַן הַבְּנִינִים).
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכִהְנִי—עַד כַּמָּה אוֹהֵב מִשְׁפָּט ה' אֲפָשָׁר לְרֹאוֹת מֹשֶׁה, אַהֲרֹן וּשְׁמוּאֵל,
 שְׁהִיָּה קְרוֹב אֲלֵיהֶם בְּכָל עַת קְרָאִים אֵלָיו, וְהִיָּה נוֹשֵׂא וְסוֹלֵחַ צַעֲזוֹן הָעָם בְּשִׂבְעָם, וְאַחֲ-עַל-
 פִּיכֶם הִיָּה נֹקֵם וּמַעֲנִישׁ אוֹתָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם בְּשִׁעֲזוֹ לִפְנֵי וְעַל בֵּן רוֹמְמוֹ אֵת ה'.
 עֲדוּתוֹ—פְּקִידוֹ. נוֹשֵׂא—נוֹשֵׂא עֵין. עֲלִילוֹתָם—מַעֲשֵׂיהֶם.

מזמור לדוד.

הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז!

הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהִרְרֹת קֹדֶשׁ.

קוֹל יְיָ עַל הַמַּיִם, — אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים,

יְיָ עַל מַיִם רַבִּים.

קוֹל יְיָ בְּכֶחֱךָ, קוֹל יְיָ בְּהִרְדֹּר.

קוֹל יְיָ שִׁבַּר אֲרָזִים, וַיִּשְׁבַּר יְיָ אֶת אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן.

וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׁרְיֹון — כְּמוֹ בֶן רִאמִּים.

קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ.

קוֹל יְיָ יַחִיל מִדְּבַר, יַחִיל יְיָ מִדְּבַר קֹדֶשׁ.

קוֹל יְיָ יַחֲלִיל אֵילֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת —

וּבְהִיכָלוֹ, בָּלוּ אֲמֵר כְּבוֹד.

יְיָ לַמְּבוֹל יֵשֶׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם.

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בִּשְׁלוֹם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מזמור-זה נדבר על נוצאות הטבע בהתחולל מסר סוחף, רעמים וברקים. בְּנֵי אֱלֹהִים—בְּנֵי אֱלֹהִים. קוֹל ה'—קוֹל ה' הוא על קול הרעם, כאשר נבאר בחרוז השני. אֵל הַכְּבוֹד—אֵל אֲשֶׁר לוֹ הַכְּבוֹד. וַיִּרְקִידֵם—קוֹל ה' הַרְקִיד וְהִירִיד אֶת הָאֲרָזִים וְאֶת הַיֵּרֵךְ לְבָנוֹן וְשִׁרְיֹון הַרְקִיד כְּרָאם (буйволъ) צִעִיר. חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ—גִּזְרֵי וּמִרְחָ בְּרָקִים. יַחֲלִיל—יַרְעִיד. מִדְּבַר קֹדֶשׁ—מִדְּבַר צִין הוּא קֹדֶשׁ. יַחֲלִיל—יַרְעִיד. וַיַּחֲשֹׁף—וַיַּגְלֵה וְעָרֹת, כִּי הִרְבֵּה עֲצִים נַעֲקְרוּ וְהִרְבֵּה יִשְׁאָרוֹ חֲשׂוּפִים וְעָרְמִים בְּאֵין עֲלֵים. וּבְהִיכָלוֹ—כֹּל אֲשֶׁר בְּבִרְיָאָה (שְׁהִיָּא הִיכַל ד') נִבְנֶע בְּבוֹדוֹ, בְּלוּמֵר, יוֹרֵה עַל בְּבוֹדוֹ וְנִדְּעָתוֹ. יֵשֶׁב—(הִנֵּה) לְמַלְכָּךְ.

הבאור מן אנא בכח תמצא לעיל.

אָנָא, בְּכֶחַךְ גִּדְּלִית יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה.
 קָבַל רֶנֶת עֲמֹךְ, שִׁנְּבִנוּ, טַהֲרֵנוּ, נוֹרָא!
 נָא גְבוּר! דוֹרְשֵׁי יְהוּדָה, כִּבְבַּת שְׁמֶרֶם.
 בָּרְכֶם, טַהֲרֶם, רַחֲמֶם, צִדְקָתְךָ תָּמִיד נִמְלֵם.
 חֲסִין קָדוֹשׁ! בְּרוּב טוֹבָה נָחַל עֲדָתְךָ.
 יְחִיד, גֵּאָה! לְעַמֶּךָ פָּנָה, זוֹכְרֵי קִדְשְׁךָ.
 שׁוֹעֲתֵנוּ קָבַל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלָמוֹת!
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

לְכָה, דוּדִי, לְקִרְאָת כִּלָּה,
 פָּנִי שַׁבָּת נִקְבְּלָה.

לכה

שְׁמור וּזְכוּר בְּדַבּוּר אֶחָד,
 הַשְׁמִיעֵנוּ אֵל הַמִּיחָד,
 יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד,
 לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת וּלְתִהְלָה.
 לְכָה, דוּדִי, לְקִרְאָת כִּלָּה, פָּנִי שַׁבָּת נִקְבְּלָה.

שִׁירָה תַּדְּשָׁה

לְכָה דוּדִי—הַמְשׁוֹרֵר (שְׁלֹמֹה טַוּוֹי וְהוּא רִשׁוֹם בְּרֵאשֵׁי תַּהֲרִוּוֹם) קוֹנֵא לְעַם
 לְקַבֵּל פָּנֵי שַׁבָּת כְּמוֹ שִׁמְכָלִים פָּנֵי כִלָּה (שַׁבָּת נִקְרָאת כִּלָּה).
 שְׁמור וּזְכוּר וְגו'—עַל פִּי דִמְקַבְּלָה אֶמֶר ה' "שְׁמור אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת" וּזְכוּר אֶת
 יוֹם הַשַּׁבָּת" בְּדַבּוּר אֶחָד. לְשֵׁם—לְפָרְסוֹם, בְּלוֹמַר, אֵין מְפָרְסֶם, מְפָאָר וּמַהֲפֵל כְּמוֹתֵי.

לְקִרְאֵת שַׁבָּת לָכוּ וְנִלְכָּה,
כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה.
מֵרֹאשׁ מִקֵּדֶם נְסוּכָה,
סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה.
לָכֵה דוּדִי, לְקִרְאֵת בְּלָה, פְּנֵי שַׁבָּת נִקְבְּלָה.

מִקֵּדֶשׁ מִלֵּךְ, עִיר מְלוּכָה!
קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַחֲפִכָה
רַב לָךְ שַׁבָּת בְּעַמְּךָ הַבָּא,
וְהוּא יַחְמִיל עָלֶיךָ הַמִּלָּה.
לָכֵה דוּדִי, לְקִרְאֵת בְּלָה, פְּנֵי שַׁבָּת נִקְבְּלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כִּי הִיא — הַשַּׁבָּת מְקוֹר הַבְּרָכָה בְּלוּמֵר, בְּזִכְיֹתָהּ וּתְכַבֵּדָהּ כָּל מַעֲשֵׂה שִׁשְׁתֵּי הַיָּמִים.
נְסוּכָה — מְשֻׁחָה וּמִקֵּדֶשׁ מְרִאשִׁית יָמֶי הַיְצִירָה. סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה —
הַשַּׁבָּת נִתְקַדְּשָׁה בְּסוּף שִׁשְׁתֵּי יָמֵי מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם, אֲךֹּ בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁל הַקִּבְּלָה הִיטָה
עוֹד מִתַּחֲלָה.

מִקֵּדֶשׁ מִלֵּךְ — הַמְּשֻׁבֵּר קוֹרֵא לִירוּשָׁלַם הַתְּרָכָה וְהַחֲפִכָה, — וּבְחֲרוּזִים הַבָּאִים
לְצִיּוֹן וּלְעַמָּהּ, — לְהַתְּעוֹרֵר וּלְהַתְּנַעֵר מֵעַפְרֵי שְׁפָלוּתָם, כִּי ה' יַחְמֵל עֲלֵיהֶם וְשַׁבְתִּי שְׁבִתָם
בְּשִׁמְחַת עוֹלָם בְּשָׁנִים קְדֻמוֹת. הַבְּכָה — הָרֵם וְחִרְבֵּן. עַמְּךָ הַבָּא — הוּא עַמְּךָ עַצְמִי
הַבָּאִים שֶׁנִּקְרָא בֶן עַל שֵׁם תַּחֲלוֹת הַנּוֹלָת מֵהֶם בְּדַמְעוֹת וְהַעֲצִים נִרְאִים כְּבֹזִים,
אֲדָם הַמְּשֻׁבֵּר מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֵן בְּחֹזֶקֶת עַמְּךָ הַבָּנִי, בְּדוּמֵה, בֶּקֶל לָךְ לְשַׁבָּת בְּשִׁפְלֵי וּלְדַמְעוֹת.

הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר, קוֹמִי,
 לְבָשִׁי בְגָדֵי תִפְאַרְתְּךָ, עַמִּי!
 עַל יַד בֶּן יִשְׂרָאֵל בֵּית הַלְחָמִי,
 קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי, גִּאֲלָהָ.
 לָבָה, רוּדִי, לְקִרְאָת בְּלָה, פָּנֵי שַׁבָּת וְקִבְלָהָ.

הַתְּעוֹרְרִי, הַתְּעוֹרְרִי,
 כִּי בָא אֲוִרָה, קוֹמִי אֲוִרִי;
 עוֹרִי, עוֹרִי, שִׁיר דְּבָרִי,
 כְּבוֹד יְיָ עָלֶיךָ נִגְלָה.
 לָבָה, רוּדִי, לְקִרְאָת בְּלָה, פָּנֵי שַׁבָּת וְקִבְלָהָ.

לֹא תִבָּשִׂי וְלֹא תִכָּלְמִי.
 מַה תַּשְׁתַּחֲוִּי וּמַה תִּהְיֶמְנִי?

שִׁיר הַתְּנַעֲרָה

הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר—הַשְׁלִיכִי מֵעַצְמוֹ עֶפֶר שֶׁפְּדוּתָךְ, בַּת עַמִּי! עַל יַד בֶּן יִשְׂרָאֵל...
 קִרְבָּה וּגְ—אֵלֵי! קִרְבִּי אֶל נַפְשִׁי וְגֹאֲלִי אוֹתָהּ מֵעֶפֶר עַל יְדֵי מְשִׁיחִי בֶן דָּוִד.
 הַתְּעוֹרְרִי—כְּלָפִי צִיּוֹן הִיא קוֹרָא. אֲוִרָה—אֲוִרִי וְשִׁנְתָּהּ. אֲוִרִי—הַצְחִילִי פָנֶיךָ.
 לֹא תִבָּשִׂי—לֹא תִשָּׂא עוֹד תְּרַפַּת בְּנוֹת. מַה תַּשְׁתַּחֲוִּי—לָמָּה תִּלְכִּי שְׂחוֹם
 וְקִדּוּבֵי מִנְעוֹן וְלָמָּה תִּבְכִּי? עוֹד יֵבֵא יוֹם וְהֵייתְּ לְמַחֲסָה לְעַנְיֵי עַמִּי, נִירוֹשָׁלַיִם תִּבְנֶה עַל
 וְקָעָתָהּ (בְּלוֹמֶר, בְּתַקְפָּהּ וּבְכֹחָהּ) בְּקִרְבָּהּ.

בְּךָ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּי,
וְנִבְלָתָה עִיר עַל תִּלָּה.

לְבָה, רוּדִי, לְקִרְאֵת בְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

וְהָיוּ לְמִשְׁפָּה שְׂאִסְיָה,

וְרַחֲקוּ בָּר מִבְּלָעִיָּה,

יְשִׁישׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ

בְּמִשְׁוֹשׁ חֲתָן עַל בְּלָה.

לְבָה, רוּדִי, לְקִרְאֵת בְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

יִמִּין וְשִׁמְאֵל תִּפְרָצִי,

וְאֵת יְיָ תַעֲרִיצִי,

עַל יַד אִישׁ בֶּן פִּרְצִי,

וְנִשְׁמָחָה וְנִגְיִלָּה.

לְבָה, רוּדִי, לְקִרְאֵת בְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לְמִשְׁפָּה שְׂאִסְיָה—בוֹזוּד וְהָיוּ לְבוֹ וְלִשְׁלָל. וְרַחֲקוּ מִבְּלָעִיָּה—מִשְׁחִיתוּת וּמִתְרַסֵּס.

וְרַחֲקוּ וְסוּרוּ מִפֶּה. יְשִׁישׁ—יִשְׁמַח. בְּמִשְׁוֹשׁ—בְּשִׂמְחָה.

תִּפְרָצִי—תִּתְרַבְּבִי וְתִשְׁתַּרְבֵּעִי. תַעֲרִיצִי—תִּקְדִּישִׁי בְנוֹתָה. עַל יַד וְגו'—בְּהִנָּחֶת.

סָשִׁים בֶּן דָּוִד אֲהִיָּה מִמִּשְׁפַּחַת פֶּרֶץ בֶּן וְהִידָה.

בואי בשלום, עמרת בעלה,
 גם ברנה (כיו"ט בשמחה) ובצהלה,
 תוך אמוני עם סגלה,
 בואי כלה, בואי כלה שבת מלכתא.
 לכה, דודי, לקראת כלה,
 פני שבת נקבלה.

חלום צב.
 מוזמר שיר ליום השבת. טוב להודות ליי, ולומר
 לשמך עליון. להגיד בבקר חסדך, ואמונתך בלילות. עלי
 עשור ועלי נבל, עלי הגיון בכנור. כי שמחתני יי בפעלך,
 במעשי ידך ארנן. מה גדלו מעשיך, יי! מאד עמקי
 מחשבותיך. איש בער לא ידע, וכסיל לא יבין את זאת.
 בפרח רשעים כמו עשב, ויציצו כל פעלי און - להשמדם עדי
 עד. ואתה מרום לעלם, יי! כי הגה איבך יי, כי הגה איבך

שיר ה' שבת

עמרת בעלה—את שבת, עמרת ה' בעלך ועושיך, בואי בשלום ובשמחה
 בקרב שרומי אמוני ישראל.
 להגיד—טוב להגיד וגו'. עשור—מין כלי שיר. עלי הגיון בכנור—על כלי שיר
 ששמו "הגיון" ובכנור. בער—כן בדי דעת. כמו עשב—הפוחת. להשמדם וגו'—פריחתם
 וניה אלא להנע ופחים להשמד עד עולם. ואתה מרום—אתה ה' רם וגשא לעולם.

יאבדו ויתפדו כל פעלי און. ותתם פראים קרני, בלתי בשמן
רענן. ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים, תשמענה אוני.
צדיק בתמר יפרח, בארו בלבנון ישנה. שתולים בבית יי,
בחדרות אלהינו יפריחו. עוד ינובון בשיבה, דשנים ורעננים
יהיו. להגיד כי ישר יי, צורי ולא עולתה עלתה כ' בו.

ה' מלך—נתבאר למעלה צד 115

יי מלך גאות לבש, לבש יי, עז התאזר, אף תבון תבל כל תמוז.
נכון כסאד מאז, מעולם אתה. נשאו נהרות, יי! נשאו נהרות קולם,
ישאו נהרות דכים. מקלות מים רבים אדירים משפרי ים—אדיר
במרום יי! עדותיך נאמנו מאד, לבידת נאנה (נ"ס) נאנה קדש יי, לארץ גמים!

קדיש יתום.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעותה וימליך
מלכותה, ויצמח פורקניה ויקרב (נ"ס קין) משיחה, בתיכון וביומיכון ויבחי
דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, — ואמרו: אמן!

קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא,
יתברך וישתבח, ויתפאר, ויתרום, ויתנשא ויתחדר, ויתעלה,
ויתהלל, שמה דקדשא — בריך הוא.

לעלא (בעש"ת ולעלא מכל) מן כל ברבכא ושירתא, תשבחתא
ונחמתא, דאמירן בעלמא — ואמרו: אמן!

יהא שלמא רבא מן שמיא ותיים טובים עלינו ועל כל ישראל—ואמרו: אמן!
עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום, עלינו ועל כל ישראל—
ואמרו: אמן!

שיר החדשה

יתפדו—ויכלו (פי הכליון) הוא פרוד תהלקים). ותתם פראים קרני—אכל קרני תרימות בקרני
דראם. בלתי—בשמן ונת בענן. ותבט עיני בשורי וגו'—עיני ראתה במפלת אויבי
האזרבים לנפשו, ואוני תשמענה מפלת המרגים הקמים עלי לרעה. בתמר—דא בפרחת
דרשע הדומה לעשב. ישנה—גדל. שתולים—הצדיקים יהיו נטועים. ינובון—ותני
תנובתם ופרים גם בימי השיבה ותקנה. דשנים ורעננים—שמיים ורשמים. להגיד—דמנן
יעידו לכל עולתה—עולה. עול.

בשבת קודם ברכו אומרים זה :

בְּנוּנָא דַּאנּוּן מְתִיחֲדִין לְעֵלָא בְּאַחַד אוּף הַכִּי
אִיהִי אֲתִיחַדַת לְתַתָּא בְּרֹזָא דַּאחַד לְמַהּוּי עֲמַחוּן
לְעֵלָא חַד לְקַבֵּל חַד, קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אַחַד, לְעֵלָא
לֹא יְתִיב עַל כּוּרְסִיא דִּיקְרִיהָ עַד דַּאֲתַעְבִּידַת אִיהִי
בְּרֹזָא דַּאחַד בְּנוּנָא דִּילִיהָ לְמַהּוּי אַחַד בְּאַחַד, וְהָא
אִיקְמוּנָא רֹזָא דִּי אַחַד וּשְׁמוּ אַחַד.

רֹזָא דְשַׁבַּת אִיהִי שַׁבַּת דַּאֲתַאחַדַת בְּרֹזָא דַּאחַד לְמַשְׁרִי
עָלָה רֹזָא דַּאחַד, צְלוּתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא דְהָא אֲתַאחַדַת
כּוּרְסִיא נְקִירָא קְדִישָׁא בְּרֹזָא דַּאחַד, וְאֲתַתְקַנַּת לְמַשְׁרֵי עָלָה
מְלָכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, כֹּד עִיל שַׁבְּתָא אִיהִי אֲתִיחַדַת
וְאֲתַפְרַשַׁת מִסְטָרָא אַחְרָא: וְכַל־דִּינִין מִתַּעְבְּרִין מִנָּה וְאִיהִי
אֲשַׁתְּאָרַת בְּיַחְוָדָא דְנִהֲרִירָא קְדִישָׁא וְאֲתַעְפָּרַת בְּכַמָּה עֲפָרִין
לְגַבֵּי מְלָכָא קְדִישָׁא. וְכַל־שׁוֹלְמָנִי רוּזִין וּמֵאֲרִי דְדִינָא בְּלָהוּ
עֲרִקִין וְאֲתַעְפָּרוּ מִנָּה—וְלִית שׁוֹלְמָנָא עֲלָאָה אַחְרָא בְּכַלְהוּ
עֲלָמִין (כֹּר מִנָּה). וְאֲנַפְקָא נְהִירִין בְּנִהֲרִירָא עֲלָאָה וְאֲתַעְפָּרַת
לְתַתָּא בְּעִמָּא קְדִישָׁא. וְכַלְהוּן מִתַּעְפָּרִין בְּנִשְׁמָתִין חֲדָתִין. כְּדִין
שִׁירוּתָא דְצְלוּתָא לְבִרְכָּא לָהּ בְּחֻדְוָה בְּנִהֲרִירָא דַּאֲנַפִּין. ח"ק. בְּרַכּוּ

ביוחד ואמר ג"כ סיום המאמר אחר בנחורו דאנפין.

וְלוֹמַר בְּרַכּוּ אֲתִי— הַמְבָרַךְ, אֲתִי־דִיקָא דַּא שַׁבַּת
דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא. בְּרוּךְ יְיָ הַמְבָרַךְ דַּא אֲפִיקוּ דְבִרְכָּאן מִמְּקוּרָא
דְּחַיִּי וְאַתְרֵי דְנַפְיָא מִנִּיהָ כְּלִשְׁקִיו לְאַשְׁקָאָה לְכָלָא.
וּבְגִין דַּאִיהוּ מְקוּרָא בְּרֹזָא דַּאֲתַת בְּיָמָא קְרִינָן לִיהָ הַמְבָרַךְ
אִיהוּ מְבוּעָא דְבִירָא וְכוּן דְּמִטְּאָן חֲתָם הָא בְּלָהוּ לְעוֹפָם
וְעַד. וְכַא אִיהוּ בְּרוּךְ יְיָ הַמְבָרַךְ לְעוֹפָם וְעַד: בְּרוּךְ אַתָּה וכו'.

דון

בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרֵךְ!

קהל וחון

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

בְּרָכָה ראשונה לפני „שמע“.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 אֲשֶׁר בְּדָבָרוֹ מַעְרִיב עֲרֵבִים, בְּחֶכְמָה
 פִּוְתָהּ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשִׁנָּה
 עֲתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמַסְדֵּר
 אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרִקְיעַ
 כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וּלְיָלָה, גּוֹלֵל אֹר
 מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר, וּמַעְבִּיר
 יוֹם וּמָבִיא לַיְלָה, וּמְבַדֵּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
 לַיְלָה, יְיָ עֲבֹאֹת שְׁמוֹ.

אל חי וקום, תמיד ומלוד עלינו לעולם ועד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעְרִיב עֲרֵבִים.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לִפְנֵי "שְׁמַע".

אֶהְבֶּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ
 אֶהְבֶּת, תּוֹרָה וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
 אוֹתָנוּ לְמִדָּת. עַל כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכֵנוּ
 וּבְקוֹמָנוּ נִשְׁיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדִבְרֵי
 תִּלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נַהֲגָה
 יוֹזֵם וְלִילָה.

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים.
 בָּרוּךְ אַתָּה יי, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יחיד אומר אֵל מְלֶכֶךְ נְאֻמָּן.

^{דברים ז'} שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד.

בְּלִחָשׁ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאֶהְבֶּת אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי

מִצֹּד הַיּוֹם עַל לִבְכֶּךָ. וּשְׁנִנְתָּם לְבִנְיָד וְדִבְרַת בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ.
וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

דברים יא, וְהָיָה אִם שָׁמַעַ תִּשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
אֲנִי מִצְוֶה אֲתֶכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם,
וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל לִבְכֶּם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטָּר
אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ, וְאִם־פָּתַח דִּגְגָהּ וְתִירֶשֶׁת
וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֹשֶׁב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ, וְאִכְלָתָ
וּשְׁבַעְתָּ. הִשְׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּח לִבְכֶּם, וְסִרְתָּם
וַעֲבַדְתָּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אֵף יְיָ בָּכֶם, וַעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יְיָ נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי
אֱלֹהֵי עַל לִבְכֶּם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וְקִשְׁרָתֶם אוֹתָם
לְאוֹת עַל יָדְכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וּלְמִדְּתֶם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ, וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתָּם עַל
מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לְאַבְרָהָם לֵאמֹר, לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דִּבֶּר אֶל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי
 בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת.
 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל
 מִצְוֹת יי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבִבְכֶם
 וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן
 תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי, וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים
 לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לַהֲיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יי אֱלֹהֵיכֶם.
 סֵפֶן אוֹמֵר בְּקוֹל דָּם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמַר.

בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה לְאַחֵר "שְׁמַע".

אָמַת וְאַמוֹנָה כָּל זֹאת, וְקָיָם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זִוְלָתוֹ, וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל — עַמּוֹ; הַפּוֹדֵנוּ
 מִיַּד מַלְכִּים, מַלְכֵנוּ הַנּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הָעָרִיצִים,
 הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרַיִם, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל אִיְבֵי
 נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נִסִּים וּנְפִלְאוֹת עַד
 אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לַמוֹט
 רִגְלָנוּ. הַמְדְּרִיכֵנוּ עַל בְּמוֹת אִיְבֵינוּ וַיִּרֶם קִרְנֵנוּ עַל
 כָּף שִׁנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת
 וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם; הַמָּכָה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל
 בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
 לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יָם סוּף, אֶת

רוֹדְפֵיהֶם וְאֵת שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַחוּמוֹת מִבַּע; וְרָאוּ בָנָיו
גְּבוּרָתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם:

מִי כָמֹכָה בָּאֱלֹם יי? מִי כָמֹכָה נֶאֱדָר
בְּקִדְּשׁ? נוֹרָא תַּהֲלֹת, עֲשֵׂה פֶלֶא!

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה; "זֶה
אֱלֹהֵי עָנּוּ, וְאָמְרוּ:

"יְי, יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד!"

וַנֹּאמֶר: כִּי פָדָה יי אֶת יַעֲקֹב; וַנֹּאֲלֹ מִיד חֹזֶק מִמֶּנּוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְי, גֹּאֲלֵ יִשְׂרָאֵל.

בְּרָכָה שְׁנִיָּה לְאַחַר "שְׁמַע".

הַשְׂכִּיבֵנו יְי אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמְךָ,
וְתַקַּנֵּנוּ בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנו מִתַּהֲרָה לְמַעַן
שְׁמֶךָ. וְחַנּוּן בְּעֵדֵנוּ, וְהַסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר, וְחֶרֶב,
וְרָעָב, וְיָגוֹן; וְהַסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל
בְּנִימֶיךָ תִּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה. כִּי
אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה. וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבֹאֵנוּ,

לַחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מִעֲתָהּ וְעַד עוֹלָם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִבַּת
 רַחֲמִים וְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שָׁלוֹם,
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְרוּשָׁלָּיִם.

לשמות לא.
 וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת,
 לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית
 עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הִיא
 לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שָׁבַת וַיִּנָּפֶשׁ. ח"ק

לְשֵׁשׁ רִגְלִים	לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה	לְיוֹם כְּפוּר
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה	תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר,	כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר
אֶת מוֹעֲדֵי	בְּכֻסָּה לְיוֹם חֲגֻגוֹ. כִּי	עָלֵיכֶם לְמַהֲרָ אֲתֹכֶם.
יְיָ אֱלֹהֵי בְּנֵי	חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא,	מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל: ח"ק	מִשְׁפָּט לְאַדְמוֹתֵי יַעֲקֹב: ח"ק	יְיָ תִמְחָדוּ: ח"ק

תפלת שלש רגלים ותפלת ראש השנה ויום כפור תמצא לחלץ אחר תפלת מוסף של ראש חודש.

תַּפִּלַּת לַיִל שַׁבָּת.

אֲדֹנָי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל

עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות.
ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה.

^{בש"ח} זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בקפר חיים, למענך אלהים חיים.

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע.

בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם. בקיץ מוריד המל.

מכלל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים.
סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו
לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות? ומי דומה לך, מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה.

^{בש"ח} מי כמוך אב הרחמן? זוכר יצוריו לחיים ברחמים.

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

אתה קדוש ושמוך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך
סלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יי,
האל הקדוש. (^{בש"ח} המלך הקדוש).

אתה קדש את יום השביעי לשמך.
תכלית, מעשה שמים וארץ. וברכתו
מכל הימים, וקדשתו מכל הזמנים;
ובן כתוב בתורתך:

שירי תדשה

מכלית—סוף, לסוף הנצירה קבשם את השבת

וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם.
וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֶּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְכָל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ,
כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכָל מְלֹאכְתּוֹ, אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

יְשׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנִי, עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעִי, כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִמּוֹכָךְ, וּבְשִׁבְעִי רָצִיתָ בּוֹ
וְקִדְשָׁתוֹ, חֲמִידַת יָמִים אוֹתוֹ קִבְּרָתוֹ, וְגֵר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה נָא בְּמִנוּחַתָּנוּ; קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיָתֵן (וְשִׁים) חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ, שִׁבְעֵנוּ מִמּוֹכָךְ,
(וְשִׁמְחָנוּ) וְשִׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ
בְּאַמֶּת, וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבָּת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

לַעֲשׂוֹת—כְּמוֹ: וְעָשָׂה.

רָצָה בְּמִנוּחַתָּנוּ—תְּהִי מְנוּחָתָנוּ לְרָצוֹן לְפָנֶיךָ. שִׁבְעֵנוּ—תֵּן לָנוּ עַד כְּרִי
שְׁבִיעִיה. וְטַהַר לִבֵּנוּ—מִמַּחְשַׁבֵּת חָטָא וְעוֹן. וְהִנְחִילֵנוּ וְכוּ'—כְּלוּמַר, יָתֵן לָנוּ לְהִתְעַנֵּן
עַד הַשַּׁבָּת שֶׁנִּינוּחוּ בָּהּ וַיִּקְרָא מְנוּחָה שְׁמָהּ.

קִדְשֵׁךְ, וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֱהָבֵי שְׁמֶךְ. וַיְנַחוּ בְּתֶ
כֶּרֶם יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךְ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקִּדְשֵׁי הַשַּׁבָּת.

רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבְתַפְלָתָם (וּלְתַפְלָתָם
שָׁעָה), וַהֲשֵׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וּתְפַלְתָּם (מִחֲדָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חודש ובחול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וּתְחַיֶּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנִחנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרנו) צוּר חַיֵּינוּ, מִמֶּנּוּ יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא דָּדוֹר וָדוֹר
נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תִּהְיֶיךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַפְשְׁךָ שֶׁבְּכֶרֶם יוֹם עֲמָנוּ, וְעַל

בראש חודש ובחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא וַיְנַיֵּעַ, וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע,
וַיַּפְקֵד וַיַּזְכֵּר וַיַּחַנֵּן וַיַּפְקְדֵנוּ, וַיַּחַנֵּן אֲבוֹתֵינוּ, וַיַּחַנֵּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עֲבָדְךָ, וַיַּחַנֵּן יְהוֹשֻׁעַסִּים עִיר קִדְשֶׁךָ, וַיַּחַנֵּן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ, לְפָלִיטָה, לְמִזְבֵּחַ לְחֵן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים, וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם כָּיוֹם

לחוד"מ ספוט

לחוד"מ פסח

לראש חודש

חג הסוכות

חג המצות

ראש החודש

תָּה. וְזָכְרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִזְבֵּחַ, וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים, וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי
אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אַף מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה

נפלאותיך וטובותיך שפכל עת, ערב ובקר וצהרים,
הטוב—כי לא כלו רחמיך, והמרחם—כי לא תמו חסדיך—
כי מעולם תנינו לך. בשבת חנכה אומרים כאן „של הנסים“.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

בש"ח וכתוב לחיים טובים כל בני בריהך.

וכל החיים ויודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

שלוש רב על ישראל עמך תשים לעולם, כי אתה הוא
מלך אדון לכל השלום, וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך
את כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך. בספר
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

לשבת חנכה.

ועד הנסים ועל הפרקן, ועל הגבורות, ועל התשועות,
ועל הנפלאות ועל הנחמות ועל המלחמות, שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה.

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון
השעה על עמך ישראל, להשכיחם מורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבית את ריבם, בנת
את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד
מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזרים ביד עושרי
חורתך; ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופרקן כחיים חיה. ואחר כך באו בניו לבריתך, ופנו את
היבךך, וטהרו את מקדשך, והדליקו גרות בתצרות קדשך, וקבעו
שמונת ימים אלו בהלל ובהודאה ועשית עמם גם נפלא ונודת
לשמך הגדול סלה: ימי „חנכה“ אלו להודות ולהלל לשמך הגדול. ועל כלם וכו'

בש"ח בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה, וגזרות טובות ישועות
ונחמות נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים
ולשלוש, ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום.

יהיו רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי.

אלהי! נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה,
ולמקללי—נפשי תדום, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי
בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל הקמים
והחושבים עלי לרעה, מהרה הפך עצתם וקלקל
מחשבתם. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואחרי אבותי שרא
תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושרא
אכעוס היום ושרא אכעיסך. ותצילני מיצר הרע, ותן
כלבי הכנעה וענוה. מלבנו ואלהינו, יחד שמך בעולמך
בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ נגלות
ופדה צאנך ושמח עדתך. עשה למען שמך, עשה למען
ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען
יחלצון ידידיך, הושיעה ימינך וענני. יהיו רצון אמרי פי,
והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום במרומו,
הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיפנה בית המקדש
במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך, ושם נעבדך ביראה בימי עולם ובשנים
קדמוניות, וערבה לך מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם ובשנים קדמוניות.
הש"ץ והקהל אומרים ויכלו ואח"כ אומר הש"ץ ברכה מעין שבע. וא"א אותה
ליל ראשון של פסח אם חל בשבת.

בראשית א.

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכל אלהים

ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את יום השביעי

וַיִּקְדֹּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שַׁבָּת מִכָּל מְלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

חֹן בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֶלְיוֹן, קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

מַעֲשֵׂי שַׁבָּע.

קהל מִגֵּן אֲבוֹת בְּדָבָרוֹ, מְחַיֶּה מֵתִים
בְּמֵאמָרוֹ. הָאֵל (בש"ת המלך) הַקָּדוֹשׁ שְׂאִין
כְּמוֹהוֹ. הַמְנִיחַ לַעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת קִדְּשׁוֹ,
כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבֹד
בִּירָאָה וּפָחַד, וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל יוֹם
תָּמִיד מֵעֵין הַפְּרָכּוֹת. אֵל הַחוּדָאוֹת,
אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמַבְרִיךְ
שְׂבִיעִי, וּמְנִיחַ בְּקִדְּשָׁה, לָעַם מְדֻשָּׁנִי
עֹנֵג, זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדָבָרוֹ-ה' הָיָה מִגֵּן וּמִחֶסֶד לְאֲבוֹתֵינוּ בְּדַבְרֵי פִּיו. כִּי בָם-בְּעַמּוֹ.
מֵעֵין הַפְּרָכּוֹת-בְּמֹו נֹסֵחַ הַפְּרָכּוֹת תִּקְבְּעַ מְרֻבּוֹתֵינוּ. אֵל חַוּדָאוֹת-אֵל אֲשֶׁר טוֹב
וְנָכוֹן לַחֲדוּת לּוֹ. שְׂבִיעִי-יוֹם הַשְּׂבִיעִי מְדֻשָּׁנִי עֹנֵג-שְׂבִיעִי עֹנֵג שַׁבָּת כְּמִדְּשׁוֹ וְשִׁמּוֹ.
זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית-הַשַּׁבָּת הִיא זָכָר, כִּי בַשַּׁשֶּׁת יָמִים נִבְרָא הָעוֹלָם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רִצָּה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ; כִּדְשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן (וְשִׁים) חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שֶׁכָּעֵנוּ מִפְּנוּכָה.
(וְשִׁפְחָנוּ) וְשִׂמַּח נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ, וְמַהֲרָ לָבֵנוּ לַעֲבֹדְךָ
בְּאַמֶּת. וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן לַשַּׁבָּת
כִּדְשָׁךְ, (וְיִשְׁמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֱהָבֵי שִׁמְךָ). וַיְנַחוּ
בָּהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
מִקִּדְשֵׁי הַשַּׁבָּת. קריש שלם

א"א במה מדליקין ביו"ט שחל בע"ש. ובשבת חוה"מ. וכן יו"כ וי"ט שחל בשבת אין אומרים.
משניות ממסכת "שבת" במקום הלמוד.

(א) בַּמָּה מְדַלִּיקִין וּבַמָּה אֵין מְדַלִּיקִין? אֵין מְדַלִּיקִין לֹא בְלֶבֶשׁ, וְלֹא
בְחָסֵן וְלֹא בְכֶלֶךְ, וְלֹא בַּפְתִּילֵת הָאֵידִן, וְלֹא בַּפְתִּילֵת הַמְדֻבָּר, וְלֹא בִירוּקָה
שֶׁעַל פְּנֵי הַמָּיִם; לֹא בְזֶפֶת, וְלֹא בְשַׁעֲזָה, וְלֹא בְשִׁמּוֹן קִיק, וְלֹא בְשִׁמּוֹן
שְׂרָפָה, וְלֹא בְאַלְיָה, וְלֹא בְחֶלֶב. נָחוּם הַמְדִּי אוֹמֵר: מְדַלִּיקִין בְּחֶלֶב
מִבָּשִׁיל, וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים: אֶחָד מִבָּשִׁיל וְאֶחָד שְׂאִינוּ מִבָּשִׁיל אֵין
מְדַלִּיקִין בּוֹ.

(ב) אֵין מְדַלִּיקִין בְּשִׁמּוֹן שְׂרָפָה בְּיוֹם טוֹב. רַבִּי יִשְׁמַעֲלֵאל אוֹמֵר:
אֵין מְדַלִּיקִין בְּעֶמְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וְחֻכָּמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׂמָנִים:
בְּשִׁמּוֹן שְׂמֹשֶׁמִּין, בְּשִׁמּוֹן אֲגֻזִּים, בְּשִׁמּוֹן צִנּוֹנוֹת, בְּשִׁמּוֹן דָּגִים, בְּשִׁמּוֹן
פִּקְעוֹת, בְּעֶמְרָן, וּבְגִשְׁט. רַבִּי מֵרְפוֹן אוֹמֵר: אֵין מְדַלִּיקִין, אֲלֵא בְשִׁמּוֹן
זֵית בְּכֶבֶד.

(ג) כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ, אֵין מְדַלִּיקִין בּוֹ, אֲלֵא פִשְׁתָּן, וְכָל
הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ, אֵינוּ מִשְׁמָא מִכַּחַת אֱהָלִים, אֲלֵא פִשְׁתָּן.

(ד) פְּתִילֵת הַבְּגָד שֶׁקָּלְהָ וְלֹא הִבְהִיבָהּ — רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִמַּחֲה
הִיא וְאֵין מְדַלִּיקִין בָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִחֻזָּה הִיא וּמְדַלִּיקִין בָּהּ.

(ה) לא יקוב אדם שפופרת של ביצה, וימלאנה שמן, ויתלנה על פי הגר, בשביל שתהא מנומפת, ואפילו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם חפרה היוצר מתחלה מתר, מפני שהוא כלי אחד. (ו) לא ימלא אדם קערה שמן, ויתלנה בצד הגר, ויתן ראש חפתילה בתוכה, בשביל שתהא שואבת. ורבי יהודה מתיר.

(ז) המכבה את הגר, מפני שהוא מתירא מפני עובדי כוכבים, מפני לסמים, מפני בית רעה או בשביל החולה שישן פמור; פתס על הגר, פתס על השמן, פתס על חפתילה — חיב. רבי יוסי פוטר בכלן. חוץ מן חפתילה, מפני שהוא עשה פתס.

(ח) על שלש עבירות נשים בשעת לדתן, על שאינן וזירות, נגדה, בחלה ובהחלקת הגר.

(ט) שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השקה: עשרתם? ערביתם? הדליקו את הגר! ספק השקה ספק אינה השקה — אין מעשרין את הדמי, ואין מטבילין את הכלים, ואין מדליקין את הגרות, אבל מעשרין את הדמי, ומעריבין וטומנין את החמין.

תניא אמר רבי חנינא, חיב אדם למשמש בגדיו בערב שבת עם השקה, שפא ושפח וצא. אמר רב יוסף, חלקתא רפתא לשבתא.

מנה מסכת ברכות. אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא: תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שגאמר: וכל בנך למודי יי, ורב שלום בנך; אל תקרי: "בנך", אלא: בונך. שלום רב לאחבי תורתך, ואין למו מכשול. יהי שלום בחילך, שלום — בארמנותיך. למען אחי ורעי, אדברה גא שלום בך. למען בית יי אלהינו, אבקשה טוב לך. יי עז לעמו ימן, יי יברך את עמו בשלום.

ברבי ש ד ר ב נ.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעותה; וימליך מלכותה, ויצמח הודקנה ויקרב (נ"א קץ) משיחה. בתיכון ובימיכון, ובתי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב — ואמרו: אמן.

קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא!

יִתְּכֶרֶךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיְתַרְפָּא, וַיְתַרְוֶמֶם, וַיְתַנְשָׂא, וַיְתַהַדֵּר, וַיְתַעַלֶּה, וַיְתַהַלֵּל, שְׁמֹה דְקִדְשָׁא—בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא (כש"ת וְלֵעֲקָא מִכָּד) מִן כָּל בְּרִכְתָּא וַיִּשְׁרַחֲתָא, תַּשְׁבְּחָתָא וַיְתַכְתְּתָא, דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאן דְּעִסְקִין בְּאוֹרֵיתָא, דִּי בְּאַתְרָא הֲדִין וְדִי בְּכָל אַתְר וְאַתְר—יְהֵא חֲזוֹן וְלִבּוֹן שְׁלָמָא רַבָּא, תְּנָא וְחִסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וְמוֹנֵי רִיחֵי וּפּוֹרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא—וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חֵיו יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וְחַיִּים טוֹבִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

חֵיו עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה בְּרַחֲמָיו שְׁלוֹם, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן!

עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָא לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית, שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוּיֵי הָאֲרֻצוֹת, וְלֹא שְׁמֵנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֵא שָׁם חִלְקֵנוּ בָהֶם, וְנִרְלָנוּ כְּכָד הַמוֹנֵם. —וְאִנְחָנוּ בּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹרִים, לְפָנֵי מַלְכָּא דְּמַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ, בְּרוּךְ הוּא. שְׁהוּא נוֹמָה שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אֲרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָר בְּשָׁמַיִם מְמַעַל, וְשֹׁבֵינָת עֵזוֹ בְּנִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אָמֵת — מַלְכֵנוּ, אָפֶס זוּלָתוֹ, כְּפִתּוֹב בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעָת הַיּוֹם וְהַשְׁבֹּת אֵל לְבָבָהּ, כִּי יֵי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְמַעַל וְעַל הָאֲרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד“.

עַל בֶּן נִקְוָה לָהּ, יֵי אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאוֹת מַהֲרָה בְּתַפְאֶרֶת עוֹד, לְהַעֲבִיר גְּלוּתָם מִן הָאֲרֶץ, וְהָאֱלִילִים בְּרוֹת יִבְרָתוֹן, לְתַמְנָן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שׁוּדִי, וְכָל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ לְרַפְנוֹת אֱלִידָא כָּל רִשְׁעֵי אֲרֶץ. יִבְרִירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְלָא כִּי לָהּ תִּכְרַע כָּל בְּרִיךְ, תִּשְׁבַּע כָּל דְּשׁוֹן, לְפָנֶיהָ יֵי אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹלָם

מַלְכוּתָהּ, וְתַמְלִיךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁלָּהּ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תַּמְלִיךְ בְּכָבוֹד. כַּכְּתוּב בְּתוֹרָתָהּ:
יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד! וְנֹאמַר: „וְהָיָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ.
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.“ קִדְּשׁ יְתוֹם

משלי ג. אַל תִּירָא מִפֶּחַד פֶּתָאִים, וּמִשָּׂאת רָשָׁעִים כִּי תִבֹּא.

ושע' ח. עֲצוּ עֵצָה וְחִפְּרוּ, וְדַבְּרוּ וְלֹא יָקוּם, כִּי עֲמָנוּ אֱלֹהִים.

שם מו. וְעַד וְקִנְיָה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;

אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשָׂא, וְאֲנִי אֶסְבֹּל וְאֶמְלֹט.

(כתב רש"ל שצ"ל פסוק זה) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, וְיִשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת פְּנֶיךָ.

מִנְהַג יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ אֶת הַלְּדִים בְּלִילֵי שֶׁבֶת בְּשָׂבָאִים מִבֵּית הַכְּנֻסֶת.

לְנִכְדָּה.

לְזָכָר.

יְשִׁמְךָ אֱלֹהִים בְּאִפְקִים וּבִמְנֻשָּׁה. | יְשִׁימְךָ אֱלֹהִים בְּשָׂרָהּ רַבָּה, רַחֵל וְלֵאָה.

וּבְרַכֶּךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ. יֵאָר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִחַנֶּךָ. יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיִשֶּׁם לְךָ שְׁלוֹם.

בְּשָׂבָא מִבֵּית הַכְּנֻסֶת לְבֵיתוֹ יֹאמַר זֶה:

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, מִלְּאֲכֵי הַיָּשָׁרִת, מִלְּאֲכֵי עֲלִיּוֹן,

מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! ג"פ

בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם, מִלְּאֲכֵי הַשָּׁלוֹם, מִלְּאֲכֵי עֲלִיּוֹן,

מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! ג"פ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם—רַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ: כִּי מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת מְלוּמִים לֹא לְאָדָם בְּעֵיב שֶׁבֶת

סְמִית הַכְּנֻסֶת לְבֵית, וְעַל כֵּן מְבָרְכִים אֶת הַמִּלְּאֲכִים בְּשָׁלוֹם בְּבוֹאֵם וּבִצְאָתָם.

בְּרִכּוֹנִי לְשָׁלוֹם, מִלְּאֲכִי הַשָּׁלוֹם, מִלְּאֲכִי עֲלִיּוֹן,
מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! ג"פ

צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם, מִלְּאֲכִי הַשָּׁלוֹם, מִלְּאֲכִי עֲלִיּוֹן,
מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! ג"פ

תהלים צא. כִּי מִלְּאֲכִי יֵצֵא לָךְ, לְשִׁמְרֶךְ בְּכָל הָרָקִיעַ
שם קכא. וְיִשְׁמַר צֵאתְךָ וּבֹאֲךָ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

משלי לא.

אִשֶּׁת חַיִּל מִי יִמָּצֵא?

בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ,

גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא רָע,

דִּרְשָׁה צֶמֶר וּפְשָׁתִים,

הִיָּתָה כְּאֵנִיּוֹת סוֹחֵר.

וְתָקַם בְּעוֹד לַיְלָה, וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ, וַחֲכִי לְנַעֲרֹתֶיהָ.

זָמְמָה שָׂדֶה — וַתִּקְחָהּ,

חֲנָנָה בָּעֵז מִתְּנִיָּה.

וְהָאִמֶּץ זָרַעְתִּיהָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אִשֶּׁת חַיִּל — שֶׁבֶת נִקְרְאָת "אִשֶּׁת חַיִּל", "עֲשֵׂרֶת בַּעֲלָה" (כִּמּוֹ בְּשִׁיר "לֵבָב דָּוִד")
וְעַל כֵּן אִמְרִים פִּזְמוֹן זֶה הַמְדַּבֵּר בְּשִׁבְחָהּ אִשֶּׁת חַיִּל. שָׁכַן מְבִיאָה שֶׁבֶת בְּרָכָה וְעֵינֶי
רִמְבַּמְדִּיהָ כְּאִשֶּׁת חַיִּל לְבַעֲלָהּ. מְבַרְכָה — מְחִירָה רְחוּק וְגָדוֹל תְּרַבָּה וְיָתֵר מְסֻנִּינִים (אֲבִי
חַן כּוֹרָאִלִּים). וְשָׁלָל — כָּל סָח שֶׁנִּמְצָא בְּבֵית. בְּחָפְזִין בְּכִפְיָהּ הַחֲפָצוֹת בְּעִבּוּדָהּ.
כְּאֵנִיּוֹת סוֹחֵר — מְבִיאֹת סוֹחֵר מִסְרָסְקִים. טָרֶף — מִזֶּן. וְחָכְמָה — דָּבָר קָבוֹעַ וְנֹשֵׂא
(בְּעִשְׂטִימִשְׁט) בְּעִבּוּדָהּ וּמִזֶּן. זָמְמָה שָׂדֶה — גִּמְרָה לְקִנּוּת שָׂדֶה — תִּקְנָהּ: מְבַרְכָה בְּכִפְיָהּ
בְּכִסְפָּה שְׂרָבִישָׁה לָהּ בַּעֲמֵל בְּכִפְיָהּ. חֲנָנָה בָּעֵז וְגו' — בְּלוֹמַר תִּתְּאֲמֵץ וְתִתְּחַסֵּן

מַעֲמָה כִּי טוֹב סַחֲרָה,   לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נִגְרָה.
 יָרִיחַ שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר,   וּכְפִיָּה תִמְכּוּ פֶלֶךְ.
 כַּפָּה פֶרֶשָׁה לָעֵנִי,   וַיִּדְרֶה שְׁלָחָה לְאַבְיוֹן.
 לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג,   כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֶשׂ שָׁנִים.
 מְרַבִּדִים עָשְׂתָה לָּהּ,   שֵׁשׁ וְאַרְבָּעִים לְבוּשָׁה.
 נוֹדַע בִּשְׁעָרִים בַּעֲלָהּ,   בִּשְׁכֵּתוֹ עִם זִמְנֵי אֶרֶץ.
 סָרִין עָשְׂתָה וּתְמָכָהּ,   וַחֲגוֹר נָתַנָּה לְכַנְעֵנִי.
 עַז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ,   וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.
 פִּיָּה פִתְחָה בְּחִכְמָהּ,   וַתוֹרֶת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ.
 צוּפִיָּה הִלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ,   וְלָחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכֵל.
 קָמוּ בָנֶיהָ וַיֹּאשְׁרוּהָ,   בַּעֲלָהּ – וַיַּהֲלִלָּהּ.
 רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל,   וְאַתָּה עָלִית עַל בִּכְלָהּ!
 שָׁקָר חֲחֹן, וְהָכֵל הִיפּוֹ,   אִשָּׁה יִרְאַת יי' הִיא תִתְהַלָּל.
 תָּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יִדְיָהּ,   וַיַּהֲלִלוּהָ בִּשְׁעָרִים מַעֲשִׂיָּהּ.

שִׁירָה הַדָּשָׁה

בעֲבוּרָתָהּ. מַעֲמָהּ וּגְו' – בְּשִׁחְרִישָׁה כִּי תִרְאֶה כְּרֶכֶה בַּעֲמָלָהּ – פֶּלֶךְ בְּלִילָה. סַחֲרָה – קִנְיָנָה. כִּישׁוֹר – פֶּלֶךְ – *веретено* – שְׁפִירָה. פֶּרֶשָׁה – לָעֵנִי. קָמָה לֹא דִי מִקְסוּרֹ; לְבוּשׁ שָׁנִים – בְּגָדֵי תוֹלַעַת שָׁנִי. וַיִּשׁ מִפְּרָשִׁים שָׁנִים כְּמוֹ שָׁנִים, בְּלוּיָהּ בְּגָדֵי מִשְׁנָה, בְּגָד עַל בְּגָד. מְרַבִּדִים – מַצָּעוֹת לְמִשְׁכָּב. נוֹדַע בִּשְׁעָרִים בַּעֲלָהּ – כִּי לָהּ יָאֵחַ בַּעַד גִּבְכָּר הַיּוֹשֵׁב בִּשְׁעַר הַמִּשְׁפָּט. סָרִין – *простыня* – בַּעֲמָלָהּ. לְכַנְעֵנִי – לְמִסְחָה. וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן – בְּלוּיָהּ, לֹא תִדְאָג לְיוֹם מָחָר, כִּי הַכֹּל נָכוֹן לְפָנֶיהָ עַד יוֹמָהּ הָאֲחֵרִין. צוּפִיָּה הִלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ – מִשְׁנֵים עַל הַנִּהְגִּת בֵּיתָהּ. לָחֶם עֲצָלוֹת – לָחֶם שֶׁלֹּא עָמְלָה בּוֹ. וַיֹּאשְׁרוּהָ – וַיִּשְׁבְּחוּהָ. עָלִית עַל בִּכְלָהּ – עָלִית בַּעֲמָלָהּ מִכָּל. וַיַּהֲלִלוּהָ בִּשְׁעָרִים מַעֲשִׂיָּהּ – מַעֲשִׂיָּהּ הֵם בַּעֲצָמָם וַיַּהֲלִלוּהָ.

מִצְוָה לְקַדֵּשׁ עַל מִנּוּן , וְאִם אֵין לוֹ מִנּוּן מְקַדֵּשׁ עַל
טַפְת , וְאִסּוּר לְשַׁעֲשׂוֹם מְאוּמָה קוֹדֵם קְדוּשָׁה אֲפִילוּ בַּיּוֹם .

בַּחֲשׁ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר .

יּוֹם הַשְּׁשִׁי . וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
וְכָל צְבָאָם . וַיְבַרְךְ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִלֵּאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה , וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מִלֵּאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה .
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יּוֹם הַשְּׁבִיעִי , וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ , כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל מִלֵּאכֶתוֹ ,
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת .

עַל חַפְת בְּרִשׁוֹת מִרְנָן וּבְרִנָּן וּבְבוֹתֵי :

עַל חַיִּין סִבְרֵי מִרְנָן וּבְרִנָּן וּבְבוֹתֵי :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ , אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ .

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ , אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם , בּוֹרֵא פְרִי הַגֶּפֶן .

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ , אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם , אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וּרְצָה בָּנוּ , וּשְׁבַת קִדְּשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
הַנִּחְיָלָנוּ , וּבְרוּן לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית , כִּי הוּא יּוֹם ,
תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ , וְכֵן לִיצִיאַת מִצְרָיִם . כִּי בּוֹ

בְּחֶרֶת וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. וְשַׁבַּת קִדְּשָׁךְ
אֲהַבָּה וּבִרְצוֹן הִנַּחֲלָתָנוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

וּמִירוֹת לַלַּיִל שַׁבָּת.

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׂבִיעִי בְּרָאוּי לוֹ, כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת בְּדַת מַחֲלָלוֹ,
לִדְרוֹ הַרְבֵּה מָאֵד עַל פִּי פִּעְלוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דַּגְלוֹ.

אוֹהֲבֵי יְיָ תִּמְחַפִּים בְּבִגְדֵי אֲרִיאֵל, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁישׁוּ וְשִׁמְחוּ בְּמִקְבְּלֵי
מִן נְחִילֵי אֵל, בָּם שָׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וְאָמְרוּ לֵאלֹהִים. בְּרוּךְ יְיָ, אֲשֶׁר נָתַן
מִנְחָה לַעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

דוֹרְשֵׁי יְיָ זָרְעוּ אֲבִרְרָם אוֹהֲבֵי, תִּמְאַתְרִים לְצֵאת מִן הַשַּׁבָּת וּמִמְחֵרִים
לְבֹא, שְׂמִיחִים לְשִׁמְרוֹ וּלְעֶרֶב עֲרוֹבוֹ, זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נִקְלָה וְנִשְׁמָחָה
טוֹ, וְזָרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שַׁבָּת גְּרוּסָה, תְּרוּתָה לַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי
זִכְלָה בֵּין רַעוּתֶיהָ מִשְׁבָּחָה. מְהוֹרִים וִירְשׁוּתָּהּ וִיקְדְּשׁוּהָ בְּמִאֲמַר כָּל אֲשֶׁר
עָשָׂה, וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.

יוֹם קִדּוּשׁ הוּא מְבֹאֵר וְעַד צֵאתוֹ, כָּל זָרְעוּ יַעֲקֹב וּבִפְדוּתוֹ בְּדַבֵּר
הַמִּלֵּךְ וְדָתוֹ, לְגוֹחַ בּוֹ וּלְשִׁמּוֹת בְּתַעֲנוּג אֲכֹל וְשָׂתוֹ, כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ. מִשְׁךְ תִּסְבֶּךְ לִידְעוּךָ אֵל בְּנֵא וְנִקְמָם, גּוֹמְרֵי לַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי
זְכוֹר וְשִׁמּוֹר לְחֶקֶם, שְׂמִיחִים בְּבִגְדֵי שָׁלֵם בְּאוֹר פִּנְיָהּ תִּבְהִיקֶם, יִרְוֶן
מִדְּשׁוֹ בִּיתָהּ וְנִחַל עֲדִיקָהּ תִּשְׁקֶם.

עֲזוֹר לִשְׂוֹכְתֵימֵינוּ בְּשִׁבְעֵי בְּחִירֵשׁ וּבְקִצִּיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה
קִמְצָה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבִרְךְ שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים, עֲזָרְתָם תַּחֲדוּר בְּאוֹר שַׁבָּעַת
תָּמִים, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲהַבַת תָּמִים, יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים.

מנוחה ושמחה אור ליהודים, יום שבתון יום מנוחים, שומרינו
יוזכרו הקדוש מעידים, כי לשייח כל ברואים ועומדים.

שמי שבנים ארץ וימים, כל צבא מרום גבוהים ורמים, פגין
ואדם וחת ראמים, כי ביה יי צור עולמים.

הוא אשר דבר לעם סגלתו, שמור לקדשו מבוא ועד צאתו,
שבת קדש יום חמדתו, כי בו שבת אל מכל מלאכתו.

במצות שבת אל יחליצך, קום קרא אליו יחיש לאמצך. נשמת כל
חי וגם בעריצך, אכול בשמחה, כי כבר רצך.

במשנה לחם וקדוש רבה, ברוב מטעמים ויום נדיבה, יזכו לרב
טוב חמדתם ביה. בקיאת גואל לחיי העולם הבא.

י' זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה, עובר
גבורתך ותמהיה, שפר קדמך להחיה.

זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה.

ש' בחין אמר צפרא ורמשא, לך אלהא קדישא, די ברא כל נפשא.
עירין קדישין ורגי אנשא, חיות ברא ועיפי שמיה.

זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה.

ב' ברבין עיבתך ותביסין, מכיף רמיה ונחף פסיפין, לו יחיה גבר
שגין אלפין, לא ועול גבורתך בחושבניה.

זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה.

א' ליה די לה יקר ורבותא, פרוק ית ענך מפום אריותא, ואפיק
ית עמך מוגו גלותא, עמך די בחרת מכל אפיה.

זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה.

ל' מקדשך תוב ולקדש קדישין, אתר די בה יחדון רוחין ונפשין.
ויזכרון לך שירין ורחשין, בירושלם קרתא דשופריא.

זה רבון עלם ועלמיה, אנת הוא מלכא מלך מלכיה.

צור משלֹא אֶבְלָנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי.

שִׁבְעֵנוּ וְהוֹתֵרְנוּ כְּדָבָר יי.

הֵן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֵנוּ אֶבְיָנוּ,

אֶבְלָנוּ אֶת לְחֵמוֹ, וַיֵּנוּ שְׁתִּינוּ,

עַל בֶּן נֹדֶה לְשֵׁמוֹ, וְנִהְלָלוּ בְּפִינוּ,

אֶמְרָנוּ וְעָנִינוּ, אִין קְדוֹשׁ בְּיִי!

צור משלֹא אֶבְלָנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי. שִׁבְעֵנוּ וְהוֹתֵרְנוּ כְּדָבָר יי.

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נִבְרַךְ לְאַלְהֵינוּ,

עַל אֶרֶץ הַמֶּדֶה טוֹבָה, שֶׁהִנְחִיר לְאַבּוֹתֵינוּ.

מִזֶּזֶן וְצִדָּה הַשְּׁבִיעִי לְנַפְשָׁנוּ,

הַסֵּדֶה נִבְרַךְ עָלֵינוּ, וְאַמֶּת יי!

צור משלֹא אֶבְלָנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי. שִׁבְעֵנוּ וְהוֹתֵרְנוּ כְּדָבָר יי.

רַחֵם בְּחֶסֶדֶךָ, עַל עַמֶּךָ צוּרְנוּ,

עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְכוֹל בֵּית תְּפִאֲרוֹתֶינוּ

בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, יִבָּא וַיִּגְאֹלֵנוּ

רוּחַ אֱפִינוּ מְשִׁיחַ יי.

צור משלֹא אֶבְלָנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי. שִׁבְעֵנוּ וְהוֹתֵרְנוּ כְּדָבָר יי.

יִבְנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תְּמִלָּא,

וְשֵׁם נָשִׁיר שִׁיר חֲדָשׁ, וּבִרְנָנָה נִעְלָה,

הַרְחֵמֶן הַנִּקְדָּשׁ, יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלָּה,

עַל כּוֹס יַיִן מְלֵא, כְּבִרְבֶּת יי.

צור משלֹא אֶבְלָנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי. שִׁבְעֵנוּ וְהוֹתֵרְנוּ כְּדָבָר יי.

מתחילין מן מה טובו עד האדרת והאמונה ואח"כ אומרים זה.

הודו לַיְי קָרְאוּ בְשֵׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בְעַמִּים עֲלִילוֹתָיו.
שִׁירוּ לוֹ, זַמְרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו. הִתְהַלְלוּ
בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מִבְּקָשֵׁי יְיָ. הִרְשׁוּ יְיָ וְעֲזֹזוּ,
בְּקִשׁוֹ בְּנֵי תְמִיד. זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתֵיו
וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ. זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו.
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו. זָכְרוּ לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ, דָּבָר צוּרָה לְאַלְפֵי הָדוֹר. אֲשֶׁר כָּרַת אֶת
אַבְרָהָם, וְשִׁבְעָתוֹ לְיִצְחָק. וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם. לֵאמֹר: "לֵךְ אֲתָן אֶרֶץ כְּנָעַן,
חֶבֶל נַחֲלָתְכֶם". בְּהֵיוֹתְכֶם מֵתִי מִסֶּפֶר, כְּמַעַט וְגֵרִים
בָּהּ. וַיִּתְּהֶלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר;
לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים. "אֵל
תִּגְעֹעַ בְּמִשִּׁיחִי, וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּתְּרֵעוּ". שִׁירוּ לַיְי כָּל
הָאָרֶץ, בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם אֶל יוֹם יִשׁוּעָתוֹ. סִפְּרוּ בְּנוֹתֵם
אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו. כִּי גִדּוֹל יְיָ וּמֶהֱרָל
מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. כִּי כָל אֱלֹהֵי
הָעַמִּים—אֱלִילִים, וַיְי שָׁמַיִם עָשָׂה. הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו,
עַז וְיִתְרוֹהַ בְּמִקְוָמוֹ. הָבוּ לַיְי, מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים; הָבוּ
לַיְי כְּבוֹד וְעֹז. הָבוּ לַיְי כְּבוֹד שֵׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה
וּבָאוּ לְפָנָיו. הִשְׁתַּחֲווּ לַיְי בְּהִדְרַת קִדְשׁ, חִילוּ מִלִּפְנֵיו
כָּל הָאָרֶץ, אֶף תְּבוּן תִּבְל כָּל תְּמוּטָה. יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּנוֹתֵם: יְיָ מֶלֶךְ! יִרְעֵם הָיִם וּמֵלֵאאוּ,

יַעֲלֶן הַשָּׁדָה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ; אֹז יִרְנְנוּ עַצִּי הַיַּעַר,
מִלִּפְנֵי יי כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ. הוֹדוּ לַיי כִּי
טוֹב, כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ! וְאָמְרוּ: הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו,
וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לַהֲוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ,
לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתְךָ. בָּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם! וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם: אָמֵן וְהִלֵּל
לַיי. רוֹמְמוּ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַהֵדֶם רִגְלָיו קְדוֹשׁ
הוּא. רוֹמְמוּ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַהֵר קְדוֹשׁ, כִּי
קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ. וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהַשְׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. אַתָּה יי
לֹא תִכְלֹא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חֲסִדְךָ וְאַמֶּתְךָ תִּמְיֹד יַצְרוּנִי.
זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יי וְחֲסִדֶּיךָ, כִּי מִעוֹלָם הִמְדָּה. תָּנוּ עוֹ
לְאֱלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גִּאוֹתָו, וְעֹזוֹ — בְּשִׁחָקִים. נוֹרָא
אֱלֹהִים מִמֶּקְדָּשֶׁיךָ, אֵל יִשְׂרָאֵל, הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצָמוֹת
לָעָם — בָּרוּךְ אֱלֹהִים! אֵל נִקְמֹת יי, אֵל נִקְמֹת,
הוֹפִיעַ! הִנָּשֵׂא, שֹׁפֵט הָאָרֶץ! הָשִׁב גְּמוּלָה עַל גֵּאִים.
לַיי הִשְׁוּעָה, עַל עַמֶּךָ בִּרְכָתְךָ סֶלָה. יי צְבָאוֹת עֲמָנוּ,
מִשְׁנֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה. יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם
בִּטָּח בְּךָ. יי הוֹשִׁיעָה! הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ.
הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נִחְלָתְךָ, וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
עַד הָעוֹלָם. נַפְשֵׁנוּ חִבָּתְךָ לַיי, עֲזָרְנוּ וּמִגְנָנוּ הוּא. כִּי
בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קְדוֹשׁ בְּטַחְנוּ. יְהִי חֲסִדְךָ

יְיָ עֲלֵינוּ, בְּאִשֶּׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ. הֲרֵאנוּ יְיָ חֲסִידֶךָ, וְיִשְׁעֶךָ
תִּתֵּן לָנוּ. קוֹמָה עֲזֹרָתָהּ לָנוּ, וּפָדֵנוּ לְמַעַן חֲסִידֶךָ. אֲנִכִּי
יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הַמַּעֲלֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. הֲרַחֵב פִּיךָ
וְאִמְלֵאֵהוּ. אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁבָכָה לוֹ, — אֲשֶׁרִי הָעַם
שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו! וְאֲנִי בְּחֲסִידֶךָ בְּמַחֲתִי, יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעַתְךָ;
אֲשִׁירָה לְיְיָ, כִּי גָמַל עָלַי.

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת, לְדָוִד. אֲרוּמָמָךְ יְיָ, כִּי דִלִּיתָנוּ,
וְלֹא שִׁמַּחְתָּ אֲבִי לִי. יְיָ אֱלֹהֵי, שׁוּעֵתִי אֱלֹהִי וְתִרְפָּאִנִּי. יְיָ
הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי, חַיִּיתָנִי מִיַּד־יָדַי בּוֹר. וּמָרוּ לְיְיָ חֲסִידָיו!
וְחֹדְרוֹ לְזִכָּר קָדְשׁוֹ. בִּירְנֵעַ בְּאִפּוֹ, חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ; בְּעֶרֶב יִלֵּן
בְּכִי, וּלְבַקֵּר רָנָה. וְאֲנִי אִמְרָתִי בְּשִׁלּוֹי; כָּל אֲמוֹט לְעוֹלָם.
יְיָ בְּרָצוֹנֶךָ הַעֲמִידְתָּהּ לְחֹרֵרֵי עוֹלָם, הַסִּתְרָתָּ פְּנוּךְ חַיִּיתִי נִבְרָל.
אֱלֹהִי יְיָ אֶקְרָא, וְאֵל אֲדַעֵי אֶתְחַנֵּן; מַה בָּצַע בְּדַמִּי, בְּרִדְתִּי
אֶל שָׁחַת? הַיּוֹדֶךָ עֶפֶר, הַיְגִיד אִמְתָּךְ? שְׁמַע יְיָ וְחַנּוּנִי, יְיָ
הָיָה עֲזָרָה לִי. הַפְּכֵת מִסְפְּרִי לְמַחֲוֹל לִי, פִּתְחֵת שְׁקִי וְתִאֲזָרֵנִי
שִׁמְחָה. לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יָדָם, יְיָ אֱלֹהֵי! לְעוֹלָם אֲנִיךָ.

קריש יתום.

יְיָ מִלֶּךְ, יְיָ מִלֶּךְ, יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד בִּי: וְהָיָה יְיָ
לְמִלֶּךְ עַד כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:
הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּלֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
קָדְשְׁךָ, לְהַשְׁתַּבֵּחַ בְּתִהְלֻתְךָ: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הָעוֹף וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעַם אָמֵן הִלְלוּיָהּ. כָּל
הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְיָ הִלְלוּיָהּ.

לְמַנְצָה מִזְמוֹר לְדָוִד.

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִנִּיר הַדְּרָקִיעַ.
 יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אֱמֶר, וּלְיֵלָה לְלַיְלָה יִתְהַה דַּעַת.
 אֵין אֱמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם;
 בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם, וּבְקָצָה תִּבֵּל מְלִיָּהֶם.
 לַשָּׁמַשׁ שֵׁם אֶהְל בָּהֶם.
 וְהוּא בְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ, וְשִׁישׁ בְּגִבּוֹר לָרוּץ אֶרֶץ.
 מִקָּצָה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ, וְתִקְוֶפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם.
 וְאֵין נִסְתָּר מִחֶפְתּוֹ.

תּוֹרַת יי תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדוּת יי נִאֲמָנָה מִחֲבִימַת פֶּתִי.
 פִּקְדוֹי יי יִשְׂרָאֵל, מְשִׁמְחֵי לֵב, מַצּוֹת יי בָּרָה, מְאִירַת עֵינָיִם.
 יִרְאֵת יי מְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד, מְשַׁפְּמֵי יי אֶמֶת, צִדְקוֹ יִחְדְּדוּ.
 הַנְּחַמְדִּים מְזֻהָב וּמִפָּז רַב, וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים.
 גַּם עֲבֹדָה נְזָהָר בָּהֶם, בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב.

שִׁירָה הַדְּשִׁי

הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים וְגו'—כְּלוּמָר, מִתּוֹכָם אֲפָשָׁר לְהַבִּיז כְּבוֹד וּצְרָם. וְיִבְיַע אֱמֶר—
 כָּל יוֹם סְגִיר לִחְבְּרוֹ מַעֲשֵׂה ה'. וְיִתְהַה-נִּגִיד. אֵין אֱמֶר וְגו'—אֵף כִּי לֹא נִשְׁמַע קוֹלָם
 בְּכָל זֹאת וְסִפְרוֹ כְּבוֹד אֵל. קוֹם-קוֹלָם, כְּלוּמָר, דְּבָרֵיהֶם. שֵׁם אֶהְל בָּהֶם-ה' שֵׁם
 אֶהְל לַשָּׁמַשׁ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם. וְהוּא בְּחֶתֶן-הַשָּׁמַשׁ יוֹצֵא בְּכָרָה כְּלוֹ מְהִיר וְשִׁמְשׁ בְּחֶתֶן
 הַיּוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ. וְשִׁישׁ וְגו'—וְשִׁישׁ לָרוּץ דְּרָכֵי בְּגִבּוֹר הַשָּׁשׁ לִקְבֹּאת נֶשֶׁק. וְתִקְוֶפְתּוֹ עַל
 קְצוֹתָם-הַשָּׁמַשׁ הוֹלֵךְ וּמִקְוֶה אֶת הַשָּׁמַיִם מִקְצָה הָאֶחָד עַד בּוֹאֵן אֶל קְצָה הַשָּׁמַיִם הַשֵּׁנִי.
 מִחֶפְתּוֹ-מִחֶמֶן. מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ-מְהִירָה אֶת הָאֵדָם. עֲדוּת-תּוֹרָה. מִחֲבִימַת פֶּתִי-נוֹתֶנֶת
 חֲכָמָה לַפִּתְיִים. בָּרָה-מְהִירָה. צִדְקוֹ יִחְדְּדוּ-בָלֵם נִסְדִּי נְכוֹנִים וְאִמְתִּים. מִפָּז-מְזֻהָב
 נִבְחָר. וּמִנֹּפֶת צוּפִים-זוֹב דְּבַשׁ, לַחֲוֹת נֹזְלֶת שֶׁל הַדְּבַשׁ. גַּם עֲבֹדָה נְזָהָר בָּהֶם וְגו'—

שְׁנֵיאוֹת מִי יָבִין ? מִנְּסִתְרוֹת גִּנְיָ.
 גַּם מִזֵּדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ אֵל יִמְשְׁלוּ בִי,
 אֲזִי אֵיתָם, וְגִנְיָתִי מִפֶּשַׁע רָב.
 יִהְיוּ לְרֵצוֹן אֲמָרֵי פִי, וְהִגְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ
 יי צוּרִי וְנוֹאֲלִי!

שם לב.

רִנְנוּ צַדִּיקִים בֵּינִי, לַיְשָׁרִים נְאוּה תְהִלָּה. חוּדוּ לִי
 בְּכִנּוּר, בְּגִבֹּל עֲשׂוֹר וְאֶמְרוּ לוֹ. שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, הַיְמִינִי
 גִּנְיָ בְּתִרְעוּעָה. כִּי יֵשֶׁר דְּבַר יְיָ, וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוֹנָה. אֲהִבֵּנִי
 צִדְקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְיָ מִלְּאָה הָאָרֶץ. בְּדַבֵּר יְיָ שְׁמִי
 נִעֲשֶׂה, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צָבָאִם. בִּנְיָם בְּנֵד מִי הָיָה, נִתָּן בְּאוֹצְרוֹ
 תְּהוֹמוֹת. יִירָאוּ מִי כָּל הָאָרֶץ, מִמֶּנּוּ יִגּוּרוּ כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֶל.
 כִּי הוּא אָמַר—וַיִּהְיֶה, הוּא צוּר—וַיַּעֲמֵד. יְיָ הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם

שִׁירָה חֲדָשָׁה

גַּם אֲנִי עֲבָדְךָ זָהִיר לְקִנְיָם פְּקִידֶיךָ תְּמִיד, כִּי בְּשִׁמְרִי אוֹתָם יִהְיֶה לִי שֹׁכֵר רָב. שְׁנֵיאוֹת
 מִי יָבִין—כְּלוּמַר, אַחֲר־עַל־פִּי שְׁאֵנִי גִזְהַר בְּחֻמְיָךְ, בְּכָל זֶה אִי אֶפְשָׁר שְׁלֵא אֶהְיֶה כְּשֶׁנִּי
 כִּי מִי יָבִין לְהִזְהֵר מִשְׁנֻנוֹת, לְפִיכֶךָ אֲנִי מִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ, כִּי "מִנְּסִתְרוֹת" קִאֲלָה כְּלוּמַר, מִתְפַּלֵּל
 לֹא יְדוּעִים לִי "גִּנְיָ" וְאֵל תִּחְשַׁבֵּם לִי לְעֵזֶן כָּלֵל. גַּם מִזֵּדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ—עוֹד חֹזֵק
 אֶתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ שְׁתִּמְנְעֵנִי מִעֲוֹנוֹת בְּדוֹן שְׁלֵא יִפְתְּנִי יִצְרִי לַעֲשׂוֹתָם. אֲזִי אֵיתָם—אֲזִי אֶת
 תֶּם וְשִׁלְשָׁם עִם אֱלֹהֵי. וְגִנְיָתִי—וְאֶהְיֶה גִנְיָ מִשְׁנֻנוֹת. הִגְיוֹן—מִחֲשָׁבָה.

רִנְנוּ... בַּח—חֲלָלוּ לַח. נְאוּה תְהִלָּה—כִּי נְאוּה וְנְאוּה לַיְשָׁרִים לְחֲלָלוּ. גִּנְיָ
 עֲשׂוֹר—מִיִּן כְּלִי זָמֵר. הַיְמִינִי גִנְיָ בְּתִרְעוּעָה—גִּנְיָ יִפְתֵּה בְּצִחְלָה וּשְׁמִתָּה. צָבָאִם—
 הַשְׂמִינִי: הַפּוֹדֵקִים. כִּנְיָם בְּנֵד מִי הָיָה—מִאֲפָף מִי תִנֵּם וְחֵד לַעֲמֹד מִיִּם לְגַל גְּרוּל. בְּאוֹצְרוֹ—
 מִשְׁלֵל לְקִרְקַע תִּנֵּם. יִגּוּרוֹ—יִפְסְרוּ וְיִירָאוּ. הוּא אָמַר—(לְכִרְיָאָה) לְחֵד
 וַיִּהְיֶה. הוּא צוּר—לַעֲמֵד—וַיַּעֲמֵד לְעוֹלָם שִׁיבְרָא—וַיִּהְיֶה. עֲצַת גּוֹיִם—עֲמִי קִנְיָ

הָנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמּוּם. עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ
 לְדָר וָדָר. אֲשֶׁרִי חֲגוּי אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהָיו, הָעַם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ.
 מִשְׁמִימִים הִבִּיט יְיָ, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. מִמֶּבֶן שִׁבְתּוֹ
 הַשְּׁנִיחַ, אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. הִזְעִיר יַחַד לָבָם, הַמִּבִּין אֶל
 כָּר מַעֲשֵׂיהֶם. אִין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בָּרֶב חֵיל, גִּבּוֹר לֹא יִנָּצַל
 בָּרֶב כֹּחַ. שֶׁקֶר חֲסוּם לְתַשׁוּעָה, וּבָרֶב חֵילוֹ לֹא יִמָּלֵט.
 הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יִרְאָיו, לַמִּיחֲלִים רֹחֲסֵדוֹ. לְהַצִּיל מִמָּוֶת
 נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעֵב. נִפְשָׁנוּ חֲבָתָה לִי, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנָּנוּ הוּא.
 כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם קֹדְשׁוֹ בְּטַחָנוּ. יְהִי חֲסִדְךָ יְיָ
 עֲלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ.

שֵׁם לֵר.
 לְדָוִד, בְּשִׁנּוֹתָיו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ, וַיִּגְרָשׁוּהוּ וַיֵּלֶךְ:
 אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תִּהְלֶתָּ בְּפִי.
 כִּי תִתְהַלֵּל נַפְשִׁי, יִשְׁמְעוּ עֲנֻיִם וַיִּשְׁמְחוּ.

שִׁירָה חֲדָשׁ

הָנִיא—בִּטָּל וְהִחִיק. אֲשֶׁרִי חֲגוּי—מֵאֲשֶׁר עִם יִשְׂרָאֵל. הָעַם וְגו'—מֵאֲשֶׁר הָעַם שָׁה' בָּחַר בּוֹ
 לְנַחֲלָה. הַשְּׁנִיחַ—הַשְּׁקִיף. הִזְעִיר יַחַד לָבָם—הוּא הַתּוֹפֵס מַחְשְׁבוֹת לֵב לָבָם. הַמִּבִּין
 אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם—הוּא הַיּוֹדֵעַ וְיִדְעָה נְמוּנָה וּמַחֲלֶשֶׁת אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. נוֹשָׁע וְגו'—
 זִמְמָה שֶׁהוּא מַשְׁנִיחַ, הַיּוֹצֵר וְהַמִּבִּין אֶת שְׂוֵא כֹחַ הָאָדָם כְּלִי יְשׁוּעַת ה', וְהַמֶּלֶךְ לֹא
 יוֹשָׁע בְּחֵיל רֶב. וּבָרֶב חֵילוֹ—בִּכְחוֹתָיו. לֹא יִמָּלֵט—לֹא יִצִּיל אֶת רוּכְבוֹ. כִּי בּוֹ יִשְׁמַח
 לִבֵּנוּ, כִּי בְשֵׁם וְגו'—אִם בְּטַחָנוּ בְשֵׁם קֹדְשׁוֹ בְּטוֹחִים אֲנִי כִּי יִשְׁמַח לִבֵּנוּ בִּישׁוּעָתוֹ

טַעְמוֹ—שִׂכְלוֹ. אֲבִימֶלֶךְ—כָּל מַלְכֵי הַפְּלִשְׁתִּים נִקְרְאוּ אֲבִימֶלֶךְ וְשִׁמְעוֹ הַעֲבָדִי הוּא
 אֲכִישׁ וְנָה מִסָּפֵר בְּשִׁמְעוֹ (א כב) בַּח' תִּתְהַלֵּל וְגו'—אֶתְהַלֵּל בְּעֲזָרְתָּ ה' וְגַם כָּל עֲנֵי אֶרֶץ

גִּדְּלוּ לִי אֶתִי, וְנִרְמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו.
 יְרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעַנְנִי, וּמִכָּל מְנוּרוֹתַי הַצִּלָּנִי.
 הַכִּיטּוֹ אֵלָיו וְנִהְרֹו, וּפְנִיָהֶם אֶל יַחְפְּרוּ.
 זֶה עָנִי קָרָא וַיִּשְׁמַע, וּמִכָּל צְרוּתָיו הוֹשִׁיעָו.
 חָנָה מִלֵּאָךְ יְיָ, סָבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלִצֵם.
 מַעֲמֹו וְרָאוּ כִּי טוֹב יְיָ, אֲשֶׁר־י הַגָּבֵר יַחֲסֶה בּוֹ.
 יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשִׁיו, כִּי אֵין מַחֲסוֹר לִירְאָיו.
 כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ, וְדָרְשׁוּ יְיָ לֹא יַחֲסְרוּ כָּל טוֹב.
 לְכֹו בָנִים שִׁמְעוּ לִי, יִרְאֵת יְיָ אֶל־מִדְכֶם.
 מִי הָאִישׁ הַחַפֵּץ, חַיִּים, אֶהֱב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב.
 לְצֹר לְשׁוֹנֶךְ מִרַּע, וּשְׁפַתֶּיךָ מִדְּבַר מְרָמָה.
 סוֹר מִרַּע וַעֲשֵׂה טוֹב, בִּקְשׁ שְׁלוֹם וְרִדְּפֶהוּ.
 עֲנֵי יְיָ אֶל צְדִיקִים, וְאֲזַנּוֹ אֶל שׁוֹעֲתָם.
 פְּנֵי יְיָ בַּעֲשֵׂי רַע, לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָר.

שִׁירָה תְּכַשֶּׁה

בְּשִׁמְעֶם וּשְׁוֹעֲתִי וּשְׁמָהּ. גִּדְּלוּ לַח'—הִבּוּ גִדְּל וּבְכוֹר לַח'. מְנוּרוֹתַי—פְּתָחִי וּמִנֵּי
 הַכִּיטּוֹ אֵלָיו וְנִהְרֹו—אֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאוּ עֵינֵיהֶם לַח' אוֹרוֹ פְּתִיחָם מִשְׁוֹעֲתוֹ. אֶל יַחְפְּרוּ—
 לֹא נִהְרֹו מִבּוֹשָׁה. זֶה עָנִי וְגו'—עַל עֲצָמוֹ אוֹמֵר מִשְׁוֹרֵר; אֲנִי הָעָנִי קָרָאתִי
 וַיַּחֲלִצֵם—וַיַּצִּילֵם. מַעֲמֹו—הַתְּבוֹנָנוּ. יִרְאוּ אֶת ה' קְדוֹשִׁיו—אֲתָם קְדוֹשֵׁי ה' וְיִרְאוּ
 אוֹתוֹ. כְּפִירִים—רָשָׁעִים הַדּוֹמִים לְכִפִּירֵי טָרֵף. רָשׁוּ—נִתְרוֹשְׁשׁוּ, נַעֲשׂוּ עֲנִיִּים. אֶת
 יָמִים לִרְאוֹת טוֹב—מִבְּקֵשׁ לִרְאוֹת יָמִים טוֹבִים. נְצוֹר לְשׁוֹנֶךְ מִרַּע—שְׁמוֹר לִשְׁנֵי
 מִדְּבַר רַע. וְרִדְּפֶהוּ—רוֹץ אַחֲרָיו לְהַשִּׁיגוֹ. פְּנֵי ד'—הָרוֹן אַף ד'.

צִעְקוּ וַיִּי שָׁמַע, וּמָכַל צָרוֹתָם הַצִּילָם.
 קָרוֹב יִי לְנַשְׁכָּרֵי לֵב, וְאַתְּ דִּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ.
 רְבוֹת רָעוֹת צָדִיק, וּמִכָּלָם יַצִּילֵנוּ יִי.
 שִׁמְרָה כָּל עֲצָמוֹתָיו, אַחַת מִהֵנָּה לֹא נִשְׁכָּרָה.
 תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה, וְשִׁנְאֵי צָדִיק יֵאָשְׁמוּ.
 פֹּדֶה יִי נַפְשׁ עַבְדּוֹ, וְלֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ.

שם ג.

תַּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים,
 אֲדֹנָי! מְעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדֶרֶךְ וָדָר.
 בְּטָרָם הָרִים יִלְדוּ, וּתְחֹלֵל אָרֶץ וּתְבַל,
 וּמַעֲוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל.
 תָּשֻׁב אֲנוֹשׁ עַד דִּכָּא, וְהִתְאַמֵּר: שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם.
 כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה.
 וְרַמְתָּם שָׁנָה יְהִי, בְּבִקְרָה בְּחֹצִיר וּבְחֹלָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

צִעְקוּ-מוֹסֵב עַל הַצְדִּיקִים הַנּוֹכְרִים לְמַעַל. דִּכְּאֵי רוּחַ-שְׁפָלֵי רוּם, נִכְנָעִים.
 רְבוֹת רָעוֹת צָדִיק-אִם גַּם רְבוֹת רָעוֹת אֲשֶׁר לְצָדִיק יַצִּילֵנוּ ה' מִכָּל. תְּמוֹתֶת רָשָׁע
 רָעָה-רָעַת הָרָשָׁע תְּמוֹתֶת אוֹתוֹ. יֵאָשְׁמוּ-יֵשְׁמוּ וַיִּכְרְתוּ.
 תַּפְלָה-עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַנּוֹכְרִים וְהָרָעִים. מְעוֹן-מִחְסֵה וּמִסְתָּר בְּצָר. וּתְחֹלֵל
 אָרֶץ-בְּטָרָם שְׁבָרָתָהּ הָאָרֶץ. מַעֲוֹלָם עַד עוֹלָם-מִרְאשֵׁית הָעוֹלָם וְעַד סוֹפָה אַתָּה אֵל
 מְעוֹן וּמִחְסֵה. תָּשֻׁב אֲנוֹשׁ עַד דִּכָּא וְגו'-אֵת בְּנֵי הָאָדָם תָּשִׁיב לְעַפְרָה (רַד"ק) בַּעֲרִבִית
 עַפְרָה וְתֹאמַר: שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם לְעַפְרָה; בְּדָ עוֹבְרִים הַדּוֹרוֹת לְפָנֶיךָ וְאַתָּה מָה לְעוֹלָם
 "וְאֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ" כִּמוֹ בְּשֵׁנֵי הָאָדָם יוֹם אֶתְמוֹל שָׁעֲבַר. אֲשְׁמוּרָה-שְׁלִישׁ הַלֵּילָה.
 וְרַמְתָּם וְגו'-תִּשְׁטוֹף וְתִגְרוֹף אוֹתָם מִן הָעוֹלָם עַד כִּי יְהִי כְּחֹלֹם מִתְקִיץ.

בְּבִקְרָה יִצְיִן וְחֶלֶף, לַעֲרֹב יְמוֹלֵל וְיִבֶּשׁ.
 כִּי כְלִינוּ בְּאַפָּה, וּבְחֶמְתָּהּ נִבְהֻלָנוּ.
 שְׁתָּה שֵׁת ב' עֲוֹנוֹתֵינוּ לִנְגִידָה, עַל־מִנּוּ לְמֵאֹר פְּנוּיָה.
 כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בַעֲבָרְתָּהּ, כְּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ הֶגֶה.
 יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֹת שְׁמוֹנִים
 וְרֶהֱבִם עָמַל וְאָוֶן, כִּי גֹ חֵישׁ וְנַעֲפָה.
 מִי יוֹדֵעַ עֹז אָפָה, וְכִירֶאתָהּ עֲבָרְתָהּ.
 לְמִנּוֹת יָמֵינוּ בֶּן הוֹדֵעַ, וְנִבְיֵא לְבָב חֲכָמָה.
 שׁוֹבָה יִי, עַד מָתִי? וְהִנָּחֵם עַל עֲבָרֶיךָ.
 שְׁבָעֵנוּ בְּבִקְרָה חֲסִידָה, וְגִרְנָנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל יָמֵינוּ.
 שְׁמָחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה.
 יִרְאָה אֵל עֲבָרֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם,
 וִיהִי נָעַם אֲדָנִי, אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ בּוֹנֵנָה
 וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ בּוֹנֵנָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּבִקְרָה וְגו'—בִּימֵי נַעֲרִיו הוֹמָה הָאָדָם לְחֲצִיר הַיּוֹצֵא מִהָאָרֶץ בְּבִקְרָה, וּבְאַחֲרֵית יָמָיו וְגו'
 יִצְיִן וְחֶלֶף—יִצְיִן וְיִפְרַח. יְמוֹלֵל—יִבּוֹל וְיִכְרַת בְּחֲצִיר בְּעָרֶב. כִּי כְלִינוּ—בְּצִיצִים נִבְהֻלָנוּ
 כְּלִינוּ גַם אָנוּ. עַל־מִנּוּ—עֲוֹנוֹתֵינוּ חֲסִידִים וְחַגְגֵּלִים שׁוֹיֵת לִנְגִידָה פְּנוּיָה. פָּנוּ בַעֲבָרְתָּהּ
 עָבְרוּ בְּחֶמְתָּהּ. כְּמוֹ הֶגֶה—בְּסִפּוֹר קוֹל מְתוּךְ חֶסֶד. יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם—בְּאִשׁוֹ
 רִ"ל, כְּפִי הִרְגִּיל. וְאִם בְּגִבּוֹרֹת—וְאִם הִרְפָּה יִהְיֶה הָאָדָם, וְרֶהֱבִם וְגו'—כִּי
 תִּהְיֶה וְיִבְרַתְּם שֶׁל חֲמִים הָאֵלֶּה אֵינֶם אֵלָּא אִפְסֵי נִתְּהוּ, כִּי גֹ חֵישׁ וְנַעֲפָה—כְּמוֹ תִּהְיֶה
 הָרוּחַ וְגו' אוֹתוֹ מִמָּקוֹמוֹ וְיִשְׁאַחֲזוּ אֵלָיו אֲשֶׁר לִפְתַּע פְּתָאם, וְיִשְׁטֹט בְּגִפּוֹ וְנִעֲשֶׂה
 בֶּן נַעֲשֶׂה גַם אֲנַחְנוּ מִהֶעוֹלָם. מִי יוֹדֵעַ—מִי יוֹכֵל לִשְׁעַר. וְכִירֶאתָהּ עֲבָרְתָהּ—
 גִּדּוּלָה וְנִרְאָה הַקִּרְאָה. לְמִנּוֹת יָמֵינוּ וְגו'—לְפִי מִסְפַּר יָמֵינוּ, כְּלִימָה, כְּלִי אֲשֶׁר
 יָמִים, בֶּן מִרְבֵּה בְּנוֹ דַּעַת לְמַעַן נִחָפֶם וְנִשְׁכָּח לְמַעַן מַעֲשֵׂינוּ, עַד מָתִי—תִּהְיֶה
 וְהִנָּחֵם—וְנִחָם. כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ—לְפִי מִסְפַּר הַיָּמִים שֶׁעֲנִיתָנוּ, פְּעֻלָּה—מַעֲשֵׂה
 בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ—תִּפְקֹן וְחֹזֵק לָנוּ....

בְּסִתְרָא עֲלִיּוֹן, בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלֻנָּן.
 לִי מַחְסֵי וּמִצֻּדֹתַי, אֶלְהֵי אֲבֹטָה בּוֹ.
 וְהָאֵלִילָךְ מִפֶּחַ יָקוֹשׁ, מִדְּבַר הַוּוֹת.
 וְהָיָה יָסֵד לָךְ וְתַחַת בְּנִפְיֵי תַחֲסָה, צִנְה וְסוֹחֲרָה אֲמִיתוֹ.
 וְהָיָה מִפֶּחַד לְיָלָה, מִחֹזֵי יְעוֹף יוֹמָם.
 וְהָיָה בְּאֶפֶס יִהְיֶה, מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים.
 וְהָיָה אֶלֶת, וְרִבְבָה מִימִינָה, אֶלֶיךָ לֹא יִנָּשׁ.
 וְהָיָה תַבִּיט, וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה.
 וְהָיָה יִי מַחְסֵי, עֲלִיּוֹן שְׁמֹתָ מְעוֹנָה.
 וְהָיָה אֶלֶיךָ רָעָה, וְנִגְנַע לֹא יִקְרַב בְּאֶדְלָה.
 וְהָיָה יִצְוָה דָּךְ, לְשִׁמְרָךְ בְּכָל דְּרָבָיִךְ.
 וְהָיָה יִשְׁאוּנָה, פֶּן תִּגּוֹף בְּאֶבֶן רִגְלָךְ.
 וְהָיָה וְהָיָה תִּדְרֹךְ, תִּרְמָם בְּפִיר וְתִנּוּן.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

יֹשֵׁב—בְּשׁוּר הַחַד וְשִׁיבֵר הַמְּשׁוּרָר כְּמוֹ לְגוֹף נֶכֶח, וְיֹשֵׁב שׁוֹמֵב
 תִּדְבֹר אֶל עַצְמוֹ בְּגוֹף מְדַבֵּר בְּעַדוֹ, וְלֹא תִּרְוֶנָה יְשִׁים אֶת הַדְּבִיר בְּסִי
 מְדַבֵּר כְּמוֹ מְגוֹף נִסְתָּר.
 יֹשֵׁב בְּסִתְרָא עֲלִיּוֹן—צִדִּיק וּמִצָּא מַחְסָה וּמִסְתָּר בְּסִתְרָא עֲלִיּוֹן וּבְצֵל שְׂדֵי.
 לִי—הַנִּינִי אוֹמֵר עַל אֲדוֹתַי כִּי הוּא מַחְסֵי וּמִצֻּדֹתַי, וְהוּא אֶלֶי
 אֲבֹטָה בּוֹ. פֶּחַ יָקוֹשׁ—מִפֶּחַ מוֹקֵשׁ. מִדְּבַר הַוּוֹת—מִמִּיתָה רָעָה.
 וְהָיָה יָסֵד לָךְ—בְּכַנְפֵי וּסְבִיב עֲלֶיךָ. צִנְה וְסוֹחֲרָה אֲמִיתוֹ—חֲסִדוֹ שֶׁל ה' מְנִינָה
 וְהָיָה מִפֶּחַד לְיָלָה. מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים—מִרֹּחַ רָעָה הַשׁוֹדֶדֶת וּמִשְׁחִיתָה
 וְהָיָה אֶלֶת—אֵשׁ גַּם אֲנָשִׁים לְאֵלִים וְלֹא מְדַבֵּר כְּכִי לֹא תִגַּע הָרָעָה
 שְׁלֹמַת—נְטוּי. כִּי אֲתָה וְגו'—עַן כִּי אֲתָה חֲנִיךְ מַחְסָה לִי עֲלִיּוֹן וְגו'.
 וְהָיָה יִשְׁאוּנָה—לֹא תִאָּנֶה—לֹא תִקְרָה אוֹתָךְ הָרָעָה. יִשְׁאוּנָה—
 וְהָיָה יִשְׁחַל—אֲרִיָּה. פֶּתֶן—מִין נָחֵשׁ (аспида).

כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָמָהוּ, אֲשַׁנְבְּהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי.
 יִקְרָאֵנִי וְאַעֲנֶהוּ, עִמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה, אֲחַלְצֶהוּ וְאֶבְבְּרֶהוּ.
 אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ, וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי, אוֹרֵךְ יָמִים וְגו'.

הַחֲלִים צח

מִזְמוֹר, שִׁירוֹ לַיִּי שִׁיר חֹדֶשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה, הוֹשִׁיעָה
 לִי יְמִינוֹ וְדָרְנֵה כְּדָשׁוּ. הוֹדִיעַ יי יִשׁוּעָתוֹ, לְעֵינַי הַגּוֹיִם גָּלָה
 צִדְקָתוֹ. וְכִר חֲסִדוֹ וְאַמּוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל, רָאוּ כָּל אֲפָסֵי
 אָרֶץ, אֵת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ. הִרְיֵעוּ לַיִּי כָּל הָאָרֶץ, פִּצְחוּ וְרִנְנוּ
 וְזַמְּרוּ, וְזַמְּרוּ לַיִּי בְּכִנּוֹר, בְּכִנּוֹר וְקוֹל וּמְרָה. בְּחַצְצֹרוֹת וְקוֹל
 שׁוֹפָר, הִרְיֵעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יי. יִרְעֵם הַיָּם וּמְלֹאוּ, תִּבֵּל וְיִשְׁבְּבוּ
 בָּהּ. נִחְרוֹת יִמְחָאוּ בָּהּ, יַחַד הָרִים וְרִנְנוּ. לִפְנֵי יי כִּי בָּא
 לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ, יִשְׁפֹּט תִּבֵּל בְּצָדֶק, וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים.

שִׁיר לְמַעֲלוֹת, אֲשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבוֹא עֲזָרִי.
 עֲזָרִי מֵעַם יי, עָשָׂה שְׁמִים וָאָרֶץ. אֵל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלָהּ, אֵל
 יָנוּם שְׁמֶרְהָ, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל. יי שְׁמֶרְהָ,
 יי צִלָּהּ עַל יַד יְמִינָהּ. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה, וַיָּרֶחַ בְּלֵילָהּ.
 יי יִשְׁמְרֶהָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשָׁהּ. יי יִשְׁמֹר צִאֲתָהּ
 וּבֹאֶהָ, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שְׁמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי, בֵּית יי
 נִלְךְ. עֲמֻדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוּ, בְּשַׁעֲרֵיךָ יְרוּשָׁלָּיִם. יְרוּשָׁלָּיִם
 הַבְּנוּיָה, בָּעִיר שְׁחַבְּרָה לָהּ, יַחֲדוּ. שְׁשֵׁם עָלוּ שְׂבָמִים שְׂבָמִי

שִׁיר הַחֹדֶשׁ

כִּי בִי חֶשֶׁק—הַשְּׁשׁוֹר אוֹמֵר בְּשֵׁם ה', אֲשַׁנְבְּהוּ—אֲחַלְצֶהוּ, אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ—
 בְּאֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ

יה ערות לישראל, להודות לשם יי. כי שמה ישובו כסאות
למשפט, כסאות לבית דוד. שאלו שלום וירושלים, ושליו
אברהם. יהי שלום בחיבה, שיהיה בארמנותיך. למען אחי
ייע, אברהם נא שלום בך. למען בית יי אלהינו אברהם
טוב לך.

שם קנה. שיר המעלות, אלוך נשאתי את עיני, הישבי בשמים.
הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם, כעיני שפחה אל יד
גברתה, כן עינינו אל יי אלהינו, עד שיחננו. חננו יי חננו,
כי רב שבענו בזה. רבת שבעה זה נפשנו הענ השאננים,
הבז רגאי יונים.

שם קנה. שיר המעלות לרוד, לולי יי שהיה לנו, יאמר נא
ישראל. לולי יי שהיה לנו, בקום עלינו אדם. אזי חיים
כלענו, בחרות אפס בנו. אזי המים שטפנו, נחלה עבר על
נפשנו. אזי עבר על נפשנו, המים הזרונים. ברוד יי, שרא
נתנו מרח לשניהם. נפשנו בצפור נמלטה מפח יוקשים,
הפח נשבר, ואנחנו נמלטנו. עורנו בשם יי, עשה שמים וארץ.

שם קלה. הללויה! הללו את שם יי, הללו עבדי יי, שעמרים
בבית יי, בחצרות בית אלהינו. הללויה! כי טוב יי, וזמרו
לשמו כי נעים. כי יעקב בחר לו יה, ישראל לסגולה. כי
אני ידעתי, כי גדול יי, ואדנינו מכל אלהים. כל אשר חפץ
יי עשה, בשמים ובארץ, בימים וכל תהומות. מעלה נשאים

שיר החדשה

הללויה-שיר ברכה ותהלה לה' במקדש. כי נעים-לומר לו, אז כי שמו נעים.
כי יעקב-כי ביעקב. אני ידעתי-המשורר אומר בשם כל תהלה. נשאים-ארים

מִקְצֵה הָאָרֶץ, בְּרָקִים לְמָטָר עֹשֶׂה, מוֹצֵא רוּחַ מֵאֲצִרוֹתָיו.
 שֹׁהֶבָה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, מֵאֲדָם עַד בְּהֵמָה. שָׁרַח אוֹתָהּ וּמִפְתִּים
 בְּתוֹכֶי מִצְרַיִם, בְּפִרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו. שֹׁהֶבָה גּוֹיִם רַבִּים,
 וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים. לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי וּלְעֹוג מֶלֶךְ
 הַבָּשָׁן, וְלִכְל מִמְּלָכוֹת בְּנֶעַן. וְנָתַן אֶרֶצָם נַחֲלָה, — נַחֲלָה
 לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. יי! שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יי! וּכְרָךְ לְדֹר וָדֹר. כִּי
 יִדְּיוּ יי עַמּוֹ, וְעַל עֲבָדָיו יִתְנַחֵם. עֲצָבֵי הַגּוֹיִם בְּסֶף וְזָהָב,
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם, פֶּה דָהָם וְרֹא יִדְבְּרוּ, עֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ.
 אֲזִינִים דָּהָם וְלֹא יֵאָזְנוּ, אֶף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם. בְּמוֹתָם
 יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר בְּטֶחַ בָּהֶם. בֵּית יִשְׂרָאֵל! בָּרְכוּ אֶת
 יי, בֵּית אֲחֵרֹן! בָּרְכוּ אֶת יי, בֵּית הַלֵּוִי! בָּרְכוּ אֶת יי,
 יִרְאֵי יי! בָּרְכוּ אֶת יי, בְּרוּךְ יי מִצִּיּוֹן, שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַם, הַלְלוּיָהּ!

הַלֵּל הַגָּדוֹל.

הוֹדוּ לַיי, ^{תהלים קלו} כִּי טוֹב,
 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים,
 הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲרָנִים,
 לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ,
 עֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתִבּוּנָה,
 לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ,
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַעוֹלִים מִן הָאָרֶץ וְנֹעֲשִׂים עֲבִים. לְמָטָר—בִּשְׁעַת הַמָּטָר. בְּתוֹכֶי—כִּמוֹ. לְסִיחוֹן...
 וּלְעֹוג—אֶת מִיָּהוּן וְאֶת עֹוג. כִּי יִרְיֶן ה' עַמּוֹ—יִשְׁפּוֹט מִשְׁפָּט עַמּוֹ וְיָרִיב רִיבָם. יִתְנַחֵם—
 יִחַשֵּׁב, רִל יֵשׁוּם מִחֲשַׁבְתּוֹ. עֲלֵיהֶם לְהַטִּיב לָהֶם (עַם יִתְכַּן לְכָאֵר : יִרְחֵם). עֲצָבֵי—אֱלִילֵי-
 עֹשִׂיהֶם—שֶׁל הַעֲצָבִים.

לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת—הוֹדוּ לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת וְכֵן כָּל תַּמְרוּתֵי. לְרַקַּע—לְנוֹשָׁח.

לְחֵי עוֹלָמִים:	הַקֶּלֶחַ וְהַלֶּבֶב:	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַאֲהָרֶת וְהָאֱמוּנָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנּוֹי וְהַנֶּצֶחַ	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַגְּאוּה וְהַגְּדֻלָּה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַסְּגוּי וְהַשְּׁגָב	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַדַּעַת וְהַדְּבֹר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הָעֶזֶז וְהָעֲנָה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַחֹד וְהַחֲדָר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַפְּדוּת וְהַפָּאָר	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנֶּעַד וְהַמִּיקוּת
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַצָּבִי וְהַצֶּדֶק	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַנֶּדָּ וְהַנֶּהֱרָ
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַקְּרִיָּאָה וְהַקְּדוּשָׁה	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַקִּיל וְהַחֲסֵן
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַרֶזֶן וְהַרֻמּוּת	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַמִּכָּס וְהַמִּשְׁחָר
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַמִּחֹד וְהַמִּרְאָה
לְחֵי עוֹלָמִים:	הַתְּהִלָּה וְהַתְּפָאֶרֶת	לְחֵי עוֹלָמִים:	הַתְּכַר וְהַתְּכֹד

הַרְיֵי מִזְמָן אֶת פִּי לַחֲדוּת וּלְדַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת בּוֹרְאֵי.

(לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי שהוא ממיר ונעלם בשם כל ישראל).

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הוּא! בָּרוּךְ
 אוֹמֵר וְעֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ עֹשֶׂה
 בְּרֵאשִׁית. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל
 הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירְאָיו. בָּרוּךְ
 חַי לְעַד וְקִיָּם לְנֶעֱצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בָּרוּךְ שְׁמוֹ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, אֵב
 הַרְחֵמֵן, הַמְּהַלֵּל בְּפֶה עַמּוֹ, מְשַׁבַּח וּמַפְאָר בְּלִשׁוֹן
 חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ, נְהַלֵּלְךָ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת וּבְגִדְלֶךָ וּבְשִׁבְחֶךָ,
 וּבְפָאֶרְךָ, וּבְמִלִּכְךָ, וּבְזִכְרֵי שִׁמְךָ מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ
 יְחִיד, חַי הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מְשַׁבַּח וּמַפְאָר עַדִּי עַד
 שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבְּחוֹת.

מזמור שיר ליום השבת. טוב להודות לַיהוָה, ולְזַמֵּר
 לַשִּׁמְךָ עֲלֵינוּ. לְהַנִּיד בַּבֶּקֶר חֲסִידֶךָ, וְאֲמוֹנֶתְךָ בַּלַּיִלוֹת. עָלַי
 עֲשׂוֹר וְעָלַי נָבֵל, עָלַי הַגִּיזוֹן בְּכִנּוּר. כִּי שִׁמְחֵתָנִי יְיָ בַּפַּעֲלָךָ,
 בַּמַּעֲשֵׂי יְדִידֶךָ אֲרַגֵּן. מִה נִגְדָלוּ מַעֲשֵׂיֶיךָ, יְיָ! מֵאֵד עֲמָקוֹ
 מַחֲשַׁבּוֹתֶיךָ. אִישׁ בָּעַר לֹא יֵדַע, וְכִסִּיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.
 בִּפְרוֹחַ רִשְׁעִים כִּמּוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אֱוֹן—לְהַשְׁמָדָם עֲדֵי
 עַד. וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם, יְיָ! כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ
 יֵאָבְדוּ, וַתִּפָּרְדּוּ כָּל פֹּעֲלֵי אֱוֹן. וְתֵרֵם כְּרֹאִים קִרְנִי, בִּפְתִּי בִשְׁמֹן
 רֵעֵנִי. וּתְבַט עֵינֵי בְשׁוּרֵי, בַּקָּמִים עָלַי מְרַעִים, תִּשְׁמַעְנָה אָזְנִי.
 צַדִּיק בְּתִמְרֵי יִפְרַח, כְּאֶרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּה. יִשְׁתַּלִּים בְּבֵית יְיָ,
 בַּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ. עוֹד יִנּוּכּוֹן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים
 יְהִיוּ. לְהַנִּיד כִּי יֵשֶׁר יְיָ, צוּרֵי יְיָ, וְלֹא עוֹלָתָה עֲלֵתָה כ' בּו.

ח' מלך—נתקאר למעלה צד 115

שם עב.

יְיָ מֶלֶךְ גִּבּוֹר לְבֶשׂ, לְבֶשׂ יְיָ, עוֹ הַתְּאֵזֶר, אֵף תַּבּוּץ תַּבֵּל כָּל תַּמּוּזִּי.
 נָכוֹן כְּסֶאֶד מֵאֵד, מַעֲוֹלָם אָתָּה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת, יְיָ! נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם,
 יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָבִים. מִקְלֹת מִן רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם—אֲדִיר
 בַּמְּרוֹם יְיָ! עֲרוֹתֶיךָ נֶאֱמָנוּ מֵאֵד, לְבֵיתְךָ נֶאֱמָה (נ"א נֶאֱמָה) קִדְשׁ יְיָ, לְאֶרֶץ יָמִים!

שִׁירָה הַדָּשָׁה

לְהַנִּיד—טוב להניד וגו'. עֲשׂוֹר—מִן כָּל שִׁיר. עָלַי הַגִּיזוֹן בְּכִנּוּר—עַל כָּל שִׁיר שֶׁשִּׁמְנו
 הַגִּיזוֹן וּבְכִנּוּר. בָּעַר—כָּן כָּל דָּבָר. כִּמּוֹ עֵשֶׂב—הַפּוֹחֵם. לְהַשְׁמָדָם וְגו'—פְּרִיטָתָם
 אֵינָהּ. אֵלָּא לְרַעַע וְסוֹפֵם לְהַשְׁמָד עַד עוֹלָם. וְאַתָּה מְרוֹם—אַתָּה ה' רָם וְנִשְׂאָ דַעֲוָתָם.
 וַתִּפָּרְדּוּ—וְכָל (כִּי הַכָּלִין הוּא פְּרִיד הַחֲלָקִים). וְתֵרֵם כְּרֹאִים קִרְנֵי—אֵבֶל קִרְנֵי הַרְמוֹת בַּקִּרְנֵי
 הָרָאִים. בְּזֹתִי—בְּשִׁמּוֹן זֹת הַעֵנָן. וּתְבַט עֵינֵי בְשׁוּרֵי וְגו'—עֵינֵי רִאשָׁה בַּסִּפְּלָה אוֹיְבֵי
 הָאֲדִירִים לְנַפְשִׁי. וְאָזְנִי תִשְׁמַעְנָה מִפִּלָּה הַמְּרַעִים הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. בְּתִמְרֵי—דֹּא בְּפִרְיֵת
 הָרִשָּׁע הַדּוֹמָה לְעֵשֶׂב. יִשְׁגָּה—יִגְדֵּל. יִשְׁתַּלִּים—הַצְדִּיקִים וְהַיּוֹדֵעִים. יִנּוּכּוֹן—וְהַיּוֹדֵעִים
 תִּנּוּכָם וְהַיּוֹדֵעִים גַּם בִּימֵי חֲשִׁיבָה וְחֻקָּה. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים—שְׁמָנִים וְרִטְבִּים. לְהַנִּיד—לְשִׁמּוֹן
 צִידוֹ לְכָל עוֹלָתָה—עוֹלָה עוֹלָה.

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם
 יְיָ מְבָרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִמְּזֶרֶח שֶׁשֶׁשׁ עַד מְבֹאֵן,
 מִהַלֵּל שֵׁם יְיָ, רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ, עַל הַשָּׁמַיִם—כְּבוֹדוֹ.
 יְיָ, שִׁמְךָ לְעוֹלָם, יְיָ, זְכוּרְךָ לְדֹר וָדֹר. יְיָ בַּשָּׁמַיִם הַכִּין
 בְּסֵאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגְלֵי
 הָאָרֶץ, וַיֵּאמְרוּ בְּגוֹיִם: יְיָ מֶלֶךְ! יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ מֶלֶךְ, יְיָ
 יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד; אֲבָדוּ גוֹיִם
 מֵאֲרָצוֹ. יְיָ הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הִנִּיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים.
 רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ, וְעֲצַת יְיָ הִיא תְּקוּם. עֲצַת
 יְיָ לְעוֹלָם תִּעֲמֹד, מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר. כִּי הוּא
 אָמַר—וַיְהִי, הוּא צִוָּה—וַיַּעֲמֹד. כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן, אֹהֶל
 לְמוֹשָׁב לָּו. כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹא יְהִי, יִשְׂרָאֵל—לְסִגְרָתוֹ.
 כִּי לֹא יֵשֶׁשׁ יְיָ עִמּוֹ, וְנִגְחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב. וְהוּא רַחוּם
 יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהַשְׁיב אָפּוֹ, וְלֹא
 יַעֲזִיר כָּל חַמְתּוֹ. יְיָ הוֹשִׁיעָה! הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנִי בַּיּוֹם קָרְאָנוּ.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִתְלַלֶּךְ סֶלָה. אֲשֶׁרִי הָעַם
 שֶׁבָּכָה לּוֹ—אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁיֵּי אֶלְהִיו. תִּהְיֶה לְדֹד, אֲרוֹמָמְךָ
 אֶלְהִי הַמֶּלֶךְ! וְאַבְרָכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם
 אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֶלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גָּדוֹל יְיָ וּמִהַלֵּל מְאֹד,
 וְלִגְדֹלָתוֹ אֵין חֶקֶר. דּוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֶׂיךָ, וְגִבּוֹרֹתֶיךָ
 יִגְדִּיו. הָדָר כְּבוֹד הַדָּוָה, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וַעֲזֹז
 נִרְאוּתֶיךָ וְאָמְרוּ, וְנִגְדֵּלְתֶךָ אִם־פִּרְגָּה. וְכֵר רַב טוֹבְךָ וּבִיעוֹ.

וְאִדְקָתָךְ יִרְגְּנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרְךְ אַפַּיִם וְגָדֹל חֶסֶד. טוֹב
 יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשִׂיךָ,
 וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְּכָה, כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ, וְגִבּוֹרֶתְךָ יִדְבְּרוּ.
 חֲדָדִיעַ לִבִּי הָאָדָם גִּבּוֹרֶתִיו, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ
 מַלְכוּת כָּדָר עֲלָמִים, וּמַמְשִׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדָר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל
 הַנִּפְלָאִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים. עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
 נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל
 חַי רָצוֹן. צִדִּיק יְיָ בְּכָד וְדִרְכּוֹ, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב
 יְיָ לְכָל קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת. רָצוֹן יִרְאִיו
 יַעֲשֶׂה, וְאֶת שְׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע וַיִּשְׁמַע. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהֲבָיו,
 וְאֶת כָּד הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תַּהַלֵּת יְיָ יִדְבֵּר פִּי, וַיִּבְרַךְ כָּל
 בְּשֵׁר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבְאַנְחָנוּ נִבְרַךְ יְהוָה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ! הַלְלוּ נַפְשֵׁי אֶת יְיָ! אֶהְלֵלָה יְיָ בְּחַיִּי,
 אֲזַמְּרָה יְיָ אֱלֹהֵי בְעוֹדִי. אֵל תִּבְטָחוּ בְּגִדִּיבִים, בֵּין
 אָדָם שָׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה, תִּצַּא רוּחוֹ יֵשֶׁב לְאַדְמָתוֹ, בַּיּוֹם
 הַהוּא אֲבָרוּ עֲשִׂתְנָתָיו. אֲשֶׁרִי שְׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ,
 שִׁבְרוּ עַל יְיָ אֱלֹהָיו. עֲשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת
 כָּד אֲשֶׁר בָּם. הַשְׁמִיר אֶמֶת לְעוֹלָם. עֲשֶׂה מִשְׁפָּט
 לַעֲשׂוֹקִים, נִתֵּן לָהֶם לְרַעֲבִים. יְיָ מִתּוֹר אֲסוּרִים.
 יְיָ פִּקֹּחַ עוֹרִים, יְיָ זוֹקֵף כְּפוּפִים, יְיָ אֱהִב צִדִּיקִים.
 יְיָ שִׁמֵּר אֶת גִּרִּים, יִתּוֹם וְאַלְמָנָה יַעֲזֹדָה, וְדֶרֶךְ רַשָּׁעִים
 יַעֲזוּת. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ, צִיּוֹן—לְדֹר וָדָר, הַלְלוּיָהּ.

תהלים קמז.

הִלְלוּהָ! כִּי טוֹב זַמְרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נֶאֱמָה תְהִלָּה.
 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַּיִם יי, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֶם. הָרֹפֵא לְשִׁבְרֵי לֵב,
 וּמַחֲבֵשׁ לַעֲצָבוֹתָם. מוֹנֶה מִסְפָּר לַפּוֹכְבִּים, לְכָלֶם שְׁמוֹת
 יִקְרָא. גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר. מְעוֹדֵד
 עֲנָוִים יי, מַשְׁפִּיל רָשָׁעִים עַדִּי אֶרֶץ. עֲנֵנו לַי בְּתוֹדָה, וּמָרוּ
 יֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוּר. הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים, הַמְכִּין לָאֶרֶץ מָטָר,
 הַמַּצְמִיחַ הָרִים חֲצִיר. נוֹתֵן לְבִהְמָה לַחֲמָה, לְבָנִי עֹרֵב אֲשֶׁר
 יִקְרָאוּ. לֹא בְּגִבּוֹרֶת חֲסוֹם יַחֲפֹץ, לֹא בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצָה.
 רוֹצֵה יי אֶת יִרְאָיו, אֶת הַמֵּיחָלִים לַחֲסִדּוֹ. שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַּיִם!
 אֶת יי, הִלְלִי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן! כִּי חֹזֵק בְּרִיחֵי שַׁעֲרֶיךָ, בִּרְךָ בְּנוֹךְ
 בְּקִרְבֶּךָ. הָשֵׁם גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם, חֲלָב חֲמִים יִשְׂבִּיעֶךָ. הַשְׁלַח
 אֲמָרְתוֹ אֶרֶץ, עַד מִהֲרָה יְרוּץ דְּבָרוֹ. הִנֵּתָן שִׁלְג בַּצֹּמֶה, בַּפּוֹר
 בְּאֶפֶס יִפּוֹר. מִשְׁלִיךְ בָּרָחוֹ בִּפְתִּיִם, לִפְנֵי קָרְתוֹ מִי יַעֲמֵד.
 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּס, יֵשֶׁב רוּחוֹ וַיִּלּוּ מַיִם. מְגִיד דְּבָרָיו
 לַיַּעֲקֹב, חָקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. לֹא עָשָׂה בֶן לְכָל גּוֹי,
 וּמִשְׁפָּטִים בָּל יַדְעוּם, הִלְלוּהָ.

שם קמח.

הִלְלוּהָ! הִלְלוּ אֶת יי מִן הַשָּׁמַיִם, הִלְלוּהוּ בַּמָּרוֹמִים.
 הִלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו, הִלְלוּהוּ בָּל צְבָאָיו. הִלְלוּהוּ
 שֶׁמֶשׁ וַיָּרַח, הִלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר. הִלְלוּהוּ שְׁמֵי
 הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם. יִהְלֹלוּ אֶת שֵׁם
 יי, כִּי הוּא צִוָּה—וַיִּבְרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חָק
 נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר. הִלְלוּ אֶת יי מִן הָאֶרֶץ, תַּנְיִינִים וְכָל
 תְּהוֹמוֹת. אֵשׁ וּבָרָד, שִׁלְג וְקִימוֹר, רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה
 דְּבָרוֹ. הַהָרִים וְכָל גְּבוּעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים.

הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה, רָמַשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף. מַלְכֵי אֶרֶץ
וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שְׂפָטֵי אֶרֶץ. בַּחֲוָרִים וְגַם
בַּתּוֹלָדוֹת, זָקֵנִים עִם נְעָרִים. יִהְיֶה אֵת שֵׁם יְיָ כִּי
נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדּוֹ, הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם. וַיִּרְם
קֶרֶן לְעַמּוֹ, תַּהַלֵּה לְכָל חֲסִידָיו, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
קִרְבּוֹ, הִלְלוּיָהּ!

שם קמט הִלְלוּיָהּ! שִׁירוּ לַי שִׁיר הָדָשׁ, תַּהַלְלוּ בְּקֹהֶל חֲסִידִים.
יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בַּעֲשׂוֹי, בְּנֵי צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם. יִהְיֶה שְׁמוֹ
בְּמַחֲוֹל, בַּתָּף וּכְנֹר יִזְמְרוּ לוֹ. כִּי רוּעָה יְיָ בַּעֲמּוֹ, וַיִּפְאֵר
עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה. יַעֲלֶה חֲסִידִים בְּכְבוֹד, יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
רוֹמְמוֹת אֵל בְּגֵרוֹנָם, וַיַּחֲרֹב פִּיפּוֹת בִּידָם. לַעֲשׂוֹת נִקְמָה
בְּגוֹיִם, תּוֹכַחַת בְּלֻאִים. לְאַסֹּר מַלְכֵיהֶם בְּזָקִים, וּנְכַבְּדֵיהֶם
בְּכַבְּלֵי בָרָק. לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב, הָדָר הוּא לְכָל
חֲסִידָיו, הִלְלוּיָהּ!

שם קי. הִלְלוּיָהּ! הִלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הִלְלוּהוּ בְּרָקִיעַ
עֶזְוִי! הִלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ, הִלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלּוֹ! הִלְלוּהוּ
בַּתָּקַע שׁוֹפָר, הִלְלוּהוּ בְּנִבָּל וּכְנֹר! הִלְלוּהוּ בַּתָּף
וּמַחֲוֹל, הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֶגְב. הִלְלוּהוּ בְּצִלְצָלִי שִׁמְעַ,
הִלְלוּהוּ בְּצִלְצָלִי תְרוּעָה. כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה יְהוָה,
הִלְלוּיָהּ! כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה יְהוָה, הִלְלוּיָהּ!

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן! בָּרוּךְ
יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַיִם—הִלְלוּיָהּ! בָּרוּךְ

יִי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
 לְבָדְךָ. וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא
 כְּבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן.

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יִי לְעֵינֵי כָל הַקָּהָל, וַיֹּאמֶר
 דָּוִיד: בָּרוּךְ אַתָּה יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲבִינוּ, מֵעוֹלָם
 וְעַד עוֹלָם. לֵךְ יִי הַגְדֵּלָהּ, וְהַגְבֹּרָה וְהַתְפָּאֶרֶת,
 וְהַנִּצָּח, וְהַהוֹד, בִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: לֵךְ יִי
 הַמַּמְלִכָה, וְהַמַּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרָאשׁ. וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד
 מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל, וּבִידֶךָ בֶּחַ וּגְבוּרָה,
 וּבִידֶךָ לְגִידֵל וּלְחֻזֵּק לְכָל. וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים
 אֲנַחְנוּ לָךְ, וּמְהֻלָּלִים לְשֵׁם תְּפָאֲרֶתְךָ. וַיְבָרְכוּ שֵׁם
 כְּבוֹדְךָ, וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתִהְיֶה. אַתָּה הוּא
 יִי לְבָדְךָ, אַתָּה עֹשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַי הַשָּׁמַיִם,
 וְכָל צָבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיָּמִים וְכָל
 אֲשֶׁר בָּהֶם; וְאַתָּה מַחִיָּה אֶת כָּלָם, וּצָבָא הַשָּׁמַיִם
 לֵךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים. אַתָּה הוּא יִי הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר
 בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם, וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשִׁמְתָּ
 שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמִצַּאתָ אֶת לָבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ
 וּבְרוֹת עָמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי,
 הַחֲתִי, הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוֹסִי וְהַגְּרִזִּי לָתֵת
 לְזֶרְעוֹ, וְתִקֵּם אֶת דְּבָרֶיךָ בִּי צְדִיק אַתָּה. וַתֵּרָא

אֶת עֲנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
עַל יַם סוּף. וַתִּתֵּן אֹתָת וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל
עַבְדָּיו וּבְכָל עַם אֲרָצוֹ, כִּי יִדְעֶתָ כִּי הִזִּירוּ עֲלֵיהֶם;
וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְהֵם בִּקְעֶתָ לַפְּנִיָּהם,
וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיּוֹשָׁה, וְאֶת רַדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ
בְּמַצּוֹלֹת כִּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עֲזִיָּם.

^{שמות יד} וַיֹּשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל
מִיַּד מִצְרַיִם. וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם
מֵת עַל שִׁפְתַּת הַיָּם. וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת
הַיָּד הַגְּדֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם
וַיֵּרְאוּ הָעָם אֶת יְיָ, וַיֹּאמְינוּ בְּיְיָ
וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ.

^{שם טו} אַז יֵשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לַיְי, וַיֹּאמְרוּ לְאָמֹר: אֲשִׁירָה לַיְי, כִּי גָאָה גָאָה, סוֹם
זָרְכְּבוּ רָמָה בָּיָם. עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
זֶה אֱלֹהֵי וְאֹנִיָּהוּ, אֶלֶהִי אָבִי וְאֶרְמָמְנָהוּ: יְיָ אִישׁ
מִלְחָמָה, יְיָ שְׁמוֹ. מִרְכַּבַּת פָּרְעָה וַחֲיִלוֹ יִרְהַב בָּיָם,
וּמִבְּחַר שַׁלְשֵׁיו מָכְעוּ בָּיָם סוּף. תְּהוֹמֹת יִכְסֹּימוּ,
יָרְדוּ בְּמַצּוֹלֹת כִּמוֹ אֶבֶן. יִמְיֹנֶה יְיָ נֶאֱדָרִי בְּכַח,

יְמִינֶךָ יי תִּרְעֶץ אוֹיֵב. וּבָרַב גְּאוּנֶךָ תִּהְרַם קָמִיָּה.
 תִּשְׁלַח חֲרֹנֶךָ יֹאכְלֵמוּ בִּקְשׁוֹ. וּבְרוּחַ אִפְיֶךָ נַעֲרָמוּ
 מִיָּם, נִצְבוּ כְמוֹ נֵד נִזְלִים, קָפְאוּ תְהוֹמַת בָּלָב יָם.
 אָמַר אוֹיֵב: אֶרְדֶּף אֲשִׁינִי, אֲחַלֵּק שָׁלָל, תִּמְלֹאמוּ
 נַפְשִׁי, אֶרְיֵק חֲרָבִי, תִּזְרִישְׁמוּ יָדַי. נִשְׁפֹּת בְּרוּחֶךָ—
 בִּסְמוּ יָם, צָלְלוּ כַּעֲפֹרֶת בְּמִים אֲדִירִים. מִי כְמֹכָה
 בָּאֵלִם, יי! מִי כְמֹכָה נֶאֱדָר בִּקְדָשׁ? נוֹרָא תְהִלָּתָה,
 עֲשֵׂה פֶלֶא! נְמוּיֶת יְמִינֶךָ—תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. נְחִית
 בְּחִסְדֶּךָ עִם זֶו גְּאֻלָּתָה, נִהְלֶתָּ בַּעֲזָךָ אֶל גִּוֵּה קִדְשֶׁךָ.
 שָׁמְעוּ עַמִּים—יִרְגָּזוּן, חֵירָא אֲחֹז יִשְׁבִּי פִּלְשֶׁתַּי. אֹז
 נִבְהָלוּ אֲרֹפֵי אֲדוֹם, אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֹזְמוּ רָעָה, נִמְנוּ
 כָּל יִשְׁבֵּי כְנָעַן. תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפָחַד, בְּגֹדֶל
 זְרוּעֶךָ יִדְמוּ בְּאֶבֶן, עַד יַעֲבֹר עֲמָךָ, יי! עַד יַעֲבֹר עִם
 זֶו קִנִּיתָ. תִּבְאָמוּ וְתִשְׁעֲמוּ בְּחֵר נִחְלָתָךָ, מִכּוֹן לַשַּׁבָּתָךָ
 פָּעִלָּתָה יי, מִקְדָּשׁ, אֲרָנִי! כְּנָנוּ יִדְדֶךָ. יי יִמְלֹךְ לְעֵלָם
 וָעַד. יי יִמְלֹךְ לְעֵלָם וָעַד. יי מַלְכוּתָהָ קָאֵם לְעֵלָם
 וּלְעֵלָמֵי עֲלָמִיא! כִּי בָא סוֹם פִּרְעָה בִּרְכָבוֹ וּבִפְרָשָׁיו
 בָּיִם, וַיֵּשֶׁב יי עֲלֵהֶם אֶת מִי חַיִּים, וּבְגִי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ
 בִּבִּשְׁשָׁה בְּתוֹךְ חַיִּים. כִּי לִי הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בְּגוֹיִם.
 וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֹּט אֶת הָרָע עֲשׂוֹ, וְהִיתָה
 לִי הַמְּלוּכָה. וְהָיָה יי לִמְלָךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בְּיוֹם
 הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

ברכת השיר.

נִשְׁמַת כָּל חַי תִּבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ יי
 אֱלֹהֵינוּ, וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תִּפְאֹר וְתִרְוַמֵּם
 וְכִרְךָ מִלִּבֵּנוּ תָמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם אַתָּה אֵל, וּמִבְלָעָדֶיךָ אֵין לָנוּ
 מִלֶּךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פֹּדֶה וּמַצִּיל
 וּמַפְרִיגִים וְעוֹנֶה וּמַרְחֵם בְּכָל עֵת צָרָה
 וְצוּקָה, אֵין לָנוּ מִלֶּךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֱלֹהֵי
 אַתָּה, אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרֹנִים.
 אֱלֹהֵי כָל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת,
 הַמְּהַלֵּךְ בְּכָל (בְּרוּב) הַתְּשֻׁבּוֹת
 הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו —
 בְּרַחֲמִים.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

. וְכִרְךָ—שְׁמֶךָ. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם—מִהוּמֵן הַנִּצְחִי הַעֲבִיר עַד הוּמֵן הַנִּצְחִי
 הַעֲתִיד. וְצוּקָה—לֶחֶץ וְאֶסֶן. תּוֹלְדוֹת—תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. תְּשֻׁבּוֹת—שְׁבוּעוֹת
 תְּהִלּוֹת. בְּרִיּוֹתָיו—בְּרִיאָיו.

וַיִּי עַר, הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמַּעֲזָרֵר
 יִשְׁנִים, וְהַמִּקְיֵץ נִרְדָּמִים, (מִחֲתִיה מֵתִים
 וְרוֹפֵא חוֹלִים, פּוֹקֵחַ עוֹרִים וְזוֹקֵף
 בְּפוֹפִים), הַמֵּשִׁיחַ אֲלָמִים, וּמַתִּיר
 אֲסוּרִים, וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְהַזּוֹקֵף
 בְּפוֹפִים, וְהַמַּפְעִיחַ נַעֲלָמִים. וְלֵךְ לְבִדְדֵךְ
 אֲנַחְנוּ מוֹדִים. וְאֵלֹ פִּינוּ מֵלֵא שִׁירָה
 בָּיָם, וְלִשְׁוֹנֵנוּ — רִנָּה בַּהֲמוֹן גִּלְיָו,
 וּשְׁפָתוֹתֵינוּ שֹׁבַח בְּמִרְחַבֵי רִקְיעַ, וְעֵינֵינוּ
 מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיכָה, וַיְדִינוּ פְרוּשׁוֹת
 בְּנֵי שָׂרֵי שָׁמַיִם, וְרִגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאַיָּלוֹת —
 אֵין אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִים לְחֻדּוֹת לֵךְ, יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְלִבְרֵךְ אֶת

שִׁירָה בְּדָשָׁה

הַמֵּשִׁיחַ — יֵשׁוּעַ שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרִי. זוֹקֵף — מְנַבֵּיחַ וּמִשְׁרֵר. מֵלֵא שִׁירָה בָּיָם — הַמֵּלֵא מִיָּם.
 וּשְׁפָתוֹתֵינוּ שֹׁבַח — אֵלֵינוּ שְׁפָתוֹתֵינוּ מֵלֵא שֹׁבַח אֵין קֵץ בְּרַחֲבֵי הַרְקִיעַ. אֵין אֲנַחְנוּ
 מִסְפִּיקִים — גַּם אֵין לֹא הֵנָּה דִּי כַח בָּנוּ.

שִׁמְךָ מִלְכֵנוּ, עַל אַחַת מֵאַלְפֵי אַלְפֵי
 אֲלֵפֵי אֲלָפִים, (וְרוֹב) וְרִבִּי רַבְבוֹת
 בְּעָמִים הַמְּאֻבּוֹת, גָּסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעֵשִׂית
 (עֲמָנוּ) עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעֲמָנוּ. מִמְצָרִים
 וְאַלְתָּנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עֲבָדִים
 בְּדִיתָנוּ, בְּרַעַב וְנִתְנוּ וּבְשָׁבַע כָּל־כֶּלֶתָנוּ,
 מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ, וּמִדָּבָר מִלִּטְתָּנוּ,
 וּמִחֲלָיִם רָעִים וְרָבִים וְנֶאֱמָנִים, דִּלִּיתָנוּ.
 עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ, וְלֹא עֲזָבוֹנוּ
 חֲסִדֶיךָ — וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
 לִנְצַח. עַל כֵּן אֲבָרִים שֶׁפִּלְגָתָ בָּנוּ,
 וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ, וְלִשׁוֹן
 אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ — הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ.

שִׁירָה תְּרִשָּׁה

וְנִתְנוּ — נִתְּתָה מִזֶּן לָנוּ. וּבְשָׁבַע כָּל־כֶּלֶתָנוּ — בְּשָׁאֵר הַמְצָרִים מִלִּפְנֵי מִזֶּן.
 מִלִּטְתָּנוּ — הִצַּלְתָּנוּ. רָעִים וְנֶאֱמָנִים — קְדָמִים וּמִתְמַדִּים שְׂאֵין לָהֶם רְפוּאָה. דִּלִּיתָנוּ —
 הִשְׁלִיתָנוּ וְהוּא לִשׁוֹן הַרְחָקָה וְהַפְרָשָׁה. שֶׁפִּלְגָתָ בָּנוּ — שֶׁחִלְקָתָ בְּנוֹפְטֵנוּ.

וַיִּשְׁבְּחוּ וַיְפָאֲרוּ, וַיִּשְׁוֹדְרוּ וַיְרוּמְמוּ
וַיַּעֲרִיצוּ, וַיִּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת שִׁמְךָ
מִלְכֵנוּ תָמִיד. כִּי כָל פֶּה, לֶךָ יוֹדָה, וְכָל
לֵשׁוֹן לֶךָ תִּשָּׁבַע, וְכָל עֵינַי לֶךָ תִּצְפֶּה,
וְכָל בֶּרֶךְ לֶךָ תִּכְרַע, וְכָל קוֹמָה,
לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה, וְכָל הַלְבָבוֹת יִירְאוּךָ,
וְכָל קָרֵב וְכָל לָיוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ, בְּדָבָר
שְׂכֵת־טוֹב: כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה: יי, מִי
כָמוֹךָ. מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ, וְעֲנִי
וְאֲבִיזִן — מִגָּזְלוֹ. שׁוּעַת עֲנִיִּים אַתָּה
תִּשְׁמַע, צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ,
מִי יִדְמֶה לָּךְ? וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ? וּמִי יַעֲרֶךְ
לָּךְ? הֵאֱלֹהֵי הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיזִן קִנְיָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ? נְהַלְלֶךָ,

שירה חדשה

ומי יעריך לך-שכך מי בערכך.

וְלֹא־יִבְחַד, וְלֹא־יִפְאֶרֶד, וְלֹא־יִבְרַד אֶת שֵׁם
 קְדֻשָּׁה, בְּאָמֹר:
 לָדֹד, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת יי, וְכָל קָרְבִּי—
 אֶת שֵׁם קְדֻשּׁוֹ.

ביו"ט ונגן הסגן האל בתעצמות.

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָרָה, הַגְדוֹל
 בְּכָבוֹד שִׁמְךָ, הַגָּבוֹר לְנִצָּחַה,
 וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוּתֶיךָ—

בראש השנה יום כפור ונגן הסגן המלך.

הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂא.

בשבת מתחיל הסגן שוכן עד.

שׁוֹכֵן עַד, מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכַתוּב:
 רָנְנוּ צְדִיקִים בַּיי, לַיִּשְׂרָאִים נְאֻה תְּהִלָּה.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

בְּאָמֹר—בְּסִפְרֵי תְהִלִּים. הָאֵל—הַחֹק. בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָרָה—בְּעֲצָמָה יִתְרָה מֵאֲדִי
 הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב וְגו'—כְּלוּמַר, אֵתָּה הָאֵל... הַגְדוֹל... הַגָּבוֹר... וְהַנּוֹרָא... הַקָּדֵשׁ הַמֶּלֶךְ
 הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם.

שוכן עד—יושב על כסאו לעולם. מרום וקדוש—קדוש שמו.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְּרוּמָם, וּבְשִׁפְתֵי
צַדִּיקִים תִּתְּכִירָה, וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים
תִּתְּקַדֵּשׁ, וּבִקְרֹב קְדוֹשִׁים תִּתְּחַלֵּל.

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עֹמֵד בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרִנָּה
יִתְפָּאֵר שִׁמְךָ מִלִּבְנוֹ בְּכָל יוֹר וְדוֹר. שָׁכֵן חוֹבֵת
כָּל הַיְצוּרִים, לִפְנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
לְחֻדוֹת, לְהֵלֵל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדָּה,
וּלְנַצַּח, לְבִירָה, לְעֵלָה וּלְקָלָם, עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת
וְתִשְׁבַּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי עֲבֹדֶךָ, מְשִׁיחֶךָ.

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מִלִּבְנוֹ, הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נָאָה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר וְשִׁבְחָה, הֵלֵל וְזִמְרָה עֹז
וּמְשִׁלָּה, נֶצַח, גְּדֻלָּה וְגִבּוֹרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת,
קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ וְיַמְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ, גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בְּתִשְׁבַּחוֹת,
אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, בּוֹרֵא כָל הַנְּשָׁמוֹת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שָׁכֵן חוֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים—כִּי בֶן צְרִיכִים וּמְחַנְּקִים כָּל הַנִּבְרָאִים. לְחֻדוֹת
לְהֵלֵל וְגו'—בְּלוֹמַר, לְחֻדוֹת לָךְ בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל שִׁבְחָה. עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת.
דָּוִד—מִלִּבְנוֹ בְּשִׁירוֹת דָּוִד צְרִיכִים אֲנִי לְהֵלֵל לָךְ עוֹד וְעוֹד.

רבון כל המעשים, הבוחר בשירי ומרה, מלך
יחיד אל, חי העולמים.

בשבת שובה קודם חצי קדיש אומרים זה.

שיר המעלות ממצמקים קראתה יי. אדני שמעך בקולי תהינה
אזניך קשבות, לקול תחנוני. אם עונות תשמר יה אדני, מי יעמד? כי
עמך הסליחה למען תגדל. קויתי יי קוֹתָה נפשי, ולדברו הוֹחֵלְתִי. נפשי
לאדני, משמרים לבקר שמרים לבקר. יחל ישראל אֵל יי כי עם יי החסד,
והרבה עמו פדות. והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו

יחגבל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעוּתָהּ; וימליך
מלכותָהּ, וינצח פורקָנָהּ ויקרב (נ"א קץ) משיחָהּ, בתיבון ובימיכון ובחַיִּי
דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, — ואמרו: אמן!

זה יהא שמה רבא מברך לערם ולעלמי עלמא!
יתברך וישתבח, ויתפאר, ויתרומם, ויתנשא, ויתגדל, ויתעלה,
ויתחלל, שמה דקדשא — ברך הוא. לעלא (בש"ת ולעלא מכל) מן כל ברבְּתָא
ושירְתָא, תשִׁבְּתָא ונחמְתָא, באמירן בעלמא — ואמרו: אמן!

חזן ברכו את יי המברך!

קהל וחזן ברוך יי המברך לעולם ועד!

והזכור הש"ץ ביהל"ו, ואין ענין אחריו אמן.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
יוצר אור ובורא חושך, עשה שלום
ובורא את הכל.

בְּשַׁחַל יוֹם טוֹב בְּחֹל אוֹמְרִים כֵּאן הַמֵּאִיר לָאָרֶץ.

הַכֹּל יוֹדוּךָ, וְהַכֹּל יִשְׁבְּחוּךָ, וְהַכֹּל
יֹאמְרוּ: אֵין קָדוֹשׁ כִּי! הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ
סִלָּה, יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל! הַפּוֹתֵחַ בְּכָל
יוֹם דְּלִיתוֹת שְׁעֵרֵי מוֹרָח, וּבּוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי
רָקִיעַ, מוֹצִיא חֶמֶה מִמְּקוֹמָהּ, וְלִבְנָה—
מִמְּכוֹן שַׁבָּתָהּ, וּמֵאִיר לְעוֹלָם כָּל
וְלִיּוֹשְׁבָיו, שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת הַרְחָמִים.

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
בְּרַחֲמִים. וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם
תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. מֶה רַבּוֹ
מַעֲשֵׂיךָ יי, כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ, מְלֹאָה
הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ. הַמִּלָּה, הַמְּרוֹמֵם לְבַדּוֹ

(וַיּוֹם טוֹב בְּשַׁחַל בְּחֹל.)

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ, וְלַדָּרִים עָלֶיהָ, בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ
מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. מֶה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ.

מֵאֵז, הַמְּשַׁבֵּחַ, וְהַמְּפָאֵר, וְהַמְתַּנְשֵׂא
מִימֹת עוֹלָם.

אֱלֹהֵי עוֹלָם! בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם
עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֲזֵנוּ, צוּר מַשְׁגָּבֵנוּ, מִגֵּן
יִשְׁעֵנוּ, מַשְׁגָּב בְּעֵדֵנוּ.

אֵין עֲרוּךְ לָךְ (אֵין בְּעֶרְכְּךָ), וְאֵין זולָתְךָ,
אִפְסָם בְּלִתְךָ, וְמִי הוֹמָה לָךְ? אֵין עֲרוּךְ
לָךְ (אֵין בְּעֶרְכְּךָ), יי אֱלֹהֵינוּ — בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְאֵין זולָתְךָ, מַלְכֵנוּ — לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא; אִפְסָם בְּלִתְךָ גּוֹאֲלֵנוּ — לִימֹת
הַמְּשִׁיחַ, וְאֵין הוֹמָה לָךְ, מוֹשִׁיעֵנוּ, —
לְתַתִּית הַמֵּתִים.

ליום טוב כשחל בחול.

י. בָּרְכֵם בְּחֻמְכָּה עֲשִׂיתָ, מְלָאָה הָאָרֶץ קִינּוּנָה. הַמְּלִיךְ
הַמְּרוֹמֵם לְבִדּוֹ מֵאֵז, הַמְּשַׁבֵּחַ, וְהַמְּפָאֵר, וְהַמְתַּנְשֵׂא מִימֹת

אֵל—אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים,
בְּרוּךְ וּמְבָרֵךְ בְּפִי כָּל הַנְּשָׁמָה,
נָדְלוּ וְטוּבוֹ מִלֵּא עוֹלָם,
הָעֵת וְתְבוּנָה סִבְבִּים הוֹדוּ.

הַמִּתְנַאֵה עַל חַיּוֹת הַקִּדְּשׁ,
וְנִהְדָּר בְּכְבוֹד עַל הַמְרַבֶּה,
זְכוֹת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כְסֹא,
חֶסֶד וְרַחֲמִים מִלֵּא כְבוֹדוֹ.

טוֹבִים מְאֻרוֹת, שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ,
יֵצֵרם בְּדַעַת, בְּבוּנָה וּבְהַשְׁכֵּל,
כַּחַ וְגִבּוֹרָה נָתַן בָּהֶם,
לְחַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תִּבְרָה.

מִלֵּאִים זִיו וּמְפִיקִים נֶגֶה,
נֶאֱהָה זִיוֹם בְּכָל הָעוֹלָם;

ליום טוב כשחל בחול.

עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן
עֲזֹנוֹ, צוֹר מִשְׁגָּבֵנוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, מִשְׁגָּב בַּעֲדָנוּ. אֵל בְּרוּךְ.

שִׁירָה הַדְּשָׁה

חַיּוֹת הַקִּדְּשׁ... הַמְרַבֶּה—שְׁמוֹת טְלָאֵי הַשְּׁמֵרָה, נִה' נִרְאָה בְּנֶאֱמָתוֹ נִהְדָּרוּ עֲלֵיהֶם. זְכוֹת
וּמִישׁוֹר—טֶהֶר (אֶדָק) וַיִּשָּׁר. מְאֻרוֹת—הַשְּׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ. לְחַיּוֹת מוֹשְׁלִים—הַשְּׁמֵשׁ
לְקַמְשָׁלֶת הַיּוֹם וְהַיָּרֵחַ לְקַמְשָׁלֶת הַלַּיְלָה. זִיו—הוֹד בְּלֶשׁוֹן מְפִיקִים נֶגֶה—מוֹצֵאִים וְשׁוֹלְחִים.

שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשֵׁשִׁים בְּבֹאֵם,
עֲשִׂים בְּאִמָּה רִצּוֹן קוֹנֵם.

פֶּאֶר וְכְבוֹד נֹתְנִים לְשִׁמּוֹ,
צִהְלָה וְרָנָה—לְיֹכֵר מַלְכוּתוֹ.
קָרָא לְשִׁמְשׁ—וַיִּזְרַח אֹר;
רָאָה—וַהֲתַקֵּן צוּרַת הַלְבָּנָה.

שָׁבַח נֹתְנִים לוֹ כָּל צֶבֶא מְרוֹם.
תַּפְּאֶרֶת וַגְּדֻלָּה, שְׂרָפִים וְאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ.
לֹאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים, בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי
הִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ, תַּפְּאֶרֶת עֲטָה לְיוֹם
הַמְּנוּחָה, "עֲנֵג" קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבִיט. זֶה שִׁיר שָׁבַח שֶׁל

לְיוֹם טוֹב כִּשְׁחַל בְּחוּל.
נְדוּר יֵדָעָה, הִכִּין וּפָעַל וַהֲרִי חֲמָה, טוֹב יָצַר כְּבוֹד לְשִׁמּוֹ,
מְאֻרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֲזוֹ, פְּנוֹת צָבָאוֹ קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שְׂדֵי

שִׁירָה חֲדָשָׁה

קִנְיֵי אֹר. שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְגו'—גְּלוּמָר, בְּצֵאתָם וּבְבֹאֵם הֵם מְזֻהָרִים בְּשִׂמְחִים.
רִצּוֹן קוֹנֵם—רִצּוֹן יוֹצֵרם לְהַאֲרִיךְ עַל הָאָרֶץ. פֶּאֶר וְכְבוֹד נֹתְנִים לְשִׁמּוֹ—
גְּלוּמָר, מְרַחֵם הַמְּאֻרוֹת מְעִיד עַל כְּבוֹד ה' וְתַפְּאֶרֶתוֹ. צִהְלָה—תְּרוּעַת שִׂמְחָה.
קָרָא לְשִׁמְשׁ וְגו'—ה' הֵבִיא אֶל הַמְּצִיאוֹת אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִיָּד נִרְחַ אֹר.
רָאָה—עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ. וַהֲתַקֵּן... —תָּקַן אֶת צוּרַת הַלְבָּנָה לְפִי שְׁעוֹר הָאֹר תְּדֻשׁ
בְּיֻלָּה. שָׁבַח... תַּפְּאֶרֶת... לֹאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת—כָּל צֶבֶא הַשָּׁמַיִם, שְׂרָפִים וְאוֹפָנִים
וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ (מִיָּגוּ מְלָאָכִים) נֹתְנִים שָׁבַח, תַּפְּאֶרֶת וַגְּדֻלָּה לֹאֵל שְׁשַׁבַּת וְגו'.

הִתְעַלָּה—הִתְנַשָּׂא וַהֲתַרְוֶם. תַּפְּאֶרֶת עֲטָה וְגו'—ה' עֲטָה וַהֲלִבִּישׁ אֶת יוֹם

יוֹם הַשְּׁבִיעִי, שָׁבוּ שַׁבַּת אֵל מִכָּל מְלָאכָתוֹ. וַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח וְאוֹמֵר: "מְזִמּוֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת,
מָוֶה לַחֲדוּת לִי". ... לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ וַיִּבְרְכוּ לְאֵל
כָּל יְצוּרָיו, שַׁבַּת, יָקָר וְגִדָּה וְכְבוֹד, וַתֵּנוּ לְאֵל מֶלֶךְ
יוֹצֵר כָּל, הַמְּנַחֵל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ
בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ. שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, יִתְקַדֵּשׁ וְזִכְרְךָ
מִלִּבֵּנוּ יִתְפָּאֵר, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת.
תִּתְבָּרֵךְ מוֹשִׁיעֵנו עַל כָּל שַׁבַּח מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ, וְעַל
מְאֹרֵי אוֹר (שַׁעֲשִׂית) שִׁיְצַרְתָּ הַמָּה יִפְאָרוּךְ סֶלָה.

תִּתְבָּרֵךְ לְנֶצַח צוּרֵנוּ, מִלִּבֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים;
יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מִלִּבֵּנוּ, יוֹצֵר מִשְׁרָתִים; וְאֲשֶׁר
מִשְׁרָתוֹ בָּלֶם, עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמִשְׁמִיעִים בִּירָאָה
יַחַד בְּקוֹל (ב) דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. בָּלֶם
אֲחוּבִים, בָּלֶם בְּרוּרִים, בָּלֶם גְּבוּרִים, בָּלֶם קְדוֹשִׁים,
וּבָלֶם עֲשִׂים בְּאִמָּה וּבִירָאָה רִצּוֹן קוֹנֵם. וּבָלֶם

לַיּוֹם מָוֶה כִּשְׁחַל בְּחֹל.

תָּמִיד מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וְקִדְשָׁתוֹ. תִּתְבָּרֵךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, עַל כָּל שַׁבַּח מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ,
וְעַל מְאֹרֵי אוֹר שַׁעֲשִׂית (שִׁיְצַרְתָּ) הַמָּה יִפְאָרוּךְ סֶלָה. תִּתְבָּרֵךְ וְכו'.

שִׁירַה הַדָּשָׁה

הַשַּׁבָּת בְּלִבוֹשׁ תִּפְאָרֶת. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח-בְּלוּמָה, בְּמִקְדָּשׁ חָיו תִּלְוִים אוֹמְרִים
הַשַּׁבָּת, מְזִמּוֹר שִׁיר.

פֹּתֵחִים אֶת פִּיהֶם בְּקֹדֶשׁה וּבְטַהֲרָה, בְּשִׁירָה
וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִין, וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין, וּמַעֲרִיצִין,
וּמְקַדִּישִׁין וּמְמַלִּיכִין —

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא,
קָדוֹשׁ הוּא. — וְכָלם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת
שְׁמִים זֶה מִזֶּה, וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוֹת זֶה לַזֶּה,
לְחֻקֵּי־יֵשׁ לְיוֹצְרָם בְּנִחַת רוּחַ, בְּשֹׁפָה בְרוּרָה
וּבְנִיעִמָּה; קֹדֶשׁה כָּלָם בְּאַחַד עֲוִנים בְּאִמָּה
וְאוֹמְרִים בִּירְאָה:

קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת,
מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וְהַאֲפִינִים וְחִיּוֹת הַקֶּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים
לַעֲמַת שָׂרָפִים, לַעֲמַתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

לֵאל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ, לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם,
וּמְרוֹת יֹאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוֹת יִשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבָדוֹ
מְרוֹם וְקָדוֹשׁ, פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, כּוֹעַל
מִלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צָדָקוֹת, מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא
רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמַּחֲדִּישׁ
בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֶׂה בְּרָאשִׁית, בְּאִמּוֹר:

לַעֲשֹׂה אֲזָרִים גְּדוֹלִים, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. (וְהִתְקִין
מֵאֲזֹרֹת מְשֻׁמָּת עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא). אֹר חֲדָשׁ עַל
צִיּוֹן תֹּאִיר וְנִזְכָּה כְּלָנוּ מִהֲרָה לְאֹרֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יי
יוֹצֵר הַמְּאֹרֹת.

אֶהְבָּה רַבָּה (אֶהְבֵּת עוֹלָם) אֶהְבְּתֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ,
חֲמֵלָה גְּדוֹלָה וַיִּתֶּרָה חֲמֵלָתָ עָלֵינוּ. אָבִינוּ מִלְכֵנוּ!
בַּעֲבוּר שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שְׂבָטָחוּ בָּךְ,
וְהַלְמָדִם חֲקֵי חַיִּים, בֵּן תַּחֲנֻנוּ וְתַלְמִידֵנוּ. אָבִינוּ, אָב
הַרְחֵמֵנוּ, הַמְּרַחֵם! רַחֵם עָלֵינוּ, וְיֵתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהַבִּין
וּלְהַשְׁכִּיל, לִשְׁמֹעַ, לִלְמֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמֹר וּלְעַשׂוֹת,
וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר
עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ (בְּמִצְוֹתֶיךָ), וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
(בְּתוֹרָתְךָ), וַיִּחַד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ.
לִמְעַן לֹא יִבּוֹשׁ וְלֹא יִכָּלֵם, וְלֹא יִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד;
כִּי בְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ הַגְּדוֹל (הַגְּבוּר) וְהַנּוֹרָא בְּטַחָנוּ, נִגְלָה
וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ. (וְרַחֲמֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וַחֲסִדֶיךָ
הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבֵנוּ נֶצַח סְלָה וָעֶד). מִהֵרָ וְהִבֵּא עָלֵינוּ
בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מִהֲרָה מֵאַרְבַּע כְּנָפֹת כָּל הָאָרֶץ,
וְתוֹלִיכֵנוּ מִהֲרָה קוֹמָמוֹת לְאַרְצֵנוּ, כִּי אֵל פּוֹעֵל
יִשׁוּעוֹת אַתָּה, וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְכֹל עִם וּלְשׁוֹן. וּבְרַבְתֵּנוּ
מִלְכֵנוּ לְשְׁמֶךָ הַגְּדוֹל סְלָה בְּאַמֶּת, לְחֻדוֹת לָךְ

וּלְיַחֲדָךְ (בְּאַהֲבָה), וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

יחיד אומר אל מֶלֶךְ נֶאֱמַן.

^{דברים י}
שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל! יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד.

בלחש בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאַהֲבֵת אֶת יי אֱלֹהֶיךָ כָּכָל לְבָבְךָ וּכָכָל נַפְשְׁךָ
וּכָכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי
מְצִיָּה הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבִינֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם,
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֻכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ.
וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ.
וְכִתַּבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

^{דברים יא.} וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ שְׁמִיעוּ אֶל מְצוֹתַי, אֲשֶׁר
אֲנֹכִי מְצִיָּה אִתְּכֶם הַיּוֹם, לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֵיכֶם,
וּלְעֲבֹדוֹ כָּכָל לְבַבְכֶם וּכָכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטָּר
אֲרִצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ, וְאֶסְפַּת דִּגְגָה וְתִירֵשֶׁךָ
וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֶשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ, וְאִכְלָתָ
וְשִׁבַּעְתָּ. הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסִרְתָּם
וְעִבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אֵף יי בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטָּר

וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְאֲבֹדְתֶם מִהָרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יִי נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי
אֱלֹהִים עַל לִבְכֶּכֶם וְעַל נַפְשֵׁכֶם, וְקִשְׁרֹתֶם אוֹתָם
לְאוֹת עַל יְדֵכֶם, וְהָיוּ לְמוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם, וּלְמִדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְכְךָ וּבְקוֹמְךָ. וּכְתַבְתֶּם עַל
מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעֶרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְתֵת לָהֶם,
בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי
בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתַנוּ עַל צִיצִית הַכֹּנֶה פֶּתִיל תְּכֵלֶת.
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל
מִצְוֹת יְיָ, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְכֶּכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי, וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים
לֵאלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהוֹיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.
ססן אומר בקול דם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמַר.

אָמַת, וַיַּצִּיב, וַיַּכּוּן, וַיִּקֶּם, וַיִּשֶׁר, וַיִּנְאֶמֶן, וַיַּחֲבֹב,
וַיַּחֲבִיב, וַיַּחֲמֹד, וַיַּנְעִים, וַיַּנְרָא, וַיַּאֲדִיר, וַיַּמְתִּקֵּן, וַיַּמְקַבֵּל.

וטוב, ויפה, הדבר הזה עלינו לעולם ועד. אמת
אלהי עולם, מלכנו צור יעקב מִגֵּן יִשְׁעֵנו, לְדֹר
וָדֹר הוא קִים, וְשִׁמוֹ קִים, וְכִסְאוֹ נָכוֹן, וּמַלְכוּתוֹ
וְאַמוּנָתוֹ לְעַד קִיּוֹמָת. וּדְבָרָיו חַיִּים וְקִיּוּמִים, נְאֻמִּים
(וְנְאֻמִּים) וְנִחְמָדִים, לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, עַל אֲבוֹתֵינוּ
וְעַלֵינוּ, עַל בְּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת
יָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ.

על הראשונים ועל האחרונים—דבר טוב וקִים
לעולם ועד, אמת ואמונה (באמת ובאמונה), חוק
ולא יעבר. אמת, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי
אבותינו, מלכנו מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, נֶאֱלָנוּ גֹאֲלֵנוּ אֲבוֹתֵינוּ,
יוֹצְרֵנוּ (צוּרֵנוּ) צור ישועתנו, פוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם
הוא שְׁמֶךָ, וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סֶלָה.

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וּלְבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשִׁבְךָ,
וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אֶפְסֵי אָרֶץ. אמת, אֲשֶׁרִי אִישׁ
שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יֵשִׁים עַל לִבּוֹ.
אמת, אַתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לְרִיב
רִיבָם לְאַבוֹת וּבָנִים. אמת, אַתָּה הוּא רֹאשׁוֹן, וְאַתָּה
הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.
אמת, מִמַּצְרִים גֹּאֲלֵתָנוּ, יי אלהינו, וּמִבֵּית (מִבֵּית)
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ, וּבְכוֹרְךָ

יִשְׂרָאֵל גָּאֲלָתָ; וַיָּם סוּף לָהֶם בְּקָעָתָ, וַיִּדִּים טַבְעָתָ,
וַיִּדִּים הַעֲבָרָתָ (עֲבָרוּ יָם), וַיִּכְסּוּ מִיָּם צָרִיחָם,
אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר. עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוֹ
לְאֵל, וְנָתַנוּ יְדִידִים זְמֵרוֹת, שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת, לְמַלְכָּ אֵל חַי וְקַיִם. רָם וְנִשְׂאָ, גָּדוֹל וְנוֹרָא,
מִשְׁפִּיל גְּאִים עַדִּי אֶרֶץ, וּמִנְבִּיָּה שְׁפָלִים עַדִּי מָרוֹם,
מוֹצִיא אֲסִירִים, וּפּוֹדֶה עֲנֻיִם, וְעוֹזֵר דָּלִים, (הַעֲנֶנָּה)
וְעֲנֶנָּה לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שְׁוֹעַם אֱלֹיוֹ. תְּהַלּוֹת לְאֵל
עֲרִיזוֹן גּוֹאֲלֵם, בָּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ! מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל,
לֵךְ עִנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָּלָם:

**מִי כִמְכָּה בְּאֵלִים יִי?! מִי כִמְכָּה נֶאֱדָר
בְּקִרְשׁוֹ, נוֹרָא תְּהַלֵּל עֲשֵׂה פֶלְאָ?!**

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאֻלִּים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל
שִׁפְתַּת הַיָּם. יַחַד כָּלָם הוֹדּוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:
יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל, וּפִדֶּה
כְּנָאֲמָךְ יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל. וְנֶאֱמַר: גָּאֲלֵנוּ יִי צְבָאוֹת
שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יִי, גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּשֵׁלֶשׁ רִגְלִים מְתַפְּלִים כָּאן „תַּפְּלַת שְׁלֹשׁ רִגְלִים” צד...

בְּרֹאשׁ מִשְׁנֵה— „תַּפְּלַת רֹאשׁ מִשְׁנֵה” צד...

בְּיוֹם כְּפוּר— „תַּפְּלַת יוֹם כְּפוּר” צד...

אֲדֹנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

^{בש"ח} וְבָרְנוּ לַחַיִּים, מִלֶּךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֹּן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעֹדֶלֶם אֲדֹנִי, מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּחוּץ מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם, בְּקִיץ מוֹרִיד הַחֶלֶל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נִפְלְאִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אַמּוּנָתוֹ לַיֹּשְׁבֵי עֵפְרָי. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת? וּמִי דוֹמֶה לָךְ, מִלֶּךְ מֵמִית וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

^{בש"ח} מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵקָן? זוֹכֵר יַצְרִיו לַחַיִּים בְּרַחֲמִים

וְנִצְאָמֶן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מַחֲיֶה הַמֵּתִים.

בְּשַׁחֲזוֹר הַחַיִּים עַל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְחוֹתֶם, "מַחֲיֶה הַמֵּתִים" אוֹמְרִים קְדוּשָׁה.

^{קדושה.} נִקְדִּישְׁךָ וְנִבְרִיכְךָ בְּנֹעַם שִׁית סוֹד שְׁרָפֵי קִדְּשׁ הַמִּשְׁלָּשִׁים לָךְ קִדְּשָׁה, בְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאָךְ: וְקָרָא וְהָאֵל יְהוָה וְאָמַר:

^{ק"ח} קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ!
חוּן אֵה, בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל, אֲדִיר וְחֹזֵק, מְשֻׁמְעִים קוֹל, מִתְנַשְּׂאִים לַעֲמַת שָׂרָפִים—לַעֲמַת מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.
^{ק"ח} בָּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.

שִׁיר הַיְּהוָה

מִתְנַשְּׂאִים לַעֲמַת שָׂרָפִים וְכו'—לַעֲמַת הַמַּלְאָכִים לַעֲמַת הַשָּׂרָפִים וְאֲמָרוּ: בָּרוּךְ כְּבוֹד

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ
סֵלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ. (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ).

יִשְׁמַח מִיָּשָׁה בְּמַתַּנֵּת חֶלְקוֹ, כִּי
עָבַד נַאֲמָן קִרְאָתְךָ לוֹ. כְּלִיל תַּפְאֲרֶת
בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ (לוֹ), בְּעֶמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל
הַר סִינִי. וְשִׁנִּי לִוְחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד
בְּיָדוֹ, וּכְתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת, וְכֵן
כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

חֲזוֹן מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵנוּ תוֹפִיעַ, וְתַמְלוֹד עֲלֵינוּ, כִּי מְחַבִּים
אֶנְהוּ לָךְ. מִמֵּי תַמְלוֹד בְּצִיּוֹן, בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד
תִּשְׁכּוֹן? תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַבֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, לְדוֹר וָדוֹר
וּלְנֶצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ, כְּדָבָר הָאָמֹר
בְּשִׁירֵי עֲזָרָה, עַל יְדֵי דָוִד מִשִּׁיחַ צִדְקָה.
מִיֵּית יִמְלֹךְ יְיָ לְעַדְעֶד, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הִלְלוּיָהּ!
אַתָּה קָדוֹשׁ וְכו'.

שִׁירָה תַּדְשָׁה

י' סִמְכוֹנוֹ. תוֹפִיעַ-תִּגְלָה וְתִרְאָה עֲלֵינוּ. בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ... תִּשְׁכּוֹן-מִמֵּי תַמְלוֹד וְתִשְׁכּוֹן
בְּקָרוֹב וְלְעוֹלָם בְּצִיּוֹן? בְּשִׁירֵי עֲזָרָה-שִׁירֵי דָוִד הַמְּסַפְּרִים עֲזָרָה.
בְּמַתַּנֵּת חֶלְקוֹ-וְיָמָה הִיא? שְׁמֹרֶת לִי עָבַד נַאֲמָן. כְּלִיל תַּפְאֲרֶת-עֲשֵׂרֶת תַּפְאֲרֶת, קָרְנֵי הַדָּג.

וַיִּשְׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת,
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית
עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא
לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שָׁבַת וַיִּנַּפֵּשׁ.

וְלֹא נָתַתּוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאָרְצוֹת,
וְלֹא הִנָּחֵלְתּוּ מִלְּכֵנוּ לְעוֹבְדֵי פְסִילִים, וְגַם
בְּמִנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרָלִים, כִּי לְיִשְׂרָאֵל
עֲמֹד נָתַתּוּ בְּאַהֲבָה, לְזֶרַע יַעֲקֹב, אֲשֶׁר
בָּם בְּחֹרֶת.

יִשְׁמְחוּ בְּמַלְכוּתָךְ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנֵנִי, עַם מְקוֹדְשִׁי
שְׁבִיעִי, כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְּעֲנֵנוּ מִשׁוּבָךְ, וּבִשְׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדְשָׁתוֹ
חֲמִידַת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית.

שִׁירָה חֲדָשׁ:

וְלֹא נָתַתּוּ—לֹא נָתַתָּ אוֹתוֹ, אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. לֹא יִשְׁכְּנוּ—לֹא יִנּוּחוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה נָא בְּמַנוּחָתֵנוּ; כִּדְשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן (וְשִׁים) חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָה
 (וְשִׁמְחָנוּ) וְשִׂמְחָה נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, וְמִהֵר לָבֵנוּ
 לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
 שַׁבַּת קֹדֶשֶׁךָ (וְיִשְׁמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אֲהָבֵי שְׁמֶךָ),
 וַיְנַחוּ בוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקֹּדְשֵׁי שְׁמֶךָ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקֹּדֶשׁ הַשַּׁבָּת.

רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם (וּלְתַפְלָתָם
 שְׁעָה), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
 וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה בְּרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

בראש חודש ובחול המועד אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֵא וַיַּגִּיעַ, וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע
 וַיַּפְקֵד וַיִּזְכֹּר וַיִּכְרֹזֵנוּ וַיִּפְקְדוּנֵנוּ, וַיִּכְרֹזֵנוּ אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּכְרֹזֵנוּ מְשִׁים בֶּן דָּוִד
 עֲבָדֶיךָ וַיִּכְרֹזֵנוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קֹדְשְׁךָ, וַיִּכְרֹזֵנוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 לַפָּגִיף, לַפְּלִיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לְרֹאשׁ הַדָּשׁ	לְחֹה"מ פֶּסַח	לְחֹה"מ סִכּוֹת
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ	חַג הַמִּצּוֹת	חַג הַסִּכּוֹת

הַזֶּה. וַיִּזְכֹּרנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וַיַּפְקְדֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
 לְחַיִּים טוֹבִים, וּבְדָבַר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חֹסֶם וְחַנּוּנֵנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי
 אֱלֹהֵי עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וַיְנַחוּ בוֹ—בְּיוֹם הַזֶּה.

וּתְחַיֶּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֵךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מזדים דרבנן
מזדים אֲנַחְנוּ דָּךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי
אֲלֹהֵינוּ וְאֲלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֲלֹהֵי כָל
בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרַכּוֹת
וְהוֹדָאוֹת דְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ,
עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְנִמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנוּ
וְתַקְיָמָנוּ, וְתַאֲסוּף גְּלוּתֵנוּ לְחֻצְרוֹת
קֹדֶשְׁךָ, לְשִׁמּוֹרַתְךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנַחְנוּ
מזדים לך, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מזדים אֲנַחְנוּ לך, שְׂאֵתָהּ
הוּא יי אֲלֹהֵינוּ וְאֲלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר, נוֹדֶה דָּךְ וְנִסְפֹּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ,
וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת דָּךְ,
וְעַל נַפְשְׁךָ שֶׁבְּכָר יוֹם עֲמָנוּ,
וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצָהָרִים,
הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם—כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶּיךָ—
כִּי מַעֲלָם קִוֵּינוּ לָךְ. בְּשֶׁבֶת חֲנֻכָּה אוֹמְרִים כֵּן, "עַל הַנְּפִסִּים".

לשבת חנכה
וְעַל הַנְּפִסִּים, וְעַל הַפְּרָקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת,
וְעַל הַנְּפִלְאוֹת, וְעַל הַנְּחֻמּוֹת, וְעַל הַמְּלַחֲמוֹת, שֶׁעָשִׂיתָ לְאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן הַזֶּה.

בַּיָּמִי מִתְּהִיָּהוּ בֶן יוֹחָנָן כְּהֵן גָּדוֹל חֲשֹׁמוֹנִי וּבְנֵיו, בְּשַׁעֲמָדָה מְלָכוֹת יוֹן
הִדְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרַתְךָ, וְלַהֲעִבִירֵם מִחֻמֵּי רְצוֹנְךָ,
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמָדָה דָּהֵם בַּעַת צָרָתָם, רִבְּתָה אֶת רִיבָם, הִנַּחַת
אֶת דֵּינָם, נִקְמָתָם אֶת נִקְמָתָם, מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בִּיד חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בִּיד
מַעֲטִים, וְטַמְאִים בִּיד טְהוֹרִים, וְרָשָׁעִים בִּיד צַדִּיקִים, וְנֹדִים בִּיד עוֹשֵׂי
תּוֹרַתְךָ; וְלֹךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ
תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְרָקָן כְּהִיּוֹם הַזֶּה, וְאַחֲרַיִךְ בָּאוּ בְּנוֹת לִדְבִיר בֵּיתְךָ, וּפָנוּ אֶת
הַיִּכְלָךְ, וְטַהְרוּ אֶת מִקְדָּשְׁךָ, וְהִדְלִיקוּ גִירוֹת בַּחֲצֵרוֹת קֹדֶשְׁךָ, וְקִבְּעוּ
שְׁמוֹנֶת יָמִים אֵלֶּיךָ בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה וְעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם וּפְלֵא וְנוֹדֶה
דְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָדָה יְמִי "חֲנֻכָּה" אֵלֶּיךָ דְּהוֹדוֹת וְלַחֲלָל דְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וְעַל כָּלֵם וְכוּ

וְעַל כָּלֶם יִתְבָּרֵךְ וַיִּתְּנוּמִם וַיִּתְּנוּשָׂא (תָּמִיד) שִׁמְךָ מִלְכֵּנוּ
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סָלָה, וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סָלָה (הָאֵל
הַטוֹב). בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַטוֹב שִׁמְךָ וְלֵךְ נָאָה דְּהוֹדוֹת.

לש"ן אלהינו ואלהי אבותינו, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָּה הַמְּשֻׁלָּשֶׁת, בְּתוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֱמוּנָה מִפִּי אֲדָרָן וּבִגְוִי כְּהֲנִים עִם
קְדוּשָׁה, בְּאִמּוֹר: יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ! יָאֵר יי פָּנָיו, אֱלֹהֶיךָ וַיְחַנֵּךְ! וַיֵּשֶׁא
יי פָּנָיו אֱלֹהֶיךָ וַיֵּשֶׁם דָּךְ שְׁלֹום!

שִׁים שְׁלֹום, טוֹבָה וּבִרְכָּה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ,
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בָּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּרָכְנוּ בְּאֶחָד (יְחָד) בְּאוֹר
פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה דָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים,
וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצִדִּיקָה (וְרַחֲמִים) וּבִרְכָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלֹום,
וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וְלִבְרָךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה, בְּשִׁדּוּמָךְ (בְּרוֹב עֹז וְשְׁלֹום). בִּסְפָר
בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹום.

בש"ת בִּסְפָר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלֹום וּפְרִיָּסָה טוֹבָה וְגִדּוּרֹת טוֹבוֹת יִשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים
וְלִשְׁלֹום. בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹום.

יְהִי לְרִצּוֹן אֲמָרִי כִּי, וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

אֱלֹהִי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מָרֵעַ, וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלִקְקָלִי – נִפְשִׁי
תְּרוֹם, וְנִפְשִׁי כַּעֲפָר לְכָל תְּהִיָּה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדּוּךָ נִפְשִׁי, וְכָל תְּקֻמִּים וְחַיִּים עָלֵי לְרִעָה, מִחֲדָה הָפֵר עֲצָתָם
וְמִלְּקָל מִחֲשָׁבָתָם. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהִי וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵי שְׁלֹא תַעֲלֶה
קִנְיַת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְיַתִּי עַל אֲחֵרִים, וְשְׁלֹא אֶכְעֹס חַיִּים וְשְׁלֹא אֶבְעִיסָה.

וּמִצִּילִי מִיָּצָר הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכֶּנֶּה וְנִנְיָה, מִלְכָּנוּ וְאַלְהֵינוּ. יַחַד שִׁמְךָ
בְּעוֹלָמְךָ. בְּנֵה עִירָךְ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵךְ הִיבָלְךָ וְקִבֵּץ קְבוּצַת גְּלוּיֹת וּפְדֵה
צֹאנֶךָ וְשִׁמַּח עַדְתְּךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
תוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשְׁתְּךָ. לְמַעַן יִחַלְצִינוּ יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְנַעֲנֵנִי.
יְהִי לְרַצּוֹן אֲמָרֶי פִּי, וְהִגִּיוֹן לִבִּי לִפְנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמִדְבָּרֵינוּ, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עַלְהֵנוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוֹ אָמֵן.

יְהִי רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֶנָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ, וְשֵׁם נִעְבְּדְּךָ בְּיִרְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹבָה לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

הש"ץ חזון התפלה. קדיש שלם ואח"כ אומרים שיר של יום

היום יום שבת קדש שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש.

הַלֵּלִים צב.
מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. מִזְמוֹר לְהוֹדוֹת לַיהוָה, וְלִזְמוֹר
לְשִׁמְךָ עֲלוּיוֹן. לְחַגִּיד בְּבִקְרַת חֲסִדְךָ, וְאַמְנוֹנֶתְךָ בְּעִלּוֹת. עָלֵי
עֲשׂוֹר וְעָלֵי נָבֶל, עָלֵי הַגִּיוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׁמְחֵתָנִי יְיָ בְּבַעֲלֶיךָ,
בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרָנוּ. מִה נִדְּלוּ מַעֲשֵׂיךָ, יְיָ! מֵאֵד עֲמָקוֹ
מִחֲשֹׁבוֹתֶיךָ. אִישׁ בָּעַר לֹא יָדַע, וְכִסִּיל לֹא יָכִין אֶת זֹאת.
בְּפֶרֶחַ רִשְׁעִים כָּמוֹ עֹשֵׁב, וַיֵּצִיצוּ כָּל פֶּעַלֵי אֱנוֹן—לְהַשְׁמֵדֵם עָדֵי
עַד. וְאַתָּה מָרוֹם לְעֵלָם, יְיָ! כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְיָ, כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ
יֵאָבְדוּ, וַיִּתְּפָדוּ כָּל פֶּעַלֵי אֱנוֹן. וְתָרַם בְּרָאִים קִרְנִי, בִּלְתִּי בִשְׁמֹן
רַעְנוֹ. וּתְבַטֵּ עֵינֵי בְּשׁוּרֵי, בְּקָמִים עָלֵי מִרְעִים, תִּשְׁמַעְנָה אֹזְנִי.
צִדִּיק בְּתִמָּר וּפְרָח, בְּאֲזָרוֹ בִּלְבָנוֹן יִשְׁגָּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ,
בְּחֲצָרוֹת אֱלֹהֵינוּ וּפְרִיחֵנוּ. עוֹד יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים
יְהִיו. לְחַגִּיד כִּי יִשָּׁר יְיָ, צוּרִי וְלֹא עוֹלָתָה עֲלָתָה כ' בּוּ.

אַתָּה הָרָאִתָּ לְדַעַת, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מִלְּבָדּוֹ.
אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדָנִי, וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ.

מְלֻכּוֹתֶיךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דָּר וָדָר.
 יי מֶלֶךְ, יי מֶלֶךְ, יי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.
 יי עֲזֵר לְעַמּוֹ יִתֵּן, יי יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

אב הַרְחֵמִים! הִיטִיבָה בְּרָצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת
 יְרוּשָׁלָּיִם, כִּי כָד לְבַד בְּמָחֵנוּ, מֶלֶךְ אֱלֹהִים וְנִשְׂאָא, אֲדוֹן עוֹלָמִים.

סדר קריאת התורה.

פותחים ארון הקדש להוצאת ספר התורה ואומרים:

וַיְהִי בִּנְסֻעַ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

במדבר י.

קוֹמָה יי וַיָּבִצּוּ אֲבִיךָ, וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאִיד מִפְּנִיד.
 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וְדַבֵּר יי מִירוּשָׁלָּיִם.

ברוך, שָׁנַת תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתּוֹ.

כיום טוב וראש השנה וי"ב ובהו"ר אומרים כאן י"ג מרות ורבש"ע.

כיום טוב וראש השנה ויום כפור ובהו"ר אומרים זה:

יי יי, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֶרֶךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת,
 נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים, נִשְׂאָ עוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה. ג'.

לְשָׁלֹשׁ הַגָּלִיל וְלִשְׁמִינִי עֲצֵרַת.	לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כְּפוּר וְהוֹרֵר.
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ	רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ
לְפִי לְמוֹבָה, וְהַפֵּק רְצוֹנִי וְתֵן שְׂאֵלְתִי	לְמוֹבָה, וְהַפֵּק רְצוֹנִי וְתֵן שְׂאֵלְתִי
לִי עֲבִידֶךָ (פלוני) בֶּן (פלוני) אֲמִתָּה,	עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת
וּזְכֹנִי (וְאֵת אִשְׁתִּי וּבְנֵי וּבָנוֹתִי) וְכָל	אֲנָשֵׁי בֵיתִי, מִחִילָה בְּחֶסֶד, מִחִילָה
בְּנֵי בֵיתִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלָם,	בְּרַחֲמִים, וּמִהֲרֵנוּ מִחַטָּאוֹתֵינוּ וּמִעֲוֹנוֹתֵינוּ
וּמִלִּטְנוֹ מִיֹּצֵר הָרָע וְתֵן חֲלִקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ,	וּמִפְּשָׁעֵינוּ, וְזַכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ,
וּזְכֹנֵנוּ שְׂתוּשָׁרָה שְׂכִינְתְּךָ עָלֵינוּ, וְהוֹפֵעַ	וּפְקֹדֵנוּ בְּפִקְדֹת יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים,

תַּפְּלָה לְהוֹצֵאת סֵפֶר תּוֹרָה

מִרְצוֹן

בְּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל אֲדוֹן
הָעוֹלָם. בְּרוּךְ בְּתוֹרָה
וּמִקְוָמָה! רָצוֹה נָא בְּעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּגְאֻלַּת
יְמִינְךָ תִּרְאֶה לְעַמְּךָ בְּבֵית
מִקְדָּשְׁךָ, לְאַצּוֹל עֲלֵינוּ
מִטּוֹב אוֹרֶךְ וּלְכַל תַּפְּלָתֵנוּ
בְּרַחֲמִים. יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי
שְׁתַּאֲרִידֵינוּ בְּטוֹב, וּנְפַקְדָּתֵנוּ
בֵּין הַצְּדִיקִים וּרְחֵם עָלֵי
וּלְשֹׁמֵר אוֹתִי וְאֵת כָּל אֲשֶׁר

בְּרִיד שְׁמָה דְּמֵרָא עֲלֵמָא,
בְּרִיד בְּתוֹרָה וְאַתְרָה! יְהֵא רְעוּתָהּ
עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וּפְרָקוֹן
יְמִינְךָ אֲחֹזִי לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ,
וְאַמְטוּי לָנָא מִטּוֹב נְהוּרָה וּלְכַבֵּל
צְלוֹתֵנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רְעוּא בְּרַחֲמֵךְ
דְּתוֹרָה לֶן חֵיוֹן בְּטִיבוּתָא וּלְחֹזִי
אַנָּא בְּקִידָא בְּנוֹ צְדִיקָא, לְמִרְחֵם
עָלֵי וּלְמִנְטֵר יְתִי, וְיֵת כָּל דִּי לִי.

לְשַׁלֵּשׁ רִגְלִים וּלְשִׁמְנוֹ עֲצָתָהּ.

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם כְּפֹר וְהו"ר.

עֲלֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, (וְיִתְקַים
בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב, וְנִחָה עָלֵינוּ רוּחַ
יְיָ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה), רוּחַ עֲצָה
וְגִבּוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ, וְכֵן יְהִי
רָצוֹן מִלִּפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁתִּנְּפֵנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעִנְיָנָהּ,
וּלְלַבֵּת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהָ, וּקְדָשְׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיהָ, בְּדִי שְׁנוּפָה לְחַיִּים טוֹבִים
וְאַרוּכִים, וּלְחֵיוֹן הָעוֹלָם הַבָּא,
וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים וּמִשְׁעוֹת
רָעוֹת הַמְּתַרְגְּשׁוֹת לְבָא לְעוֹלָם,
וְחַבּוּמָם בְּיָ חֶסֶד יִסּוּבְּנוּ, אָמֵן.

וְחִכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרוּכִים,
וּלְשָׁלוֹם, וּפְרָקָה וּבְלִלְכָה. וְתֵן לָנוּ
לֶחֶם לֶאֱכוֹל, וּבְגָד לִלְבוּשׁ, וְעֶשֶׂר
וְכִכּוּד וְאַרְבֶּה יָמִים, לְהַגּוֹת בְּתוֹרַתְךָ
וּלְמַיִם מִצְוֹתֶיךָ, וְשָׁכַל וּבִינָה לְחֵבִין
וּלְחִשְׁבִּיל עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ. וְשַׁלַּח
רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכְאוּבֵינוּ, וְתִבְרַךְ
אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ. וְתִגְזֹר עָלֵינוּ
גִּזְרוֹת טוֹבוֹת וְשׁוֹעוֹת וְנִחָמוֹת.
וְתִבְטַל מֵעֲלֵינוּ כָּל גִּזְרוֹת קְשׁוֹת,
וְתִטָּה לֵב הַמַּלְכוּת וְיִוָּעֲצִיָּה וְשִׁרְיָה
עָלֵינוּ לְטוֹבָה. אָמֵן, וְכֵן יְהִי רָצוֹן.

יְהִיו לְרָצוֹן אֲחֵרֵי פִי, וְחֲגִיוֹן לִפִּי לִפְנֵיךָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי.

ג"פ וְאֲנִי תַּפְּלָתִי לָךְ יְיָ עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בָּרַב

חֲסִדֶּיךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ. בְּרִיד שְׁמִיה וכו'

תפלה להוצאת ספר תורה

תרגום

לִי וְאֶשֶׁר לְעַמּוּד יִשְׂרָאֵל. אַתָּה
 זֶן לְכָל וּמִפְרִנֶּם לְכָל; אַתָּה
 שְׁלִיט בְּכָל; אַתָּה מוֹשִׁיל
 בְּמַלְכִים וְלֹד הַמְּלוּכָה. אֲנִי
 עַבְדְּךָ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הַמְּשַׁתְּחֶה לִפְנֵי וּלְפָנֶי
 כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ. בְּכָל עֵת
 לֹא בָּזָה אֶדָם אֶכְשָׁם וְלֹא
 עַל בֶּן אֱלֹהִים אֲשַׁעֵן, כִּי
 אִם בְּאֱלֹהֵי שָׁמַיִם, שְׂהוּא
 אֱלֹהִים אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ—
 אֱמֶת, וְנִבְיָאֵי־אֱמֶת וּמִרְבֵּה
 לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶת, בּוֹ אֲנִי
 בּוֹטֵחַ וְלִשְׁמוֹ הַקְדוֹשׁ וְהַנִּבְּרָךְ
 אֹמֵר תִּשְׁבְּחוּת. יְהִי רָצוֹן
 מִלְּפָנֶיךָ שְׂתַפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ
 וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי וְלֹכֵךְ
 כָּל עַמּוּד יִשְׂרָאֵל לְטוֹב
 וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם

וְדִי לְעַמּוּד יִשְׂרָאֵל. אַתָּה הוּא זֶן
 לְכָל וּמִפְרִנֶּם לְכָל; אַתָּה הוּא
 שְׁלִיט עַל כָּל; אַתָּה הוּא דֹשְׁלִיט
 עַל מַלְכֵי, וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא.
 אָנָּה עַבְדָּא דְקָדְשָׁא בְרוּךְ הוּא,
 דְסִגְיֵדָנָא קָמָה וּמִקְמָא דִּיבְרָךְ
 אוֹרֵיתָהּ. בְּכָל עֵדֶן וְעֵדֶן לֹא עַל
 אִנְשׁ רְחִיצָנָא, וְלֹא עַל בֶּר אֱלֹהִין
 סְמִיכָנָא, אֱלֹא בְּאֱלֹהָא דְשִׁמְיָא,
 דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאוֹרֵיתָהּ—
 קְשׁוּט, וְנִבְיָאֵיהִי—קְשׁוּט, וּמִסְגָּא
 לְמַעַבְדֵּי טְבוּן וְקְשׁוּט. בְּהָ אָנָּה
 רְחִיץ, וְלִשְׁמָהּ קְדִישָׁא וְקִירָא אָנָּה
 אֹמֵר תִּשְׁבְּחוּ. יְהִי רָצוֹן קְדָמְךָ
 דְּתַפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרֵיתָא, (וְתִיבָה לִי
 בְּנִין דְּכִרְוִין דְּעַבְדִּין רְעוּתָךְ) וְתִשְׁלִים
 מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי, וְלִבָּא דְכָל עַמּוּד
 יִשְׂרָאֵל, לְטוֹב וּלְחַיִּין וּלְשָׁמָיִם.

אחר כך אמר הסגן:

חז"ק

שִׁמְעֵה יִשְׂרָאֵל! יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.

חז"ק

אֶחָד (הוּא) אֱלֹהֵינוּ, גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ,

קְדוֹשׁ (בראש השנה ויום כפור ובהור' ונז'א) שְׁמוֹ.

חזון גָּדְלוֹ לִי אֶתִּי, וְנִרְמָמָה שְׁמוֹ יַחְדוֹ.

ותקחל עונה:

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח והדוד, כי כל בשמים ובארץ. לך יי הממלכה והמתנשא לכל דראש. רוממו יי אלהינו והשתחוו להם בגליו קדוש הוא. רוממו יי אלהינו והשתחוו להם קדשו, כי קדוש יי אלהינו.

על הכל, יתגדל ויתקדש, וישתבח ויתפאר, ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. בעולמות שבקרא, העולם הזה והעולם הבא. ברצונו וברצון יראיו, וברצון כל בית ישראל. צור העולמים, אדון כל הבריות, אלוה כל הנפשות, היושב במרחבי מרום, השוכן בשמי שמי קדם. קדשתו על החיות, וקדשתו על פסא הכבוד. ובבן יתקדש שמך בנו יי אלהינו לעיני כל חי, ונאמר לפניו שיר חדש, בכתוב: שירו לאלהים, וזמרו שמו, סלו לרכב בערבות ביה שמו, ועלו לפניו. ונראהו עין בעין, בשובו אר נהו, בכתוב: "כי עין בעין יראו בשוב יי ציון". ונאמר: ונגלה כבוד יי, וראו כל בשר יחדו, כי פי יי דבר."

אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים, ויזכור ברית איתנים, ויציל נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער בגזר הרע מן הנשואים, ויחזן אותנו לפליטת עולמים, וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים.

שיר החדשה

יתגדל... בעולמות שבקרא... ברצונו וכו'—שמו של הקב"ה יתגדל ויתקדש ברצונו וברצון יראיו בעולמות שבקרא. קדשתו על החיות—מקדשתו יאצל גם על חיות הקדש. סלו לרכב בערבות—לכו ועלו אל ה' הרכב שמים. ביה שמו—אשר אנוהו כבודינו שמו מקדשו קדשתו בך בקצורו יי. ועלו—נשמחו. נהו—מענו ומקדשו.

חסון מניח את ספר התורה על הביטח ואומר:

וַיַּעֲזוֹר וַיִּגְזַן וַיִּשְׁיַע לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ, וְנֹאמַר אָמֵן. — הַכֹּל הָבּוּ נִדְּל לֹאֲלֹהֵינוּ, וְתָנוּ כְּבוֹד לַתּוֹרָה, כִּהְיוֹן קָרַב יַעֲמוֹד (פס"ה) הַכֹּהֵן! בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקָדְשָׁתוֹ.

והקהל עונה:

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּנֵי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם.

הַעֲלֵה לַתּוֹרָה מִבְּרָךְ: בְּרַכּוּ אֶת יְיָ הַמְּבָרָךְ!

וּבְהַקְהֵל עֲוִינֵי: בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

הַעֲלֵה חוֹר: בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

וקוראים בתורה בפרשת השבוע.

לְאַחַר הַקְּרִיאָה מְבָרָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרָתְךָ אֶתָּה, וְתָנוּ עוֹלָם נִשְׁמַע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

בְּרַכַּת הַגּוֹמֵל

ד' צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, יוֹרְדֵי הַיָּם, הוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת, חוֹלְקֵי וְנִתְחַפָּא, חַבּוּשׁ וַיֵּצֵא מִבֵּית הָאֲסוּרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיִּיבִים טוֹבוֹת, שֶׁנִּמְלְכֵי כָּל מוֹזֵב. וְעוֹנִין אַחֲרָיו: מִי שֶׁנִּמְלְכֵי כָּס מוֹזֵב, הוּא יִגְמְלֵךְ כָּל מוֹזֵב סִלָּה.

מִי שֶׁהֵינֵשׁ בָּנוּ לְבַר מַצּוֹת, בֶּן י"ג שָׁנָה וַיּוֹם אֶחָד, בְּשַׁעֲרֵה שְׁבָנוּ עוֹלָה לַתּוֹרָה יֹאמַר הָאֵב:

בְּרוּךְ שֶׁפָּטַרְנִי מִעֲנֻשׁוֹ שְׁלִיחָה. אַחֵר קְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹמַר ח"ק

בְּתֵם הַקְּרִיאָה מְבַיְתִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

דברים ד. וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה.

משלי ג. עֵץ חַיִּים הוּא לַמְּחַיִּיקִים בָּהּ, וְתִמְכִּיָּהּ מֵאֲשֹׁר.

שם. וְדָרְכֶיהָ דְרָכֵי נֶשֶׁם, וְכָל תִּיבּוֹתֶיהָ שְׁלוֹם.

שם. אֶרֶץ יָמִים בִּימִינָהּ, בְּשִׂמְלָאָהּ, עֶשֶׂר וּכְבוֹד.

משע' מב. יְיָ חָפֵץ לְמַעַן אֲדָקוּ, וְגִדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר.

בְּרִכּוֹת הַהַפְטָרָה

לפני קריאת ההפטרה מברכים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בְּאַמְתִּי.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמַּשָּׁה
עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֶת וְצֶדֶק.

לְאַחַר הַהִתְפָּאָרָה מִבְּרָכִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל
הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל
הַנֶּאֱמָן הָאֹמֵר וַעֲשֵׂה הַמְדַּבֵּר וּמְקִיָּם שְׁכָל
דְּבָרָיו אֱמֶת וְצֶדֶק.

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ
וְדַבָּר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוּר לֹא יֵשׁוּב
רִיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ
אַתָּה יי הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית תְּהִינּוּ וְלַעֲלוּבֹת
נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ בַּמַּהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי מְשַׁמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִגְדֶיהָ:

שְׂמַחֲנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְהֵינוּ הַנִּבְיָא עַבְדֶּךָ
וּבַמַּלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחָךָ בַּמַּהֲרָה
יָבֹא וַיִּגַּל לַבָּנִים עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנָּחֲלוּ

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲלוּבֹת נַפְשׁ-בֵּית צִיּוֹן הָאֲמִלְלָה וְחֲשָׁפָלָה. בְּבִגְדֶיהָ-בְּשִׁיבֹת בְּגִידָהּ. בְּאַלְהֵינוּ
הַנִּבְיָא-שׁוֹבֵא לְבָשָׂר הַנֶּאֱמָלָה. שְׁלֹא יִכְבֶּה גֵרוֹ-בְּלוּמָהּ שְׁלֹא תִפְסַק שְׁלִכּוּתָהּ.

עֹד אַחֲרֵים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בִשְׁם קְדֻשָּׁה
נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכָּבֵד גִּירוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ דָּוִד: ע"כ בת"צ ובמנחת יוי"ב

בְּכָל שַׁבָּתוֹת הַשָּׁנָה גַּם בַּשַּׁבָּת חוץ מִיְּמֵי עֵד פֶּסַח אוֹמְרִים זֶה:

עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה, שְׁנֵתָתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ, לְכָבוֹד
וּלְתַפְאֲרָתָהּ. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים
אוֹתָךְ, יִתְבָּרֵךְ שְׁמֶךָ בְּכָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

לְשַׁלֵּשׁ רַגְלִים וְגַם לַשַּׁבָּת חוּץ מִיְּמֵי עֵד פֶּסַח אוֹמְרִים זֶה.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת ועל יום
הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם

לְפֶסַח	לְשַׁבּוּעוֹת	לְפֶסַח	לְשַׁמִּיעַ וּלְשִׁית
מִגַּם מִפְּצוֹת הַזֶּה.	מִגַּם מִשַּׁבּוּעוֹת הַזֶּה.	מִגַּם מִפְּצוֹת הַזֶּה.	מִגַּם מִשַּׁמִּיעַ וּלְשִׁית

שְׁנֵתָתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת לְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ), לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה,
לְכָבוֹד וּלְתַפְאֲרָתָהּ. עַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ,
וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ, יִתְבָּרֵךְ שְׁמֶךָ בְּכָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַדְּמוּתִים.

שִׁירָה קְדֻשָּׁה

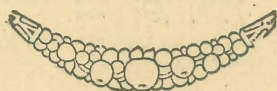
עַל הַתּוֹרָה... עַל הַכֹּל-עַל כָּל אֵלֶּה אֲנוּ מוֹדִים לָךְ.

בראש השנה אומרים זה :

על התורה ועל העבודה. ועל הנביאים (לשבת ועל יום השבת הזה) ועל יום הזכרון הזה, שננתת לנו יי אלהינו (לשבת לקדשה ולמנוחה) לכבוד ולתפארת. על הכל, יי אלהינו, אנחנו מודים לך, ומברכים אותך, יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד, ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה יי מלך על כל הארץ, מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון.

ליום הכפורים בשחרית :

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים (לשבת ועל יום השבת הזה) ועל יום הכפורים הזה, שננתת לנו יי אלהינו (לשבת לקדשה ולמנוחה) למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחול בו את כל עונותינו, לכבוד ולתפארת. על הכל, יי אלהינו, אנחנו מודים לך, ומברכים אותך, יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד, ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה יי, (מלך מוחל וסולח לעונותינו ורעונות עמו בית ישראל, ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה), מלך על כל הארץ, מקדש (השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

תפלה זו נתפלה על ישיבות בבל וארץ ישראל, שנתקמו עד לערך שנת 1040.

תרגום

יְקוֹם מִן הַשָּׁמַיִם פְּדוּתָן חֲסֵד וְרַחֲמִים וְחַיִּים אֲרָכִים
וּמִוֶּזֶן לְשֹׁבַע וְעֹזֶרֶת שָׁמַיִם
וּבְרִיאוֹת הַגּוֹף וְאוֹר טוֹב
(אוֹר הַדַּעַת), וְרַע חַי וְקַיִם,
וְרַע אֲשֶׁר לֹא יִחְדַּל וְאֲשֶׁר
לֹא יִרָף מִדְּבַר הַתּוֹרָה -
לְמִזְרִינוּ וּבְבוֹתֵינוּ, הַחֲבֵרָה
הַקְּדוֹשָׁה אֲשֶׁר בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל
וְאֲשֶׁר בְּבָבֶל, לְרָאשֵׁי
הַדְּרָשָׁנִים וְלְרָאשֵׁי הַגּוֹלָה
וְלְרָאשֵׁי הַיְּשִׁיבוֹת וְלְשׁוֹפְמֵי
הַשְּׁעָר, לְכָל תַּלְמִידֵיהֶם,
וְלְכָל תַּלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהֶם,
וְכָל מִי שְׁהוֹנִים בַּתּוֹרָה,
מִלֶּדֶת הָעוֹלָם יִבְרָךְ אוֹתָם,
יִבְרָךְ חַיֵּיהֶם וְיוֹסִיף עַל
יְמֵיהֶם וְיַאֲרִיךְ שְׁנוֹתֵיהֶם,
וְיַחַלְצוּ וְיַנְצִלוּ מִכָּל צָרָה
וּמִכָּל חֲלָיִים רָעִים. אָדוֹן
הַשָּׁמַיִם יִהְיֶה לְמַשְׁעָן לָהֶם
בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה

תרגום

יְקוֹם מִן הַשָּׁמַיִם פְּדוּתָן חֲסֵד וְרַחֲמִים וְחַיִּים אֲרָכִים
וּמִוֶּזֶן לְשֹׁבַע וְעֹזֶרֶת שָׁמַיִם
וּבְרִיאוֹת הַגּוֹף וְאוֹר טוֹב
(אוֹר הַדַּעַת). וְרַע חַי וְקַיִם,

יְקוֹם פֶּרֶקֶן מִן שְׁמִיָּא, חֲנָא וְחֲסֵדָא,
וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמִוֶּזֶן רְוִיחֵי,
וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא,
וְנִהוּרָא מַעֲלָא, וְרַעָא חַיָּא וְקַיָּמָא,
וְרַעָא דִּי רָא יִפְסוֹק וְדִי לֹא יִבְטוּל
מִפְתָּנֵי אֲוִרֵיתָא - לְמַרְנָן וּרְבָנָן,
חֲבוּרְתָא קִדִּישָׁתָא, דִּי בְּאַרְעָא
דִּישְׂרָאֵל, וְדִי בְּבָבֶל. לְרִישֵׁי כְּלָה
וְלְרִישֵׁי גִלְתָּא, וְלְרִישֵׁי מְתִיבְתָּא,
וְלְרִישֵׁי דְבִבְלָא. לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן
וְלְכָל תַּלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהוֹן, וְלְכָל מֵאֵן
דְּעִסְקִין בְּאוֹרֵיתָא, מִלְּבָא דְעֵלְמָא,
יִבְרַךְ יִתְהוֹן, וְיִפִּישׁ חַיֵּיהוֹן, וְיַסְגִּיל
וְיַמִּיהוֹן. וְיִתֵּן אֲרָכָא לְשְׁנֵיהוֹן,
וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתַּבְּחוּ מִן כָּל עָקָא
וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישׁוּין. מָרְן דִּי
בְּשְׁמִיָּא יִהְיֵא בְּסַעֲדֵיהוֹן כָּל זְמַן וְעַד
וְנֵאמַר: אָמֵן!

יחיד המתפלל בביתו א"א יקום פורקן זה ולא מי שברך.

יְקוֹם פֶּרֶקֶן מִן שְׁמִיָּא, חֲנָא וְחֲסֵדָא,
וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי, וּמִוֶּזֶן רְוִיחֵי,
וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא,
וְנִהוּרָא מַעֲלָא; וְרַעָא חַיָּא וְקַיָּמָא,

וְרָעָא דִּי לָא יַפְסוּק וְדִי לָא יִבְמֹול
מִבְּתִנְמִי אֹרְיָתָא — לְכָל קְהֵלָא
קְדִישָׁא דְדִין, רַבְרָבִיָּא עִם וְעִרְיָא,
מִפְּלָא וְנִשְׂיָא. מִלְּבָא דְעֵלְמָא יִבְרַךְ
וְיָבֹון, וְיִישׁ חַיִּיבֹון, וְיִסְגִּי יוֹמִיבֹון,
וְיִתְּן אֲרָבָא לְשִׁנְיֹון. וְיִתְּפָרְקֹון,
וְיִתְּשִׁיבֹון, מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין,
בִּישִׁין. מָרְן דִּי בִשְׁמִיָּא, יְהֵא בְּסַעֲדֹון,
כָּל זְמַן וְעַדֹון, וְנֹאמַר: אָמֵן!

מִי שְׂפִירָךְ אֲבוּתֵינוּ אֲבִרָהֶם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא
יִבְרַךְ אֶת כָּל הַקְּהֵל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, עִם כָּל קְהֵלוֹת
הַקְּדוֹשׁ. הֵם וְנִשְׁיָהֶם, וּבְנֵיהֶם וּבָנוּתֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר
לָהֶם. וּמִי שְׂמִי־יְחִידִים בְּתֵי כְּנִסְיוֹת לְתַפְלָה, וּמִי שְׂבָאִים
בְּתוֹכֶם לְהַתְּפַלֵּל, וּמִי שְׁנוֹתָנִים גֵּר לְמֹאזֵר, וְיִין
”לְקְדוֹשׁ” וְ”לְהַבְדִּילָהּ”, וּפֶת לְאַרְחִים וְצָרָקָה לְעִנְיִים.
וְכֹל מִי שְׁעוֹסְקִים בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה — הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַם שְׂכָרָם, וְיִסִּיר מֵהֶם כָּל מַחְלָה,
וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם, וְיִסְלַח לְכָל עוֹנֵם, וְיִשְׁלַח
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, עִם כָּל
יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם, וְנֹאמַר: אָמֵן.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שְׂמִי־יְחִידִים — שְׂמִי־קְדִישִׁים. גֵּר לְמֹאזֵר — לְהֹאִיר בְּתֵי תַּפְלָה. בְּצַרְכֵי צְבוּר —
בְּצָרְכֵי חֲסֵדָה, כִּמוֹ בְּתֵי תַּפְלָה, בְּתֵי סֶפֶר. בְּאַמוּנָה — מִבְּלִי הַתְּכַשְׁלוֹת.

בְּרָכוֹת הַחֹדֶשׁ.

בְּשִׁבְתָּ שְׁמֵבְרָכִים הַחֹדֶשׁ אֹמְרִים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: לְמוֹבָה וּלְבִרְכָּה,
 וְתִתֵּן לָנוּ חַיִּים אָרוּכִים, חַיִּים שֶׁל שְׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל
 מוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בִּרְכָּה, חַיִּים שֶׁל פְּרֻסָּה, חַיִּים
 שֶׁל חֲלוּץ עֲצָמוֹת, חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם
 וְיִרְאֵת חֲמָא, חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוֹשָׁה וּבִלְמָה, חַיִּים
 שֶׁל עֶשֶׂר וּכְבוֹד, חַיִּים שֶׁתִּהְיֶה בָּנוּ אֶהְבֵּת תּוֹרָה
 וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁיִּמְלֹא יְיָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ
 לְמוֹבָה, אָמֵן סְלָה.

הַשִּׁין לֹקֵחַ הַסִּי' וְאוֹמֵר:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאֲבוֹתֵינוּ, וְגֵאֵל
 אוֹתָם מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת, הוּא יִגְאֹל
 אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב, וַיִּקְבֵּץ נִדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כְּנָפוֹת הָאָרֶץ, חִבְרִים כָּל יִשְׂרָאֵל,
 וְנֹאמַר: אָמֵן!

רֹאשׁ חֹדֶשׁ (פְּלוּנִי) בְּיוֹם (פְּלוּנִי) הִבָּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְמוֹבָה.

שִׁירָה תְּדַשֶּׁה

חֲלוּץ עֲצָמוֹת—בְּרִיאֵת הַנּוֹף.

וַיִּקְבֹּץ נִדְחֵינוּ—וְאַסֵּף הַנִּדְחִים מֵאַרְצֵם וְעַמִּם שְׁחִיזוּ הַכָּל, חִבְרִים.

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ,
 וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְטוֹבָה
 וְלִבְרָכָה, לְשִׁשּׁוֹן וְלִשְׂמִינָה, לִישׁוּעָה
 וְלִנְחֻמָּה, לְפִרְנָסָה טוֹבָה וְלִכְלֻכָּה,
 לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם לְשִׁמּוּעוֹת
 טוֹבוֹת, וְלִבְשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְלִגְשָׁמִים
 בְּעֵתָם, וְלִדְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלִגְאֻלָּה
 קְרוֹבָה, וְנֹאמַר: אָמֵן!

אין אומרים „אב הַרְחֵמִים“: בשבת שמברכים סתדש (הוצ'
 בימי ספירה), פראש חדש, פיום טוב, פתננה, ופפורים.

הזכרת נשמות הקדושים.

אב הַרְחֵמִים, שוכן מרומים, ברחמי העצומים,
 הוא יפקוד ברחמים, החסידים והישרים והתמימים,
 קהלות הקדש שמסרו נפשם על קדשת השם.

שִׁירָה מְדֻשָּׁה

יחדשנו—יחדש את סתדש סנה.

הוא יפקד—הוא יפד אותם החסידים ואותן הקהלות שהקריבו סיוקם על שם

הַנְּאֻהִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם, וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדּוּ.
 מִנְּשָׁרִים קָלוּ, וּמֵאֲרִיזוֹת נִבְּרוּ, לַעֲשׂוֹת רָצוֹן קוֹנֵם
 וְחֶפֶץ צוּרִם. יוֹכֵרֵם אֱלֹהֵינוּ לְמוֹכֵרָה, עִם שְׂאֵר
 צַדִּיקֵי עוֹלָם, וַיִּנְקוּם נִקְמַת דָּם עֲבָדָיו הַשְּׁפוּדִים. בְּכַתוּב
 בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים:

דברים לב. הִרְגִּינוּ גוֹיִם עַמּוֹ,

כִּי דָם עֲבָדָיו יִקָּוֶה, וְנִקְּם יֹשִׁיב לְצַרּוֹ,
 וּכְפָר אֲדָמְתוֹ עַמּוֹ.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הִנְבִּיאִים כָּתוּב לְאֹמֶד.
 וְנִקְּיָתִי, דָּמָם לֹא נִקְּיָתִי, יואל ד.

וַיִּשְׁכֵּן בְּצִיּוֹן.

תהלים עט.

וּבְכַתְּבֵי הַקִּדְשׁ נֹאמַר: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
 אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם? יוֹדַע בְּנוֹיָם לַעֲיִנֵּינוּ נִקְמַת דָּם
 עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּדִים.

וְאֹמֶר: כִּי דִרְשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר, לֹא שָׁכַח
 צַעֲקַת עַנְיִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

ה' (בִּיטֵי מַסְעֵי הַצֶּלֶב וְעוֹד וְעוֹד...) לֹא נִפְרְדּוּ-זֶה מִזֶּה שֶׁנִּפְּלוּ כָלָם יוֹסֵד עַל
 מִזְבֵּחַ דָּתָם. מִנְּשָׁרִים קָלוּ - מְהִירִים וּנְרִיזִים יוֹתֵר מִנְּשָׁרִים. צוּרִם-מַעֲזִים.
 הִרְגִּינוּ גוֹיִם עַמּוֹ-גוֹיִם רַבִּים וְשִׁבְחוּ אֶת עַם ה'. וּכְפָר אֲדָמְתוֹ עַמּוֹ-וּכְפָר וִירְצָה
 פָּנֵי אֲדָמְתוֹ וְפָנֵי עַמּוֹ. וְנִקְּיָתִי דָּמָם לֹא נִקְּיָתִי-אֵם גַּם נִקְּיָתִי עַמִּים מִשְׁאֵר
 רַעֲיוֹתֵיהֶם, אֵד בְּעַד דָּתָם שֶׁל וְשִׂיאָל שֶׁשֶּׁכְּבוֹ לֹא אֶנְקֵם וְלֹא אֶסְלַח אֶלָּא נִקְּם אֶנְקֵם.

וְאָמַר: יֵדִין בְּנוֹיָם מְלֵא גִוִּיּוֹת, מִחֵץ רֹאשׁ עַל
אֶרֶץ רַבָּה. מִנְחַל בְּדֶרֶךְ יִשְׁתָּה, עַל בֵּן יָרִים רֹאשׁ.

אֲשֶׁרִי וְיִשְׁכְּבִי בִיתְךָ, עוֹד יִהְלֶלְךָ סֵלָה. אֲשֶׁרִי הָעַם
שָׁכְבָה 19 – אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁנֵי אֱלֹהֵיו. תִּהְלֶה לְדוֹר, אֲרוֹמָמְךָ
אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ! וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם
אַבְרָכְךָ, וְאַתְּלֶלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גְּדוֹלָה יְיָ וּמִחְלָל מְאֹד,
וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר. דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וְגִבּוֹרֶתֶיךָ
וְעִזּוֹ. הִדְר כְּבוֹד חוֹדֶךָ, וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעִזּוֹ
נִדְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלֶתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה. זָכַר רַב טוֹבָה גִּבְעוֹ,
וְאַדְרָתֶךָ יִרְגֵּנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶתְךָ אַפְּסִים וְגִדְלֶת חֶסֶד. טוֹב
יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוֹךָ יְיָ כָּרַם מַעֲשֶׂיךָ,
וְחִסְדֶּיךָ יִבְרָכּוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרֶתֶךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרֶתוֹ, וְכְבוֹד הַדֶּר מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתֶךָ
מַלְכוּת כָּרַם עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דוֹר וָדוֹר. סוּמְךָ יְיָ לְכָל
הַנְּפָלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוּפִים. עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל
חַי רִצּוֹן. צִדִּיק יְיָ בְּכָר וְדִרְכּוֹ, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קָרוֹב
יְיָ לְכָל קִרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת. רִצּוֹן יִרְאִיו
יַעֲשֶׂה. וְאֶת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיִשְׁיַעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהָבָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְאָמַר – הַתּוֹב אֹמֵר עוֹד. יֵדִין בְּנוֹיָם – יִלְחֶם ה' בְּנוֹיָם. מְלֵא גִוִּיּוֹת – עֲלֶה הַמֶּלֶכֶת
וְהִיא מְלֵא גִוִּיּוֹת וְחִלְלִים. מִחֵץ וְגו' – וַפִּעַ רֹאשׁ אֲוִיבּוֹ עַל אֶרֶץ גְּדוֹלָה. מִנְחַל בְּדֶרֶךְ
יִשְׁתָּה – מִנְחַל דָּם חִלְלִים יִשְׁתָּה ה' בְּדֶרֶךְ מִלְחָמָתוֹ, בְּלוֹמַר, וְהִיא וְיִשְׁבַּע נִקְמָה (עַל בֵּן)
יָרִים רֹאשׁ בְּעִשְׂרֵת וְצָחוֹן.

וְאֵת כָּל הַשָּׁעִים יִשְׁמִיר. תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֵּר פִּי, וַיְבָרֶךְ כָּל
בְּשֵׁר שֵׁם קְדָשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
וְנִגְהָנוּ נְבָרֶךְ יְהוָה, מִמַּעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

חֲסִידֵי יוֹרֵד עִם הַסֶּפֶר מַעַל תִּפְסֶה וְאָמַר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ, כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ!

וְתִקְהַל עֲנָה: הוֹדוּ עַל אֲדָרְךָ וְשָׁמַיִם. וַיֵּרָם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תְּהִלָּה לְכָל
חֲסִידָיו, לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרֹבּוֹ, הַלְלוּיָהּ.

תהלים כס.

מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לִי, בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לִי כְבוֹד וָעוֹ!
הָבוּ לִי כְבוֹד שְׁמוֹ, הִשְׁתַּחֲווּ לִי בְּהִדְרַת קִדְשׁ. קוֹל יְיָ עַל
הַמָּיִם — אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים, יְיָ עַל מַיִם רַבִּים. קוֹל יְיָ בַּכַּח,
קוֹל יְיָ בְּהִדְרָר. קוֹל יְיָ שִׁבַּר אֲרָזִים, וַיִּשְׁבֵּר יְיָ אֶת אֲרָזֵי
הַבָּנוֹן. וַיִּרְקִידֵם כַּמוֹ עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשִׁרְיוֹן — כַּמוֹ בֶּן רִאמִּים.
קוֹל יְיָ חוֹצֵב צִהְבוֹת אֵשׁ. קוֹל יְיָ יַחִיד מְדַבֵּר, יַחִיד יְיָ מְדַבֵּר
קִדְשׁ. קוֹל יְיָ יַחִיד לֵאמֹר וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרֹת — וַיִּהְיֶה כְלוֹ, כְלוֹ
אָמַר כְּבוֹד. יְיָ לְמַבּוֹר יֵשֵׁב, וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם. יְיָ עוֹ
לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

מְגִלָּתִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לְאַרְוֹן חֲפָזֵשׁ וְאוֹמְרִים:

וּבְנִחָה יֹאמַר:

בְּמַדְבֵּי.

שׁוּבָה יְיָ רַבְּבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל!

תהלים מלכ. קוֹמָה יְיָ לְמִנְחָתָהּ, אֶתָּה וְאַרְוֹן עֲנָה

בְּהִנֵּיךְ יִלְבְּשׁוּ צִדִּיק, וְחֲסִידֶיךָ יִרְגְּנוּ.

בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבָדָהּ, אֵל תֵּשֵׁב פָּנֵי מִשְׁתִּיחָהּ.

כִּי לָקַח טוֹב נִתְמִי לָכֶם — תוֹרַתִּי אֵל תַּעֲבֹנוּ.

עַץ חַיִּים הִיא צִמְחֻתִּיקִים בָּהּ, וְחֲמִכִּיָּה מֵאִשָּׁה.

דְּרָכֶיהָ דִּרְבֵּי נֶעֱם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם!

הַשִּׁיבָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקִרְבָּם. הַשִּׁיבָנוּ אֱלֹהֵינוּ חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקִרְבָּם.

מוסף לשבת ולשבת ראש חודש.

כי שם יי אקרא, הבו גדל לאלהינו.
אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול, הגבור והנורא, אל
עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות,
ומביא גואל לבני כניהם למען שמו באהבה.

^{בש"ת} זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענה אלהים חיים.

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע.

בחרף משיב הרוח ומוריד הגשם. בקיץ מוריד הפל.

מכלל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים.

סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו

לישגי עפר. מי כמותך בעל גבורות? ומי דומה לך, מלך

ממית ומחיה ומצמיח ישועה.

^{בש"ת} מי כמותך אב הרחמים? וזכר יצוריו לחיים ברחמים.

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

קדשה רבה.

ביתר יתנו לך יי אלהינו מלאכים המוני מעלה עם עמך

ישארא קבוצי מטה, יחד כלם קדשה לך ישעשו, בדרך

האמור על יד נביאך: וקרא זה אל זה ואמר:

^{קרי} קדוש, קדוש, קדוש יי צבאות, מלא כל הארץ כבודו!

אתה קדוש ושמך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך
סלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יי, האל
הקדוש. (בש"ת במלך הקדוש).

לשבת.

לשבת ראש תדש.

תבנית שבת, רצית	אתה יצרת עלמך מקדם:
קרבותיה. צוית פרושיה	כלית מלאכתך ביום השביעי.
עם סדורי נסכיה. מענניה	בחרת בנו מכל עם, אהבת

חן כבודו מלא עולם, משרתיו שואלים זה לזה: איזה
מקום כבודו העריצו? לעממתם משפחים ואומרים:
ק"ח ברוך בבוד יי ממקומו.

חן ממקומו הוא יפן ברחמי לעמו, ויחזן עם המיחדים שמו
ערב ובקר, בכל יום תמיד, פעמים באהבה "שמע" אומרים:
ק"ח שמע ישראל, יי אלהינו, יי אחד!

חן הוא אלהינו, הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושיענו,
והוא יושיענו ויגאלנו שנית וישמיענו ברחמי שנית לעיני
כל חי לאמר: הן נאלתי אתכם אחרית בראשית, להיות לכם
לאלהים. ק"ח אני יי אלהיכם.

ובדברי קדשך כתוב לאמר:

ק"ח ימלך יי לעלם, אלהיך ציון לדר ודר, הללויה!

אתה קדוש וכו'.

שיר החדש

ממקומו—מכל מקום. הוא יפן—יפנה אלינו ויחזן—וירחם. המיחדים שמו—המורים
שהוא אחד. וישמיענו שנית וגו'—במדבר השמיענו בק לעיני ישראל, להיות לכם
לאלהים ועתה ושמיענו זאת לעיני כל.

תבנית—בוננת וקבצת. פרושיה—באורי קרפן שבת. מענניה—הקוראים לשבת

לשבת.

לשבת ראש חדש.

לְעוֹלָם כְּבוֹד יִנְחֵלוּ, מוֹעֲמִיָּה חַיִּים זָכוֹ, וְגַם הָאֱזוֹהָבוֹת
 וְדַבְרֶיהָ נִדְרָה בְּחֵרוֹ. אִזּוֹ
 מִסִּינַי נִצְמָו (עֲלֶיהָ), צוּרִי
 פַּעֲלֶיהָ בָּרָאִי; וְהַצִּיּוֹנוֹ
 יי אֱלֹהֵינוּ, לְהַקְרִיב בָּהּ
 קָרְבַּן מוֹסֵף שֶׁבֶת, בָּרָאִי.
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
 וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ
 בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתַטְעֵנוּ
 בְּנִבּוֹלָנוּ. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ
 אֶת קַרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ,
 תְּמִידִים בְּסִדְרָם וּמוֹסָפִים
 בְּהִלָּכָתָם. וְאֵת מוֹסֵף יוֹם
 הַשֶּׁבֶת (הַמְנוּחַ) הַזֶּה נַעֲשֶׂה

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲנֵי. וְנִחְלוּ-כְבוֹד יִהְיֶה חֶלְקִם לְעוֹלָם. מוֹעֲמִיָּה-הַטּוֹעֲמִים וְהַשִּׁים טַעַם מַעֲדֵי הַשֶּׁבֶת
 זֻכְרִים לַחַיִּים טוֹבִים. הָאֱזוֹהָבוֹת וְדַבְרֵיהֶן-כָּל דִּבְרֵי שֶׁבֶת וְדִינֶיהָ. קָרְבַּן מוֹסֵף שֶׁבֶת-
 חוֹסֶפֶה עַל עוֹלַת הַתְּמִיד. בָּרָאִי-בְּשִׁשְׁשָׁט. וְתַטְעֵנוּ בְּנִבּוֹלָנוּ-חוֹשִׁיב אוֹתָנוּ בְּאַרְצֵנוּ
 בַּעֲץ בְּאַדְמַת מִטְעֵי. קַרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ-הַקְּרָבָנוֹת שֶׁאֵנִי חֹבִים לְהַקְרִיב. תְּמִידִים-
 קַרְבְּנוֹת הַתְּמִיד. וּמוֹסָפִים בְּהִלָּכָתָם-הַקְּרָבָנוֹת שֶׁמִּלְבַּד עוֹלֹת הַתְּמִיד בְּשִׁשְׁשָׁט.
 וְנִלְה וְקָרְנוּ-הַלֵּךְ כְּבוֹד מִמֶּנּוּ. וְנִפְּל-וְנִלְקַח, וְהוֹסֵפֶה. בֵּית חֵינּוּ-בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.

לשבת.

לשבת ראש חדש.

וּנְקָרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה,
בְּמִצְוֹת רְצוֹנָךְ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתִיבָתָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ,
עַל יְדֵי מִשְׁחַת עֲבָדֶיךָ, מִפִּי
כְבוֹדֶךָ בְּאִמּוֹר:

וּבָיִוִם הַשַּׁבָּת,

שְׁנֵי כְּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִים, וְשְׁנֵי
עִשְׂרָנִים סֵלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בִּישָׁמֶן
וְנִסְכּוֹ, עֲלֵת שַׁבַּת
בְּשַׁבָּתוֹ, עַל עֲלֵת
הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ.

יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי
שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנִי, עִם מְקַדְּשֵׁי
שְׂבִיעִי, כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְּעַנְּנוּ
מִשׁוּבָּה, וּבְשִׁבְעֵי רָצִיתָ בּוֹ

בְּשִׁמְחָה לְאֶרְצֵנוּ, וְחֲמִיעֵנוּ
בְּגִבּוּלֵנוּ, וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ
אֶת קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ, תְּמִידִים
בְּסֻדְרָם, וּמוֹסָפִים כְּהִלְכָתָם.
וְאֶת מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת (הַמְּנוּחַ)
הַזֶּה יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.
נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
בְּמִצְוֹת רְצוֹנָךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתִיבָתָה
עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מִשְׁחַת
עֲבָדֶיךָ, מִפִּי כְבוֹדֶךָ, בְּאִמּוֹר:
”וּבָיִוִם הַשַּׁבָּת—שְׁנֵי כְּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִים, וְשְׁנֵי עִשְׂרָנִים סֵלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בִּישָׁמֶן וְנִסְכּוֹ, עֲלֵת
שַׁבַּת בְּשַׁבָּתוֹ, עַל עֲלֵת הַתְּמִיד
וְנִסְכָּהּ”. וְהָרֶבֶץ שַׁבָּת, וְהָרֶבֶץ
הַזֶּה בְּאִמּוֹר:

”וּבְרֹאשֵׁי הַיָּדִים יִכְסֶּם תְּקַרִּיבוּ
עֲלֵה לֵי, פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנִיִּם,
וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
שִׁבְעָה תְּמִימִים”.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְּבָר: שְׁלֹשָׁה
עִשְׂרָנִים לֶפֶר, וְשְׁנֵי עִשְׂרָנִים לְאֵיל,
וְעִשְׂרוֹן לִבְשָׁם, וְגִזָּן בְּנִסְכּוֹ, וְשַׁעִיר
לִכְפָּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.

יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת
וְקוֹרְאֵי עֲנִי, עִם מְקַדְּשֵׁי שְׂבִיעִי.

לַשַּׁבָּת.

וְקִדְשָׁתוֹ, חֲמִידַת יָמִים אוֹתוֹ
קָרָאתָ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

רָצָה נָא בְּמִנוּחָתָנוּ, קִדְשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן (וְשִׁים) חֻלְקָנוּ

בְּתוֹרָתֶךָ. שִׁבְעֵנוּ מִשּׁוֹבָבָה,

(וְשִׁמְחָנוּ) וְשִׁמַּח נַפְשָׁנוּ

בִּישׁוּעָתֶךָ, וְסַחֵר לִבֵּנוּ

לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, וְהִנְחִילָנוּ

יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן

שַׁבָּת קִדְשֶׁךָ (וְיִשְׁמְחוּ בְךָ

יִשְׂרָאֵל אֱהִי שִׁמְךָ). וַיְנַחֲחוּ

בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי

שִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,

מִקִּדְשׁ הַשַּׁבָּת.

לַשַּׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

בְּכֶסֶם יִשְׁכַּעוּ וַיִּתְעַנּוּ מִשּׁוֹבָבָה, וּבְשִׁבְיָעִי

רָצִיתָ בּוֹ וְקִדְשָׁתוֹ, חֲמִידַת יָמִים

אוֹתוֹ קָרָאתָ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה

נָא בְּמִנוּחָתָנוּ, וְחִדַּשׁ עֲלֵינוּ

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ

הַזֶּה, לְמוֹבָה וּלְבִרְכָּה, לְשִׁשּׁוֹן

וּלְשִׁמְחָה, לְיִשׁוּעָה וּלְנִחְמָה,

לְפִרְנָסָה וּלְכִלְכָּלָה, לְחַיִּים

טוֹבִים וּלְשָׂלוֹם, לְמַחֲלֵצַת חַטָּא

וְלִסְלִיחַת עֲוֹן, (בְּשַׁנַּת הַעֲבוּר

וּלְכַפֶּרֶת פָּשָׁע). וַיְהִי הַחֹדֶשׁ

הַזֶּה סוּף וְקֵץ לְכָל צְרוּתֵינוּ,

תְּהִלָּה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשָׁנוּ.

כִּי בְעֶמְדְךָ יִשְׂרָאֵל בְּחִרְתָּ מִכָּל

הָאֲמוֹת, וְשִׁפְתוֹת לָהֶם הוֹדִיעָתָ,

וְהָקִי רֹאשֵׁי חֲדָשִׁים לָהֶם

קִבְעָתָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקִּדְשׁ

הַשַּׁבָּת וַיִּשְׂרָאֵל וְרֹאשֵׁי

חֲדָשִׁים.

רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעֶמְדְךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתְכֶם (וּלְתַפְלָתְכֶם

שְׁעָה), וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדְבִיר בֵּיתְךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל,

וּתְפִלָּתְכֶם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד

עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וּתְחַיִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מודים דרבנן
מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי
אלהינו ואליהי אבותינו, אלהי כל
בשר ויצרנו, יוצר בראשית. ברכות
והודאות לשמך הגדול והקדוש,
על שהחייטנו וקיימטנו. בן תמינו
ותמימנו, ותאסוף גליותינו לחצרות
קדשך, לשמור תקיף, ולעשות רצונך,
ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו
מודים לך, ברוך אל ההודאות.

מודים אנחנו לך, שאתה
הוא יי אלהינו ואליהי אבותינו
לעולם ועד, (צורנו) צור חיינו
מגן ישענו, אתה הוא לדור
ודור, נודה לך ונספר תהלתך,
על חיינו הפסורים בידך,
ועל נשמותינו הפקודות לך,
ועל נסיד שפכר יום עמנו,

ועל נפלאותיך וטובותיך שפכל עת, ערב ובקר וצהרים,
הטוב—כי לא כלו רחמיך, והמרחם—כי לא תפז רסדיך—
כי מעולם קנינו לך. בשבת חנכה אומרים כאן "על הנסים".

לשבת חנכה.

ועל הנסים, ועל הפירקן, ועל הגבורות, ועל התשועות,
ועל הנפלאות ועל הנחמות ועל המרחמות, שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה.

בימי מתתיהו בן יוחנן בהן גדול חשמונאי ובניו, בשעמך מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל, להשפיתם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, הנת
את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד
מעטים, וממאים ביד מהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי
תורתך; ולא עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופירקן בחיזם הזה. ואחר כן באו בגוי לדיביר ביתך, ופגו את
היכלך, ומהרו את מקדשך, והדליקו גרות בסצרות קדשך, וקדשו
שמונת ימים אלו בהלל ובהודאה ועשית עמם גם ופלא ונודה
לשמך הגדול סלה) ימי "חנכה" אלו ההודות ולהלל לשמך הגדול. ועל כל וכו'

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

בש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריה.

וכל החיים יודוך סלה. ויהללו ויבדכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סדרה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

יש"י אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה המושלשת, בתורה
דפתיבה על ידי משה עבדך, האמונה מפי אהרן ובניו כהנים עם
קדושה, באמור: וברכה יי ושמך! ואר"י פניו אלה ויחנה! ישא
יי פניו אלה וישם לה שרם!

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים עלינו,
ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלחנו באחד (יחד) באור
פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים,
ואהבת חסד, וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים ושלום,
וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל
עת ובכל שעה בשלומך (ברוב עוז ושלום). בספר
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

בש"ת בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה, וגזרות טובות ישועות
ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים
ולשלום. ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

אלהי! נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולכללי-נפשי
תדום, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לפני בתורתך, ואחרי מצותיך
תהדוך נפשי, וכל הקמים ויחושבים עלי לרעה, מהרה הפך עצתם
ומלקל מחשבתם. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שרא תעלה
קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושלא אקעום חיום ושלא אכעיסך.
ומצילני מאר הרע, ותן בלבי חכמה וענה, מלכנו ואלהינו. נחור שמך

בְּעֹלָמָהּ, בְּגַה עֵירָה וּפֶדֶר בֵּיתָהּ וְשִׁלְלֵהּ הִכְלָהּ וּבִכָּן קִבּוּץ גְּלוּיֹת וַפְדָּה צֹאנָהּ וּשְׂמִיחַ עֲדָתָהּ. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמִיחָהּ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְנָהּ, עֲשֵׂה לְמַעַן תִּוְרָתָהּ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתָהּ. לְמַעַן וְחִלָּצוֹן יִדְרִיגָהּ, הוֹשִׁיעָהּ וּמִיָּנָהּ וְעֲנֵנִי יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהִגִּיוֹן לִפִּי לְפָנֶיהָ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיהָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֶנָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתָהּ. וְשֵׁם נַעֲבֹדָהּ בִּירוּאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת, וְעַד־בָּה לֵּי מְנַחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

הש"ץ חזון התפלה. קדוש תתקבל.

ההללם כו. קנה אל יי, חזק ויאמץ לבך, וקנה אל יי
ש"א ב. אין קדוש ביי, כי אין בלתי, ואין צור באלהינו.
ההללם ית. כי מי אלוהם מפלעדי יי? ומי צור וולתי אלהינו?
נתחבר בימי הנאונים.

אֵין בִּאלֹהֵינוּ, אֵין בִּאֲדוֹנֵינוּ, אֵין בְּמַלְכֵנוּ, אֵין בְּמוֹשִׁיעֵנוּ. מִי בִּאלֹהֵינוּ? מִי בִּאֲדוֹנֵינוּ? מִי בְּמַלְכֵנוּ? מִי בְּמוֹשִׁיעֵנוּ? נוֹדָה לֵאלֹהֵינוּ, נוֹדָה לֵאֲדוֹנֵינוּ, נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ, נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ. בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ, בָּרוּךְ מַלְכֵנוּ, בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ, אַתָּה הוּא מַלְכֵנוּ, אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, אַתָּה הוּא שֶׁהַקָּטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיהָ אֶת קִמְרַת הַסָּמִים.

מס' כריתות ו'. ירושל' יומא.
פְּשׁוּם הַקָּמֶרֶת הַצָּרִי וְהַצָּרִין, הַחֲלָפָנָה וְהַחֲבוּנָה —
מִשְׁקָל שְׁבָעִים שְׁבָעִים מָנָה; מוֹר וְקָצִיעָה, שְׁבָלֶת
גֶּרֶד וְכֶרֶם — מִשְׁקָל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנָה;
הַקֶּשֶׁט שָׁנִים עָשָׂר, וְקִלּוּפָה שְׁשָׁה, וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה;

בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה תִּשְׁעָרָה בְּכִין, יִין בְּפָרִיסִין סְאִין תִּלְתָּא
 וְכִין תִּלְתָּא, וְאִם אִין לוֹ יִין בְּפָרִיסִין, מְבִיא חֲמֵר
 חוֹרִין עֲתִיק. מְלַח סְדוּמִית רַבְעָה (הַקֵּב). מַעְלָה עֲשׂוֹן כָּל שְׁהוּא.
 רַבִּי נָתַן אוֹמֵר: אֵף כֶּפֶת תִּירֵדֵן כָּל שְׁהוּא. וְאִם נָתַן
 בָּהּ דְּבֶשׁ פְּסָלָה; וְאִם חֲסֵר אַחַת מִכָּל סַמְנִיהָ חֵיב מִיתָה.
 רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שְׂרָף
 הַנוֹמֵר מַעְצֵי הַקָּמָר. בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה שְׁשָׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפְרוֹן.
 בְּרִי שְׁתֵּהא נָאָה. יִין בְּפָרִיסִין שְׁשׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפְרוֹן. בְּרִי
 שְׁתֵּהא עֲוָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לָהּ, אֵלָּא שְׁאִין מְכַנְּסִין
 מִי רַגְלִים בְּעֶרְהָ מַפְנֵי הַכְּבוֹד.

הַשִּׁיר – שְׁחֲלוּיִם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ .

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים:

תהלים כד.

לִי הָאָרֶץ וּמִצְוָאָהּ, תִּבְלֵ וַיִּשְׁכֵּי בָהּ...

בְּשָׁנֵי הָיוּ אוֹמְרִים:

גְּדוֹלִי יְיָ וּמִהֲלֵל מְאֹד, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ חֵר קָדְשׁוֹ...

שם מדר.

בְּשָׁלִישֵׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל, בִּקְרֹב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט...

שם פב.

בְּרַבִּיעֵי הָיוּ אוֹמְרִים:

אֵל נִקְמֹת יְיָ, אֵל נִקְמֹת חוֹפִיעַ!...

שם צד.

בַּחֲמִישֵׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

הֲרַגְנוּ לֵאלֹהִים עֲזֻזֵּנוּ, הֲרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב...

שם פא.

בְּשִׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים:

יְיָ מְלֹךְ גִּאוּת לְבֶשׁ, לְבֶשׁ יְיָ עֹז הַתְּאֵזֶר, אֵף תְּבוּן
 תִּבְרַח בֶּל תִּמוּז...

שם צו.

בשבת היו אומרים:

שם צב.

מזמור שיר ליום השבת — מזמור שיר לעתיד לבא, ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים.

תנא רבי אליהו: כל השונה הלכות בכל יום מברך לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר: הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות.

סוף מסכת ברכות.

אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא: תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר: וכל בן־בן למודי יי, ורב שלום בן־בן; אל תקרי: "בן־בן", אלא: בן־בן. שלום רב לאהבי תורתך, ואין למו מכשול. וחי שלום בחילך, שלום — בארמנותיך. למען אחי ורעי, אדברה נא שלום בך. למען בית יי אלהינו, אבקשה טוב לך. יי עז לעמו ויתן, יי יברך את עמו בשלום.

בדישר בן.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעוה: וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב (נ"א קץ) משיחה. בתיבון וביזמיכון, ויבחי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב — ואמרו: אמן.

קהל יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא

יתברך וישתבח, ויתפאח, ויתרומם, ויתנשא, ויתהדר, ויתעלה, ויתחלל, שמה דקדשא — ברין הוא, לעלא (בש"ת ולעלא מכל) מן כל בר־ביתא ושיר־ביתא, תשב־ביתא ונתמא, דאמירן בעלמא — ואמרו: אמן!

על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון, ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר — יהא לחון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא, ורחמי וחי אריכי, ומזוני ריחיי, ופורקנא מן קדם אבוהון דבשמא וארעא — ואמרו: אמן!

חיו יהא שלמא רבא מן שמא וחיים טובים, עלינו ועל כל ישראל, ואמרו: אמן!

חיו עשה שלום בְּמִרְמִי, הוא יעשה ברחמי שלום, עלינו ועל כל ישראל, ואמרו: אמן! עלינו קדיש טוב.

שיר הכבוד.

פזמון הארון

חוֹן אֲנֵעִים וְמִרְוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוּג, כִּי אֶלֶף נַפְשֵׁי תַעֲרוּג.
 קֹחַל נַפְשֵׁי הַמֶּדֶה בְּצֶל יְהוָה, לְדַעַת כָּל רֵז סוּדָה.
 חוֹן מִיָּדִי דְבָרִי בְּכִבּוּדָה, חוֹמָה לְבִי אֶל הוֹדָה.
 קֹחַל עַל כֵּן אֲדַבֵּר בָּךְ נִבְכְּרוֹת, וְשִׁמָּה אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת.
 חוֹן אֶסְפְּרָה כְּבוֹדְךָ וְלֹא אֶרְאִיתִיךָ, אֲדַמָּה אֲכַבֵּד וְלֹא יִדְעֶתִיךָ.
 קֹחַל בְּיָד נְבִיאִיךָ, בְּסוּד עֲבָרֶיךָ, דְּמִיתָ חֲדָר כְּבוֹד הוֹדָה.
 חוֹן וְגִדְלָתְךָ וְנִבְרָתְךָ, כִּנּוּ לְתִקְוָה פֶּעֶלְתְּךָ.
 קֹחַל דִּמּוּ אֹתְךָ וְלֹא כָפִי יִשָּׁךְ, וַיִּשְׁוֹךְ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ.
 חוֹן הַמְּשִׁילוֹךְ בְּרוֹב חַיִּימוֹת, הִנֵּה אֶחָד בְּכָל דְּמִיּוֹנוֹת.
 קֹחַל וַיִּחְזוּ בָךְ זְקֵנָה וּבַחֲרוּת, וַיִּשְׁעֶר אֶרְאֵשׁ בְּשִׁיכָה וּשְׁחֲרוּת.
 חוֹן זְקֵנָה—כִּיּוֹם דִּין וּבַחֲרוּת—כִּיּוֹם קָרֵב, כִּאִישׁ מִלְחָמוֹת
 יָדָיו לֹא רֵב.

שִׁיר הַחֶדֶשׁ

אֲנֵעִים וְמִרְוֹת—הַמְּשׁוֹרָר (ר') שְׂמוּאֵל אַבִּי ר' יְהוּדָה הַחֲסִיד אָמַר: אָמַר לֵךְ
 ה' וּמִירְוֹת נְעִימוֹת וְשִׁירִים אֶסְבֵּר כְּאוֹרֵג כְּחוּטִים. תַּעֲרוּג—תִּקְלָה וְתִתְאַנֶּה מֵאֵד. בְּצֶל
 יְהוָה—לְהַחֲסוֹת בְּצֶלְךָ. כָּל רֵז סוּדָה—סִתְרִי תוֹרַתְךָ. אֶל הוֹדֶיךָ—אֶל יְדִידוֹתֶיךָ. נִבְכְּרוֹת—
 דְּבָרֵי כְבוֹד וְתִהְיֶה. וְלֹא אֶרְאִיתִיךָ—אֵת כִּי לֹא רְאִיתִיךָ כִּי לֹא יִרְאֶה הָאָדָם וְהִי אֲדַמָּה—
 אֲשֶׁנָּה אֹתְךָ בְּדִמְיוֹנִי. אֲכַבֵּד—אֶתְּאֵר אֹתְךָ בְּתִרְוֵי כְבוֹד רַבִּים כְּמוֹ: רַחִים וְחִנּוּן. דְּמִיתָ
 חֲדָר וּגו'—הִרְאִיתָ מִשָּׁל וְדִמְיוֹן לְכְבוֹדְךָ וְלֹא כְבוֹדְךָ מִשָּׁשׁ, (כְּמוֹ פְעֻשָׁה מְרַבֶּכָה שֶׁרָאָה
 יְחֻקָּאֵל). וְגִדְלָתְךָ וּגו'—לְמַעֲשֵׂיךָ הַמְּבִירִים קָרְאוּ בְּשֵׁם "גִּדְלַת ה'" וְנִבְרָתָהּ ה'" כְּמוֹ
 שֶׁמְבַרְרִים עַל אוֹרוֹת כְּמוֹ אֲדָם, אֲבָל בְּאֵמֶת הוּא אֵינְנוּ גוֹף וְלֹא יִשְׁוִינָהוּ מִשְׁנֵי הַנּוֹף,
 וְהוּא וְגִדְלָתוֹ וְנִבְרָתוֹ אֶחָד הוּא. דִּמּוּ אֹתְךָ וּגו'—הַנִּבְיָאִים שָׂאוּ אֹתְךָ לֹא כְּמוֹ שֶׁחִנֵּךְ
 בְּאֵמֶת, כִּי לְכְבוֹדְךָ אֵין חֶקֶר, אֲלֵא בִּק לְפִי מַעֲשֵׂיךָ. הַמְּשִׁילוֹךְ וּגו'—בְּמִצְוֹת וּמִשְׁלָם
 וְדִמְיוֹנוֹת רַבִּים וְשׁוֹנִים דְּבָרֵי כֵךְ הַנִּבְיָאִים, אֵךְ בְּכָל אֶלֶה—אֶחָד אֶתְּה. וַיִּחְזוּ לֵךְ וּגו'—
 פֶּעַם הַמְּשִׁילוֹךְ לְזֶקֶן וּפֶעַם לְבַחֲרָה, לְזֶקֶן מִתֵּיב וּמִיּוֹשֵׁב—בְּדִין, וּלְבַחֲרָה שֶׁכָּחוּ רַב—כִּיּוֹם
 מִלְחָמָה. שְׁחֲרוּת—שְׁחֹר שֶׁשָּׁר. יָדָיו לֹא רֵב—כָּחוּ רַב.

קהל חֶבֶשׂ בֹּבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ, הוֹשִׁיעָה לוֹ יָמֵינוּ וְזָרַע קִדְשׁוֹ.
 חוֹן מַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלֵא, קִנְצוֹתָיו — רְסִיסֵי דִילָה.
 קהל יִתְפָּאֵר בִּי, בִּי חֶפֶץ בִּי, וְהוּא יִהְיֶה לִי דַעְמָרֶת צָבִי.
 חוֹן כְּתָם מַהוֹר פִּי דִמּוֹת רֹאשׁוֹ, וְחֵק עַל מִצַּח כְּבוֹד שֵׁם קִדְשׁוֹ.
 קהל לַחֵן וּלְכָבוֹד צָבִי תִפְאָרְהָ, אֲמָתוֹ לוֹ עֲמָרָה עֲמָרָה.
 חוֹן מַחְלָפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחָרוֹת, קִנְצוֹתָיו תִּלְתָּלִים שְׁחוּרוֹת.
 קהל גִּיּוֹה הַצֶּדֶק צָבִי תִפְאָרְתוֹ, יַעֲלֶה נָא עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתוֹ.
 חוֹן סִגְלָתוֹ תְּהִי נָא כִידּוֹ עֲמָרָת, וְצִנִּיף מְלוּכָה צָבִי תִפְאָרֶת.
 קהל עֲמוּסִים נִשְׁאָם עֲמָרֶת עֲנָדָם, מֵאֲשֶׁר יִקְרוּ בְּעֵינָיו כְּבָדָם.
 חוֹן פִּאֲרוֹ עֲלֵי וּפִאֲרֵי עָלָיו, וְקָרוֹב אֵלָיו בְּקָרְאֵי אֱלֹיו.
 קהל צַח וְאֲדוּם, לְלָבוּשׁוֹ אֲדוּם, פּוֹרָה בְּדָרְכּוֹ כְּבוֹאוֹ מֵאֲדוּם.
 חוֹן קִשְׁר תִּפְלִין הָרָאָה לְעֵינָיו, תְּמוּנַת יְיָ לִנְגִיד עֵינָיו.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חֶבֶשׂ בֹּבַע וְגו'—אִישׁ מִלְחָמָה יָשִׁים עַל רֹאשׁוֹ כְּמִלְחָמָה בֹּבַע נְחֻשֶׁת וְה'—בֹּבַע יְשׁוּעָה;
 וּמִשְׁכָּל הוּא עַל יְשׁוּעָתוֹ. מַלְלֵי אוֹרוֹת וְגו'—רֹאשׁוֹ נִמְלֵא מִל הַשֶּׁחַר וְשְׁעוֹתָיו—נִמְסִי מִל לִילָה;
 הַמְשׁוֹרֵר הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּלִשׁוֹן הַמִּקְרָא (ש"ש ח, ב): פִּתְחֵי לִי אֲחֻזּוֹתַי... שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא מִל וכו', ור"ל
 בִּי בְחֻשְׁבֶּת לֵיל גְלוּתֵנוּ וְחֶפֶץ ר' לָנוּ לִפְתָּח לוֹ שַׁעַר עַל יְדֵי תְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְבֹא
 אֱלֵינוּ וּלְנִגְלָנוּ. עֲמָרֶת צָבִי—עֲמָרֶת תִּפְאָרֶת. כְּתָם פִּי—וְחֵב מְהוֹר מֵאֵד בְּלוּמֵר, לְרֹאשׁוֹ
 "חֶבֶשׂ עֲמָרֶת פִּי כֶּשֶׁר צָבֵא. וְחֵק עַל מִצַּח—חֵקק וְרֹשֶׁם עַל מִצַּח שֵׁם כְּבוֹדוֹ
 בְּ"קִנְצוֹתָיו" שֶׁל שֵׁר צָבֵא שְׁתוֹר סִגְלָתוֹ חֵקק בָּהּ. לַחֵן וּלְכָבוֹד וְגו'—אֲמָתוֹ (עַם
 יִשְׂרָאֵל) עֲנָדָה לְרֹאשׁוֹ עֲמָרֶת תִּפְאָרֶת לַחֵן וּלְכָבוֹד (שֶׁהֵם מִיִּתְדִים שְׂמֹנֶה). מַחְלָפוֹת וְגו'—
 מִקְלָעוֹת שְׁעוֹרָקוֹ עֲשׂוּיֹת כְּשְׁעוֹרוֹת בְּחוּר, בְּלוּמֵר, ה' לֹא יִזְקֵן וְלֹא יִחַלֵּשׁ לְעוֹלָם.
 גִּיּוֹה הַצֶּדֶק וְגו'—יְהִי נָא בֵּית מִקְדָּשׁוֹ רֹאשׁ וְעַפֵּר שְׂמֻחָתוֹ. סִגְלָתוֹ וְגו'—עַם סִגְלָתוֹ
 יִחַשֵּׁב וְיִקְרַע בְּעֵינָיו בְּשִׁמְרַת מְלוּכָה. עֲמוּסִים וְגו'—הוּא עֲנֵד וְחֶבֶשׂ עֲמָרֶת לְעַם
 הָעֲמוּסִים וְנִשְׁאָם בְּחִיקוֹ כְּאֹמֶן אֵת הַיּוֹנֵק. פִּאֲרוֹ עֲלֵי וְגו'—הוּא תִפְאָרֵת בְּעַם יִשְׂרָאֵל
 וְיִשְׂרָאֵל-בּוֹ. צַח וְאֲדוּם וְגו'—ה' הוּא צַח וְאֲדוּם בְּכָחוֹר, בְּלוּמֵר, כִּב פֶּחַ כְּמִלְחָמָה.
 וְלָבוּשׁוֹ אֲדָם מִדָּם חֲלָלִים בְּשׁוּבוֹ מִמִּלְחָמָתוֹ בְּאֲדָם וְיִדְרָף שֵׁם עֲנָבִים בְּפִינָה (עַתָּה)
 וּמִשְׁכָּל הוּא עַל הַרְיָגֶת דְּאוֹיֵב. קִשְׁר תִּפְלִין וְגו'—לְמַשָּׁה הָעֵנָו מִכָּל אֲדָם, אֲשֶׁר

קהל רוֹצֶה בְּעַמּוֹ עֲנִיִּים וַיִּפָּאֵר, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהַתְּפָאֵר.
 חוֹרֵאשׁ דְּבִרְךָ אֲמַת, קוֹרֵא מֵרֹאשׁ, דּוֹר וָדוֹר, עִם דּוֹר שֶׁדְּרוֹשׁ.
 קהל שִׁית הַמּוֹן שִׁירֵי נָא עָלֶיךָ, וְרִנָּתִי תִקְרַב אֵלֶיךָ.
 חוֹן תְּהִלָּתִי תִהְיֶה נָא לְרֹאשְׁךָ עֲמֻנָּה, וְתִפְלָתִי—תִּבּוֹן קִמְדָּת.
 קהל תִּיקַר שִׁירַת רֹשׁ בְּעִינֶיךָ, בְּשִׁיר יוֹשֵׁר עַל קֶרֶבְנֶיךָ.
 חוֹן בְּרַכְתִּי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר, מְחֻלָּל וּמוֹלִיד, צְדִיק בְּבִיר.
 קהל וּבְבִרְכָתִי—תִּנְעֲנַע לִי רֹאשׁ, וְאוֹתָהּ קַח לְךָ בְּבִשְׁמִים רֹאשׁ.
 חוֹן יַעֲרֹב נָא שִׁירִי עָלֶיךָ, כִּי נִפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ.

לֵךְ יְיָ, הַגְדֵּלָהּ וְהַגְבִּירָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׁמַיִם
 וּבָאָרֶץ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא כָּלֵל לְרֹאשׁ. מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יְיָ,
 יִשְׁמַע בְּלִי תְהִלָּתוֹ. ק"י. אֲדֹנָי עוֹלָם

קִדְוֵשׁ אֶרֶבָה

תהלים כג.

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֵעִי לֹא אֶחָסֵר. בְּנִצָּחוֹת דָּשָׂא יִרְפִּיעֲנִי, עַל מִי
 מְנוּחַת יִנְחֵלֵנִי. נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב, יִנְחֵנִי בְּמַעְיָלֵי צֶדֶק, לְמַעַן שְׁמוֹ. וְסֵם
 בִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צִלְמוֹת לֹא אֵירָא רָע, כִּי אֲמַת עַמּוּדִי, שִׁבְשֶׁבֶת וּמִשְׁעֲנִיתָהּ.

שִׁירַת תְּדָשָׁה

תְּמוּנַת ה' נִבִּיט הִרְאָה לוֹ קֶשֶׁר תַּפְלִין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרֵי". וְהַתְּפִלִּים הֵן
 מְסֻלָּם כְּבוֹד ה' וְהַקְבֵּי'ה הִרְאָה לְמִשְׁחָה אֵיךְ לְקַשׁוֹר וּלְאַחֵד אֶת הָעָם
 לְאַבְיָהֶם (שְׂבָשְׁמִים). רוֹצֶה בְּעַמּוֹ וְגו'—ה' מִלֵּךְ הַתְּהִלּוֹת חָפֵץ בְּעַמּוֹ וּמִפָּאֵר עֲנִיִּים
 בְּכָדֵי לְהַתְּפָאֵר בָּם. רֹאשׁ דְּבִרְךָ וְגו'—אֲמַת אֵל קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ! רֹאשׁ דְּבִרְךָ—
 מִסְפֵּר דְּבִרְךָ, כְּלוּמַר, קֵלֶם וְחֵד—אֲמַת דְּרֹשׁ—נָא תִּמִּיר אֶת הָעָם הַדּוֹרֵשׁ אוֹתָךְ. שִׁית וְגו'—
 שִׁים בְּלֶכֶד וּבְלֶכֶד רֵב שִׁירֵי. תִּבּוֹן קִמְדָּת—תִּבּוֹן לְפָנֶיךָ בְּקִמְדָּת. בְּשִׁיר יוֹשֵׁר—בְּשִׁיר
 שֶׁהֵיוּ מְשׁוֹרְרִים בְּמִקְדָּשׁ עַל קֶרֶבְנֶיךָ. מִשְׁבִּיר—כְּנוֹי לַח' הַמִּשְׁבִּיר שֶׁכָּר וּמִסְרָגִם בְּרִיּוֹתָיו.
 מְחֻלָּל—בוֹרֵא. וּבְבִרְכָתִי תִנְעֲנַע לִי רֹאשׁ—נִעֲנַע לִי רֹאשְׁךָ כְּמוֹדָה עַל בְּרַכְתִּי וּבְקִלְקֵלָהּ
 בְּרִצּוֹן בְּקִמְדָּת פְּסִימִים. יִי—ב—יִנְעֵם.

המה ונחמני. תערה לפני שלחן נגד צדרי, דיינות בשמן ראשי, פוסו ריזה. אך טוב וחסד ורדפוני כל ימי חיי, ושבתני בבית יי לארץ ימים.

ישעיה נח.

אם תשיב משבת רגלך, עשות חפצך ביום קדשי, וקראת לשבת ענג לקדוש יי מקבד, וכבדתו מעשות דרכך ממציא חפצך ודבר דבר אותה ענג על יי והרבבתיך על בתי ארץ, והאבדתיך נחלת יעקב אברה, כי פי יי דבר.

לוקם כופ יי מלא בידו ואמר :

ממות לא.

ושמרו בני ישראל את השבת, לעשות את השבת, לדרתם, ברית עולם. ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם, כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ, וביום השביעי שבת ונפש.

שם כ. וזכור את יום השבת לקדשו. ששת ימים עבד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת ליי אלהיך, לא תעשה כל מלאכה, אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובחמך וגרך אשר בשעריך. כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ, את הים ואת כל אשר בם, וינח ביום השביעי.

על כן ברך יי את יום השבת ויקדשוהו.

על חפז ברשות מרגז ורבותי.	על חיו סברי מרגז ורבותי.
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, המוציא לחם מן הארץ.	ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא פרי הנפץ.

ברוך אדני יום יום, יעמם לנו ישע ופדיוס, ובשמו נגיל כל
 היום, ובישועתו נרים ראש עליון, כי הוא מעז לדל ומחסה לאביון.
 שבמי יה לישראל עדות, בצרתם לו צר, בסבלות ובעבדות, בלבנת
 הספיר הרמס עז וידידות, ונגלה להעלותם מעמק בור ודות, כי עם יי
 הססד והרבה עמו פדות.

מה יקר חסדו בצלו לגונגמו, בגלות בקלה שלח למענקו, להוריד
 בריחים נמנה בינינו, ויתנם לרחמים לפני שובימי, כי לא ימש יי את
 עמו, בעבור הגדול שמו.

עילם שבת בסאו להציל ידידיו, להעביר משם מעוני מורדיו, מעבור
 בשלח פדה את עבדיו, קרן לעמו ירים תהלה לכל חסדיו, כי אם הוגה
 ורחם ברחמיו וברוב חסדיו.

וצפיר העזים הגדיל עצומיו, וגם חוות ארבע עלו למרומו, ובלבם
 דמו להשחית את רחומיו, על ידי כהניו מגר מתקוממו, חסדיו יי כי
 לא כלו רחמיו.

נסקרתי לאדם ביד רעי מדני, שפכל יום ויום ממלאים ברחם
 מעדני, שורחו עמי לסמוך את אדני, ולא נמשמני כל ימי עדני, כי לא
 יונח לעולם אדני.

בבואו מאדם חמוץ בגדים, זבח לו בבצרה וטבח לו בבואדים, ויו
 נצחם מלבושיו להאדים, בכחו הגדול יבצור רוח נגידים, הגה ברוחו
 הקשה ביום גדים.

ראותו כי בן אדומי העוצר, יחשוב לו בבצרה תקלוט בבצר,
 ומלאך באדם בתוכה ינצר, ומזיד בשוגג במקלט יעצר, אהבו את יי כל
 חסדיו אמונים נוצר.

יצנה צור חסדו קהלותיו למבק, מארבע רוחות עדיו להקבק, ובהר
 מרום הרים אותנו להרבץ, ואמנו ישוב נדחים קובץ, ישיב לא נאמר כי
 אם ושב ומבק.

ברוך הוא אלהינו אשר טוב גמלנו, ברחמיו וברוב חסדיו, הגדיל
 לנו, אלה וקאלה יוסף עמנו, להגדיל שמו הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו.

ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו, להללו ולשבחו ולספר חסדו.
מכל אדם נבראנו חסדו, לכן בכל לב ובכח נפש ובכל מאורו,
נמליכו ונְיַחֲדוּ.

שהשלוש שלו ישים עלינו ברכה ושלוש, משמאל ומימין על ישראל
שלוש. הרחמן הוא יברך את עמו בשלוש, ויזכו לראות בנים ובני בנים
עוסקים בתורה ובמצוות על ישראל שלום, יושע אל גבור אבי
עד שר שלום.

ברוך אל עליון אשר נתן מנוחה, לנפשנו פדיון, משאת ואנחה.
והוא ידרוש לציון, עיר הנדחה, עד אנה תולין, נפש נאנחה. השומר שבת,
הבן עם הבת, לאל ירצו במנוחה על מחבת.

רוכב בערבות מלך עולמים, את עמו לשבות, און בנעימים, במאכלי
ערבות, במיני מטעמים, במלבושי כבוד ובה משפחה.
השומר שבת, הבן עם הבת, לאל ירצו במנוחה על מחבת.

ואשרי כל חוכה. לתשומי כפל, מאת כל סוכה, שובן בערפל,
נחלה לו יוכה, בחר ובשפף, נחלה ומנוחה, בשמש לו ירחה
השומר שבת, הבן עם הבת, לאל ירצו במנוחה על מחבת.

כל שומר שבת בדת מחללו, הן הכשר חבת קדש גורלו, ואם יצא
חובת היום אשרי לו. אל אל ארון מחוללו, מנוחה היא שלוהה.
השומר שבת, הבן עם הבת, לאל ירצו במנוחה על מחבת.

חמדת הימים, קראו אלי צור, ואשרי לתמימים, אם יהיה נצור,
כתר הלוים, על ראשם יצור, צור העולמים, רוחו בם נחה.
השומר שבת, הבן עם הבת, לאל ירצו במנוחה על מחבת.

זכור את יום השבת לקדשו, קרנו כי נבחה נור על ראשו, על בן
יתן האדם לנפשו, ענג וגם שמחה, בהם למשחה.

שומר שבת, סבן עם חבת, לאל ירצו במנחה על מחבת.

קדש הוא לכם שבת המלכה, אל תנוך בתיכם, להניח ברכה, בכל
מושבתיכם לא תעשו מלאכה, בניכם ובנותיכם, עבד וגם שפחה.
שומר שבת, סבן עם חבת, לאל ירצו במנחה על מחבת.

יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.
ששת ימים תעשה מלאכתך, ויום השביעי לאלהיך, שבת
לא תעשה בו מלאכה, כי כל עשה ששת ימים.
יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.

ראשון הוא למקראי קדש, יום שבתון יום שבת קדש,
על בן כל איש בוינו יקדש, על שתי לחם יבצעו תמימים.
יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.

אכול משמנים שתה ממתקים, כי אל יתן לכל בו
דבקים, בנך ללבוש לחם חקים, בשר ודגים וכל ממעמים.
יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.

לא תחסר כל בו ואכלת ושבעת, וברכת את יי אלהיך
אשר אהבת, כי ברכתך מכל העמים.
יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.

השמים מספרים כבודו, וגם הארץ מלאה חסדו, ראו
כי כל אלה עשתה ידו, כי הוא הצור פועלו תמים.
יום זה מקבד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים.
ית רבון, צור משלו תמצא בזמירות של ליל שבת.

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה. אֲשֶׁרִי הָעַם
שָׁכְנָה לוֹ — אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁנֵי אֱלֹהֵיו. תִּהְיֶה לְדוֹד, אֲרוֹמָמְךָ
אֱלֹהֵי הַמִּלָּךְ! וּבְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּכָל יוֹם
אַבְרָכְךָ, וְאִתְּלֶלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד. גְּדוּלַּת יְיָ וּמִהְלָל מְאֹד,
וּלְגִדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר. דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרָתְךָ
יִגְדִּדוּ. הִרְרָ כְבוֹד חֲזָקָה, וּדְבָרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה. וְעוֹזוֹ
נִרְאוּתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְיִגְדְּלֶיךָ אֲסַפְרֶנָּה. וְכֵר רַב טוֹבָה יִבְעִי,
וְאַדְרָכְתֶּךָ יִרְגְּנוּ. חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶתְּךָ אֲפִים וְגִדְל חֶסֶד. טוֹב
יְיָ רַב, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ,
וְחִסְדֶּיךָ וְכִרְכּוּכָה. כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ.
לְחֻדְיֶע רַבְּנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ, וְכְבוֹד הִרְרָ מַלְכוּתוֹ. מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּס עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דוֹר וָדוֹר. סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל
הַנִּפְלָאִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוֹפִּים. עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעֵתוֹ. פּוֹתֵחַ אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל
חַי רָצוֹן. צִדִּיק יְיָ בְּכָס דְּרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. קְרוֹב
יְיָ לְכָל קָרְאִיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת. רָצוֹן יִרְאִיו
יַעֲשֶׂה, וְאֶת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהָבָיו,
וְאֶת כָּס הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תִּהְיֶה לְךָ יְיָ יְדִבֵּר פִּי, וַיִּכְרֹךְ כָּל
בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאַנְחֵנוּ בְּכִרְךָ יְהוָה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הִלְלוּיָהּ.

וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פֶשַׁע בִּיעֶקֶב. נָאִם יְיָ. וְאֲנִי—
זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם, אָמַר יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ, וְדְבָרֵי אֲשֶׁר
שָׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַע, וּמִפִּי וְרַע וְרַע.
אָמַר יְיָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קְרוֹשׁ יוֹשֵׁב, תִּהְיֶה לְזֹת
יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא יְהוָה אֱלֹהֵי יְהוָה וְאָמַר: קְרוֹשׁ, קְרוֹשׁ, קְרוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת.

מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמִקְבָּלֵין דִּין מִן דִּין, וְאַמְרִין: קִדִּישׁ
בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא עֲרָאָה בֵּית שְׂכִינְתָּה; קִדִּישׁ עַל אֲרֶעָא עוֹבֵד
גְּבוּרְתָּה, קִדִּישׁ דְּעֵלָם וְלַעֲלָמִי, עֲלִמְיָא. יְיָ צְבָאוֹת, מִלֵּיא
כָּל אֲרֶעָא זִיו יְקָרָה. וְתַשְׂאֲנִי רוּחַ, וְאַשְׁמַע אֲחֵרֵי קוּל רַעַשׁ
גְּדוּל: בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וְנִטְלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעַת בִּתְרִי
קָל זִיע סִנְיָא דְמִשְׁבָּחִין וְאַמְרִין: בְּרִיד יְקָרָא דִּי מֵאַתֵּר בֵּית
שְׂכִינְתָּה! יְיָ יִמְלֹךְ דְּעֵלָם וְעַד. יְיָ מַלְכוּתָהּ קֵאֵם לְעֵלָם
וְלַעֲלָמִי עֲלִמְיָא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ!
שְׁמָרָה זֹאת לְעוֹלָם, לְיֹצֵר מַחְשָׁבוֹת לִבָּב עַמּוּךְ, וְהַבֵּן
דְּכָבֶם אֱלֹיךְ. וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה
לְהַשִּׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעֲיֹר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנֵי טוֹב וְסִדָּח,
וְרַב חֶסֶד לְכָל כְּדָאִיד. צִדְקָתְךָ – צִדְקָה דְּעוֹלָם, וְתוֹרַתְךָ
אַמֶּת. תִּתֵּן אֱמֶת דְּיַעֲקֹב, חֶסֶד – דְּאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לְאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בְּרוּךְ אֲדֹנֵי יוֹם יוֹם – יַעֲמֵם לָנוּ, הָאֵל
יִשׁוּעָתָנוּ, סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת! אֲשֶׁרִי אָדָם בְּטַח בְּךָ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הַמְּלִיךְ
יַעֲגֵנוּ בְּיוֹם מָרְאֵנוּ. בְּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ,
וְהַבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיִּי עוֹלָם נִטְע
בְּתוֹכָנוּ; הוּא יִפְתַּח לָבֵנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיִשֵּׁם בְּלִבֵּנוּ אֱהָבָתוֹ
וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבָּב שְׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִינַע
לְרִיק, וְדֹא נִלְדַּד דְּבִהָלָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׁנִשְׁמֹר תְּקִידָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֹּה וְנִחְיֶה וְנִבְרָאָה,
וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבִרְכָּה, דְּשִׁנֵּי יָמוֹת הַמָּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.
לְמַעַן יוֹמְרֵךְ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם; יְיָ אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אוֹרְךָ. בְּרוּךְ
דְּהוֹבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּי, וְהִנֵּה יְיָ מִבְּטָחוֹ. בְּטָחוּ בֵּי עַדִּי עַד.

כִּי בֵּיתָּהּ יְיָ צוּר עֹלָמִים. וּבִבְטָחוֹ בָּךְ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עֲזָבְתָּ
דֹּד־שִׁידָהּ. יְיָ! יְיָ חַפֵּץ לְמַעַן צְדִיקוֹ, וְגִדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר.

וַתַּגְדֵּל וַתַּקְדֵּשׁ שְׁמָהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בָרָא כְרַעוּתָהּ וַיַּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ; וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיַּקְרֵב (נ"א קָץ) מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן, וּבְחַיִּי
דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, — וְאָמְרוּ: אָמֵן!
קַח יְהוָה שְׁמָהּ רַבָּא מִבְּרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא!
וַתַּבְרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר, וַיִּתְרוֹמֵם, וַיִּתְנַשֵּׂא, וַתַּהֲדֵר, וַיִּתְעַלֶּה,
וַיִּתְהַלָּל, שְׁמָהּ דְּקֻדְשָׁא — בְּרִידָהּ הוּא.
לְעָלְמָא (בעש"ת וְלְעָלְמָא מִכָּל) מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא
וְנִתְמַתָּא, דְּאָמְרוּ בְּעֶלְמָא — וְאָמְרוּ: אָמֵן.

וְאֲנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְיָ עַת רָצוֹן, תהלים טז.
אֱלֹהִים בָּרַב חֶסֶדְךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ.

פּוֹתֵתִים אֲרוֹן תְּקַדֵּשׁ לְהוֹצֵאת סֶפֶר הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים:

וַיְהִי בְנִסְעֵה הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

בְּמִדְבָּר י.

קוֹמָה יְיָ וַיַּפְּצוּ אֲבִיךָ, וַיִּנָּסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנִיךָ.

כִּי מַצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה, וְדַבֵּר יְיָ מִירוּשָׁלַיִם.

בְּרוּךְ, שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֻדְשָׁתוֹ.

בְּרִידָהּ שְׁמָהּ דְּמָרָא עֲלְמָא, בְּרִידָהּ בְּתַרְדָּ וְאַתְרָדָּ! יְהוָה
רַעוּתָהּ, עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלְמָא, וּפְרָקָן וַיִּמְנָךְ אַחֲוֵי לְעַמָּךְ
בְּבֵית מִקְדָּשְ�ךָ, וְלֹא־מִטּוֹיֵי קָנָא מִטּוֹב נְהוּרָךְ וּלְקַבֵּל צְדוּתָנָא
בְּרַחֲמִין. יְהוָה רַעוּא קְדָמְךָ דְּתוֹרִידָהּ לָן חֵיין בְּמִיבוּתָא, וְלִהְיוּ
אֲנָא פְקִידָא בְּנוֹ צְדִיקָא, לְמַרְחֵם עָלֵי וּלְמַנְטֵר יְתִי, וַיִּת כָּל
דִּי לֵי, וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אֲנִתָּה הוּא וְזֶן לְכָלֵּא וּמִפְּרָגִים לְכָלֵּא:

אֲנִי הוּא שְׁלִיט עַל כָּלֵא; אֲנִי הוּא דְשָׁלִיט עַל מַלְכֵי־אֵל,
וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עֲבָדָא דְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא,
דְּסִגְיָדְנָא בְּמָה וּמִכְמָא דִּיקָר אֲוִרִיתָהּ. בְּכָל עֵדֶן וְעֵדֶן לֹא
עַד אֲנִי רְחִיצָנָא, וְלֹא עַד בֵּר אֱלֹהִין סְמִיכָנָא, אֱלֹא בְּאֵלֶּהָ
דְּשִׁמְיָא, דְּהוּא אֲלֶהָ קְשׁוּט, וְאֲוִרִיתָהּ—קְשׁוּט, וְנִבְיָאוּתָהּ—
קְשׁוּט, וּמִסְגֵּיָא דְּמַעְבַּד טַבּוֹן וְקְשׁוּט. בֵּה אֲנָא רְחִיץ,
וְלִשְׁמָהּ קִדְשָׁא יְקוּרָא אֲנָא אֲמַר תְּשַׁבְּחוּ. יְהֵא רַעְוָא קִדְמָךְ
דִּתְפַתַּח דְּבָאִי בְּאֲוִרִיתָא, (וְתִיב לִי בְּנִין דְּכָרִין דְּעֲבָדִין
רַעוּתָךְ) וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּדְבָאִי, וְדְבָא דְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁרָם.

חוּן גִּדְלוּ לִי אֶתִּי, וְגִרּוּמָמָה שְׁמוֹ יִחְדּוּ.

וְהִקְחֵל עֲנָה ^{דְּרָךְ} יִי הַגְדֵּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְפָּאֶרֶת וְהַנֶּצֶחַ וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׂמִים
וּבְאַרְצָךְ. לָךְ יִי הַמְּמַלְכָּה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל דְּרָאשׁ. רוּמְכוֹ יִי אֱלֹהֵינוּ,
וְהַשְׁמַחֵנוּ דְּהַר קִדְשׁוֹ, כִּי קִדְשׁ יִי אֱלֹהֵינוּ.

אֵב הַרְחִמִים, הוּא יִרְחַם עִם עַמּוּכִים, וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים, וְיַצִּיל
נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְּׁעוֹת הָרָעוֹת, וְיַגְעֵר בִּיגְדֵי הָרַע מִן תְּשׁוּאִים, וְיַחֲזִין אוֹתָנוּ
דְּפִלִּימַת עוֹלָמִים, וְיַמְלֵא מִשְׁאֲדוֹתֵינוּ בְּמִדָּה מִזִּכָּה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

קוראין ג' גברי בפ' השבוע הבא ואפילו ביו"ט וא"א ח"ק אחר קח"ת.

בשמינבותין חס"ת אומרים זה.

דברים ד. וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יִי בְּיַד מֹשֶׁה.
משלי ג. עֵץ חַיִּים הוּא לַמְחַיִּיקִים בֵּה, וְתִמְכֶּיָהּ מֵאֲשֶׁר.
שם. וְדִרְכֶּיָהּ דְּרָכֵי נָעִם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם.
שם. אֶרֶץ יָמִים בִּימִינָהּ, בְּשִׂמְלָהּ עֵשֶׂר וּבְכוֹז.
ישע'י מב. יִי תַפֵּץ לְמַעַן אֲדִקֵּי, יִגְדִּיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר.

החזון יורד עם חספר מעל הכמה ואומר:

יִהְיֶה לָךְ אֶת שֵׁם יִי, כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ!

וְהִקְחֵל עֲנָה: הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׂמִים. וְיָרֶם קִרְן לְעַמּוֹ, תִּהְלֶלָה לְכָל
חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ, הַלְלוּהָ.

תהלים כד.
 דָּרוֹד מִזְמוֹר, לַיְי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבְלֵ וְיוֹשְׁבֵי בָהּ, כִּי
 הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יִבְנֶנָּה. מִי יַעֲלֶה בְּדַר יְיָ?
 וּמִי יָקוּם בַּמָּקוֹם דָּרְשׁוּ! — נָקִי בַפִּים וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא
 נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יֵשׂא בְּרַכָּה מֵאֵת יְיָ?
 וְיִצְדָּקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ? — זֶה הוֹרֵד דִּרְשׁוּ, מִבְּקָשֵׁי פִנְיָ —
 יַעֲקֹב סֵלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם! וְהַנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם,
 וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יְיָ עֲזֹז וְגִבּוֹר, יְיָ
 גִבּוֹר מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וַיִּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם,
 וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יְיָ צְבָאוֹת,
 הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, סֵלָה!

מִכְנִיסִים אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה לְאַרְזֵן הַקֹּדֶשׁ וְאוֹמְרִים:

תהלים קיא.

הִלְלוּיָהּ, אוֹדָה יְיָ בְּכָל לֵבָב, בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה. גְּדֻלִּים מַעֲשֵׂי יְיָ,
 דְּרוֹשִׁים לְכָל תַּפְצִיחֵם. הוֹרֵד וְהִרֵד פְּעָלֹי, וְיִצְדָּקְתוּ עוֹמְדֹת לְעַד. וְכִר עֲשֵׂה
 לְנַפְלְאוֹתָיו, חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ. טָהֳרָה נִתַּן לִירְאָיו, וַיִּזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. כִּחַ
 מַעֲשֵׂי הַגִּיד לְעַמּוֹ, לְחַת לָחֵם נִחַלַת גִּזְוִים. מַעֲשֵׂי יִרְדּוּ אִמָּת וּמִשְׁפָּט, נֶאֱמָנִים
 כָּר פִּקּוּדָיו. סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם, עֲשׂוּיִם בְּאִמָּת וַיִּשְׁר. פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ,
 צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. הָאִשִּׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְיָ, שֶׁכֶּר טוֹב
 לְכָל עוֹשֵׂיהֶם, תִּהְלֹתוֹ עוֹמְדֹת לְעַד. וּמִכְנִיסִין חֲסִידֵי הַיְי לְהִיכַל חֲקֵי

כִּי שֵׁם יְיָ אֲקַרָא, תָּבוּ גְדֻלָּה לְאֱלֹהֵינוּ.

אֲדַנִּי, שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תִּהְלֹתֶךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ,

אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
 עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת,
 וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאֱהָבָה.

בש"ת

וְכִתְּבוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְכִתְּבוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֹּן אֲבֹרָהִם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנִי, מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּחֹרֶף מְשִׁיב הַרִּיחַ וּמִזְרִיד הַתָּשֶׁם. בְּקִיץ מִזְרִיד הַחֵטָל.

מִכְלָל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַכְנִים אֲמוֹנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי יוֹמֶה לָךְ, מִלֶּךְ
מַמּוֹת וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בש"ת מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֲמִים? וְזָכַר יִצְחָק לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנִאֲמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מַחֲיֶה הַמֵּתִים.

בְּחֹזֶק הַשֵּׁץ אוֹמְרִים כֹּאן קְדוּשָׁה.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ
סֶלָה. כִּי אַל מִלֶּךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ. (בש"ת הַמִּלֶּךְ הַקְּדוֹשׁ).

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְעֶמְךָ

קְדוּשָׁה.

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֶעֱם שֵׁיחַ סוֹד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְּשַׁלְשִׁים
לָךְ קְדוּשָׁה, בְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָד: וְקָרָא יְהוָה אֵל יְהוָה וְאָמַר:
קוּ"חַ קְדוּשָׁה, קְדוּשָׁה, קְדוּשָׁה יי צְבָאוֹת! מְלֹא כָל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ.
חֲנוּ לְעַמְתָּם מְשִׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: קוּ"חַ בָּרוּךְ בְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.
חֲנוּ וּבְדִבְרֵי קְדוּשָׁה כָּתוּב לֵאמֹר: קוּ"חַ יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ.
צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ! אַתָּה קְדוֹשׁ וְכו'.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

וּמִי כְעֶמְךָ — שְׁנֵתָ לֹו תַּפְאֶרֶת גְּדוֹלָה הוּא יוֹם הַשַּׁבָּת.

יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. תִּפְאֶרֶת
 גִּדְּלָהּ, וְעִטָּרֶת יְשׁוּעָה—יוֹם מְנוּחָה
 וְקִדְשָׁה לְעַמֶּךָ נְתַתָּ. אֲבָרְהָם יִגְלֵה
 יִצְחָק יִרְנֶן, יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בּוֹ
 מְנוּחַת אֲהָבָה וְגִדְּבָה, מְנוּחַת אֱמֶת
 וְאַמוּנָה, מְנוּחַת שְׁלוֹם וְיִשְׁלֹוּהָ, וְהַשְׁקֵט
 וְבִטְחָה, מְנוּחָה שְׁלֵמָה שְׂאֲתָה רוּצָה
 בָּהּ. יִכִּירוּ בְּנֶיךָ וַיִּדְּעוּ כִּי מֵאֲתָךְ הִיא
 מְנוּחָתָם, וְעַל מְנוּחָתָם יִקְדִּישׁוּ אֶת שְׁמֶךָ.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רִצָּה נָא בְּמְנוּחָתָנוּ;
 קִדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן (וְשִׁים) חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
 שְׂפָעֵנוּ מִשּׁוּבָּךְ, (וְשִׁמְחֵנוּ) וְשִׂמְחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ,
 וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שְׁבֵת קִדְשֶׁךָ, (וְיִשְׁמְחוּ) בְּךָ יִשְׂרָאֵל
 אֲהָבֵי שְׁמֶךָ. וַיָּנוּחוּ בָם כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.
 בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדְּשֵׁי הַשַּׁבָּת.

שִׁירָה תְּדַשֶּׁה

אֲבָרְהָם יִגְלֵה וְיִשְׁמַח בְּיוֹם זֶה.

רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם (וּלְתַפְלָתָם
שָׁעָה), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בִּיתְךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל,
וּתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוּדָת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וּתְחַזִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹכֵךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מודים אֱלֹהֵינוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרָאשִׁית, בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ,
עַל שֶׁהִחְיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, בֵּן תַּחֲנוּנֵנוּ
וְתַקְיָמָנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ לְחַצְרוֹת
כְּדָשְׁךָ, לְשִׁמּוֹר תְּקִיָּה, וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם, עַל שֶׁאֲנֵנוּ
מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מודים אֱלֹהֵינוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר, גּוֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסֻרִּים בִּיְהוָה,
וְעַל נְשָׁמוֹתֵינוּ הַמִּקְוֹדוֹת לָךְ,
וְעַל נְפִיָּךְ שֶׁבָּכָר יוֹם עִמָּנוּ,
וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבָּכָל עֵת.

עַרְב וּבֹקֶר וְצַהֲרָיִם.

לראש חודש ולחול המועד:

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֹא וַיַּגִּיעַ, וְיִרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע
וַיַּפְקֵד וַיִּזְכֵּר וַיִּזְכָּרֵנוּ וַיִּפְקְדוּנָנוּ, וְיִזְכְּרוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְיִזְכְּרוּ מַשִּׁיחַ בֵּן דָּוִד
עֲבָדְךָ וְיִזְכְּרוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁךְ, וְיִזְכְּרוּ כָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ, לְפָלִישָׁה, לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם.

לחודש"ס קפות

לחודש"ס פסח

לראש חודש

חג הסוכות

חג המצות

ראש החודש

הַזֶּה. וַיִּזְכְּרוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וַיִּפְקְדוּנוּ בּוֹ לְבִרְכָּהּ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים, וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי
אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אַל מִלֶּךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

הטוב—כי לא כלו רחמיך, והפריחם—כי לא תמו חסדיך—
כי מעולם קנינו לך. בשבת הנקה אומרים כאן „על הנפסים“.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

בש"ת ובתוב לחיים טובים כל בני בריתך.

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים עלינו,
ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד (יחד) באור
פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים,
ואהבת חסד, וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים ושלום.

לשבת הנכה.

ועל הנפסים, ועל הפרקן, ועל הגבורות, ועל התשועות,
ועל הנפלאות ועל הנחמות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה.

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל, להשכיחם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבתי את ריבם, בנת
את דינם, נקמתי את נקמתם, מסרתי גבורים ביד חלשים, ורבים ביד
מעטים, וממאים ביד מהירים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי
תורתך; ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה. ואחר כן באו כניף גדול ביתך, ופנו את
היכלך, וסחרו את מקדשך, והדליקו גרות בחרצות קדשך, וקבעו
שמונת ימים אלו בהלל ובהודאה ועשית עמם גם ופלא וגדלה
לשמך הגדול סלה) ימי „הנפכה“ אלו ההודות ולהלל לשמך הגדול, ועל כלם וכו'

וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלְשֹׁמֶךָ (בְּרוּב עֹז וְשָׁלוֹם). בספר

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

בספר חיים בְּרַכָּה וְשָׁלוֹם וּפְרִיָּסָה טוֹבָה, וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת וְשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים
וְלְשָׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מָרֵעַ, וְשִׁפְטֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי – נִפְשֵׁי
תְּרוּם, וְנִפְשֵׁי בְּעַפָּר לְכָל תַּהֲוָה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּתְּרוֹךְ נִפְשִׁי, וְכָל הַקָּמוִים וְהַחֹשֶׁבִּים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרָה הֲפֹר עֲצָתָם
וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׂרָא תַעֲלֶה
קִנְיַת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְיַתִּי עַל אַחֲרִים, וְשְׂרָא אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשְׂרָא אֲכַעֵסָה.
וְתַצִּילֵנִי מִיָּד הָרָע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכְּנֻעָה וְעֲנוּהָ, מִלְּכַנּוּ וְאַלְהִינוּ. יַחַד שִׁמְךָ
בְּעוֹלָמְךָ, בְּנֶה עִירָךְ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלָל הַיִּבְרָה וְקִבֵּץ קְבוּצַת גְּלוּיֹת וּפְדָה
צָאֲנֶךָ וְשִׁמַּח עַדְתְּךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
הַתּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְּךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּ יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי.
יְהִי לְרָצוֹן אֱמָרֵי פִי, וְהִיָּיִן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שָׁלוֹם
בְּמִדְּמוּי, הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֶנָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְשֵׁם נַעֲבֹדֶךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹבָה לָנוּ מִנֶּחֱת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

תְּחִלִּי קִיט. בְּיָמִים שֶׁאֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן בְּחֹל אֵין אוֹמְרִים בְּשַׁבָּת צִדְקָתְךָ צִדְקָה.

צִדְקָתְךָ – צִדְקָה לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ – אֱמֶת.

שֵׁם עֵא. וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים, עַד מָרוֹם, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְּדֻלוֹת,

אֱלֹהִים! מִי כָמוֹךָ?

שֵׁם לו. צִדְקָתְךָ בְּהִרְרֵי אֵל, מִשְׁפָּטֶיךָ – תְּחוֹם רִבְּהָ;

אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ! קִדִּישׁ תִּתְקַבֵּל

שִׁירָה תְּדַשָּׁה

בְּתַרְרֵי אֵל – בְּתַרְרֵים תְּרַמִּים טָאָר. מִשְׁפָּטֶיךָ – עֲמוּקִים פֶּתַח חֶסֶד וְגִדּוֹל.

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָה לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית,
שֶׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה,
שֶׁלֹא שָׁם חָלְקֵנוּ בָהֶם, וְנִגְרַלְנוּ בְּכָל דְּמוּנָם. — וְאַנְחֵנוּ בּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ, בְּרוּךְ
הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יִקְרוּ בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנִת עָזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד.
אִמָּת — מִלִּפְנֵי, אִפְסֵם זוּלָתוֹ, בְּכָתוּב בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעָתָּ הַיּוֹם
וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל לְבָבְךָ, כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת, אִין עוֹד“.

וְעַל כֵּן נִבְּרָה לָךְ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאוֹת מַהֲרָה בְּתַפְאֵרַת
עוֹד, לְהַעֲבִיר גְּלוּיִם מִן הָאָרֶץ, וְהַאֲלִילִים בְּרוֹת יִפְרֵחוּן,
לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ
לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִבְרִיּוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְלָה
כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרָךְ, תִּשָּׁבַע כָּל דָּשׁוֹן, דְּפָנִיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקְרִי יִתְנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל
מַלְכוּתְךָ, וְתִמְדּוּךָ עֲלֵיהֶם מַהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁלָּךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְדּוּךָ בְּכָבוֹד, בְּכָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד! וְנֹאמַר: „וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד“.

מִשְׁלֵי ג. אֶל תִּירָא מִפֶּחַד פֶּתָאס, וּמִשְׁאֵת רִשְׁעִים כִּי תִבֵּא.

יִשְׁעִי' ח. עָצוּ עֲצָה וְתִפְרָה, דִּבְרוּ דְבַר וְלֹא יָקוּם, כִּי עֲמָנוּ אֶל

שֵׁם מו. וְעַד וְקִנָּה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל;

אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׁא, וְאֲנִי אֶסְבֹּל וְאֶמְלֹט.

ההלים קד. משבת אחר סבות עד שבת הגדול אומרים בכל שבת ברכי נפשי

בְּרַכִּי, נַפְשִׁי, אֶת יי. יי אֱלֹהֵי! גְּדַלְתָּ מְאֹד,
חוֹד וְהִדְר לְבָשֶׁת. עָטָה אֹזֶר בְּשִׁלְמָה, נוֹטָה שָׁמַיִם
בִּירֵיעָה. הִמָּקְרָה בַּמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו, הִשָּׁם עֲבִים רְכוּבוֹ,
הִמָּהֲלָךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ. עָשָׂה מִלְאָכָיו רוּחוֹת, מִשְׁרָתָיו
אֵשׁ רָחֵם. יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוּנֶיהָ, בֵּל תִּמְוֹט עוֹלָם
וְעַד. תַּהוֹם כָּלבוֹשׁ בְּסִיתוֹ, עַל הָרִים יַעֲמָדוּ מַיִם.
מִן גַּעֲרָתָךְ יִנוּסוּן, מִן קוֹל רַעֲמֶךָ יִחַפְּזוּן. יַעֲלוּ הָרִים,
יִרְדּוּ בְּקָעוֹת, אֶל מְקוֹם זֶה יִסְדֶּתָּ לָהֶם. גְּבוּל שְׁמֶתָ
בֵּל יַעֲבִרוּן, בֵּל יִשְׁבֹּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ. הִמְשִׁלָּה
מַעֲיָנִים בְּנַחֲלִים, בֵּין הָרִים יִהְלִכוּן. יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ
שָׂדֵי, יִשְׁכְּרוּ פְּרָאִים צִמָּאִם. עֲלִיָּהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִשְׁבֹּן, מִבֵּין עֲפָאִים יִתְּנוּ קוֹל. מִשְׁקָה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו
מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ. מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה,

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בְּרַכִּי נַפְשִׁי—תִּתֵּן הַשִּׁיר תִּאֹזֵר מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְהַשְׁבַּע. גְּדַלְתָּ—הִנֵּה גְּדוֹל.
לְבָשֶׁת—לְבוּשׁ אֶתָּה. עָטָה—הִנֵּה מְכַסֶּה הָאָרֶץ בְּאֹזֶר בְּשִׁלְמָה. עֲלִיּוֹתָיו—הַעֲבִים שֶׁהֵם
כְּמוֹ תִּקְרָה וְעֲלָהָה עַל הָאָרֶץ. (עֲלָהָה—חֲדָר עֲלִיּוֹן). רְכוּבוֹ—מְרַכְּבוֹ, בְּלוּמֵר, הוּא רֹכֵב עַל
עֲבִים. מִלְאָכָיו רוּחוֹת—אֵת הָרוּחוֹת עוֹשֶׂה לְמִלְאָכָיו עוֹשֵׂי רִצּוֹנוֹ. לָחֵם—בֹּעֵר. מְכוּנֶיהָ—
יְסוּדוֹתֶיהָ. תַּהוֹם כָּלבוֹשׁ בְּסִיתוֹ וְגו'—בְּתַחֲלַת הַמְּרִיאָה הִתְּתָה כָּל הָאָרֶץ מִלְּאָה מַיִם.
וְנִקְרָאָה אֹזֶר, תַּהוֹם, וְאֵת תַּהוֹם זֶה בְּסִית מַיִם כְּמוֹ לְבוּשׁ, עַד כִּי גַם עַל הַהָרִים עָמְדוּ
הַמַּיִם, אֵד מִנְּעִרְתָּךְ וּמִקּוֹל רַעֲמֶךָ אֲשֶׁר צוּיָה: יָקוּוּ הַמַּיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְגו' נִסּוּ הַמַּיִם
בְּחִפְזוֹן הַרְדּוּ הָרִים וּבְקָעוֹת אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יַעֲדָה לָהֶם—הוּא הַתֵּם. וְחַפְּזוֹן—לָלוּ בְּחִפְזוֹן.
בֵּל יַעֲבִרוּן—שְׁלֹא יַעֲבִרוּ אֶת הַגְּבוּל. הִמְשִׁלָּה וְגו'—אֵת מִי הַמַּעֲשִׂינֹת אֲשֶׁר בְּכַסּוֹן
הָאֲדָמָה יוֹצֵא אוֹתָם מִמְּקוֹמָם, וְהֵיוּ לְנַחֲלִים. מִירְתוֹ שָׂדֵי—חֵיט הַשָּׂדֶה. יִשְׁכְּרוּ פְּרָאִים—
הַמְּרִיר הַמְּדַבֵּר יִשְׁקִימוּ בָּהֶם צִמָּאִם. עֲלִיָּהֶם עוֹף וְגו'—עַל יַד הַנְּחָלִים וְשָׁבְנוּ בְּעֵלֵי קִנָּה
בְּעֵנֵי הַעֲצִים. עֲפָאִים—עֲנָפִים. מֵעֲלִיּוֹתָיו—מִהַעֲבִים שֶׁהֵם כְּמוֹ עֲלִיּוֹת עַל הָאָרֶץ. חֲצִיר—

וַעֲשֵׂב לַעֲבֹדֶת הָאָדָם, לְהוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ.
וַיֵּין — יִשְׁמַח לִבָּב אָנוּשׁ, לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמַיִן, וּלְחַם,
לִבָּב אָנוּשׁ יִסְעֵד. יִשְׁכְּעוּ עֲצֵי יֵי, אֲרִזֵּי לִבָּנוֹן אֲשֶׁר
נָטְעוּ. אֲשֶׁר שָׁם צִפְּרִים יִקְנְנוּ, חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה.
הָרִים הַגְּבוּהִים לְיַעֲלִים, סִלְעִים מַחֲסֶה לְשִׁפְנִים.
עֲשֵׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים, שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ. תִּשֶׁת חֲשֵׁךְ
וַיְהִי לַיְלָה, בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חַיָּתוֹ יָעַר. הַכְּפִירִים
שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף, וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אֲכָלָם. תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ
יֶאֱסֹפֹן, וְאֵל מַעֲוֹנָתָם יִרְבֹּצֹן. יֵצֵא אָדָם לַפְּעֻלּוֹ,
וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֵב. מָה רַבּוֹ מַעֲשִׂיָּהּ, יֵי! כָּלֵם
בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, מִלֵּאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָהּ: זֶה הַיָּם גְּדוֹל
וְרַחֲב יָדָיִם, שָׁם רָמַשׁ וְאֵין מִסְפָּר, חַיּוֹת קִמְנוֹת עִם
גְּדִלּוֹת. שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְיֶיכוֹן, לְוִיחָן זֶה, יִצְרֹת לְשִׁחַק
בּוֹ. כָּלֵם אֱלֹהֵי יִשְׁבְּרוֹן, לָתֵת אֲכָלָם בָּעֵתוֹ. תִּתֵּן
לָהֶם יִלְקֻמוֹן, תִּפְתַּח יָרֵךְ — יִשְׁכְּעוֹן מִוֵּב. תִּסְתִּיר

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֵׂב. לַעֲבֹדֶת הָאָדָם — לְצִרְכֵי הָאָדָם, כִּמּוֹ לַעֲבֹדֶת הָאָרֶץ, לְמַקְנֶה הָאָרֶץ. לְהוֹצִיא —
מוֹצִיא. וַיֵּין — אֵין מִן הַיָּיִן שֶׁיִּשְׁמַח אֶת הַלֵּב; וְגַם אֶת הַשָּׁמַיִן בְּצִמִּים חֲפִצֵּהוֹל וּמִזְחִיר אֶת
הַפָּנִים. עֲצֵי הָ — הַעֲצִים הַגְּבוּהִים מֵאֵד וְעֵץ וְנִירוֹ מִטֶּר הַשָּׁמַיִם. חֲסִידָה — שְׂאֵאֶדֶף. аистъ.
בְּרוּשׁ — מִין עֵץ. יָעַל — מִיָּה הַשּׁוֹכֶנֶת בְּהָרִים, שְׂמִינְבֶּאֶק. козерога. לְמוֹעֲדִים — לְקִבּוּעַ
עַל כִּי מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה. יָדַע מְבוֹאוֹ — יוֹדַע, כְּלוּמַר, וְשִׁמּוֹר זְמַן שְׁקִיעָתוֹ. תִּשֶׁת — תִּשְׁשִׁים.
חַיָּתוֹ יָעַר — חַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת. וּלְבַקֵּשׁ — וּמְבַקְשִׁים. יֶאֱסֹפֹן — וְיִגְסֹף לְמַעַן לְרַבֵּץ וּלְנֹס;
יָבֵה בָּעֵת שֶׁיֶאֱסֹפֹן חַיּוֹת, יֵצֵא אָדָם לַמַּעֲשִׂהוּ. קִנְיָנָהּ — מַעֲשִׂיָּהּ וּבְרוּיָהּ. רַחֲב יָדָיִם —
רַחֲב הַצִּדְדִּים. לְוִיחָן — חֲמִינֵי הַגְּדוֹל Крокодилъ, שֶׁיִּצְרֹתוֹ לְשִׁחַק בָּנִים. יִשְׁבְּרוֹן — יִחַסּוּ וּיִקְוּ.
בָּעֵתוֹ — בְּזֶמַן הָאֵכָל. תִּתֵּן לָהֶם וְגו' — אִם תִּתֵּן לָהֶם אֲכָלָם בְּסִדָּה מִצְוָת וּלְקִטּוֹן, וְאִם
תִּפְתַּח יָרֵךְ לָתֵת לָהֶם הַרְבֵּה — יִשְׁכְּעוֹן מִוֵּב, וְאִם תִּסְתִּיר פָּנָיִךְ מֵהֶם וְלֹא תִתֵּן לָהֶם

פָּנֶיךָ—יִבְהַלּוּן, תוֹסֵף רוּחָם—יִגְוְעוּן, וְאֵל עֲפָרָם
 יִשׁוּבוּן. תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן, וְתַחֲדַשׁ פָּנַי אֲדַמָּה.
 יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם, יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. הַמְבִיט
 לָאָרֶץ—וְתִרְעַד, יִנַּע בָּהָרִים—וַיַּעֲשֶׂנוּ. אֲשִׁירָה לְיְיָ
 בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְעוּרֵי. יַעֲרֹב עָלָיו שִׁיחִי,
 אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בְּיְיָ. יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, וְרָשָׁעִים
 עוֹד אֵינָם; בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ!

שם קכ.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֶל יְיָ בַּצֹּרֶתָהּ לִי, בָּרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. יְיָ
 הֲצִילָה נַפְשִׁי מִשִּׁפְּת שָׁקָר, מִלְּשׁוֹן רַמְיָה. מִהַ יִּתֵּן לְךָ וּמִהַ
 יִסְרֹף לְךָ, לְשׁוֹן רַמְיָה. הֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים, עִם גִּחְלֵי רִתְמִים.
 אוֹיָהּ לִי, כִּי גִרְתִּי מִשָּׁד, שְׁכַנְתִּי עִם אֲהָלֵי קָדֶר. רַבַּת שְׁכֻנָּה
 לָהּ נַפְשִׁי, עִם שׁוֹנֵא שְׁלוֹם. אֲנִי שְׁלוֹם, וְכִי אֲדַבֵּר,
 הַמָּה לַמַּלְחָמָה.

שם קכא.

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבוֹא עֲזָרִי.
 עֲזָרִי מֵעַם יְיָ, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. אֵל יִתֵּן לַמוֹט רִגְלֶךָ, אֵל
 יָנוּם שִׁמְרֶךָ. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שִׁמֵּר יִשְׂרָאֵל. יְיָ שִׁמְרֶךָ,
 יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה, וַיָּרֶחַ בַּלַּיְלָה.
 יְיָ יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ. יְיָ יִשְׁמַר צִאתְךָ
 וּבֹאֶךָ, מִצֵּתָהּ וְעַד עוֹלָם.

שִׁירָה קִדְשָׁה

מֵאֲבָלִם—וּבְהַלּוּן. תוֹסֵף—תַּאֲסֹף אֱלֹהֵי רוּחָם בִּימֵי חֲתָרָה. תִּשְׁלַח רוּחְךָ וְגו'—אַחֵר בַּדָּ
 תִּשְׁלַח רוּחְךָ בִּימֵי חֲתָרָה וְיִבְרָאוּם חֲדָשִׁים וְיִבְרָאוּ לְחַדֵּשׁ פָּנַי הָאֲדָמָה. יְהִי כְבוֹד ה'—
 כָּל חֲבִירָאָה כָּלָה, נִקְרָאָה כְבוֹד ה', כְּמוֹ, שְׁנֵאִמֵּר: מֵלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְתִרְעַד—
 וְהִיא רַעַד אֲדָמָה, וּמִלִּין אֶת רַעַד הָאֲדָמָה כְּמִתְהַנֵּחַ מִכַּבֵּשׁ אֵל זֶעֶם. וַיַּעֲשֶׂנוּ—נִעְלוּ עֵשֶׂן
 וְאֵשׁ, הֵם הַהָרִים הַחוּרִים אֵשׁ (וּוּאִילָקִי). בְּחַיִּי—כָּל זֶמֶן שְׁאֵנִי חַי. בְּעוּרֵי—כָּל זֶמֶן הַיּוֹמִי
 עַל הָאֲדָמָה. יַעֲרֹב עָלָיו שִׁיחִי—וַיַּעֲשֶׂנוּ לוֹ אֲמָרֵי פִי.

שם קכב. שיר המעלות לדוד, שמחתי באמרים לו, בית יי
גלך. עמדות היו רגלינו, בשעריך ירושלים. ירושלים
הבנויה, בעיר שהכרה לה, יחדיו. ששם עלו שבטים שבטי
יה עדות לישראל, להודות לשם יי. כי שמה ישבו כסאות
למשפט, כסאות לבית דוד. שאלו שלום ירושלים, ישלחו
אהביך. יהי שלום בחיילך, שירה בארמנותך. למען אחי
ידעי, אדברה נא שלום בך. למען בית יי אלהינו, אבקשה
טוב לך.

שם קכג. שיר המעלות, אליך נשאתי את עיני, הישבי בשמים.
הנה בעיני עבדים אל יד אדוניהם, בעיני שפחה אל יד
גברתה, בן עינינו אל יי אלהינו, עד שיחננו. חננו יי חננו,
כי רב שבענו בו. רבת שבעה לה נפשנו הרעג השאננים.
חבנו לגאי יונים.

שם קכד. שיר המעלות לדוד, לולי יי שהיה לנו, יאמר נא
ישראל. לולי יי שהיה לנו, בקום עלינו אדם. אזי חיים
בדעונו, בחרות אפם בנו. אזי חיים שטפנונו, נחלה עבר על
נפשנו. אזי עבר על נפשנו, חיים היוזונים. ברוך יי, שלא
נתנו סרך לשניהם. נפשנו כצפור נמלטה מפח יונקים.
הפח נשבר, ואנחנו נמלטנו. עזרנו בשם יי, עשה שמים וארץ.
שם קכה. שיר המעלות, הבטחים ביי, בחר ציון לא ימוט לעולם
ישב. ירושלים חרים סביב לה, ויי סביב לעמו. מעתה
ועד עולם. כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים,
למען לא ישלחו הצדיקים בעולתה ידיהם. המיכה יי לטובים,
ולישרים בלבותם. וחמטים עקלקלותם, ויליכם יי את פועלי
האון, שלום על ישראל.

שם קבו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בָּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, הָיִינוּ בְּחַלְמִים.
 אִזְּוִי מִלֵּא שְׂחוֹק פִּינוּ, וְלִשְׁוֹנֵנוּ רָנָה, אִזְּוִי יִמְלֵאוּ בְּנוֹס, הַגְדִּיל יְיָ
 לַעֲשׂוֹת עִם אֶדְהָ. הַגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים.
 שׁוֹבְרָה יְיָ אֶת שְׁבִיתָנוּ, בְּאִפְיָקִים בְּנֹגֵב. הִזְרָעִים בְּדַמְעָה,
 בְּרָנָה וְקָצְרוּ. הִלֵּךְ יִלְד וְכֵבֶה נִשְׂא מִשָּׁד הַזֶּרַע, בֹּא יֵבֵא בְּרָנָה,
 נִשְׂא אֶלְמָתִיו.

שם קבו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לַשְּׁלֹמֹה, אִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בַּיִת, שָׁוָא עֲמָלוֹ
 בּוֹנוֹ בּוֹ. אִם יְיָ לֹא יִשְׁמֵר עִיר, שָׁוָא שָׁקֵד שׁוֹמֵר. שָׁוָא דָּכֵם
 מִשְׁפִּימֵי קוֹם, מֵאַחֲרֵי שַׁבָּת, אֲכָלִי לֶחֶם הָעֲצָבִים, בֵּן יִתָּן
 לִידִידוֹ, שָׁנָא. הִנֵּה נִחַלְתִּי יְיָ בָּנִים, שָׁכַר פָּרִי הַבֶּטֶן. בְּחֲצִים
 בֵּיד גָּבוּר, בֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. אֲשֶׁרִי הַגָּבֵר, אֲשֶׁר מֵלֵא אֶת
 אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם, לֹא יִבְשׁוּ כִי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בַּשָּׁעַר.

שם קבו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֲשֶׁרִי כָּל יְרֵא יְיָ, הִהֲלֵךְ בְּדַרְכָּיו.
 יִנָּע כַּפֵּיךְ כִּי תֹאכַל, אֲשֶׁרִיךְ וְטוֹב לָךְ. אֲשֶׁתִּיךְ בְּנֶפֶשׁ פְּרִיָּה
 בְּיָדֵיךְ בֵּיתִיךְ, בְּנִיךְ בְּשֵׁתִלִּי וַיִּתֵּם סָבִיב לַשְּׁלֹחָנֶךָ. הִנֵּה
 כִּי בֵן יִבְרָךְ גָּבֵר, יֵרֵא יְיָ. יִבְרָכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, וְרֹאֵה בְּטוֹב
 יְרוּשָׁלָּיִם, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְרֹאֵה בָּנִים לְבְנֶיךָ, שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.
 שם קבו. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, רַבַּת צָרָרוּנִי מִנְּעוּרִי, יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל.
 רַבַּת צָרָרוּנִי מִנְּעוּרִי, גַּם לֹא יִכְלוּ לִי. עַל גְּבִי חָרָשׁוֹ חֲרָשִׁים,
 הֵאָרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם. יְיָ צַדִּיק, קֶצֶץ עֲבוֹת רָשָׁעִים. יִבְשׁוּ
 וַיִּסְגּוּ אַחֲזֵר, כֹּף שְׂנְאֵי צִיּוֹן. יִדְּוּ בַּחֲצִיר גִּגּוֹת, שְׁקֹדֶמֶת
 שְׁלַח יָבֵשׁ. שְׁלֵא מִלֵּא כֹפּוֹ קוֹצֵר, וְחֲצִנּוֹ מַעֲמֵר. וְרֹא אֲמָרוֹ
 הַעֲבָרִים: בְּרַבַּת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, בִּרְכָנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ.

שם קל. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ יְיָ. אֲדִנִּי שְׂמֵעָה בְּקוֹלִי,
 תִּהְיֶינָה אוֹנִיךָ בְּשִׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנִי. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יְהִי.

אֲדֹנִי, מִי יַעֲמֹד. כִּי עַמֶּךָ הִסְלִיחָהּ, לִמְעַן תִּזְוֶא. קִוִּיתִי יְיָ.
 קִוִּיתָהּ נַפְשִׁי, וּלְדַבְּרוֹ הוֹחֵלְתִּי. נַפְשִׁי לֹאדֹנִי, מִשְׁמָרִים
 לִבְקָרָה, שְׁמָרִים לִבְקָרָה. יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְיָ, כִּי עִם יְיָ
 הַחֲסֵד, וְהִרְבָּה עִמּוֹ כְּדוֹת. וְהוּא יַפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל,
 מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

שם קל. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, יְיָ, לֹא נָבִה לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי,
 וְלֹא הִלַּכְתִּי בְּגִדְלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי. אִם רָא שְׁוִיתִי
 וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי, בְּגִמְלָה עָלַי אִמּוֹ, בְּגִמְלָה עָלַי נַפְשִׁי. יַחַל
 יִשְׂרָאֵל אֵל יְיָ, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

שם קלב. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, וְכוּר יְיָ לְדָוִד, אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו. אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִּי, נָדַר
 לֹאכִיר יַעֲקֹב. אִם אָבֹא בְּאֶחָל בֵּיתִי, אִם אֶעֱלֶה עַל עֵרְשׁ יְצוּעִי. אִם אֶמֶן
 שָׁנַת לַעֲיִנִי, לַעֲפָעֵפִי תִּנּוּמָה. עַד אֶמְצֵא מָקוֹם לִּי, מִשְׁכְּנֹת לֹאכִיר יַעֲקֹב.
 הִנֵּה שְׁמִיעֲנוֹהָ בְּאַפְרָתָהּ, מִצְאֲנוֹהָ בְּשֵׂדֵי יַעַר. נְבוֹאָה לְמִשְׁכְּנֹתָיו, נִשְׁתַּחֲוֶה
 לְהֵרִם רִגְלָיו. קוֹמָה יְיָ לְמִנְחָתָהּ, אֶתָּה וְאֶרְצוֹן עֲוֹנָה. בְּהִנָּה יִלְבָּשׁוּ אֶרֶק,
 וְחִסְדֶּיהָ יִרְנְנוּ. בַּעֲבוּר דָּוִד עֲבָדָהּ אֵל תִּשָּׁב פָּנֵי מְשִׁיחָהּ. נִשְׁבַּע יְיָ לְדָוִד
 אֶמֶת, לֹא יֵשׁוּב מִמֶּנָּה, מִפְּרִי כִמְנֶה אֲשִׁית לְכֶסֶף לָהּ. אִם יִשְׁמְרוּ בְּנֵיהָ
 בְּרִיתִי וְעֲדָתִי זֶו אֶלְמָדָם, גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד, יֵשְׁבוּ לְכֶסֶף לָהּ. כִּי כֹחַ יְיָ
 בְּצִיּוֹן, אֲנִי לְמוֹשֵׁב לוֹ. וְאַתָּה מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד, פֹּה אֲשֵׁב כִּי אוֹתִיָּהּ. צִידָהּ
 בְּרֶה אֲבָרָהּ, אֲבִיוֹנֶיהָ אֲשָׁבִיעַ לָחֶם. וּכְהִנָּה אֲלָבִישׁ יִשַׁע, וְחִסְדֶּיהָ רִנָּן
 יִרְנְנוּ. שֵׁם אֲצִמִּים קֶרֶן לְדָוִד, עֲרֹכְתִי גֵר לְמִשְׁיחִי. אוֹיְבָיו אֲלָבִישׁ בִּשְׁת,
 וְעָלָיו יִצִּיעַ נִזְרוֹ.

שם קלג. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, הִנֵּה מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, שַׁבָּת
 אֲחִים גַּם יַחַד. כְּשֶׁמֶן הַטוֹב עַל הָרֹאשׁ, יִרַד עַל הַזָּקֵן וְזָקֵן
 אֲהַרֵן, שִׁירֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. בְּטַל חֶרְמוֹן שִׁירֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן.
 כִּי שֵׁם צֹה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם.

שם קלד. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵּי יְיָ, הָעַמִּים
 בְּבֵית יְיָ בְּלִילוֹת. שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת יְיָ. וּבְרַכְּךָ
 יְיָ מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. עֲלִינוּ קֹדֶשׁ יְתוֹם

מִסְכֵּת אָבוֹת.

פֶּרֶק רֵאשׁוֹן.

מִסְכֵּת אָבוֹת—אַחַת מִמִּסְכָּתוֹת הַשִּׁשִּׁים
הִיא וְשֵׁשֶׁה פֶּרָקִים וְשֶׁ בָּהּ וְתַכְנֵס אֲמָרֵי הַחֲכָמִים
וְדַעַת לְאָבוֹת הַחֲכָמִים וְרֵאשׁוֹנֵי הַמִּדְּעָה עֲבָרִי.
נִאֲמָרִים בְּשִׁבְתוֹת שְׁמֹאחֵר חֵג הַפֶּסַח עַד רֹאשׁ
הַשָּׁנָה, פֶּרֶק לְשִׁבְתָּהּ, פֶּרֶק לְשִׁבְתָּהּ, לְאַחֵר
תְּפִלַּת „מִנְחָה“, בְּשָׁעָה שְׁדַעְתּוֹ שֶׁל אָדָם צְלוּלָה
לְלִמּוּד וּלְהִבִּין אֲמָרֵי דַעַת.

בְּשִׁבְתָּהּ שֶׁל אֲחֵר הַפֶּסַח עַד ר"ה אוֹמְרִים בְּכָל שִׁבְתָּהּ פֶּרֶק אֲחֵר.

פֶּרֶק יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא,
שֶׁנֶּאֱמָר: „וְעַמֶּךָ—בְּכָל־צָדִיקִים, לְעוֹלָם
יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נִצֵּר מִמַּעַי מַעֲשֵׂה יָדֶי לְהַתְּפָאֵר.“

א. מֹשֶׁה קָבַל תוֹרָה מִסִּינַי וּמִסֵּדָה לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ—
לְזִקְנִים, וְזִקְנִים—לְנָבִיאִים, וְנָבִיאִים מְסֻרוֹהָ לְאַנְשֵׁי כְּנָסֶת
הַגְּדוּלָּה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים: הָיוּ מְתוּנִים בַּדִּין,
וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה, וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה.

שִׁירָה תַּדְּשָׁה

כָּל יִשְׂרָאֵל—נֶאֱסָלוּ הַפּוֹשְׁעִים שֶׁבָּהֶם, לְפִי שֶׁנֶּם לָהֶם יֵשׁ אִיוֹז וְכוֹת הַמִּבְיָאָתָם
לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא.

לְזִקְנִים—שֶׁהֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ. אֲנָשֵׁי כְּנָסֶת הַגְּדוּלָּה—אַסְפֵּת הַחֲכָמִים,
בְּמִסְפַּר מֵאָה וְעֶשְׂרִים, שֶׁאַסְפָּה עֲזָרָא הַסּוֹפֵר בְּשׁוּבוֹ מִבָּבֶל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְעִמּוּד
בְּרֹאשׁ הָעָם. הֵם—אַנְשֵׁי כְּנָסֶת הַגְּדוּלָּה. מְתוּנִים—מִיֹּשְׁבִים בְּדַעַת לְשֹׁפֵט אַחֵר הַתְּבוּנוֹת
הַרְבֵּה. הַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה—הַתְּאֵמָצִי לְהַרְבוֹת לִשְׁכַּת תּוֹרָה. סִיג—גְּדֵר, לְהַדּוּר

ב. שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה. הוא היה
אומר: על שלשה דברים העולם עומד: על התורה, ועל
העבודה, ועל גמילות חסדים.

ג. אנשינו איש-סוכו קבל משמעון הצדיק, הוא היה
אומר: אל תהיו בעבדים, המשמשין את הרב על מנת
לקבל פרס, אלא הוו בעבדים, המשמשין את הרב שרא
על מנת לקבל פרס, ויהי מורא שמים עליכם.

ה. יוסי בן יעזר איש צרדה, ויוסי בן יוחנן איש
ירושלים קבלו מהם, ויוסי בן יעזר איש צרדה אומר: יהי
ביתך בית ועד לחכמים, ויהי מתאבק בעפר רגליהם, ויהי
שוטה בצמא את דבריהם.

ה. יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר: יהי ביתך שתות
לרחוקה, ויהיו עניים בני ביתך; ואל תרבה שיחה עם
האשה, באשתו — אמרו, קל וחומר באשת חברו. מבאן
אמרו חכמים: כל המרבה שיחה עם האשה, גורם רעה
לעצמו, ובוטל מדברי תורה, וסופו יורש גיהנם.

שיח חרשה

ולאסור על עצמו גם את חסותו מן התורה כדור שלא לעבור על האסור, משירי-
מהנשאים והאחרונים. הנה אומר- הנה רגיל לומר. העולם עומד- כלומר, עולם
של ישראל. העבודה- עבודת אלהים במקדש. גמילות חסדים- מעשה חסד עם
הבריות. איש סוכו- מיושבי עיר סוכו. קבל משמעון- שמע תורה מפיו. אל תהיו-
בעבודת ה' או בעבודת העם לא תהיו בעבדים המשרתים את אדונם על-מנת (בתנאי)
לקבל פרס (מטבעה). מידו, אלא עבדי מאהבה. מורא שמים- יראת ה'. בית ועד-
בית שנושאים בו ומתאספים לעתים מזמנות. הוי מתאבק בעפר רגליהם- השתטח על
גבי הרקע והתבסס באבק רגליהם, כלומר, שב לרגליהם, כשתלמיד לפני רבו, שכן היו
התלמידים יושבים לפנים בבית המדרש לרחוקה-לרחקה. אל תרבה שיחה- אל תרבה לכבד.
קל וחומר- מה גם, אם בן גורם-מכבד, מביא. ובוטל- ואינו עוסק. גיהנם- הוא המקום

ו. יהושע בן פרחיה ונתאי הארכלי קבלו מהם. יהושע בן פרחיה אומר: עשה דך רב וקנה לך חבר; ויהי דן את כל האדם לבח וכות.

ז. נתאי הארכלי אומר: הרחק משכן רע, ואל תתחבר לרשע, ואל תתנאש מן הפרענות.

ח. יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם. יהודה בן טבאי אומר: אל תעש עצמך כעורכי הדינין; וכשירוי בעלי הדין עומדים לפניך, יהיו בעיניך כרשעים, וכשנפטרים מלפניך—יהיו בעיניך כזכאין, כשקבלו עליהם את הדין.

ט. שמעון בן שטח אומר: יהי מרבה לחקור את העדים, ויהי נחיר בדבריך, שמא מתוכם ילמדו לשקר.

י. שמעיה ואבטליון קבלו מהם. שמעיה אומר: אהב את המלאכה, ושנא את הרבנות; ואל תתודע לרשות.

יא. אבטליון אומר: חכמים! הזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות, ותגלו למקום מים הרעים; וישתו התלמידים הבאים אחרים, וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל.

שירי הד ש

המובן לענין הרשעים. עשה דך רב—השג לך מורה ומלמד, שופתו דך שאלותיך. חבר—ללמוד אתו נסד, כי טובים השנים מן האחד. לבח וכות—לסובה. אל תתנאש מן הפרענות—גם ביום טובה עליך לדא לבל תבא עליך פרענות כשתקלקל מעשיך, או: אל תתבזה ולא תאמר לתקנתך נאש ביום צרה. כעורכי הדינין—בראשי השופטים. כי אז אחריות המשפט עליך—עורכי-מלה יננית ארזי (apud), בעלי הדין—בעלי הריב. יהיו בעיניך שגורים, וכשנפטרים מעליך לאחר הדין. כזכאין—שגורים יהיו בעיניך כנקיים אם קבלו את הדין ונקנעו לו. לחקור—לדרוש ולבשר את האמת. יהי נחיר—הזהר ויהשך בדברי הסקירה. רבנות—השתפרות והתנשאות. רשות—שלטון, ממשלה, אל תבקש קרבת בעלי השלטון והכרות אתם. הזהרו בדבריכם—שלא תדברו דבר נגד הממשלה. למקום מים הרעים—גלויה, למקום שמתחלכות שם דעות נפגדות

ב. הִלֵּל וְשִׁמְאִי קָבְלוּ מֵהֶם. הִלֵּל אָמַר: הָיוּ מִתְלַמְּדֵי דִּי
שֶׁל אֶהְרִן: אוֹהֵב שְׁלוֹם, וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת,
וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה.

ג. הוּא הָיָה אֹמֵר: נָגִיד שְׁמָא* — אֶבְדַּר שְׁמָה; וְדָלָא
מוֹסִיף — יִסְרָף; וְדָלָא יִלְיָף — קָמְלָא חֵיב; וְדֹאשְׁתַּמֵּשׁ
בְּתַנְא — חֵלְפָא.

ד. הוּא הָיָה אֹמֵר: אִם אֵין אֲנִי לִי — מִי לִי? וְכִשְׁאֲנִי
לְעַצְמִי — מָה אֲנִי? וְאִם לֹא עֲבָשׁוּ — אֵימַתִּי

שִׁירָה חֲדָשִׁי

בְּעֵינֵי אֲמִנָּה, וְהַתְלַמִּידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם שְׁמָה לְשִׁמּוֹעַ תּוֹרָה כְּסִיכִים יִקְבְּלוּ אֶת הַדְּעוֹת
הַנִּסְקָדוֹת הָאֵלֶּה, וְאַחֲרֵי שֶׁהֵם תְּלַמְּדֵיכֶם אֵין לָךְ חֵלּוּל שֵׁם גְּדוֹל מְוָה. אֶהְרִן — הַצִּמּוֹן בְּאַהֲבָתוֹ
אֶת הַשְּׁלוֹם. נָגִיד שְׁמָא אֶבְדַּר שְׁמָה — מִי שֶׁנִּשְׁמָשֵׁף לוֹ שְׁמוֹ מִרְחוֹק מִתּוֹךְ שְׁרָרָה וְרַבְּנֹת סִהְרָה
יֶאֱבֹד שְׁמוֹ, שֶׁהַרְבֵּנֹת מְקַבְּרֵת אֶת בְּעֻלָּיהָ (ר"ב). וְדָלָא מוֹסִיף — אֲשֶׁר לֹא יוֹסִיף (דַּעַת) — וּמֵעִשָּׂה;
וְדָלָא יִלְיָף — אֲשֶׁר לֹא יִלְמַד — חֵיב מִיתָה, (כְּלוּמַר, עוֹנֵה גְדוֹל מִנְּשָׂא). וְהַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַנְא —
בְּהִתְרָה שֶׁל תּוֹרָה (ר"ל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתוֹר מַעֲלָתוֹ לְשׁוֹבָתוֹ, לְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַצִּבּוֹר, לְמַשֵּׁל) עוֹבֵר
מִן הָעוֹלָם. אִם אֵין אֲנִי לִי — אִם לֹא אֶדְאָג אֲנִי כְּעַצְמִי כְּשִׁבְלִי, מִי יִדְאָג לִי? וְכִשְׁאֲנִי
לְעַצְמִי — וְאִם אֶסְמְךָ רַק עַל כְּחֵי אֲנִי, מָה אֲנִי, וְסָה כְּחֵי. וְאִם לֹא אֶעֱשֶׂה עֲבָשׁוֹ הַמִּסְטָר

(*) לפי הבאורים המקובלים היה ראוי לבא "נגיד שְׁמָא" בכנוי נסתר, כאשר כבר העיר על זה
גם התו"ט, ע"כ נראה לי לנקד "שְׁמָא" והפתגם הזה עם הפתגם שלפניו: הוּו מִתְלַמְּדֵי דִּי
אֶהְרִן וכו' כנגד עצמו אמרם, כי הנה בתלמוד (פסחים סו). יוסף כרברים האלה: תנו רבנן
הלכה זו נתעלמה מכני בתורה... אמרו להם (לכני בתורה) אדם אחד יש שעלה מכבל והלל
הבבלי שמו... מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם... אמר להם מי גרם לכם שאעלה
מכבל ואחיה נשיא עליכם... ע"כ. מהספור הזה למדים אנו שני דברים: א) כי עצם עליותו
מכבל היתה למטרת הנשיאות. ב) כי מטרת עליותו היתה בסוד ובהסתר עד כי בני בתורה לא ידעו
כלל גם מציאות האיש הזה; ולפי שלא יתכן להאמין כי איש עניו ורודף שלום כהלל יתעורר מעצמו
לעלות מכבל להדוף את בני בתורה מנשיאותם ולרשת מקומם, ע"כ יש לשער בודאי כי אנשים אחרים
פתוהו לכך ונפת מפני כבוד התורה שבני בתורה לא היו שלמים בה, ועשו את הדבר בחשאי כדי
שלא ימצאו מפריעים לזה מצד אלה אשר ידם תכון עם בני בתורה, ובאותה שעה אמר את שני הפתגמים
האלה הנ"ל, ובאור הפתגם השני הוא: המשתדל להשיג שררה על הצבור, הנה בעור שהדבר הוא רק
שְׁמָא, כלומר, בעור שספח הוא אם ישיג תפוצ, הנה עד כה ועד כה יאבד שמייה (והוא מרמז בזה
על קרה במחלוקתו עם אהרן אחרי שהוכיח במאמרו הקודם את אהרן ואת מדרתו השוכנת לרדוף שלום)
כי יתנגה על הבריות כאיש ריב ומרדן ורודף אחרי משרה וחומר מה שביד אחרים, וכמליצת
התלמוד: חמרא אול למיבעי קרני אורני דהוויין ליה גוויין ליה

טו. שִׁמְאִי אוֹמֵר: עֲשֵׂה תוֹרַתְךָ קָבֵעַ; אָמֹר מַעַט וַעֲשֵׂה הִרְבָּה; וְהָיוּ מְקַבְּלִים אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֶבֶר פָּנִים יְפוֹת.

טז. רַבִּין גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה לְךָ רֵב, וְהִסְתַּלַּק מִן הַסֶּפֶק. וְאֵל תִּרְבֶּה לַעֲשׂוֹת אֲמִדָּה.

יז. שִׁמְעוֹן בֶּנוֹ אוֹמֵר: כָּל יָמַי גִּדְּלֹתִי בֵּין הַחֲכָמִים, וְלֹא מִצָּאתִי לְגוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה; וְלֹא הִמְדַּרְשׁ עֲקָר אֶלֶּא הַמַּעֲשֵׂה; וְכָל הַמְדַּרְבֶּה דְּבָרִים מְבִיא חֲטָא.

יח. רַבִּין שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הָאֲמִת, וְעַל הַדִּין, וְעַל הַשְּׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲמִת וּמִשְׁפָּט שְׁלוֹם שֶׁפָּטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם.

רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן עֲקָשִׁיא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְיִ חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ, וְיִגְדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר." עֲלֵינוּ ק"י

פֶּרֶק שְׁנִי.

סנהדרין פרק י"א
כָּל יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם חַבֵּא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַעֲמִיד—כָּלֶם צְדִיקִים, לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נִצָּר מִמֶּנִּי מַעֲשֵׂה יָדִי לְהַתְּפָאֵר."

א. רַבִּי אוֹמֵר: אֵיזוֹ הָיָה יִשְׂרָאֵל, שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם?—כָּל, שֶׁהָיָה תְּפִאֲרַת לַעֲשִׂיָּה, וְתְּפִאֲרַת לוֹ מִן הָאָדָם.

שִׁירָה הַדְּשִׁי

עָלִי-מִתִּי אֶעֱשֶׂה שָׂמָא לֹא אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת אֶחָד בְּךָ. קָבֵעַ-לְדָּבָר שֶׁבְּקִבְיּוֹת וְלֹא אֲרָעִי. בְּסֶבֶר פָּנִים יְפוֹת-בְּמֹאזֵר פָּנִים, בְּרִצּוֹן. וְהִסְתַּלַּק-הִתְרַחֵק. סֶפֶק-דְּבָר לֹא בְּרוּר, בְּשִׁיתָהּ לְךָ רֵב וּמִנָּה וּפְתוֹ הוּא לְךָ אֶת כָּל סִּמְקוֹתֶיךָ, לַעֲשׂוֹת אֲמִדּוֹת-לְהַפְּרִישׁ מַעֲשֵׂה תְּבִיאָתְךָ בְּהַשְׁעָרָה וּבְרִיאָה, אֵלֶּא בְּמִדָּה נְכוֹנָה וּבְמִסְפָּר. לְגוֹף-לְמִנְחָתוֹ וּלְבְּרִיאָתוֹ. הַמְדַּרְשׁ-הַדְּרִישָׁה בְּתוֹרָה וּמִלְמוֹד. הַמַּעֲשֵׂה-לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוֹת. לְזִכּוֹת-לְהַצִּילִים. כְּבִי-הוּא רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא. שֶׁיָּבוֹר-שֶׁיָּבִחָהּ. לַעֲשִׂיָּה וְכו'—לַעֲשׂוֹם אוֹתָהּ

וְהָיוּ זְהִיר בְּמִצְוָה קִלְכָּה בְּבִחְמוּרָה, שְׂאִין אֶתָּה יוֹדֵעַ מִתֵּן
שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת. וְהָיוּ מֵחֹשֶׁב הַפֶּסֶד מִצְוָה בְּגִנּוּר שְׂכָרָה,
וּשְׂכָר עֲבָרָה בְּגִנּוּר הַפֶּסֶדָּה. — הִסְתַּכֵּל בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים,
וְאִין אֶתָּה בָּא לִידֵי עֲבָרָה; דַּע מַה לְּמַעֲלָה מִמֶּדֶד: עֵין רוּאָה,
וְאִין שׁוֹמֵעַת, וְכָל מַעֲשִׂיךָ בַּסֶּפֶר נִכְתָּבִים.

ב. רַבִּין גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר:
יִפְהַ תְּלָמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁנְיַעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׁבַּחַת
עוֹן; וְכָל תּוֹרָה שְׂאִין עִמָּה מְלָאכָה, סוּפָה בְּמִלָּה וְגוֹרֶרֶת עוֹן.
וְכָל הָעוֹסְקִים עִם הַצָּבוּר, יִהְיוּ עוֹסְקִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם,
שְׁלֹכּוֹת אֲבוֹתָם מְסִיעֵתָם, וְצִדִּיקָתָם עוֹמֶדֶת לְעַד; וְאַתָּם — מַעֲלָה
אֲנִי עֲלֵיכֶם שְׂכָר הַרְבֵּה בְּאֵלּוֹ עֲשִׂיתֶם.

ג. הָיוּ זְהִירִין בְּרִשּׁוֹת, שְׂאִין מִקֶּרְבִּין לוֹ לְאָדָם, אֵלָּא
לְצִדִּיק עֲצֻמָּן, נִרְאִין בְּאוֹהֲבֵין בְּשַׁעֲרֵי הַנֶּאֱתָן, וְאִין עוֹמְדִין לוֹ
לְאָדָם בְּשַׁעֲרֵי דִּחְקוֹ.

שִׁירָה הַדָּשִׁי

עֲצֻמָּם, הִיא תַּפְאֶרֶת וְתַפְאֶרֶת בְּעִינֵי אֲחֵרִים, הָיוּ זְהִיר — לָקֵם, קִלְכָּה — לֹא חֲשׂוּבָה בְּעִינֵיהֶם.
חֲמוּרָה — נִכְבְּדָה, שְׂאִין אֶתָּה יוֹדֵעַ וְכו' — אֲפָשָׁר שְׂשִׁכָר מִצְוָה קִלְכָּה גְדוֹל מֵאֵד, הָיוּ מֵחֹשֶׁב
הַפֶּסֶד — הִנּוּק שְׁנֵינֵי לֵךְ בְּעִשְׂתוֹת מִצְוָה הַצִּיּוּרִי לְעִמָּת שְׂכָרָה בְּעִתִּיד וְנִכְבְּחָה, כִּי הַשְׂכָר
מִשְׁלִים אֶת הַנּוּק. הִסְתַּכֵּל — הִתְבּוֹנֵן, מַה לְּמַעֲלָה — בְּמִרוֹם, עֵין רוּאָה — עֵינֵי ה' הַצּוֹפּוֹת בְּכָל
מְקוֹם, דֶּרֶךְ אֶרֶץ — מְלָאכָה, לְמוּדִים קְלָלִים, מִשְׁבַּחַת עוֹן — אִין לֹא יִפְהַ לְבוֹ לְבִטְלָה וּמִרְחִיקָה
עוֹן, סוּפָה בְּמִלָּה — הַתּוֹרָה תִּתְבַּטֵּל וְגוֹרֶרֶת (מוֹשְׁבֶת) עוֹן, בְּלוּמֵר, סוּפָה שֶׁל מִלְּמֶד בְּשִׁלּוֹן לְהִטָּא.
עִם הַצָּבוּר — בְּעִנְיֵי הַעֲדָה וְצִדִּיקָה, לְשֵׁם שָׁמַיִם — בְּלוּמֵר, לְשֵׁם טוֹבַת הַעֲדָה וְלֹא
בְּשִׁבּוּל תוֹעֵלַת עֲצֻמִּית, שְׁלֹכּוֹת אֲבוֹתָם — שֶׁל הָעוֹסְקִים שְׂצִדִּיקָתָם עוֹמֶדֶת לְעַד, הִיא
מִסְבֵּעָתָם (עוֹרֶרֶת לָהֶם) בְּעִסְקֵי הַצָּבוּר, וְאַחֲרֵי־כֵן אֲתָם הָעִסְקָנִים חוֹשֵׁב אֲנִי — גָּאֵם ה' — לָקֵם;
זֹאת לְצִדִּיקָה בְּאֵלּוֹ עֲשִׂיתֶם בְּעִצְמָכֶם, בְּכִתְבֶּם, בְּלִי סִיּוֹעַ אֲבוֹתֵיכֶם, בְּשַׁעֲרֵי הַנֶּאֱתָן — בְּשַׁעֲרֵי
שָׁחַם מוֹצִאִים תוֹעֵלַת בּוֹ לָקֵם, אִין עוֹמְדִין אִין עוֹרִים, בְּשַׁעֲרֵי דִּחְקוֹ — בְּצִר לוֹ.

ד. הוא הִיָּה אומר: עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כְּרִצּוֹנְךָ, כִּדִּי שְׂעִיעֶשֶׂה רְצוֹנְךָ כְּרִצּוֹנוֹ; בִּטֹּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ. כִּדִּי שְׂיִבְטֹל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ.

ה. הִלֵּל אומר: אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצְּבוּר; וְאַל תִּתְּמִין בְּעֶצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ; וְאַל תִּדְּרִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגְּעֶה לְמָקוֹמוֹ; וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְשִׁמּוֹעַ, שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשְׁמָע; וְאַל תֹּאמַר: לִכְשֶׁאֲפָנָה אֲשֶׁנָּה, שְׂמָא לֹא תִפְנָה.

ו. הוא הִיָּה אומר: אֵין בּוֹר יִרְאָה חֲסָא; וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד; וְלֹא חֲבִיִּשָׁן לְמַד; וְלֹא חֲבִיבָדָן מִלְּמַד; וְלֹא כָּל חֲמִידָה בְּסִחּוּרָה מִחֲבִים; וּבְמָקוֹם שְׂאִין אֲנָשִׁים, הַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת אִישׁ. וְאִם הוּא רָאָה גִלְגֻּלֵּת אַחַת שֶׁצָּפָה עַל פְּנֵי הַמָּיִם, אָמַר לָהּ: עַל דְּאַטְפִּית אֲטָפוּךָ, וְסוּרָה מִמִּיפְּיָךְ יִטּוּבִין.

ז. הוא הִיָּה אומר: מְרִבָּה בְּשֶׁר – מְרִבָּה רְמָה; מְרִבָּה נִכְסִים – מְרִבָּה דְּאָנָּה; מְרִבָּה נָשִׁים – מְרִבָּה כְּשָׁפִים; מְרִבָּה שְׂפָחוֹת – מְרִבָּה וְמָה; מְרִבָּה עֲבָדִים – מְרִבָּה גּוֹל; מְרִבָּה תוֹרָה – מְרִבָּה חַיִּים; מְרִבָּה יְשִׁיבָה – מְרִבָּה חֲכָמָה; מְרִבָּה

שִׁירָה הַדְּשֵׁה

רְצוֹנוֹ – שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בִּטֹּל – הִפָּס, אֲחֵרִים – תַּקֻּמִּים עָלֶיךָ לְרַבָּה. אַל תִּפְרוֹשׁ – עֲצֻמָּה, אַל תִּפְרֹד מִן הַצְּבוּר לְהִיּוֹת יוֹצֵא מִן הַכֹּלֵל, אֲלֵא הִשְׁתַּמַּח עִמּוֹ בְּכָל. אַל תִּתְּמִין בְּעֶצְמְךָ – בְּצִדְקָתְךָ וּתְמִידָה. אַל תִּדְּרִין וְכו' – אַל תִּרְשִׁיעַ אֶת חֲבֵרְךָ, עַד שֶׁתִּבְאֵר לִידֵי מַצְבוֹ. שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְשִׁמּוֹעַ – אַל תוֹצִיא מִפִּיךָ דָּבָר מְגִנָּה, כִּי סוֹפוֹ לְהִשְׁמָע וּלְהוֹדוֹעַ לְכָל וְנִחֲלֶתָ מִלּוֹן. לִכְשֶׁאֲפָנָה אֲשֶׁנָּה – בְּשִׁיחִינָה לִי וְזֶמֶן פָּנִי אֲנִי אֶלְמַד. בּוֹר – בַּעַר, חֲסִיד – חֲסִיד דְּעַת. עִם הָאָרֶץ – אִישׁ שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ תוֹרָה. חֲבִיִּשָׁן – הַמְּתַבְּנֵשׁ לְשָׂאֵל אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹדֵעַ. מִפְּדָן – נֹחַ לְהַתְּנִיגוֹ. מִחֲבִים – קוֹנֵה חֲכָמָה, כִּי הַמְּרִבָּה מִפְּרִיעָה אוֹתוֹ מִלְּמַד. שְׂאִין אֲנָשִׁים וְכו' – לְמַלֵּא עֲבוֹדַת הַצְּבוּר הַשְׁתַּדֵּל (תִּתְּמִין) אִתָּה לְמַלֵּא. גִּלְגֻּלֵּת – שֶׁל אָדָם. צָפָה – שָׁטָה. עַל דְּאַטְפִּית וְכו' – עַל שֶׁתִּבְעֵת (אֶת חֲבֵרְךָ) מִבְּעִדֶּךָ וְסוּרָה מִבְּעִדֶּךָ שֶׁיִּטְבְּעֵי. מְרִבָּה בְּשֶׁר – זוּלָּה וְסוּבָא בְּכֵהוּ שְׂוִשְׁמִין. רְמָה – תוֹלָעִים לְאַחַר מִיתָתוֹ. כְּשָׁפִים – בְּשִׁנּוֹת סָצִי בֵּין חֲשִׁשִׁים. עֲבָדִים – חֲשִׁדִּים עַל הַגּוֹלָה. יְשִׁיבָה – בֵּית מִדְּרַשׁ לְחֲכָמָה.

עצה - מרבה תבונה; מרבה צדקה - מרבה שלום. קנה
שם טוב - קנה לעצמו; קנה לו רבני תורה - קנה לו חיי
העולם הבא.

ט. רבן יוחנן בן זבאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה
אומר: אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמך,
כי לבד נוצרת.

י. חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זבאי ואלו הן:
רבי אליעזר בן הורקנוס, רבי יהושע בן חנניא, רבי יוסי
הבבוי, רבי שמעון בן נתנאל, ורבי אלעזר בן ערד.

יא. הוא היה מונה שבחם: רבי אליעזר בן הורקנוס -
בור סוד שאינו מאבד טפה; רבי יהושע בן חנניא - אשרי
יולדתו; רבי יוסי הבבוי חסיד; רבי שמעון בן נתנאל - ירא
חטא; רבי אלעזר בן ערד - במעין המתגבר.

יב. הוא היה אומר: אם יהיו כל חכמי ישראל בבית
מאננים, ואליעזר בן הורקנוס בבית שניה - מקריע את כלם.
אבא שאול אומר משמו: אם יהיו כל חכמי ישראל בבית
מאננים, ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ואליעזר בן ערד בבית
שניה - מקריע את כלם.

שירי הדשה

קנה שם טוב - מי שבמשעשיו רכש לו שם טוב הוא קנהו רק לעצמו, אבל הקנה נכסים ויש אשר
איש אחר יקחם מידו. אל תחזיק טובה לעצמך - כלומר, אל תתנאה בזה, שהרי
לזה נולדת. מונה שבחם - כלומר, מעריך את ערכם ויחזיקוניהם. בור סוד - בור מסוד
חסיד (באלק), שאינו מאבד אף נטף מיב אחר, שנותנים בתוכו כלומר, בעל זכרון
שאינו שוכח כלום ממשנתו. אשרי יולדתו - מאשרת אמו שילדה חכם גדול כמותו.
במעין המתגבר - שמימי חולקים ונזקקים, כך לבו מלא חכמה שאינו שוכח, מקריע -

יג. אמר להם: צאו וראו איזו היא דרך טובה שידיבק
בה האדם? רבי אליעזר אומר: עין טובה; רבי יהושע אומר:
חבר טוב; רבי יוסי אומר: שכן טוב; רבי שמעון אומר:
הרואה את הנולד; רבי אלעזר אומר: לב טוב. — אמר להם:
רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם, שבכלל
דבריו — דבריכם.

יד. אמר להם: צאו וראו איזו היא דרך רעה, שיתרחק
ממנה האדם? — רבי אליעזר אומר: עין רעה; רבי יהושע
אומר: חבר רע; רבי יוסי אומר: שכן רע; רבי שמעון אומר:
הלזה ואינו משלם; — אחר הלזה מן האדם כלזה מן המקום,
שנאמר: לזה רשע ולא ישלם, וצדיק חונן ונותן; רבי
אלעזר אומר: לב רע. — אמר להם: רואה אני את דברי
אלעזר בן ערך מדבריכם, שבכלל דבריו — דבריכם.

טו. הם אמרו שלשה דברים: רבי אליעזר אומר: יהי
כבוד חברך חביב עליך כשליך; ואל תהי נוח לקעוס; ושוב
יום אחד לפני מיתתך; והוי מתחמם בנגד אורן של חכמים,
והוי נהיר בנחלתן שלא תבזה, שנשיכתן — נשיבת שועל.

שירה ודפיה

מוריד את הפה למטה, כלומר, שקול הוא כנגד כלם. אמר להם-ר' יוחנן לתלמידיו-
עין טובה-איש תבקש טוב לכל. רואה את הנולד-המבין מראשית דבר אחריתו.
רואה אני-מוצא חן בשיני. שבכלל דבריו דבריכם-בדבריו כלולים ונשים גם דבריכם,
כי בעל לב טוב הוא גם בעל עין טובה, וחבר טוב וכו'. אחר הלזה וכו'-הלזה מן
האדם אחר הוא (דומה הוא) כלזה מן ה'. הם אמרו-חמשת תלמידיו של רבי יוחנן
בן זבאי. חביב-אהוב וקר. נוח לקעס-מזרז חמה, קצר אפים. יום אחד לפני
מיתתך-כלומר, עשה תשובה בכל יום שמא תמות סתר. אורן-אש שלחן, כלומר, קח
תורה מפייהם. תכנה תעשה כוונה בבשרך, כלומר, הוזהר שלא תכעסם, פן יכלע לך.

וַעֲקִיצְתָּן עֲקִיצַת עֶקֶב, וְלֹחִישְׁתָּן—לְחִישַׁת שָׁרָף, וְכָל דְּבָרֵיהֶם בְּנִחְלֵי אֵשׁ.

טו. רבי יהושע אומר: עין הרע, ויצר הרע, ושנאת דבריות, מוציאין את האדם מן העולם.

יז. רבי יוסי אומר: יהי ממון חברך חביב עליך כשליך. והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה ירשה לך; וכל מעשיך יהיו לשם שמים.

יח. רבי שמעון אומר: הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה, ובשאתה מתפלל, אל תעש תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום, שנאמר: "כי חנוך ורחום הוא, ארך אפים ורב חסד, ונחם על הרעה"; ואל תהי רשע בפני עצמך.

יט. רבי אלעזר אומר: הוי שקוד ללמוד תורה, ודע מה שתשיב לאפיקורוס; ודע לפני מי אתה עמל, ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲקִיצָה—נשיבת עקב (skorpionъ, והוא מין שרץ) נקראת עקוצה שהוא מטיל עקצו באדם. לחישה—קול השקפה (מין נחש, аспидъ) נקרא לחישה, כי הוא מלחש בהשאי. עין הרע—צרות עין, קנאה (בהפך משני טובה). יצר הרע—החשבת חסא ותאוה. שנאת הדבריות—שנאה לבני אדם בכלל מוציאין... מן העולם—מקדשים ויום מיתתו. כמון—כסף. וכתקן—הכו והכשר. שאינה ירשה—העוברת מאבות לבנים בלי עמל, אלא בהנחה ובקמל תקנה תורה. הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה—לקרא ולהתפלל בזמנה ובמנהגה. קבע—קבץ קבוצ ובחובה בלי רגש ובונה. אל תהי רשע בפני עצמך—אל תחזק עצמך לרשע גמור ולומר שלא תזיל לך תשובה. הוי שקוד—היה חרוץ וזריז. ודע מה שתשיב לאפיקורוס—אם לא תדע ברור כי תוכל לנצחו בדברך, אל תתנחם עמו. אפיקורוס (איש חכמה כל קדש ושטוף במאונות). בעל מלאכתך—ששם עליך מלאכתו—

ב. רַבִּי מִרְפּוֹן אָמַר: הַיּוֹם קָצָר, וְהַמָּלְאָכָה מְרַבָּה וְהַפּוֹעָלִים עֲצֵלִים, וְהַדְּשָׁבָר הַרְבֵּה, וּבָעַל הַבֵּית דּוֹחֵק.

כא. הוּא הָיָה אוֹמֵר: לֹא עָלִיד הַמָּלְאָכָה לְגִמּוּר, וְלֹא אֶתָּה בֶּן חוֹרִין לְהַבְטִיל מִנְּנָה. אִם לְמִדַּת תּוֹרָה הַרְבֵּה, נִוְתָּנִין לָךְ שָׂכָר הַרְבֵּה, וְנֶאֱמָן הוּא בָּעַל מְלָאכָתָךְ שִׁישְׁלֵם לָךְ שָׂכָר פֶּעֶלְתָּךְ; וְדַע שֶׁמִּתֵּן שָׂכָרְךָ שֶׁל צְדִיקִים לַעֲתִיד לָבוֹא.

רַבִּי הֲנִינָא בֶּן עֲבִישָׁא אוֹמֵר: רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַבּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמָר: "יִי חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְנֶאֱדִיר". עֲלִינוּ. ק"י

פָּרָק שְׁלִישִׁי.

אֲמַתְרִין פָּרָק י"א.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמָר: "וְעַמּוּךָ—כָּלֶם צְדִיקִים, לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נֶצֶר מִמֶּשֶׁי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר".

א. עֲקִבְיָא בֶּן מַהֲלָאֵל אוֹמֵר: הַסֵּתֶבֶל בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים, זֵאִין אֶתָּה בָּא לִידֵי עֲבָרָה: דַּע מֵאִין בָּאתָ, וּלְאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ, וּלְפָנֶי מִי אֶתָּה עֲתִיד לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן; מֵאִין בָּאתָ? — מִשְׁפָּה סְרוּחָה; וּלְאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ? — לְמָקוֹם עֶפֶר רַמָּה וְתוֹלְעָה; וּלְפָנֶי מִי אֶתָּה עֲתִיד לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן? לְפָנֶי מַלְאָךְ מַלְכֵי הַמָּלְכִים, הַקָּדוֹשׁ, בְּרוּךְ הוּא.

שִׁירָה הַדְּשִׁי

הָיָה ה'. הַיּוֹם קָצָר וְכו'—חֲנִי הָאָדָם קָצֵרִים וּמִסְקִידֵי בְּחִיּוֹת: לְהַשְׁמֵלם וּלְהַשְׁתַּחֲ—בֵּב וְגָדוֹל, וּכְחוֹת חֲנוּף נִרְשִׁים, וְה' דּוֹחֵק (מֵאִיִן) בָּאָדָם לְהַשְׁלִים חוֹבָתוֹ. בֶּן חוֹרִים—הַפְּשִׁי לַעֲתִיד לָבוֹא—לְיָמִים הַבָּאִים. הַסֵּתֶבֶל—הַתְּבוּגָן.

ב. רבי חנינא כגון רבננים אומר: יהו מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה — איש את רעהו חיים בלעו.

ג. רבי חנינא כן תרדיון אומר: שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה — דברי ד' מושב לצים, שנאמר: "ובמושב לצים לא ישב"; אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה — שכינה שרונה ביניהם, שנאמר: "אז נדברו וראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע, ויכתב ספר וקרונו לפניו ליראי יי ולחושבי שמו". אין לי אלא שנים, מנין אפילו אחד, שיושב ועוסק בתורה שחקדו שברוך דהוא קובע לו שכר? שנאמר: "ישב בדרך וידם פי גמל עליו".

ד. רבי שמעון אומר: שלשה שאכלו על שלחן אחד, ולא אמרו עליו דברי תורה — פארו אכלו מזבחי מתים. שנאמר: "כי כל שלחנות מלאו קיא צואה, בלי מקום"; אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה — פארו אכלו משלחנו של מקום, שנאמר: "וידבר אלי, זה השלחן אשר לפני יי".

שירה תרשה

שאלמלא מוראה — לולא המורא מפניה. לצים — בזיו חכמה. שנאמר — על זה נאמר במקרא: "שכינה שרונה — כבוד ה' שוכן". איש אל רעהו — דברי פאן שנים. ויכתב ונו' — ויכתב בספר הזכרון אשר לפני על יראי ה'. מנין — מאין אני למדים זאת מתוך המקרא. קובע — נוקב, קוצב. יושב בדרך — יחיד, וידם — ויחנה בתורה דוקם. כי גמל — פי שם עליו שכר. על שלחן אחד — שאכלו יחד. ובחי מתים — הסעדה שעושים לכבוד המת, ר"ל, לחםם שאכלו, כלחם אונים לחם (אשר) כל אוכליו ושמאו" (הושע ט, ד), וכן בבעור המעשרות אומר המבער: לא אכלתי באני ממנו... ולא נתתי ממנו למת ודברים כו, יד. שלחנו של מקום — המזבח אשר לפני ה'.

ה. רבי חנינא בן חכינאי אומר: הנעור בלילה, והמקלד בדרך יחיד, ומפנה לבו לבטלה—הרי זה מתחייב בנפשו.
ו. רבי נחוניא בן הקנה אומר: כל המקבל עליו עול תורה, מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ; וכל הפורק ממנו עול תורה, נוהגין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ.

ז. רבי חלפת בן דוסא איש כפר חנניא אומר: עשרה שיושבין ועוסקין בתורה—שכינה שרויה ביניהם, שנאמר: אלהים נצב בעדת אל*. ומנין אפילו חמשה? שנאמר: ונאגדתו על ארץ יסדה*. ומנין אפילו שלשה? שנאמר: בקרב אלהים ישפט*. ומנין אפילו שנים? שנאמר: "או נדברו יראי יי איש אל רעהו, ויקשב יי וישמע". ומנין אפילו אחד? שנאמר: "בכל המקום אשר אזכיר את שמי, אבא אליך וברכתך".

ח. רבי אלעזר איש ברתותא אומר: תן לו משלו, שאתה ושלך—שלו; וכן בדרה, הוא אומר: "כי ממך הכל ומידך נתנו לך".

שינה חרשה

הנעור—שהוא ער אינו ישן. מפנה לבו לבטלה—מפנה על לבו מחשבות הכל וחסדו בלבו או בהעורו בלילה. מתחייב בנפשו—מחייב את נפשו, כלומר, גורם מיתה לעצמו*. עול מלכות—עבודת הממשלה. מסים וכדומה. עול דרך ארץ—עבודת הצבור, כי בן חיי מורי העם חפשים מכל אלה לשען ויכלו להקדיש את עצמם להוראה. בעדת—עשרה אנשים נקראים, עדה. ונאגדתו—חשש אנשים נקראים, "אגדה" בקרב אלהים—בית דין, ואין בית דין פחות משלשה. תן לו—

(*) ובא בבנין התפעל כמו: כי יתפלל לו (י"א ב, כה), מתבקש בנפשו (שם פת, ט), ומתעלמים בנבואיו (י"ה ב, לו, טו), משתבח ליה רבא בדבר נחמן וכו' (ב"פ), מתקנין באן ומעלין אותו (תענית ט) = יפיל מבקש ועושים תועה, משבח, מקניאין ועוד כאלה. ד. א. ה.

מ. רבי יעקב אומר: הַמְחִילָךְ, בְּדֶרֶךְ וְשׁוּנָה, וּמִפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר: מַה נָּאָה אֵילָן זֶה! מַה נָּאָה נֵיר זֶה! מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב בָּאֱלוֹ מִתְחִיב בְּנִפְשׁוֹ.

י. רבי דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר אומר: כֹּל הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ — מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב בָּאֱלוֹ מִתְחִיב בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: רַק הִשְׁמַר לָךְ וְשִׁמְרֵךְ נַפְשְׁךָ מֵאֵד, פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. יָכוֹל אָפִילוֹ תִּקְפֹּחַ עָלָיו מִשְׁנָתוֹ? — תִּלְמֹד לומר: „וּפֶן יִסּוּרוּ מִלִּבְבְּךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ — הֵא, אֵינוֹ מִתְחִיב בְּנִפְשׁוֹ, עַד שֶׁיֵּשֵׁב וְיִסִּיר מִלְּבּוֹ.

יא. רבי חנינא בן דוסא אומר: כֹּל שִׁירָאת חֲטָא קוֹדֶמֶת לְחֻבָּתוֹ — חֻבָּתוֹ מִתְקִימָת, וְכֹל שֶׁחֻבָּתוֹ קוֹדֶמֶת לִירָאת חֲטָאוֹ — אֵין חֻבָּתוֹ מִתְקִימָת.

יב. הוא הִיָּה אומר: כֹּל שֶׁמַּעֲשִׂיו מְרִבִּין מִחֻבָּתוֹ — חֻבָּתוֹ מִתְקִימָת, וְכֹל שֶׁחֻבָּתוֹ מְרַבֶּה מִמַּעֲשִׂיו — אֵין חֻבָּתוֹ מִתְקִימָת.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פֶּן לֵה—צִדְקָה לַעֲנִיִּים, מִשְׁלוֹ—מִמְּמוֹנֶךְ שֶׁהוּא שֶׁל ח'. וְשׁוּנָה—וְלוֹמַר, וּפְתָאם הוּא מִפְסִיק לְמִדּוֹ, כִּי נִפְשֵׁךְ אַחֵר הֵדֵר הַכּוֹבֵעַ. אֵילָן—עֵץ. גֵּיר—שׂוֹדָה יֵשֶׁר (новина, ראדעלאנד). מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב—חֲסִיק בְּמִיָּבָה בְּקַעֲיָה. מִזְוֹם—בִּשְׁם, מִשְׁמוֹ. יָכֹל—יָכֹל אֶתָּה לומר, ר"ל, אִילֵי תַעֲשֶׂה לֵאמֹר. תִּקְפֹּחַ עָלָיו מִשְׁנָתוֹ—גִּבֹר עָלָיו תִּלְמִדוֹ, כְּלוּמַר, גִּשְׁבִּי מִמֶּנִּי, שֶׁשָּׂכַח תִּלְמִדוֹ לֹא בִּאשְׁמֶתוֹ, אֲלֵא מִחֲמַת בְּשִׁרְוֹנָתוֹ הַרְפִּיָּם. תִּלְמִד לומר—דְּכָתוּב אומר חֲלָא: „וּפֶן יִסּוּרוּ מִלִּבְבְּךָ”—מִיָּבֵן סְמִלִים: הַדְּבָרִים כְּבֹר גִּתְקִבְלוּ עַל לָךְ אֲלֵא שְׂאֵחַר כֶּן יִסּוּרוּ וְיִשְׁכַּחוּ מִמֶּנִּי שְׁעִיב תִּלְמִדוֹ. הֵא—הִנֵּה. קוֹדֶמֶת—בְּזִמָּן. אַחֲרֵי חֵיוֹתוֹ יֵרָא חֲטָא אִזְ קִנְיָה חֻבָּתוֹ, וְיֵשׁ מִפְּרָשִׁים: קוֹדֶמֶת בְּמַעֲלָה, יִרְאת חֲטָא חֲשׁוֹבָה אֲצִלּוֹ יוֹתֵר מִחֻבָּתוֹ. מִתְקִימָת—נִצָּחַת, עוֹמֶדֶת לְעַד. שֶׁמַּעֲשִׂיו מְרִבִּין מִחֻבָּתוֹ—שֶׁמַּעֲשִׂיו חֲסִיקִים מְרִבִּים וְחֲשׁוֹבִים אֲצִלּוֹ מִחֻבָּתוֹ, וּמִתְאַמֵּץ לְחִרְבוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים מֵאֲשֶׁר לְחִרְבוֹת

יג. הוא היה אומר: כל, שרוח הפְּרִיזוֹת נוחה הימָנו—
רוח המקום נוחה הימָנו— וכל שאין רוח הפְּרִיזוֹת נוחה
הימָנו— אין רוח המקום נוחה הימָנו.

יד. רבי דוסא בן הרבנים אומר: שנה של שחרית, ויין
של צהריים, ושיתת הילדים, וישיבת בתי כנסיות של
עמי הארץ— מוציאין את האדם מן העולם.

טו. רבי אלעזר המודעי אומר: המחלל את הקדושים,
והמבזה את המועדות, והמלבין פני חברו ברבים, והמפר
בריתו של אברהם אבינו, והמגלה פנים בתורה שלא
בהלכה— אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין
לו חלק לעולם הבא.

טז. רבי ישמעאל אומר: הוי קל לראש, ונוח לתשחרת,
והוי מקבל את כל האדם בשמחה.

יז. רבי עקיבא אומר: שחוק, וקלות ראש, מרגילין את
האדם לערוה— מסרת— סיג לתורה, מעשרות—

שינה חדשה

חכמה. רוח הפְּרִיזוֹת נוחה הימָנו— רצוי לבני אדם. הימָנו— ממנו. המקום— מקדוש
ברוך הוא. שחרית— בקר, שפאריך לישון גם בבקר מתוך עצלות. שיתת הילדים—
בשפוט של הכל דברים בשלים. ישיבת בתי כנסיות של עם הארץ— לשבת במקום
אספות הדיוטים. המועדות— החגים, בעשות מלאכות אסורות. מפר בריתו של
אברהם אבינו— שאינו גמול. מלבין פני חברו ברבים— מבגש חברו לציני רבים (פגי
המבגש יחורו וילבינו). מגלה פנים— מראה אפנים אחרים בבתיבי התורה לבראם ולהוציא
דינים שלא בהלכה— לא בשפט. הוי קל— הנה קל בגלום וזריו לשרת את פני ראש
וזקן. ונוח לתשחרת— הנה כך ונעים לבני הנערים. קלות ראש— пренебрежительность.
מרגילין— מלמדים. לערוה— לתועבה. מסרת— כל מה שנקסר לנו איש מפי איש
בתורה, מספר אותיותיה הנמרות ונחשדות— זו היא סיג (נהר) לתורה שלא יבא להפיק

סִיג לְעֶשֶׂר, נִדְרִים — סִיג לַפְּרִישׁוֹת, סִיג לַחֲכָמָה — שְׁתִּיקָה.
 ית. הוּא הָיָה אוֹמֵר: חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם; חֶבֶה
 יתְרָה נֹדַעַת לוֹ, שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם, שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים
 עָשָׂה אֶת הָאָדָם“. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּבְרָאוּ בְּנִים לַמָּקוֹם;
 חֶבֶה יתְרָה נֹדַעַת לָהֶם, שֶׁנִּבְרָאוּ בְּנִים לַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר:
 „בְּנִים אַתֶּם לַיְי אֱלֹהֵיכֶם“. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנָּתַן לָהֶם
 כָּלִי חֲמֻדָּה; חֶבֶה יתְרָה נֹדַעַת לָהֶם, שֶׁנָּתַן לָהֶם כָּלִי חֲמֻדָּה,
 שֶׁנֶּאֱמַר: „כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִּי אֵל תַּעֲזֹבוּ“.
 יט. הַכֹּל צָפוּי, וְהַרְשׁוֹת נְתוּנָה, וְכַטּוֹב הָעוֹלָם נָדוּן,
 וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה.

כ. הוּא הָיָה אוֹמֵר: הַכֹּל נָתוּן בְּעֶרְבוֹן; וּמַצֻּדָּה פְּרוּסָה
 עַל כָּל הַחַיִּים; הַחֲנוּת פְּתוּחָה, וְהַחֲנוּנִי מִקִּיף, וְהַפְּנִינָה
 פְּתוּחָה, וְהַיָּד כּוֹתֶכֶת, וְכָל הָרוּצָה לָלוֹת יָבֹא וְיֵלֶךְ; וְהַנִּבְאִים

שִׁירָה תַּדְשֵׁר

עֲלֶיהָ אוֹ לְרוֹעַ מִמֶּנָּה. סִיג לְעֶשֶׂר—שָׁלֹא יָבֹא בּוֹ מַחֲסוֹר. פְּרִישׁוֹת—воздержанность.
 עֲנִיָּה לְמַאֲמָלוֹת (סוֹר מִתַּאֲוָה, מִשָּׁל בְּתִשְׁבָּחָה, כְּלוּמָר, הָרוּצָה לְמַנּוּעַ אֶת עַצְמוֹ מֵאִיוֹ
 תַּאֲוָה יָדִיד נָהָר שָׁלֹא יִמְלֹאֶנָּה. סִיג לַחֲכָמָה שְׁתִּיקָה—כִּמּוֹ שֶׁאִסָּר הַחֶכֶם, נִסְמָא
 סְתִירִישׁ חֶכֶם וְחָשֵׁב. חָבִיב אָדָם—לֵאמֹר, בְּצֶלֶם—שֶׁל אֱלֹהִים. חֶבֶה יתְרָה נֹדַעַת לוֹ—
 כְּלוּמָר, וְעוֹד יוֹתֵר גְּדוּלָּה חֶבֶה הוּא, בּוֹאֵת שֶׁחֲתוּרָה בְּעֶצְמָה הוֹדִיעָה אוֹתוֹ וְזֹאת. כָּלִי
 חֲמֻדָּה—וְהַחֲמֻדָּה. הַכֹּל צָפוּי—הַכֹּל נִדְרִי וְנֹדַעַת לְפָנֵי ה' מֵרַשֵׁי. וְהַרְשׁוֹת נְתוּנָה—
 הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם לִבְחֹר כַּטּוֹב אוֹ כָּרַע. וְכַטּוֹב—בְּחֶסֶד שׁוֹפֵט ה' אֶת בְּרִיּוֹתָיו.
 לְפִי רֹב הַמַּעֲשֶׂה—אִם יִבְחֹרְתִּי שֶׁל אָדָם מְרֻבּוֹת—זָכָא, וְאִם חֻבּוֹתָיו מְרֻבּוֹת מִזְכֻּיָּתוֹ—
 סָבִי. בְּעֶרְבוֹן—בְּמַשְׁכּוֹן (подъ залогъ) נָתַן הַכֹּל בְּיַד ה', שֶׁאֵין לֹא יִפְרַע הָאָדָם אֶת
 חוּבוֹ לֵאמֹר יִנָּקֵה מִמֶּנָּה. וּמַצֻּדָּה פְּרוּסָה—רִשְׁת׃ הַמַּשְׁפָּט פְּרוּשָׁה עַל כָּל הַחַיִּים, עַד אַחֵר.
 הַחֲנוּת—כְּלוּמָר, הָאָרֶץ וְכָלֵה—פְּתוּחָה לְכָל לֵבָא וְלַעֲשׂוֹת אִישׁ כַּטּוֹב בְּעִינָיו. וְהַחֲנוּנִי—
 אֲדוּן הָעוֹלָם. מִקִּיף—נָתַן בְּתִשְׁבָּחָה, לְשִׁלֵּם לְתַקִּיפּוֹת הַנְּטִים, כְּלוּמָר, ה' מַחֲכֶה לְאָדָם שׁוֹמֵל—
 מִזְכֻּיָּתוֹ לְאִסֵּר וְסִין. וְהַפְּנִינָה—סֶפֶר הַחֲשׁוֹנוֹת. כּוֹתֶכֶת—בְּאוֹתוֹ סֶפֶר אֶת הַחֻבּוֹת. וְהַנִּבְאִים—

מחזירין תדיר בכל יום, ונפרעין מן האדם, מדעתו ושללא מדעתו; ויש להם על מה שיסמכו, והדין — דין אמת; והכל מתקן לסעודה.

כא. רבי אלעזר בן עזריה אומר: אם אין תורה אין דרך ארץ, אם אין דרך ארץ אין תורה, אם אין חכמה אין יראה, אם אין יראה אין חכמה; אם אין דעת אין בינה, אם אין בינה אין דעת; אם אין קמח אין תורה, אם אין תורה אין קמח.

כב. הוא היה אומר: כל, שחכמתו מרבה ממעשיו, למה הוא דומה? — לאילן, שענפיו מרבין ושרשיו מועטין, והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו, שנאמר: „והיה בערער בערבך, ולא יראה כי יבא טוב, ושכן חדרים במדבר, ארץ מלחה ולא תשב“; אבל כל, שמעשיו מרבין מחכמתו, למה הוא דומה? — לאילן, שענפיו מועטין ושרשיו מרבין, שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו, אין מזיזין אותו ממקומו, שנאמר: „והיה בעץ שתול על פנים, ועל יובל ישלח שרשיו, ולא יראה כי יבא

שירה תדשה

עובי החובות ומשל הוא על פניו כגי אדם, שלוחי המקום. מחזירין-הולכים וסובבים בעולם תדיר (תמיד), ונפרעים (וגובים) מן האדם את חובותיו, פקעים „סדעתו“ יודע ומרגיש האדם כי פגע זה פגע בו על שנשאר חייב למקום, ופקעים „שללא מדעתו“ — אינו יודע על מה. ויש להם — לנבאים — על מה להשען בהפרעם מן האדם — הלא הוא על ימיו. לסעדה — למשתה שנושה החנוני אחר כך „לקוניו“ כדרך העולם הכל מוכן, גם יין גם בשר גם כרוז... לאיש איש בחלקו. קמח — כלומר, להם. ערער — עץ חסות וערס באין עליהם. חררים — נבש מאד, נחר משמש לוהטת. מלחה — שמטה. מזיזין — מניעים. שתול — נטיע. יובל — פלג מים.

חום, וְהָיָה עֲלֵהוּ רַעְנָן, וּבִשְׁנַת בִּצְרֹת לֹא יִדְאָג, וְלֹא יָמִישׁ מַעֲשׂוֹת פָּרִי."

כֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר (בֶּן) הַסָּמָא אוֹמֵר: קִנְיִן, וּפְתָחֵי נִדָּה—
הֵן הֵן גּוֹפֵי הַלְבוּת, תְּקוּפוֹת וְנִימְטָרִיאוֹת—פֶּרֶפְרָאוֹת לְחֻבָּמָה.

רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן עֲקָשִׁיָּא אוֹמֵר: רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכֹךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת,
שֶׁנֶּאֱמָר: "יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַאֲדִיר." עֲלֵינוּ ק"

פֶּרֶק רַבִּיעִי

סֵתִירִין פֶּרֶק י"א
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמָר: "וְעַמּוֹד—כָּלֶם
צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נִצָּר מַמְעִי מַעֲשֵׂה יָדֵי לְהַתְפָּאֵר."

א. בֶּן זֻמָּא אוֹמֵר: אֵיזְהוּ חֶכֶם?—הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם.
שֶׁנֶּאֱמָר: "מִכָּל מַלְמְדֵי הַשִּׁבְלֹתִי," בִּי עֲדוּתִיד שִׁיחָה לִּי.
אֵיזְהוּ גִבּוֹר?—הַבּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: "טוֹב אֶרֶךְ אַפִּים,
מִגִּבּוֹר, וּמִשֵּׁל בְּרוּחוֹ—מַלְכֵד עִיר." אֵיזְהוּ עֲשִׂיר?—הַשִּׁמְחַת
בְּחֻלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: "יִנְיַע כַּפִּיךְ בִּי תֹאכֵל, אֲשֶׁרִיד וְטוֹב לָךְ;
אֲשֶׁרִיד—בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָךְ—לְעוֹלָם הַבָּא. אֵיזְהוּ
מְכַבֵּד?—הַמְכַבֵּד אֶת הַפְּרִיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמָר: "בִּי מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד,
וּבִי יִקְלּוּ."

שִׁירָה חֲדָשָׁה

רַעְנָן—רֶק וְדֶשֶׁן. שְׁנַת—בִּצְרֹת—שָׁנָה שְׁאִין גִּשְׁמִים יוֹרְדִים. קִנְיִן וּפְתָחֵי נִדָּה—עֲנִינִים
יְדוּעִים בְּתַלְמוֹר. גּוֹפֵי הַלְבוּת—הַלְבוּת (דִּינִים) וְסוּדוֹת. תְּקוּפוֹת—יְדִיעַת מַחֲלָה הַפּוֹכְכִים
וְהַמְּנֻלֹת (астрономія), גֵּמְטְרִיּוֹת—геометрия. פֶּרֶפְרָאוֹת—מַאֲכָלִים קָלִים הַבָּאִים לְאַחַר
הַפְּעִיזָה, קְלוּמֵר, תַּחֲלָה צְרִיךְ הָאָדָם לְלַמֵּד וּלְרַעַת הַלְבוּת שֶׁהֵן וְסוּדוֹת הַכֶּתִּי, וְאַחֲרֵי כֵן
אֲשֶׁר לֹא לְקִנּוֹת גַּם יְדִיעַת פְּלִלִיּוֹת הַנִּחְשָׁבוֹת רַק בְּפֶרֶפְרָאוֹת.
הַבּוֹבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ—הַמְכַנִּיעַ אֶת תַּאֲוָתוֹ. בְּחֻלְקוֹ—בְּמָה שֶׁנִּשׁ לֹא. וּבִי יִקְלּוּ—

ב. בֶּן עֲנַאי אוֹמֵר: הָיוּ רַץ לְמַצֹּה קִלְהָה בְּבִחְמוּדָה, וּבִוְרָה מִן הַעֲבָרָה; שְׂמַצֹּה גִוְהֶרֶת מַצֹּה, וְעֲבָרָה גִוְהֶרֶת עֲבָרָה, שְׂשֹׁכֵר מַצֹּה — מַצֹּה, וְשֹׁכֵר עֲבָרָה — עֲבָרָה.
ג. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אֵל תְּהִי בּוֹ לְכָל אָדָם, וְאֵל תְּהִי מִפְּלִיג לְכָל דָּבָר; שְׂאִין דָּךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׁעָה, וְאִין דָּךְ דָּבָר שְׂאִין לוֹ מְקוֹם.
ד. רַבִּי לִוְיָטָם אִישׁ יִבְנֶה אוֹמֵר: מָאֵד מָאֵד הָיוּ שְׂפַל רוּחַ, שְׂתַקְנִת אֲנוּשׁ רַמָּה.

ה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר: כָּל הַמַּחְלִיל שֵׁם שְׁמַיִם בְּסִתָּהּ, נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגִלּוּי; אַחֵד שׁוֹנֵג וְאַחֵד מְזִיד בְּחִדּוֹל הַשֵּׁם.
ו. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּר רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: הַלּוֹמֵד עַל מְנַת לִלְמֹד, מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד; וְהַלּוֹמֵד עַל מְנַת לַעֲשׂוֹת, מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד, לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת.
ז. רַבִּי צְדוֹק אוֹמֵר: אֵל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצְּבוּר, וְאֵל תַּעֲשֵׁ עֲצָמֶךָ בְּעוֹרֶיךָ הַדִּינִין; וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֲמָרָה לְהַתְנַדֵּל בָּהּ, וְלֹא תִקְרָדוֹם לְחֹפֶר בָּהּ. וְכֹךְ הָיָה הַלֵּל אוֹמֵר: וְדֹאשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַנָּא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַמְּבִינִים אוֹתִי וְתַבּוּזִי. קִלְהָ — לֹא תִשׁוּבָה. גִּוְהֶרֶת — מִשְׁכָּת, בְּשִׁתְּתִיבּוֹל בְּמַצֹּוֹת קִלּוֹת תַּחֲפוּץ לְקֹנֵם גַּם מַצֹּוֹת חֲמִירוֹת (חֲשׁוּבוֹת), וְכֵךְ "שֹׁכֵר מַצֹּה" אַחַת הוּא, "מַצֹּה" שְׁנֵית שְׁהִירָא שְׁנֵית גִּוְהֶרֶת. אֵל תְּהִי בּוֹ — אֵל תַּבּוּזִי. אֵל תְּהִי מִפְּלִיג — אֵל תַּחֲקֵךְ, שְׁלֹא תֵאֵמֵר עַל שׁוֹם דָּבָר שְׁלֹא יוּכַל לְהִיוֹת. שְׂאִין לוֹ שְׁעָה — זְמַן, שְׂרָבִים וְיִצְאֵוּ חֲפִץ בּוֹ, לְשִׁכְךָ אֵל תְּהִי בּוֹ לְכָל אָדָם. שְׂאִין לוֹ מְקוֹם — עוֹלָם, הַכֹּל אֲפָשֶׁר לְהִיוֹת, לְשִׁכְךָ אֵל תְּהִי מִפְּלִיג לְכָל דָּבָר. שְׂפַל רוּחַ שְׂתַקְנִית — שְׂתַקְנִית, שְׂפַל — עָנִי. רַמָּה — גְּלוּמָה, סוֹף אָדָם לְמוֹת. גִּוְהֶרֶת מִמֶּנּוּ בְּגִלּוּי — גִּלְגֵּל שְׁנֵי כָל. אַחֵד שׁוֹנֵג וְאַחֵד מְזִיד — אַחַת הִיא אִם חִלּוֹל הַשֵּׁם בְּשִׁנְיָהּ, מִפְּלִי דַעַת, אוֹ בְּזִדּוֹן, בְּדַעַת. עַל מְנַת לִלְמוֹד — בְּתַנָּא וּבְמַחֲשָׁבָה תַחֲלָה לִלְמוֹד אַחֲרַיִם. מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ — נִתְּנִים לוֹ יִלְתָּ וְתַמְכֶּיךָ. אֵל תִּפְרוֹשׁ — תִּפְרָשׁ בְּפֶרֶק שְׁנֵי אֵל תַּעֲשֶׂה — אֵת הַקְּמִתֶּךָ. לְחֹפֶר בָּהּ — אֵת פְּרִנְתֶּךָ. лопата.

הָלַךְ. הָיָא לְמִדָּתָּ: כָּל הַנֶּהֱנֶה מִדְּכָרֵי תוֹרָה, נוֹמֵל חַיִּי מִן הָעוֹלָם.

ח. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: כָּל הַמְּכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה, נוֹפֵי מְכַבֵּד עַל הַבְּרִיּוֹת, וְכָל הַמְּחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה, נוֹפֵי מְחַלֵּל עַל הַבְּרִיּוֹת.

ט. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר: הַחֲשֵׁךְ עֲצָמוֹ מִן הַדִּין; פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ: אֵיבָה וְגִיל וְשִׁבּוּעַת שָׁוָא; וְהֵגֶם לְבֹו בְּהוֹרָאָה—שׁוֹמֵה רָשָׁע וְגַם רוּחַ.

י. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אֵל תְּהִי דִן יְחִידִי, שְׂאִין דִּין יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד; וְאֵל תֹּאמַר: קִבְּלוּ דַעְתִּי, שְׁהֵן רִשְׁאִין וְלֹא אֶתָּה. יא. רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר: כָּל הַמְּקִים אֶת הַתּוֹרָה מֵעֵנִי, סוֹפֵי לְקַיְמָהּ מַעֲשֵׂר; וְכָל הַמְּכַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מַעֲשֵׂר, סוֹפֵי לְכַבֵּלָהּ מֵעֵנִי.

יב. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הָיוּ מִמַּעַט בְּעַסְק וְעַסוּק בַּתּוֹרָה; וְהָיוּ שְׂפֵל רוּחַ בְּכֵנִי כָּל אָדָם; וְאִם בְּמִלָּתָּ מִן הַתּוֹרָה, יֵשׁ לָךְ בְּטָלִים הַרְבֵּה בְּגִנְיָדָךְ; וְאִם עַמְלָתָּ בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לֹו שְׂכָר הַרְבֵּה לְתֵמֶן דָּךְ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הָיָא לְמִדָּתָּ הֵנָּה לְמַד אֶתָּה מִזֶּה. הַנֶּהֱנֶה—מִמוּצֵי אֵיזוֹ הַקָּא וְתוֹעֵלָתָּ. נוֹמֵל חַיִּי—מֵאֶפֶד חַיִּי. נוֹפֵי—הוּא עֲצָמוֹ. הַחֲשֵׁךְ עֲצָמוֹ מִן הַדִּין—סוֹנֵעַ אֶת עֲצָמוֹ וּמִשְׁתַּמֵּט מִדִּין בְּדִין. פּוֹרֵק—מִסִּיר, מִעֲבִיר. גִּיל—עַל יְדֵי שְׂעִית בְּדִין. שִׁבּוּעַת שָׁוָא—שְׂעִים וְחֹב אֶת אֶחָד מִכְּבָלֵי דִין שִׁבּוּעָה שְׁלֹא בְּדִין. הֵגֶם לְבֹו בְּהוֹרָאָה—הַדִּין מִמוּצֵי פִקְדֵי דִין בְּנִצָּחַת מִחֲדָתָּ. גַּם רוּחַ—כֶּסֶל בְּאֹתָהּ נָא. יְחִידִי—בְּאֵין חֲבֵרִיד הַדְּנִים אֶתָּה. אֶלָּא אֶחָד—מְקוֹשׁ בְּרִידָה הוּא. אֵל מֵאֶמֶר—לְחֲבֵרִיד הַדְּנִים שְׁהֵן רִשְׁאִים—חֲבֵרִיד חֲבִיבִים, לְהַם תְּרִשּׁוֹת לֹמֵר לָךְ כָּבֵל בְּעַמְנִי. מֵעֵנִי—בְּעִנְיָתוֹ, בְּחִיּוֹת עֵנִי. הָיוּ מִמַּעַט בְּעַסְק—הַתַּעֲסָק מַעַט בְּעַסְקִים אֲחֵרִים וְכַרְבַּח בְּעַסְק הַתּוֹרָה. בְּטָלִים הַרְבֵּה—מְגִיעוֹת, מִבּוֹת שְׂמִירָשׁ; אוֹתָךְ מְלֹמֵד.

יג. רבי אליעזר בן יעקב אומר: העושה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד, והעובר עברה אחת, קונה לו קמנור אחד. תשובה ומעשים טובים – בתרים בפני הפרענות.

יד. רבי יוחנן הסנדלר אומר: כל כנסיה שהיא לשם שמים – סופה להתקיים, ושאניה לשם שמים – אין סופה להתקיים.

טו. רבי אליעזר בן שמוע אומר: יהי כבוד תלמידך חביב עליך בשדך; וכבוד חברך – כמורא רבך; ומורא רבך – כמורא שמים.

טז. רבי יהודה אומר: הוי זהיר בתלמוד, ששגגת תלמוד עולה ודון.

יז. רבי שמעון אומר: שלשה בתרים הן: בתר תורה, ובתר בהנה, ובתר מלכות; ובתר שם טוב עולה על גביהן.

יח. רבי נחוראי אומר: הוי גולה למקום תורה; ואל תאמר שהיא תבוא אחריך, שחברך יקיימה ביהך, ואל בינתך אל תישען.

שירה חדשה

פרקליט-מליץ אשר ילמד זכות עליו במשפט לפני ה'. קמנור-מאשים, מלמד חובה במשפט. תרים-דלת החלון, פענקטער לאדען. פרענות-ענש; תשובה ומעשים טובים כנגדים על האדם מן הפרענות בתרים לחלון. כנסיה שהיא לשם שמים-אספת אנשים והכרה לשם מטרה מופרית. רבך-מורה. בתלמוד-בתסבחה לתלמידים הלכות התורה. ששגגת תלמוד עולה ודון-טעות בתלמוד (אם טעה רבב מפני שלא רבדק יפה והורה שלא בחלכה) נחשבת לעברה בידון. בתר תורה-תלמיד חכם נושא בתר תורה, כהן גדול-נושא בתר בהנה, וסלך-בתר מלכות. עולה על גביהן-גדולה בקולם. הוי גולה-לך לה. שהיא תבוא-שהתורה תבוא אחריך, לא בן הדבר, אלא בשתלמד במקום תורה. בחבנת חברך הם יקיימו את התורה בידך, על ידי וביחיהם יתפבר למורה ויתקיים בידך.

י. רַבִּי יֵנְאִי אָמַר: אֵין בִּידְעִינוּ לֹא מִשְׁלֹת הֶרְשָׁעִים.
וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצְדִּיקִים.

כ. רַבִּי מַתִּיא בֶן חֲרָשׁ אָמַר: הָיוּ מַקְדִּים בְּשָׁלוֹם כָּל
אָדָם; וְהָיוּ זָנְבִי לְאַרְיֹת, וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשָׁעִלִים.

כא. רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר: הָעוֹלָם הָיָה דוֹמָה לְפָרוֹזְדוֹר בְּפָנָיו
הָעוֹלָם הֵבֵא; הִתְקַן עֲצָמָךְ בְּפָרוֹזְדוֹר כְּדִי שֶׁתִּכְנֶס לְמַרְקָלִין.

כב. הוּא הָיָה אָמַר: יָפָה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבּוּכָה וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים בְּעוֹלָם הָיָה, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא; וְיָפָה שְׁעָה אַחַת
שֶׁל קוֹרֶת רוּחַ בְּעוֹלָם הֵבֵא, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הָיָה.

כג. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: אֵל תִּרְצֶה אֶת הַבֶּרֶךְ
בְּשַׁעַת בְּעָסוֹ; וְאֵל תִּנְחַמְדּוּ בְּשַׁעַת שְׁמִתוֹ מִמָּוֶל לְפָנָיו; וְאֵל
תִּשְׁאַל לוֹ בְּשַׁעַת נִדְרוֹ; וְאֵל תִּשְׁתַּדֵּל לְרֹאוֹתוֹ בְּשַׁעַת קְלָקְלָתוֹ.

כד. שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אָמַר: "בְּכָפַל אוֹיְבְּךָ אֵל תִּשְׁמַח,
וּבְכָשְׁלוֹ אֵל יִגַּל לְבָבְךָ; כֵּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו — וְהָשִׁיב
מִעֲלָיו אָפוֹ".

כה. אֶלִישֶׁע בֶּן אֲבוּיָה אָמַר: הַלּוֹמֵד יֵלֵךְ, לְמָה הוּא

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֵין בִּידְעִינוּ—אֵין לָנוּ. וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצְדִּיקִים—לְמַרְק אֶת עֲוֹנוֹתֵינוּ. הָיוּ מַקְדִּים
וְכוֹ—כֶּרֶךְ בְּשָׁלוֹם כָּל אָדָם טָרַם וּבִכְרֶךְ הוּא. זָנְבִי לְאַרְיֹת—כְּלוּמָה, אַחֲרוֹן לְדוֹלִים.
פָּרוֹזְדוֹר—חֲדָר שְׁעוֹבִים בּוֹ אֵל הַחֲדָרִים הַפְּנִימִים, передняя, פֶּאֶרְהַאֲלֶע, הִתְקַן עֲצָמָךְ—
הַתְּכַנֵּן, הַתְּקַשֵּׁט הַיָּטֵב. לְמַרְקָלִין—зала, וְאֵל, כְּלוּמָה, הֵכָן מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם הָיָה
כְּדִי שֶׁתּוֹכָה לְחַיֵּי עוֹלָם הֵבֵא. יָפָה—טוֹבָה, יָקָרָה. קוֹרֶת רוּחַ—נֶחֱם רוּחַ עֲנַג רוּחָנוּ. אֵל
תִּרְצֶה—אֵל תִּפְסֹם, אֵל תִּכְבֹּר פָּנָיו. אֵל תִּשְׁאַל לוֹ וְכוֹ—אֵל תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתִּיר לוֹ אֶת נִדְרוֹ כִּי
בְּשַׁעַת שְׁחֹא נִדְרֵי, תִּשְׁתַּדֵּל—תִּתְאַמֵּץ. קְלָקְלָתוֹ—שְׁנוּעָה הַרְשָׁתוֹ בְּקָדֶל. שְׁמוּאֵל הַקָּטָן
אָמַר—מִקְרָא וְהָ הָיָה שְׁנוֹר עַל פִּיו. הַלּוֹמֵד יֵלֵךְ—הַלּוֹמֵד כִּשְׁחֹא יֵלֵךְ, בִּימֵי נִלְדוּתוֹ.

דומה? — לְדִי כְתוּבָה עַל נֵיר חֹדֶשׁ; וְהַלּוּמֵד זָקֵן, לָמָּה
הוא דומה? — לְדִי כְתוּבָה עַל נֵיר מְחוּק.

כו. רַבִּי יוֹסִי בֶר יְהוּדָה, אִישׁ בֶּפֶר הַבְּבֵלִי, אָמַר:
הַלּוּמֵד מִן הַקְּטָנִים, לָמָּה הוּא דומה? — לְאוֹכֵל עֲנָבִים קְהוּת,
וְשׁוֹתָה יַיִן מִגִּתּוֹ; וְהַלּוּמֵד מִן הַזְּקֵנִים, לָמָּה הוּא דומה? —
לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת, וְשׁוֹתָה יַיִן יָשָׁן.

כו. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: אֵל תִּסְתַּכֵּל בְּקִנְקֵן, אֶלָּא בִמָּה,
שֵׁשׁ בּוֹ: יֵשׁ קִנְקֵן חֹדֶשׁ מִלֹּא יָשָׁן, וְיָשָׁן — שְׁאֵפִילוּ חֹדֶשׁ אֵין בּוֹ.
כז. רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּפָר אָמַר: הַקִּנְיָאָה וְהַתִּנְיָאָה וְהַקְּבוּד,
מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם.

כט. הוּא הִיָּה אָמַר: הַלּוּדִים לָמוּת, וְהַמֵּתִים — לְחַיִּית,
וְהַחַיִּים — לְדוֹן. לִידַע, וְלַהוֹרִיעַ, וְלַהֲוֹדַע, שֶׁהוּא — אֵל, הוּא
הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא, הוּא הַמְּבִיֵן, הוּא הַדִּין, הוּא הַעֵד,
הוּא בַּעַל דִּין, הוּא עֶתִיד לְדוֹן.

ל. בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאֵין לְפָנָיו, לֹא עוֹלָה, וְלֹא שִׁכְחָה, וְלֹא
מַשְׁוֵא פָנִים, וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד. וְדַע שֶׁהַכֹּל, לְפִי הַחֲשָׁבוֹן.
וְאַל יִבְטִיחַד וְיִצְרָד, שֶׁהַשְּׂאוֹל בֵּית מָנוֹס לָד; שֶׁעַל בְּרִיחַד
אַתָּה נוֹצָר, וְעַל בְּרִיחַד אַתָּה נוֹלָד, וְעַל בְּרִיחַד אַתָּה חַי.

שִׁירָה חֹדֶשׁ

עַל נֵיר חֹדֶשׁ — שֶׁהַתֵּב נִקְלַט וְנִבְרָ יָפֶה, כִּד יִרְסָא דִּינִיקְתָּא (לְמוֹדֵי הַיְלָדוּת) נִקְלַט וְנִבְרָת.
הַלּוּמֵד זָקֵן — בְּשֶׁהוּא זָקֵן בִּימֵי זְקֻנָּתוֹ. מְחוּק — יָשָׁן וְשָׁעוֹד, שֶׁהַתֵּב אֵינוֹ נִבְרָ. קְהוּת —
לֹא בְשׁוּלוֹת, בֶּסֶר. יַיִן מִגִּתּוֹ — שֶׁהוּא חֹדֶשׁ וְאֵינוֹ נָעִים לַחֵד, וַיִּין יָשָׁן מַעֲמֹ טוֹב.
כְּכִי מֵאִיר — מִתְנַגֵּד לְבַעַת ר' יוֹסִי, הוּא אָמַר: אֵל תִּשִּׁים לֵב אֶל שְׁנוֹת מוֹבָד, אֶלָּא אֵל
הַקְּטָנוֹ; וְיֵשׁ בֶּד שְׁנָיִם וּמִלֹּא חֲכָמָה וַיֵּשׁ זָקֵן וְכִסִּיל. קִנְקֵן — מִין פֶּד. וְהַקְּבוּד — הַרְדִּיפָה אַחֵר
הַקְּבוּד. לָמוּת — עֲתִידִים לָמוּת. לְדוֹן — עֲתִידִים לְהַשְׁפֵּט עַל מַעֲשֵׂיהֶם. לִידַע — רָאוּי לְאָדָם
לְבַעַת וְלַהוֹרִיעַ לַחֲבֵרוֹ לְשַׁמֵּן יָדַע לְכֹל. מַשְׁוֵא פָנִים — הַכֹּתֵן פָּנֵי בַעַל דִּין. מִקַּח שֹׁחַד —
לְקִיסַת שֹׁחַד. שֶׁהַשְּׂאוֹל בֵּית מָנוֹס לָד — לְהַנְצִל מִן הַמַּשְׁפָּט. אַתָּה נוֹצָר — בְּיָשֵׁן אַתָּה.

וְעַל כָּרְחֹךְ אֶתָּה מֵת, וְעַל כָּרְחֹךְ אֶתָּה עֲתִיד לֵהֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן
לִפְנֵי מַלְאָךְ, מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רַבִּי חֲנִינְיָא בֶן עֲקִישָׁא אָמַר: רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת.
שֶׁנֶּאֱמַר: "וְיִי חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקָה, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר". עֲלִינוּ ק"י

פֶּרֶק חֲמִישִׁי.

סְנֵהרִין פֶּרֶק י"א.
כָּרָא יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַעֲמֹד—כָּלֵם
צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נֹצֵר מִמַּעַי מַעֲשֵׂה יָדָיו לְהַתְפָּאֵר".
א. בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמָה תִּלְמֹד לֵאמֹר?
וְהֵלֵא בְּמֵאֲמָר אַחֵד יָכוֹל לְהַבְרָאוֹת, — אֵלָּא, לְהַפְרֵעַ מִן
הָרָשָׁעִים, שֶׁמֵּאֲבָרִין אֶת הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת,
וְלֵתֵן שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים, שֶׁמְקַיֵּמִין אֶת הָעוֹלָם, שֶׁנִּבְרָא
בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת.

ב. עֲשֶׂרָה דוּרוֹת מֵאֲדָם וְעַד נֹחַ, — לְהוֹדִיעַ בְּמָה אֶרְךָ
אֶפְסִים לִפְנֵינוּ, שֶׁכָּל הַדוּרוֹת הָיוּ מְקַעֲסִין וּבָאִין, עַד שֶׁהִבִּיאַ
עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל.

ג. עֲשֶׂרָה דוּרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם; — לְהוֹדִיעַ בְּמָה אֶרְךָ
אֶפְסִים לִפְנֵינוּ, שֶׁכָּל הַדוּרוֹת הָיוּ מְקַעֲסִין וּבָאִין, עַד שֶׁבָּא
אַבְרָהָם אֲבִינוּ וְקִבֵּל שָׂכָר בָּרָם.

שִׁירַה חֲדָשָׁה

בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת—בִּבְרָאשִׁית" עַד פֶּרֶק ב' פָּסוּק יח בְּתוֹבָה עֲשֶׂר פְּעֻמִּים מֵלֵת
יִאמֵר". וּמָה תִּלְמֹד לֵאמֹר—לָמָּה נֶאֱמָרוּ עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת מִפִּי ה' ? לְהַפְרֵעַ—לִירֵשׁ דִּין
וְחֶשְׁבוֹן, כְּלוּמָר, לַעֲנוּשׁ. שֶׁמֵּאֲבָרִין אֶת הָעוֹלָם—בְּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, שֶׁכָּל כֵּךְ טָכַח ה'
לְבָרְאוֹ בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת. מְקַעֲסִין וּבָאִין—הוֹלְכִים וּמְקַעֲסִים אֶת ה'.

ה. עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבֹתָהֶם אֲבִינוּ וְעָמַד בְּכָלֶם, —
לְהוֹדִיעַ בְּמָה חֲבָתוֹ שֶׁל אֲבֹתָהֶם אֲבִינוּ.

ה. עֲשֶׂרָה נְסִים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְוֹת, וְעֲשֶׂרָה עַל הַיָּם.
עֲשֶׂר מַכּוֹת הָבִיא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַמִּצְוֹת,
בְּמִצְוֹת, וְעֲשֶׂר עַל הַיָּם.

ו. עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת נָסוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בַּמִּדְבָּר, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּנָּסוּ אֹתִי וְהָ עֲשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא
שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

ו. עֲשֶׂרָה נְסִים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:
לֹא הִפְלִיחַ אִשָּׁה מִרְיָח בָּשָׂר הַקָּדֵשׁ; וְלֹא הִסְקִיחַ בָּשָׂר
הַקָּדֵשׁ מֵעוֹלָם; וְלֹא נִרְאָה זָבֹוב בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים; וְלֹא אִירַע
קָרִי לְכַהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפָּרִים; וְלֹא כָּבוּ הַנְּשָׁמִים אִשׁ שֶׁל
עֲצֵי הַמִּעֲרֵכָה; וְלֹא נִצְחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הָעֵשָׂן; וְלֹא נִמְצָא
פָּסוּל בְּ"עֹמֶר", וּבְ"שְׁתֵּי הָחֶלֶם", וּבְ"לֶחֶם הַפָּנִים"; עוֹמְדִים
צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְחוּתִים; וְלֹא הִזִּיק נֶחֱשׁ וְעִקָּרָב
בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם; וְלֹא אָמַר אָדָם לְהִבְרוֹ: צַד לִי הַמָּקוֹם
שְׂאֵלִין בִּירוּשָׁלַיִם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת—וְאַלָּה הֵם: (א) לִכְתּוֹ מֵאֲרֵץ מוֹלַדְתּוֹ, (ב) הִרְעִב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, (ג) לְקַיֵּם שְׁרָח
לְבַת פָּרְעֹה, (ד) מִלְחָמָתוֹ עִם אֲרַבְעַת הַמְּלָכִים, (ה) עַד יָמֵי זְקֻנָּתוֹ לֹא הוֹלִיד בָּנִים, (ו) הַמִּיבָּרָה
(ז) לְקַיֵּם שְׁרָח לְבִית אֲבִימֶלֶךְ, (ח) גְּרוּשֵׁי הָרָר, (ט) שְׁלוֹם יִשְׁמַעֲלֵל מִבֵּיתוֹ, (י) עֲקֵבֶת יִצְחָק.
לֹא הִפְלִיחַ—אֶת פְּרִי בְּמִנְהָ לְפָנֵי מְלֹאֵת יָמָיו הַחַדְיוֹן. הַסְרִיתִּים—הַבְּאִישׁ, נִתְקַלְקַל.
בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים—בְּמָקוֹם הַשְׁחִיטָה אֲשֶׁר בַּמִּקְדָּשׁ. קָרִי—מִקְרָה שְׂמֵאָה. עֲצֵי
הַמִּעֲרֵכָה—שֶׁעָרְבוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ, אֵפֶה שֶׁהָיָה מְגֻלָּה. נִצְחָה—זָבְחָה. הָרוּחַ לֹא פִזְרָה אֶת
עֵשֶׂן הַמִּזְבֵּחַ שֶׁהָיָה מְטֵמֵר וְעוֹלָה. פָּסוּל—קִלְקוּל, הַשְׁחָתָה. עוֹמְדִים—בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ—
"צְפוּפִים"—דְּחוּקִים וְהָ צֶדֶד זֶה מֵרַב עִם. וּמִשְׁתַּחֲוִים רְחוּתִים—בְּרִיבָה, בִּי מָקוֹם
לְאִישׁ אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת. עִקָּרָב—מִין שָׂרָף, scorpiōn. בִּירוֹ שְׁלֹם—אֲפִילוֹ בְּשֵׁלֶשׁ רִגְלִים

ח. עֲשֶׂה דְּבָרִים נְבָרָאוּ בְּעֶרְב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמִשּׁוֹת,
וְאֵלּוּ הֵן: פִּי הָאֶרֶץ, פִּי הַבָּאֵר, פִּי הָאֶתוֹן, הַקֶּשֶׁת, וְהַמֶּן,
וְהַמָּטָה, וְהַשְּׁמִיר, הַכֶּתֶב, וְהַמִּכְתָּב, וְהַלַּחַת. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים:
אֵף הַמַּוִּיקִין, וְקִבּוּרָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וַאֲיִלּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ,
וַיֵּשׁ אוֹמְרִים: אֵף צִבְת בְּצִבְת עֲשׂוּיָהּ.

ט. שְׁבַעַה דְּבָרִים בְּגֻלָּם וּשְׁבַעַה — בְּחֻכָּם: חֻכָּם אֵינוֹ
מְדַבֵּר לְפָנָי מִי, שֶׁגִּדּוֹר מִמֶּנּוּ בְּחֻכָּמָה וּבְמִנִּין; וְאֵינוֹ נִכְנָס
לְתוֹךְ דְּבָרֵי חֲבֵרוֹ; וְאֵינוֹ נִבְהֵל לְהָשִׁיב; שׂוֹאֵר בְּעֵנָן וּמַשִּׁיב
בְּהֶלְכָּה; וְאוֹמֵר: עַל רֹאשׁוֹן — רֹאשׁוֹן, וְעַל אַחֲרוֹן — אַחֲרוֹן;
וְעַל מֶה שֶׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר: „לֹא שָׁמַעְתִּי“; וּמוֹדָה עַל הָאֲמֶת.
וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֻלָּם.

י. שְׁבַעַה מִיָּנִי פְרַעְנִיּוֹת בָּאִין לְעוֹלָם, עַל שְׁבַעַה גּוֹפִי
עֲבָרָה: מְקַצֵּתֵן מַעֲשֵׂרֵין וּמְקַצֵּתֵן אֵינָן מַעֲשֵׂרֵין — רָעַב שֶׁל
בְּצִרְתָּ בָּא, מְקַצֵּתֵן רַעבִים וּמְקַצֵּתֵן שְׁבַעִים. גָּמְרוּ שֶׁרָא

שִׁירָה תַּדְּשָׁה

קִבּוֹא כָּל יִשְׂרָאֵל מַעֲרִיחִם אֵלֶיהָ. בֵּין הַשְּׁמִשּׁוֹת — בֵּין הַעֲרִבִים. פִּי הָאֶרֶץ — שְׁבַלַע אֶת
קֶרֶח. פִּי הַבָּאֵר — בָּאֵרָה שֶׁל מְרִים, שְׁלֹפִי הָאֲנָדָה הִלְכָה אַחֵר יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, וְאִמְרָה
שִׁירָה. פִּי הָאֶתוֹן — שֶׁל בִּלְעָם. הַמָּטָה — מָטָה מֹשֶׁה שֶׁעָשָׂה בּוֹ אֶת הָאוֹתוֹת. הַשְּׁמִיר —
מִין תּוֹלַעַת פָּלָא שֶׁמְגַלְתָּהּ לְחֻצֵּב אֲבָנִים וְכֵה בָנָה שְׁלֵמָה אֶת הַמִּקְדָּשׁ. הַכֶּתֶב — צִוִּית
הָאוֹתִיּוֹת. הַמִּכְתָּב — שֶׁשֶׁל הַלּוּחוֹת. הַמַּוִּיקִין — רִחוּחַת רְעוֹת. וַאֲיִלּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ —
שֶׁנֶּאֱמָר בַּסֵּדֶךְ בְּקִרְיָנוֹ שֶׁשְׁנַעֲבָד יִצְחָק. גֻּלָּם — מִי שֶׁלֹּא נִתְפַּתַּח שִׁכְלוֹ בְּרָאוּי. בְּמִנִּין — בְּמִסְפֵּר
הַתַּלְמִידִים שֶׁנִּשְׁלַח לֹו. אֵינוֹ נִבְהֵל לְהָשִׁיב — אֵינוֹ נִתְפַּח לְהָשִׁיב מִשּׁוֹבָה בְּטָרִם; וְתַבּוּגַּן הַיִּטֵּב.
שׂוֹאֵל בְּעֵנָן וְכו' — יֵשׁ טַעַם בְּשִׂאֲלָתוֹ וַיֵּשׁ טַעַם בְּתַשׁוּבָתוֹ. עַל רֹאשׁוֹן רֹאשׁוֹן וְכו' —
בְּדַבְּרוֹ יִדְבֵּר עַל אוֹדוֹת הַדָּבָר הָרֹאשׁוֹן בְּרֹאשׁוֹנָה, וְעַל אוֹדוֹת הַדָּבָר הָאַחֲרוֹן — בְּאַחֲרוֹנָה.
וְחִלּוּפֵיהֶם — וְהַפְּקָם שֶׁל הַדְּבָרִים הֵלּוּ. פְּרַעְנִיּוֹת — עֲנָשִׁים עַל עֲבָרוֹת. גּוֹפִי עֲבָרָה —
עֲבָרוֹת שׁוֹנוֹת. מְקַצֵּתֵן מַעֲשֵׂרֵין — אֵם מַעַשׂ מִתְּחִלָּה מִפְּרִישִׁים מַעֲשֵׂר תְּבוּאָתָם. שֶׁל
בְּצִרְתָּ — מִמַּחַת פְּעוֹט גִּשְׁמִים, וְאִזּוֹ „מְקַצֵּתֵם רַעבִים“ וְכו'. גָּמְרוּ — אֵם כֹּפֵל הַחִלּוּטוֹ.

לְעֶשֶׂר, — רָעַב שָׁל מְהוּמָה וְשָׁל בְּצֻרַת בָּא; וְשָׁלָא לְטוֹל אֶת
הַחֶלֶה — רָעַב שָׁל בְּלִיָּה בָּא.

יא. דְּבַר בָּא לְעוֹלָם — עַל מִיתוֹת הָאֲמּוּרוֹת בַּתּוֹרָה, שְׁלָא
נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין, וְעַל פְּרוֹת שְׁבִיעִית. חֶרֶב בָּאָה לְעוֹלָם,
עַל עֲנוּי הַדִּין, וְעַל עוֹוֹת הַדִּין, וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה
שְׁלָא בְּהַלְכָּהּ.

יב. חִיָּה רָעָה בָּאָה לְעוֹלָם, עַל שְׁבוּעַת שְׁוֹא, וְעַל חֲלוּל
הַשֵּׁם. גָּלוּת בָּאָה לְעוֹלָם, עַל עֲבוּרַת בּוֹכָבִים, וְעַל גָּלוּי
עֲרִיּוֹת, וְעַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְעַל שְׁמִיטַת הָאָרֶץ.

יג. בְּאֲרֻבָּעָה פְּרָקִים הַדְּבַר מִתְּרַבֵּה: בְּרִבְעִית,
וּבְשִׁבְעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית, וּבְמוֹצָאֵי הַחֹג שֶׁבְּכָל שָׁנָה
וְשָׁנָה; בְּרִבְעִית — מִפְּנֵי מַעֲשֵׂר עֲנִי שְׁבַשְׁלִישִׁית; בְּשִׁבְעִית —
מִפְּנֵי מַעֲשֵׂר עֲנִי שְׁבַשְׁשִׁית; בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית — מִפְּנֵי פְרוֹת
שְׁבִיעִית; בְּמוֹצָאֵי הַחֹג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה — מִפְּנֵי גִזְל
מִתְּנוּת עֲנִיִּים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

שָׁל מְהוּמָה — מִהִסָּת מַלְחָמָה. וְשָׁלָא לְטוֹל אֶת הַחֶלֶה — אִם נִסְרוּ שְׁלָא לְהַפְרִישׁ
תְּרוּמַת הַחֶלֶה כְּפִתּוּב: חֶלֶה תְּרִימוּ (במדבר טו). שָׁל בְּלִיָּה — הַמְּכַלָּה וּמַכִּירַת עַל
מִיתוֹת וְכו' — עַל הַטָּאִים שֶׁחִיבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְּדֵי שְׁמִים, אוֹ אֲפִילוּ מִיתַת בֵּית
דִּין אֲבָל מִפְּנֵי אִיזוֹה סִבָּה אֵין בְּכַד הַשּׁוֹפְטִים לְהַטִּיף אֶת הַחוּטָא. פְּרוֹת שְׁבִיעִית — אִם
לֹא הִפְקִירוּ פְּרֵי הָאֲדָמָה שֶׁל הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית, הִיא שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה שֶׁצָּרִיף לְהַפְקִיר
לְכָל. עֲנוּי הַדִּין — שְׁמִתְמַהֲמִים לְהוֹצִיא אֶת הַדִּין. עוֹוֹת הַדִּין — הַטֵּנַת מִשְׁפָּט. גָּלוּי
עֲרִיּוֹת — לְמִיחַת נָשִׁים אֲמּוּרוֹת. עַל שְׁמִיטַת הָאָרֶץ — עַל עֲבוּרַת הָאֲדָמָה בְּשְׁנַת הַשְּׁמִטָּה
שֶׁאִסּוּרָהּ, פְּרָקִים — תְּקִיפּוֹת, חֲלָקֵי זָקֵן. בְּרִבְעִית — בְּשָׁנָה חֲרִבִּיעִית לְשְׁמִטָּה. וּבְמוֹצָאֵי —
בִּיצִיאַת, בְּסוּף. הַחֹג — חַג הַסִּבּוֹת. מִפְּנֵי מַעֲשֵׂר עֲנִי שְׁבַשְׁלִישִׁית — מִפְּנֵי שְׁלָא נִסְפוּ
מַעֲשֵׂר עֲנִי בְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית, בְּמִשְׁפָּט. מִתְּנוּת עֲנִיִּים — לֶקֶט, שִׁבְעָה וּפָאָה בְּקִשְׁרָה.

י. אַרבע מדות באדם: האומר: שלי – שלי, ושליך – שליך, זו מדה בינונית, ויש אומרים: זו מדת סדים. שלי – שליך, ושליך – שלי – עם הארץ; שלי – שליך, ושליך – שליך – חסיד; שליך – שלי, ושלי – שלי – רשע.

טו. אַרבע מדות בידעות; נוח לבעוס ונוח לרצות – יצא הפסדו בשכרו; קשה לבעוס וקשה לרצות – יצא שכרו בהפסדו; קשה לבעוס ונוח לרצות – חסיד; נוח לבעוס וקשה לרצות – רשע.

טז. אַרבע מדות בתלמידים: מהיר לשמוע ומהיר לאבד – יצא שכרו בהפסדו; קשה לשמוע וקשה לאבד – יצא הפסדו בשכרו; מהיר לשמוע וקשה לאבד – זה חלק טוב; קשה לשמוע ומהיר לאבד – זה חלק רע.

יז. אַרבע מדות בנותני צדקה: הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים – עינו רעה בשל אחרים; יתנו אחרים והוא לא יתן – עינו רעה בשלו; יתן ויתנו אחרים – חסיד; לא יתן ולא יתנו אחרים – רשע.

יח. אַרבע מדות בהולכי בית המדרש: הולך ואינו

שִׁירָה הַדְּרָשׁ

מדות-תכונות נפשיות, качество, בינונית-לא טובה ולא רעה. סדום-אנשי סדום כך היתה מדתם, שלא ותרו משלהם כלום. עם הארץ-כלומר, בן דרך האנשים החולכים בדרך חיים, שלא יקפידו מלותר משלהם לספריהם ומקמת מספריהם בדיעתם, להם. בידעות-במעלות הרוח, нравы, נוח-קל מהיר. יצא הפסדו-הנזק שנגיע לו מפסדו יצא בשכר שהוא נוח לרצות, וחסרונו יכפר. יצא שכרו בהפסדו-מעלתו מתפסלת בהפסדו. לשמוע-להבין. לאבד-לשכח את למדו. הרוצה שיתן-רק הוא לבדו. עינו רעה בשל אחרים-מקנא אחרים שלא יהללו על צדקתם. עינו רעה בשלו-קמצן הוא ושניו חסד על ממונו. בהולכי בית המדרש-כלומר, בדבר התליכה אל בית המדרש ללמד. ואינו עושה-אינו לומד שם מפני איזה אקס

עושה — שֹׁכֵר הַלִּיכָה בִּירוֹ; עוֹשֶׂה וְאִינוּ הוֹלֵךְ — שֹׁכֵר מַעֲשֶׂה בִּירוֹ; הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה — חֲסִיד; לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה — רָשָׁע.
 יט. אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לִפְנֵי הַכִּמּוֹס: סָפּוֹג, וּמִשְׁפָּךְ, מִשְׁמֶרֶת, וְנִפְהָ; סָפּוֹג — שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת הַכֵּל; וּמִשְׁפָּךְ — שֶׁמִּכְנִים בּוֹ וּמוֹצִיא בּוֹ; מִשְׁמֶרֶת — שֶׁמוֹצִיָּאָה אֶת הַיָּין וְקוֹלְטָת אֶת הַשְּׂמֵרִים; וְנִפְהָ — שֶׁמוֹצִיָּאָה אֶת הַקֶּמַח וְקוֹלְטָת אֶת הַסֶּלֶת.

כ. כָּל אֲהָבָה, שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר, בְּמִל דָּבָר בְּמִלָּה אֲהָבָה; וְשֶׁאִינָה תְלוּיָה בְּדָבָר, אִינָה בְּמִלָּה לְעוֹלָם. אִיזוֹ הִיא אֲהָבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר? זוֹ אֲהָבַת אִמּוֹן וְתָמָר, וְשֶׁאִינָה תְלוּיָה בְּדָבָר — זוֹ אֲהָבַת דָּוִד וִיהוֹנָתָן.

כא. כָּל מַחֲלָקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם — סוֹפָה לְהַתְקִיִּים, וְשֶׁאִינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם — אִין סוֹפָה לְהַתְקִיִּים. אִיזוֹ הִיא מַחֲלָקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחֲלָקֶת הַלֵּל וְשִׁמְאִי. וְשֶׁאִינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם — זוֹ מַחֲלָקֶת קָרַח וְכָל עֲדָתוֹ.

שִׁירָה בְּדָשָׁה

(הַלְמוּד לְגַבֵּי הַחֲלִיקָה הוּא כַּעֲשֵׂי הַמַּחֲשָׁבָה). שֹׁכֵר הַלִּיכָה בִּירוֹ — וְקָבַל בְּכָל זֶמֶן שֹׁכֵר עַל הַלִּיכָתוֹ. וְאִינוּ הוֹלֵךְ — אֵל בֵּית הַמִּדְרָשׁ כִּי אִם וְלִמַּד בְּבֵיתוֹ. יוֹשְׁבִים לִפְנֵי חֲכָמִים — לְקַחַת הַיָּדָה מִפִּיהֶם. סָפּוֹג — губка, שְׂוֹאֵם. מִשְׁפָּךְ — лейка, וְעַסְקָאנְעֵה. מִשְׁמֶרֶת — щедлилка, וְיִיהָעֵר. נִפְהָ — сито, וְעֵפֶ. סוֹפֵג — קוֹלֵט וּבוֹלֵעַ בְּקִרְבּוֹ כָּל מִינֵי נוֹלִים, כִּדְּגֵי מַלְמִיד הַמִּקְבֵּל הַכֵּל מִרְבוּתוֹ וְאִינוּ מִכְחֵין בֵּין דָּבָר לְדָבָר. שְׂמִכְנִים... וּמוֹצִיָּא — גְּלוּמָה, שְׁלוֹסֶר וְשׁוֹכֵם וּבִכְרוֹנוֹ לֹא יִשָּׂאֵר כָּלִים. וְקוֹלְטָת — וּמַחֲזִיקָה בְּקִרְפָּה אֶת הַשְּׂמֵרִים (дрожжи, תַּעֲפֵעִין), כִּדְּגֵי מַלְמִיד הַקּוֹלֵט בֶּק אֶת הַטָּפֶל לֹא אֶת הַעֲקָר שֶׁאוֹתוֹ הוּא שׁוֹכֵם. אֶת הַסֶּלֶת — כִּדְּגֵי מַלְמִיד הַזּוֹכֵר אֶת הַעֲקָר. תְלוּיָה בְּדָבָר — יֵשׁ דָּבָר שֶׁהוּא יוֹסֵד הָאֲהָבָה וְלֹא הוּא לֹא בָּאָה הָאֲהָבָה, וְלִפְיָכֶד בְּשִׁבְטָל אוֹתוֹ דָּבָר אִין כִּס אֲהָבָה. מַחֲלָקֶת — רִיב בְּדַעוֹת. לְשֵׁם שָׁמַיִם — בְּשִׁבּוּל מִטְרָה מוֹסְרִית, דָּתִית וְלֹא לְשֵׁם תוֹעֵלֶת עַצְמִית. הַלֵּל — שִׁמְאִי — שֶׁמִּלְחָמָת עוֹלָם בְּדַעוֹת חֵיתָה בִּיגִיָּהִם וּבֵין מַלְמִידֵיהֶם

כנ. כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו; וכל המחטיא את הרבים, אין מספיקין בידו לעשות תשובה. משה זכה וזכה את הרבים—זכות הרבים תלויו בו, שנאמר: "צדקת יי עשה, ומשפטיו עם ישראל".

כנ. ירבעם בן נבט חטא והחטיא את הרבים, חטא הרבים תלויו בו, שנאמר: "על השאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את ישראל".

כד. כל מי שיש בו שלשה דברים הללו, הוא מתלמידיו של אברהם אבינו, ושלשה דברים אחרים, הוא מתלמידיו של בלעם הרשע: עין טובה, ורוח נמוכה, ונפש שפלה—תלמידיו של אברהם אבינו; עין רעה, ורוח גבוהה, ונפש רחבה—תלמידיו של בלעם הרשע. — מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע? תלמידיו של אברהם אבינו, אוכלין בעולם הזה, ונוחלין העולם הבא, שנאמר: "להנחיל אהבי יש, ואוצרו תיהם אמלא"; אבל תלמידיו—של בלעם הרשע, יורשין גיהנם, ויורדין לבאר שחת, שנאמר: "ואתה אלהים תורדם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמרי לא יחצו ימיהם! ואני אבטח בך".

שירי הדשה

אחרים: "בית שמאי" ו"בית הלל". המזכה את הרבים—הביא את הרבים לידי עשות מצות. אין חטא וכו'—לא תשל הוא החטא. אין מספיקין בידו—אין נותנים לו זכות כלומר, וימנע ממנו זכות וזכה—בעצמו היה זכאי וזכה במצות גם את ישראל. זכות הרבים תלויו בו—צדקת כל ישראל נחשבת על שמו. מתלמידיו של אברהם—כלומר, החלוקים בדרך אברהם. רוח נמוכה—ענוה. נפש שפלה—שאינה חולקת בגדולות, אדם המסתפק במיעוט. רוח גבוהה—גאווה. נפש רחבה—שאינה מסתפקת במיעוט. מה בין וכו'—מה ההבדל ביניהם? לא יחצו—לא יגיעו גם עד חצי ימיהם.

כה. יהודה בן תימא אומר: הוי עו פנמר, וקל פנשר,
 רץ כצבי, וגבור כארי, לעשות רצון אביך שבשמים.
 כו. הוא היה אומר: עו פנים — לגיהנם, ובושת פנים לגן
 עדן. יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואדחי אבותינו, שיבנה בית
 המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך.
 כז. הוא היה אומר: בן חמש שנים — למקרא, בן עשר
 שנים — למשנה, בן שלש עשרה — למצות, בן חמש עשרה —
 לגמרא, בן שמונה עשרה — לחפה, בן עשרים — לרדוף, בן
 שלשים — לבח, בן ארבעים — לבניה, בן חמשים — לעצה,
 בן ששים — לזקנה, בן שבעים — לשיבה, בן שמונים — לגבורה,
 בן תשעים — לשוח, בן מאה — באלו מת ועבר ובטל מן העולם.
 כח. בן בג-בג אומר — הפך בה, והפך בה, דכלא בה;
 ובה תחיו; וסיב ובילה בה. ומנה לא תווע, שאין לך מדה
 טובה הימנה. — בן הא הא אומר: לפום צערא אנרא.

רבי חנניא בן עקשיא אומר: רצה הקדוש ברוך הוא
 לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות.
 שנאמר: "וי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר." עלינו ק"י

שירי חדשה

עו פנים — חצוף. בשת פנים — פושה, כלומר, אדם שיש בו פושה. יהי רצון וכו' —
 תפלה זו היה יהודה בן תימא מתפלל. בן חמש שנים למקרא — גלר בן חמש הניש
 וסנו ללמדו מקרא — מג"ד. למצות — בא וטנו לקים מצות. לחפה — לקחת אשה. לרדוף —
 סחיר בכל תנועות גופו. לבח — או התפתהו בחזות גופו עד מרום קצם. לבניה — או נתפטר
 שכלו. לעצה — גסיונותיו בחיו חמשים שנה החבימוהו, עד כדי לשאול בעצתו. לזקנה —
 או מתחילים ומי תירידה, ומי חזקה. לשיבה — שערן יחפך ללבו. לגבורה — לשיבה
 של גבורה, כלומר, לשיבה מרבה מאד. לשוח — או קומתו נקפסת וחולף שוחו. הפך
 בה וגו' — הפך (הפך את הדמים) בזאת התורה (למד וחזור), שחבל מתמצא בה ובה
 תחנה (תתבונן), ויהיבן והתבילה בה (עד זקנה ושיבה לא תעובנה), ומנה לא תווע
 (תמוש). הימנה — ממנה. לפום צערא אנרא — לסי תצער — בשבת, כלומר, בשבת
 הוא לסי העובדה.

פרק ששי.

סנהדרין פרק י"א
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַעֲמֹד—כָּלֶם צַדִּיקִים, לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ; נֶאֱדָר מִמֶּנִּי מַעֲשֵׂה יְדִי לְהַתְפָּאֵר".

שְׁנוּ חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה, — בְּרוּךְ שֶׁבָחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם.

א. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְיָהּ, וְזָכָה לְדַבָּרִים הַרְבֵּה; וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלָו, כְּדֹאִי הוּא לוֹ. נִקְרָא הָעַ, אֲהוּב, אֲהוּב אֶת הַמָּקוֹם, אֲהוּב אֶת הַבְּרִיּוֹת, מִשְׁמַח אֶת הַמָּקוֹם, מִשְׁמַח אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמִלְבִּשְׁתּוֹ עֲנוּה וּיְרֵאָה, וּמִכְשָׁרְתּוֹ לְחַיּוֹת צַדִּיק, חֲסִיד, יֹשֵׁר, וְנִאֲמָן; וּמִרְחֻקָּתוֹ מִן הַחֲטָא, וּמִקְרָבָתוֹ לְיָדֵי זְכוּת; וְנִהְיִין מִמֶּנּוּ עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה, בִּינָה וְיִבּוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה, אֲנִי — בִּינָה, לִי גִבּוּרָה"; וְנוֹתַנָּה לוֹ מַלְכוּת, וּמִמְשָׁלָה, וְחִקּוֹר דִּין; וּמַגְלִין לוֹ רְצוֹן תּוֹרָה, וְנַעֲשֶׂה בְּמַעֲשֵׂי הַמִּתְגַּבֵּר וּבְגִדָּהר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק. וְהִנֵּה צָנוּעַ, וְאֶרֶךְ רוּחַ, וּמוֹחֵל עַל עֲלֻבוֹנוֹ, וּמַגְדִּילָתוֹ וּמְרֹמְמָתוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים.

שִׁירָה הַדָּשָׁה

שְׁנוּ חֲכָמִים — פֶּרֶק זֶה אֵינוֹ בְּסֵפֶר הַמִּשְׁנׁוֹת, כִּי נִתְחַבֵּר אַחֵר בָּהּ, אֲלֹא שֶׁחֲכָמִים שְׁנוּ (לְמַדוֹ) זֶה בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה וּבְסִגְנוּתָהּ. בְּרוּךְ — מִתּוֹךְ שִׁמּוּכֵי אֶת חֲכָמִים וּבְרָךְ אֶת ה' שֶׁבָחַר בָּהֶם, וְהוּא מֵאִמֵּר מוֹסְרֵי. לְשִׁמְיָהּ — לְשֵׁם וְדִיעַת הַתּוֹרָה וְלֹא לְשֵׁם תוֹשֵׁלֵת הַמִּרְיָה. וְלֹא עוֹד אֲלֹא וְכו' — לֹא זֶה כָּלֶם אֲלֹא שֶׁגַם בְּשִׁבְלֵי לְבָר כְּדֹאִי הִנֵּה שׁוֹבֵרָה כָּל הָעוֹלָם. נִקְרָא רַע — הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְיָה נִקְרָא רַע, אֲהוּב, אֲהוּב וְכו', וּמִלְבִּשְׁתּוֹ עֲנוּה — הַתּוֹרָה מִלְבִּשֶׁת אוֹתוֹ עֲנוּה. וּמִכְשָׁרְתּוֹ — וּמִכִּינָה אוֹתוֹ, הִיא תִּסְבֵּב לוֹ כִּי יִהְיֶה צַדִּיק... לְיָדֵי זְכוּת — לְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְנִהְיִין מִמֶּנּוּ עֲצָה — בְּנִי אָדָם שׁוֹאֲלִין בְּעֲצָתוֹ. (הַקְּנוֹת — наслаждаться, נַעֲנִיעֶסְקֵעֵן). וְתוֹשִׁיָּה — חֲכָמָה, בְּנִי אָדָם נִהְיִין מִחֲכָמָתוֹ, בִּינָתוֹ וּגִבּוּרָתוֹ מַלְכוּת — כְּבוֹד מַלְכוּת, (כְּבִנָּה נִקְרָא מַלְכוּת). חִקּוֹר דִּין — שֶׁכָּל לְחִקּוֹר וְלִדְרַת לַעֲסֹק שָׁל דִּין. רְצוֹן תּוֹרָה — סוּדוֹת הַתּוֹרָה הַמָּה דַּבָּרִים בְּלִתי טוֹבִינִים לְכָל. שְׂאִינוּ פּוֹסֵק — שְׂאִי לֹא יִחַדְדוּ מִימֵי בֶּךְ חֲכָמָתוֹ נוֹבֵעַת, וְהִנֵּה צָנוּעַ — אִישׁ כְּהֵן הִנְהוּ צָנוּעַ, скорный, עֲלֻבוֹן — קִרְעָנוּקִינָה וּמַגְדִּילָתוֹ וְכו' — הַתּוֹרָה כְּעֹדֶלֶת וּמְרֹמְמָת אוֹתוֹ עַל

ב. אמר רבי יהושע בן לוי: בכל יום ויום בת קול יוצאת
מתר חורב, ומכרזת ואומרת: „אוי להם, לבָּרִיּוֹת מַעֲלֹבוֹנָה
שֶׁל תוֹרָה: שֶׁכָּר מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נִקְרָא „נֹזֵף“,
שֶׁנֶּאֱמַר: „גַּם זֶה בָּאֵף חֲזִיר—אִשָּׁה יָפָה וְסִרְתָּ טַעַם“; וְאוֹמֵר:
וְהִדְחָת—מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה, וְהַמִּכְתָּב—מִכְתָּב אֱלֹהִים
הוּא, חֲרוֹת עַל הַלְחָת, —אֵל תִּקְרָא „חֲרוֹת“ אֶלָּא: „חֲרוֹת“,
שְׂאִין לָךְ בֶּן חוֹרִין, אֶלָּא מִי שְׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְכָל
מִי שְׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, הִרִיזָה מִתַּעֲלָה, שֶׁנֶּאֱמַר:
וּמִמִּתְנָה נִחְלִיאֵל, וּמִנְחִיאֵל בָּמוֹת“.

ג. הַלּוּמִד מִחֲבֵרוֹ: פָּרַק אֶחָד, אוֹ הִלְכָה אֶחָת, אוֹ
פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דְבוּר אֶחָד, אוֹ אִפִּילוֹ אוֹת אֶחָת, צָרִיד לִנְהַג
בּוֹ כְּבוֹד: שֶׁכֵּן מַצִּינוּ בְּדוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתָפֶל
אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד, קֵרְאוֹ: „רְבוֹ, אֵלּוּפוֹ וּמִידָעוֹ“, —
שֶׁנֶּאֱמַר: „וְאַתָּה אֵינוֹ שׁוֹפֵר בְּעַרְכִּי, אֵלּוּפִי וּמִידָעִי“; וְהֵלָּא דְבָרִים
קָל וְחֹמֶר: וְמֵה דְּוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתָפֶל
אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד, קֵרְאוֹ: „רְבוֹ, אֵלּוּפוֹ וּמִידָעוֹ“, —הַלּוּמִד
מִחֲבֵרוֹ, פָּרַק אֶחָד, אוֹ הִלְכָה אֶחָת, אוֹ פָּסוּק אֶחָד, אוֹ דְבוּר
אֶחָד, אוֹ אִפִּילוֹ אוֹת אֶחָת —עַל אַחַת בִּפְמָה וּבִפְמָה, שֶׁצָּרִיד

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כָּל יְצִירַת תְּבֵל הוּא נַעֲשֶׂה בְּחֵיר הַצִּוְרִים. בַּת קוֹל—הַד, exo, עָבָא. וּמִכְרֹזֶת—
וּמִשְׁפִּיעָה בְּקוֹל גְּדוֹל. אוֹי לָהֶם וְכו'—לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם הַעוֹזְבִים אֶת הַתּוֹרָה וּמַעֲלִיבִים
אוֹתָהּ. נֹזֵף—отверженный. שֶׁנֶּאֱמַר וְכו'—פָּסוּק זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּאִשָּׁה כִּרְתָּ טַעַם נֶאֱמַר גַּם
בְּאִישׁ כִּרְתָּ תּוֹרָה. חֲרוֹת—חֲקוֹק. חֲרוֹת—חֲפָשׁ. בֶּן חוֹרִין—חֲפָשִׁי. מִתַּעֲלָה—מִתְרוֹמֵם.
וּמִמִּתְנָה וְכו'—אֵלֶּה שְׁמוֹת מִקְוֹמוֹת, אֵף הַדְרָשׁ דּוֹרֵשׁ אִתָּם לֵאמֹר: מִמִּתְנָה—בְּעֵסֶק
הַתּוֹרָה שֶׁחֵיא מִתְנַת ה' נַעֲשֶׂה הָאָדָם. נִחְלִיאֵל—נִחְלַת אֵל וְחִלְקוֹ, וְיִמְנָה נַעֲלָה מַעֲלָה
מַעֲלָה לְמִרוֹם בָּמוֹת. הִלְכָה—מִשְׁפָּט. לִנְהַג בּוֹ כְּבוֹד—לִבְדּוֹ. קֵרְאוֹ—קֵרָא אוֹתוֹ
צוֹר. וְהֵלָּא דְבָרִים קָל וְחֹמֶר—מִדְּבָרֵי דְּוֹד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָמַד בְּכָל נְחֹמֶר חֲכָמַת

לְהִנָּה בו כְּבוֹד! — וְאִין כְּבוֹד, אֵלֶּא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, וְחֲכָמִים יִנְחָלוּ טוֹב", וְאִין "טוֹב" אֵלֶּא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִּי אֵל תַּעֲזוּבוּ".

ה. כִּדּוּל הַיָּדָא דְרַבָּה שֶׁל תוֹרָה: פֶּת בְּמַלְחָה תֹאכֵל, וּמִים בְּמִשְׁוֹרָה תִּשְׁתֶּה, וְעַל הָאָרֶץ תֵּישֶׁן, וְחַיֵּי צַעַר תַּחֲוֶה, וּבִתְוֹרָה אַתָּה עֹמֵל; אִם אַתָּה עוֹשֶׂה בֶּן, אֲשֶׁרִיד וְטוֹב לָךְ, אֲשֶׁרִיד בְּעוֹלָם הָיָה, וְטוֹב לָךְ לְעוֹלָם הֵבֵא.

ה. אֵל תִּבְקֹשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ, וְאֵל תַּחֲמוֹד כְּבוֹד יוֹתֵר מִלְּמוּדֶךָ, עֲשֵׂה, וְאַל תִּתְאֲוֶה לְשַׁלְחָנְךָ שֶׁל שָׂרִים, שֶׁשְׁלַחְנֶךָ גְּדוֹל מִשְׁלַחְנֶךָ, וְכִתְרֶךָ גְּדוֹל מִכְתָּרְךָ, וְנִיאָמֵן הוּא בְּעַל מְלֶאכֶתְךָ, שִׁישָׁרֶם לָךְ שִׁכָּר בְּעֶלְתְּךָ.

ו. גְּדוּלָּה תוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמְּלָכוּת, שֶׁהַמְּלָכוּת נִקְנִית בְּשָׁלָשִׁים מַעֲלוֹת, וְהַכְּהֻנָּה נִקְנִית בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה, וְהַתּוֹרָה נִקְנִית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה דְּבָרִים. וְאַלּוֹ הֵן: בְּתַלְמוּד, בְּשִׁמְיעַת הָאָזֵן, בְּעִרְיַבַת שְׁפָתַיִם, בְּכִינַת הַלֵּב, בְּאַיְמָה, בִּירְאָה, בְּעִנּוּה, בְּשִׁמְחָה, בְּמִתְהַרְהַר, בְּשִׁמוּשׁ חֲכָמִים, בְּדִקְדוּק חֲבָרִים, בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים, בִּישׁוּב, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

כְּבוֹד טוֹרִים. וְאִין כְּבוֹד אֵלֶּא תוֹרָה—אִין נוֹהֲגִים כְּבוֹד בְּאִישׁ אֵלֶּא שְׂוֵאָה יוֹדֵעַ תּוֹרָה. בְּמִשְׁוֹרָה—בְּמִדָּה. כְּבוֹד יוֹתֵר מִלְּמוּדֶךָ—כְּבוֹד יוֹתֵר מִכְּבוֹד הַלְמוּד אֵל תַּחֲמוֹד, כִּי כָל כְּבוֹד קָאִין הוּא לַעֲמַת כְּבוֹד הַלְמוּד. (עֲשֵׂה—לְמוֹד). לְשַׁלְחָנְךָ שֶׁל שָׂרִים—לְמַטְעֵמִים הָעוֹלָם עַל שְׁלַחַן שָׂרִים. בְּעַל מְלֶאכֶתְךָ—שְׁמַלְאֲכְתּוּ אַתָּה עוֹשֶׂה וְהוּא ה'. מַעֲלוֹת—качества, אֵינְעִנְשָׁאֶשְׁט. בְּתַלְמוּד—בְּשִׁקְוִיָּה עַל הַלְמוּדִים. שְׁמִיעַת הָאָזֵן—הִקְשָׁה. עִרְיַבַת שְׁפָתַיִם—מִבְּטָא זָכוֹן. בְּאַיְמָה—אִימַת הַטּוֹרִים. יִרְאָה—יִרְאַת ה'. שְׁמוּשׁ חֲכָמִים—לַעֲמוּד לְפָנֵיהֶם וּלְשִׁרְתָּם, הֵינּוּ לְשִׁבְתַּת תְּמִיד בְּחִבְרָתָם. דִּקְדוּק חֲבָרִים—לְדַקֵּק וּלְהַתְבַּרֵּן הַיָּטִב בְּחִבְרִים לְהַתְחַבֵּר בָּךְ עִם חֲבָרִים טוֹבִים. פִּלְפּוּל—זָכוֹן דְּבָרִים. יִשׁוּב—הַתְּבֻנָּנוּת, обдуманность, אֵיבְעִרְלֵעֵנְג. בְּמִקְרָא—בִּידִיעַת מַעֲדָה. מִשְׁנָה—בּוֹלֶלֶת תּוֹרָה

במעוט סחורה, במעוט הרך ארץ, במעוט תענוג, במעוט שנה, במעוט שיחה, במעוט שחוק, בארך אפים, בלב טוב, באמונת חכמים, בקבלת תשובה, במכיר את מקומו, והשליח בחלקו, והעושה סגל לדבריו, ואינו מחזיק טובה לעצמו, אוהב, אוהב את המקום, אוהב את הבריות, אוהב את הצדקות, אוהב את המישרים, אוהב את התוכחות, ומתרחק מן הכבוד, ולא מגים לבו בתלמודו, ואינו שמח בהוראה, נושא בעול עם חברו, ומכריעו לכף זכות, ומעמידו על האמת, ומעמידו על השלום, ומתישב לבו בתלמודו, שואל ומשיב, שומע ומוסיף, הלומד על מנת ללמד, והלומד על מנת לעשות, מחקים את רבו, והמכון את שמועתו, והאומר דבר בשם אומרו, הא למדת: כל האומר דבר בשם אומרו, מביא גאלה לעולם, שנאמר: והאמר אסתר למלך בשם מרדכי.

גדולה תורה, שהיא נותנת חיים לעושה בעולם הזה ובעולם הבא, שנאמר: "כי חיים הם למצאיהם, ולכל

שינה חדשה

שבעל פה. במעוט סחורה ודרך ארץ—להטעם במסחר ועניני העולם השוללים זמן רב. ארך אפים—סבלנות. אמונת חכמים—אמונה בדבריהם. מכיר את מקומו—מכין את מצבו בדברה. סגל לדבריו—גדר ומחסום לפיו געת לשחוק. מחזיק טובה—מכיר טובה. תוכחות—ספר הפורים והערוותיהם. ולא מגים לבו—אינו מתנאה. בהוראה—להורות ולשפוט אחרים. נושא בעול עם חברו—משמתח בצער רעהו. ומכריעו זכו—דן אחרו לטובה. ומתישב לבו—הניחו ודרכו בתלמוד, מתנישב הישב בשטה קבועה. שואל ומשיב—משמש בשטת שאלות ותשובות. ומוסיף—על שמועתו לבקרה היטב. המחכים—בשאלותיו מוסיף חכמה למורהו. המכון את שמועתו—מתעמק בה בהקדו. בשם מרדכי—ותביא גאלה לישראל. לעושה—ללומדה.

בְּשֵׁרוֹ—מִרְפָּא". וְאוֹמֵר: "רַפְּאוֹת תְּהִי לְשִׁרְךָ, וְשִׁקּוֹי לְעִצְמוֹתֶיךָ". וְאוֹמֵר: "עֵץ חַיִּים הוּא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, וְתִמְכֶּיָּה מֵאֲשֶׁר". וְאוֹמֵר: "כִּי לֵוִית חֵן הֵם לְרֹאשָׁה, וְעִנְקִים לְגִנְזֵרֶתֶיךָ". וְאוֹמֵר: "תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לֵוִית חֵן, עֲמֻרֶת תַּפְאֶרֶת תַּמְנִנֶךָ". וְאוֹמֵר: "כִּי כִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ, וְיוֹסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים". וְאוֹמֵר: "אֶרֶךְ יָמִים בִּימִינָה, בְּשִׁמְאוּלָּה עֲשֶׂר וְכָבוֹד". וְאוֹמֵר: "כִּי אֶרֶךְ יָמִים וְשָׁנוֹת חַיִּים, וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לְךָ". וְאוֹמֵר: "דֶּרֶכְיָה דְרָכֵי נָעִם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם".

ח. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה מְשׁוֹם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר: הַנּוֹי, וְהַכֶּחַ, וְהַעֲשֶׂר, וְהַכָּבוֹד, וְהַחֲכָמָה, וְהַזְקָנָה, וְהַשִּׁיבָה, וְהַבְּנִים, נָאָה לְצַדִּיקִים וְנָאָה לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: "עֲמֻרֶת תַּפְאֶרֶת שִׁיבָה, בְּהֶרֶךְ צַדִּיקָה תִּמְצָא". וְאוֹמֵר: "עֲמֻרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים, וְתַפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם". וְאוֹמֵר: "תַּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כָּחֶם, וְהֵרֵר זְקֵנִים שִׁיבָה". וְאוֹמֵר: "וְחִפְרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה הַחֲמָה, כִּי מִלֶּךְ יִי צָבָאוֹת בָּחַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם, וַיִּגְדֵּר זִקְנָיו כָּבוֹד". —

ט. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מִנְסִיא אוֹמֵר: אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת שְׁמִנּוֹ חֲכָמִים לְצַדִּיקִים, כָּלֶם נִתְחַלְּמוּ בְּרַבִּי וּבְבָנָיו.

שִׁירָה הַדְּשִׁיה

לְשִׁירָה—לְשִׁירֶיךָ מוֹסְקָעֵל, שִׁקּוֹי—מִשְׁקָה מְחִיָּה עֲצֻמוֹת, וְאוֹמֵר:—עוֹד אוֹמֵר סָפְתוּב. לֵוִית חֵן—מִכְשִׁיט יָפָה לְרֹאשׁ, עִנְקִים—עֲדֵי הַצָּנָאֵר, ожерелье, הַאֲלֻזְקָעִטָּעֵה. לְגִנְזֵרֶתֶיךָ—לְצִנְאָרֶךָ, תַּמְנִנֶךָ—תַּמְסוֹר לְךָ, הַנּוֹי—הַיָּפִי, וְחִפְרָה—וְחִלְפִינָה מְבוֹשָׁה. הַחֲמָה—הַשֶּׁמֶשׁ.

י. הַמֵּשֶׁה קִנְיָנִים קָנָה סְקָדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָמוֹ, וְאֵלּוֹ
 הֵן: תּוֹרָה — קִנְיָן אֶחָד, שָׁמַיִם וָאָרֶץ — קִנְיָן אֶחָד, אֲבֹרָהֶם —
 קִנְיָן אֶחָד, יִשְׂרָאֵל — קִנְיָן אֶחָד, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ — קִנְיָן אֶחָד.
 תּוֹרָה מִנֵּן; — דְּכָתִיב: "וְיִקְנִי רַאשֵׁית דְּרִבּוֹ, קֶדֶם מִפְּעֻלֹּי
 מְאֹד". שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנֵּן? — דְּכָתִיב: "כֹּה אָמַר יי: הַשָּׁמַיִם
 כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֶדֶם רַגְלִי; אִי זֶה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאִי זֶה
 מְקוֹם מְנוּחָתִי"; וְאוֹמֵר: "מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יי! כָּלֶם בְּחֻכְמָה
 עֲשִׂיתָ, מְלֹאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶיךָ". אֲבֹרָהֶם מִנֵּן? — דְּכָתִיב:
 "וַיִּבְרָכְהוּ וַיֹּאמֶר: כְּרוּךְ אֲבֹרָה לְאֵל עֲלִיּוֹן, קִנְיָן שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ". יִשְׂרָאֵל מִנֵּן? — דְּכָתִיב: "עַד יַעֲבֹר עִמָּךְ, יי, עַד
 יַעֲבֹר עִם זֶה קִנְיָנֶךָ". וְאוֹמֵר: "לְקָדוּשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַזֶּה,
 וְאֲדִירֵי כָל חֶפְצֵי בָם". בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מִנֵּן? — דְּכָתִיב, "מְכוֹן
 לְשִׁבְתְּךָ פַּעֲלָתָהּ, יי, מִקְדָּשׁ אֲדֹנֵי בּוֹנֵנֵי יִדְיָךְ". וְאוֹמֵר: "וַיָּבִיֵּאֵם
 אֶל גְּבוּל קְדָשׁוֹ, הֵר זֶה קִנְיָנָהּ יְמִינוֹ".

יא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן קִסְמָא: פָּעַם אַחֶרֶת הָיִיתִי
 מַחֲלֹף בַּכֶּרֶךְ, וּפָגַע בִּי אָדָם אֶחָד, וְנָתַן לִי שָׁלוֹם,
 וְהַחֲנֹרֶתִי לוֹ שָׁלוֹם. אָמַר לִי: רַבִּי, מֵאַיִזָּה מְקוֹם אָתָּה?
 אָמַרְתִּי לוֹ: מֵעִיר גְּדוּלָּה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אֲנִי.

שיבה חדשה

מִנֵּן — מֵאֵין אֵין יוֹדְעִים שֶׁהֵיא קִנְיָן ה' ה' קִנְיָן — דְּכָרִי בַּתּוֹרָה הַזֶּה.
 מִפְּעֻלֹּי — לִפִּי מַעֲשֵׂי. הָדָם — שְׂרָפָתָהּ, סָפָסֶל נְמוּדָה לְמַשְׁעַן חַגְלִים. לְקָדוּשִׁים וְגו' — לְיִשְׂרָאֵל
 בִּי קְדוּשַׁת בָּאָרֶץ וְלֵאדִירֵי בָאָרֶץ הַזֶּה — כָּל חֶפְצֵי בָם. מְכוֹן — מְקוֹם, נָכוֹן. וּפָגַע — וְקָשַׁח.
 וְהַחֲנֹרֶתִי — הַשִּׁבּוּתִי.

אמר לי: רבי, רצונך שתדור עמנו במקומנו, ואני אתן לך אלה אלהים דגרי וזהב ואבנים טובות ומרגליות. אמרתי לו: אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה. וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל: "טוב לי תורת פיך, מאלפי זהב וכסף". ולא עוד, אלא שבעשת פמירתו של אדם, אין מלוין לו, לאדם, לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה, ומעשים טובים בלבד. שנאמר: "בהתהלךך תנחה אתך, בשכבך תשמר עליך, בפקדו תשיחך היא תשיחך". בהתהלךך תנחה אתך — בעולם הזה. בשכבך תשמר עליך — בפקדו. והקיצות היא תשיחך — לעולם הבא. ואומר: "לי הכסף ולי הזהב — נאם יי צבאות.

וב כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בראו אלא לכבודו, שנאמר: "כל הנקרא בשמי — ולכבודי, בראתיו וצרתיו אף עשיתיו". ואומר: יי, ימלך לעלם ועד.

רבי חנניא בן עקשיא אומר: רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר: "וי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר". עלינו. פ

שירה חדשה

שתדור — שתשב. מרגליות — жемчуг, פערל. פמירתו — מיתתו. מלוין — משלחם לבית עולם. תנחה — תוליד. תשיחך — תשים ותכבד אתך. לי הכסף וגו' — וקניתי להעניק לי מקום אשר בידו תרחבה.

קֹדֶם וְהוּא רַחוּם אוֹמְרִים זֶה.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יי כָּל עַבְדֵי יי, הַעֲמִידִים בְּבֵית יי בְּלִילֹת. שָׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ, וּבָרְכוּ אֶת יי. וּבָרְכֵה יי מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה שְׁמוֹ נֶאֱדָר. יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ג"פ. יי צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בְּטֶחַךְ בְּךָ ג"פ. יי הוֹשִׁיעָה, הַמִּלֵּךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאֵנוּ ג"פ. הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבְרֹךְ אֶת נִחְלֶתְךָ, וְרַעַם וְנִשְׁאֵם עַד הָעוֹלָם. מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשְׁעֵת יִשְׂרָאֵל, בְּשׁוֹב יי שְׁבוֹת עִמָּנוּ יְגַל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁלוֹם יִחְדּוּ אֲשֶׁכְּבֶה וְאִישָׁן, כִּי אַתָּה יי לְבָדָד, לְבָטַח תוֹשִׁיבֵנִי. יוֹמָם יִצְנֶה יי חֲסִדוֹ, וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי, תַּפְלָה לְאֵל חַיִּי. וְתִשְׁוַעַת צְדִיקִים מִיִּי, מַעֲנֵם בַּעַת צָרָה. וַיַּעֲזֵרֵם יי וַיַּפְלִטֵם, וַיַּפְלִטֵם מִדְּשָׁעִים, וַיִּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בּוֹ. חֲצִי קְרִישׁ.

וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֶזְוֹ וְלֹא יִשְׁחִית,
וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ.
יי, הוֹשִׁיעָה! הַמִּלֵּךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאֵנוּ.

חֲזוֹן בָּרְכוּ אֶת יי הַמְּבָרֵךְ!

קָהַל וַחֲזוֹן בָּרוּךְ יי הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
בְּדָבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בַּחֲכָמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים
וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמַסִּדֵּר
אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרָקִיעַ בְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא
יוֹם וְלַיְלָלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ, וְחֹשֶׁךְ — מִפְּנֵי
אוֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם
וּבֵין לַיְלָלָה, יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

אֵל חַי וְקַיִם, תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים.

אֶהְבֶּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּת, תּוֹרָה
וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמִדָּתְךָ. עַל כֵּן יי
אֱלֹהֵינוּ בִּשְׂכַבְנוּ וּבִקְוִמָנוּ נִשְׁתַּחֲוֶה בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׁמַח
בְּדִבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נַחְגֶּה יוֹמָם וּלְיָלָה.
וְאֶהְבֶּתְךָ אֵל תָּסִיר מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ
אַתָּה יי, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יהיך אומר אל מלך נאמן.

^{דברים ז.} שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל, יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד!

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְאֶהְבֶּת אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי
מְצִוֶּה הַיּוֹם עַל לִבְּךָ. וְשִׁנַּנְתָּם לְבִנְיָהּ וּדְבַרְתָּ בָם
בְּשִׁכְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבִשְׂכַבְּךָ וּבִקְוִמְךָ.
וְקִשְׁרַתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ, וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ.
וְכִתַּבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ

^{שם יא.} וְהָיָה אִם שָׁמַעַתָּ תִּשְׁמָעוּ אֵל מִצְוֹתַי, אֲשֶׁר
אֲנֹכִי מְצִוֶּה אֲתֶכֶם הַיּוֹם, לְאֶהְבָה אֶת יי אֱלֹהֶיכֶם
וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשֵׁיכֶם. וְנָתַתִּי מִמֶּר

אֲרַצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ, וְאִם־פָּתַח דָּגְגָךְ וְתִירְשֶׁךָ
וַיַּצְהֶרְךָ. וְנָתַתִּי עֹשֶׁב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ, וְאִכְלָתָּ
וּשְׂבַעְתָּ. הַשְּׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּח לְבַבְכֶם, וְסִרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה
אֵף יי בָּכֶם, וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבִילָהּ, וְאֲבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה, אֲשֶׁר יי נָתַן לָכֶם. וְשָׂמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי
אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם, וְקִשְׁרְתֶּם אוֹתָם
לְאוֹת עַל יְדֵכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם, וּלְמַדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁכְתְּךָ בְּבֵיתְךָ,
וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ, וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְכָתַבְתֶּם עַל
מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיְמֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יי לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לָתֵת לָהֶם,
בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ

במדבר טו. וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל בְּגָדֵי
בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם; וְנָתַתְּ עַל צִיצִית הַבִּגְדָה פֶּתִיל תְּכֵלֶת.
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל
מִצְוֹת יי, וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֹתָם זֵנוּם אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתֵי, וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים

לֹא־לֵהִיכֶם. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

סֵפֶן אִמֶּר בְּקוֹל רָם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת

אֲמַת וְאֲמוּנָה כָּל זֹאת, וְכִים עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זִוְלָתוֹ, וְאֶנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל — עִמּוֹ; הַפֹּדֵנוּ
מִיַּד מְלָכִים, מִלִּבְנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הָעָרִיצִים,
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרֵינוּ, וְהַמְשִׁים גְּמוּל לְכָל אִיְבֵי
נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נָסִים וְנִפְלְאוֹת עַד
אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לְמוֹט
רִגְלֵנוּ. הַמְדְּרִיבֵנוּ עַל בְּמוֹת אִיְבֵינוּ וְיָרֵם קִרְנֵנוּ עַל
כָּל שֹׁנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָנוּ נָסִים וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת
וּמוֹפְתִים בְּאֲדַמַּת בְּנֵי חָם; הַמָּכָה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל
בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וְיוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחֵרוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנוּ בֵּין גִּזְרֵי יָם סוּף, אֶת
רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טָבַע; וְרָאוּ בָנוּ
גְבוּרָתוֹ שֶׁבָּחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם. מָשָׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם:

מִי כַּמָּכָה בָּאֵלִים יְיָ? מִי כַּמָּכָה נְאֻדָּר

בְּקוֹדֶשׁ? נוֹרָא תַּהֲלֵת, עֹשֶׂה פֶלֶא!

מלכותך ראו כנגד, בוקע ים לפני משה; וזה
אלי ענו, ואמרו:

”י. ימלך לעלם ועד!”

ונאמר: כי פדה י את יעקב; ונאלו מיד חזק ממנו.

ברוך אתה י. גאל ישראל.

השבינו י. אלהינו לשלום, והעמידנו מלכנו
לחיים טובים ולשלום. ופרוש עלינו סבת שאומד,
ותקנו בעצה טובה מלפניך, והושיענו מהרה למען
שםך. והגן בעדנו, והסר מעלינו: אויב, דבר, וחרב,
ורעב, ויגון; והסר שטן מלפנינו ומאחרינו, ובצל
כנפיך תסתירנו. כי אל שומרנו ומצילנו אתה. כי
אל מלך חנון ורחום אתה. ושמור צאתנו ובואנו,
לחיים ולשלום מעתה ועד עולם.

ברוך אתה י. שומר עמו ישראל לעד.

ברוך י. לעולם, אמן ואמן! ברוך י. מציון שכן ורושלים
הגלויה! ברוך י. אלהים, אלהי ישראל, עשה נפלאות
לבדו. וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ.
אמן ואמן! יהי כבוד י. לעולם, ישמח י. במעשיו. יהי שם
י. מברך, מעתה ועד עולם. כי לא ישש י. את עמו בעבור
שמו הגדול, כי הואיל י. לעשות אתכם דו געם. וירא כל
הגם, ויפלו על פניהם, ויאמרו: י. הוא האלהים, י. הוא

הָאֱלֹהִים! וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. יְהִי חֶסֶדְךָ יי עִלֵּינוּ, כַּאֲשֶׁר יִחַדְנוּ לָךְ. הוֹשִׁיעֵנו יי אֱלֹהֵינוּ, וּבְרַצְנוֹ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם כְּדָשְׁךָ, לְהַשְׁתַּבֵּחַ בְּתַהֲלֻלְךָ. כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּרוּ לְשִׁמְךָ. כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֶׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדְךָ. וְאַנְחֵנוּ עִמָּךְ וְצֹאן מִדְּבַרְךָ, נֹדֶה לָךְ לְעוֹלָם, לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָּר תַּהֲלֻלְךָ.

בְּרוּךְ יי בַּיּוֹם; בְּרוּךְ יי בְּצִלָּה; בְּרוּךְ יי בְּשִׂכְבֵּנוּ; בְּרוּךְ יי בְּקוֹמָנוּ. כִּי בִיָּדְךָ נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדְךָ נִפְשׁ כָּל חַי וָרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ. בִּיָּדְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי, פְּדִיתָהּ אוֹתִי, יי אֵל אֱמֶת. אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׁמִים! יַחַד שְׁמֶךָ, וְקוֹם מְלִכּוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוּךְ עִלֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

יִרְאוּ עֵינֵינוּ, וַיִּשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ, בִּישׁוּעַתְךָ בְּאַמֶּת, בְּאִמּוֹר לְצִיּוֹן: מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ. יי—מֶלֶךְ, יי—מֶלֶךְ, יי וּמְלוּךְ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שֶׁלְךָ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכִבּוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמֶּלֶךְ בְּכִבּוֹדוֹ, תָּמִיד וּמְלוּךְ עִלֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו. לִשְׁׁן חֲצִי קִדִּישׁ

תַּפְּלַת עֲרֵבִית לְמוֹצָאי שְׁבֶת.

אֲדֹנָי, שְׁפַתִּי תִפְתָּח וּפִי יַגִּיד תַּהֲלֻלְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל

עליון, נוֹמַל הַסִּדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה.

^{בעש"ת}
וְכִרְנוּ לַחַיִּים, מִלֶּךְ תַּפֵּץ בַּחַיִּים, וְכִתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.
מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִגֹּן אֲבֹרָהֶם.
אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי, מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
בְּחֵירָה מְשִׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם, בְּקִיץ מוֹרִיד הַמָּל.

מִכְּלָל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַכְנִים אֲמוֹנֵתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹד בָּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מִלֶּךְ
מַמִּית וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

^{בעש"ת} מִי כְמוֹד אֵב הַרְחֵמָן? זוֹכֵר יַצּוּרֵי לַחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחְיֶה הַמֵּתִים.
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ
סֵלָה. כִּי אֵל מִלֶּךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ. ^(בעש"ת) הַמִּלֶּךְ הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמַלְמֵד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת וּבְמוֹצָאֵי יו"ט, אֶפִּילוּ סוֹיֵט לַחֹה"מ אוֹמְרִים וְחַ

אַתָּה חוֹנֵנֵתָנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתְךָ, וּתְלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ
וּתְבַדְּרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קָדֵשׁ לְחֹל, בֵּין אֹרֶךְ לְחֹשֶׁךְ.
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
אֲבִינוּ מַלְכֵנוּ! הַחַל עֲלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם,
חֲשׂוֹכִים מִכָּל חֵטָא, וּמִנְּקִים מִכָּל עֲוֹן וּמִדְּבָקִים בִּירֵאָתְךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

חוֹנֵנֵתָנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתְךָ—גִּמְטָה לְנוּ דַעַת תּוֹרָתְךָ. תַּחַל—תַּחֲלֵה. מְשׁוֹכִים—
שׁוֹנֵה מִדְּבָקִים וּמִנְּקִים.

וְחִנְנוּ מֵאֲתֶיךָ יְדָעָה בִּינָה וְהַשְׁכֵּל, (חֲבִמָּה בִּינָה וְיָרֵעַת).
בְּרוּךְ אַתָּה יי, חוֹנֵן הַרְעַת.

הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְכָרְבָנוּ מִלִּבֵּנוּ לְעִבּוּדְךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ
בְּתִשּׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַרּוּצָה בְּתִשּׁוּבָה.
סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מִלִּבֵּנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ,
כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (כִּי אֵל טוֹב וְסֶלָה) אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
חֲנוּן הַמִּרְבֶּה לְסֻלּוֹת.

רֵאֵה (נָא) בְּעֵינֶיךָ, וְרִיבָה רִיבָנוּ, (וּנְאֻלָּנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה
מִהֶרָה) לְמַעַן שְׁמַךְ, (כִּי אֵל) גּוֹאֵל חֹק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רַפָּאנוּ יי וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה, כִּי תַהֲלִתְנוּ אַתָּה,
וְהַעֲלֵה (אֲרוּכָה וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וְלְכָל מַכּוּבֵינוּ וְלְכָל
מַכּוּבֵינוּ) רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוּבֵינוּ. כִּי אֵל מְלֹךְ רּוֹפֵא
נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, רּוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל מִינֵי
תְּבוּאָתֶיךָ לְטוֹבָה; (בְּקִץ וְתֵן בְּרָכָה) (בַּחֲזוֹן וְתֵן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּה)
עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׂבְעֵנוּ מִטוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנֵתְנוּ בַשָּׁנִים
הַטּוֹבוֹת (לְבִרְכָּה). (כִּי אֵל טוֹב וּמִמֵּיב אַתָּה וּמִבְּרַךְ הַשָּׁנִים).
בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְבָרַךְ הַשָּׁנִים.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ, וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּיֵינוּ,
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד (מִהֶרָה) מֵאֲרַבַּע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ (לְאַרְצֵנוּ). בְּרוּךְ
אַתָּה יי, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ בְּבִרְאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ בְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר
מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלֹךְ עָלֵינוּ מִהֶרָה אַתָּה יי לְבִרְכָּה בְּחֶסֶד

וְכַרְחִמִּים, וְצִדְקָנוּ בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ
אוֹהֵב צֶדֶקָה וּמִשְׁפָּט. (בעש"ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט).

וּלְמַלְשֵׁינִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמִּינִים בְּהִנֵּעַ יֵאבְדוּ,
וְכָל אֲיָבִיד מִהֲרָה יִכָּרֶתוּ, וְהַיּוֹדִים מִהֲרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר
וְתִמְנַר וְתַכְלֵם וְתִשְׁפִּילֵם וְתַכְנִיעַם בְּמִהֲרָה בְיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, שֹׁבֵר אֲיָבִים וּמַכְנִיעַ יָדִים.

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי (שְׂאֵרִית) עַמֶּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִישַׁת בֵּית סוּפְרִיָּהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצֶּדֶק
וְעַלֵּינוּ, וְהֵמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל
הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְלַעוֹלָם רָא
יִבּוֹשׁ כִּי בָךְ בָּטַחְנוּ. (וְעַל חֲסִידֶיךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת נִשְׁעָנֵנוּ).
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים.

וּלְיְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ
בְּאַשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבִנְה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב בְיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וּכְפֹא
דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ תָּבִין.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֵת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה תַצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תָרוּם
בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם (וּמַצְפִּים לִישׁוּעָה).
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

אֵב הַרְחָמֶן, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ,
וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת
וְתַחֲנוּגִים אַתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְּבָבוֹ רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ. חָנּוּ
וְעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

תַּפְלַת עֲרֵבִית לְמוֹצָאי שַׁבָּת

רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּעֲמֹד יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם (וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה), וַיִּשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתָךְ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפִלָּתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בשבת ראש חודש ובשבת חול המועד אומרים כאן יעלה ויבא.

וּתְחַוִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מִזִּידִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא דָּדֵנוּ וְדוֹר נִוְדָה לָךְ וְנִסְפָּר תִּהְיֶה לָּךְ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַפְשֵׁי שְׂפָכָר יוֹם עַמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂכָכֵל עֵת, עֲרֵב, וּבִקֵּר, וְצַהֲרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶּיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם קָוִינוּ לָךְ. בְּתַנְבָּה וּבְפִנּוּיִם אֹמְרִים כֹּאן עַל הַנָּשִׁים.

לראש חודש ולחול המועד

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיָּבֹא וַיַּגִּיעַ, וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיַּפְקֵד וַיַּזְכֵּר וַיַּזְנוֹנוּ וַיַּקְדֹּנְנוּ, וַיַּזְכֵּר אֲבוֹתֵינוּ, וַיַּזְכֵּר מַשִּׁים בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ וַיַּזְכֵּר יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, וַיַּזְכֵּר כָּל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפָלִיטָה, לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לחזו"ט קבות

חג הסוכות

לחזו"ט פסח

חג המצות

לראש חודש

ראש החודש

הַזֶּה. וַיִּזְכֵּר יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וַיַּקְדֵּנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, וַיַּדְבֵּר יְשׁוּעָה וּרַחֲמִים, חֵסֶד וְחֶסֶד, וַיַּזְכֵּר עֲלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו, כִּי אֲדִידָה עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

בעש"ת וכתוב לחיים טובים כל בני בריה.

וכל החיים יודוך סלה. ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

ועל הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל
הנפלאות ועל הנחמות ועל המלחמות שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה.

לפניהם.

לפניהם.

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול השמונאי
ובניו בשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך
ישראל להשכיחם תורתך, ולהעבירם מחן
רצונך, ואמה ברחמיך הרבים עמדת להם
בעת צרתם, רבת את ריבם, הנת את הינם,
נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד תלשים,
ורבים ביד מעטים, וממאים ביד טוהרים,
ורשעים ביד צדיקים ויודים ביד עוֹסְקֵי תורתך;
ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך
ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן בחייו
הזה. ואחר כך באו בגי' לדביר ביתך, ופנו את
היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו נרות
בחצרות גדשך, וקבעו שמונת ימים אלו
בהלל וגבורה ועשית עמם גם ופלא
תודה לשמך הגדול סלה, ימי "חנכה"
אלו, ייחודות ולהלל לשמך הגדול. ועל כלם וכו'.

הגדול). ועל כלם וכו'

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תְּשׁוּיִם לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה הוּא
מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם, וְטוֹב יְהוָה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרְךָ
אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָר עַת וּבְכָל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ. כִּסְפֵּי
בְרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

בְּשִׁי"ת בְּסִפְּר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִיָּסָה טוֹבָה, וְנִזְרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לַחַיִּים טוֹבִים
וְשָׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

יְהוּי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. לְשִׁי"ק כ"ש

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ, וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה, וּלְמַקְלָלִי — נַפְשִׁי
תְּדוּם, וְנַפְשִׁי בְּעַפְּר לְכָל תַּחְיָה. פָּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדּוּךְ נַפְשִׁי, וְכָל תְּקֻמִּים וְחַוְשִׁיָּם עָלַי לְרַעָה, מִהֲרָה הַפֵּר עֲצָתְךָ
וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתְּךָ. יְהוּי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵי שְׁמָא תַעֲלֶה
קִנְיָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְיָתִי עַל אֲחֵרִים, וְשְׁמָא אֲכַעֲסֶם הַיּוֹם וְשְׁמָא אֲכַעֲסֶם.
וְתַצִּילֵנִי מִיָּד הָרָע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכִּנְעָה וְעֲנָה, מִלִּבְּנוּ וְאַלְהִינוּ. יַחַד שְׁמָךְ
בְּעוֹלָמְךָ, בְּגֵה עִירְךָ יִסֵּד בֵּיתְךָ וּשְׁכֻלְךָ הַיְכָלְךָ וְקִבְּצוֹן קִבְּצוֹן גְּלוּת וּפְדוּת
צִאָּנְךָ וּשְׁמַח עֲדָתְךָ. עֲשֵׂה לָמַעַן שְׁמָךְ, עֲשֵׂה לָמַעַן יִמְנָה, עֲשֵׂה לָמַעַן
תִּזְרַחְךָ, עֲשֵׂה לָמַעַן קִדְשְׁתָּךְ. לָמַעַן יִחַלְצוּן יִרְדִּיךָ, חוֹשִׁיעָה יִמְנָה וְעֲנִי.
יְהוּי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי, וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהוּי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְשֵׁם נִעְבְּדְךָ בְּיָרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת, וְעֲרֹבָה לִי מִנַּחַת יְהוָה וִירוּשָׁלַיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךְ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ, וְיַצְמַח פְּרִיָּסָהּ וְיִקְרַב (נ"א קֶזֶז) מְשִׁיחָהּ, בְּחִיבוֹן וּבְיָוִימִכוֹן וּבְחִי
דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֶגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב, — וְאַמְרוּ: אָמֵן!

קַח יְהוָה שְׁמֵךְ רַבָּא מִבְּרַךְ לְעָלְמֵי עֲלָמֵי!
יִתְבָּרֵךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרַמֵּם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה,
וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵךְ רַבָּא — בְּרוּךְ הוּא, לְעַלְמָא (בְּשִׁי"ת וְלְעַלְמָא מִכָּל) מִן כָּל בְּרִכְתָּא
וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא, דְּאִמְרֵן בְּעֶלְמָא — וְאַמְרוּ: אָמֵן!

אִם חַל יוֹשֵׁט בָּהּ תִּשְׁכַּח אִ"א וַיְהִי נֹעֵם וְאַתָּה קְדוֹשׁ וַיִּתְחַלֵּץ וַיִּסָּן לָהּ.
וְאִם חַל תִּשְׁעָה בָּאָב בְּמוֹצָאֵי אִ"א וַיְהִי נֹעֵם וְלֹא וַיִּסָּן לָהּ.

וַיְהִי נֹעֵם אֲדָנִי, אֶלְדִּינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה

יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה.

תהלים צא.

יֵשֵׁב בְּסֶטֶר עֲלִיּוֹן, בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן.

אָמַר לִי מַחְסֵי וּמַצֻּדָתִי, אֶלְהִי אֲבִטָּח בּוֹ.

כִּי הוּא יַצִּילָךְ מִפֶּחַ יָקוֹשׁ, מִדְּבַר חַוּוֹת.

בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּךְ לָךְ וְתַחַת בְּנִפְיוֹ תִּחְסֶה, צָנָה וְסוּחָרָה אֲמָתוֹ.

לֹא תִירָא מִפֶּחַד לַיְלָה, מִחֶזֶק יַעֲוֹף יוֹמָם.

מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְיֶה, מִקָּטָב יִשׁוּר צְהָרָהִם.

יִפֹּל מִצִּדֶּךָ אֶלֶת, וְרִבְבָּה מִיִּמִּינֶךָ, אֶלְיָךְ לֹא יָגֵשׁ.

רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵא, וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה.

כִּי אַתָּה יי מַחְסֵי, עֲלִיּוֹן שְׁמֹת מַעֲנֶנֶךָ.

לֹא תֵאָנָה אֶלְיָךְ רָעָה, וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלֶיךָ.

כִּי מִלֵּאָבוֹ יֵצֵא לָךְ, לִשְׁמֶרֶךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

עַל בָּפִים יִשְׁאֹלֶנָה, פֶּן תִּגּוֹף בְּאַבְן רִגְלֶךָ.

עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹם בְּפִיר וְתַנִּין.

כִּי כִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, אֲשַׁנְּבֶהוּ כִּי יִדַע שְׁמִי.

יִקְרָאֵנִי וַאֲעֲנֶהוּ, עִמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה, אֲחַלְצֶהוּ וְאַכְבֶּדְהוּ.

אֶרְךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֶהוּ, וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי. אֲוֹרֵד יָמִים וְגו'

וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל! וְקָרָא זֶה אֵל

זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת, מְלֵא כָל

הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין, וְאַמְרִין: קְדִישׁ

בְּשְׁמִי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּה; קְדִישׁ עַל אֶרְעָא עוֹבֵד

גְּבוּרָתָהּ, בְּדִישׁ לְעֹלָם וּלְעֹלָמֵי, עֲלָמִיָּא. יִי צְבָאוֹת, מְלִיָּא
 כָּל אֲרָעָא זִיו יִקְרָהּ. וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ, וְאַשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ
 גְּדוֹל: בְּרוּךְ כְּבוֹד יִי מִמְּקוֹמוֹ. וְנִמְלָתֵנִי רוּחָא וְשִׁמְעַת
 בִּתְרֵי קָדְשֵׁי סִנְיָא דְּמִשְׁבְּחוֹ וְאַמְרִין: בְּרוּךְ יִקְרָא דְּיִי מֵאַתֵּר
 בֵּית שְׂכִינְתָּהּ! יִי יִמְלֹךְ דְּעֹלָם וְעַד. יִי מַלְכוּתָהּ קָאם לְעֹלָם
 וּלְעֹלָמֵי עֲלָמִיָּא. יִי אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ!
 שְׁמָרָה וְאֵת לְעוֹלָם, לְיִצְחָר מַחְשְׁבוֹת לְבָב עַמָּךְ, וְהִכֵּן
 דְּבָכֶם אֱלֹהֵיךְ. וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה
 לְהָשִׁיב אַפּוֹ, וְלֹא יַעֲזֹב כָּל חַמְתּוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנֵי טוֹב וְסֶדֶךְ,
 וְרַב חֶסֶד לְכָל קִלְאִיד. צִדְקָתְךָ – צִדְקָה לְעוֹלָם, וְתוֹרָתְךָ
 אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת דְּיַעֲקֹב חֶסֶד – דְּאֲבֹרָהִם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
 דְּאֲבוֹתֵינוּ מִיְּמֵי קֶדֶם. בְּרוּךְ אֲדֹנֵי יוֹם יוֹם – יַעֲמֹם לָנוּ, הָאֵל
 יִשׁוּעָתָנוּ, סֶלָה. יִי צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁנֵב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סֶלָה. יִי צְבָאוֹת! אֲשֶׁרִי אָדָם בִּטָּח בְּךָ, יִי, הוֹשִׁיעָה! הַמְלֹךְ
 יַעֲנֵנוּ כּוֹיֹם קִרְאָנוּ. בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ,
 וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת, וְחַיִּי עוֹלָם נֹטֵעַ
 בְּתוֹכֵנוּ; הוּא יִפְתַּח לָבֵנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיִשֶּׁם בְּלִבֵּנוּ אֱהָבָתוֹ
 וְיִרְאַתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעִבְדּוֹ בְּלִבָּב שְׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִינֵעַ
 לְרִיק, וְלֹא נִגְלַד דְּבִהְלָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמֹר הַקִּיף בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכֶּה, וְנִחְיֶה, וְנִרְאֶה,
 וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָּה, דְּשִׁנֵּי יָמוֹת הַמַּשְׁיָיִח וְלַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא,
 לְמַעַן יוֹמְלִיךְ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם; יִי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אוֹרְךָ. בְּרוּךְ
 הַגִּבּוֹר, אֲשֶׁר יִבְטַח בִּי, וְהִיָּה יִי מְבַטְחוֹ. בְּטַחוֹ בִּי עַד־עַד,
 כִּי בָּיָה יִי צוֹר עוֹלָמִים. וְיִבְטַחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֹךְ, כִּי לֹא עֹזְבֶתָ
 דִּדְשִׁיךְ, יִי! יִי חַפֵּץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יִגְדִּיל תוֹרָה וְיִאֲדִיר. קִשׁ

בְּרַבַּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם

וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, וְרִבְדָּנָן וְתִירֵשׁ. יַעֲבֹדוּךָ

עַמִּים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהּ לְאֻמִּים, הָיוּ גְבִיר

לְאַחֶיךָ, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהּ בְּנֵי אֲמִיךָ.

אֲרָרֶיךָ—אָרוּר, וּמְבָרְכֶיךָ—בָּרוּךְ.

וְאֵל שְׂדֵי יְבָרְךָ אֶתְךָ וַיַּבְרֶךְ וַיְרַבְּךָ, שם כח.

וְהָיִיתָ לְקָהֹל עַמִּים. וַיִּתֵּן לָהּ אֶת בְּרַבַּת

אֲבָרָהֶם, לָהּ וּלְזֶרְעָךָ אֶתְךָ : לְרִשְׁתְּךָ

אֶת אֶרֶץ מִגְרֶיךָ, אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים

לְאֲבָרָהֶם.

מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזָרְךָ. וְאֵת שְׂדֵי שם מט.

וַיַּבְרֶכְךָ, בְּרַבּוֹת שָׁמַיִם מִעַל, בְּרַבַּת

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וַיִּתֵּן—לְתַחֲלֵת הַשָּׁבוּעַ הַבָּא נִסְדְּרוּ הַפְּרָקִים הַלְלוּ שְׁמִכֶּם עֲנִינִים וּפְסִיקִים שׁוֹנִים
 סַחֲמָנִיךָ עַל הַפְּרָקָה, הַשְׁלוֹם וְעוֹד. מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ—מִדְּשֵׁן וְטוֹב הָאָרֶץ. גְּבִיר—אֲדוֹן
 וּמוֹשֵׁל. אֶרֶץ מִגְרֶיךָ—שְׂאֵמָה יוֹשֵׁב בָּהּ. מֵאֵל אָבִיךָ—הָיָה לָהּ כָּל טוֹב עַד הַיּוֹם וְהוּא
 יַסְדְּרָךָ גַּם לְהַבָּא. וְאֵת שְׂדֵי—וּמֵאֵת שְׂדֵי. בְּרַבּוֹת שָׁמַיִם מִעַל—שֶׁל וּקְשֶׁר. בְּרַבַּת

תְּהוֹם רִבְצָת תַּחַת, בְּרַכַּת שְׂדִים
וְרַחֵם. בְּרַכַּת אָבִיךָ גִּבְרוֹ עַל בְּרַכַּת
חוּרֵי, עַד תֵּאֲוֹת גִּבְעַת עוֹלָם—תְּהִיִּין.
לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקִדְקֵד גִּזִּיר אֶחָיו.

דברים ז'. וַאֲהַבְּךָ וּבִרְכֶּךָ וְהִרְבֶּךָ, וּבִרְכֶּךָ פְּרִי
בְמִנְךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ, דִּגְגֶנְךָ וְתִירְשֶׁךָ
וַיִּצְהָרְךָ, שֹׁגֵר אֲלֶפֶיךָ וְעִשְׂתֶּרֶת צֹאנְךָ,
עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
לָקֶחֶת לָךְ. בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים,
לֹא יִהְיֶה בְּךָ עָקָר וְעִקְרָה וּבְבִהֻמָּתְךָ.
וַיְהִי־יִי מִמֶּךָ כָּל חָלִי, וְכָל מַדּוּי
מִצְרַיִם הָרָעִים, אֲשֶׁר יִדְעָתָ, לֹא יִשְׁיָמֶם
בְּךָ, וּלְתַנָּם בְּכָל שָׁנָאִיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

תְּהוֹם—מִי מַשְׁנוֹת וּנְחָלִים. בְּרַכַּת שְׂדִים וְרַחֵם—פְּרִי הַבָּשָׂן. בְּרַכַּת אָבִיךָ וּגְרִי—
הַבְּרִכּוֹת שֶׁנֶּתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם רַבִּי וְעִצְמוֹ עַל בְּרִכּוֹת אֲבוֹתָי אוֹתִי, כִּי נִכְחוּ מֵאֵד עַד
נִבּוֹל מְרוֹם הַנִּבְּעוֹת, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל כִּי תִבְאֶנָּה הַבְּרִכּוֹת הָאֵלֶּה עַל רֹאשׁ יוֹסֵף הַמְּרוֹם וְנִשְׁלַח
סִמְכָיו. שֹׁגֵר אֲלֶפֶיךָ—פְּרִי הַבָּשָׂן בְּקִרְיָה. עִשְׂתֶּרֶת—עֲרֵבִי. מַדּוּי—מַחְלוֹת.

גוֹיִם רַבִּים, וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט; וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם
רַבִּים, וּבְדָ לֹא יִמְשְׁלוּ.

שם לנ. אֲשֶׁרִיד, יִשְׂרָאֵל! מִי כְמוֹד, עִם, נוֹשֵׁעַ פִּי, מִן
עוֹרֶד, וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתֶד? וַיִּבְחָשׁוּ אֵיבֶיד לָהּ,
וְאַתָּה עַל בְּמוֹתִימוֹ תִּדְרֹד.

גְּאֻלָּה.

יִשְׁעִיה מר. מַחֲוִיתִי כָעַב פִּשְׁעִיד, וְכַעֲנָן חֲמַאֲתִיד; שׁוֹבָה
אֵלַי כִּי גְאֻלָּתִיד. רְנוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יי, הִרְיעוּ
תַּחֲתִיּוֹת אֶרֶץ, פָּצְחוּ הָרִים רִנָּה, יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ,
כִּי גְאֻל יי יַעֲקֹב, וּבִישְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר
שם מז. גְּאֻלֵּנוּ יי צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

יִשְׁוּעָה.

שם מה. יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בִּי תִשְׁוֹעַת עוֹלָמִים; לֹא תִבְשּׁוּ
וְלֹא תִבְלָמוּ עַד עוֹלָמִי עַד. וְאַכְלֶתֶם אָכּוֹל וְשִׁבּוֹעַ,
וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יי אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם
לְהַפְלִיא; וְלֹא יִבְשּׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם. וַיִּדְעֶתֶם: כִּי
בִקְרֹב יִשְׂרָאֵל אֲנִי וְאַנִּי יי אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד, וְלֹא
יִבְשּׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

פְּבוֹט-פִּשְׁכוֹן-לִפְּי שָׁרֵב הַלְוָאוֹתֵיהֶם הָיוּ עַל גְּדֵי מִשְׁכוֹן. וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתֶד—שְׁהוּא לָךְ
לְחַרֵּב לְהַתְנַאֲוֹת וּלְהַתְנַבֵּר עַל אֵיבֶיד. וַיִּבְחָשׁוּ—יִאֲבִדוּ. עַל בְּמוֹתִימוֹ תִּדְרֹד—תִּדְרֹד עַל
קְדוּמֵיהֶם, רִיל, תִּתְנַבֵּר עֲלֵיהֶם (כ' הַמְּכַשָּׁאִים הָאֵלֶּה סְצוּיִים הֵם בְּכַתְבִּי הַקֶּדֶשׁ).

כָּעַב... וְכַעֲנָן—שִׁוְעִבְרוּ חִישׁ וְנִשְׁלָמוּ. רְנוּ-רִנָּה, פָּצְחוּ—הִרְיעוּ קוֹל.

אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא—שָׁעָשָׂה נִפְלְאוֹת לָכֶם

יְשׁוּעָה נָה.
כִּי בְשִׁמְחָה תֵּצֵאוּ, וּבְשָׁלוֹם תִּבְלֹנוּ; הַחֲרִים
וְהַנִּבְכּוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רָנָה, וְכָל עַצֵּי הַשָּׂדֶה
יִמְחֲאוּ כָף.

שם יב. הִנֵּה, אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח, וְלֹא אֶפְחַד; כִּי עָזִי
וְזִמְרַת יְהוָה יִי, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׂאֲבָתָם מִיָּם
בְּשִׁשּׁוֹן, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה! וְאַמְרָתָם בְּיוֹם הַחַוָּא;
הִזְדוּ לִי קִרְאוּ בְשִׁמּוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילָתִיו;
הַזְכִּירוּ, כִּי נִשְׁגַּב שִׁמּוֹ. וְאָמְרוּ יְיָ, כִּי גֵאוֹת עָשָׂה;
מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ! צַהֲלֵי וְרָנִי, יִשְׁכַּת צִיּוֹן!
כִּי גָדוֹל בְּקִרְבְּךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.

שם כה. וְאָמַר בְּיוֹם הַחַוָּא: הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זָה, קִוֵּינוּ לוֹ
וַיִּוְשִׁיעֵנוּ, זֶה יְיָ קִוֵּינוּ לוֹ, נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בִישׁוּעָתוֹ.
רַנַּח וְהַצֵּלָה וְשִׁמְחָה.

יְשׁוּעָה ב. בֵּית יַעֲקֹב! לָכוּ וְנִלְכָּה בְּאוֹר יְיָ!
שם לה. וַיְהִי אֱמוּנַת עֵתִיד; חֶסֶן יְשׁוּעָה — חֲכָמַת וְדַעַת.
יִרְאֵת יְיָ הִיא אוֹצָרוֹ.

שִׁיר הַתְּהִלָּה

בְּשִׁמְחָה תֵּצֵאוּ — מֵאַרְצוֹת גְּלוּתְכֶם. תִּבְלֹנוּ — תִּבְכּוּ לְאַרְצְכֶם. יִמְחֲאוּ כָף — יִבְכּוּ
כָף אֵת כָּף בְּשִׁמְחָה לְקִרְבָּת בּוֹאֲכֶם. עָזִי וְזִמְרַת וְגו' — ה' הוּא עָזִי וְזִמְרָתִי. וּשְׂאֲבָתָם מִיָּם
וְגו' — גְּלוּמָה, וְשׁוֹעֲתָכֶם לֹא תִפְסַק בְּמִי מַעֲזֵן טוֹב. עֲלִילָתִיו — מַעֲשָׂיו. גֵּאוֹת — גְּדוּלוֹת.
וְנִגִּילָאוֹת. צַהֲלֵי — הִרִימִי קוֹל שִׁמְחָה.
בְּאוֹר ה' — בְּדַעַת ה'. וְהִנֵּה אֱמוּנַת עֵתִיד — עֵתִיד וְיָמֵי שְׁלוֹמְךָ תִּהְיֶינָה נֶאֱמָנוֹת וְקִסּוֹת.
חֶסֶן יְשׁוּעָה — חֲכָמַת וְדַעַת — הַחֲכָמָה וְהַדַּעַת תִּהְיֶינָה לְךָ לְאוֹצָר שֶׁל יְשׁוּעוֹת. יִרְאֵת ה'

שְׁמוּאֵל א' יח.

וַיְהִי דָוִד לְכָל דַּרְכָּיו מִשְׁכִּיל, וַיִּי עֲמוֹ.

פָּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי, מִקָּרֵב לִי כִי בָרְבִים

דָּוִד עֲמָדִי.

שְׁמוּאֵל א' יח.

וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל שָׁאוּל: הֲיוֹנָתָן יָמוּת, אֲשֶׁר

עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל? חָלִילָה! חִי

יְיָ, אִם יִפֹּל מִשְׁעֶרֶת רֹאשׁוֹ אֶרְצָה, כִּי עִם אֱלֹהִים

עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה; וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן וְלֹא מָת.

יִשְׁעִי לֹה וַיִּפְדּוּנִי יְיָ וַיִּשְׁבּוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בִּרְנָה, וְשִׁמְחַת עוֹלָם

עַל רֹאשָׁם; שָׁשׂוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגּוּ; וְנָסוּ יְגוֹן וְאַנְחָה.

וְהִתְאַוְּרָנִי מִסַּפְדֵי לְמַחֹל לִי, פֶּתַחַת שִׁנִּי

וְהִתְאַוְּרָנִי שִׁמְחָה.

דְּבָרִי בָנִי. וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בְּלָעַם וַיִּהְפֹּךְ

יְיָ אֱלֹהֶיךָ דָּהָ, אֶת הַקָּלָלָה, לְבִרְכָּה, כִּי אֶהְבֶּךָ

יְיָ אֱלֹהֶיךָ.

אֲזַ תִּשְׁמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל, וּבַחֲרִים וּבְקִנִּים

יַחְדָּו וְהִפַּכְתִּי אֲבָלָם לְשִׁשׂוֹן, וְנִחְמָתִים

וְשִׁמְחָתִים מִיּוֹנָם.

שִׁירָה הַדְּשִׁי

תְּהִיָּה לָךְ לְאֻזָּר כָּל טוֹב. מִשְׁכִּיל-מַצְלִים. מִקָּרֵב לִי-מִן הַמְּלַחְמוֹת אֲשֶׁר הִצִּיעוּ לִי

הַצִּיל נַפְשִׁי בְּשָׁלוֹם. כִּי בָרְבִים-בְּרוֹב עִם. הָיוּ עֲמָדִי-נִלְחַמוּ בִּי. עִם אֱלֹהִים עָשָׂה

עִינִים הִנֵּה-וַיּוֹנָתָן עָשָׂה הַיּוֹם דְּבָרִים שֶׁהֵם לִמְעַלָּה מִסָּבֵעַ. וְהִתְאַוְּרָנִי שִׁמְחָה-תִּגְרַסְנִי

בְּאֻזָּר שֶׁל שִׂיחָה.

שְׁלוֹם.

דַּשְׁעִי נֹי. בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם; שְׁלוֹם, שְׁלוֹם לְרַחוּק
וּלְקָרוֹב—אָמַר יי, וּרְפָאֵתוּ.

דְּהִיא יִב. יְרוּחַ לְבִשָּׁה אֶת עַמָּשִׁי רֹאשׁ הַשְּׁלִישִׁים:
לָךְ—דְּוִיד, וְעַמָּךְ—בֶּן יִשִׁי שְׁלוֹם, שְׁלוֹם לָךְ וּשְׁלוֹם
לְעוֹזָרְךָ, כִּי עוֹרָךְ אֱלֹהֶיךָ! וַיִּקְבְּלֵם דְּוִיד וַיְתַנֵּם
בְּרָאשֵׁי הַגִּדּוֹד.

שְׁמוּאֵל א' כה.

וְאִמְרָתָם: כֹּה לָחִי! וְאַתָּה שְׁלוֹם, וּבֵיתְךָ
שְׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לָךְ שְׁלוֹם!

תְּחִלָּי כט יי עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.

זְחָמָה מְנִילָה לֹא.

אָמַר רַבִּי יוֹהָנָן: בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גִדְּלָתוֹ
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שָׁם אַתָּה מוֹצֵא עֲנֻתוֹתָיו. דְּבַר
זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה, וְשְׁנוּי בַּנְּבִיאִים, וּמִשְׁלֵשׁ בַּכְּתוּבִים. כָּתוּב
בַּתּוֹרָה: „כִּי יִי אֱרֹדְכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים,
הָאֵל הַגָּדֹל, הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם—לְאַבְלֵי צִיּוֹן שֶׁחַיו בְּאֵלִים, ה' וַתֵּן לָהֶם דְּבוּר שְׁפָתַיִם, כִּי
נָחַב שִׁיתָם עַל אוֹיְבֵיהֶם. לְרַחוּק—לְיוֹשְׁבֵי בְּאֵרֶצוֹת הַנֶּגֶד, וּלְקָרוֹב—לְיוֹשְׁבֵי בְּאֵרֶץ יִשְׂרָאֵל.
וְרוּחַ לְבִשָּׁה—בְּהוֹיֹת דָּוִד בּוֹרַחַם מִפְּנֵי שְׂאִיל וְנִבְאוּ אֵלָיו אֲנָשִׁים מִבְּנֵי יְהוּדָה וּבְנֵימִין
נִיאָמַר אֲלֵיהֶם: הִלְשֵׁלוּם בְּאֵתָם אוֹ לְרִמּוֹתַי! וַתִּתְחַזַּק עַמָּשִׁי נִיאָמַר: עַמָּךְ הִנֵּנִי בֶן יִשִׁי,
לְשְׁלוֹם כָּאֲנִי. וְאִמְרָתָם כֹּה לָחִי—בְּבִרְכָּה זֶה שְׁלַח דָּוִד אֶת עֲבָדָיו לְבָרֵךְ אֶת נָבָל בְּבִרְכָּה
הַזֹּאת אֲנַחְנוּ מְבָרְכִים אוֹתְךָ נָם בְּשֵׁם ד'.

בְּכָל מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא וְכו'—בְּכָל מָקוֹם בְּתִבְי הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּדְבַּר בְּגִדְּלָתוֹ שָׁם
דְּבַר נָם בְּעֻתוֹ, לְלַמֶּדְךָ שֶׁעָקֵר גִּדְּלָתוֹ הִיא עֲנֻתוֹ. שְׁנוּי—כָּתוּב שְׁנִית. מִשְׁלֵשׁ—

שְׁחַד, וּכְתִיב בְּתִירָה: "עֲשֵׂה מִשְׁפַּט יְתוֹם וְאַלְמָנָה, וְאַהֲבֵה גֵר לְתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה". שְׁנוֵי בְּנֵי־אִים — דְּכִתִּיב: "כִּי כֹה אָמַר יְהוָה וְנִשְׂא, שֹׁכֵן עַד, וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ: מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן. וְאֵת דִּבְא וּשְׁפַל רוּחַ, לְחַיִּיּוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְחַיִּיּוֹת לֵב גְּדִבְאִים". מִשְׁלֵשׁ בְּכַתוּבִים — דְּכִתִּיב: "שִׁירוּ לֵאלֹהִים, וּמְרוּ שְׁמוֹ, סֵלֹו לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת, בִּיָּה שְׁמוֹ, וְעֲלוּ לִפְנֵי; וּכְתִיב בְּתִירָה: "אֲבִי יְתוֹמִים וְדִין אֲלֻמּוֹת, אֱלֹהִים בְּמַעֲוֵן קָדְשׁוֹ".

מ"א ח'. יְהִי יי אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ בְּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ, אֵל יַעֲזָבֵנוּ וְאֵל יִמְשָׁנוּ.

דברים ד'. וְאַתֶּם הִדְבַּקְתֶּם בְּיָי אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים בְּלָכֶם חַיִּים.

ישעיה נא. כִּי נַחֵם יי צִיּוֹן, נַחֵם כָּל חֲרַבְתִּיהָ, וַיִּשֶׁם מִדְבָּרָה בְּעֶדְן וְעֶרְבָתָהּ בְּגֹן יי: שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמָּצֵא בָּהּ, תוֹדָה וְקוֹל וּמְרָה. ישעי' מב. יי חֲפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֵּאדִיר.

תהלים קכח. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, אֲשֶׁר־י כָּל יִרְא יי, הִחֲלֵךְ בְּדִרְכָיו. יִנְעֵה בְּפִיךָ כִּי תֹאכַל, אֲשֶׁר־י וּמֹוֹב לָךְ! אֲשֶׁתְּךָ בְּגֹפֶן פְּרִיָּה בִּנְדָתִי בִּיתְךָ, בְּגִיף בְּשִׁתְּלֵי וַיְתִים, סָבִיב לְשִׁלְתְּנִי. הִנֵּה, כִּי בֹן יְבָרַךְ גָּבֵר יִרְא יי! וְיִבְרָכֶךָ יי מִצִּיּוֹן, וְרָאָה בְּמוֹב יְרוּשָׁלַּיִם, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְרָאָה בָנִים לְבְנֶיךָ, שְׂרֹם עַל יִשְׂרָאֵל! עֲלִינוּ. ק"י

שִׁירָה הַדְּשִׁיר

כָּתוּב שְׁלִישִׁית. וּכְתִיב בְּתִירָה — וּכְתוּב אַחֲרָיו שֶׁל פְּסוּק זֶה. שֹׁכֵן עַד — יוֹשֵׁב עַל בִּסְטָא לְעוֹלָם. וְאֵת דִּבְא — גַּם עִם הַנְּעִנָה וְהַנְּכָנֵעַ אֲשַׁכּוֹן. סֵלֹו לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת — עֲשׂוֹ סִסְלָה בְּמִדְבָּר לֵה, הָרוֹכֵב עַל עֵב קֵל בְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׂים מִסְלָה לְסִלָּה. דִּין אֲלֻמּוֹת — שׁוֹפֵט מִשְׁפָּטִין.

סֵדֶר הַבְּדִלָּה.

נוטל הכוס בימינו, ועומד מול אור נר הבדילה ואומר:

הִנֵּה, אֵל יִשׁוּעָתִי, אֲבִטָּח, וְלֹא אֶפְחָד; כִּי עֲזִי
וְזִמְרַת יְהוָה יִי, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׂאִבְתֶּם מִיָּם בְּשִׁשּׁוֹן,
מִמַּעַיְנֵי הַיִּשׁוּעָה.

לִי הַיִּשׁוּעָה, עַד עֲמֹךְ בְּרַבְתָּךְ סִלָּה.
יִי צְבֹאוֹת עֲמָנִי, מְשַׁנֵּב לָנוּ—אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה.
יִי צְבֹאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בָּטַח בְּךָ. יִי הוֹשִׁיעָה,
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנִי בְּיוֹם קְרֹאֲנוּ.
לַיְּהוּדִים הֵיכָּה אֹרֶה וְשִׁמְחָה, וְשִׁשּׁוֹן, וַיִּקֶּר.—
כֵּן תְּהִיָּה לָנוּ.

כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא, וּבָשֵׂם יִי אֶקְרָא.

על היין סברי מרגן ונבוכמי.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.
עַל מְשָׁקִים אַחֲרֵים בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחָבַל לַהֲבִיחַ בְּדָבָר.
עַל הַבְּשָׂמִים בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מִיְּמֵי בְּשָׂמִים.
עַל הַנֵּר בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְּבַדִּיל
בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל, בֵּין אֹרֶךְ חַיִּים, בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשִׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

לַיְּהוּדִים—אֲשֶׁר בְּמַלְכוּת פָּרָם בְּיַמֵּי מַרְדֳּכַי וְאַחֲמֵר. כּוֹס יִשׁוּעוֹת—כּוֹס מִן

לְתוֹרַת עַל הַיִּשׁוּעוֹת.

המבדיל בין קדש לחול, חטאתינו הוא ויחול.
 ורענו ובספנו ירבה בחול, ובכוכבים בלילה.
 וזם פנה בצל תמר, אקרא לאל עלי גומר, אמר שומר, אתא בקר וגם לילה.
 ארקה בחר תבור, על חטאי עבור מעבור, כיום אחמול כי יעבר,
 ואשמרה בלילה.

ה לפה ענת מנחתי, מי יתן מנחתי, ונעתי באנחתי, אשחה בכל לילה.
 קולי כל ינטל, פתח לי שער חמטל, שראשי נמלא טל, קוצותי רסיסי לילה.
 ה אתר נזרא ואיום, אשוע תנה פדיום, בגשף בערב יום, באישון לילה.
 קראתיה יה הושיעני, ארח חיים תודיעני, מדרות תבצעני, מיום ועד לילה.
 מחר מנוח מעשי, פן יאמרו מכעסי, איה נא אלוה עשי, הנותן ומרות בלילה.
 ג חנו בדרך בחמר, סלח נא על קל וחמר, יום ליום יגיע אמר, ולילה ללילה.
 המבדיל בין קדש לחול, חטאתינו הוא ויחול.

ורענו ובספנו ירבה בחול, ובכוכבים בלילה.

במוצאי יום מנוחה, המצא לעמך רוחה, שלח תשבי לנאנחה,
 וגם יגון ונאנחה. יאתה לך צורי, לקבץ עם מפורי, מיד גוי אכזרי,
 אשר ברה לי שוחדה. עת הדלים תעורר אל, למלט עם אשר שואל,
 ראות טובך בבא גואל, לשח פוודה נדחה. קרא ישע לעם נדבה, אל
 דגול מרבבה, יהי השבוע סבא, לישועה ולרחמה. בת ציון השכולה,
 אשר היא היום געולה, מהרה תהיה בעולה, באם הבנים שמחה. מענינת
 אזי יובין, ופדוני יי עוד ישובין, ומי ישע ישאבין, והצרה נשכחה. נחה
 עמך באברחמן, יצפצפו עם לא אלמן, דבר יי אשר נאמן, בהקמת
 הבטחה. וירדים פלמי חרץ, נגינתם יפצחו במרץ, בלי צנחה וכלי פרץ,
 אין יוצאת ואין צנחה. יהי חרדש הזה, בנבואת אבי חוזה, וישמע בבית
 זה, קול שישון וקול שמחה. חוק ימלא משאלותינו, אמין נעשה בקשתנו,
 והוא ישלח במעשה ידיו, ברכה והצלחה. במוצאי יום גילה, שמך
 נזרא עליה, שלח תשבי לעם סגלה, רוח שישון והנחה, קול צהלה ורנה,
 שפתנו אז תרננה, אנא יהוה הושיעה נא, אנא יהוה הצליחה נא.

בכל חדש מיום השביעי עד יום ארבעה עשר בו אם נראית הלכנה בזהרה מברכים ברכה זו.
הִלְלוּהָ, הִלְלוּ אֶת יי מן השמים, הִלְלוּהוּ בַמְרוֹמִים.
הִלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו, הִלְלוּהוּ כָל צְבָאָיו. הִלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ
וְיָרֵחַ, הִלְלוּהוּ כָל כּוֹכָבֵי אוֹר. הִלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם
אֲשֶׁר מֵעַד הַשָּׁמַיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יי, כִּי הוּא צוּר וְנִבְרָאוּ.
וַיַּעֲמִידֵם לְעַד דְּעוּלָם, חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר.

הריני מוכן ומוזמן לקום המצוה לקדוש הלכנה, לשם יחוד קודשא
ברוך הוא ושכנותה על ידי ההוא טמיר ונגעלם בשם כל ישראל.

סנהדרין מב.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר בְּמֵאמְרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים, וּבְרוּחַ
פִּיו—כָּל צְבָאָם. חַק וְזִמָּן נָתַן לָהֶם
שֶׁלֹּא יִשְׁנוּ אֶת תַּפְקִידָם. שֵׁשִׁים
וּשְׁמֹנִים לַעֲשׂוֹת רָצוֹן קוֹנֵם, — פּוֹעֵל
אַמֶּת, שֶׁפָּעֲלָתוֹ אַמֶּת. וְלִלְבָנָה אָמַר:
שֶׁתַּתְּחִידֵשׁ, — עֲטָרַת תַּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי
בֵּטָן, שֶׁהֵם עֲתִידִים לַהֲתַחֲדֵשׁ בְּמוֹתָהּ,

שירי הדבש

שְׁחָקִים—שָׁמַיִם. נָתַן לָהֶם—לְצָבָא הַשָּׁמַיִם. תַּפְקִידָם—פְּקֻדָּתָם, שֶׁנִּפְקְדוּ לַהֲאִיר
כָּל אֶחָד בְּזִמָּנו. שֵׁשִׁים וּשְׁמֹנִים—צָבָא הַשָּׁמַיִם מִמְּלֹאִים רָצוֹן בּוֹרֵאם שְׂהוּא פּוֹעֵל שֶׁפָּעֲלָתוֹ
בְּנֵמֶת בְּשִׁטְחָה רַבָּה. שֶׁתַּתְּחִידֵשׁ—שֶׁתּוֹפִיעַ בְּכָל חֵדֶשׁ. לַעֲמוּסֵי בֵטָן—לְיִשְׂרָאֵל הַנִּשְׁוֹאִים
בְּחִיק ה' מִבֶּטֶן אִמָּם, הִיא אוֹת שֶׁנֶּם וּמִנָּחֶם וְתַחֲדָשׁוּ בְּקֻדָּם. בְּמוֹתָהּ—בְּטוֹה, בְּלִבָּנָהּ

וּלְפֶאֶר לְיוֹצְרֵם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים.

שלוש פעמים, בְּרוּךְ יוֹצֵרְךָ, בְּרוּךְ עוֹשֶׂךָ,
בְּרוּךְ קוֹנֵךְ, בְּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ!

ורוקד ג"פ ואומר ג"פ.

בְּשֵׁם שְׂאֵנִי רוֹקֵד בְּנִגְדְּךָ וְאֵינִי יָכוֹל לִנְנוּעַ בְּךָ.
בְּךָ לֹא יוֹכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי לִנְנוּעַ בִּי לָרָעָה.
ג"פ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתְךָ וּפֶחַד בְּגָדְךָ זְרוּעֶךָ
יִדְמוּ בְּאָבֶן.

ג"פ בְּאָבֶן יִדְמוּ זְרוּעֶךָ בְּגָדְךָ אֵימָתְךָ עֲלֵיהֶם תִּפֹּל.
ג"פ דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם.

וַיֹּאמֶר לְחִבְרוֹ ג"פ שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם;

נִחְבְּרוּ מְשִׁיב ג"פ עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם!

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עֲשֹׂה--הַעֲשֵׂה אוֹתָךְ לְבִנָּה. רוֹקֵד בְּנִגְדְּךָ--בְּלוֹמֵר, אִם גַּם אֶרְקֵד וְאֶתְרוֹסֵם
בְּנִגְדְּךָ, לְבִנָּה, לֹא אוּכַל לִנְנוּעַ בְּךָ, בְּךָ וכו'. דָּוִד מֶלֶךְ וגו'--בְּמִסְכַּת "רֹאשׁ הַשָּׁנָה" (כ"ה)
וְסִפְרָה בִּי רִבִּי שְׁלַח אֶת ר' חַיָּא לְמָקוֹם אֶחָד לְעֵין בִּלְבָנָה וּלְבִדְשָׁה (בִּי זָרָא הָיָה בְּכִי
לְבִדְשָׁה בְּמָקוֹמוֹ מִפְּנֵי גִזְבַּת הַמַּלְכוּת). וְלִמְעַן יִבֶּעַ בִּי מֵלֶךְ מִשְׁלַחְתּוֹ, צִוְּחוּ בְּכִי לְשִׁלּוֹחַ לוֹ.
סָמֵן זֶה: דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם, לֹאמֵר: בְּכִי שֶׁהוּא מַזְרֵעַ שָׁל דָּוִד חַיָּה יִתְּנָה עַל
אִשָּׁה שׁוֹנְאָיו גַּם יוֹכֵל לָהֶם, וּבִהְיוֹת שְׁבַמְלִים "דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם" הָיוּ לְסָמֵן טוֹב
לְבִכִּי, עַל כֵּן יֹאמֶר, "בְּקִדְוֶשׁ לְבִנָּה": סָמֵן טוֹב יֵהָא גַם לָנוּ, וְעַל כֵּן יֹאמֶר הַמְּקַדֵּשׁ:
"שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם", נִחְבְּרוּ מְשִׁיבֵי: עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם!" שָׁמַן קִדְּם רִבִּי פִנְי שְׁלִיחוֹ שָׁל ר' חַיָּא
וְכֵן עֲנִיָּה הַשְּׁלִיחַ וּבְלִפִּי אוֹיְבֵי רִבִּי יֹאמֶר: "בְּשֵׁם שְׂאֵנִי רוֹקֵד וְכו' תִּפֹּל עֲלֵיהֶם" וגו'.
וּבְשִׁרְאָתָהּ בְּכִי אֶת ר' חַיָּא מִכְּחוֹךְ שֶׁבַּ בְּשִׁלּוֹם--אָמַר בְּלִשׁוֹן בַּעַל "שִׁיר הַשִּׁירִים" כּוֹל הַדְּרִי וגו'.

סֶמֶן טוֹב וּמִזֶּל טוֹב יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

^{ש"ה ש"ב} קוֹל דודי הִנֵּה זֶה בָּא, מְדַלֵּג עַל הַהָרִים, מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת.

^{ש"ס} דוֹמָה דודי לְצִבִּי אוֹ לְעֹפֶר הָאֵילִים. הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחֵר כְּתִלָנוּ, מְשַׁנֵּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת, מִצִּיץ מִן הַחֲרָבִים.

^{תהלים קכ"א} שִׁיר לַמַּעֲלוֹת, אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יבֵּא עֲזָרִי. עֲזָרִי מֵעַם יְיָ, עֲשֵׂה שְׁמִים וָאָרֶץ. אֵל יִתֵּן לַמּוֹט רִנָּה, אֶל יָנוּם שְׁמֶרָה. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יְיָ שְׁמֶרָה, יְיָ צִלָּה עַל יַד יְמִינָה. יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה, וַיָּרֶם בְּלִילָה. יְיָ יִשְׁמְרֶה מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשָׁהּ. יְיָ יִשְׁמֹר צִאֲתָהּ וּבֹאֶהָ, מַעֲתֶה וְעַד עוֹלָם.

^{תהלים קכ"ב} הַלְלוּיָהּ, הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הִלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֻזּוֹ. הִלְלוּהוּ בַּבְּבוֹרֹתָיו, הִלְלוּהוּ בְּרֹב גִּדְּדוֹ. הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר, הִלְלוּהוּ בַּנֶּבֶל וּבְנֹזֶר. הִלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמַחֹל, הִלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעִנְבִּי. הִלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי שְׁמַע, הִלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּתְחַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ.

^{סנהדרין מב.} תֵּנָּה רַבִּי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל: אֱלֹמֵלִי לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְהַקְבִּיר פָּנָיו אֲבִיהֶם שֶׁבַשְׁמִים פָּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ—דַּיִם. אָמַר אֲבִי: הֲלָכָה צְרִיךְ לְמִימָרָא מַעֲמָד.

שִׁירָה הַדָּשִׁי

הֵנָּה רַבִּי רַבִּי—שָׁנָה (לְמַד) אֶחָד הַתַּלְמִידִים סְבִית מִדְּרָשׁוֹ שֶׁל ר' יִשְׁמַעֵאל. אֱלֹמֵלִי לֹא זָכוּ—לוֹ הַצְּלוּחִי. לְחַקְבִּיל—לְקַבֵּל. הֲלָכָה צְרִיךְ לְמִימָרָא מַעֲמָד—לְזַכֵּר

מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה?
 יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי,
 למלא את פנימת הלבנה, ולא יהיה בה שום מעומ,
 יהי אור הלבנה כאור החמה, וכאור שבעת ימי
 בראשית, כמו שהיתה קודם מעומה, שנאמר: "את
 שני המארת הגדלים". ויתקום בנו מקרא שכתוב:
 "ובקשו את יי אלהיהם ואת דויד מלכם". אמן!

הושע נב

תהלים כו

למנצח בנגינת מזמור שיר. אלהים יתנו ויברכנו,
 יאר פניו אתנו סלה. לדעת בארץ דרכך, בכל גוים
 ישועתך. יודוך עמים אלהים, יודוך עמים כלם. ישמחו
 וירננו קאמים, כי תשפט עמים מישר, ולאמים בארץ
 תנחם סלה. יודוך עמים אלהים, יודוך עמים כלם. ארץ
 נתנה וכולה, יברכנו אלהים אלהינו. יברכנו אלהים
 וייראו אתו כל אפסי ארץ. ק"

שיר חדרה

צריך אדם לוטר ברפת קדוש לבנה כשהוא עומד. מי זאת ונו'—הבנה על הלבנה
 הסתפקת על האדמה. פגימת-חצר אור. קודם מעומה—לפי הקבלה בתחלת בריאתה
 הנה אורה כאור השמש ואחר כך נתמעטה.

מזמור—תבנו שיר תודה על ברפת השנה. יאר פניו אתנו-גלוטר, נשה חסדו
 אלינו ועל ידי זה ידעו כל "עמי הארץ דרכך" שאתה מטיב לטובים, "ויודוך (וברכות)
 עמים כלם. כי תשפט עמים מישור—כשתשפט במשפט ישר כל העמים, וכלאמים
 שבארץ תנחם אותם לשלם להם ללא לאיש במפעלו. יודוך עמים כלם—על
 אשר "ארץ נתנה וכולה", וייראו אותו כל אפסי (קצוני) ארץ—בראותם שוויטיב לטוב
 ויבע לרעים.

תַּפְּלָה קוֹדֶם נְטִילַת לֹוֶלֶב.

יְהִי רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי יִצְחָקִי, בְּפָרִי עֵץ הָדָר וּכְפֹת
תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֲבוֹת וְעַרְבֵי נָחַל, אוֹתִיּוֹת שְׁמֶךָ תְּמִיךְ תִּקְרַב אֶחָד אֶל
אֶחָד וְהָיוּ לְאַחֲרִים בְּגָדִי, וְלִידַע אֵיךְ שְׁמֶךָ נִקְרָא עָלַי וְיִירָאוּ מִגִּשְׁתִּי אֵלַי,
וּבְנִעְנוּעֵי אוֹתָם תִּשְׁפִּיעַ שְׁפַע בְּרָכוֹת מִדַּעַת עֲדִיּוֹן לָנוּה אֶפְרַיִם לְמִכּוֹן בֵּית
אֱלֹהֵינוּ, וְתִהְיֶה חֲשׂוֹבָה לְפָנֶיךָ מִצֹּת אֶרְבָּעָה מִיָּנִים אֶלּוּ, כִּאֲשֶׁר קִנְיָתְךָ בְּכָל
פְּרָטוּתְךָ וְשִׁירְיֶךָ, וְתוֹרִיג מִצֹּת הַתְּלוּיִם בָּהֶם, כִּי בִנְתִי לִנְחֹד שֵׁם יי
בֹרָה בִּיחֻדָּא שְׁלֹים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת לֹוֶלֶב.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁחֲחִינוּ וְקִרְמָנוּ וְהִנֵּעְנוּ לְזִמְן הַזֶּה.

סֵדֶר הַלֵּל

לְרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים, לַחֲנֻכָּה וּלְשִׁלֹּש רְגָלִים.

סִתְחִילִים מִמַּה טוֹבוֹ וּמִתְפַּלְלִים עַל הַסֵּדֶר עַד אֲחֵר, "שְׁמוֹנֶה עָשָׂר" וְאַחֵר כִּד אֲמָרִים הַלֵּל.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְקַרֹּא
אֶת "הַהֲלֵל".

הַלְלוּהָ! הַלְלוּ, עַבְדֵי יי, הַלְלוּ אֶת שֵׁם יי.
יְהִי שֵׁם יי מְבָרֵךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
מִמְזֶרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ, מִהַלֵּל שֵׁם יי.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

הַלֵּל—הַמְזֻמָּרִים הַלְלוּ תְּהִלָּתָם בְּשֵׁם "הַלֵּל" הַזֶּה בְּמִקְדָּשׁ.
מִהַלֵּל שֵׁם ה'—יְהִי מִהַלֵּל שְׁמוֹ. גִּידִים—גִּידִים.

מִמְזֶרֶח שֶׁשֶׁשׁ עַד מְבֹאוֹ, מִהַלֵּל שֵׁם יי.
 רָם עַל כָּל גּוֹיִם יי, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ
 מִי כִּי אֶלְהִינוּ? הַמְּבִיחִי לְשֹׁכֵת.
 הַמְּשִׁילִי לְרֹאוֹת, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
 מְקִימִי מַעֲפָר דָּל, מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן.
 לְהוֹשִׁיבִי עִם גְּדִיכִים, עִם גְּדִיבִי עֲמוֹ.
 מוֹשִׁיבִי עֵקֶרֶת הַבֵּית אִם הַבָּנִים שְׂמִיחָה. הַלְלוּיָהּ!

שם קיד.

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בֵּית יַעֲקֹב — מַעַם לַעֲזוֹ.
 הֵיטָה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל — מִמְּשֻׁלוֹתָיו.
 הֵיטָה רָאָה וַיִּנֶּם, הִירְדֵּן — יִסָּב לְאַחֹר.
 הֶהָרִים — רָקְדוּ כְּאִילִים, גִּבְעוֹת — כִּבְגֵי צֶאֱן.
 — מַה לָּךְ הֵיטָה כִּי תִנּוֹם? הִירְדֵּן — תִּסָּב לְאַחֹר?
 הֶהָרִים — תִּרְקְדוּ כְּאִילִים? גִּבְעוֹת — כִּבְגֵי צֶאֱן?
 — מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אָרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
 הַחֹפְכִי הַצּוֹר אֲנִים מִיָּם, חֲלָמִישׁ לִמְעֵינוּ מִיָּם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

מִהַלֵּל שֵׁם ה' — יְהִי מִהַלֵּל שְׁמוֹ. גּוֹלָם — גֵּאִים. הַמְּבִיחִי לְשֹׁכֵת — הוּא יוֹשֵׁב בְּנִכְחֵי מְרוֹמָיו
 וּבְכֹךְ זֹאת "מְשִׁילִי לְרֹאוֹת" — הוּא רוֹאֶה בְּשֶׁפֶל, מְשַׁנֵּחַ עַל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, (הַמְּבִיחִי), "מְשִׁילִי"
 הַיּוֹד נֹסֶפֶת וְכֵן "מְקִימִי" "לְהוֹשִׁיבִי". מֵאֲשַׁפּוֹת — מִמְּקוֹם רָפָשׁ וְאֲשַׁפָּה. גְּדִיכִים — שְׂרִים מוֹשִׁיבֵי
 עֵקֶרֶת הַבֵּית — הוּא מוֹשִׁיב אֶת הַעֲקָרָה שֶׁבְּפִת כְּמוֹ חֲנָה בְּבֵית אֶלְקָנָה לֹאם שְׂמִיחָה כִּבְגִיתָ.
 מַעַם לַעֲזוֹ — מַעַם זָר, אִזְ הֵיטָה יְהוּדָה לְדַבֵּר קְדוֹשׁ לַה' וַיִּשְׂרָאֵל הִיטָה מְשֻׁלָּתוֹ.
 הֵיטָה רָאָה — אֶת יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתוֹ "וַיִּנּוֹם", כְּלוּמָר, נִבְקַע, "הַבְּרִיחַ" בְּרֹאוֹתוֹ — נִסּוּג לְאַחֹר
 לַתֵּת בְּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל. הֶהָרִים — מַה לָּכֶם הֶהָרִים. גִּבְעוֹת — מַה לָּכֶן גִּבְעוֹת שֶׁתִּרְקְדֶנָּה.
 מִלִּפְנֵי אֲדוֹן — תְּשׁוּבָה כָּל זֹאת הוּא מִלִּפְנֵי הָאֲדוֹן בּוֹרָא הָאָרֶץ. הַחֹפְכִי וְגו' — הַחֹפֵף אֶת
 הַצּוֹר לֹאנִים מִיָּם. חֲלָמִישׁ — מִיָּן אֲכֹן קָשָׁה.

שם קמו. בריח ובחור"ם פסח ובשני ימים האחרונים של פסח אין אומרים זה

לא לָנוּ, יי, לא לָנוּ, כי לשמך תן קבור,

על חסדך על אמתך.

למה יאמרו הגוים: איה נא אלהיהם?

ואלהינו בשמים, כל אשר חפץ עשה,

עצביהם — כסף וזהב, מעשה ידי אדם.

פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו,

אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא יריחון,

ידיהם ולא ימישון, רגליהם ולא יחלכו,

לא יחגו בגרונם.

במוהם יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם,

ישראל! בטח ביי, עזרם ומגנם הוא.

בית אהרן! בטחו ביי, עזרם ומגנם הוא.

יראי, יי! בטחו ביי, עזרם ומגנם הוא. ע"כ

יי זכרנו — יברך,

יברך את בית ישראל, יברך את בית אהרן,

יברך יראי יי, הקטנים עם הגדלים

יסף יי עליכם, עליכם ועל בניכם.

שינה חדשה

לא לנו — הושיענו לא בשבילנו אלא בשביל קבור שמך ובשביל חסדך ואמתך.

עצביהם — אלהיהם של השואלים אותנו איה "אלהיהם". ידיהם ולא ימישון — גוים להם

ולא ימשישו בהן. לא יחגו — לא יוציאו קול. במוהם — כמו שהם הכל ותהו. ישראל

בטח ביה — חננצם אומר: ישראל בטח ביה. ותפקדה עונה: עזרם ומגנם הוא וכן שאר.

ה' זכרנו — שזכר אותנו תמיד יברך את בית ישראל. כה היו מתפללים בבקרי

בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְי. עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
 הַשָּׁמַיִם — שָׁמַיִם לַיְי, וְהָאָרֶץ נָתַן לְבָנִי אָדָם,
 לֹא הִמָּתִים יִהְלָלוּ יְהוָה. וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוֹמָה,
 וַאֲנַחְנוּ נִבְרַךְ יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
 הַלְלוּיָהּ.

שם קטו. בר"ח ובחזה"ס פסח ובשני ימים האחרונים של פסח אין אומרים זה.
 אָהֲבָתִי, כִּי יִשְׁמַע יְי, אֶת קוֹלִי, תַּחֲנוּנִי.
 כִּי רָמָה אֲזוּנִי לִי, וּבְיָמִי אֶקְרָא.
 אֶפְפוּנִי חֲבִלִי מוֹת, וּמַצְרֵי שְׁאוֹל מַצְאוּנִי.
 צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא.

וּבִשְׁם יְי אֶקְרָא: אָנָּה יְי, מַלְטָה נַפְשִׁי —
 חֲנוּן יְי וְצַדִּיק, וְאַלֹהֵינוּ מֵרַחֵם.
 שֹׁמֵר פִּתְאִים יְי, דְּלוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ.
 שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִּי, כִּי חֲלָצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת.
 אֶת עֵינֵי מִן דְּמַעָּה, אֶת רַגְלִי מִדֶּחִי.
 שִׁירָה חֲדָשָׁה

המקדש, והכהנים משובים: יוסף ה' עליכם וגו'. עשה שמים וארץ—ובסוף השני יוסף:
 השמים שהמה משכן לה', והארץ שנתן לבני אדם לשבת לה' בוראם תהיו ברוכים.
 יורדי דומה—יורדי שאלה.

אהבתי—אהבתי את ה', כי ישמע קולי ותחנוני והוא שיר שנאמר מפי איש
 גושע מארה גדולה. ובנימי אקרא—של בן כל ימי בני אקרא אליו. אפפוני חבלי מות—
 בפשה שסבבני וסורי מות. ומצרי—ומצוקות. חנון ה' וגו'—בשרתפללתי מיד ה'
 סננו וסצדיק וסמני. פתאים—שאינם יודעים להשמר. דלותי—נדביתי ונחליתי. יהושיע—
 יושיע. למנוחיכי—למנוחתך. עליכי—עליך. חלצת—הצלת. מידתי—מנסילת.

אֶת־הַלֵּךְ לִפְנֵי יי, בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים.
 הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עָנִיתִי מֵאֵד.
 אֲנִי אֲמַרְתִּי בַּחֲפוּי: כָּל הָאָדָם כָּזָב. עֵינִי
 מָה אָשִׁיב לַיי, ^{חַתֻּלִּים קִיז.} וְכֵשֶׁם יי אֶקְרָא.
 כּוֹס יִשׁוּעוֹת אִשָּׁא, נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ.
 נִדְרֵי לַיי אֲשַׁלֵּם, הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו.
 יִקָּר בְּעֵינֵי יי, אֲנִי עֹבֵדְךָ בֶּן אֲמָתְךָ.
 פֶּתַחַת לְמוֹסְרִי, וְכֵשֶׁם יי אֶקְרָא.
 לֵךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה, נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ.
 נִדְרֵי לַיי אֲשַׁלֵּם, בְּתוֹכְכִי יְרוּשָׁלַיִם.
 בַּחֲצֵרוֹת בֵּית יי, הַלְלוּיָהּ.
^{שֵׁם קִיז.} הַלְלוּ אֶת יי כָּל גּוֹיִם, שֶׁבָּחֻהוּ כָּל הָאֲמִיִּם.
 כִּי נָבַר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ, וְאֲמַת יי לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ!

שִׁירָה הַדָּשָׁה

הָאֲמַנְתִּי—מֵאֲמִן אֲנִי ב'ה' כִּי אֲדַבֵּר לִפְנֵי וְאֶתְפַּלֵּלָהּ. אֲנִי עָנִיתִי מֵאֵד—וְעַתָּה יֵשֶׁן כִּי כָבַר
 נִעֲנִיתִי מֵאֵד, וְכָבַר הַנִּיעָה הַעַת לַחֲנֻנָהּ. בַּחֲפוּי—בְּשַׁעַת הַהִקְלָה וְכַעֲרָה שֶׁבָּאוּ עָלַי חֲשָׁבֹתַי
 קְלָבִי, כִּי אֵד לִשְׁוֹא בְּרֹאֵךְ אֶת הָאָדָם כִּי לֹא תוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ בְּצָרָתוֹ.
 מָה אָשִׁיב וְגו'—בְּמָה אָשִׁיב תּוֹדוֹת לוֹ עַל כָּל תַּנְחִלָיו וְטוֹבוֹתָיו שֶׁעָשָׂה לִי. כּוֹס:
 יִשׁוּעוֹת—כּוֹס יֵינִי לַתּוֹדָה עַל הַיִּשׁוּעוֹת. נִגְדָה—לִנְגֵד. יִקָּר בְּעֵינֵי וְגו'—קִשָּׁה בְּעֵינֵי
 לַהֲמִית חֲסִידָיו וְעַל כֵּן חֲצִילִי מִמֶּנֶּה. פֶּתַחַת לְמוֹסְרִי—מִי יָמִן וּפֶתַחַת אֶת מוֹסְרוֹת
 מִסְּחָתִי לַחֲקִימִי מִמִּשְׁתִּי כַּאֲשֶׁר הִצַּלְתִּי מִמֶּנֶּה, (שֶׁעַל אֹדוֹת זֹאת יִדְבֵּר בְּפֶקֶד הַמִּקְדָּשׁ)
 וְאִזְּזָה לֵךְ זֶבַח תּוֹדָה וְכו', בְּתוֹכְכִי—בְּתוֹכְךָ. הָאֲמִיִּם—הַלְאֲמִיִּם. נָבַר—עָצַם וְנָבַל.

חללים קיח.

הִזְדוּ לִי כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ!
 יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ!
 יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֶהְרֹן, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ!
 יֹאמְרוּ נָא יְרֵאֵי יי, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ!

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַּמֶּרְחֵב — יְהוָה.
 יי לִי, לֹא אֶזְרָא, מֶה יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם!
 יי לִי בְּעֶזְרִי, וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשֹׁנְאֵי.
 טוֹב לַחֲסוֹת בְּיַי, מִבְּטָח בְּאָדָם.
 טוֹב לַחֲסוֹת בְּיַי, מִבְּטָח בַּנְּדִיבִים.
 כָּל גּוֹיִם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם.
 סִבְבוּנִי גַם סִבְבוּנִי, בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם.
 סִבְבוּנִי כְּדַבּוּרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים,
 בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם.
 דַּחַח דְּחִיתָנִי לְנֶפֶל, וַיִּי עֲזָרָנִי.

שִׁירָה הַדָּשָׁה

הִזְדוּ לִי כִּי טוֹב — זֶה אֲמַר הַמַּנְצֵחַ וְהַמְקַהֵל עִם הָעָם עֲנֵנוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, וְכֵן
 שָׁאֵר הַתְּרוּמִים וְשִׁיר זֶה ("הִזְדוּ" וּמִן הַמִּצַּר") הוּא שֶׁר בְּמִקְדָּשׁ עַל גִּזְיוֹן גְּדוֹל בְּמִלְחָמָה.
 הַמִּצַּר — הַלָּחֶץ וְהַמִּצּוֹק. עֲנֵנִי וְגו' — הוּא עֲנֵנִי וְהַעֲמִידֵנִי בְּמֶרְחֵב גְּדוֹל. בְּעֶזְרִי —
 בְּעֶזְרִי. אֶרְאֶה בְּשֹׁנְאֵי — אֶרְאֶה נִקְמָה בָּהֶם. בְּשֵׁם ה' כִּי אֲמִילִם — בְּה' בְּשִׁחְתִּי כִּי
 אֲכַרְתִּים. סִבְבוּנִי גַם סִבְבוּנִי — בְּלוּזָר, סִבְבוּנִי מִכָּל צֶדֶד. דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים — הַתְּלַחֲבוּ
 וְהַתְּלַקְחוּ כְּאֵשׁ בְּקוֹצִים. דַּחַח דְּחִיתָנִי — אֶתָּה הַאוֹיֵב דְּחִיתָנִי וְהַדָּפַתָּנִי לְנֶפֶל.

עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.

קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאַהֲלֵי צְדִיקִים, יָמִין יִי עֲשֵׂה חֵיל.

יָמִין יִי רוֹמְמָה, יָמִין יִי עֲשֵׂה חֵיל.

לֹא אָמוֹת כִּי אַחִיה, וְאַסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה.

יִסֹּר יִסְרְנִי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנִי.

פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צֶדֶק, אָבֹא בָם אוֹדֶה יְהוָה.

זֶה הַשָּׁעַר לִי, צְדִיקִים יִבְאוּ בוֹ.

אוֹדֶךְ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אוֹדֶךְ כִּי עֲנִיתָנִי, וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אֲבֹן מָאֶסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

אֲבֹן מָאֶסוּ הַבּוֹנִים, הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

מֵאֵת יִי הָיְתָה זֹאת, הוּא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.

מֵאֵת יִי הָיְתָה זֹאת, הוּא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.

זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יִי, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ.

זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יִי, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְזִמְרַת-וְזִמְרָתִי. רוֹמְמָה-רָמָה. יִסֹּר יִסְרְנִי-בִּיסּוּרִים. פִּתְחוּ לִי-אֶל הַשָּׁעָרִים וְאִמְר. שַׁעְרֵי צֶדֶק-שַׁעְרֵי מִשְׁכַּן הַצֶּדֶק. וְהַשָּׁעָרִים מְשִׁיבִים: זֶה הַשָּׁעַר, וְהַנִּכְנָס אִמְר אוֹדֶךְ. אֲבֹן מָאֶסוּ הַבּוֹנִים-לְשִׁמְיָהּ בְּבִגְדֵי הַנָּח עֲתָה הַיּוֹנָקָה בְּרֹאשׁ פִּנָּה, שֶׁשָּׁם נִתְּנוֹת הָאֲבָנִים הַיּוֹתֵר חֲזָקוֹת וְיוֹסֵף וּמִשְׁלָל הוּא עַל הַרְמֵת שְׁפָלִים לְגִדְלָה. הוּא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ-אֲנַחְנוּ לֹא גִבַּע אֵיךְ נִכְלָנוּ לְנִפְּוֹר עַל אוֹיְבֵינוּ עוֹ, אֵלֹא מֵאֵת ה' הָיְתָה הַתִּשְׁעָה.

אָנָא, יי, הוֹשִׁיעָה נָא!

אָנָא, יי, הוֹשִׁיעָה נָא!

אָנָא, יי, הַצְלִיחָה נָא!

אָנָא, יי, הַצְלִיחָה נָא!

בְּרוּךְ הָבָא בְּשֵׁם יי! בִּרְכוּכֵיכֶם מִבֵּית יי.

בְּרוּךְ הָבָא בְּשֵׁם יי! בִּרְכוּכֵיכֶם מִבֵּית יי.

אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ;

אָמְרוּ חַג בְּעֵבְתֵּיכֶם, עַד קְרָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ;

אָמְרוּ חַג בְּעֵבְתֵּיכֶם, עַד קְרָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

אֵלֵי אַתָּה וְאוֹרְךָ, אֵלֵהי אֲרוֹמָמְךָ.

אֵלֵי אַתָּה וְאוֹרְךָ, אֵלֵהי אֲרוֹמָמְךָ.

הוֹדוּ לִי, כִּי טוֹב, כִּי לַעֲוִלָם חֲסִדוֹ.

הוֹדוּ לִי, כִּי טוֹב, כִּי לַעֲוִלָם חֲסִדוֹ!

שִׁירַח תְּכַשֶּׁה

אָנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא—זוּ הוּא תְּקַרְיָאָה שְׁמָרְאוּ בְּמִלְחָמָה לָהּ.

בְּרוּךְ הָבָא—בְּבִרְכָּה זוֹ קִדְּמוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶת הַבָּאִים לְמִקְדָּשׁ. אֵל ה' וַיֵּאָר

לָנוּ—זוֹהִי תְּשׁוּבַת הַבָּאִים: ה' הָאִיר פָּנָיו אֵלֵינוּ אַחֵר כִּד אָמְרוּ הַכֹּהֲנִים: אָמְרוּ קְרָנוֹת הַסֵּג

אֵל קְרָנוֹת הַסֵּג וְהָבָא אִמְר: "אֵלֵי אַתָּה וְאוֹרְךָ" וְאַחֵר כִּד אָמְרוּ כָלֶם: הוֹדוּ לָהּ.

יִהְיֶה לָלוֹד יְיָ אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשָׂיו; וְחֲסִידָיו צְדִיקִים
עוֹשֵׂי רְצוֹנָה, וְכָל עַמֶּה בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּכֶסֶם בְּרָנָה יוֹדוּ, וַיְבָרְכוּ,
וַיִּשְׁבְּחוּ, וַיִּפְאֲרוּ, וַיִּשְׁוֹדְרוּ, וַיְרוֹמְמוּ, וַיַּעֲרִיצוּ, וַיִּקְדְּשׁוּ, וַיִּמְלִיכוּ
אֶת שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָמִיד; כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת, וּלְשִׁמְךָ נֶאֱמָה
לֵאמֹר, כִּי מַעֲשֶׂיךָ וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתְּשֻׁבָּחוֹת.

בש נהגין לומר בראש חדש אחר הלל פסוק זה, וטוב לארבינות ומים.
ואברהם זקן בא בימים, ויי ברוך את אברהם בכל.
ויאמר: זכירה ישמרגו ניחגו, כן יחי רצון מלפנך, אלהים חיים ומלך עולם אשר
בירך נפש כל חי אמין. כל זה יאמר ג' פעמים.
בר"ה וביום טוב ובחוד"מ אומר חסון ק"ש. ובתענית חצי קדיש וקורין, ואחר
קריית ח"ק, אשרי ובלע"ג, וא"א למנצח, ח"ק, וחולצין תפילין ומתפללים מוסף.

מוסף לראש חדש.

כִּי שֵׁם יְיָ אֱקָרָא, הָבו גִּדּוֹל לֵאלֹהֵינוּ.
אֲדֹנֵי, שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יַעֲדֵר תְּהַלְלֶנּוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיז, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַגֵּן אֲבֹרָהֶם.
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
בְּקִיז מוֹרִיר הַסֵּל. בחורף מוֹשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיר הַגֶּשֶׁם.
מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר אֲסוּרִים, וּמְכַיֵּם אֱמוּנָתוֹ

שירי חדשה

מעשיך—ברואיך, ויעריצו—ובברוך ביראה. נאה—יפה ונאה.

לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹד בְּעַל גְּבוּרֹתָ? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מְלֹךְ
מִמִּית וּמַחֲיָה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה
וְנִצָּאֵן אֶתְּהָ לְחַיִּיּוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.

בַּחֲזוֹת הַשָּׁ"ן אוֹמְרִים כֹּאן קְדוּשָׁה.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ שְׂלָה.
כִּי אֵל מְלֹךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הָאֵל הַקְדוֹשׁ.

רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים לְעֹמֶד נִתְּתָה, וּמִן
כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתֶם. בְּהִיוֹתֶם
מִקְרִיבִים לְפָנֶיךָ, וּבָחִי רָצוֹן וְיִשְׁעֵי
חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם; וּכְרוֹן לְכָלֶם
יִהְיוּ, וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנְאֵה,
מִזִּבְחַ חֲדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין וְעוֹלֹת

קְדָשָׁה.

כֶּתֶר יִתְּנוּ לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם עֹמֶד
יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטֵּה, יַחַד כָּלֶם קְדָשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ, בְּדָבָר
הָאֲמוֹר עַל יַד נִבְיָאָדָּה: וְקִרְאָה זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
קו"ח קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת! מְלֵא כָל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ.
חוֹן לְעַמְּתָם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ: קו"ח בְּרוּךְ בְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.

חוֹן וּבְדִבְרֵי קְדָשָׁה כְּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יְמִלְךָ יְיָ לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ
צִיּוֹן — לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּנָהּ! אַתָּה קְדוֹשׁ וְכו'.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתֶם—וְיָמִי בְּפֶרֶת עֵז לְבִיטָה אֲחִירָהֶם. וְכְרוֹן לְכָלֶם יִהְיוּ—

ראש חודש נעלה עליו, ושעירי עזים
 נעשה ברצון, ובעבודת בית המקדש
 נשמח כלנו, (ושירי דוד עבדך נשמע)
 ובשירי דוד עבדך הנשמעים בעירך,
 האמורים לפני מזבֿיִךְ. אהבת עולם
 תביא להם, וברית אבות לבנים תזכור.
 (יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי
 אבותינו שתעלנו בשמחה לארצנו,
 ותשיענו בגבולנו).

ונהביאנו לציון עירך ברנה, ולירושלים
 בית מקדשך בשמחת עולם, ושם
 נעשה לפניך את קרבנות חובותינו:
 תמידים כסדרם, ומוספים כהלכתם.
 ואת מוסף יום ראש החודש הזה,

שירי חדשה

מוקדים היו להם לזרון לפניך. אהבת עולם תביא להם—תשב להם אהבתך
 תמידיה. קרבנות חובותינו—תקרבנות, שאנו תיבים לתקריב. תמידים—עולות
 תמיד. מוספים—קרבנות ראשי חדשים שמלכר עולת תמיד. כהלכתם—במשפטם.

נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, כְּמִצּוֹת
רְצוֹנָךְ, כְּמוֹ שִׁכְתָּבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ,
עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאֲמֹר.

”וּבְרָאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לִי: פָּרִים בְּנֵי
בָקָר שְׁנָיִם, וְאַיִל אֶחָד, כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם”.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמִּדְבָּר: “שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאַיִל, וְעֶשְׂרֹן זֶבֶקֶשׁ, וְיֵינִן בְּנִסְכּוֹ, וְשִׁעִיר לִכְפָּר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים כֹּהֵלֶכְתָּם”.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! חֲדַשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ
הַזֶּה, לְמוֹכָה וּלְבִרְכָּה, לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, לִישׁוּעָה
וּלְנַחֲמָה, לְפִרְנָסָה וּלְכִלְכֵּלָה, לְחַיִּים טוֹבִים
וּלְשָׁלוֹם, לְמַחֲיֵלַת חַטָּא וּלְסִלִּיחַת עֲוֹן, (בשנת העבור
עד ר"ח ניסן ולכפרת פשע). וַיְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוּף וּקֵץ
לְכָל צְרוּתֵינוּ, תְּחִלָּה וְרֵאשִׁי לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ.
כִּי בַעֲמֹד יִשְׂרָאֵל בְּחֶרֶת מִכָּל הָאֲמוֹת, וְחִקֵּי
רָאשֵׁי חֲדָשִׁים לָהֶם קִבְּעֵת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקְדָּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֲדָשִׁים.
רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּעֲמֹד יִשְׂרָאֵל וּבְתַפִּלָּתָם וּלְתַפִּלָּתָם
שִׁעֲרָה, וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְרָאשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וְתַפִּלָּתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תְּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

שִׁירַת הַחֹדֶשׁ

פִּרְנָסָה, כִּלְכִּילָה—כִּפּוּק כָּל הַצָּדִיקִים. קִבְּעֵת—שְׂמֵת לַחַק עוֹלָם.

וּתְחַיִּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי
אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי כל
בשר, ויצרנו ויצר בראשית. ברכות
והודאות לשמך הגדול והקדוש,
על שהחיייתנו וקיימתנו. בן תחינו
ותקומנו, ותאסוף גליותינו לחצרות
קדשך, לשמורתך, ולעשות רצונך,
ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו
מודים לך, ברוך אל ההודאות.

ועל נפלאותיך וטובותיך שפכל עת, ערב ובקר, וצהריים,
הטוב—כי לא כלו רחמים, והמרחם—כי לא תמו חסדך—
כי מעולם קיינו לך. בתננה אומרים כאן, "על הנסים".

לחנכת.

ועל הנסים, ועל הפרקן, ועל הגבורות, ועל התשועות,
ועל הנפלאות ועל הנחמות ועל המלחמות, שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה.

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול שמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל, להשכיחם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, דגמת
את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד
מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזרים ביד עוסקי
תורתך; ולא עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופרקן כחיום הזה. ואחר כך באו בגוה לרביר ביתך, ופנו את
היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך, וקבעו
שמונת ימים אלו בהלל ובהודאה, ועשית עמם גם ופלא נודה לשמך
הגדול סלה) ימי "הנכה" אף להודות ולהלל לשמך הגדול. ועל כלם וכו'

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתגשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

וכל החיים יודוך סלה, ויחללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

לש"ץ ברכת כהנים.

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים עלינו.
ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד (יחד) באור
פניך, כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים,
ואהבת חסד, וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים
ושלום, וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך
ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך, (ברוב עוז ושלום).
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

אלהי! נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי — נפשי
תדום, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לפי בתורתך, ואחרי מצותיך
תדרוך נפשי, וכל תקמים ויחושבים עלי לדעה, מחרה הפך עצתם
ומקלל מחשבתם. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שאל תעלה
קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושאל אכעוס חיום ושאל אכעיקך.
ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי הכנעה וענוה, מלכנו ואלהינו. יחד שמך
בעולמך, בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך ומבין קבוצ גליות ופדה
צאנך ושמח עדתך. עשה למען שמך, עשה למען ימנך, עשה למען
תורתך, עשה למען קדשך. למען יחלצון ידיך, חושיעה ימנך וענני.
יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום
במרומוי, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם ובשנים
קדמוניות. וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים, כימי עולם ובשנים קדמוניות.
ק"ש. עלינו. קדיש ותום. ברכי נפשי.

סֵדֶר עֲרוֹב תַּבְשִׁילִין

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוּנוּ עַל מִצְוַת עֲרוֹב.
 בְּהָרִין עֲרוֹבָא יְהֵא שָׂרָא לָנָא: לְמִיפָא, וְלִבְשָׁלָא,
 וְלִאֲטָמְנָא, וְלִאֲדַרְקָא שָׂרְנָא, וְלִמְעַבְדָּא כָּל צְרִיכָא מִיּוֹמָא
 שְׂבָא לְשַׁבְתָּא, לָנוּ, וְלְכָל הָדָרִים בְּעִיר הַזֹּאת.

קדוש לשלש רגלים

בְּשַׁחַל יוֹשֵׁט בְּשַׁבָּת מִתְחִילִין כָּאן, וּבְחֹל מִתְחִילִין סְבָרִי מָרְגֵן.

וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשְּׁשִׁי, וַיָּכֻלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיְכַל
 אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּו שְׁבַת מְכָל מְלֹאכְתּוֹ, אֲשֶׁר
 בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

בְּשַׁחַל יוֹשֵׁט בְּחֹל מִתְחִילִין כָּאן

על חפת ברשות מָרְגֵן וּרְבֹזִית.

על היין סְבָרִי מָרְגֵן וּרְבֹזִית.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
 הָעוֹלָם, הַמּוֹצֵא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
 הָעוֹלָם, הַמּוֹצֵא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
 בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל עָשׂוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,
 וְתַתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שְׁבָתוֹת לְמִנוּחָהּ וּ)
 מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן אֶת יוֹם

(לשבת השְׁבָת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

לְפָסַח	לְשִׁבּוּעוֹת	לְמִנְחָה	לְשִׁמְיִי עֲצֶרֶת וּלְשִׁית
חַג הַמִּצּוֹת	חַג הַשִּׁבְעוֹת	חַג הַסִּפּוֹת	חַג מִיִּי חַג
הַזֶּה, וּמִן	הַזֶּה, וּמִן	הַזֶּה, וּמִן	הַעֲצֶרֶת הַזֶּה
תְּרוּתָנוּ	תּוֹרַתָנוּ	שְׂמִחָתָנוּ	וּמִן שְׂמִחָתָנוּ

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קָדֹשׁ וְזָכַר לִיציאת מִצְרַיִם, כִּי
בָנוּ בַּחֲרֵת וְאוֹתָנוּ קִדְשָׁתָהּ מִכָּל הָעַמִּים, (לשבת וְשִׁבְתָּ)
וּמוֹעֲדֵי קִדְשָׁךְ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן
הִנְחַלְתָּנוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מִקְדָּשׁ (לשבת השִׁבְתָּ וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים.

בְּלִיל רֵאשִׁוֹן שֶׁל סִבּוֹת מְבָרְקִים תִּחְלָה, "לִישֵׁב בְּסִפְּהָ" וְאַחֵר כֵּן
"שִׁחְחִינוּ", וּבִשְׁנֵי יָמִים אַחֲרֵנִים שֶׁל פֶּסַח אֵין מְבָרְכִים "שִׁחְחִינוּ" כָּלֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהֵיכָנוּ וְקִיָּמָנוּ, וְהִגִּיעָנוּ לְיָמֵן הַזֶּה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִישֵׁב בְּסִפְּהָ.

וְאִם חָל יוֹם טוֹב בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת מוֹסִיפִין עַל וְהַקְדִּילָהּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאֹדֵי הָאֵשׁ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
לְחֹל, בֵּין אֹרֶךְ יָמִים לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קֹדֶשֶׁת שַׁבַּת לְקֹדֶשֶׁת יוֹם טוֹב
הַבְּדִלָתָהּ, וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדְשָׁתָהּ;
הַבְּדִלָתָהּ וְקִדְשָׁתָהּ אֶת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתָּךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל. שְׁחִינִי

עד תפלה זו מתפללים:	ערבית-בסדר ערבית לשבת מצד 200 עד 205.
" " "	שחרית-בסדר שחרית לשבת מצד 222 עד 262.
" " "	מנחה-א) אשרי צד 302 ב) וקא לציון עד 302.
" " "	בשבת ג) ואני תפילתי צד 304. ד) קריאת התורה צד 305.

תפלת שלש רגלים לערבית, לשחרית, למנחה.

למנחה כי שם יי אקרא, הבו גדל לאלהינו.

אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול, הגבור והנורא, אל
עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזכר חסדי אבות,
ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה.

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.
אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע.

ממוסף שמע"צ עד מנחת יום א' דפסח:

משיב הרוח ומוריד הגשם. בקיץ מוריד הגל

מבלבל חיים בקסר, מחיה מתים ברחמים רבים,
סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו
לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות? ומי דומה לך, מלך
ממית ומחיה, ומצמיח ישועה.

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

קדושה בחזרת התפלה

למנחה.

לשחרית.

נקדישך ונעריצך כנעם שיחסוד שרפי
קדש המשלשים לך קדשה, בכתוב
על יד נביאך, וקרא זה אל זה ואמר: קדש המשלשים

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום ויהללוך
סלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יי.
האל הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת
אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל
הלשונות, וקדשתנו במצותיך,

לשחרית.

למנחה.

קו"ח קדוש, קדוש, קדוש יי צבאות!
מלא כל הארץ כבודו. חו"א, בקול
כעש גדול אדיר וחזק, משמיעים קול,
מתנשאים לעמת שרפים, לעמתם ברוך
יאמרו. קו"ח ברוך כבוד יי ממקומו.
חו"מ ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו,
כי מחכים אנחנו לך. מתי תמלוך בציון,
בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון,
תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך,
לדור ודור ולנצח נצחים. ועינינו
תראינה מלכותך, בדבר האמור
בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך.
קו"ח ימלך יי לעולם, אלהיך ציון — לדר ודר, הללויה!

וְקִרְבָּתָנוּ מִלִּבָּנוּ לְעִבְדָּתְךָ, וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָתְךָ

בְּשִׁחַל יו"ט בְּמוֹצָאי שַׁבַּת אוֹמְרִים בָּאן וְתוֹדִיעֵנוּ

וְהִתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שְׁבִיתוֹת לְמִנּוּחָהּ
(ו) מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה, חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן, אֵת יוֹם
(לשבת הַשְּׁבִית הַזֶּה וְאֵת יוֹם)

לְפָסַח	לְשִׁבּוּעוֹת	לְכַבּוֹת	לְשִׁמְנֵי עֶצְרָת וּלְשִׁית
חַג הַמִּצּוֹת	חַג הַשִּׁבּוּעוֹת	חַג הַסִּפּוֹת	שְׁמִינֵי עֶצְרָת
הַזֶּה, וְזִמְנִים	הַזֶּה, וְזִמְנִים מִמֶּנּוּ	הַזֶּה, וְזִמְנִים	הַזֶּה, הַזֶּה, הַזֶּה,
חֲרוּתָנוּ	תּוֹרָתָנוּ	שְׁמִינֵי	וְזִמְנִים שְׁמִינֵי

(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קָדֵשׁ, זָכַר לְיִצְחָא מִצָּרִים.

בְּשִׁחַל יו"ט בְּמוֹצָאי שַׁבַּת אוֹמְרִים זֶה :

וְתוֹדִיעֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת מִשְׁפָּטֵי צִדְקָךָ, וְתִלְמִדָּנוּ לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם חֲגֵי רִצּוֹנְךָ. וְהִתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת
אֱמֶת, חֲקִים וּמִצּוֹת טוֹבִים. וְתַנְחִילָנוּ זִמְנֵי שִׁשּׁוֹן וּמוֹעֲדֵי קָדֵשׁ
וְחֲגֵי נִדְבָּה. וְתוֹרִישֵׁנוּ קִדְשֵׁי שַׁבַּת וְכְבוֹד מוֹעֵד וְחֲגִיגַת
הַקֹּדֶשׁ, וְתַבְדֵּל יי אֱלֹהֵינוּ בֵּין קָדֵשׁ לְחֹל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ,
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה;
בֵּין קִדְשֵׁי שַׁבַּת לְקִדְשֵׁי יוֹם טוֹב, הַבְּדִלָּתָהּ, וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, קִדְשָׁהּ. הַבְּדִלָּתָהּ וְקִדְשָׁהּ אֵת עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתְךָ. וְתִתֵּן לָנוּ וכו'

שִׁירָה חֲדָשָׁה

זִמְנֵי שִׁשּׁוֹן-חַגִּים לְשִׁשּׁוֹן. חֲגֵי נִדְבָּה-חַגִּים שֶׁל חֲדָת הָרוּחַ. חֲגִיגַת הַרְגֵל-

שְׁמִינֵי חֲגֵי.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ, וְיִרְאֶה
וְיִרְצֶה, וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר וְיַזְכֵּנוּ וְיַפְקֹדֵנוּ, וְיִזְכֵּנוּ
אֲבוֹתֵינוּ, וְיִזְכֵּנוּ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְיִזְכֵּנוּ יְרוּשָׁלַיִם
עִיר קֹדֶשְׁךָ, וְיִזְכֵּנוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּפָנֶיךָ, לְפָלִיטָה
לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, כְּיוֹם

לפסח	לשבעות	לסוכות	לשמיני עצרת ולש"ת
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת חג

הַיּוֹם, וְזָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֹדֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חוּס וְחַנּוּן, וּרְחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וּרְחוּם אַתָּה.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַבַּת מוֹעֲדֶיךָ: לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם, לְשִׂמְחָה וּלְשִׁשׁוֹן, כְּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ
לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה בְּמִנוּחָנוּ) קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְחָן חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שִׁפְעֵנוּ מִטוֹבָה,
וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת.
וְהַחֲיֵלְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן), בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן
(שְׁבַת ו') מוֹעֲדֵי קֹדֶשְׁךָ. וְיִשְׁמְחוּ בְּךָ יִשְׂרָאֵל מְקִיְשֵׁי
שִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשְׁבַּת ו') יִשְׂרָאֵל וְהוֹמָנִים.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְהַשִּׂיאֵנוּ—הַעֲמֵם וְשִׁים עָלֵינוּ. כְּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ—כְּאֲשֶׁר
בְּרַבְרָנוּ אַתָּה בְּרָצוֹן וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם, (ולתפלתם
שעה), והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל,
ותפלתם (מהרה) באהבה תקבל ברכון, ותהי לרצון תמיד
עבודת ישראל עמך.

ותחזיקה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך
אתה יי המחזיר שכנתו לציון.

מזדים אנהנו לך, שאתה
הוא יי אלהינו ואליה אבותינו
לעולם ועד. (צורנו) צור חיינו
מן ישענו, אתה הוא לדור
ודור, נודה לך ונספר תהלתך,
על חיינו המסורים בידך,
ועל נשמותינו הפקודות לך,
ועל נפיד שבבך יום עמנו,
ועל נפלאותיך ומובתיך שבכל עת, ערב, ובקר, וצהרים.
הטוב כי לא כלו רחמך, והמרחם, כי לא תמו חסדיך,
כי מעולם חיונו לך.

ועל כלם יהיך ויהיומם ויהנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

וכל החיים וידוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת, לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

יש"ן אלהינו ואליה אבותינו, ברכנו בברכה המשלשת, בתורה הבתובה
על ידי משה עבדך, דאמורה מפי אהרן ובניו בהנים, עם קדושה,
באמור: וברכה יי ושמך! יאר יי פניו אליך ויחנה! וישא יי פניו אליך
וישם לך שרם!

לשחרית.

למנחה ולמעריב.

שִׁים שְׁלוֹם, מוֹבָה וּבִרְכָּה, חַיִּים חַן
 וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 עַמְּךָ. בְּרַבְּנוּ אֲבִינוּ בְּלָנוּ בְּאַחַד (נֶחֱד)
 בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ, נִתְּתָה לָנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְצִדִּיקָה (וְרַחֲמִים) וּבִרְכָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
 וְשְׁלוֹם. וּמִיָּהּ יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכָנוּ וּלְבָרֵךְ
 אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יֵת וּבְכָל
 שְׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ. (בְּרוּב עוֹ וְשְׁלוֹם).

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.
 אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מָרֵעַ, וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וּלְקַלְקָלִי – נַפְשִׁי
 תְּדוּם, וְנַפְשִׁי בְּעַפְרָא לְכָל מַהֲיָה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
 תִּתְּנוּ נַפְשִׁי, וְכָל הַקָּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מִחֲדָה הַפֶּר עֲצָתָם
 וּקְלָקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵי שְׂדֵא תַעֲלֶה
 קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אֲחֵרִים, וְשְׂדֵא אֶכְעֹס חַיִּים וְשְׂדֵא אֶכְעִיקָה.
 וְתִצְלֵנִי מִיָּאֵר הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנָעָה וְעֲנוּהָ, מִלְּבָנוּ וְאַלְהֵינוּ. יְחַד שְׁמֶךָ
 בְּעוֹלָמְךָ, בְּגֹה עִירְךָ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלָל הִיבָרְכֶךָ וּבִמְצָן קְבוּצָה גְּלוּיָהּ וּפְדֻה
 צִאֲנֶךָ וְשִׁמַּח עֲדֶרְךָ. עֲשֵׂה לָמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לָמַעַן יִמְנֶךָ, עֲשֵׂה לָמַעַן
 תוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לָמַעַן קִדְשְׁתָּךְ. לָמַעַן יִחַלְצֵנִי יְדִידְךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי.
 יְהִי רָצוֹן אֲמָרֵי פִי, וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
 בְּמִרְמוֹי, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַחֲרֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶסֶד בְּתוֹרָתְךָ, וְשֵׁם נֶעֱבָרְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵינוּ עוֹלָם וּבְשָׁנִים
 קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרִבָה לֵב מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵינוּ עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

לְאַחֵר תַּפִּלָּה זוֹ מִתְפַּלְלִים: עֲרֵבִית – קְדִישׁ שְׁלֹם צִד 108 (וּבְשָׁבָת: וּבְגִלוּ, מִגֵּן אֲבוֹת
 צִד 210), קְדִישׁ צִד 399, עָלֵינוּ צִד 140, קְדִישׁ יְתוֹם צִד 122.

שְׁחֵרוּת – חֶלֶל צִד 385, קְרִיאַת הַתּוֹרָה צִד 274, (וּבְשָׁבָת וְקִים
 בּוֹרְקֵן צִד 277), אֲשֵׁרֵי צִד 283, הַקְּנֶסֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה
 לְחִיכָל וְאַחֵר כֶּךָ מִתְפַּלְלִים תַּפִּלָּה. מוֹפֶת צִד 408.

מִנְחָה – עָלֵינוּ, קְדִישׁ יְתוֹם.

בְּאַחֲרוֹן שְׁלֹשָׁה, וּבְיוֹם ב' שֶׁל שַׁבָּעוֹת, וּבְשִׁמְעִי, וּבְיוֹם כְּפוֹר מִזְבִּירֵינָּה נִשְׁמוֹת אֶחָד קוֹת.

לְנִשְׁמַת אָב.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מִזְרִי (פכ"ב) שֶׁהִלָּךְ לְעוֹלָמוֹ.
בְּעֵבֹר שְׁאֵנִי נוֹדֵר צִדְקָה בְּעָדָי. בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשׁוֹ צְרוּרָה
בְּצָרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמַת אֲבִרָהּ, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שָׂרָה,
רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָנוֹת שֶׁבָּנָה עִדָּן.
וְנֹאמַר: אָמֵן!

לְנִשְׁמַת אִם.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מִזְרִתִּי (פכ"ב) שֶׁהִלָּכָה לְעוֹלָמָהּ.
בְּעֵבֹר שְׁאֵנִי נוֹדֵר צִדְקָה בְּעָדָהּ. בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁהּ
צְרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אֲבִרָהּ, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שָׂרָה,
רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצִדְקָנוֹת שֶׁבָּנָה עִדָּן.
וְנֹאמַר: אָמֵן!

לְנִשְׁמַת אֲבוֹת וְקָנִים וְשְׂאֵר קְרוֹבִים.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת וְקָנִי וְקָנוֹתִי, הַיְדִי וְהַדְּרוֹתִי, אֲחֵי
וְאֲחִיותִי, וְנִשְׁמַת כָּל קְרוֹבֵי וְקְרוֹבוֹתִי, הֵן מִצַּד אָבִי, וְהֵן מִצַּד
אִמִּי, שֶׁהִלָּכּוּ לְעוֹלָמָם, הֵן שְׁחֻמָּתוֹ, הֵן שְׁנֵי הָרָגוֹ, הֵן שְׁנֵי שְׁחֻמָּו
וְשְׁנֵי שְׂרָפּוֹ וְשְׁנֵי מַדְעוֹ וְשְׁנֵי חֲנוּכָּתוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, בְּעֵבֹר שְׁאֵנִי
נוֹדֵר צִדְקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹתֵיהֶם. וּבְשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶינָה
נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצָרוֹר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל
אֲבִרָהּ, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר
צְדִיקִים וְצִדְקָנוֹת שֶׁבָּנָה עִדָּן. וְנֹאמַר: אָמֵן!

מִי שֶׁבִרְךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבִרָהּ יִצְחָק וַיַּעֲקֹב מִשֵּׁה וְאַחֲרָיו הָיָה וְשְׁלֹמֹה,
הוּא יִבְרָךְ אֶת ר' (פכ"ב) בְּעֵבֹר שְׁנֵי צִדְקָה בְּעַד הַנִּשְׁמוֹת שֶׁהוֹפִיר הַיּוֹם
לְכָבוֹד הַמָּקוֹם, לְכָבוֹד הַתּוֹרָה וּלְכָבוֹד הַרְגָּל (כ"ה וּבִי"כ) וְלְכָבוֹד הַיּוֹם הַדִּין.

בְּשֹׁכֵר זֶה הַקֶּב"ה יִשְׁמְרֵהוּ וַיְצִילֵהוּ מִכָּל צָרָה וַיִּצְקָה מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, (בר"ה וביו"כ ויִכְתְּבוּהוּ וַיַּחֲתֹמְדוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּזֶה יוֹם הַדִּין) וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וַהֲצִלָּהּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו (בשלוש רגלים וַיִּזְכְּהוּ לַעֲלוֹת לְהִנָּצֵל), עַם כָּל יִשְׂרָאֵל אָחָיו וְנֹאמַר: אָמֵן.

לְנִקְבָה.

לְזָכֵר.

אֵל מְלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים, אֵל מְלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בְּמְרוֹמִים, חֲמֵצָא מְנוּחָה נְכוּנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה חֲמֵצָא מְנוּחָה נְכוּנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, בְּמַעֲלוֹת קְדוּשִׁים וּמְהוֹרִים בְּמַעֲלוֹת קְדוּשִׁים וּמְהוֹרִים, בְּזוּהַר הַרְקִיעַ מְהוֹרִים אֵת נִשְׁמַת בְּזוּהַר הַרְקִיעַ מְהוֹרִים אֵת נִשְׁמַת (ב"ב"ב) שֶׁחֲלָךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר שֶׁחֲלָךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר (שפלוני) נָדָב לְצַדִּיקָה בְּעַד הוֹכֶרֶת נִשְׁמָתָהּ, נָדָב לְצַדִּיקָה בְּעַד הוֹכֶרֶת נִשְׁמָתָהּ, לָכֵן בַּעַל הַרְחָמִים יִסְתַּיְרָהּ בְּסִתְרָה לָכֵן בַּעַל הַרְחָמִים יִסְתַּיְרָהּ בְּסִתְרָה, בְּנִפְיָו לְעוֹלָמִים, וַיִּצְרֹר בְּצִרְוֹר בְּנִפְיָו לְעוֹלָמִים, וַיִּצְרֹר בְּצִרְוֹר, הַחַיִּים אֵת נִשְׁמָתָהּ, ה' הוּא נִחְלָתָהּ, הַחַיִּים אֵת נִשְׁמָתָהּ, ה' הוּא נִחְלָתָהּ, וַיְנַחֵם בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ, וַיְנַחֵם בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ, וְנֹאמַר: אָמֵן! וְנֹאמַר: אָמֵן!

אֵב הַרְחָמִים, אֲשֶׁרִי, יִחַלְלוּ וַיִּסְתַּיְרוּ חַסֵּד לְהַיָּקֵל, ח"ק.

מוֹסֵף לְשֵׁלֶשׁ רִגְלִים.

כִּי שֵׁם יְיָ אֲקַרָא, תְּבוּ גִדְל לְאַלְהֵינוּ.

אֲדֹנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאַלְהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת, וַיִּמְבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנִיחָם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

מִלֵּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַגֵּן אֲבֹרָהֶם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנִי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּמוֹסָף שְׁמוֹעַ מִתְחִילִין לומר מוֹשִׁיב הַרוּחַ וּבְמוֹסָף א' דַּפְסָה מִתְחִילִין לומר מוֹרִיד הַטֶּל, מוֹשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַטֶּלֶשִׁם. בְּקִיץ מוֹרִיד הַטֶּל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַכְנִים אֲמוֹנִתִּי
לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלֶכֶךְ
מִמּוֹת וּמַחֲיָה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

וְנֶאֱמַן אֵתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחִיָּה הַמֵּתִים.

בחזרת הש"ץ אומרים כאן קדושה.

ליום טוב ולחושענא רבא. קדושה בחזרת התפלה.

לחול המועד.

כְּתֹר יִתְּנוּ לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים
חֲמוּנֵי מַעֲלָה עִם עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּבוֹאֵי
מִשְׁתֵּי יָחַד בְּלִם קִדְשָׁה לָּךְ יִשְׁלָשׁוּ בְּדָבָר
הָאֶמּוּר עַל יַד גְּבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה
וְאָמַר: קו"ח קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ
צְבָאוֹת! מֵרָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, חוּן כְּבוֹדוֹ
מֵרָא עוֹלָם, מִשְׁרַתּוֹ שׁוֹאֵלִים זֶה לָזֶה.
אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, לְעַמְּתָם
מִשְׁבָּחִים וְאַמְרִים. קו"ח בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ
מִמְּקוֹמוֹ, חוּן מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶּן בְּרַחֲמָיו
לְעַמּוֹ, וַיַּחֲזֶק עִם הַמִּיחֲדִים שְׁמוֹ עֲרֹב וּבְקָר
בְּכָל יוֹם תָּמִיד, פְּעֻמִּים בְּאֶחָה
שְׁמַע אֲמָרִים. קו"ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
יְיָ אֶחָד! חוּן הוּא אֱלֹהֵינוּ, הוּא אֲבִינוּ,
הוּא מְלֻכְנוּ, הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ, וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ
וַיִּגְאֲלֵנוּ שְׁנֵית וַיִּשְׁמָעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל
חַי יֵאמֹר: הֵן גָּאֲלָתִי אֶתְכֶם בְּרֵאשִׁית
לְהוֹת לָכֶם לְאֵלֹהִים, קו"ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם.

וְדַר הַלְלוּיָהּ! אֲנִי קְדוֹשׁ

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ
סֵלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יי.
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחֵרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אַחֲבַת
אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ, מִכָּל
הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשִׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבֹדָתְךָ וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

וַתֵּתֵן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שבתות למנוחה ו)
מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׂשׂוֹן, אֶת יוֹם
(לשבת השבת חוה ואת יום)

קדושה

אֲדִיר אֲדִירָנוּ יי אֲדִינֵנוּ, מָה אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל
הָאָרֶץ. וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא
יְהִי יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

חוֹן וּבְדִבְרֵי קִדְשֶׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו"ח יִמְלֶךְ יי לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר, הִלְלוּיָהּ. אַתָּה קָדוֹשׁ וְכו'.

לפסח	לשבועות	לקצות	לשמיני עצרת ולשית
חג המצות	חג השבועות	חג הקצות	שמיני עצרת
היום, זמן	היום, זמן מן	היום, זמן	החג היום,
חרותנו.	תורתנו.	שמחתנו.	זמן שמחתנו.

(לשבת באהבה) מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים.

ומפני חטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל
אדמתנו, ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות
ולהשתחור לפניה, ולעשות חובותינו בבית
בחירתך, בבית הגדול והקדוש, שנקרא שמך
עליו, מפני היר שנשתלחה במקדשך. יהי רצון
מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
שתשוב ותרם עלינו ועל מקדשך ברחמיך
הרבים, ותבנהו מהרה ותגדל כבודו.

אבינו מלכנו! גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה,
והופע והנשא עלינו לעיני כל חי. וקרוב פזוירנו
מבין הגוים, ונפוצותינו כגם מירבתי ארץ. והביאנו
לציון עירך ברנה, ולירושלים, בית מקדשך, בשמחת
עולם. ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו:
תמידים בסדרם, ומוספים בהלכתם. ואת מוסף יום
(לשבת ואת מוספי יום השבת הזה ויום)

שיר החדש

גלינו-נדרנו הלכנו בגולה. חובותינו-העבודות שאנו תיבים. בית בחירתך-
בבית שבתך בו. מפני היר-האוב. והופע-הגלה בחורך. ונפוצותינו כגם-
אסוף פזוירנו. מירבתי-מקצות

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמיני עצרת ולשית
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני עצרת
היה.	היה.	היה.	החג הזה.

נעשה ונקריב לפניך באהבה, במצות רצונך, כמו
שכתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך, מפי
כבודך, באמור:

לשבת.

וביום השבת, שני כבשים בני שנה תמימים, ושני
עשרים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו. עלת שבת בשבתו.
על עלת התמיד ונסכה. זה קרבן שבת וקרבן היום באמור.

ליום א' וב' דפסח | לשבועות | ליום א' וב' דסוכות.

ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש – פסח ליי. ובחמשה עשר יום לחדש הזה – חג, שבעת ימים מצות יאכל. ביום הראשון מקרא קדש, כל מלאכת עבודה לא תעשו. והקרבתם אשה עלה ליי: פרים בני בקר שלושה עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר, תמימים יהיו לכם.	וביום הכבורים, בהקריבכם מנחה חדשה ליי בשבעתיכם, מקרא קדש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו. והקרבתם עלה לקיח ניהח ליי: פרים בני בקר שנים, איל אחד, שבועה כבשים בני שנה.	ובחמשה עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו, והקרבתם עלה לקיח ניהח ליי: פרים בני בקר שלושה עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר, תמימים יהיו לכם.
---	---	---

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם בְּמִדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶד, וְשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבְבֶּשֶׁת, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ, וְשָׁעִיר לְכַפֵּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם
אִיֹּא וכו' וּבִשְׁבַּת אוֹמְרִים וְשָׁמְחוּ קֹדֶם אוֹ"א.

לשבת

וַיִּשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתָהּ שְׁמוֹנֵי שָׁבַת וְקוֹרְאֵי עֲנֵנִי, עִם מִקְדָּשֵׁי שְׁנֵי־עֵי,
כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִשּׁוּבָה, וּבִשְׁבִיעֵי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדְשָׁתוֹ, תְּמִידַת יָמִים
אוֹתוֹ כִּרְאִתָּהּ, זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

בְּחֹל הַמִּזְבֵּחַ פֶּסַח וּבְשְׁנֵי יָמִים אֲחֵרִים שֶׁל פֶּסַח אוֹמְרִים זָח:

וְהִקְרַבְתָּם אִשָּׁה עֹלָה לַי: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם, וְאֵיל
אֶחָד, וְשִׁבְעָה בָבָשִׁים בְּנֵי שְׁנָה, תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם בְּמִדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶד, וְשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבְבֶּשֶׁת, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ, וְשָׁעִיר לְכַפֵּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.
אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ וכו' וּבִשְׁבַּת אוֹמְרִים גִּב וְשָׁמְחוּ קֹדֶם אוֹ"א.

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן דְּחוּה"מ סְבוֹת.

וּבְיוֹם הַשְּׁנִי: פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם עֶשֶׂר, אֵילִם שְׁנַיִם,
בָּבָשִׁים בְּנֵי שְׁנָה אַרְבָּעָה עֶשֶׂר תְּמִימִם. וּמִנְחָתָם
וּבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי: פָּרִים עֶשְׂתֵּי עֶשֶׂר, אֵילִם שְׁנַיִם, בָּבָשִׁים
בְּנֵי שְׁנָה אַרְבָּעָה עֶשֶׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם בְּמִדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶד, וְשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבְבֶּשֶׁת, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ, וְשָׁעִיר לְכַפֵּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.
אוֹ"א וכו' וּבִשְׁבַּת אוֹמְרִים גִּב וְשָׁמְחוּ קֹדֶם אוֹ"א.

בְּיוֹם שְׁנֵי דְחוּה"מ סְבוֹת.

וּבְיוֹם הַרְּבִיעִי: פָּרִים עֶשְׂתֵּי עֶשֶׂר, אֵילִם שְׁנַיִם, בָּבָשִׁים
בְּנֵי שְׁנָה אַרְבָּעָה עֶשֶׂר, תְּמִימִם. וּמִנְחָתָם
וּבְיוֹם הַרְּבִיעִי: פָּרִים עֶשְׂרָה, אֵילִם שְׁנַיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שְׁנָה אַרְבָּעָה עֶשֶׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם בְּמִדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶד, וְשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבְבֶּשֶׁת, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ, וְשָׁעִיר לְכַפֵּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.
אוֹ"א וכו' וּבִשְׁבַּת אוֹמְרִים גִּב וְשָׁמְחוּ קֹדֶם אוֹ"א.

מִיָּסֶף לְשֵׁלֶשׁ חָגִלִּים.

בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי דַחֲוָה"מ סָבוֹת.

וּבְיוֹם הָרְבִיעִי: פָּרִים עֶשְׂרֵה אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. וּמִנְחָתָם

וּבְיוֹם הַחֲמִישִׁי: פָּרִים תְּשֻׁעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמֶּדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבָּבֶשׂ, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וְשִׁעִיר לִכְפָּר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבַּת אוֹמְרִים ג"כ וְשִׁמְחוּ קֹדֶם או"א.

בְּיוֹם רְבִיעִי דַחֲוָה"מ סָבוֹת.

וּבְיוֹם הַחֲמִישִׁי: פָּרִים תְּשֻׁעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. וּמִנְחָתָם

וּבְיוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמוֹנֶה, אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמֶּדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבָּבֶשׂ, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וְשִׁעִיר לִכְפָּר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.

או"א וכו' וּבְשַׁבַּת אוֹמְרִים ג"כ וְשִׁמְחוּ קֹדֶם יו"א.

לַחֲשֻׁעָנָא רַבָּה.

וּבְיוֹם הַשְּׁשִׁי: פָּרִים שְׁמוֹנֶה, אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם. וּמִנְחָתָם

וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי: פָּרִים שִׁבְעָה, אֵילִם שְׁנָיִם, בָּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר, תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמֶּדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים
לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִבָּבֶשׂ, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ וְשִׁעִיר לִכְפָּר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם.

אַלְהֵינוּ וְאַלְהֵינוּ וְכו' וּבְשַׁבַּת אוֹמְרִים ג"כ וְשִׁמְחוּ קֹדֶם אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵינוּ.

לשמיני עצרת ולשמחת תורה.

ביום השמיני: עצרת תהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו. והקרבתם עלה אשה ריח ניחוח לוי: פר אחד, איל אחד, בבשים בני שנה שבעה, תמימים.

ומנחתם ונסכתם כמדבר: שלשה עשרים לפר, ושני עשרים לאיל, ועשרון לבבש, ויין כנסכו, ושעיר זכר, ושני תמידים כהלכתם. לשבת.

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג, עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו משוגה, ובשביעי רצית בו וקדשתו, חמדת ימים אותה קראת, וקר למעשה בראשית.

אלהינו ואלהי אבותינו (לשבת רצה במנוחתנו) מלך רחמן! רחם עלינו; טוב ומטיב! הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמים, בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך בבתיך, וכוונן מקדשך על מכונו, והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב כהנים לעבודתם, ולוים—לשירים ולזמרים, והשב ישראל לגויהם, ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו, בכתוב בתורתך: שלוש פעמים בשנה, יראה כל זכורך את פני יי אלהיך, במקום, אשר יבחר, בחג המצות, ובחג השבועות, ובחג הסוכות; ולא יראה את פני יי ריכם, איש במתנת ידו, בברכת יי אלהיך, אשר נתן לך.

שירה חדשה

הדרש לנו—שים לבך להשב לנו, על מכונו—באיתנו. בתקונו—בהשלמתו ושכלולו. לגויהם—למושבותם.

וְהִשְׁאֵנּוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַבַּת מוֹעֲדֶיךָ: לְחַיִּים
 וּלְשָׁלוֹם, לְשִׂמְחָה וּלְשִׁשׂוֹן, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ:
 לְבָרְכֵנוּ. (לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה נָא בְּמַנּוּחֵינוּ), כִּדְּשֵׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׂפִעֵנוּ מִטּוֹבָךָ,
 וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ, וְסַחֵר לָבֵנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת,
 וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׂוֹן:
 (שִׁשְׁתִּי) מוֹעֲדֵי קִדְשֶׁךָ, וְיִשְׁמְחוּ בְּךָ יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי
 שִׁמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ (הַשְּׁשִׁתִּי) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים.
 רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם (וּלְתַפִּלָּתָם
 שִׁעָה) וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
 וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וְתַחֲזִיגָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מזדים אנחנו לך, שאתה הוא יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל
 בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ וְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת
 וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ,
 עַל שֶׁהִחְיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תִּשְׁמָנוּ
 וְתִקְבְּלֵנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵנוּ לְחֻצְרוֹת
 קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקְךָ, וּלְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
 וּלְעִבְדְּךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם, עַל שֶׁאֲנֵינוּ
 מוֹדִים לְךָ, בְּרוּךְ אַתָּה הַמְּהַדָּאוֹת.

מזדים אנחנו לך, שאתה
 הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
 מִזֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
 וָדוֹר, נִזְרָה לָּךְ וְנִסְפָּר תִּהְיֶה לְךָ,
 עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ,
 וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ,
 וְעַל נַפְשֶׁךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,
 וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וּבֹקֶר, וְצַהֲרַיִם,
 הַטּוֹב—כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם—כִּי לֹא תִרָּו חֲסִדֶיךָ—
 כִּי מַעֲוֹלָם קִיַּנּוּ לָּךְ.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלפני
תמיד לעולם ועד.

וכל החיים וידוך סלה. ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה. (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

לש"ץ ברכת כהנים

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים, עלינו
ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד (יחד) באור
פניך, כי באור פניך, נתת לנו יי אלהינו: תורת חיים,
ואהבת חסד, וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים ושלום.
וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל
עת ובכל שעה בשלומך, (ברוב עז ושלום).

ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

אלהי! נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי – נפשי
תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך
תרוץ נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי לרעה, מהרה הפך עצתם
ומקלל מחשבתם. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שרא תעלה
קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושרא אכעוס היום ושרא אכעיסה.
ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי חכמה וענוה, מלפני ואלהינו. יחד שמך
בעולםך, בנה עירך יסוד ביתך ושכלל היכלך ומבן קבוע גליות ופדה
צאנך ושמח עדתך. עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען
תורתך, עשה למען קדשתך. למען יתלצו ידיך, הושיעה ימינך וענגי.
יהי רצון אמרי פי, ותגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום
במרומו, הוא יעשה שדום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם ובשנים
קדמוניות. ועדכה ליי מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם ובשנים קדמוניות.

הסוף חזר על הספלה ואמר כך אומרים: א. "אין פאלהינו" צד 117

ב. עלינו צד 120 ג. אנשים ומירות צד 295 ד. שיר של יום צד 110

סֵדֶר נְשִׂיאת כַּפִּים

בְּשִׁמְנֵי הַשֵּׁץ לְוַתְּחִינָה עֵינֵינוּ אֹמְרִים:

וְתַעֲרַב עֲלֵיךְ עֲתִידָנוּ בְּעוֹלָה
 וּבְקָרְבָן. אָנָּה רַחוּם! בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
 הָשִׁיב שְׂכִינְתְּךָ לְצִיּוֹן עִירְךָ וְסֵדֶר
 הַעֲבוּדָה לִירוּשָׁלַיִם. וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ
 בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים, וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ
 בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנוֹת.
 וְהַשֵּׁץ מְסִיחַ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שְׂאוֹתְךָ לְבִדְךָ
 בִּירְאָה נַעֲבוֹד. (אֲמֵן) מוֹדִים וכו'.

קוֹרֵם הַדּוּקֵן אֹמְרִים זֶה הַבְּתָנִים וְהָעֵם בְּלִשָּׁנָה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּהְיֶה
 הַבְּרַכָּה הַזֹּאת (לְכַתְּנִים) שְׂעוֹתֵנוּ (לְחֻקָּהּ שְׂעוֹתֵי) לְבָרְךָ אֶת
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל: בְּרַכָּה שְׂלָמָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מְכָשׁוּל
 וְעוֹן, מִמֶּתָּה וְעַד עוֹלָם.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְתַעֲרַב עֲלֵיךְ עֲתִידָנוּ-תִּנְעֵם לָךְ וְסֵדֶרְנוּ-שְׂכִינְתְּךָ-בְּבוֹדְךָ. הַעֲבוּדָה-עֲבוֹדַת הַבְּתָנִים.

הַשִּׁי"ן אוֹמֵר בְּלִשְׁתִּי:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּה הַמְּשִׁלְשֶׁת, בְּתוֹרַה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲדָרֶן וּבִנְיִי

כְּהֻנִּים

הַשִּׁי"ן אוֹמֵר בְּקוֹל רֹם:

וְהִקְהֵל עוֹנִים: **עַם קְדוֹשְׁךָ, בְּאֲמֹר.**

וְהַכְּהֻנִּים מְבָרְכִין:

יָאֵר. אֱלֹהִים יִחַנְנוּ

וְיִבְרַכְנוּ יָאֵר פָּנָיו
אֲתָנוּ סֵלָה.

יִהְיֶה. יי, יי, אֵל רַחוּם

וְחַנוּן, אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת.

פָּנָיו. פִּנֵּה אֵלֵינוּ וְחַנְּנוּ, כִּי

יְחִיד וְעֵינֵינוּ אֶחָד.

אֱלֹהֵינוּ. אֱלֹהֵינוּ יי נַפְשֵׁי

אֲשָׁנָה.

וְיִחַנְנוּ. הִנֵּה כְּעֵינֵינוּ עֲבָדִים

אֵל יֵד אֲדוֹנֵיהֶם,

כְּעֵינֵינוּ שֶׁפָּחָה אֵל יֵד וּבִרְתָּהּ,

בֵּן עֵינֵינוּ אֵל יי אֱלֹהֵינוּ עַד

שִׁיחַנְנוּ. רַב־שֶׁעַ

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ

מִלֶּךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ

בְּקִדְּשָׁתוֹ שֶׁל אֲדָרֶן,

וְצִוָּנוּ לְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ

יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: אָמֵן

יְבָרְכֶךָ. יְבָרְכֶךָ יי

מִצִּיּוֹן, עֲשֵׂה

שְׁמִים וְאַרְצִי.

יִהְיֶה. יי אֲדוֹנֵינוּ מָה

אֲדִיר שְׁמֶךָ

בְּכָל הָאָרֶץ!

וְיִשְׁמְרֶךָ. שְׁמֶרְנֵנוּ אֵל כִּי

חֲסִיתִי בְּךָ. רַב־שֶׁעַ

בְּשִׁחְכֵּיהֶם מִנְּגִינִים וְיִשְׁמְרֶךָ, וְיִחַנְךָ, אֲמִירִים הִקְהֵל זֶה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שְׁלֶךְ וְחִלּוֹמוֹתֵי שְׁלֶךְ,

חִלּוֹם חִלְמֹתֵי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה הוּא, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ

יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שִׁיְהִיו כָּל חַלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל, לְטוֹבָה. בֵּין שְׁחַלְמָתִי עַל עַצְמִי, וּבֵין
 שְׁחַלְמָתִי עַל אֲחֵרִים, וּבֵין שְׁחַלְמוֹ אֲחֵרִים עָלַי. אִם
 מוֹבִים הֵם, חֲזֹקֶם וְאַמְצֵם, וַיִּתְקַיְמוּ בִּי וּבָהֶם,
 בְּחַלּוּמוֹת שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה,
 רַפָּאִם: בְּחֻזְקוֹתָיו, מֶלֶךְ יְהוּדָה, מַחֲלִיו, וּכְמָרִים
 הַנְּבִיאָה מִצָּרְעָתָהּ, וּכְנַעֲמָן מִצָּרְעָתוֹ, וּכְמִי מָרָה עַל
 יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּכְמִי יִרְיָחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישֶׁע. וְכִשֶּׁם
 שְׁחַפְכַּת אֶת קַלְלַת בְּרָעִם הָרָשָׁע מִקְדָּלָה לְבִרְכָּה,
 כֵּן תִּהְיוּ כָּל חַלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה,
 וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִחַנְּנֵנִי וְתִרְצֵנִי. אָמֵן

<p>יִשְׂאֵל. יִשְׂאֵל בְּרַכָּה מֵאֵת יְיָ, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ, וּמִצָּדִק חֵן וּשְׂכָל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.</p> <p>יְהוֹדָה. יְיָ חַנּוּן לָךְ קוֹיִנוּ, הִיטָּוְרָעִם לְכֹקְרִים, אַף יִשְׁוּעָתָנוּ בְּעֵת צָרָה.</p>	<p>פָּנָיו. אֵל תִּסְתַּר פָּנָיו מִמֶּנִּי בְּיוֹם צָר לִי, הִטָּה אָרְצִי אֲנִי, בְּיוֹם אֶקְרָא מִהֵרָה עֲנֵנִי.</p> <p>אֱלֹהֵי. אֱלֹהֵי נְשָׂאֲתִי אֶת עֵינֵי, הִישָׁבִי בְּשִׂמְחָה.</p> <p>וַיִּשְׂם. וַיִּשְׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי אֶבְרָכֶם.</p>
---	--

לָךְ. לָךְ, יי, הַגָּד לָךְ וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
וְהַגְבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנִּצָּחַת, וְהַהוּד, כִּי כָל בְּשָׁמִים
וּבְאַרְצָן; לָךְ, יי, הַמְּמַלְכָה
אָמַר יי, וּרְפָאֵתוּ.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן
קִדְשֵׁת חֲסִידֶיךָ וְגֵדֵל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים, וְלַמַּעַן טְהַרְתָּ שְׁמֶךָ
הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, בְּן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת הַיּוֹצֵאִים
מִן הַפְּסוּקִים שֶׁל בְּרַבַּת כְּהֻנִּים (אֲנֻקְתָּם פֶּסֶתָם פֶּסְפִּים דְּיוֹנִסִּים)
הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲחֵרָן וּבְנָיו עִם קְדוּשָׁה, שֶׁתְּהִיָּה קָרוֹב לִי
בְּקֶרְאִי לָךְ; וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי, נִאֲקָתִי וְאֲנֻקָּתִי תָמִיד, בְּשֵׁם
שְׁשֻׁמְעָת אֲנֻקָּת יַעֲקֹב תְּמִימָה, הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם, וְתִתֵּן לִי
וּלְכָל נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפְרִנְסָתֵנוּ בְּרוּחַ וְלֹא בַצִּמְצוֹם,
בְּדִתָּר וְלֹא בְּאִסּוּר, בְּנִחָת וְלֹא בַצָּעַר מִתַּחַת יָדְךָ הַרְחֵבָה,
בְּשֵׁם שְׁנִתָּת פֶּסֶת לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגֵד לְלָבוֹשׁ לְיַעֲקֹב אֲבִינוּ,
הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּנֵנוּ: דְּאֲהַבָּה, לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים
בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ, וְיִהְיוּ דְּבָרֵי נִשְׁמָעִים לַעֲבוּדְתֶךָ.
בְּשֵׁם שְׁנִתָּת אֶת יוֹסֵף צְדִיקָה, בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוּ אָבִיו בְּתִנֵּת
פָּסִים, דְּחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵיו.
וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלְאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת, וְתַצְלִיחֵנִי בְּדַרְכֵי.
וְתֵן כְּלָבִי בִינָה לְהִבִּין לְהַשְׁכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד
הוֹרְתֶךָ וְסוּדוּתֶיךָ, וְתַצְלִילֵנִי מִשְׁנִיאוֹת. וְתַמְהִיר רַעֲיוֹנֵי וּלְבִי

שִׁירָה קִדְשָׁה

הַפְּשׁוּטִים—הַפְּרוּשִׁים עַל כָּל, נִאֲקָתִי וְאֲנֻקָּתִי—צַעֲקָתִי וְאֲנֻחָתִי. בְּרוּחַ—בְּרַחֲבָה.
בַּצִּמְצוֹם—בְּלִחָן. פֶּסֶת לֶחֶם—רַבּוּי שֶׁל לֶחֶם, ר"ל בִּיד רַחֲבָה. נִשְׁמָעִים לַעֲבוּדְתֶךָ—
דְּבָרֵי שְׁאֵדֶר לְבְרִיּוֹת, בְּעֵינֵי עֲבוּדְתֶךָ וְהֵיוּ מְקַבְּלִים לֶחֶם. בְּשֵׁם—בְּמֵן. וּלְטוֹבָה אוֹת—
וְאוֹת לְטוֹבָה. וְסוּדוּתֶיךָ—סִתְרֵי הַתּוֹרָה.

לַעֲבֹדָתְךָ וּלְיִרְאַתְךָ. וְתֹאדִיר יָמִי וַיָּמִי אֲשֶׁרְתִּי וּבְנֵי וּבָנוֹתִי
(אִם יֵשׁ לוֹ אֵב וְאִם יוֹמִי אָבִי וְאִמִּי) בְּטוֹב וּבְנִעְמוֹת בְּרוּב עֹז
וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֵלָה.

אמר הדוכן אומרים מקהל:

אדיר במרום, שובן בגבורה! אתה—שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ—שָׁלוֹם. יהי רצון
שֶׁתְּשִׁים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: חַיִּים וּבִרְכָּה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם.

והבנים אומרים:

רבונו של עולם! עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה עִמָּנוּ כְּמָה
שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. הִשְׁקִיפָה מִמַּעַן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִרְךָ אֶת עַמֶּךָ אֶת
יִשְׂרָאֵל, וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִתְּתָה לָנוּ, כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲרָץ
זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ.

סדר קדושא רבא לשלש רגלים ולראש השנה

לשבת ושמיני בני ישראל וכו'.

עַל כֵּן בִּרְךָ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וְיִקְדָּשֶׁהוּ.

לראש השנה.

לשלש רגלים

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בִּבְסֶפֶה לַיּוֹם חֹגֵג, כִּי חֹק
תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם. | לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפַּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב.

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ, אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

על היין סברי מרגן ורבנתי.

ברוך אתה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.

לסוכות

ברוך אתה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ, לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה.
וְשׁוֹתָה כִּי רְבִיעִית בֵּין יָמֵינוּ לְכָל תַּסְמִכִּין.

שירה קרשה

למשמרת שלום—לשלום עולם. שגזרה—שצוית לקרוא אף ישראל.

עד תפלה זו מתפללים: ערבית-בסדר ערבית לשבת מצד 200 עד 205.
 שחרית-בסדר שחרית לשבת מצד 222 עד 263.
 מנחה-א' אשרי צד 302 ב' וקא לציון עד 304.
 (בשבת ג') ואני תפילתי צד 304. ד' קריאת התורה צד 305.

תפלת ראש השנה לערבית, לשחרית, למנחה.

למנחה כי שם יי אקרא, הבו גדל לאלהינו.
 אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
 אלהי יצחק ואלהי יעקב, האל הגדול, הגבור והנורא, אל
 עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות,
 ומביא נואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים וכתבנו
 בספר החיים, למענך אלהים חיים.

מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.
 אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע,
 מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים,
 סומך נפלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו
 לישגי עפר. מי כמותך בעל גבורות? ומי דומה לך, מלך
 ממת ומחיה, ומצמיח ישועה.

מי כמותך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
 ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.
 אתה קדוש ושםך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה.
 לדור ודור המליכו לאל, כי הוא לבדו מרום וקדוש.
 ובבן יתקדש שםך יי אלהינו על ישראל עמך ועל

ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות
בית דוד משיחך, ועל מבונך והיכלך.

וּבְכֵן תֵּן פֶּחֶדְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
מַעֲשֶׂיךָ, וְאִימַתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ,
וְיִירְאוֹךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
כָּל הַכְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כְלָם אֲנִיָּה אַחַת
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבִּי שָׁלֵם; כְּמַה
שֶׁיִּדְעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ
עוֹ בִּידְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא,
עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְיָ לַעֲמֶךָ, תְּהַלֵּלָהּ לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה
טוֹבָה לְדוֹרֶשֶׁיךָ, וּפְתַחוֹן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לָךְ, שְׂמִיחָה
לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ, וְצִמְיֻחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבָדֶךָ,
וְעִרְיַת נֵר לְבֵן יְשִׁי מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.
וּבְכֵן צְדִיקִים יֵרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרָאֵל יַעֲלוּ,
וְחִסְדֶּיךָ בְּרָנָה יִגְדְּלוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְבֹּץ פִּיהָ, וְכָל

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אֲנִיָּה—חֲכָרָה. שְׁלֵטֵן—מַמְשִׁלָּה. פְּתַחוֹן פֶּה—אִמֵּץ לֵב לְפָתוֹחַ פֶּה וּלְעֻגוֹת מִתְרַפֵּיקִים.
צִמְיֻחַת קֶרֶן—שִׁמְשֻׁחַת קֶרֶן, כְּלוּמַר, פָּחוּ וּגְבוּרָתוֹ. וְעִרְיַת נֵר—שִׁתְעוּרֹף לוֹ נֵר מְשֻׁלָּה.
וּבְכֵן—אִם כֵּה תַעֲשֶׂה וְשִׂמְחוּ צְדִיקִים. וְעוֹלָתְךָ תִּקְבֹּץ פִּיהָ—הַעֲלֵה תִּקְבֹּץ פֶּה וְתַאֲלֵם.

הַרְשָׁעָה כָּלָה בַּעֲשׂוֹן תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת
זְרוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אִתָּהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
לְבַדְּךָ: עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּחֵר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
בְּבוֹרְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשְׁךָ, בְּכַתּוּב
בְּדַבְּרֵי קִדְשְׁךָ: יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן, לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ!

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ,
בְּכַתּוּב: "וַיִּבְרָא יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ
נִקְדָּשׁ בְּצִדְקָה". בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְלִיךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחֵרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֶהְבֵּת
אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ,
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּבְּנוּ לַעֲבֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָת.

בְּשִׁחַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּמוֹצָאי שַׁבָּת אוֹמְרִים בָּאן וְתוֹדִיעֵנוּ

חכאור תמצא בדף 385

וְתוֹדִיעֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת מִשְׁפָּטֵי צִדְקָה, וְתִלְמְדֵנוּ לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם חֲקֵי רִצּוֹנְךָ. וְתִמְלֹךְ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת

וּתְתֵן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת
הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזְּכוּרֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכוּרֹן) תְּרוּעָה
(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, וְזָכַר לַיְצִיאת מִצְרָיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיְבֹא וַיַּגִּיעַ, וַיִּרְאֶה,
וַיִּרְצֶה, וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר זְכוּרֹנֵנוּ וּפְקָדוֹנֵנוּ וְזְכוּרֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְזְכוּרֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדְךָ, וְזְכוּרֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קֹדֶשְׁךָ, וְזְכוּרֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל קְפֻנִּידָה, לְפָלִיטָה לְמוֹכָה,
לְחַן וּלְחֶסֶד, וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַזְּכוּרֹן
הַזֶּה. וְזָכַרְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמוֹכָה, וּפְקָדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדָבַר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חוּס וְחַנּוּן וּרְחֹם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אַתָּה מֶלֶךְ חַנוּן וּרְחוּם אַתָּה.
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם
כָּלּוֹ בְּכָבוֹדְךָ, וְהַנֶּשֶׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ
בְּהַדָּר גָּאוֹן עוֹד עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל אֶרֶצְךָ, וַיֵּדַע
כָּל פֶּעוּל: כִּי אַתָּה פֹּעֵלְתּוֹ, וַיִּבֶן כָּל יְצוּר: כִּי
אַתָּה יַצַּרְתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ: יְיָ

כשחל ראש השנה במוצאי שבת אומרים זה.

אָמֵת, חָקִים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וּתְנַחֲלֵנוּ זְמַנֵּי שְׁשׁוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ
וְחַגֵּי נִדְבָרָה. וּתְהוֹרִישֵׁנוּ קֹדֶשֶׁת שְׁבֶת וְכְבוֹד מוֹעֵד וְנַחֲמִינָת
הַהֶנֶךְ, וּתְבַדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ,
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה;
בֵּין קֹדֶשֶׁת שְׁבֶת לְקֹדֶשֶׁת יוֹם טוֹב הַבְּקֻלָּת. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִשִּׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, קֹדֶשֶׁת. הַבְּקֻלָּת וְקֹדֶשֶׁת אֶת עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתְּךָ. וּתְתֵן לָנוּ וכו'.

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה. (לשבת אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה נָא בְּמִנוּחָתָנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיָתֵן חֻלְקֵנוּ
 בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִשׁוּבְךָ וּשְׁמִיחָנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ.
 (לשבת וְתַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קִדְשָׁהּ, וְיִנְחוּנוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל
 מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ). וּמֵהָר לִבְנוֹ לַעֲבֹדְךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה
 אֱלֹהִים אֱמֶת וְדְבָרְךָ אֱמֶת וְקוֹים לָעַד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקִּדְשׁ
 (לשבת השֶׁבֶת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְכָּרוֹן.

רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגְלָתָם (וּלְתַפְלָתָם)
 שְׁעָה, וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל,
 וְתַפְלָתָם (מֵהָרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מזרים אֲנִיחָנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל
 בְּשׂוֹר וְיִצְרָנוּ, יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרֻכּוֹת
 וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ,
 עַל שֶׁתְּחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲזִינָה
 וְתַחֲזִינָנוּ, וְתַאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ לְחֻצְרוֹת
 קִדְשָׁהּ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּיהָ, וּלְעֲשׂוֹת רָצוֹנָהּ,
 וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם עַל שְׂאֵנֵינוּ
 מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַתָּה הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנִיחָנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
 הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
 כִּמֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
 וָדוֹר, נוֹרָה לָךְ וְנִסְפָּר תִּהְיֶה לָּךְ,
 עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ,
 וְעַל גְּשָׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ,
 וְעַל גִּסְיוֹךְ שְׂבָכָה יוֹם עִמָּנוּ,

וְעַל גְּפֻלַּתֹתֶיךָ וְשׁוֹבוֹתֶיךָ שֶׁכָּבֵל עֵת, עָרֵב, וְכָקֵר, וְצַהֲרִים.)

הטוב, כי לא כלו רחמים, והרחם, כי לא תמו חסדך,
כי מעולם קונו לך.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך.

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
הטוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

לש"ץ ברכת כהנים

לשחרית שים שלום, טובה וברכה, חיים חן
וחסד, ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד (יחד)
באור פניך. כי באור פניך נתת לנו יי
אליהנו תורת חיים ואהבת חסד, ואדקה
(ורחמים), וברכה ורחמים, וחיים, ושלום.
וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל
עת ובכל שעה בשלומך, (ברוב עז ושלום).

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה,
וגזרות טובות ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך
אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום.
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

יהיו לרצון אמרי פי וחגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. לש"ץ ק"ש

אלהי! נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי - נפשי
תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך

תְּרוֹדוֹךְ נַפְשִׁי, וְכָל תְּקוּמִים וְחַיֻּשִׁים עָלֶי לְרַעָה, מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם
וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. יְיָ רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁאֵל תַּעֲלֶה
קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אֲחֵרִים, וְשֶׁאֵל אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשֶׁאֵל אֲכַעֵסְךָ.
וְתַצִּילֵנִי מִיָּצָר הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנָעָה וְעֲנוּהָ. מִלְּכַנּוּ וְאִלְהִינוּ, וְחַד שְׁמֶךָ
בְּעוֹלָמְךָ, בְּנֵה עִירָךְ נֶסֶד בֵּיתְךָ וְשִׁבְלֵל הַיִּבְלָךְ וְקִבֵּץ קְבוּץ גְּלוּיֹת וּפְדֵה
צֹאנְךָ וְשִׁמַּח עַדְתְּךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּ יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעַ יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי.
יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרֵי פִי, וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאֲמָרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבֶנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹכָה לֵב מְנַחֵת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.
נִוְנִין לְכָרֶךְ אִישׁ אֶת אָחִיו בְּלִיל הַשָּׁנָה בְּבִיחָב"נ וְגַם בְּבִיתוֹ לֹאֲשׁוּ בֵּיתוֹ בְּנוֹסַח זֶה:
לִיחִיד לְשָׁנָה טוֹבָה תַּכְתֵּב וְתַחֲתֵם. | לִיחִידָה לְשָׁנָה טוֹבָה תַּכְתֵּבִי וְתַחֲתָמִי.
לְרִבּוֹת לְשָׁנָה טוֹבָה תַּכְתֵּבוּ וְתַחֲתָמוּ. | לְרִבּוֹת לְשָׁנָה טוֹבָה תַּכְתֵּבְנָה וְתַחֲתָמְנָה.

קדוש לראש השנה

בְּשָׁחַל רִי"ה בְּשַׁבָּת אוֹמְרִים בָּאין:

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר.

יוֹם הַשְּׁשִׁי, וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם. וַיְכַל
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּו שְׁבֹת מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ, אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

בְּשָׁחַל רִי"ה בַּחֹל מִתְחִילִין בָּאין:

עַל חַפֵּת בְּרִשּׁוֹת מִרְנָן וּרְבִנָן וְרַבֵּנָן וְרַבּוּתִי. | עַל חַפֵּת בְּרִשּׁוֹת מִרְנָן וּרְבִנָן וְרַבֵּנָן וְרַבּוּתִי.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ | בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ
הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן. | הָעוֹלָם הַמּוֹצֵא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
 בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל לָשׁוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,
 וְהִתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת הַזֶּה וְאֵת יוֹם)
 הַזְכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת וְכָרוֹן) הַתְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ
 וְזָכַר לִיציאת מצרים, כִּי בָנוּ בָּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ
 מִכָּל הָעַמִּים, וְדִבַּרְתָּ אִמֶּת וְקִיָּם לְעַד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקִדֵּשׁ (לשבת השבת וְ)
 יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְכָּרוֹן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 שֶׁהַיְיחֵנוּ וְקִיָּמָנוּ, וְהַגִּיעָנוּ לְזֶמַּן הַזֶּה.

ואם חל ראש השנה במוצאי שבת מוסיפין גר והבדלה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
 לַחֹל, בֵּין אֹרֶךְ יָמִים לַחֲשָׁד, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי
 לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה; בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבָּת לְקֹדֶשׁ יוֹם טוֹב
 הַבְּבִלָּה, וְאֵת יוֹם הַשְּׂבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה קֹדֶשׁ;
 הַבְּבִלָּה וְקֹדֶשׁ אֶת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתֶּךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יי,
 הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. שְׁחַיֵּנוּ

נוהגין לאכול לביל ראשון של ר"ה תפוח מתוק בדבש ומברכין בפה"ע ואחר אכילת התפוח ואמר זה
 יהי רצון מלפניך, יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וְיָמֵי וְנִקְחָה.

לאחר תפלה זו מתפללים: ערבית-קדוש שלם צד 108 (ובשבת: ויכלי, מנן אבות
 צד 207), קדוש צד 399, עלינו צד 120, קדוש ותוספת צד 122.

שחרית (א) אבינו מלכנו צד 87, ה קריאת התורה צד 274.

תקיעת שופר ובשבת אין תוקעים בשופר ואמרים יקים:

פירקן צד 277, (ד) אשתי צד 283, (ה) תקנת ס"ת להיכל:

ואח"כ מתפללים "מוסף" צד 431.

מנחה (א) אבינו מלכנו צד 87, (ב) עלינו (ג) לדור ה' אדיר צד 116.

מזמור קודם התקיעות.

מזמור זח אוקרים שבע פעמים.

למנצח לבני קרח מזמור.

כל העמים תקעו כף
 כי יי עליזון נזרא,
 ודבר עמים תהלתנו,
 ובחר לנו את נחלתנו,
 עלה אלהים בתרועה,
 וזמרו אלהים וזמרו,
 כי מלך כל הארץ,
 מלך אלהים על גוים,
 נדיבי עמים נאספו,
 כי לאלהים מנגי ארץ
 הריעו לאלהים בקול רנה.
 מלך גדול על כל הארץ.
 ולאמים תחה רבלינו.
 את גאון ועקב אשר אהב סלה.
 יי — בקול שופר.
 וזמרו למלכנו וזמרו.
 אלהים, וזמרו משכיל.
 אלהים ישב על כסא קדשו,
 עם אלהי אברהם,
 מאד נעלה.

התקע מברך.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר
 קדשנו במצותיו וצונו לשמע קול שופר.
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
 שהחיינו וקיימנו, והגיענו לימן הזה.

שירה חדשה

מזמור — לעבודת המקדש בראש השנה. תקעו כף — הכו כף בדרך שפכים
 כף למלך בעלותו על כסא. ודבר — ונגיע. גאון ועקב — הוא ויושלים. עלה אלהים —
 ונשא ויתרום על ידי תרועה. וזמרו משכיל — וזמרו שיר משכיל ויפה נדיבי עמים —
 שרי הגוים נאספו על עם אלהי אברהם ועל כלם מלך ה'. מנגי ארץ — מלכי ארץ ואדיריה.
 מאד נעלה — אלהים נעלה ונשא על כלם

הזקעים שלשים קולות.

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה. (ג"פ)

תקיעה. שברים. תקיעה. (ג"פ)

תקיעה. תרועה. תקיעה גדולה. (ג"פ)

אחר התקיעות אומרים.

אֲשֶׁר־נִשְׁמָה יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יֵי בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְיֶה לָנוּ

אח"כ "אומרים" אֲשֶׁר־י צד 163 ומתפללים מוסף.

מוסף לראש השנה.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, תָּבוּ גִדְלֵי גְּאֻלָּתֵנוּ.

אֲדַנִּי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֵם

אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב; הָיָל הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל

עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל, זוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת.

וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זְכֹרְנוּ לַחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וּכְתִבְנוּ

בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַגֵּן אֲבֹרָהֵם.

אַתָּה גָּבוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מוֹרִיד הַטַּל.

מִכָּכָל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים.

סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְיֵם אֲמוּנוֹתוֹ

לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹד בַּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ

מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹד אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵיוֹ לַחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וַיֵּאמֶן אֶתֶּה לְהַחְיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יי, מְחַיֵּה הַמֵּתִים.
 אֶתֶּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סֻלָּה.
 לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
 וּבִכֵּן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
 וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
 מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, וְעַל מְכוֹנְךָ וְהִיכָלְךָ.

הבאור תמצא בדף 424

וּבִכֵּן תֵּן פִּתְיוֹךְ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
 מַעֲשֶׂיךָ, וְאִמְתֵּךְ—עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ,
 וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
 כָּל הַחַבְרָאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָל־מַצְוָה אֶתֶּה
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵּי שָׁלֵם; כִּמּוֹ
 שִׁידַעְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ,
 עוֹז בְּיָדְךָ, וְגִבּוֹרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא
 עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ.

וּבִכֵּן תֵּן כְּבוֹד יי לַעֲמֶךָ, תִּהְלַח לִירֵאָיְךָ וּתְקוּהָ
 מוֹבָה לְדוֹרֵשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֶן פֶּה דְּמִיחִלִּים לָךְ; שְׂמִיחָה
 לְאַרְצְךָ וְשִׂשׂוֹן לְעִירְךָ, וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבָדֶיךָ
 וְעִרְיַבֵּת גֵּר לְבֵן יְשִׁי מְשִׁיחֲךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

בֶּכֶן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׁמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ,
וַחֲסִידִים בִּרְנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ, וְכָל
הָרִשָּׁעָה בָּלָה בַּעֲשֹׁן תִּבְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת
יְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ מִחֲרָה
לְבַבְךָ: עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ, בְּכַתּוּב
בְּדַבְּרֵי קֹדֶשְׁךָ: "וַיִּמְלֹךְ יי לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן, לְדָר וָדָר הַלְלוּיָהּ!"

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ,
בְּכַתּוּב: "וַיִּגְבֹּה יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ
נִקְדָּשׁ בַּעֲדָקָה". בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בַּחֲרַתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ
אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשַׁתָּנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ,
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּבָּנוּ לְעַבְדְּתֶךָ, וַיִּשְׁמַךְ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָתָהּ.

וְתָרַן לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת
הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכוּר) תְּרוּעָה
(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קָדֵשׁ, זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

חבאור תמצא בדף 411

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל
אֲדָמָתֵנוּ, וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית
בְּחִירָתְךָ, בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ
עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ. יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאַתְּהִי אֲבוֹתֵינוּ, מִלֵּךְ רַחֲמָן,
שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדֵּל בְּכֹדוֹ.

אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ! גִּדָּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֲרָה,
וְהוֹפֵעַ וְהַנִּשְׂאֵל עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חַי, וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ
מִבֵּין הַגּוֹיִם, וְנַפְּזוּצוֹתֵינוּ בֵּינָם מִירְכַּתִּי אֶרֶץ. וְהַבִּיאֵנוּ
לְצִוּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה, וְלִירוּשָׁלַיִם, בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת
עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ:
תְּמִידִים בְּסֻדְרָם, וּמוֹסָפִים בְּהִלָּכָתָם. וְאֶת מוֹסְפֵי
(לשבת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב
לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, בְּמִצּוֹת רְצוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁתִּתְּבֹת עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ, מִפִּי כְבוֹדְךָ, כְּאֲמֹר:

ובַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וְשְׁנֵי
 עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֲלֵת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ.
 עַל עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ. (וְזֶה קֶרֶבֶן שֶׁבֶת וְקֶרֶבֶן הַיּוֹם בְּאֹמֹר).
 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחֵר לַחֹדֶשׁ,
 מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, כָּד מְלֶאכֶת
 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ—יּוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
 לָכֶם. וַעֲשִׂיתֶם עֲלָה לְרִיחַ נִיחָח לַיהוָה:
 פֶּרֶךְ בֶּן בָּקָר אֶחָד, אֵיל אֶחָד, כִּבְשִׁים
 בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמִּדְבָּר: שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לֶפֶר, וְשְׁנֵי
 עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרוֹן כִּבְכָּשׁ, וַיֵּין כְּנִסְכּוֹ, וְשְׁנֵי שְׁעִירִים
 לְכֹפֶר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהִלְכָתָם. מִלֶּכֶד עֲלֵת הַחֹדֶשׁ
 וּמִנְחָתָהּ, וְעֲלֵת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ, וְנִסְכֵּיהֶם כַּמְשֻׁפָּטִים.
 לְרִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה.

לשבת יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתֶךָ שׁוֹמְרֵי שֶׁבֶת וְקוֹרְאֵי עֲנִי, עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי,
 כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּנוּ מִשׁוּבָּךְ, וּבְשִׁבְעִי רְאִיתָ בּוֹ וּקְדַשְׁתּוֹ, תְּמִידָת יָמִים
 אוֹתוֹ קָרָאתָ, וְכָר לְמַעֲשֶׂה בְּרָאשִׁית.

מִלְכּוּת.

הבאור תמצא בדף 120

עֲלִינוּ לְשִׁבְחָ לְאֶדוֹן הַכֹּל, לְתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
 בְּרָאשִׁית. שְׂלֹא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ
 כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׂלֹא שָׂם חֻלְקֵנוּ בָּהֶם.

וְגִזְרֵנוּ בְּכָל הַמּוֹנֵם. — וַאֲנַחְנוּ בְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
וּמוֹדִים, רַפְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוּשׁ, בְּרוּךְ
הוא. שֶׁהוא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֶת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא
אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת — מַלְכֵנוּ, אָפֶם זולתו, בְּכָתוּב
בְּתוֹרָתוֹ: „וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשְׁבוֹרֹת אֶל לִבְבָּךְ, כִּי יי
הוא הָאֱלֹהִים, בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת,
אֵין עוֹד“.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְרֹאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֶרֶת
עֲוֹךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּתֵנוּ מִן הָאָרֶץ, וְהַאֲלִילִים בְּרוֹת יִפְרֹתוֹ,
לְתַפֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ,
לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִבְרִיחוּ וַיִּדְּעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּהוֹמֹת
כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרָךְ, תִּשָּׁבַע כָּל דָּשׁוֹן, רַפְּנֵיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
יִבְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר וַיִּתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עוֹלָם
מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁלָּךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. בְּכָתוּב בְּתוֹרָתְךָ:
יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד!

וְנֶאֱמַר: לֹא הָבִיט אֶזְרוֹן בְּיַעֲקֹב, וְלֹא רָאָה עָמָל
בְּיִשְׂרָאֵל; יי אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ, וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ.
וְנֶאֱמַר: וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ, בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי
עַם יִחָד שְׂבָמִי יִשְׂרָאֵל.

שִׁירָה בְּדָשָׁה

לֹא הָבִיט — ד' לֹא נָבִיט וְלֹא יִרְאָה אֶזְרוֹן וְעוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מֶרֶב אֲהַבְתּוּ אוֹתָם
וּמִתְּ לִסְלֵם לָהֶם. תִּרְוַעַת מֶלֶךְ — קוֹל שְׂמִיחַת מֶלֶךְ. בִּישְׁרוֹן — ה' הִנֵּה לְמַלְכְּךָ בְּיִשְׂרָאֵל
בְּשִׁתְּחַאֲסָפּוֹ וַיִּחָד בְּמַעֲמַר הַר סִינִי.

וּבְדַבְרֵי קִדְשָׁךְ כָּתוּב לֵאמֹר: כִּי לִי הַמְּלוּכָה,
וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם.

וַנֹּאמֶר: יי מֶלֶךְ גִּאוֹת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יי עֵז הַתְּאֹזֶר,
אַף תִּכּוֹן תִּכְבֵּל בֶּל תִּמּוֹט

וַנֹּאמֶר: שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִישֵׁיכֶם, וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי
עוֹלָם, וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד?—
יי עֶזְוִי וְגִבּוֹר, יי גִּבּוֹר מִלְחָמָה, שָׂאוּ שְׁעָרִים
רְאִישֵׁיכֶם, וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד? יי אֶבְאוֹת, הוּא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד סֵלָה.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנִּבְיָאִים כָּתוּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יי
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַנֹּאמְרוּ, יי אֶבְאוֹת: אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן,
וּמִבְלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

וַנֹּאמֶר: וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשִׁפְט אֶת הָרָע עֲשׂוֹ.
וְהִיטָה לִּי הַמְּלוּכָה.

וַנֹּאמֶר: וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יי אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד

וּבִתְוֹרֶתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! יי אֱלֹהֵינוּ
יי אֶחָד.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם
כָּלוּ בְכְבוֹדְךָ, וְהִנֵּשְׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ
בְּהַדָּר גָּאוֹן עוֹדָה עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּכֵל אֶרֶצְךָ, וְיִדַּע

כָּל פֶּעוּל: כִּי אַתָּה פִּעַלְתָּנוּ, וַיְבִין כָּל יִצְוֹר: כִּי
 אַתָּה יִצְרַתָּנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ: יִי אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָח. ^(לשבת) אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ! רָצָה נָא בְּמַנוּחָתָנוּ) קִדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וַתֵּן חֻלְקֵנוּ
 בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ, וְשִׁמְחָנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ,
^(לשבת) וְהַנְחִילָנוּ יִי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קִדְּשָׁה, וַיְנַחֲנוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל
 מִקִּדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְסַחֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה
 אֱלֹהִים אֱמֶת, וְדְבָרְךָ אֱמֶת, וְקוֹם לְעֵד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יִי, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקִּדְּשׁ
^(לשבת השבת ו') יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזִּכְרוֹן.

וְתוֹקְעִין תְּשׁוּבָה תְּשׁוּבָה וְאֶחָד אֶחָד אֶחָד יוֹם וְכו' גַּם בְּשִׁבְתָּ אַע"פ שְׁאִין תוֹקְעִין.
 הַיּוֹם הַזֶּה עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יִצְוֹרֵי
 עוֹלָמִים, אִם בְּבָנִים אִם בְּעֶבְדִּים. אִם בְּבָנִים רַחֲמָנוּ
 בְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים, וְאִם בְּעֶבְדִּים עֵינֵינוּ לֵךְ תְּלוּיֹת עַד
 שִׁתְּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּמָנוּ, אִיוֹם קָדוֹשׁ.
 זְכֵרֹנוֹת.

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם, וּפְתֹקֵד כָּל יִצְוֹרֵי קָדָם. לְפָנֶיךָ
 נִגְלוּ כָּל תַּעֲלָמוֹת, וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת שְׁמִבְרָאשִׁית. כִּי אֵין
 שִׁבְחָה לְפָנֶיךָ כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. אַתָּה
 זוֹכֵר אֶת כָּל הַמַּפְעֵל, וְגַם כָּל הַיִּצְוֹר לֹא נִכְחַד מִפְּנֶיךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

אַתָּה זוֹכֵר-בַּיּוֹם זֶה. תַּעֲלָמוֹת-נִסְתָּרוֹת, שְׁמִבְרָאשִׁית-שְׁמִימִים רַאשׁוֹנִים.
 מַפְעֵל-מַעֲשֵׂה. נִכְחַד-נִעְלָם.

הכל גלוי וידוע לפניך יי אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל הדורות. כי תביא חק וזרון להפקד כל רוח ונפש להזכר מעשים רבים, והמון בריות לאין תכלית. מראשית בואת הודעת, ומלפנים אותה גלית. זה היום תחלת מעשיך, וזרון ליום ראשון – כי חק לישראל הוא, משפט ראיתי יעקב. ועל המדינות בו יאמר: איזו לחרב, ואיזו רשלום; איזו לרעב, ואיזו לשבע; ובריות בו יפקדו להזכירם: לחיים ולמוות. מי לא נפקד בזה היום הזה? כי זכר כל היצור לפניך בא, מעשה איש ופקדו, ועלילות מצעדי גבר, מחשבות אדם ותחבולותיו, ויצרי מעללי איש. אשרי איש שלא ישכחך, ובן אדם – יתאמץ בך, כי דורשיך, לעולם לא יבשרו, ולא יבלמו לנצח כל החוסים בך; כי זכר כל המעשים לפניך בא, ואתה דורש מעשה כלם.

וגם את נח באהבה וברת, ותפקדו בך בר ישועה ורחמים, בהביאך את מי המבול, לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם. על בן זכרנו בא לפניך יי אלהינו: להרבות זרעו בעפרות תבל, וצאצאיו בחור הים. בכתוב בתורתך: ויזכר אלהים את נח, ואת כל החיה, ואת כל הבהמה, אשר אתו בתבה, ויעבר אלהים רוח על הארץ וישבו המים.

שיר החדשה

כי תביא חק וזרון-שפת זמן וזרון. לאין תכלית-גלי סוף ומספר. תחלת מעשיך-ראשון ליצירת העולם. חק... משפט-ענגנס מצות. בו יאמר-ביום זה נצא משפט המדינות. עלילות מצעדי גבר-מעשי האיש וצעדיו ודרכיו. ויצרי מעללי איש-רעיונות מעשיו. יתאמץ בך-המחזיק ובושם בך. וצאצאיו-תולדותיו. וישבו-וינוחו.

וַיֹּאמֶר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אֲבֹרָתָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

וַיֹּאמֶר: וַיִּזְכַּרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב, וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אֲבֹרָתָם אֲזֹכֵר, וְהָאָרֶץ אֲזֹכֵר. וַיְבָרֶכְרִי בְּרִדְשָׁה כְּתוּב לֵאמֹר: וְזָכַר עֲשֶׂה לְנַפְלָאֲתֵינוּ, חַנוּן וְרַחוּם יי.

וַיֹּאמֶר: מֶלֶךְ נָתַן לִירֵאָיו, וַיִּזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.

וַיֹּאמֶר: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ, וַיִּנָּחֵם בְּרַב חֲסָדָיו.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר: הַלֹּוֹךְ וַיִּקְרָאֲתָ בְּאֻזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יי: וַיִּזְכַּרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ, אֲהַבַת בְּלוּלָתֶיךָ, לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי בְמִדְבָר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה.

וַיֹּאמֶר: וַיִּזְכַּרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתְךָ בִּימֵי נְעוּרֶיךָ, וְהַקִּימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם.

וַיֹּאמֶר: הַבֵּן יִקְרֶה לִי אֲפָרַיִם, אִם יִלְדֵּךְ שְׁעֵשׂוּעִים? כִּי מִדֵּי דַבָּרֵי בּוֹ: זָכַר אֲזַכְּרֶנּוּ עוֹד, עַל בֶּן הָמוּ מַעֲי לֹו; רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ — נָאָם יי.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ! וַיִּזְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וַיִּזְכְּרֵנוּ בְּפִקְדוֹת יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים מִשְׁמֵי שָׁמַיִם קָדָם. וַיִּזְכֹּר לָנוּ

שִׁירַת חֲדָשָׁה

מֶלֶךְ—מִזֶּזֶן. בְּלוּלָתֶיךָ—חֶסֶד, בְּלוּמָה, אֲהַבַת הַעַם בְּבֹאוֹ בְּבְרִית ה' בְּהַר סִינַי. כִּי מִדֵּי דַבָּרֵי בּוֹ וְגו'—כִּי בְּכָל פֶּעַם שֶׁאֲבָרַר עַל אוֹרוֹתָיו לֹא אוֹכֵל עוֹד לְהַעֲתִיקוֹן מִזְכְּרוֹנֵי זְמַן בְּבִיר, כִּמּוֹ לוֹ הָיָה לִי בֶן יִקְרֶה וְלֹד שְׁעֵשׂוּעִים עַל בֶּן נִכְמְרוֹ נְחוּמֵי אֱלֹוִי, לֹא, לֹא אֲתִאֲקֹר אֱלֹוִי, כִּי אִם רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ.

יִי אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה, אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמְּדִיָּה; וְתִרְאֶה לְפָנֶיךָ עֲקִידָה:
שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גֵּב הַמִּזְבֵּחַ, וְכַבֵּשׁ
רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שָׁלֵם, בֵּן. וְכַבֵּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת
בַּעֲסָךְ מֵעַלְיָנוּ, וּבְמִוֶּכֶךְ הַגָּדוֹל יֵשׁוּב חֲרוֹן אַפֶּךָ מֵעַמְּךָ
וּמֵעִירְךָ וּמִנְחֻלָּתְךָ. וְקִיָּם לָנוּ יִי אֱלֹהֵינוּ: אֶת הַדָּבָר,
שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפְּנֵי כְבוֹדְךָ,
כְּאֵמֹר: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רְאוּשִׁימִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם, לְהוֹיֹת לָהֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יִי.
כִּי זֹכֵר כָּד הַנְּשַׁכַּחְתָּ אֶתָּה הוּא מַעֲוָלָם, וְאִין שִׁכַּחְהָ לְפָנֶי
כִּסֵּא כְבוֹדְךָ, וְעִקַּדְתָּ יִצְחָק, לְזִרְעוֹ (שָׁל יִשְׂרָאֵל) הַיּוֹם
בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר.

בְּרוּךְ אַתָּה יִי, זֹכֵר הַבְּרִית.

וְתוֹקֵעֵן תִּשְׁרִית תִּשְׁרִית תִּרְיָה וְאַחֲכֹ אֲמִירִים הַיּוֹם וְכו' נִם בְּשַׁבָּת אַעִיפִי שְׁאִין וְתוֹקֵעֵין.
הַיּוֹם הַרְתָּ עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי
עוֹלָמִים, אִם בָּבָנִים אִם בַּעֲבָדִים, אִם בָּבָנִים רַחֲמָנוּ בְּרַחֵם
אֵב עַל בָּנִים, וְאִם בַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תִּדְוִיֹּת עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ
וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּטָנוּ, אִיּוֹם קָדוֹשׁ.

שׁוּפְרוֹת.

אַתָּה נִגְלִיתָ בַּעֲנֵן כְּבוֹדְךָ עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדָבָר
עָמָם; מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלְךָ, וְנִגְלִיתָ עֲלֵיהֶם
בְּעַרְפְּלֵי טָהָר. גַּם הָעוֹלָם כָּלָו חָל מִפָּנֶיךָ, וּבְרִיּוֹת

שִׁירָה תְּדַשֶּׁה

וְכַבֵּשׁ—וְהַכְנִיעַ וּמִשָּׁל בְּרוּשֵׁי רַחֲמָיו.

עַרְפְּלֵי טָהָר—עָבְדֵי עֲנָנִים טְהוֹרִים. חָל—חֶסֶד. וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית—בְּרֵאשִׁי קָדָם.

בִּירָאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּנּוּ, בְּהַגְלוֹתָהּ מִלִּבָּנוּ עַל הָרָם
 סִינִי לְלַמֵּד לַעֲמֹד תוֹרָה וּמִצְוֹת; וַתִּשְׁמִיעַ אֶת
 הָזֶר קוֹלָהּ, וּדְבָרוֹת קֹדֶשׁ מִלִּהְיוֹת אִשׁ; בְּקִלּוֹת
 וּבְרָקִים עָלֵיהֶם נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עָלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ.
 בְּכַתוּב בְּתוֹרָתָהּ: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיֹת הַבֶּקֶר,
 וַיְהִי קֶלֶת וּבְרָקִים, וַעֲנַן כָּבֵד עַל הָהָר, וְקוֹל שׁוֹפָר
 חָזָק מְאֹד, וַיִּתְּרֵם כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה. וַנֹּאמֶר:
 וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד, מִשְׁחָה יִדְבֵּר
 וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. וַנֹּאמֶר: וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת, וְאֶת הַלְּפִידִם, וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר, וְאֶת הָהָר
 עֹשֵׁן, וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנָּעוּ וַיַּעֲמֵדוּ מֵרָחֵק. וּבְדִבְרֵי קֹדֶשׁ
 בְּכַתוּב יֵאמֹר: עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּלָה, יי — בְּקוֹל
 שׁוֹפָר. וַנֹּאמֶר: בְּחֻצְצֶרֶת וְקוֹל שׁוֹפָר, הִרְיֵעוּ לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ יי. וַנֹּאמֶר: תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בְּכִסֵּה
 לַיּוֹם חֲגֵנוּ, כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאֵלֵהֶי
 יַעֲקֹב. וַנֹּאמֶר:

הִלְלִיָּהּ. הִלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הִלְלוּהוּ בְּרָקִיעַ עֻזּוֹ.
 הִלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ, הִלְלוּהוּ בְּרֹב נִדְלוֹ.
 הִלְלוּהוּ בְּתִקְוַת שׁוֹפָר, הִלְלוּהוּ בְּנִגְבַל וּבְנוֹר.

שִׁירַת הַדָּשָׁה

וּדְבָרוֹת קֹדֶשׁ-עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרִים. הוֹפַעַת-גְּרָאִית בְּאֶנְדָּה. לִפְנֵי-לִבְנוֹת אִשׁ.
 בְּכִסֵּה-בַיּוֹם הַקִּבְיָה.

הִלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמְחֹל,
הִלְלוּהוּ בְּצִלְצָלִי שְׁמַע,
כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה,
הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָנָב,
הִלְלוּהוּ בְּצִלְצָלִי תְרוּעָה,
הִלְלוּהוּ.

ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר: כל יושבי תבל
ושכני ארץ, בנשא גם הרים תראו, ובתקע שפר תשמעו.
ונאמר: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ובאו האבדים
בארץ אשור, והנדחים בארץ מצרים, והשתחוו לזו בחר
הקדש בירושלים.

ונאמר: וי עליהם יראה, ויצא כפרק חצו, ואדני
יהודה בשופר יתקע, והלד בסערות תימן: יי צבאות יגן
עליהם". בן תגן על עמך ישראל בשלומך.

אלהינו ואלהי אבותינו! תקע בשופר גדול
לחרותנו, ושא גם לקבץ גלותינו, וקרב פזורינו
מבין הגוים, ונפוצותינו בנס מירבתי ארץ. והביאנו
לציון עירך ברנה, ולירושלים, בית מקדשך, בשמחת
עולם, ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו,
במצוה עלינו בתורתך על ידי משה עבדך, מפי
כבודך, באמור:

שִׁירָה חֲדָשָׁה

בנשא גם... ובתקוע שופר—משל הוא, כלומר, חבל יראו וישמעו ושועת ה'.
עליהם יראה—יופיע למלחמה על אויביו. בסערות תימן—משל הוא על סחירות
ה' להקם מאויביו. גלותינו—גולינו. ונפוצותינו—אחינו הנפוצים והמפוזרים.

וּבָיִים עֲמַחֲתֶכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם
וּבְרֹאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם—וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצֹת
עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם, וְהָיוּ
לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְיָ
אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר
וּמִצֵּיזִין תְּרוּעָה, וְאִין דְּוֹמָה לָךְ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּרְחֻמִּים.

וְתוֹקְעִין תְּשׁוּרֹת תְּשׁוּרֹת וְאֵם"כ אֲמָרִים הַיּוֹם וְכוּ' נִם בְּשִׁבְת אַע"פ שְׁאִין תוֹקְעִין.
הַיּוֹם הַזֶּה עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי
עוֹלָמִים, אִם בְּבָנִים אִם בְּעֶבְדִּים. אִם בְּבָנִים רַחֲמֵנוּ בְּרַחֲמֵי
אֲב על בָּנִים, וְאִם בְּעֶבְדִּים עֲיִינֵנו לָךְ תְּלוּיוֹת עַד שְׁתַּחֲנֻנֵנוּ
וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיּוֹם קָדוֹשׁ.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם וּלְתַפְּלָתָם
(שְׁעָה), וְהִשָּׁב אֶת הַעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וּתְפִלָּתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

עַל עוֹלוֹתֵיכֶם—בְּשַׁעַת הַקִּרְבָּת עוֹלוֹתֵיכֶם.

וּתְחַיֶּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ

אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מזדים ^{מזדים} אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל
בְּשָׁר, יוֹצֵרֵנוּ יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ,
עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנוּן
וְתַקְיָמָנוּ, וְתַאֲסֹף גְּלוּיֵינוּ לְחֻצְרוֹת
קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקְךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדָה בְּלִבְבָּב שְׁלֵם, עַל שְׂאֵתָנוּ
מִזִּדִּים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מִזִּדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר, גּוֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ,
וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוֹדֹשׁ לָךְ,
וְעַל נִסְיָךְ שֶׁבָּכָר יוֹם עֲמָנוּ,
וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבָּכָל עֵת,
הַטּוֹב—כִּי רָא כָּלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרָחֵם—כִּי לֹא תִמּוּ חֲסִדֶיךָ—
כִּי מַעֲוֹלָם רָקִינוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא (תְּמִיד) שִׁמְךָ
מִלְּפָנֵינוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוּב לַחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלּוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה (הָאֵל
הַטּוֹב). בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלָךְ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לשׁ"ץ ברכת כהנים

שִׁים שְׁלֹם, טוֹבָה וּבִרְכָּה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְּנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ בְּאַחַד (יָחַד) בְּאוֹר
פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים, וְאַהֲבַת
חֶסֶד, וְצַדִּיקָה (וְרַחֲמִים), וּבִרְכָּה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשְׁלֹם,

וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל
עת ובכל שעה בשלומך, (ברוב עז ושלום).

בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה, וגזרות
טובות ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך אנחנו
וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום.
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. לש"ן ק"ש

אלהי! נצור לשוני מרע, ושלפתי מדבר מרמה, ולמחללי נפשי
תדום, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך
תהיה נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי לרעה, מהרה הפך עצתם
ומלקל מחשבתם. יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה
קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך.
ותצילני מאר הרע, ותן בלבי הכנעה וענוה. מלבנו ואלהינו, יחד שמך
בעולמך, בנה עירך בסוד ביתך ושכלל היכלך ובקען קבוץ גלויות ופדה
צאתך ושמח צדקתך. עשה למען שמך, עשה למען ימין, עשה למען
תורתך, עשה למען קדשתך. למען יחלצו ידיך, הושיעה ימין וענני.
יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום
במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שייבנה בית המקדש
במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם וכל שנים
קדמוניות. ועד בך ליי מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם וכל שנים קדמוניות.

סמן חזר על התפלה ואחר כך אומרים: א. "אין פאלוינו" צד 117

ב. עלינו צד 120

ג. לךוד ה' אורי צד 116. ד. קדיש יתום צד 122. ה. שיר של יום צד 110

מנחת אשרי ובא לציון צד 302. ו. בשבת "נאני תפילתי" צד 304

קריאת התורה צד 305. תפלת שמוע כמו בערבית צד 423

קדשה של חול צד 139. אבינו מלכנו צד 87. ובשבת אין אומרים א"מ.

קדיש שלם צד 108. עלינו צד 120. קדיש יתום צד 122

סֵדֶר תְּשֻׁלִּיךָ.

יום ראשון של ר"ח אחר תפלת מנחה קודם שקיעת החמה נוהגין ללכת לנהר ששם דגים מצויים לסימן ברכה עשה"כ וידגו לרוב, ואומרים שם סדר תשליך עשה"כ ותשליך במצולות ים כל השאטם. וכשחל א' דר"ה בשבת אומרים סדר תשליך ביום ב' דר"ה.

מי אל כְּמוֹד? נִשָּׂא עֵז וְעִבֵּר עַל פֶּשַׁע לִשְׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ; רֹא הַחַיִּיק לְעַד אִפּוֹ, כִּי הִפֵּץ הָסֵד הוּא. יָשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ, יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִשְׁלִיךְ בַּמַּצּוֹלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם. תַּתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב, הָסֵד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיְּמֵי קֶדֶם.

מִן הַמַּצָּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַמַּדְרָג יְהוָה. יי לִי לֹא אִירָא, מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם? יי לִי בַעֲדֵי, וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאִי. מוֹב לַחֲסוֹת בֵּי, מִפֶּטֶח בְּאָדָם. מוֹב לַחֲסוֹת בֵּי, מִפֶּטֶח בְּנֵדִיבִים.

אח"כ אומרים מזמור ל"ג רננו צדיקים בה' ואח"כ אומרים פסוק זה:
לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הַר קָדְשִׁי, כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת יי, בַּמִּיִּם לַיָּם מְכַסִּים.

הבאר נתבאר למעלה.

תהלים קל.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ יי: אֲדֹנִי שְׁמַעָה בְּקוֹלִי, תִּהְיֶינָה אָזְנוֹךָ קֹשְׁבוֹת, לְקוֹל תַּחֲנוּנִי. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יְהוָה, אֲדֹנִי מִי יַעֲמֵד? כִּי עַמְּךָ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּנָּרֵא. קִוִּיתִי יי קוֹתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ הוֹחֲלֵתִי. נַפְשִׁי, לֹאדֹנִי, מִשְׁמָרִים לְבָקָר, שְׁמָרִים לְבָקָר. נַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יי, כִּי עַם יי הַחֲסֵד, וְהַרְבֵּה עֲמֹ פְדוּת. וְהוּא יַפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

ומנערים שולי הבגדים והוא לרמוז בעלמא לתת לב לתשליך החטאים ולעזוב הדרכים הבלותי טובים שנהיה נקיים מכל חטא.

שִׁיר הַדָּשָׁה

נַחֲלָתוֹ—עֲמֹ. יָשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ—יִרְחֲמֵנוּ שׁוּב. יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ—יִרְמֵם לַעֲפָר וְיִשֵּׁים לֹא עֲוֹנוֹתֵינוּ. בַּמַּצּוֹלוֹת—בַּתְּחוּמוֹת.

לֹא יִרְעוּ—הַעֲרָאִים תִּפְרָאִים. כַּמִּיִּם לַיָּם מְכַסִּים—כַּמִּיִּם הַמַּצּוֹת קִרְקַע הַיָּם.

קודם כפרות אומרים נפש תחת נפש ואח"כ אומרים תפלה זו שלש פעמים.

בְּנֵי אָדָם יִשְׁכְּבוּ חֶשֶׁד וְצַלְמוֹת, אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרִיָּה.
 יוֹצִיאֵם מִחֶשֶׁד וְצַלְמוֹת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּן.
 אֱוִלִּים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעִים, וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנו.
 כָּל אֶחָד תִּתְעַב נַפְשָׁם, וַיִּגְיעוּ עַד שְׁעַרֵי מוֹת.
 וַיִּזְעֲקוּ אֶל יי בָּצָר לָהֶם, מִמַּצִּיקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם.
 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיַּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם. יוֹדוּ לַיי חֶסֶד,
 וּנְפִלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם. אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֲד מַלִּיץ אֶחָד
 מִזֵּי אֱלֹהִים, לְהַגִּיד לָאָדָם יִשְׁרוֹ, וַיִּחַנְנוּ, וַיֹּאמְרוּ: פְּדֵעָהּ מִכֶּרֶת
 שַׁחַת, מִצֵּאתִי כָפָר.

יסבב כפרתו סביב ראשו ויאמר זה חליפתי.
 זֶה חֲלִיפָתִי, זֶה תְּמוּרָתִי, זֶה כְּפָרְתִי, זֶה הַתַּרְנָגוֹל יִלָּךְ לְמִיתָה,
 וְאַנִּי אֶכְנֶם וְגִלָּךְ לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לעצמו ולאחר עמו, ואמר בזה הלשון ג' פעמים:
 זֶה חֲלִיפָתִי, זֶה תְּמוּרָתִי, זֶה כְּפָרְתִי, זֶה הַתַּרְנָגוֹל יִלָּךְ לְמִיתָה,
 וְאַנִּי נֶכְנֶם וְגִלָּךְ לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לזכר אחר ואמר בזה הלשון ג' פעמים:
 זֶה חֲלִיפָתְךָ, זֶה תְּמוּרָתְךָ, זֶה כְּפָרְתְךָ, זֶה הַתַּרְנָגוֹל יִלָּךְ לְמִיתָה,
 וְאַתָּה תִּכְנֶם וְתִגִּלָּךְ לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

מי שמסבב לנזקבא אחת ואמר בזה הלשון ג' פעמים.
 זֹאת חֲלִיפָתְךָ, זֹאת תְּמוּרָתְךָ, זֹאת כְּפָרְתְךָ, זֹאת הַתַּרְנָגֶלֶת תִּלָּךְ
 לְמִיתָה, וְאַתָּה תִּכְנֶסֶי וְתִגִּלֵּי לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

אשה מעוברת לעצמה תאמר זה ג' פעמים.
 אֲלוֹ חֲלִיפוֹתַי, אֲלוֹ תְּמוּרָתַי, אֲלוֹ כְּפָרוֹתַי, אֲלוֹ הַתַּרְנָגוֹלִים
 יִלָּכוּ לְמִיתָה, וְאַנִּי נֶכְנֶם וְגִלָּךְ לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

נוהגין לפרות הכפרות בממון ונותנין אותן לעניים, וזה טוב יותר מלתת להם הכפרות.

שִׁירָה הַדְּשֵׁה

אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרִיָּה—כְּאִסְרִים הַסְּעִיִּים בְּרָעָה, יִדְרֵם גִּתָּנוּ בְּבִבְלֵי בְּרִיָּה. וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם—
 הַבְּבִלִּים שֶׁהֵם אֲסִירִים בָּהֶם. אֱוִלִּים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעִים—כְּלוּמֵר, כָּל זֶה הֵינֵעַ לָהֶם עַל שֶׁלָּכְנוּ
 בְּדֶרֶךְ פִּשְׁעִים, וְרַק עַל יְדֵי עֲוֹנוֹתֵיהֶם הֵם סוֹבְלִים וּמִתְעַנִּים. כָּל אֶחָד תִּתְעַב נַפְשָׁם—
 עַל יְדֵי רָב וּסְרוּיָהֶם כָּאִי לִידֵי כֶּף עַד שֶׁיִּבְרַח מֵאִתָּה נַפְשָׁם כָּל אֶחָד וְקִמַּעַט שֶׁהֵינֵעַ עַד
 שְׁעַרֵי מוֹת. וַיַּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם—וַיַּמְלֵטֵם מִכֶּרֶת שַׁחַת. וּנְפִלְאוֹתָיו—יִסְפְּרוּ לִבְנֵי אָדָם.

תפלת יום כפור לערבית, לשחרית, למנחה.

למנחה כי שם יי אקרא, תבו גדל לאלהינו.

אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם,
אלהי יצחק ואלהי יעקב, האל הגדול, הנבון והנורא, אל
עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות.
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

וזכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים וכתבנו

בספר החיים, למענך אלהים חיים.

מלך עזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם.

אתה נבון לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע,
מוריד הטל.

מכללל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים,
סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו
לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות? ומי דומה לך, מלך
ממית ומחיה, ומצמיח ישועה.

מי כמוך אב הרחמן, זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יי, מחיה המתים.

אתה קדוש, ושמוך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה.
לדור ודור המליכו לאל, כי הוא לבדו מרום וקדוש.

ובכן יתקדש שמוך יי אלהינו על ישראל עמך
ועל ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל
מלכות בית דוד משיחך, ועל מבונך והיכלך.

וּבִכְנֵן תֵּן פֶּחֶדֶךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
 מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתְךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ,
 וְיִירָאוֹךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ
 כָּל הַבְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כְלָם אֲנִיָּה אֶחָת
 לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם; (כְּמוֹ)
 שִׁירְעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ,
 עוֹז בִּידֶךָ, וְגִבּוֹרָה בִּימִינְךָ, וְשֹׁמֵר נֹרָא
 עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ.

וּבִכְנֵן תֵּן כְּבוֹד יְיָ לַעֲמֶךָ, תְּהַלֵּלָהּ לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה
 מוֹכָה לְדוֹר־שִׁיךָ, וּפִתְחוֹן פֶּה לַמִּיחֲלִים לָךְ, שְׂמִיחָה
 לְאַרְצְךָ, וְשִׁשּׁוֹן לְעִירְךָ, וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבָדְךָ
 וְעֶרִיכַת גֵּר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבִכְנֵן צְדִיקִים יֵרָאוּ וְיִשְׁמְחוּ, וְיִשְׂרָיִם יַעֲלֹזוּ,
 וְחֲסִידִים בְּרִנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְבֹּץ פִּיהָ,
 וְהַרְשָׁעָה בָּרָה בַּעֲשֵׁן תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁעַת
 יְדֵינוֹ מִן הָאָרֶץ

וְתַמְלוֹךְ אֶתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
 לְבָרְךָ: עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ, בְּכַתּוּב
 בְּדִבְרֵי קֹדֶשְׁךָ: יִמְלֹךְ יי עוֹלָם
 אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן, לְדָר וָדָר הַלְלוּיָהּ!

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֹךְ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֶּיךָ,
 בְּכַתּוּב: "וַיִּבְרָךְ יי צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ
 נִקְדָּשׁ בַּצִּדְקָה". בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחִירְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ
 אוֹתָנוּ וַרְצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
 הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
 וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּכְנֹס לַעֲבֹדְתְּךָ, וְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָת.

וּתְתֵן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת
 הַזֶּה, לְקֹדֶשׁה וּלְמִנוּחָה, וְאֶת יוֹם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה, לְמַחִילָה
 וּלְסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה, וּלְמַחֵל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ
 (לשבת באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכָר לִיצִיאת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא, וְיַנִּיעַ, וְיִרְאֶה,
וְיִרְצֶה, וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד, וְיִזְכֹּר זְכוֹנוֹנוּ וּפְקֻדּוֹנוֹנוּ, וְזִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מַשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדָה, וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַם עִיר
קְדֻשָּׁה, וְזִכְרוֹן כָּר עֲמֻד בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפָלִיטָה מְטוֹבָה,
לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה.
זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִטְבָּחַ, וּפְקֻדָּתוֹ בּוֹ לְבִרְכָה, וְחֹשִׁיעֵנו
בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדָבַר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חֲנוּ וְחַנּוּנוּ, וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְחֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחוּל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם
(לשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, מְחַה וְהַעֲבִיר
פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאָמֹר: אֲנֹכִי, אֲנֹכִי
הוּא מוֹחֶה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר.
וְנֹאמַר: מְחִיתִי כָעֵב פְּשָׁעֶיךָ וּכְעָנָן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה
אֵלַי כִּי גֵאלְתֶּיךָ. וְנֹאמַר: כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם
לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם, לְפָנַי יְיָ תִּטְהָרוּ.

(לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה גַּא בְּמִנוּחָתָנוּ) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָה, וְשִׁמְחָנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שַׁבַּת קְדֻשָּׁה,
וְיִנְחוּנוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקֵּדְשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעֲבֹדָה בְּאַמֶּת,
כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל
דּוֹר וָדוֹר, וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ
אֵלֶּיךָ אַתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ
לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר

אֲשֶׁמוּתִינוּ בְּכָל שָׁנָה וּשְׁנָה. מִדָּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
מִקֵּדֶשׁ (לשבת השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם (וּלְתַפִּלָּתָם
שָׁעָה), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה דְּרִבִּיר בִּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וְתַפִּלָּתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה בְּרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

<p>מִזְדִּים רַבִּנֵּן מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר, יוֹצֵרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ, עַל שְׁתַּחֲוִייתֵנוּ וְקִנְיָנֵנוּ. כֵּן תַּחֲזִינָה וְתַקְוָמֵנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵנוּ לְחֻצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבִּב שְׁלָם עַל שְׂאֲנַחְנוּ מִזְדִּים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.</p>	<p>מִזְדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה אֲבוֹתֵנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ כִּמֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא דָדוֹר נְדוּר, נִדְרָה דָד וְנִסְפָּר תִּהְיֶה לָּךְ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בִּידֶךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת דָד, וְעַל נַפְשֶׁךָ שֶׁבָּכַר יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְמוֹבִיתֶיךָ שֶׁבָּכַל עֵת, עֶרֶב, וּבֹקֶר, וְצֹהָרִים הַטּוֹב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרָחֵם, כִּי לֹא תִמּוּ חֲסִדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם קוּיֵנוּ לָךְ.</p>
---	---

וְעַל כָּלֶם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוּמֵם וְיִתְנַשֵּׂא (תָּמִיד) שִׁמְךָ מִלְּבָנוּ
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוּב לַחַיִּים מְזֻכָּרִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו וְעֲזָרְתֵּנוּ סֶלָה (האל
הטוב). בָּרוּךְ אַתָּה יי, הטוב שִׁמְךָ וְלֹךְ נֶאֱחָה לְהוֹדוֹת.

לשחרית

שִׁים שְׁלֹם, מוֹכֶה וּבֹרֵךְ, חַיִּים חַן
וְחֶסֶד, וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
עַמְּךָ. בִּרְכֵנוּ אֲבוּנוּ בְּאֶחָד (יחד)
בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה לָנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאֱהָבַת חֶסֶד, וְעֲזָרָה,
(וְרַחֲמִים), וּבִרְכָה וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשְׁלֹם,
וְטוֹב יְהִי בְּעֵינֶיךָ לְבִרְכֵנוּ וְלִבְרֹךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלֹמֶךָ. (בְּרַב עֹז וְשְׁלֹם).

בְּסֶפֶר חַיִּים, בִּרְכָה וְשְׁלֹם, וּפְרִנָּסָה מוֹכֶה,
וְגִזְרוֹת מוֹכֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחֲמוֹת, נִזְכֵּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ
אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים מוֹכִים וְלְשְׁלֹם.
בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹם.

יְהִי לְרָצוֹן אֲפִרִּי פִי, וְחִיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְנוֹאֲלִי

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תַּתְּעַלֵּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שְׂאִין
אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֶרֶף, לֹאמֵר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ.

שִׁירָה חֲדָשָׁה

וְאֵל תִּתְּעַלֵּם—וְאֵל תִּסְתַּמֶּה

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גִּזְלָנוּ, דִּבְרָנוּ, דָּפְנוּ.
הָעֵינֵינוּ, וְהִרְשָׁעֵנוּ, וְדָנוּ, חֲמַסְנוּ, טַפְלָנוּ
שָׁקַר. יַעֲצֵנוּ רַע, בִּזְבָּנוּ, לָצֵנוּ, מִדְרָנוּ,
נֹאצֵנוּ, סָרְרָנוּ, עֲוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְרָנוּ,
קִשִּׁינוּ עֲרָף. רִשָּׁעֵנוּ, שַׁחַתְנוּ, תַּעֲבָנוּ,
תַּעֲוִינוּ, תַּעֲתָעֵנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה
לָנוּ. וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אָמַרְתָּ
עֲשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעֵנוּ.

כֹּה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וְכֹה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אֵתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רֵזִי עוֹלָם, וְתַעֲלוּמוֹת סִתְּרִי כָּל חֵי.
אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בָטָן, וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב; אֵין
כָּל דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבִכֵּן יְהִי
רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּכַּפֵּר
לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ,
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

שִׁירָה בְּרָשָׁה

דִּבְרָנוּ דָּפְנוּ—דִּבְרָנוּ דָּבָרֵינוּ בִּזְיוֹ וְחִתּוּפָה אִישׁ עַל חֵבְרוֹ. וְדָנוּ—עֲשִׂינוּ כָּל סַעֲשִׂינוּ
בְּחִדּוֹן לֵב וּבְכֹנֶה רֵעַה. טַפְלָנוּ שָׁקַר—הוֹסַפְנוּ לְדָבָר שָׁקַר עַל שָׁקַר. נֹאצֵנוּ—
הִכְעַסְנוּ אֶת ה'. תַּעֲבָנוּ—עֲשִׂינוּ כָּל דָּבָר תּוֹעֵבָה. תַּעֲתָעֵנוּ—סָרְנוּ מִדְרָגַת הָאֱמֶת.

על חטא שחטאנו לפניך באִנּוּם וּבְרָצוֹן,
 ועל חטא שחטאנו לפניך באִמוּץ הַלֵּב.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּבִלִי דַעַת,
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּדַעַת וּבְמַדְמָה
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּדַבּוּר פֶּה.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּהוֹנָאת רֶעַ.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּהִרְהוּר הַלֵּב.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּהַעֲדַת זְנוּת
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּדוּדֵי פֶה.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּזִלְזוּל הוֹדִים וּמוֹרִים.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּזִדּוֹן וּבְשִׁנְיָה.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּחֻק יָד.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
 על חטא שחטאנו לפניך בְּיֹצֵר הָרֶעַ.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בְּיֹדַעִים וּבְלֹא יוֹדַעִים
 ועל כָּלֶם, אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, סֶלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כִּפֹּר לָנוּ!

שִׁיר הַדָּשָׁה

באִנּוּם-שְׁלֹא בְרָצוֹן, כַּעַל קִרְחָנוּ. בְּהוֹנָאת רֶעַ-בָּזָה שְׂרַמְיָנוּ אֶת רַעֲיָנוּ.
 בְּהִרְהוּר הַלֵּב-בְּמַשְׁכּוֹת רַעוֹת. בְּזִלְזוּל הוֹדִים וּמוֹרִים-בָּזָה שְׂבִינָנוּ אֶת קְבוּר הוֹרֵינוּ
 מוֹרֵינוּ. בְּחִלּוּל הַשֵּׁם-שְׁחַלְלָנוּ אֶת שֵׁם ה'.

על חטא שחטאנו לפניך בכחש ובקבו.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בכפת שחר.
 על חטא שחטאנו לפניך בלצון.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בדשון הרע.
 על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן.
 ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשתה.
 על חטא שחטאנו לפניך בגשף ובמר בית.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בגמית גרון.
 על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.
 ועל כלם אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, כפר לנו!
 על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
 על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.
 על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.

שירה חדשה

בכפת שחר-בלקחת שחר. במשא ובמתן-במסחוד. בגמית גרון-
 שהלכנו גמית גרון מרב גאון. בשלח-בדבור. בשקור עין-גרמיות עין.
 בפריקת עול-בהפרת על תורה ויראת שמים. בפלילות-בהוצאת משפט. שהוצאנו
 משפט און על חברינו. בצדית רע-שארכנו לחברנו לעשות לו רעה. בצרות עין-
 שהיינו צרי עין ולא נתנו צדקה לעניים. בקלות ראש-בפריצות וחוללות.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהַרְבֵּעַ.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכִּילוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבְעַת שְׂוֵא.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת יָד.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְחֹזֶן לֵבָב.
 וְעַל כָּלֶם אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כְּפֹר לָנוּ!
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵר.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם קָרְבֵּן עוֹלָה וְיִזְרֵד.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וְדֹאֵי וְתִלּוּי.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מְרָדוֹת.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אֲרֻבָּעִים.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְּיַדִּי שְׁמַיִם.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם בִּגְרַת וְעִרְרִי.
 וְעַל חֲטָאִים שְׂאָנוּ חֵיבִים עֲלֵיהֶם אֲרָבַע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִילָה, שְׂרָפָה, הָרֵג, וְחֶנֶק, עַל מַצּוֹת עֲשֹׂה וְעַל מַצּוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהּ קוֹם עֲשֹׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהּ קוֹם עֲשֹׂה,
 אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ, בְּכָר

שִׁירָה הַדְּשָׁה

בְּתִשּׁוּמַת יָד—בְּהִלּוּאָה עַל יְדֵי מִשְׁכּוּן. קָרְבֵּן עוֹלָה וְיִזְרֵד—קָרְבְּנוֹ שֶׁל עֲשִׂיר אוֹ שֶׁל עֲנִי
 עֲשִׂיר מִבֵּיא כִּכְשָׁה, וְאִם דָּל הוּא—מִבֵּיא שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ כֶּנִי וְיִנְה, וְאִם דָּל הוּא
 בְּיוֹתֵר מִבֵּיא עֲשִׂירִית הָאִיפָה קֶסֶה. אֲשֶׁם הַלּוּי—אֲשֶׁם הַבָּא עַל קָסֶק, אֲכָל חֲתִיקָה
 אֶחָד וְקָסֶק הוּא אִם שֶׁל שׁוּמֵן הִיָּתָה אוֹ שֶׁל חֶלֶב—מִבֵּיא אֲשֶׁם תִּלּוּי. מִכַּת מְרָדוֹת—
 שְׂרֹדִין וּבִסְפִין אוֹתוֹ לְקוֹם מַצּוֹת עֲשֹׂה. מַלְקוֹת אֲרֻבָּעִים—שְׁלֹקִין אוֹתוֹ אֲרֻבָּעִים הֶסֶר
 אֶחָד עַל שְׁעָבֵר עַל מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה

אֲמַרְנוּם לִפְנֵיךָ, וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם, וְאֵת שְׁאִינָם גְּלוּיִם לָנוּ,
לִפְנֵיךָ הֵם גְּלוּיִם וַיְדוּעִים, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנִּסְתָּרוֹת לִי
אֶלְהִינוּ, וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סֹלֶחַן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלֵן
לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹר וָיּוֹר, וּמִבְלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מַלְאָךְ
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (אֲלֵא אַתָּה).

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נִוְצַרְתִּי אִינִי כְדָאִי, וְעַכְשִׁיו
שֶׁנִּוְצַרְתִּי, כְּאֵלּוּ לֹא נִוְצַרְתִּי, עָפָר אֲנִי בְּחַיִּי, קֶרֶךְ וְחֹמֶר
בְּמִיתָתִי. הִרִי אֲנִי לִפְנֵיךָ בְּכָלִי מֵרָא בּוֹשָׁה וּבְלִמָּה.
יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁלֹּא
אֶחְטָא עוֹד, וּמִה שֶׁחָטָאתִי לִפְנֵיךָ, מִחוּךְ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, אֲכַל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וַחֲלִים רָעִים.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעַ, וְשִׁפְתֵי מִדְּבַר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי — נַפְשִׁי
תְּדוֹם, וְנַפְשִׁי כְּעָפָר לְכָל תְּהִיָּה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּתְּרוֹף נַפְשִׁי, וְכָל תַּקְמִים וְהַחֲשָׁבִים עָלַי לְרַעָה, מִתְּהִיָּה הַפֶּר עֲצָתָם
וּמְקַלֵּל מַחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא תַעֲלֶה
קִנְיָאֵת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְיָאֵתִי עַל אֲחֵרִים, וְשִׁרָא אֲבָעוּס הַיּוֹם וְשִׁרָא אֲבָעִיָּסָה.
וְחִצִּילֵנִי מִיָּצָר הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי תְּכַנְנֶה וְעֲנֶנָה. מִלִּבְּנוּ וְאֶלְהִינוּ, יַחַד שִׁמְךָ
בְּעוֹלָמְךָ, בְּנֵה עִירְךָ יִסּוֹד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵל הַיִּכְלָךְ וּבִקְעָה קְבוּצָה גְּלוּיֹת וּפְדֻה
צֹאנְךָ וְשִׁמְךָ עֲדֻתְךָ. עֲשֵׂה רָמְעַן שִׁמְךָ, עֲשֵׂה לָמְעַן יִמְיָךְ, עֲשֵׂה רָמְעַן
תּוֹרָתְךָ, עֲשֵׂה לָמְעַן קִדְשֻׁתְךָ. לָמְעַן יִחַלְצִינוּ יְדִידֶיךָ, הַחֲשִׁיעָה יִמְיָךְ וְעֲנֶנָה.
יְהִי רָצוֹן אֲמֵרֵי פִי, וְהִגִּיוֹן לִבִּי לִפְנֵיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נִעְבְּדְךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹכָה לִי מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּיִם, בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנוֹת.

אחרי תפלת ערבית, אם חל בשבת, אומרים: ויכלו, מנן אבות, המלך הקדוש, ונתתם מקדש השבת, וא"א
במה מרליקון, ובחול מתהויל הש"ן יעלה תחנונינו, ואוי אבינו מלכנו כשחל בחול. ק"ש. עלינו. ק"א.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא, הָבֵנוּ גָדֹל לֵאלֹהֵינוּ.

אֲדֹנִי, שְׁפֹתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹתָהֶם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב; הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת, וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.

וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכִתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַגֵּן אֲבֹתָהֶם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנִי, מַחְיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְחַיִּים, מוֹרִיד הַטָּל.

מִכְלָל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחְיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמַקְבִּים אֲמוֹנֹת, לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת? וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מַמְיֵת וּמַחְיֶה, וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחְיֶה הַמֵּתִים.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יִתְלַלֶּךְ סִלָּה.

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ, וּבִכֵּן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, וְעַל מְבוֹנֶה וְהִיבֶלְךָ.

הבאיר תמצא בדף 424

יִבְכּוּ תָּן פִּתְיוֹךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, וְאִמְתֵּךְ—עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ,
וַיִּרְאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
כָּל הַבְּרִיאִים, וַיַּעֲשׂוּ כְלָם אֶגְדָּה
אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבִּי שָׁלֵם; (כְּמוֹ)
שִׁידְעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְׁלֵטָן לְפָנֶיךָ,
עַז בִּידְךָ, וְגִבּוֹרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נִזְרָא
עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ.

וַיִּבְכּוּ תָּן כְּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ, תְּהִלָּה לִירְאוֹךָ וְתִקְוָה
טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפְתִיחוֹן פֶּה לַמְּיַחֲלִים לָךְ; שְׂמַחַת
לְאַרְצֶךָ וְשִׁשׂוֹן לְעִירְךָ, וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבָדֶיךָ
וְעִרְיַבַת נֵר לְבֶן יֶשׁוּ מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.
וַיִּבְכּוּ צַדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ,
וְחַסִּידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ פִּיֶּךָ,
וְהַרְשָׁעָה בָּלָה בְּעֵשֶׂן תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת
יְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
לְבַקֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן, מִשְׁכַּן

כְּבוֹדָךְ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדֹשְׁךָ
בְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קְדֹשְׁךָ: "יִמְלֹךְ יי' לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּהָ!"

קְדוֹשׁ אַתָּה וְעָרָא שְׁמָךְ, וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ,
בְּכַתוּב: "וַיִּגְבֶּה יי' צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְדוֹשׁ
נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה". בָּרוּךְ אַתָּה יי', הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ.

אַתָּה בַּחֲרַתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ
אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּבָּנוּ, לַעֲבֹדְךָ וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרֹאתָ

וַתִּתֵּן לָנוּ, יי' אֱלֹהֵינוּ, בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת
הַזֶּה, לְקֹדֶשׁה וְלִמְנוּחָה, וְאֵת יוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, לְמַחֲלָה
וְלִסְלִיחָה, וְלִכְפָּרָה, וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ
(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ, זָכַר לִיציאת מִצְרַיִם

הַבָּאוֹר תִּמְצֵא בְרָךְ 411

וּמִפְּנֵי חַטָּאתֵינוּ וְגַלְיָנוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל
אֲדָמָתָנוּ, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית

בְּחִירְתָּהּ, בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ
עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחָה בְּמִקְדָּשְׁךָ. יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מִלְּךָ רַחֲמָן,
שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדַּל בְּבוֹדוֹ

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ! גִּלְגַּל בְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ
מִהֲרָה, וְהוֹפֵעַ וְהַנִּשְׂאֵא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל חַי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ
מִבֵּין הַגּוֹיִם, וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ בָּנִים מִירְכַּתִּי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ
לְצִוּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם, בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, בְּשִׂמְחַת
עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ:
תְּמִידִים בְּסֹדְרָם, וּמוֹסָפִים בְּהִלְכָתָם. וְאֵת מוֹסֵף
יוֹם (לשבת וְאֵת מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה ו) יוֹם הַכִּפָּרִים הַזֶּה,
נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה, בְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ,
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
מִפִּי בְּבוֹדְךָ, כְּאֵמֹר:

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי
עֶזְרֵנִים סֵלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֲלֹת שַׁבָּת
בְּשַׁבְתּוֹ, עַל עֲלֹת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ. (וְהָ קָרְבֵּן שַׁבָּת וְקָרְבֵּן
הַיּוֹם כְּאֵמֹר).

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, מִקְרָא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם, וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם,

כָּל מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ
לְיָי רִיחַ נִיחָח, פֶּר כֶּן בָּקָר אֶחָד אֵיל
אֶחָד, כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה, תְּמִימִם
יִהְיוּ לָכֶם.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמִּדְבָּר; שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרֹן לִכְבֹּשׁ, וְיֵין כִּנְסֹכוֹ, וּשְׁנֵי שְׁעִירִים
לִכְפֹּר, (נ"א וְשְׁעִיר לִכְפֹּר, מִלֵּבד חֲמֵסַת הַכִּפּוּרִים) וּשְׁנֵי תְּמִידִים
כֹּה־לִכְתֹּם.

לשבת וּשְׁמֹחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת וְקוֹדְאֵי עֲנִי, עִם מִקְדָּשִׁי שְׂבִיעִי,
כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּנוּ מִשּׁוּבָּךְ, וּבְשִׁבְעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדְשָׁתוֹ, חֲמִדַת יָמִים
אוֹתוֹ קִבֵּאתָ, וְכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֹאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם
(לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה, מְחֹלָה וְהַעֲבֵר
פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, כְּאִמּוֹר: אֲנֹכִי, אֲנֹכִי
הוּא מוֹחֵל פְּשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי, וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר.
וְנֹאמַר: מְחִיתִי כָעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטֹּאתֶיךָ, שׁוּבָה
אֵלַי כִּי גָאֵלְתִּיךָ. וְנֹאמַר: כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם
לְמַחֵר אֲתִכֶּם, מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יְיָ תִמְחָרוּ.

(לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה נָא בְּמִנְחָתֵנוּ) קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְיֵין חֲלָקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שִׁבְעֵנוּ מִשּׁוּבָּךְ, וּשְׁמַחְנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, (לשבת וְהִתְחַלְּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן לִבְתּוֹךָ, וְיִנְחוּ
בּוֹ כָל יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשִׁי שְׁמֶךָ) וְטָהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת,

כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל
דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלָעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וּסוֹלֵחַ,
אֲלֹא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ מוֹחֵל וּסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ
וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֶׁר מוֹתִינוּ בְּכָל שָׁנָה
וּשְׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקוֹדֵשׁ (לשבת השבת ו) יִשְׂרָאֵל
וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם (וּלְתַפְּלָתָם
שְׁעָה), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה דְּדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וּתְפִלָּתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי בְּרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וּתְחַיֶּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבָךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מזרים אנחנו לך, שאתה
הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד. (צורנו) צור חיינו
מן ישענו, אתה הוא דוד
ודור, נודה לך ונספר תהלתך,
על חיינו המסורים בידך,
ועל נשמותינו הפקודות לך,
ועל נפיד שפכר יום עמנו,
ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב, ובקר, וצהרים.
הטוב, כי לא כלו רהיך, והמרחם, פי לא תמו חסדיך,
כי מעולם קנינו לך.

ועל כָּלֶם יתְּבַרַךְ וַיִּתְּרוּמָם וַיִּתְּנֶנְשָׂא (תָּמִיד) שְׁמֶךָ מִלְּכֵנוּ
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וּכְתוּב לְחַיִּים מוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וכל החיים יודוך סָלָה וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי מוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֲזָרְתֵנוּ סָלָה (הָאֵל
הַמּוֹב). בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמּוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת.

לש"ץ ברכת כהנים.

שֵׁים שְׁלוֹם, מוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ,
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרָכֵנוּ אֲבִינוּ בְּלָנוּ בְּאַחַד (יֶחֶד) בְּאוֹר
פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ, נִתַּתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרַת חַיִּים,
וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצִדִּיקָה (וּרְחֻמִּים) וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם.
וְמוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ, (בְּרוּב עוֹ וְשְׁלוֹם).

בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנָּסָה מוֹבָה,
יִגְזְרוֹת מוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ,
אֲנַחְנוּ וְכָר עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים מוֹבִים וְלִשְׁלוֹם.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.
יְהִי לְרָצוֹן אֲמָרִי פִי, וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יי צוּרִי וְנוֹאֲלִי.

הבאור תמצא בדף 457

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ!

תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְּעַלֵּם מִתְּחִנָּתֵנוּ, שְׂאִין
אֲנַחְנוּ עוֹי פָּנִים וְקָשִׁי עֵרְף, לֹאמַר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאִנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ
וְאַבוֹתֵינוּ חַטָּאִנוּ.

אֲשַׁמְנוּ בַּגְּדֵנוּ, גּוֹלְנוּ, דִּבַּרְנוּ דָּפְנוּ.
הַעֲוִינוּ, וְהִרְשָׁעֵנוּ, וְדָנוּ, חֲמַסְנוּ, טַפְלֵנוּ
שָׁקַר. יַעֲצֵנוּ רַע, כּוֹבְנוּ, לָצֵנוּ, מִרְדְּנוּ,
נֶאֱצָנוּ, סָרְדֵנוּ, עֲוִינוּ, פִּשְׁעֵנוּ, צָרְדֵנוּ,
קִשְׁיֵנוּ עֶרְף. רִשְׁעֵנוּ, שַׁחַתְנוּ, תַּעֲבֵנוּ,
תַּעֲיֵנוּ, תַּעֲתֵעֵנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה
לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ, כִּי אָמַת
עֲשִׂיתָ וְאַנְחֵנוּ הִרְשָׁעֵנוּ.

מה נאמר לַפְּנִיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וְמֵה נִסְפָּר לַפְּנִיךָ שׁוֹכֵן
שְׁהַקִּים, הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רֵזִי עוֹלָם, וְתַעֲדוּמוֹת סִתְּרִי כָּל חֵי.
אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בָטָן, וּבוֹחֵן כָּלִיוֹת וְלֵב; אֵין כָּל
דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, וּבִכּוֹן יְהִי
רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּכַּפֵּר
לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַד כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ,
וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

עַל חַטָּא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנִיךָ בְּאָנָס וּבְרָצוֹן.
וְעַל חַטָּא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנִיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.
עַל חַטָּא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנִיךָ בְּבִלִי דַּעַת.

ועל חמא שחמאנו לפניך בבטוי שפתים.
על חמא שחמאנו לפניך בגלוי עריות.
ועל חמא שחמאנו לפניך בגלוי ובסתר.
על חמא שחמאנו לפניך בדעת ובמרמה.
ועל חמא שחמאנו לפניך בדבור פה.
על חמא שחמאנו לפניך בהנאות דע.
ועל חמא שחמאנו לפניך בהרהור הלב.
על חמא שחמאנו לפניך בועידת זנות.
ועל חמא שחמאנו לפניך בודוי פה.
על חמא שחמאנו לפניך בזלזול חורים ומורים.
ועל חמא שחמאנו לפניך בדרון ובשגנה.
על חמא שחמאנו לפניך בחזק יד.
ועל חמא שחמאנו לפניך בחלול השם.
על חמא שחמאנו לפניך בטמאת שפתים.
ועל חמא שחמאנו לפניך בטפשות פה.
על חמא שחמאנו לפניך ביצר הרע.
ועל חמא שחמאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.
ועל כלם, אלוה סליחות, סלח לנו, מחל לנו, כפר לנו!
על חמא שחמאנו לפניך בבחש ובכזב.
ועל חמא שחמאנו לפניך בכפת שחר.
על חמא שחמאנו לפניך בלצון.
ועל חמא שחמאנו לפניך בלשון הרע.
על חמא שחמאנו לפניך במשא ובמתן.
ועל חמא שחמאנו לפניך במאכל ובמשתה.
על חמא שחמאנו לפניך בגשף ובמרבית

וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִמְטָה גְרוֹן.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵין.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינֵם רְמוֹת.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֻזּוֹת מִצַּח.
 וְעַל כָּלֶם אֲלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כַּפֵּר לָנוּ!
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפָרִיקַת עוֹל.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוֹת עֵין.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֶרֶף.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רִגְלִים לְהִרְעָ.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכִּילוֹת.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שָׁוְא.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאָת חֲנֹם.
 עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת יָד.
 וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְחֹן לֵבָב.
 וְעַל כָּלֶם אֲלוֹהֵי סְלִיחוֹת, סְלַח לָנוּ, מַחֵל לָנוּ, כַּפֵּר לָנוּ!
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם חֲטָאִים.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם קָרְבַּן עוֹלָה וְיִזְרָה.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם אִשָּׁם וְדָאִי וְתִלּוּי.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם מִבֶּת מִרְדּוֹת.
 וְעַל חֲטָאִים שְׁאֵנוּ חֲטָאִים עֲלֵיהֶם מַלְכוּת אֲרִבְעִים.

וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בְּיַד שָׁמַיִם.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם כִּנְתָּ וְעִירִי.
 וְעַל חַטָּאִים שְׁאֵנוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֲרַבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:
 סְקִינָה, שְׂרָפָה, הָרֵג, וְחֶנֶק, עַל מַצּוֹת עֲשֵׂה וְעַל מַצּוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה, בֵּין שֵׁשׁ בָּהּ קוֹם עֲשֵׂה, וּבֵין שְׁאֵין בָּהּ קוֹם עֲשֵׂה.
 אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ, כְּכֹר
 אֲמִרָנוֹם לְפָנֶיךָ, וְחֻדְיֵנוּ לָךְ עֲלֵיהֶם, וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
 לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וְיֹדוּעִים, כְּדָכָר שֶׁנֶּאֱמַר: הַנְּסִתְרוּת לִי
 אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגִלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל
 דְּבָרֵי תְּהִלָּתְךָ הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סֵלֶחַן לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלֵן
 לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמַבְלַעְרֵיךָ אֵין לָנוּ מִלָּךְ
 מוֹחֵל וְסוֹדֶת, אֶפְּאֵ אַתָּה).

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נִוצַרְתִּי אֵינִי כְּדָא, וְעַכְשָׁיו
 שֶׁנִּוצַרְתִּי, כְּאֵלֹוֹ לֹא נִוצַרְתִּי, עֶפְרָא אֵינִי בְּחַיִּי, קַל וְחֶמֶד
 בְּמִיתָתִי. הֵרִי אֵינִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלִמָּה.
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי, שֶׁלֹּא
 אֶחְטֵא עוֹד, וּמֵה שֶׁחַטָּאתִי לְפָנֶיךָ, מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים, אֲכַל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחָלִים רָעִים.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ, וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מְרֻמָּה, וְלִמְקַלֵּי - נַפְשֵׁי
 תְּהוֹם, וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכָל תַּהֲוָה. פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מַצּוֹתֶיךָ
 תִּתְּרוֹת נַפְשֵׁי, וְכָל תַּקְמִים וְחַוְשׁוּבִים עָלַי לְרַעָה, מִתְּהַרָה הַפֶּר עֲצָתְךָ
 וּמִלְּקַל מַחֲשַׁבְתְּךָ. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שֶׁלֹּא תַעֲלֶה
 קִנְיָת אֲדָם עָלַי וְלֹא קִנְיָתִי עַל אֲחֵרִים, וְשִׁלָּא אֲכַעֲזֵם הַיּוֹם וְשִׁלָּא אֲכַעֲזֶיךָ.
 וְתַצִּילֵנִי מִצָּר הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי תְּכַנְנָה וְעֲנָה. מְלַבְּנוּ וְאֱלֹהֵינוּ, יַחַד שִׁמְךָ
 בְּעוֹלָמְךָ. בְּנֵה עֵירָךְ יִסֵּר בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵל הַיִּבְלָה וּמִבֶּן בְּבוֹן גְּלוּיֹת וּפְדוּתֵי

צאנך ושפח צדקה. עשה למען שמך, עשה למען ימנך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשך. למען יחלצון ידיך, חשיעה ימנך וענגי. יהיו רצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיתנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם ובשנים קדמוניות, ועדך ליי מנחת יהודה וירושלים, בימי עולם ובשנים קדמוניות.

תפלת נעילה

אשרי יושבי ביתך, עוד יחללך סלה. אשרי העם שפכה לו — אשרי העם שיי אלהיו, תהלה לדוד, ארוממך אלהי המלך! ואברכה שמך לעולם ועד. בכל יום אברכה, ואהללה שמך לעולם ועד. גודל יי ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר. דור לדור ישבח מעשיו, וגבורתו יגידו. הדר כבוד הודך, ודברי נפלאותיך אשיחה. ועוזו גראותיך יאמרו, וגדלתך אספירה. זכר רב טובך יביעו. וצדקתך ירגנו. חנון ורחום יי, ארך אפים וגדל חסד. טוב יי רצל, ורחמיו על כל מעשיו. יודוך יי כל מעשיו. וחסידך יברכוכה. כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו. דודיע רבני האדם גבורתו, וכבוד הדר מלכותו. מלכותך מלכות כל עמים, וממשלתך בכל דור ודור. סומך יי לכל הנפלים, וזוקף לכל הכפופים. עיני כל אליך ישגרו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו. פותח את ידך, ומשביע לכל מי רצון. צדיק יי בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו. קרוב יי לכל קראיו, לכל אשר יקראו באמת. רצון יראיו

יַעֲשֶׂה, וְאֵת שְׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיִּשְׁיַעם. שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֲהָבָיו,
וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד. תַּהֲלֵת יְיָ יִדְבֹּר פִּי וַיִּכְרֹךְ כָּל
בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְהוָה, מִמַּעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

וּבֹא לְצִיּוֹן נוֹאֵל וּלְשָׁבִי פֶשַׁע בִּיעֶקֶב. נָאִם יְיָ. וְאֲנִי—
זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם, אָמַר יְיָ: רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ, וּדְבָרִי אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ, לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעַד, וּמִפִּי וְרַע וְרַעַד,
אָמַר יְיָ מִמַּעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאַתָּה קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תַּהֲלוֹת יִשְׂרָאֵל!
וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת, מִלֵּא
כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ. וּמִקְבְּלֵינָן דִּין מִן דִּין, וְאַמְרֵינָן: קְדִישׁ
בְּשָׁמִי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּה; קְדִישׁ עַל אֲרָעָא עוֹבֵד
גְּבוּרְתָּהּ, קְדִישׁ רָעִלָם וְלַעֲלָמִי, עֲלִמְיָא. יְיָ צְבָאוֹת, מִלֵּא
כָּל אֲרָעָא זִיו וְקָרָה, וּתְשַׁאֲנִי רוּחַ, וְאַשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ
גְּדוֹל: בְּרוּךְ בְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וְנִמְלִתֵנִי רוּחָא וְשִׁמְעַת
בִּתְרִי קֹדֶשׁ סֵנְיָא דְּמִשְׁכְּחִין וְאַמְרֵינָן: בְּרִיךְ יִקְרָא דִּי מֵאַתֵּר
בֵּית שְׁכִינְתָּה! יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד. יְיָ מַלְכוּתָהּ קָאִם לְעֹלָם
וְלַעֲלָמִי עֲלִמְיָא. יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ!
שְׁמָרָה זֹאת לְעוֹלָם, לְיִצְחָק מַחֲשָׁבוֹת לִבִּב עַמָּךְ, וְהִבֵּן
לְבָבָם אֱלֹהֶיךָ. וְהוֹאֲרֵחוּם, יִכְפֹּר עֵזן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה
לְהָשִׁיב אָפּוֹ, וְלֹא יַעֲזִיר כָּל חֲמָתוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנֵי טוֹב וּסְגָדָה,
וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאֶיךָ. צִדְקָתְךָ—צִדְקָה לְעוֹלָם, וְתוֹרַתְךָ
אֱמֶת. תִּתֵּן אֱמֶת לְבִיעֶקֶב, חֶסֶד—לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לְאַבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם. בְּרוּךְ אֲדֹנֵי יוֹם יוֹם—יַעֲמֵם לָנוּ, הָאֵל
יִשְׁוֹעַתָּנוּ, סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סֵלָה. יְיָ צְבָאוֹת! אֲשֶׁרִי אָדָם בְּמַח בְּךָ. יְיָ, הוֹשִׁיעָה! הִמְלֹךְ

יַעֲנֵנוּ כִּיּוֹם קָרָאנוּ. בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבִּרְאָנוּ לְכַבוֹדוֹ,
וְהַבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע
בְּתוֹכֵנוּ; הוּא יִפְתַּח לָבֵנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֶׁם בְּלִבֵּנוּ אֱהָבָתוֹ
וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבְבִּי שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִינַע
לְרִיק, וְלֹא נִלְדֵּי לְכַהֲלָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמֹר הַקִּיּוֹד בְּעוֹלָם הָהָא, וְנִזְכֶּה וְנַחֲיָה, וְנִרְאָה,
וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָּה, לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמָּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
לְמַעַן יִמְלֹךְ כְּבוֹד וְלֹא יָדָם; יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶרֶךְ. בְּרוּךְ
הַגִּבּוֹר, אֲשֶׁר יִבְטַח בִּי, וְהִיָּה יי מְבַטְחוֹ. בְּטָחוּ בִּי עַד־עַד,
כִּי בָּיָה יי צוֹר עוֹלָמִים. וְיִבְטָחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עֲזַבְתָּ
דִּדְשֶׁךָ, יי! יי חֲפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיִאֲדִיר. חֶסֶד

כִּי שֵׁם יי אֶקְרָא הֵבו גִּדְל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנֵי, שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלְהֵי יַעֲקֹב; הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל
עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכּוֹל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת.
וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חֲפֵץ בְּחַיִּים, וְחַתָּמֵנוּ
בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִגֹּן אֲבֹרָהִם.
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי, מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מוֹרִיד הַטֶּל.

מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים.
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ

לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹד בְּעַל גְּבוּרֹת? וּמִי דוֹמָה לָךְ, מִלֵּד
מִמִּית וּמִחַיָּה, וּמִצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹד אֵב הַרְחָמִים, זֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.
וְנֶאֱמָן אֶתָּה לְחַיּוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְחַיֶּה הַמֵּתִים.
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוּשִׁים בְּכָל יוֹם וְהַלְלוּךָ סֵלָה.
לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדּוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
וּבִכֵּן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
וְעַל יְרוּשָׁלַּיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל
מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, וְעַל מְכוֹנֶךָ וְהַיְכָלְךָ.

הבאור תמצא בדף 424

וּבִכֵּן תֵּן פַּחְיָד יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, וְאִמָּתֶךָ—עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ,
וְיִירְאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
כָּל הַבְּרִואִים, וְיַעֲשׂוּ כְלָם אֲגִידָה אַחַת
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם; (כְּמוֹ)
שִׁיבָה עֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלֵטֵן לְפָנֶיךָ
עוֹ בִּירְךָ, וְגַבּוּרָה בִּימִינְךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא,
עַל כָּל מַה שֶּׁבִּרְאָתְךָ.

וּבָכֵן תֵּן כְּבוֹד יי לַעֲמֻד, תְּהַלֵּל לִירֵאָיָה, וְתִקְוֶה
טוֹבָה לְדוֹרֵשֶׁיהָ, וּפְתַחוּן פֶּה לַמַּיְחִלִּים לָךְ, שְׂמֵחָה
לְאַרְצָךְ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירָךְ, וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבָדֶךָ,
וְעִרִיכַת גֵּר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחָךְ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבָכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ,
וְחַסִּידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ,
וְכָל הָרִשָּׁעָה בָּלָה בְּעֶשֶׂן תִּבְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁקַת
זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
לְבַקֵּךְ: עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּחֵר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשְׁךָ, בְּכַתּוּב
בְּדִבְרֵי קִדְשְׁךָ: יִמְלֹךְ יי לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּהָ!

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ,
בְּכַתּוּב: "וַיִּגְבֶּה יי צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָיָל הַקְּדוֹשׁ
בְּקִדְשׁ בְּצִדְקָה". בָּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בַּחֲרָתָנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבָּתָ
אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל

הַלְשׁוֹנוֹת, וְקַדְשָׁתָנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ,
וְקִרְבָּתָנוּ מִלִּבְּנוּ לַעֲבֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָתָּ.

וּתְתֵן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת
הַזֶּה, לְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ וְאֶת יוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, לְמַחֲיִלָּה
וּלְסִלִּיחָה וּלְכַפָּרָה, וּלְמַחֲל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ
(לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קָדֵשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיְבֹא, וַיַּנִּיעַ, וַיִּרְאֶה,
וַיִּרְצֶה, וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקֶד, וַיִּזְכֹּר וְזָכְרֵנוּ וּפְקֻדּוֹנֵנוּ, וְזָכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבִידְךָ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קִדְשֶׁךָ, וְזָכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל רַפְּנִידָךָ, רַפְּלִיטָה לְטוֹבָה,
לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם הַכְּפָרִים
הַזֶּה. וְזָכְרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָּתָנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדָבָר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חוּס וְחַנּוּנָה,
וּרְחָם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֶכֶד חַנוּן
וּרְחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְחֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם
(לשבת השבת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכְּפָרִים הַזֶּה, מְחִירָה וְהַעֲבִיר
פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, בְּאִמּוֹר: אֲנֹכִי, אֲנֹכִי
הוּא מוֹחֵר, פְּשָׁעֶיךָ לְמַעְנִי, וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר.
וַיֹּאמֶר: מַחֲיִיתִי כָעֵב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאתֶיךָ, שׁוּבָה
אֵלַי כִּי גֵאלְתֶּיךָ. וַיֹּאמֶר: כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם
לְמַחַר אֲתֹכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם, לִפְנֵי יי תִּמְחָרוּ.

(לשבת) אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה נָא בְּמִנוּחֵינוּ (לשבת) כְּדִשְׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ
וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ, שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ, וְשִׁמְחֵנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, (לשבת) וְהִנְחֵלְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וְיִנְחֹנוּ
בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקֵּדְשֵׁי שְׁמֶךָ) וְסַחֵר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת,
כִּי אַתָּה סֹלֶחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל
דּוֹר וָדוֹר, וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ,
אַלֶּא אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ
וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל
שָׁנָה וּשְׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקֵּדֶשׁ (לשבת השבת ו')
יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים.

רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם (וּלְתַפְלָתָם
שִׁיעַר), וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וְתַפְלָתָם (מִהֲרָה) בְּאַהֲבָה תִּקְבֹּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי בְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וְתַחֲנוּנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מִוִּדִּים רַבִּינֵי
מִוִּדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר וַיַּצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרָאשִׁית. בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ,
עַל שֶׁהִתְחַיֵּיתָנוּ וְקִבְּלָנוּ. בֵּן תַּחֲנוּנֵי
וְתַקְוָמֵנוּ, וְתַאֲסוּף גְּלוּתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבֵּב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ
מִוִּדִּים לָךְ, בְּרוּךְ אַתָּה הַמְּוֹדָאוֹת.

מִוִּדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. (צוּרֵנוּ) צוּר חַיֵּינוּ
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר, נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ,
וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ,
וְעַל נַפְשֶׁךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ,

ועל נפלאותיך ומובותיך שבעל עת, ערב, ובקר, וצהרים.
הטוב, כי לא כלו רחמיך, והרחם, כי לא תמו חסדיך,
כי מעולם קנינו לך.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא (תמיד) שמך מלפני
תמיד לעולם ועד.

והתווסף לחיים טובים כל בני בריתך.
וכל החיים יורוך סלה, ויחללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה (האל
טוב). ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

לש"ץ ברכת כהנים.

שים שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים עלינו,
ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו בלנו באחד (יחד) באור
פניך, כי באור פניך, נתת לנו יי אלהינו: תורת חיים,
ואהבת חסד, וצדקה (ורחמים) וברכה ורחמים וחיים ושלום,
וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל
עת ובכל שעה בשלומך, (ברוב עז ושלום).

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה,
וגזרות טובות ישועות ונחמות, נזכר ונחתם לפניך,
אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום.
ברוך אתה יי, המברך את עמו ישראל בשלום.

יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי.

הבאור תמצא בדף 455

אלהינו ואלהי אבותינו!

תבא לפניך תפלתנו, ואר תתעבם מתחנתנו, שאין
אנחנו עזי פנים וקשי ערף, לומר לפניך יי אלהינו

וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ: צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאָנוּ, אֲבָל אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאָנוּ.

אֲשַׁמְנוּ, בִּגְדָנוּ, גִּזְלָנוּ, דְּבַרְנוּ דְּפִי.
הַעֲוִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ, וְדָנוּ, חֲמָסָנוּ, טַפְלָנוּ
שִׁקְרָה. יַעֲצָנוּ רָע, כּוֹזְבָנוּ, לָצָנוּ, מַרְדָּנוּ,
נֹאצָנוּ, סָרְדָנוּ, עֲוִינוּ, פֶּשַׁעְנוּ, צָרְדָנוּ,
קִשְׁיָנוּ עֶרְבָה. רִשְׁעָנוּ, שַׁחְתָנוּ, תַּעֲבָנוּ,
תַּעֲיָנוּ, תַּעֲתָעָנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּבָה
לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אָמַת
עָשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מֶה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמֶה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹבֵן
שְׁחָקִים, הֲלֹא כָל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אֵתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים, וַיִּמְיֹךְ
פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׂבִים, וְתִלְמִידָנוּ יִי
אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל
עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נַחֲדֵל מֵעַשֶׁק יְדֵינוּ,
וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ,
כְּאֲשֵׁים וּכְנִיחוֹתִים, לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר

אָמַרְתָּ. אֵין קִין לְאִשִּׁי חוֹבוֹתֵינוּ, וְאֵין
 מִסְפָּר לְגִיחוֹתַי אֲשַׁמְתָּנוּ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ
 שְׁאַחֲרֵיתָנוּ רָמָה וְתוֹלָעָה, לְפִיכָךְ
 הִרְבִּיתְ סְלִיחָתָנוּ. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
 מָה חֲסִידָנוּ, מָה צַדִּיקָנוּ, מָה יִשְׁעָנוּ,
 מָה כַּחַנוּ, מָה גְבוּרָתָנוּ. מָה נֹאמַר
 לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֵלֹא
 כָּל הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאַלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
 כֹּלֵא הֵיוּ, וְחַכְמִים כְּבֹדֵי מַדַּע, וְגִבּוֹרִים
 כְּבֹדֵי הַשִּׁבְלָה, כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תַּחֲוִי,
 וַיָּמִי חַיֵּיהֶם הִקְבֵּל לְפָנֶיךָ, וּמֹתֵר הָאָדָם
 מִן הַבְּהֵמָה אֵין, כִּי הַכֹּל הִקְבֵּל.

אַתָּה הִבַּדְלָתָ אֶנְשֵׁי מֵרֹאשׁ, וְתַכִּירְהוּ
 לַעֲמֹוד לְפָנֶיךָ, כִּי מִי יֹאמַר לָךְ, מָה
 תַּפְעֵל, וְאִם יִצְדַּק מָה יִתֵּן לָךְ. וְתִתֵּן
 לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַיּוֹדֵד אֵינוּ
 מְזִכֵּר שֶׁל שַׁבַּת הַשְּׁבִית הַזֶּה וְאֶת יוֹם) (צוֹם)

הַכּוֹפְרִים הַזֶּה. קִין וּמַחִלָּה וּסְלִיחָה
עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, לְמַעַן נַחֲדֵל מִעַשָּׁק
יָדֵינוּ, וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֲסִי
רְצוֹנְךָ בְּלִבִּב שָׁלֵם. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, כִּי לֹא תַחֲפוּץ
בְּהַשְׁחָתֵת עוֹלָם. שְׁנֹאמַר: הֲרֵשׁוּ יי
בְּהַמָּצְאוֹ, קִרְאָהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב וְנֹאמַר:
יַעֲזֹב רָשָׁע הַדָּכוּ וְאִישׁ אֶזְנוֹ מִחֲשִׁבְתּוֹ,
וַיֵּשֶׁב אֶל יי וִירַחֲמֵהוּ, וְאַל אֶלְהִינּוּ, כִּי
יִרְבֶּה לְסִלּוֹת. וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת,
חֲנוּן וְרַחוּם, אֶרְךָ אַפִּים, וְרַב חֶסֶד
וְאֶמֶת, וּמִרְבֶּה לְהִיטִיב, וְרוֹצֵה אֶתָּה
בְּתַשׁוּבַת רָשָׁעִים, וְאִין אֶתָּה חָפִץ
בְּמִיתָתָם, שְׁנֹאמַר: אָמַר אֱלֹהִים, חִי
אֲנִי נֶאֱמַר אֲדֹנֵי יְהוָה, אִם אֶחָפִץ בְּמוֹת
הָרָשָׁע, כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ
וְחִיה, שׁוּבוּ, שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים,

וּלְמָה תָּמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר:
הֶחֱפִין אַחֲפִין מוֹת רָשָׁע, נָאִם אֲדָנִי
יְהוָה, הֲלֹא בָּשׁוּבוּ מִדֶּרֶכִּי וְחִיָּה.
וְנֹאמַר: כִּי לֹא אַחֲפִין בְּמוֹת הַמֵּת, נָאִם
אֲדָנִי יְהוָה, וְהִשִּׁיבוּ וְחִיו. כִּי אַתָּה
סָלַח לְיִשְׂרָאֵל, וּמַחֲלִין לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל,
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ
מִלָּד, מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, (אֵלֶּא אַתָּה).

אֱלֹהֵי, עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אִינִי כְּדָא, וְעַכְשָׁיו
שֶׁנוֹצַרְתִּי, בְּאֵלֹו רֹא נוֹצַרְתִּי, עֶפֶר אֲנִי בַחֲוִי, קַדְוָה וְחֹמֶר
בְּמִיתָתִי. הֲרִי אֲנִי לִפְנֶיךָ בְּכָלִי מָלֵא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה.
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתִי, שֶׁלֹּא
אֶחְמָא עוֹד, וְמָה שֶׁחֲמָאֵתִי לִפְנֶיךָ, מְחֹק בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחֻלִּים רָעִים.

אֱלֹהֵי! נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָ, וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי — נַפְשֵׁי
תְּדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעֶפֶר לְכָל תַּהֲוָה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַתְרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדּוּף נַפְשִׁי, וְכָל תַּקֻּמִּים וְהַחֲוָשִׁים עָלַי לְרַעָה, מִחֲדָה הַפֶּר עֲצָתָם
וּמִלְּקַל מִחֲשַׁבְתָּם. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתִי שֶׁלֹּא תַעֲלֶה
קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אֲחֵרִים, וְשֶׁלֹּא אֶכְעֹס הַיּוֹם וְשֶׁלֹּא אֶכְעֹסָה.
וְתַצִּילֵנִי מִיָּצֵר הָרָע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנָעָה וְעֲנוּהָ. מִלְּכֻנּוּ וְאַלְהוּנוּ, יַחַד שְׁמָךְ
בְּעוֹלָמְךָ, בְּנֵה עֵירֶךָ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלָל הַיְכָלְךָ וּמִבֶּן קַבּוּץ גְּלוּת וּפְדוּת
צִאָנְךָ וְשִׁמַּח עֲדָתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמָךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן

תורתך, עשה למצן קדשתך. למצן יחלצון ידיך, הושיעה ימינך וענני.
יהיו רצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי. עשה שלום
במרומו, הוא יעשה שרם עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיתנה בית המקדש
במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכלשנים
קדמוניות. וערבך ליי מנחת יהודה וירושלים, כימי עולם וכלשנים קדמוניות.

אבינו מלכנו תמצא בפרק 87. קדיש שלם בפרק 108

סדר הדלקת נרות של חנכה.

ומן הדלקת נר חנכה — משתשקע השמש, בלילה הראשון של חנכה מדליקין נר
אחד, ובשאר הלילות מוסיפין נר אחד בכל לילה. בלילה הראשון מברכים ברכה ראשונה
ושניה וגם ברכת שהחיינו, בשאר הלילות מברכים רק ברכה ראשונה ושניה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו
במצותיו, וצונו להדליק נר של חנכה.
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שעשה
נסים לאבותינו, בימים ההם בזמן הזה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

מיד אחר הדלקת נר הראשון של אותו הלילה יאמר הנרות הללו ויגמור הדלקתן בעוד שאומר הנרות הללו.

הנרות הללו אנחנו מדליקין, על הנסים, ועל הנפלאות,
ועל התשועות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו בימים
ההם בזמן הזה, על ידי כהנך הקדושים. וכל שמונת ימי
חנכה, הנרות הללו קדש הם, ואין לנו רשות להשתמש
בהם, אלא לראותם בלבד, כדי להודות ולהלל לשמך
הגדול, על נסך, ועל ישועתך, ועל נפלאותך.

וַיְהִי־לָהּ לֶפֶחַ וּדְמוּקָשׁ, וְנִאֲוָתוֹ
נִשְׁבְּתָהּ.

רָאשׁ יְמִינִי נִשְׁאֲתָה, וְאֹזֵיב שְׁמוֹ מִחֻנָּה.
רוּב בָּנָיו, וְקִנְיָנוֹ, עַל הָעֵץ תָּלִיתָ.

וְנִים נִקְבְּצוּ עָרִי, אִזִּי בִימֵי חֲשָׁמַיִם,
וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלִי, וְטָמְאוּ כָּל
הַשְּׂמָנִים,

וּמְנוֹתַי בְּקִנְיָנִים, נַעֲשֶׂה גַם לִשְׂוֹשְׁנֵים.
בְּנֵי בֵינָה, יָמִי שְׂמוּנָה, קָבְעוּ שִׁיר
וְרָנִים.

חַ שׁוֹף תִּרְוַע קִרְשָׁהּ, וְקָרַב יוֹם
הַיְשׁוּעָה,

עֲשֵׂה נָא לְמַעַן שְׂמָךְ, לִהְיוֹת לָנוּ
תְּשׁוּעָה,

כִּי אֲרַכָּה לָנוּ הַיְשׁוּעָה, וְאִין קֶזֶז
לִימֵי הַרְעָה.

דַּחַה אֲדַמּוּן, בָּצַל צִלְמוֹן, הָקֵם
לָנוּ רוּעָה שְׁבַעַה.

כִּי עוֹז, צוּר יִשׁוּעָתִי, לִךְ נֹאֶה לְשִׁבְחָה,
תִּבְנוּ בֵּית תְּפִלָּתִי, וְשִׁם תִּוְרָה נִבְּחָה.

לְעַת תִּכְזֹן מִטְבָּחַ, מִצָּר הַמִּנְבָּח,
אִזְּאֻמָּוֶה, בְּשִׁיר מִזְמוֹר, חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ.

ךְ עוֹת שְׂבָעָה נִפְשִׁי, בְּיִגּוֹן כַּחֲזִי כִלְהָ,
חֲזִי מִדְּרוֹ בְּקוֹשֵׁי. בְּשַׁעֲבוֹד מַלְכוּת
עֲגִלָּה,

וּבְיָדוֹ הַגְדֻלָּה, הוֹצִיא אֶת הַסִּגְלָה,
חֵיל פִּרְעָה, וְכָל זָרָעוֹ, יָרָה, בְּאֶבֶן
בְּמִצִּילָה.

דְּ בִיר מִדְּשׁוֹ הִבִּיאֵנִי, וְגַם שֵׁם לֹא
שָׁקַטְתִּי,

וּבֹא נִגְשׁ וְהַגְלֵנִי, כִּי זָרִים עֲבַדְתִּי,
וְיִין רַעַל מִסְכָּתִי, כְּמַעֲט שְׂעֵבַרְתִּי,

מִזֶּן בָּבֶל, וְרַבְבֶּל, לְמִן שִׁבְעִים,
נִשְׁעַתִּי.

כִּי רוּחַ קוֹמַת בְּרוּשׁ, בִּקְשׁ אֲנִי
בֶּן הַמִּדְבָּא,

בְּרָכוֹת קוֹרֵם הַמִּגְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוֵּנוּ עַל מִקְרָא מִגְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעֲשֵׂה
נִסִּים לְאֲבוֹתֵינוּ, בְּיָמִים הָהֵם בְּזִמְן הַזֶּה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהִחֲיֵנוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה.

בשקורין המגילה בצבור מברכין לאחרית ברכה זו אבל לא בזה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 חָרַב אֶת־רִיבֵנוּ, וַחֲדָן אֶת־דִּינֵנוּ, וַהֲנוּקֵם
 אֶת־נַקְמָתֵנוּ, וַהֲמַשִּׁלֵּם גְּמוּלָ לְכָל אוֹיְבֵי
 נַפְשֵׁנוּ, וַהֲנִפְרַע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְיָ, הַנִּפְרַע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרֵיהֶם,
 הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ.

בשחרית אין אומרים זה, ומתחילין שושנות יעקב.
 אֲשֶׁר הֵנִיא עֲצַת גּוֹיִם, וַיִּפְרַח מַחְשְׁבוֹת עַרְוֹמִים,
 בְּקוֹם עַלְנוּ, אָדָם רָשָׁע, גָּצֵר וְדוֹן מְזֹרֵעַ עַמְּלֵק.
 גָּאָה בְּעַשְׂרוֹ וּבְכָרָה לוֹ בּוֹר, וַיִּגְדְּלֵנוּ יִקְשָׁה לוֹ לָכֶד.
 דָּמָה בְּנַפְשׁוֹ לְרַפּוֹד, וְנִלְכֵד. בִּקֵּשׁ לַחֲשָׁמִיד וְנִשְׁמַד מִהֲרָה.
 הֵמָּן הוֹדִיעַ אֵיבַת אֲבוֹתָיו, וַעֲזָר שְׂנֵאת אֲחִים לְבָנִים,
 וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שְׂאוּל, כִּי בְהַמְלָתוֹ עַל אֶגֶן נוֹלַד אוֹיֵב.
 זָמַם רָשָׁע לְהַכְרִית צַדִּיק, וְנִלְכֵד טָמֵא בְיַד־טָהוֹר.
 חֶסֶד גָּבַר עַל שְׂנֵאת אָב, וְרָשָׁע הוֹסִיף חָטָא עַל חָטָאיו.
 טָמֵן בְּלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת עַרְוֹמִי, וַיִּתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת רָעָה,
 יָדוֹ שָׁלַח בְּקָדוּשֵׁי אֵל, בִּסְפוֹ נָתַן לְהַכְרִית זָכָרִם,
 כְּרָאוֹת מַרְדִּכֵי כִי יֵצֵא קָצֶף, וְדָתִי הֵמָּן נִתְּנוּ בְּשׁוֹשָׁן,
 לְבֶשׂ שֵׁק, וְקָשָׁר מִסְפָּד, וְגֹזַר צוּם, וַיֵּשֶׁב עַל הָאֶפֶר.
 מִי זֶה יַעֲמוֹד לְכַפֵּר שְׂגִיגָה, וְלִמְחוֹל חַטָּאת עוֹן אֲבוֹתֵינוּ.
 גִּזְּן פָּרַח מְלוּלָב, הֵן הִרְסָה עֲמֻדָה לְעֹזָר יִשְׁנִים.

סְרִיסוּיָהּ הִבְהִילוּ לְהֶמֶן, לְהַשְׁקוֹתוֹ יַיִן חֵמֶת תַּנְיִינִים.
 עָמַד בְּעֶשְׂרוֹ וְנָפַל בְּרָשָׁעוֹ, עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְּלָה עָלָיו.
 פִּיהֶם פָּתְחוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְל, כִּי פוֹר הֶמֶן נִהְפָּךְ לְפוֹרְנוֹ.
 צָדִיק נִחְלַץ מִיַּד רָשָׁע, אוֹיֵב נִתֵּן תַּחַת נַפְשׁוֹ.
 קִיָּמוֹ עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פְּוִרִים, וְלִשְׁמוֹחַ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה.
 רָאִיתָ אֵת תַּפְּסַלַת מְרִדְכִי וְאַסְתֵּר, הֶמֶן וּבְנָיו עַל הָעֵץ תָּלִיתָ.

שׁוֹשַׁנָּה יַעֲקֹב צָהֳלָה וְשִׁמְחָה, בְּרֹאוֹתֶם יַחַד
 תַּכְלֵת מְרִדְכִי, תִּשְׁוַעְתֶּם הָיִיתָ לְנֹצַח, וְתִקּוֹתֶם
 בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. לְהוֹדִיעַ שְׂכָל קִיּוֹךְ לֹא יִבְשׁוּ, וְלֹא
 יִכְלְמוּ לְנֹצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ. אֲרוֹר הֶמֶן אֲשֶׁר
 בִּקֵּשׁ לֹא־בְדִי, בְּרוּךְ מְרִדְכִי הַיְּהוּדִי, אֲרוֹרָה זָרַשׁ
 אִשְׁתִּי מִפְּחִידִי, בְּרוּכָה אֲסֵתֵר בַּעֲדִי, וְגַם חֲרֻבוֹנָה
 זְכוֹר לְטוֹב.

ואח"כ אומרים ואתה קדוש וכו' צד 369, קדיש שלם בלא תתקבל צד 122. ובמוצ"ש אומרים ויהי
 נעם ואתה קדוש צד 369, ק"ש צד 108, ויהן לך צד 371, הברלה צד 379. עלינו צד 120, ק"י צד 122.

סֵדֶר הַקְּפוֹת לְשִׁמְחַת תּוֹרָה.

אַתָּה הָרָאִתָּ לַדָּעַת, כִּי יִי הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין
 עוֹד מַלְבָּדוֹ. לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבִדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם
 חֲסִדּוֹ. אֵין כָּמוֹךְ בָּאֱלֹהִים אֲדָנִי, וְאֵין כַּמַּעֲשִׂיךָ.
 יְהִי כְבוֹד יִי לְעוֹלָם, יִשְׂמַח יִי בַּמַּעֲשָׂיו. יְהִי שֵׁם יִי
 מְבָרָךְ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יְהִי יִי אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כְּאֲשֶׁר
 הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ, אֶל יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל יִשְׁשָׁנוּ. וְאַמְרוּ:

הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו, וְקַבְּצֵנו וְחַצִּילֵנו מִן הַגּוֹיִם,
 לַחֲדוּדוֹת לָשֵׁם קְדֻשָּׁה, לְהַשְׁתַּבַּח בְּתִהְלָתָהּ. יי מֶלֶךְ,
 יי מֶלֶךְ, יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. יי, עֲזֹר לַעֲמּוֹ יִתָּן, יי
 יִכְרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. וַיְהִי נָא אֲמַרְנוּ לְרָצוֹן,
 לַפָּנִי אֲדוֹן כָּל. וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶז, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:
 קוּמָה יי וּפָצוּ אֵיבֵיךָ, וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֶיךָ מִפָּנֶיךָ. קוּמָה
 יי לְמַנוּחָתְךָ, אֶתָּה וְאֶרֶז עֶזְךָ. בְּחִנֶּיךָ יִלְבָּשׁוּ צַדִּיק,
 וְחִסְדֶּיךָ יִרְנְנוּ. בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ, אֵל תֵּשֵׁב פָּנֵי
 מְשִׁיחֶךָ. וְאָמַר בְּיוֹם הַחַוָּא: הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה,
 קָיָנוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנו, זֶה יי קָיָנוּ לוֹ, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה
 בִּישׁוּעָתוֹ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עַלְמִים, וּמִמְשַׁלְתְּךָ
 בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה, וְדָבַר
 יי מִירוּשָׁלַיִם.

אב הַרְחֵמִים, הִמְיִיבָה בְּרָצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם. כִּי כָךְ לָבֹד בְּטַחָנוּ, מֶלֶךְ אֵל רַם וְנִשְׂאֵ
 אֲדוֹן עוֹלָמִים.

אח"כ מוציאין כל הס"ת שבוכל ומסבבין הבימה ז"פ ואומרים אָנָּה :

חֲקֹפָה א אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה יי הַצְלִיחָה נָא, אָנָּה יי עֲנֵנוּ
 בְּיוֹם קְרָאָנוּ. אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, בּוֹחֵן לְבָבוֹת
 הַצְלִיחָה נָא, גּוֹאֵל הָעַק עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאָנוּ :

חֲקֹפָה ב דוֹבֵר צַדִּיקוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, הַדּוֹר בְּלָבוֹשׁוֹ הַצְלִיחָה
 נָא, וְתִיק וְחִסִּיד עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאָנוּ.

חֲקֹפָה ג וְדָ וְיִשָּׁר הוֹשִׁיעָה נָא, חוֹמֵל דְּלִים הַצְלִיחָה נָא, טוֹב
 וּמְטִיב עֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאָנוּ.

הַקְפָּה ד' יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, כְּבִיר וְנָאוֹר הַצְלִיחָה נָא,
לוֹבֵשׁ צִדְקוֹת עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

הַקְפָּה ה' מְלִיךְ עוֹלָמִים הוֹשִׁיעָה נָא, נָאוֹר וְאֲדִיר הַצְלִיחָה נָא,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

הַקְפָּה ו' עוֹזֵר דְּלִים הוֹשִׁיעָה נָא, פּוֹדֶה וּמַצִּיל הַצְלִיחָה נָא, צוֹר
עוֹלָמִים עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

הַקְפָּה ז' קָדוֹשׁ וְנוֹרָא הוֹשִׁיעָה נָא, רַחוּם וְחַנוּן הַצְלִיחָה נָא,
שׁוֹמֵר הַבְּרִית עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ: תוֹמֵךְ תְּמִימִים הוֹשִׁיעָה
נָא, תִּקְוָה לְעַד הַצְלִיחָה נָא, תְּמִים בְּמַעֲשָׂיו עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ.

שִׁישׁוֹ וְשִׁמְחוּ בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה, וְתֵנוּ כְּבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי
טוֹב סִתְרָה מִכָּל סִחוּרָה, מִפְּנֵי וּמִפְּנִינִים יִקְרָה. נְגִיל וְנָשִׁישׁ
בְּזֹאת הַתּוֹרָה, כִּי הִיא לָנוּ עֵץ וְאוֹרָה. אֶהְלֶלָה אֱלֹהֵי,
וְאֶשְׁמְחָה בּוֹ, וְאֶשְׁימָה תִּקְוָתִי בּוֹ, אֲהוֹדְנוּ בְּסוֹד עִם קְרוֹבוֹ,
אֱלֹהֵי צוּרֵי אֶחָסֶה בּוֹ. נְגִיל בְּכָל לֵב אֲרִנֵּן צִדְקוֹתֶיךָ, וְאֶסְפְּרָה
תַּהֲלֶתְךָ, בְּשִׁשּׁוֹן הַשִּׁיבָנוּ לְבֵיתְךָ, עַל חֶסֶדְךָ וְעַל אֱמֻנָתְךָ. נְגִיל

הַתְּקַבְּצוּ מְלָאכִים זֶה אֶל זֶה, זֶה לְקַבֵּל זֶה, וְאָמַר זֶה
לְזֶה: מִי הוּא זֶה וְאִי זֶה הוּא, מֵאֲחָז פְּנֵי כֶּסֶף, פְּרִישׁוֹ עָרְיוֹ
עֲנֵנוּ. מִי עָלָה לְמָרוֹם, מִי עָלָה לְמָרוֹם, מִי עָלָה לְמָרוֹם,
וְהוֹרִיד עֵץ מִבְּטָחָה. הַתְּקַבְּצוּ מִשָּׁה עָלָה לְמָרוֹם, מִשָּׁה עָלָה
לְמָרוֹם, מִשָּׁה עָלָה לְמָרוֹם, וְהוּא הוֹרִיד עֵץ מִבְּטָחָה! הַתְּקַבְּצוּ

אֲנִיל וְאֶשְׁמַח בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה, בֹּא יִבֹּא אֶמְחַ בְּשִׁמְחַת
תּוֹרָה, תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים, לְכָלֵם חַיִּים, כִּי עֲמִיד מְקוֹר
חַיִּים. אֲבָרְהֵם שְׂמַח בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה. יִצְחָק שְׂמַח בְּשִׁמְחַת
תּוֹרָה, יַעֲקֹב שְׂמַח בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה, מִשָּׁה, אֲהֲרֹן שְׂמַחוּ
בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה. אֲלִיָּהוּ, שְׁמוּאֵל, דָּוִד, שְׁלֹמֹה, שְׂמַחוּ בְּשִׁמְחַת

תורה, תורה היא עץ חיים, לכלם חיים, כי עמך מקור
חיים. אשריכם ישראל, אשריכם ישראל, אשריכם
ישראל, אשר בחר בכם אל. והנחילכם התורה ממדבר
(נ"א מפני) מתנה.

סדר ספירת העומר

בזמננו אל תשכח לומר, ויצילך האל השומר, מגזירת קל ותומר.
בכל לילה קודם שחתחיל הברכה, תאמר כפה מלא ככה.
לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחד שם י"ח
בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל. הנני מוכן ומזמן לקים מצות עשה של ספירת
העומר כמו שכתוב בתורה: וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את
עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה. עד ממחרת השבת השביעית
תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליי: ויהי נועם יי אלהינו
עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו.

צריך לכוין בכל יום בתיבה אחת מזמור אלהים יחננו שאומרים אותו כלו בכל
הלילות של ספירת העומר. ובאות אחת מפסוק ישטחו, כמו שנרשם לפניך.

מליל ב' של פסח עד שבועות בכל לילה קודם שיברך על ספירת יאמר זה:

**ברוך אתה יהוה (י"ד ה"א וא"ו ה"א) אלהינו מלך העולם,
אשר קדשנו במצותיו, וצונו על ספירת העומר,**

אלהים אנא היום יום אחד לעומר. י חסד שבחסד

הרחמן הוא יחזיר עבודת בית המקדש למקומה, בטהרה בימינו אמן סלה.

ואח"כ יאמר למנצח בנגינות מזמור שיר וכו' אנא בכח וכו' ואח"כ רבש"ע וכו'.
רבנו של עולם, אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר
כדי לטהרנו מקלפותינו ומטמאותינו, כמו שכתבת בתורתך: וספרתם לכם
ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה
עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום, כדי שיטהרו נפשות עמך
ישראל מזהמם, וכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שביזכות
ספירת העומר שספרת חיים, יתקן מה שפגמתי בספירה (פלוגת השיך לאותו

הלילה). ואמרו ואתקדש בקדשה של מעלה, ועל ידי זה ישפיע שפע רב בכל העולמות ולתמן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולמתקנו ולקדשנו בקדשתך העליונה, אמן סלה.

היום שני ימים לעומר: הרחמן

שבוועות ויום אחד לעומר: הרחמן

חם שבתפארת

היום שלישה עשר יום שהם שני

שבועות ושני ימים לעומר: הרחמן

אלהים נבון

היום שבעה עשר יום שהם שני שבועות

ושלישה ימים לעומר: הרחמן

היום עשר ימים לעומר: הרחמן

היום עשר ימים לעומר: הרחמן

שבועות וארבעה ימים לעומר: הרחמן

היום תשעה עשר יום שהם שני

שבועות ותמימה ימים לעומר: הרחמן

היום עשרים יום שהם שני שבועות

ושלישה ימים לעומר: הרחמן

היום אחד ועשרים יום שהם שלישה

שבועות לעומר: הרחמן

היום אחד ועשרים יום שהם שלישה

שבועות לעומר: הרחמן

היום שנים ועשרים יום שהם שלישה

שבועות ויום אחד לעומר: הרחמן

היום ארבעה ועשרים יום שהם שלישה

שבועות ושני ימים לעומר: הרחמן

היום ארבעה ועשרים יום שהם שלישה

שבועות ושלישה ימים לעומר: הרחמן

היום ארבעה ועשרים יום שהם שלישה

שבועות וארבעה ימים לעומר: הרחמן

היום ארבעה ועשרים יום שהם שלישה

שבועות וארבעה ימים לעומר: הרחמן

היום ארבעה ועשרים יום שהם שלישה

שבועות וארבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שני ימים לעומר: הרחמן

היום שלישה ימים לעומר: הרחמן

היום ארבעה ימים לעומר: הרחמן

היום חמש ימים לעומר: הרחמן

היום ששה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

היום שבעה ימים לעומר: הרחמן

הרחמן ארץ גאה גבורה שביכור

תרחמן ארץ שקד צדק מנוח שבמלכות

